ProFonts Library 2000 LE • Canon Digitális Ixus és BJC-8200 • Li

9 CHIP
CHIP
SZÁMÍTÁSTECHNIKA ÉS KOMMUNIKÁCIÓ
www.chipmagazin.hu
XII. évfolyam, 9. szám • 2000. szeptember • 1092 Ft • Előfizetéssel 868 Ft

2 CD-ROM: StarOffice Schedule Server • GetRight 4.2c • Új 16 és 32 bites Modem Tester • Windows Media Player 7 • TMPGEnc beta 12 • Windows Commander 4.50 • WinRar 2.71 • Játékdemók: Star Trek Voyager: Elite Force, Kiss: Psycho Circus

Windows Me

Önvédelmi és hálózati lehetőségei, multimédia rendszere

Alapozás
Teszt: 22 új alaplap

Mesterek csatája
Jelenkorunk grafikus csúcskártyái

Gépajánló
Melyiket szeressem?

A Net kereskedői
A vén Európa új gazdasága

Sajátos látásmód
Az nVidia esete a marketinggel

Titkos adatok
...biztonságos továbbítása a Neten

Zeneháló
Botrányosan sikeres a Napster

Hangtalan beszéd
Odigo a chateléshez

A hónap témája:

Processzorháború
Cégek, CPU-k, chipkészletek

9 770864 942006 00009

A CHIP Magazinnak ehhez a számához két CD-ROM tartozik. Ha hiányoznának belőle, kérje az elárusítótól!

TOMATO™

Kényelmesebb mindennapok

a fejlett technológiának köszönhetően

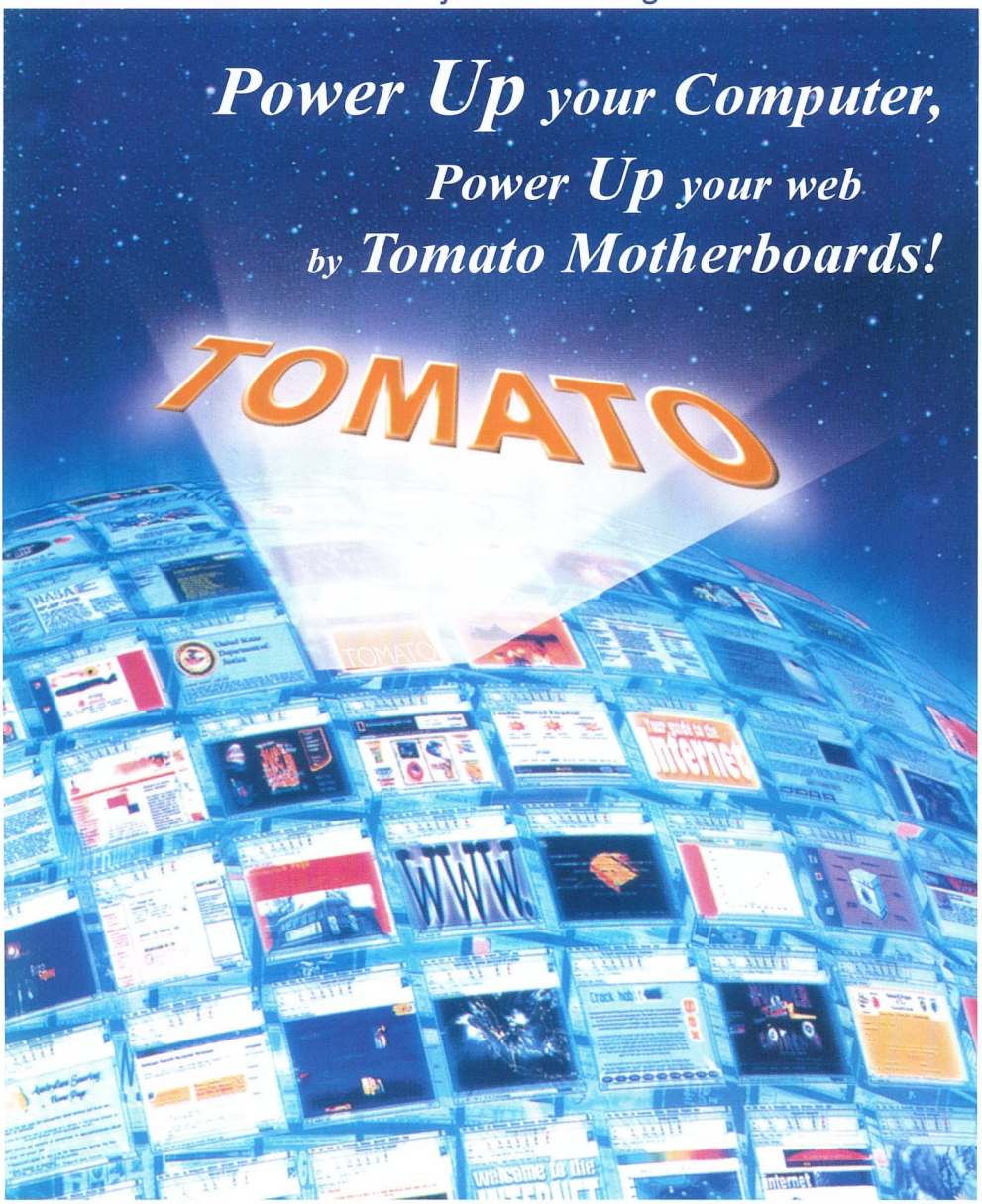

ZIDA TECHNOLOGIES LTD
http://www.zida.com

Budapest: Sowah Hungary 350-4539 • Ready Compker 331-0518 • Lap Studió 236-3000 • MT Computer 261-7072 • Kronos Trade 302-8888 • OrigoNet Kft. 456-1148 Vidék: Szolnok: Karakter (56)-413-891 • Miskolc: Diplex (46)-412-574 • Computer Art (46)-413-293 • Győr: Média Computer (96)-335-410 Mosonmagyaróvár: Média Computer (96)-216-412 • Debrecen: Materiál Teszt (52)-451-901, Nyíregyháza: Materiál Teszt (42)-315-976, Sopron: Materiál Teszt (99)-334-280, Pécs: Computer Art (72)-314-665, Szeged: Perfekt PC (62)-475-576

USB CE TOMATO™

Olvasóink leveleire Giczy Gergő válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

[...] Igen nagy örömmel és érdeklődéssel olvastam cikkeit az on-line magazinban. Mivel címe megjelent az oldalon, szeretném kihasználni az alkalmat, és tanácsot kérni Öntől: hogyan lehet egyik e-mail címről a másikra a leveleket automatikusan átirányítani? [...]

Zakariás Mária

A levelek automatikus átirányításának több módja van, igazából az e-mail tárterület kezelőjétől függ, melyik használható. Akkor a legegyszerűbb a dolgunk, ha valamilyen ingyenes levelezőrendszert használunk, ezeknél ugyanis (majdnem) teljesen a felhasználó hatáskörébe tartozik a postafiók beállítása. Teendőnk ekkor annyi, hogy a beállítások között megkeressük a levéltovábbításra vonatkozó menüpontot, és beállítjuk a feltétel nélküli (vagy különböző feltételekhez, például tárgysorhoz vagy időponthoz kötött) levéltovábbítás célját, vagyis a cél e-mail címet. Kicsit nehezebb a helyzet akkor, ha munkahelyünk biztosít nekünk e-mail címet, ugyanis ekkor a rendszergazdával kell beszélnünk, és ő például engedélyezheti a ProcMail használatát (linuxos szerver esetén), amelyet akár a felhasználó is konfigurálhat. Ez széles körű beállítási lehetőségeket kínál.

Ha ilyen nem áll rendelkezésre, még lehet próbálkozni az Outlook vagy más levelezőprogram automatikus levélkezelési rendszerével, ám ehhez folyamatos Internet-kapcsolat, bekapcsolt számítógép, működő – és a leveleket időről időre letöltő – levelezőprogram kell, ugyanis a levélnek meg kell fordulnia a számítógépünkön, hogy ellenőrizhetők legyenek a helyileg beállított szűrési feltételek stb. Ha e-mail címünket az Internet-előfizetésünkhöz kaptuk, hivatalos levelet vagy „hivatalos" faxot kell küldenünk a szolgáltató rendszergazdáinak igényünkről: a megfelelő szűrőket és célcímeket ők fogják beállítani.

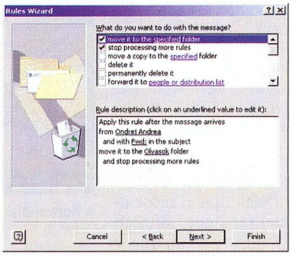

A MailBox ingyenes levelezőrendszer konfigurálása levelek továbbításához

A ProcMail konfigurálása:

- www.procmail.org
- www.ii.com/internet/robots/procmail
- www.linuxgazette.com/issue14/procmail.html
- www.gl.umbc.edu/~ian/procmail.html
- www.math.fu-berlin.de/~guckes/procmail

[...] Nemrég vettem egy GeForce 3D-s kártyát, és hogy teljesen ki tudjam használni – az alaplapom egy kicsit régi (Asus P2B) –, szeretnék venni egy új alaplapot, de nem tudom, hogy Via chipkészletűt vagy Intel 820-ast. A CHIP Magazin júliusi számában láttam egy rövid leírást a Spacewalker Shuttle alaplapról a 40. oldalon. Ez Via chipszettes, és 4x AGP meg UDMA/66 vezérlő is van rajta, szóval minden mai jó, amit egy alaplapon el lehet képzelni. (Nem írtátok meg, úgy látom, hogy nincs rajta AMR-csatoló. Valóban nincs rajta? Ha tényleg nincs, nem tudsz olyan típusúról, amin van?) Igaz, régebben, de nem tudom, melyik lapban láttam egy tesztet az Intel 820 és a Via között (hogy melyik Via chip volt, azt már nem tudom), de arra emlékszem, hogy az Intel 820 bizonyult jobbnak, bár minden tesztben csak pár százalékkal. Az lenne a kérdésem hogy a Via chipkészletű alaplap az Intel 820-assal szerelthez képest mennyire gyengébb vagy jobb? [...]

Borbás Imre

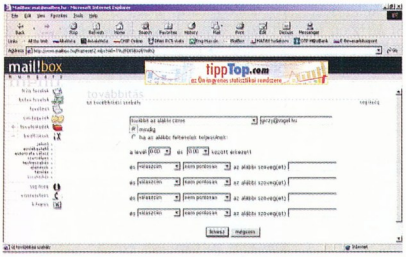

Outlook Rules Wizard: levelek osztályozása (és továbbítása) a helyi gépen

A Via chipkészlet az utóbbi hónapokban rendkívüli módon megerősödött – ezt mostani alaplaptesztünk is alátámasztja –, bár tesztünk leggyorsabbjának továbbra is egy Intel 82440BX chipkészletű alaplap bizonyult. A BX chipkészlet azonban hivatalosan nem támogatja az újabb processzorok 133 MHz-es buszsebességét, ezért nem tekinthető a „jövő" chipkészletének. Az Intel 82820 a 810-hez hasonlóan az integráltság jegyében készült, így ha „független", vagyis hang-, illetve videovezérlő nélküli alaplapot szeretne – a GeForce kártya beszerzése ezt sejteti –, mindenképpen valamiféle Via chipkészletű alaplap lesz a megoldás. Az említett alaplap erre alkalmas lehet, nincs rajta AMR, de ez talán nem is baj, hiszen az AMR az integráltság jegyében létrehozott olcsó „megoldás", vagyis talán előnyösebb valódi modemet használni. A válaszunk tehát az, hogy az Intel 82820-zal szerelt alaplap semmivel sem jobb a viásnál, mindössze több integrált eszközt találunk rajta – amelyek esetleg bővítési problémákat is okozhatnak!

- Alapozás. CHIP, 2000/9. Spacewalker Shuttle AV14 alaplap:
- Intel 820 helyett Via 133A (694X). CHIP, 2000/7/40
- www.spacewalker.com/english/mainboard_detail_info.asp?number=76

[...] Azt hiszem, lapjukban olvastam az idén arról, hogy az egér jobb gombjával való klikkelés esetén feljövő menüt a Registryben módosítani lehet. Erre a leírásra lenne szükségem. [...]

Kovács Levente

A jobb kattintásra előbújó menü szerkesztési lehetőségeiről részletes leírás található a Microsoft technikai Web-oldalain.

- msdn.microsoft.com/workshop/browser/ext/tutorials/context.asp

[...] Mostanában egyre gyorsabb CD-olvasók jelennek meg, amelyek nem csak hangosak – ami .MP3 zenehallgatás közben kifejezetten idegesítő –, de valószínűleg a nagy rázkódás miatt hamarabb tönkremennek. Ennek a megoldására keresek olyan módszert vagy programot, ami szükség esetén lelassítaná a meghajtót, ha nincs szükség a teljes sebességére (például

52-szeresről 16-szorosra). Eddig csak egy ilyenről hallottam (DriveSpeed 2000), de azt nem találom sehol. A másik kérdésem az lenne, hogy ATX rendszerű számítógépeknél elvileg lehetőség van arra, hogy a modem bejövő híváskor képes elindítani a rendszert, és ha elég türelmes a hívó, akkor fogadni is tudja a hívást. Nekem külső modemem (Dialcom 5614MVA Ext.modem V.90 ve1.9851) van a Com1 porton, és az automatikus indítást nem tudtam elérni nála, pedig a beállítások jónak tűntek a BIOS-ban:

Resume on Ring Enabled
Modem use COM1
Modem use IRQ 4
Modem use I/O 3F8h
Mit ronthattam el?

Kezdő levelező vagyok, és keresnék olyan levelezőlistát, amin hardverproblémákról leveleznek magyar nyelven. [...]

Herczeg Csaba

Az említett DriveSpeed 2000 programot mi sem találtuk, de van alternatívája, mégpedig a CD Throttle, amelyben pontosan beállítható a CD-meghajtó általános vagy csak adott lemezhez használt (!) legnagyobb, illetve állandó sebessége. A CD Throttle rezidensen ül a Windows Trayben, és működése során így vezérli a CD-olvasó sebességét. Használatával a zavaró hanghatás és a rezgés is kiküszöbölhető. A program telepítője német nyelvű, de kezelőfelülete angol, és használatához nem is kell átböngésznünk az ugyancsak német nyelvű használati útmutatóját.

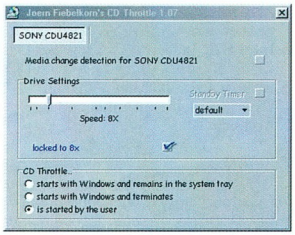

CD Throttle: CD-meghajtók lelassítására

A hónap levele

[...] Mi a tünete a megfőzött CD-ROM-olvasónak? [...]
Véleményünk: no comment...

A külső modem csak akkor kapcsolja be az ATX-es alaplapot, ha az szoftveresen – és nem a kikapcsoló nyomógombbal – lett kikapcsolva. A BIOS beállítása egyébként helyesnek tűnik, ha az alaplap tényleg szoftveresen kapcsol ki, a hiba máshol keresendő. Esetleg ki lehet próbálni más típusú modemmel (az Acorp 56EMS biztosan végrehajtja a bekapcsolást). Egyébként nem kell csöngetni a modemhez kapcsolt telefonvonalat a teszteléshez, elegendő az is, ha a kikapcsolt modemet bekapcsoljuk, erre a jelre indulnia kell(ene) a gépnek. A hardverrel foglalkozó magyar nyelvű levelezőlisták közül a HIX Gurut ajánljuk.

- \CIKKEK\FORUM\CDSPEED.CHIP-CD, 2000/9
- HIX Guru levelezőlista: www.hu.hix.com/hix/friss/GURU.friss.html
- CD Throttle: home.t-online.de/home/Joern.Fiebelkorn/cdbremse.htm

[...] A CHIP Magazin 2000. augusztusi számában olvasható Kovács Imre levele, melyhez a következőket fűzném: szerintem az AMD K6-2 jól tuningolható processzor. Nekem otthon egy K6-2 300 processzorom van Epox Via MVP3C alaplappal. A gond az lehet Kovács Imre processzorával, hogy túl kicsi feszültségen megy. Az alap a 2,2 V! Nálam 2,8 V-on, 383 (4,5×83) MHz-en tökéletesen fut, sőt 3,2 V-on 400 (5×83) MHz-en is megy. Sajnos, a 100 MHz-es FSB-t valamiért nem bírja... Persze ehhez megfelelő hűtés is kell. Én a magazinban bemutatott Cooltium FEP32 hűtőt ajánlom. Nekem is ez van, és a processzorhőmérséklet 41 fok körül mozog. [...]

Esztocsák Milán

- Fórum. CHIP, 2000/8/3
- Hűtsd le magad! CHIP, 2000/8/89

[...] A lap Fórum rovatában olvastam Vasics Balázs kérdését az Abit BH6 alaplap frissítés utáni CD-bootolási problémájáról. A megoldás a BIOS beállításban van: a BIOS-ba a STANDARD CMOS SETUP oldalon a TYPE és a MODE mezőket AUTO-ra kell állítani! A beállítást elmenteni és kész. [...]

T. Nagy József

- Fórum. CHIP, 2000/7/3

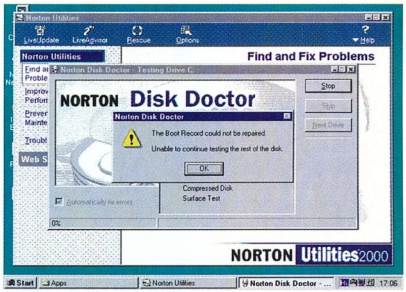

A Norton Disk Doctor hibája

Egy Olvasónk mini – de nagyon hasznos – szoftvertesztet készített:

[...] Levelemet azzal a céllal írtam, hogy megosszam önökkel lehangoló tapasztalataimat.

A februári számban Négyesi Károly cikke a Norton Ghost programról felkeltette az érdeklődésemet: már régen keresem a megoldást az időrabló rendszer-újratelepítésekre. Nemrég a 6.0-ás verzió beszerzése után egynapos munkával Windows 95 OSR2 alapon 650 Mbyte méretben meg is csináltam „álmaim partícióját". A gondok már az image készítésnél jelentkeztek, ugyanis az elkészült image file azon frissében visszaellenőrizve érthetetlen okokból rendre CRC hibásnak bizonyult (előtte Norton Disk Doctor 2000-et futtattam „surface test"-tel). Körülbelül ötödszörre sikerült hibátlan image-et készíteni, amit végül egy 1 Gbyte-os FAT32-re formázott partícióra rá is telepítettem. Az újrabootolás minden gond nélkül sikerült, egyetlen szépséghibája a dolognak, hogy az 1 Gbyte-os partícióból csak a 650 Mbyte látszódik (holott az FDisk továbbra is az 1 Gbyte-ot mutatja). A problémára ráállítottam a Norton Disk Doctor 2000-et, azonban a bootsector visszaállíthatatlan hibájára hivatkozva megtagadta a javítást (a DOS-os verzió viszont érdekes módon – ugyanazokkal a beállításokkal – semmi hibát nem talált!). A Disk Doctornak mellesleg szerintem már a szemléletével is gondok vannak: egy merevlemez-karbantartó programtól furcsa, hogy csak C:, D: stb. meghajtókban gondolkodik, a gépben fizikailag ott lévő winchester(ek) és az ez(ek)len szoftveresen beállított partíciók, logikai meghajtóegységek helyett! Jelenleg a Partition Magic kipróbálását fontolgatom: vajon hány programot kell még kipróbálnom, beszereznem, megismernem ahhoz, hogy végre azt kapjam, amit a programkészítők ígérnek?

Pár nappal később: nagy örömömre a Partition Magic 5 bevált: bármely

irányú átméretezéskor teljesen újragenerálja a partíciós táblát és a bootsectort. [...]

Geréb Zoltán

Norton Ghost:
- Szellemes partíciók. CHIP, 2000/2/121
- www.symantec.com/sabu/ghost

Norton Utilities:
- www.symantec.com/nu

Partition Magic:
- www.powerquest.com /partitionmagic

Particionálás:
- A szabó winchestere. CHIP, 2000/8/103

✍

[...] Szeretném a segítségüket kérni az alaplapi BIOS-beállításaival kapcsolatban. Egy Abit BH6 típusú alaplapom van. A kézikönyvében a Rev 1.04 verziószám szerepel. Nem tudom, mennyire megbízható ez az adat.

Sokat keveregtem a Neten, de igazán használható leírást nem sikeredett találnom hozzá. Néhányat letöltöttem, de sok beállítási paramétert nem találtam meg bennük. Legutóbb vettem egy könyvet, de csalódottan kellett megállapítanom, hogy nem igazán foglalkozik alaposan a kérdéssel.

Sajnos angolnyelvtudásom nem olyan szintű, hogy elboldoguljak az alaplap kézikönyvével. Jó volna egy magyar leírás vagy Web-hely, ahol normálisan leírják a helyes beállítás. Érdekel a BIOS frissítése is, de erről sem találtam igazán jó dokumentációt. [...]

Östör László

[...] Van a gépemben egy Abit BH6-os alaplap. Honnan lehet megállapítani azt, hogy melyik változattal rendelkezem (tehát a Rev. 1.0-s, illetve 1.1-es)? Nos, ez azért fontos nekem, mert a cég honlapján BIOS-frissítések után kutatva találkoztam a BH6-os frissítéssel, de két verzió volt belőle, azt hiszem, az egyik verziónál Rev. 1.1 only volt feltüntetve. Most akkor melyiket töltsem le, melyikkel frissítsem? Egyáltalán, mi az egetverő különbség a változatok között? [...]

Bucek

A BIOS beállításairól Magazinunk múlt év novemberi számában írtunk részletesen. Kérünk azonban mindenkit, hogy óvatos legyen a beállításokkal: a cikk megjelenése után több hazai forgalmazó panaszkodott, hogy megszaporodtak a BIOS-szal kapcsolatos garanciális és más javítási igények! Az említett cikkben a BIOS-frissítéshez is található útmutatás. A verziószám valószínűleg helyes, ez az alaplap verziószáma, mert a BH6-nak két különböző változata van forgalomban.

A kétféle változathoz más-más BIOS image file-t kell letölteni, erre piros színnel kiemelt felirat figyelmeztet az Abit Web-helyén.

A legbiztosabb módszer a verziószám megállapítására az utolsó ISA kártyahely oldalán elhelyezett matrica vagy a bekapcsolás után megjelenő

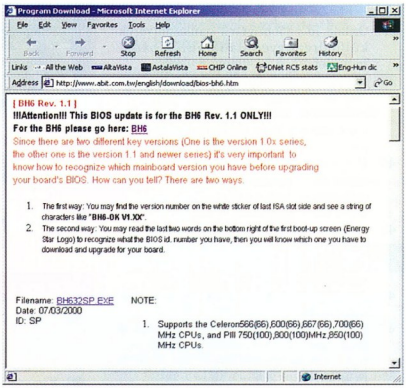

Az Abit BH6 két verziójához más BIOS-frissítést kell letölteni!

képernyő jobb alsó sarkában található felirat ellenőrzése. A lehetőségek tehát: Rev. 1.1 vagy Rev. 1.0x. Mindkettő más-más alaplapot jelöl.
- Az alaplapi BIOS beállításai és frissítése: A bűvös BIOS. CHIP, 99/11/123
- Abit BH6 BIOS-frissítés: www.abit.com.tw/english /download/bios-bh6.htm

✍

[...] A CHIP Magazin júliusi számának Fórum rovatában egyik olvasójuk, Varga József a MagicExpress TV tuner kártyához keresett drivereket. Nekem is volt egy ilyen kártyám, de eladtam, mert nem volt hozzá Windows 2000-re írt meghajtóprogram (ez a helyzet azóta sem változott). Az önök által ajánlott drivereknél azonban van sokkal újabb is, amely letölthető a www.askey.com/html/MagicXpress.html címről.

Süle Sándor

Köszönjük a segítséget.
- Fórum. CHIP, 2000/7/3

✍

[...] A CHIP Magazin júliusi számában olvastam, mi több, szerettem volna kipróbálni az Internet-megosztás cím alatt ismertetett SyGate programot. Mivel most vettünk még egy gépet, ezért gondoltuk, hogy a gyerekek is böngészhetnének önállóan, amikor a Hálón vagyunk. Megpróbáltuk, de elakadtunk, ha tudnának segíteni – mivel angolnyelv-tudásunk nincsen igazából –, hogyan is kell telepíteni. A gond a regisztrációnál kezdődik. Nincs se serial, se regisztrációs szám, persze megpróbáltuk a Trial user gombot, de ott is kell Trial Key: beírni valamit, de mit? A két gépben sima Ethernet-kártya van. Ha sikerül egyáltalán felélesztení a programot, használható lesz, és megbarátkozunk vele, hogyan lehet hivatalossá tenni, és mennyibe kerül? [...]

Kékesi Lajos

A letöltött SyGate-hez a Web-helyen megadnak egy kipróbáláshoz használható számot: ez a *H1001001*. Ha tet-

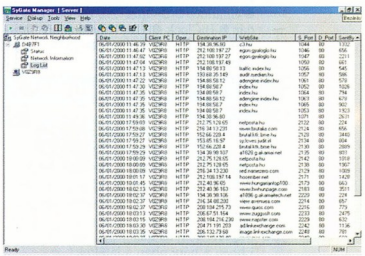

SyGate: Internet-elérés megosztásához

szik a program, hitelkártyával megvásárolhatjuk azt a Sybergen online boltjában, ekkor kapunk hozzá egy személyre szóló sorozatszámot, de a programot nem postázzák nekünk, sajnos le kell letöltenünk.

A SyGate-ről:
- Internet-megosztás. CHIP, 2000/7/137
- www.sybergen.com/products /gate_ov.htm

Sybergen online bolt:
- www.sybergen.com/buy

Giczy Gergő

Lapzárta után

8 Microsoft: kampány a szoftverkalózok ellen; a Világháló irodalma ● Hewlett-Packard: tesztelési szabvány

9 MatávNet: olcsóbb a jelenlét az Interneten ● Folt és Társai: új magyar utazási portál ● Cisco, Oracle: közös internetes megoldás ● AMD: meglengették a Kalapácsot

Kincstár

10 **Év, évszámra**
A szeptemberi CHIP-CD-k egyik érdekessége magazinunk tavalyi teljes évfolyama HTML-formátumban.

12 **Őszi induló**
Star Trek Voyager: Elite Force ● Kiss: Psycho Circus

13 **A díszpécser**
Ügyes kellék a StarOffice-hoz, amellyel megszervezhetjük napi munkánkat.

14 **Augusztusi örömök**
Copernic 2000 v4.5 ● Orbit Xplorer v1.0 ● Advanced Grapher v1.6 ● DesktopPlant v1.52 ● SlowView v1.81 ● VideoMach v2.2.1 ● WinAmp Skin Maker (Skinner) v1.2 ● The Hardware Guide ● DriveStar v1.22 ● CreateInstall 2000 v4.2

18 **SAC, 2000. szeptember**
Atisz URL Book 1.1.1 ● G6 FTP Server 1.14 ● Lydia v3.2 ● PARCP 3.80 ● Remote Task Manager 3.1 ● Electronic Banish Mosquito v0.9 ● CirCalc v0.8 ● Flight Conversion Kit 2.0 ● Home Plan Pro 4.3 ● KP Typing Tutor 2.2 ● Mixing Fuel ● IrfanView 3.20 ● mkMovie v2.3 ● Screen Paver v2.4 ● Encrypt-it! 3.0 ● EasyZip 1.2 ● LGFV 2.10 ● 4MP3 v1.42 ● SCMPX 1.51 ● Directory Snoop 3.14 ● Shadow ● Splitter 2.2 ● BAC Calendar ● HiClock ● TitleTime ● Mini Shut-Down Utilities ● DBView ● GSView 3.3

24 **Kiegészítők BeOS-hez**
Súgófile, hangszerkesztő, file-kezelő... és sok más kiegészítés.

26 **Szeptemberi adag**
Az OS/2 világában megszaporodtak az orosz programozók által készített kiegészítések. Ezekből is válogattunk.

28 **A HTML-től az MP3-ig**
A linuxos összeállítás középpontjában a Web és a zene áll.

30 **Játékos nyárutó**
Ebben a hónapban a játékok dominálnak a CHIP-CD amigás részén.

Aktuális

32 Apple Computer: a Kocka el van vetve

33 Hewlett-Packard: zsebmásolók kedvezőbb áron ● Compaq Computer Magyarország: egyéves a Depo ● telnet Magyarország: bérelt vonal forgalmi díj nélkül

34 KellyTech: Cooltium processzorhűtők; Trios IDE-s winchesterváltó; az A4Tech egérújdonsága

36 IBM, Hannover Expo 2000: látomások múltról és jövőről ● IBM: regionális pénzügyi központ Magyarországon ● Elender: mobilposta ● Corel: kedvezmény nonprofit szervezeteknek

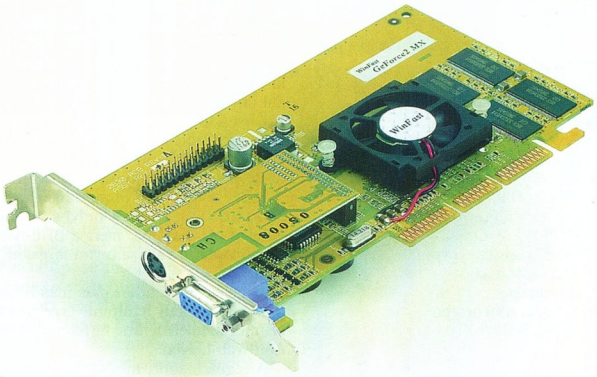

Mesterek csatája

Mintha ismét átrendeződne a videokártya-piac. Lemértük jelenkorunk csúcskártyáit.

76

37 Online Rt.: többnyelvű bankszoftverek külföldre; egyedülálló autós banki rendszer

38 Deltha Rendszerház: ingyen domainnév .net és .org alá; fejlesztőközpont nyílt; vállalati Internet-szolgáltatások; új ügyviteli szoftverek ● Motorola: beszéljünk róla!

40 Minolta: A/3-as színes lézer egymillió alatt; új, többcélú másológépek ● Novell: címtár-technológiák XML nyelven; teljes körű, egypontos bejelentkezés

42 FSC: vállalati PC-újdonság ● Corvex, infor: magyar leányvállalat ● aPlus-Edi: Sterling Commerce-képviselet ● APC: egyenáramú feszültségvédelem

43 DrayTek: a világ legkisebb ISDN terminéladaptere

44 PTC: tervezés és gyártás egy nap alatt ● Real Gates Center: portálnyitás ● Prolink Microsystems: PixelView PlayTV USB pro

46 Ramiris Rubin: iiyama monitorok; új Belinea monitorok Magyarországon ● Sprint Computer: ML és DL szerverek a Compaqtól; Diskeeper 5.3 ● Lotus: a Notes és a biztonság

47 Matáv: Inter Carrier Billing System

48 X-10: minikamera ● Ariadne Travel: nagy utazás ● Xerox Magyarország: új ügyvezető igazgató ● Xanté: piachódító lézernyomtatók

50 **Nő az informatika ázsiója**
A Compaq Magyarország és a Taylor Nelson Sofres Modus felmérést végzett a magyarországi nagyvállalatok körében.

Tartalom és forma

52 **Örökségünk**
Háromnyelvű korong az évezredes magyar könyvtárkultúráról.

53 **DVD-kirakat**
Tudom, hogy tudod, hogy tudom: Oroszországból szeretettel ● Gere és Roberts újra összejön: Oltári nő ● Inverz Mátrix: Szükségállapot ● Már Hitchcocknál sem jött össze a...: Tökéletes gyilkosság ● Távta maradt száj: Tágra zárt szemek ● Egy ember, akit Jézusnak hívtak: Krisztus utolsó megkísértése

55 **Zenei DVD-k**
Metallica – Cunning Stunts ● Pink Floyd – The Wall

56 **Könyvek**
Pétery Kristóf: Excel feladatok és megoldások ● Inotai László: Egyszerűen Windows 2000 Professional ● Balogh Gábor: Visual Basic és Excel programozás

Magazin

59 **A vén Európa új gazdasága**
Az amerikai egyeduralom napjai az elektronikus kereskedelemben meg vannak számlálva...

62 **Kis magyar vállalati rendszer**
Az SAP Hungary a magyar kis- és középvállalatok számára is megfizethetővé tette az SAP R/3-at.

66 **Processzorháború**
A hónap témája: mi várható az asztali számítógépekhez szánt processzorok és chipkészletek fejlesztésében?

Hardver

70 **Hardverböngésző**
Primőrök a hardverek világából – Microsoft: X-Box SDK ● S3: No more Stealth ● Rambus: túl az 1 GHz-en ● Intel, AMD: „bee, most én vagyok a gyorsabb!"; még a hertz? ● Via: megtorpan a Cyrix III? ● Post-Op: színes gombok ● Creative Inc.: zsebzenegép

72 **Hardverkirakat**
Az előadás-hordozó: AVerMedia AVerPack ● Csöndes társ: Shuttle Spacewalker DVD-ROM 10x ● Bűvös színek: Minolta-QMS Magicolor 6100N ● Tévé a monitorban: Samsung Syncmaster 170MP ● Az újdonság ereje: Senorg Progress PC554 P-III 700 ● Érints meg,

és megmondom, ki vagy!: Bogo Eye Mouse és BogoCop ● Szobamozi: Sony DAV S300 ● Lassú, de megfontolt: Via Cyrix III ● Kapd ki a hangot!: LifeView USB Catch Sound

76 Mesterek csatája
Mintha ismét átrendeződne a videokártya-piac. Lemértük jelenkorunk csúcskártyáit.

78 Sajátos látásmód
Az nVidia és a marketing. Nemcsak a produktum számít!

80 Az amulett és a fotólabor
A digitális fotótechnika új eszközei: Canon Digitális Ixus és Canon BJC-8200.

83 Alapozás
Az új processzorokhoz új chipkészletek – és új alaplapok – készülnek. 22 alaplapot mértünk le.

Technicolor Windows
A Windows Me multimédiás rendszere pro és kontra...
118

92 Ócska vas
Tanácsot kértek tőlem, hogy milyen számítógépet vegyenek. Nem volt könnyű válaszolni. De miért?

93 Melyiket szeressem?
Konfigurációkat ajánlunk! Persze a végső döntés az önök kezében van!

97 Mi is az a mainframe?
A mai mainframe számítógépek nagy teljesítményű kiszolgálók. De miben térnek el a PC-től?

Szoftver

100 Szoftverböngésző
Primőrök a szoftverek világából – Adobe: rés az Acrobatban ● Baan: csillaghullás ● Caldera: SCO Unixból Linux? ● BeOS: SoundPlay for BeOS ● FreePascal 1.0: ötöt egy csapásra ● Microsoft: szent a béke?; sikeresen „mozgó" Windows 2000; karácsonyi készülődés ● Linux: QED: angol–magyar „gyorsfordító"; S.u.S.E. 7.0 párban; KDE2

102 Szoftverkirakat
Nagyágyú, kis dobozban: Ulead MediaStudio Pro 6.0 VE ● Házi videoszerkesztő kezdőknek: Ulead VideoStudio 4.0 SE

104 MegFontolva
Bemutatunk egy igényes, magyar ékezetes betűket is tartalmazó betűgyűjteményt: ProFonts Library 2000 LE.

107 Kommunikáció töretlenül
Az NDS biztonságos – állítják a szakemberek. De valóban így van?

111 A digitális rendőr
Szeptemberben mutatkozik be a Windows Millennium Edition. Összeállításunk első cikkében az önvédelmi rendszerét mutatjuk be.

115 Súgólyuk és hálózat
A Windows Me újabb hálózati és internetes lehetőségeket hoz életünkbe.

118 Technicolor Windows
A Windows Me multimédiás rendszere pro és kontra...

124 Az Active Directory és a scriptek
A címtár hierarchikus felépítésű, objektumok kezelésére alkalmas adatbázis. Hogyan függ össze a scriptekkel?

128 A szerk.
Eszközök a Windows NT regisztrációs adatbázisának szerkesztéséhez.

131 Hírszerzés
Ebben a hónapban a „hagyományos" Windows-trükkök mellett bemutatunk néhány szoftvert is.

133 A legjobb ásás, amikor más ás
Készítsünk névjegyet egyszerűen a CorelDraw-val!

137 Hálózati titkosítás
Az Internet protokolljai sérülékenyek, de ezen segíthetünk a titkosítással.

Linux

141 A felcsigázott GNOME
A Helix Code továbbfejlesztette a GNOME-ot. Jobb lett-e ezáltal, mint a KDE?

145 A GIMP programozása
Bár a GIMP-et főleg rajzolóprogramnak használjuk, programozni is lehet: Lispben, C-ben, sőt már Perlben is.

Kommunikáció

149 Internet-böngésző
Újdonságok az Internet világából – UnitSpace: 3D-s bevásárlás ● Napster: a dal ugyanaz marad; Java Napster ● US Ministry of Defence: hackertoborozás ● EMusic: zene havi fixért ● Pay.gov: kormányzati üzlet: nem csak a húszéveseké a világ(háló) ● Microsoft: új alapokon a Hotmail

152 Kommunikációs kirakat
A világ legkisebb Web-szervere: FlatStack ● Egyszerű protokollanalízis: TamoSoft CommView

154 Zeneháló
Napster. Ellentétes indulatokat kiváltó szó. Hogyan használhatjuk? Használhatjuk-e egyáltalán?

157 Kapcsolt hálószemek
Ma már a kis és közepes cégeknél is switchekkel építenek hálózatot: Cisco Switch Clustering, HP Virtual Stacking.

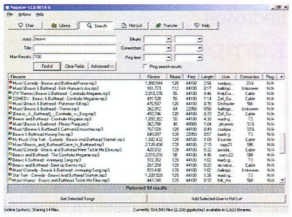

Zeneháló
Napster. Ellentétes indulatokat kiváltó szó. Hogyan használhatjuk? Használhatjuk-e egyáltalán?
154

161 Hangtalan beszéd
Interaktív kommunikáció az Interneten: Odigo a chateléshez.

165 Pénzkeresés az Interneten
Az internetes reklámpiac gyermekkorát éli, de már látszik a benne rejlő nagy üzlet.

Mobil világ

168 Mobil-böngésző
Palm Inc.: új Palm a láthatáron; Claudia Schiffer Palm(á)ja ● Vindigo: kézireklám ● Mobile Generation Software: hallgatói mankó ● Symbian: növekedés, veszteséggel; MPEG4 EPOC-on

170 Mobil-kirakat
Kis zöld gépecske: Siemens Scenic 510 AGP ● Szétszedhető: Portocom Multi-Business

Kikapcsolódás

172 A Terror Lordja
Ismét felizzott a Pokol tüze. Négy hosszú, várakozásteljes év után visszatért a Terror Lordja. Diablo 2.

173 A várakozásnak vége
Geoff Crammond bebizonyította: a technika önmagában nem elegendő jó játék készítéséhez. Grand Prix 3.

Szerkesztőségi rovatok

3 Fórum
174 Impresszum
174 Hirdetőink
176 Index
178 Előzetes

Útjelzéseink

- Mutató: az így jelölt forrásokból további információkhoz lehet jutni az adott hírrel, cikkel kapcsolatban.
- Telefonszám.
- Az így jelölt cikkek a címlapon is szerepelnek.

Microsoft
Kampány a szoftverkalózok ellen

Kezdetét vette a Microsoft illegális szoftverhasználat és -terjesztés ellen irányuló globális kampánysorozata. Új technológiákat alkalmazva, valamint partnerek és jogi szervezetek bevonásával a Microsoft már az első hónapban több mint 7500 esetben indított jogi eljárást hamisított és illegális szoftvereket ajánló Web-oldalak tulajdonosai ellen. A Világhálón ezekből az oldalakból több mint 2 millió található, és a világ 27 különböző országában működnek illegális tartalmat kínáló Internet-szerverek.

A kampányhoz használt új technológia része egy Internet-figyelő eszköz, amely folyamatosan, napi 24 órában keresi a gyanús Web-oldalakat, hogy beazonosítsa az illegális on-line ajánlatokat és a mögöttük állókat. A folyamat legidőigényesebb részeinek automatizálása lehetővé teszi naponta több ezer illegális oldal felfedését, valamint – többnyire az Internet-szolgáltatókkal és a tartalomszolgáltatókkal együttműködve – az illegális termékek eltávolítását az Internetről. Az új technológia kiegészítéseként on-line és hagyományos nyomozók is dolgoznak, akik a gyanús oldalak vizsgálata mellett tesztvásárlásokat végeznek, majd kideritik az illegális oldalakat üzemeltető kalózok kilétét.

A különböző hatóságokkal együttműködő BSA (Business Software Alliance) kampánya során már 64 rendőri rajtaütés történt, és 17 polgári peres eljárást indítottak a világ 15 országában. Az illegális aukciós oldalakat felszámoló hadjárat megkezdése óta 43 ezer aukciónak vetettek véget. Az EMEA-n belül idén 743 aukciós oldalnak küldtek figyelmeztetést jogsértő anyagokkal való visszaélés miatt.

A kampány Magyarországra is kiterjed. Esetleges jogi eljárások esetén az elkövetőkre a magyar jog szerint akár 2-től 8 évig terjedő szabadságvesztés is kiszabható.

➧ www.bsa.com

A Világháló irodalma

A Microsoft ingyenesen hozzáférhetővé tette Reader nevű programját, amely elektronikus könyvek képernyőn való megjelenítésére szolgál, és többek között a Barns & Noble Web-helyéről is letölthető.

Nem sokkal ezt megelőzően az első, kizárólag Internet-

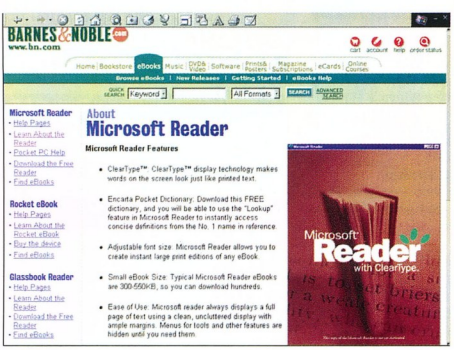

A Microsoft Reader a Barns & Noble Web-helyén

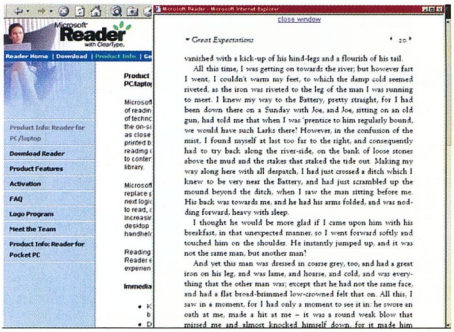

Ilyen egy elektronikus könyv oldala

ten kiadott könyvet jegyző Stephen King újabb kísérletbe kezdett. Saját Web-helyén négy, 5–7 ezer szavas részletben teszi közzé The Plant (A növény) című regényét, amelynek letöltéséért részenként egy dollárt kell fizetnie az olvasónak. Amint ez a fizetőkészség 75% alá esik, a történet megszakad. Ez azonban aligha fog bekövetkezni. Július 31-ig 152 132 letöltés után 116 200-an fizettek, ami 76%-ot tesz ki. Mire e sorok megjelennek, már a Hálón lesz a második rész, szeptemberben pedig a harmadik. King szerint a letöltések jövőre is folytatódnak majd, és tiszteletdíja végül meghaladja majd a másfél millió dollárt. Horror! – mondhatják a könyvkiadók.

➧ www.stephenking.com

Hewlett-Packard, Xerox
Tesztelési szabvány

A Hewlett-Packard és a Xerox bejelentette, hogy, a National Committee for Information Technology (NCITS – Országos Információtechnológia Bizottság) jóváhagyta a festékkazetták kapacitását mérő szabvány kidolgozását. A tesztszabványoknak köszönhetően – amelyek a három szervezet által megállapított, felülvizsgált és jóváhagyott kritériumokon, valamint más gyártók (például a kezdeményezéshez szintén csatlakozott Lexmark) véleményén alapulnak majd – a vásárlók egy lépéssel közelebb kerülnek ahhoz, hogy megalapozott információk alapján hozzák meg döntésüket, amikor festékkazettát vásárolnak.

A szabványos tesztmódszer bevezetése azért fontos, mert a nyomtatási iparágban jelenleg nincs következetes módszer annak meghatározására, hogy egy festékkazettával hány oldalt lehet kinyomtatni. Minden festékkazetta-gyártó kialakította a saját tesztmódszerét, és saját mérési eredményeit hozza nyilvánosságra.

Az NCITS az American National Standards Institution (ANSI) által elismert fejlesztőcsoport. Nemzeti szabványokat dolgoz ki, és szakemberei az Egyesült Államok nevében, az ANSI-n keresztül részt vesznek az ISO/IEC JTC1, Information Technology nemzetközi szabványokkal kapcsolatos tevékenységében.

➧ www.ncits.org/tc_home/w1htm/1420.html

MatávNet

Olcsóbb jelenlét a Hálón

A MatávNet csökkentette egyes szolgáltatásainak díjait. A domainnév-regisztráció egyszeri díja 20%-kal csökkent, a hozzá kapcsolódó, egységes vállalati e-mail címek fenntartását biztosító E-posta szolgáltatás ára a korábbi egy helyett tíz önálló postafiókot foglal magába. A MatávNet szerverén helyet bérlő ügyfelek rendelkezésére álló Web-tárhelyet 4-ről 10 Mbyte-nyira bővítették, a csoportos e-mail szolgáltatáshoz társuló tárkapacitást pedig 1 Mbyte-tal egészítette ki a MatávNet.

●

Itt adunk hírt arról, hogy a MatávNet Kft. élére szeptember elsejével Drajkó László nevezték ki vezérigazgatónak. A cég vezetési feladatait az ügyvezető márciusi távozása óta Simó György vezérigazgató-helyettes látta el, aki szeptembertől változatlan poszton folytatja munkáját. A 32 éves Drajkó László a Novell Magyarország, majd a Compaq Computer magyarországi ügyvezető igazgatójaként tevékenykedett, később a Compaq németországi vállalatánál a tizennégy kelet-európai országot magába foglaló piacfejlesztési részleg vezérigazgatója volt.

- www.matavnet.hu

Cisco, Oracle

Közös internetes megoldás

Az Oracle és a Cisco Systems bejelentette, hogy közösen fejlesztik ki az Új Világ Vevőszolgálati Megoldást (New World Customer Interaction Solution), válaszul a VoIP-alapú (Voice Over Internet Protocol) internetes beszédkommunikációs hálózatok használata iránti növekvő igényekre.

A két cég olyan integrált megoldást fejleszt ki, amellyel a vállalatok az Internetet mint saját kommunikációs infrastruktúrájukat használhatják, elérhetővé téve ezáltal a költséghatékony és multimédiás üzleti alkalmazásokat is.

Az Új Világ Vevőszolgálati Megoldás az Oracle E-Business Suite (Elektronikus Üzletviteli Készlet) és a Cisco Systems ügyfélkapcsolati szoftverplatformjának ötvözésével jön majd létre.

Ez az integrált, multimédiás, többcsatornás vevőszolgálati megoldás leegyszerűsíti az új kommunikációs modellre való átállás folyamatát, és lehetővé teszi, hogy a vállalatok jelentős költségmegtakarítást érhessenek el a kizárólag Interneten folyó kommunikáció révén.

A közös termék integrált lehetőségeket ad majd a vásárlókkal történő kapcsolattartás minden típusának felügyeletére: telefonos és e-mail kapcsolat, együttműködés és párbeszéd a Weben keresztül, interaktív hangkommunikáció (interactive voice response, IVR) és VoIP.

A Datamonitor adatai szerint az Interneten is elérhető call centerek aránya az 1998. évi 8%-ról 2003-ra már mintegy 40%-ra növekedik.

- www.cisco.com
- www.oracle.com

Folt és Társai

Új magyar utazási portál

A www.nu.hu oldalt üzemeltető Folt és Társai Bt. 1996 óta foglalkozik utazási irodák Web-helyeinek készítésével, melyek száma idén terneten last minute utat keresők a jelentkezési űrlap kitöltése után automatikusan az ajánló irodával kerülnek kapcsolatba. Az *Útmutató* adatbázisba 34 utazási iroda nyári prospektusát töltötték fel. A több mint 20 ezer út között dátum, iroda, ár és úticél alapján szűrve keresgélhetünk.

Több mint húszezer utazás kínálata

AMD

Meglengették a Kalapácsot

A 66. oldalon található *Processzorháború* című cikkünkben is említett x86-64 architektúráról augusztus 9-én az AMD fellebbentette a fátylat. A Hammer, azaz Kalapács fedőnevű processzorcsalád nagyjából azt tudja, amit elvártunk tőle: 64 bites kiegészítés az x86-os architektúrához. Erre alkalmas 64 bites operációs rendszerrel úgynevezett hosszú módban fut, ekkor együtt tudja futtatni az új, 64 bites programokat és a régi 32 biteseket. Utóbbiakat a teljes 64 bites virtuális címtérben el tudja helyezni – bár ebből a 64-ből az első Hammer, amely 2001 második felében várható, csak 48-at támogat (ami 256 Tbyte-ot jelent). Ha régebbi operációs rendszert futtatunk (legacy mód), akkor a processzor új képességei kihasználatlanul maradnak.

Visszatérve a 64 bites módra: az általános célú regiszterek 64 bit szélesek lettek, és az eddigi nyolc mellé csatlakozott még nyolc. A műveletek alapesetben 32 bitesek, és csak kérésre 64 bitesek.

A megjelent sajtóközleményben a Solaris főnöke dicséri az új technológiát – amiből bátran levonhatjuk a következtetést, hogy a Solaris operációs rendszer támogatni fogja az x86-64-et, és valószínű, hogy a Linux-támogatás sem marad el.

- www.amd.com/products/cpg/64bit/pdf/x86-64_overview.pdf
- Processzorháború. CHIP/2000/09/66

Év, évszámra

Hosszú, izzadságos munkával elkészültünk magazinunk tavalyi teljes évfolyamának HTML-be öntésével. Az alkotókat sem a nyár heve, sem az egyébként már jó előre zsúfoltnak tűnő korongok sem tudták meghátrálásra kényszeríteni!

Ezek után, ha valaki elolvasta a 13 hónapnyi CHIP-et – a teljes 1999-es évfolyamot, plusz a 2000. évi szeptemberi számot –, még mindig akadhat kis körülnéznivalója a CD-ken...

Millenniumi áradat

Szeptember 14-e a Windows Millennium napja lesz. Ennek örömére a Microsoft már előzőleg közzétette az új operációs rendszer néhány komponensét ingyen. Így kerülhetett korongunkra a Windows Media Player 7-es

Elkészült a nagy mű: HTML-ben a teljes tavalyi évfolyam!

és az Internet Explorer 5.5-ös verziója. Mindkét programról bővebben írunk Szoftver rovatunkban, most csak néhány fontos apróság:

– Az új médialejátszó csak Windows 98 és Windows 2000 alatt működik, azaz Windows 95 és NT alatt ne próbáljuk telepíteni.

– Az 5.5-ös Internet Explorerben mindjárt megjelentekor találtak egy súlyos biztonsági hibát, majd a hiba kielemzésekor kiderült, hogy az a korábbi verziókban is benne volt, csak senki sem vette észre. Most, hogy közismertté vált, nem árt ha védekezünk ellene, ezért az \MSIE55\UPDATE könyvtárban megtalálhatók az 5.x-es IE-ek biztonsági javításai is. Használjuk őket, különben védtelenné válunk a Neten!

– Mindkét program angol nyelvű, a magyar változatok ősz végére várhatók.

Ha van elég memóriánk, akkor az új, 7-es Windows Media Playert is kipróbálhatjuk

Rövidre vágva

CD-mellékletünk többi ínyencségéről helyszűke miatt csak röviden teszünk említést.

● *Apróságok a StarOffice-hoz:* ígéretünkhöz híven felkerültek a Sun StarOffice 5.2 lemaradt részei e havi CD-nkre. A maradék 18 nyelvi kiegészítő mellett felkerült a StarOffice-szal készített bemutatók önálló, StarOffice nélkül is működő lejátszója, a StarOffice Player 5.2, valamint a csoportmunkát segítő közös határidőnapló-szerver, a StarSchedule Server is. Utóbbit kicsit beljebb részletesen is bemutatjuk.

● *TMPGEnc beta 12:* kedvenc freeware MPEG-tömörítőnk, a japán Tsunami MPEG Encoder is megújult. 12-es béta változatát és a minden korábbinál jobb angol fordítást tettük fel a korongra.

● *Strawberry Prolog:* egyszer volt, hol nem volt egy híres programnyelv, a logikai programozásra kifejlesztett Prolog.

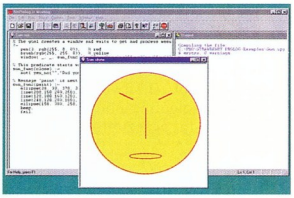

Ki hitte volna, hogy ez is Prolog!

A Borland kényelmesen kezelhető változatot készített belőle, ez volt a Turbo Prolog, de magyar fejlesztők is tettek hozzá, az SzKI jóvoltából. Sajnos a 16 bites világ végével mintha ez a nyelv is eltűnt volna. A Prolog egyik megújítója, Dimiter D. Dobrev jóvoltából azonban most megismerkedhetünk az immár teljesen 32 bitessé és alaposan windowssossá tett, régi-új Prologgal. A fejlesztőrendszer 30 napig használható.

● *Honosító Műhely:* egyre jobban beindul a freeware és shareware programok magyarítása, hála a Honosító Műhelynek. Szinte még meg sem jelent egy-egy angol verzió, már kész is a magyar változat. A SAC-éhoz hasonlóan érdemes ezt a listát is nyomon követni, noha vannak átfedések.

● *DVD-ajánló:* nehéz papíron bemutatni a DVD-ket. Az újság DVD-kiratakának kiegészítőjeként CD-nk DVD-

A nevem Bond... akarom mondani, DVD-ajánló

ajánlója egy kicsit több – igaz csak álló – képpel segíti a jobbnál jobb filmek közti választást.

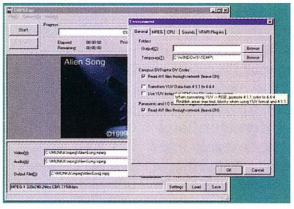

Az új TMPGEnc-ben már a sárga dobozkák, a tooltipek is tudnak angolul

CHIP

hp designjet 500 és 500ps
- 24" és 42" széles modellek
- moduláris tintarendszer
- beépített tekercsadagoló

hp designjet 800 és 800ps
- 24" és 42" széles modellek
- moduláris tintarendszer
- fotóminőségű nyomtatás

8 négyzetméter fotó? ...óránként!!?

hp designjet 5000 és 5000ps
- 42" és 60" széles modellek
- 6x680 ml-es moduláris tintarendszer
- UV bővítési lehetőség (2001 tavasz)
- fotóminőségű nyomtatás

A **hp** forradalmian új képminőséget és sebességet nyújtó poszternyomtatói messze lekőrözik az alternatív technológiák híveit. Nyomtatóink többszörösére növelt sebességével akár 8 négyzetméternyi plakátot is előállíthat egy óra alatt, mindezt akár másfél méter szélességben.

A nyomatok fotóminőségét a **hp** designjet 5000-es családnál a 6 színű nyomtatás, míg a **hp** designjet 800-as családnál az asztali tintasugaras nyomtatóinknál már bizonyított színrétegző technológia biztosítja.

designjet.hp.hu • hp vevőszolgálat: 382-1111/213-as hivatkozási szám

Kiemelt hp designjet forgalmazók:
CAD+Inform Kft., Debrecen (52) 452-685 • **CAD-ART Kft.** 361-3540 • **FABICAD Kft.** 467-2850 • **Graphisoft CAD Stúdió** 437-3366 • **HP Buda Szakáruház** 381-0750 • **HP Jetline Szakáruház** 311-1899 • **HungaroCAD Kft.** 326-8209 • **MiniComp Kft.**, Pécs (72) 512-182 • **Mod Kft.**, Győr (96) 510-060 • **MódiStudió Kft.** 269-2525 • **TERC CAD Studio Kft.** 222-2747 • **UNITIS Rendszerház Rt.**, Budaörs (23) 505-050 • **Vectra Kft. – HP Szakáruház** 344-4444

hp invent

Adobe PostScript 3 ColorSync

ViviCom

Őszi induló

Lassan kezdődnek a savanyú hétköznapok – az iskola, a zárthelyik és röpdolgozatok ideje, a munka. Egyre rosszabb lesz az idő, elnéptelenednek a strandok.

Csakhogy van ennek egy jó oldala is: nagyobb teret nyernek a számítógépes játékok, melyekkel megpróbálhatjuk feldobni a szürke hétköznapokat, az esős hétvégéket! Most ezekből állítottunk össze egy ízelítőt.

Star Trek Voyager: Elite Force

Az Activision teljes erőbedobással veselkedett neki a Star Trek univerzum minden lehetséges feldolgozásának. Minden játékstílusban megpróbálja képviseltetni magát – talán a most megjelent Voyager sikerült a legjobban. Az iD-től átvett Quake3 motor csodákra képes, amire a Raven programozói még rátettek egy lapáttal. Az eredmény: határozottan szép, emellett gyors játék.

A saját szemszög nézetű Voyagernek már az alcíme is jelzi, hogy itt kommandós tehetségünket kell csillogtatni – emellett logikai képességeinket is próbára teszi. A történet egyszemélyes játék esetén nagyon masszív, dinamikus. A feladatokat többnyire menet közben kapjuk. A fő gonoszok persze a borgok, de aki ismeri a sorozatot, biztosan kötelezőnek érzi majd a demó kipróbálását. Aki nincs tisztában a játék előéletével, nézze úgy mint akciójátékot, és nem fog csalódni, igényes alkotás. Itt is erős több résztvevős üzemmóddal találkozhatunk. A gépigény közepes, ahol a Quake3 eldöcögött, ott a Voyager is zökkenőmentesen fog futni.

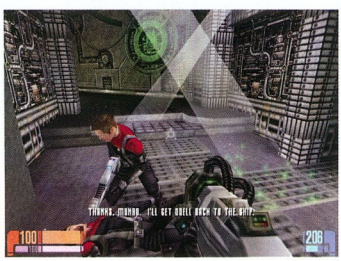

Itt jártak a borgok?

Kiss: Psycho Circus

Aki szereti a borzongást vagy a misztikumot, biztosan elsőre bele fog szeretni ebbe a játékba. Mint a címe is mutatja, agyament cirkuszba való csődület fog ránk törni ellenfélként. Az első, pókszerű lények után bohóctestű, soklábú szörnyek jönnek, génkezelt kutyák és efféle teremtmények. A négy lehetséges közül kiválasztott hősünket kemény fából faragták, szépen odapörköl minden furcsaságnak.

Sok helyen inkább humoros, kicsit morbid a játékmenet, semmint brutális. A Lithtech 1.5-ös motorja könnyedén megállja a helyét a mai követelményekkel szemben, sőt meglepően gyors, szolid gépigényű. A horrort nagyon hatásosra vették, a 12 fegyvert jól kitalálták a játék készítői, a 16 különleges kiegészítő meg egyenesen nélkülözhetetlen. Az átvezető animációkat a játék motorjával készítették, szépen illeszkednek a játékrészekbe, a hangulatot a lehető legmagasabbra tornásszák.

A játék nem véletlenül viseli a nagy rockbanda nevét, sok közük van egymáshoz. A demó öt pályát tartalmaz, továbbá kisebb átvezető animációk is feltördelik, hiszen egy-egy pálya nagyon nagy. Mindenkinek ajánlatos kipróbálni, igazán jó szórakozás ez a *Kiss*-őrültség.

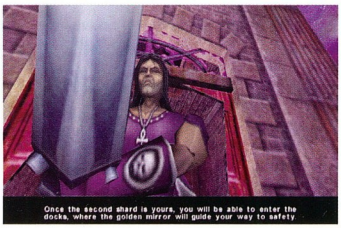

Kicsit morbid, de kellemes

Vegyes felvágott

Nem egy buta játék neve ez, hanem egy nehéz próbálkozás eredménye, melyben megpróbáltunk – sok olvasói levélnek eleget téve – kicsit más stílusú játékokat is összegyűjteni. Ezek – szám szerint öt – mind egy-egy régebbi játékra hasonlítanak, amelyekkel már találkozhattunk más géptípusokon a messzi múltban. Mégis újak. Mindegyiknek szerény a gépigénye, de a mai kor követelményeinek megfelelően térhatású a grafikája.

Négy logikai és egy lövöldözős – shoot 'em up – játék alkotja a csokrot. A logikai játékoknál is előny a térbeli ábrázolás, hiszen a külcsín feltupírozása mellett valami újat is képes adni a játékmenethez. Egy újabb csavart, amelytől még izgalmasabb lesz a játék. Az egyetlen, árva akciódús program a jól ismert úrbeli lövöldözős játékok nagy elődjének pontos mása, nagyon profin megvalósítva. Mindenkinek ajánlom, a nosztalgia melegzuhanyként fog érni minket.

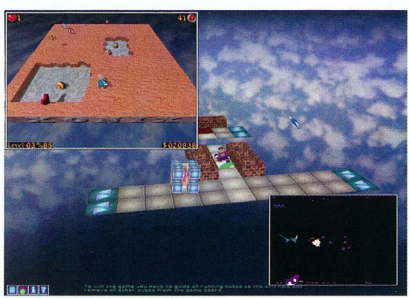
Nosztalgia modern ruhában

A logikai programok őseit is nagyjából meg lehet határozni, van itt Soko-ban, memória-játék, Tetris, elkerítős, területfoglalós – azaz több típus is képviselteti magát. A játékok egyszerűségük és kicsiny méretük ellenére önfeledt szórakozást ígérnek, mindenki találhat köztük neki tetszőt.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

A diszpécser

A határidőnapló programok nagy segítséget adnak a szoros időbeosztással élő embereknek. A StarOffice-ban is van ilyen kellék, amellyel megszervezhetjük napi munkánkat.

Bejegyezhetjük feladatainkat, találkozóink, fontos események időpontját, amelyekre a kellő pillanatban emlékeztet is a program egy előugró ablakban vagy e-mailben. A Schedule Server kibővíti ezt a lehetőséget: munkacsoportok, egész vállalatok tevékenységének megszervezésében lehet hasznos segítőtárs. Hálózaton keresztül, TCP/IP protokollt használva kommunikálnak a kliensgépek a Schedule Serverrel, amelyet egy vagy több gépre telepíthetünk, de akár egy számítógépen is futhat belőle több példány. A telepítés és beállítások elvégzése után a felhasználók ugyanúgy látják a szerveren tárolt határidőnaplójukat, mintha a saját gépükön lenne. Bepillanthatnak egymás naplójába is, azonban itt csak azokat a bejegyzéseket láthatják, amelyek „nyilvános" (public) minősítést kaptak. A „bizalmas" (confidential) jelölésű bejegyzésekből csupán a kezdési és befejezési időpont látható, a részleteket csak a tulajdonos olvashatja. A naplóbejegyzések harmadik kategóriája a magánszférába tartozik, „private" minősítéssel. Ezeket tulajdonosukon kívül senki sem látja.

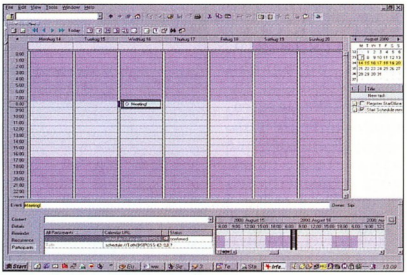

Nyolckor értekezlet! Kit kell meghívni?

Másik módja a szabályozásnak, amikor egy felhasználó teljes naplóján állítjuk be az olvasási jogot (General Read Access), vagy éppen letiltjuk azt. Utóbbi esetben ehhez a naplóhoz még bepillantás szintjén sem fér hozzá senki.

Aki bújt, aki nem...

A szerver igazi haszna az események lebonyolításának, feladatok végrehajtásának megszervezésében mutatkozik meg. Példa kedvéért tételezzük fel, hogy egy cég beruházásokért felelős menedzsere értekezlet összehívását tervezi. Az általa alkalmasnak talált időponthoz elhelyezi bejegyzését a naplójában. A bejegyzés részleteit megjelenítő panelen a *Participants* (résztvevők) rovatban felveszi azokat a kollégákat, akik érintettek az eseményben. Ha valamelyik résztvevőnek már bejegyzett elfoglaltsága van az adott időpontban, azt a név színes kijelzésével jelzi a program. A színből az is kiderül, milyen jellegű tevékenység miatt alkalmatlan számára az időpont. Például ha zöld színnel jelenik meg a neve, akkor éppen házon kívül lesz az illető. Ez esetben egy egérkattintással kérhetjük a szervert, keressen nekünk újabb időpontot, amely mindenkinek alkalmas.

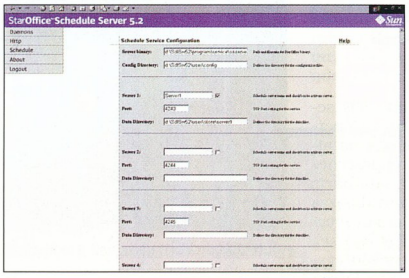

A szervert távolról is ellenőrizhetjük böngészővel

Ha ezzel végeztünk, meghatározhatjuk a kiértesítés módját és idejét. Választhatunk előugró ablakot, e-mailt vagy akár mindkettőt. Azok a résztvevők, akik nincsenek regisztrálva a szerverünkön, csak e-mailt kapnak – kivéve azokat, akik egy másik szerveren, a példánknál maradva mondjuk a pénzügyi részleg szerverén dolgoznak. Ha engedélyeztük a szerverek egymás közötti kommunikációját, akkor az esemény bejegyzése a másik szerver megfelelő naplójában is megjelenik.

Az e-mailben történő értesítést a Schedule Server automatikusan végzi, eseménytípusokhoz rendelt sablonjai felhasználásával. E sablonok a telepített szerver *template* könyvtárában található HTML file-ok, amelyek ízlés szerint módosíthatók. Ugyanezek a minták azoknak is a rendelkezésére állnak, akik szerver nélkül használják a StarSchedule programot. Ez esetben az *Office52\share\template\english\wizard* elérési útvonalon bukkanhat a file-okra az, aki feltétlenül módosítani szeretne rajtuk.

Ha éppen szabadságra megyünk, és egy kollégánk hatáskörébe utaljuk ügyeink intézését, jól jöhet a helyettesítő vagy képviselő funkció. Így nem kell kiadnunk féltve őrzött jelszavainkat, csupán saját felhasználói nevünk tulajdonságai között a „delegates" ablakba felvesszük a helyettesítő kollégánk szerveren regisztrált felhasználói nevét. Amíg nem töröljük ezt, joga van a mi naplóbejegyzéseink között dolgozni. Vigyázat, képviselőnk így a bizalmas és személyes bejegyzéseinkhez is hozzáfér!

Nem ördöngösség

A szervert a Service Manager karbantartó programmal vagy Java-kompatibilis böngészővel – például Internet Explorerrel vagy Netscape Communicatorral – lehet kezelni. Ezt tulajdonképpen nem nevezhetjük igazi menedzselésnek, hiszen csupán az egyes processzek leállítását és indítását, illetve bizonyos üzemi paramétereket, például a figyelési portot adhatjuk meg innen. A felhasználók beállításait a StarOffice programból tarthatjuk karban. Az eddigiekből következik, hogy a Schedule Serverben a tulajdonképpeni határidőnapló szolgáltatás mellett egyszerű Web-szerver is van, amelyet kis fantáziával másra is lehet alkalmazni.

A StarOffice Schedule Server nem tölthető le a Sun Web-helyéről, csak a megvásárolt StarOffice CD-n – és magazinunk CD-mellékletén – található meg, linuxos és windowsos változatban.

Siposs Zoltán

Augusztusi örömök

Meg kell hagyni, az időjárás szempontjából elég érdekesen alakult a nyár, ez azonban nem jelenti azt, hogy a programozókra is hatottak volna a frontok.

Lapunk megjelenésével egy időben elkezdődik az iskola, és a munkában is egyre több a teendő. Ismét véget ért egy nyár. Újra ott ülünk a számítógép előtt. Ha pedig már amúgy is ott ülünk, akkor miért ne nosztalgiázhatnánk? Kapjuk gyorsan elő az augusztusi CHIP CD-ket, hogy körülnézzünk a SAC anyagai között: ezekkel is visszaidézzük a nyár legszebb pillanatait.

● Copernic 2000 v4.5: LXXVIII. CD, \SAC\COMM\COPERNIC.ZIP. A netezők örök problémája, hogy miként találják meg az őket érdekló információkat a hatalmas adattengerben. A Világhálón található keresők mellett használhatunk más segédeszközöket is, például a Copernic 2000-et. A program egy hatalmas adatbázissal bíró rendszerhez csatlakoztat minket. Az adatbázis kategóriákba rendezve tartalmazza az információkat, így gyorsan megtalálhatjuk azt, ami minket érdekel. A program használata nagyon egyszerű. Ki kell választanunk a kívánt kategóriát (ha nem igazán tudjuk, melyik kell nekünk, akkor válasszuk a The Web címszavat), és meg kell adnunk a keresendő dolgot. Itt is alkalmazhatjuk a megszokott keresési módszereket, logikai kapcsolatokat stb. Kérhetünk gyors, illetve részletes keresést is. A végére pedig néhány adat: 55 kategóriában kereshetünk 610 keresőgépen. A CD-re a shareware változat került, mellyel csak 7 kategóriában kereshetünk.

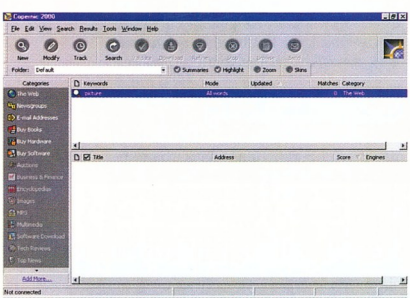

Copernic 2000: egyszerre több száz keresőgépen kutakodhatunk

● Orbit Xplorer v1.0: LXXVIII. CD, \SAC\EDUCULT\ORBITEXP.ZIP. A SAC anyagában rendszeresen feltűnnek érdekes asztronómiai programok, amelyek mindegyike azt tűzte ki célul, hogy megismertessen bennünket a csillagokkal. Az Orbit Xplorer v1.0 azonban egészen más. Segítségével a Naprendszer bolygóinak különböző fizikai tulajdonságait vizsgálhatjuk meg. Az első lépés a beállítás. Miután kiválasztottuk, hogy mely égitestekre vagyunk kíváncsiak (a bolygók mellett választhatunk űrrakétát és műholdat is), megadhatjuk a szimuláció koordinátatengelyeit, kérhetünk háttérképet stb. Ezután elindul a szimuláció, amely megmutatja a kiválasztott égitest mozgását. Ha a View menüpont alatt beállítottuk, a program megjeleníti a bolygó fontosabb adatait is: kerületi sebességét (m/s), gyorsulását (m/s²), a Naprendszer más bolygóitól mért pillanatnyi távolságát (km) és kinetikus energiáját (J). Nem érdemes túl gyors szimulációt kérni, mert olyankor pontatlan adatokat kapunk. A program sajnos shareware, így csak bizonyos ideig engedi futni a szimulációt.

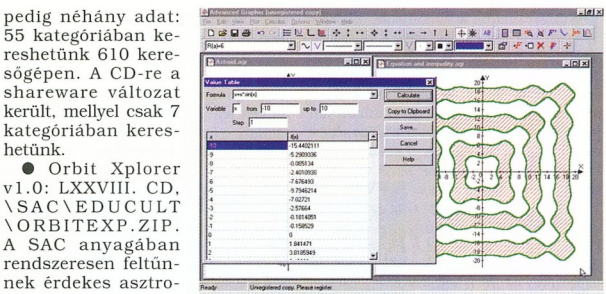

Advanced Grapher: számítógéppel egyszerűbb függvényt rajzolni

● Advanced Grapher v1.6: LXXVIII. CD, \SAC\GRAPH\AGRAPHER.ZIP. Augusztusi koronguнkon egy régi ismerős újabb verziójára bukkantunk. Az Advanced Grapher könnyen használható függvényrajzoló program, amellyel teljes függvényelemzést végezhetünk. A képernyő felső részén találjuk az eszközöket, amelyekkel egyszerűen és gyorsan létrehozhatunk különböző függvényeket, illetve módosíthatjuk azokat. Ugyanitt érhetjük el az elemzéshez szükséges parancsokat: integrálás, deriválás, metszéspont keresése, regresszióanalízis, érintő keresése. A műveletek végeredményét elmenthetjük, így később újra felhasználhatjuk a kapott eredményt. Nagyszerű ötlet a Value Table művelet, amellyel egy általunk megadott függvény értékkészletének elemeit lehet kiszámolni az értelmezési tartomány megadott részében, a kért pontossággal. Az adatokat táblázatba rendezi, amelyet szövegfileba (TXT) is elmenthetünk. Kellemes a beépített kalkulátor. Legutóbbi

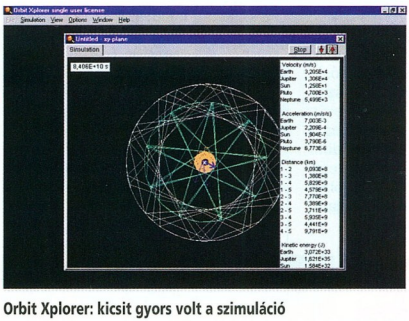

Orbit Xplorer: kicsit gyors volt a szimuláció

verziója óta bővültek a program szolgáltatásai, készítői kijavítottak rengeteg hibát, átszabták a súgót, és beépítették az EMF formátumba való mentés lehetőségét. A legszembetűnőbb újdonság a grafikonok feliratozhatósága. A regisztrálatlan változat 30 napos használatot engedélyez.

● DesktopPlant v1.52: LXXVIII. CD, \SAC\GRAPH\DP152.ZIP. Számítógépeinket lassanként virtuális állatkertté változtathatjuk, amelyben többféle állat futkározik, ugrabugrál, és várja, hogy az ő drága gazdikája ellássa minden jóval. Készült már virtuális kutya, macska, hal stb.

Igen ám, de mi lesz azokkal, akik a növényekért vannak oda? Nekik ajánljuk a DesktopPlant programot. Asztalunkra helyez egy cserepes virágot, és bizony csak a mi gondoskodó egerünkön múlik, miképpen alakul annak sorsa. Ne ijedjünk meg, nincs sok dolgunk, csak néha meg kell locsolnunk a virágot, és megfelelő mennyiségű földet kell alláraknunk. A virágok szeretik a fényt és a kellemes hőmérsékletet, így ezekről is gondoskodnunk kell. Fontos, hogy mielőtt elkezdjük nevelni növénykénket, eldöntsük, hogy akkor is nőjön-e, amikor gépünk ki van kapcsolva. Segítségül elárulunk annyit: a növény meleg és világos helyen nő a leggyorsabban, és szereti, ha rendszeresen locsolják. A shareware változat egyetlen hátránya, hogy csak egyhetes életet engedélyez a virágnak.

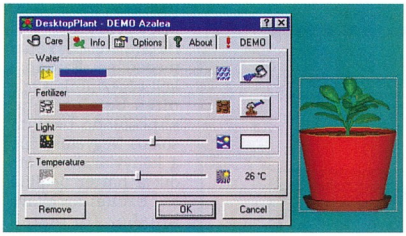

DesktopPlant: virtuális növény az asztalon

● SlowView v1.81: LXXVIII. CD, \SAC\GRAPH\SLOWVIEW.ZIP. A SAC gyűjteményében megjelenő képnézegető szoftverekkel Dunát lehetne rekeszteni, de mindig találunk közöttük egy-egy figyelemre méltó újdonságot. A legtöbb ilyen típusú szoftver fő problémája, hogy

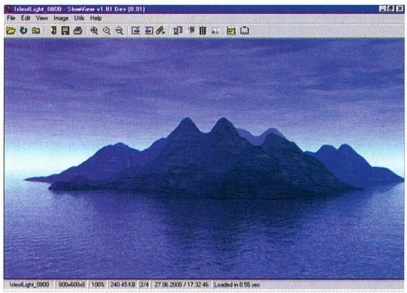
SlowView: nagyszerű freeware képnézegető

shareware, és a jogszerű használathoz regisztráltatni kell. A SlowView azonban freeware, ennek ellenére rendkívül sok formátumot ismer: BMP, CAM, CUT, DDS, EMF, GD2, GEM GIF, HRZ, ICO, IFF, JPG, MAC, MSP, PBM, PCX, PIC, PMG, PNG, PPM, PPP, PSD, RAS, SGI, TGA, TIF, XBM, XBR. Ezekhez a formátumú képfile-okhoz hozzárendelhetjük a programot (a programból), így elég csak kattintani az adott file-ra, máris megtekinthetjük annak tartalmát. A programmal egyszerűbb műveleteket is elvégezhetünk az adott képen, például elforgathatjuk, megváltoztathatjuk a méretét vagy a színmélységét stb. Az effektusok között szerepel a nyomógombbá alakítás is.

● VideoMach v2.2.1: LXXVIII. CD, \SAC\GRAPH\VMACH221.ZIP. A számítógépes videofeldolgozás nem újkeletű, manapság már azon lepődnénk meg, ha egy filmről kiderülne, hogy egyáltalán nem használtak számítógépet az elkészítéséhez. Az otthoni gépekre is beszerezhetők komoly videoszerkesztő szoftverek, de nem mindig van szükségünk ilyenre. A VideoMach nem más, mint egy filmátalakító program.

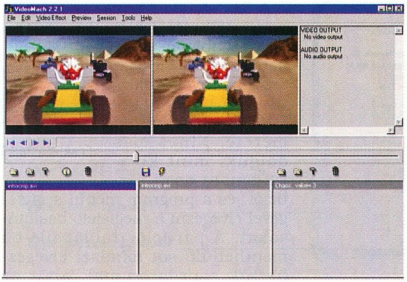
VideoMach: videokonvertálás effektusgyűjteménnyel

A program indítása után meg kell adnunk a forrást, majd a középső oszlop fölött található lemezikonra kattintva megadhatjuk a kimenet paramétereit, és már indulhat is a konvertálás. A program a következő formátumokat támogatja: AVI, BAY, BMP, FLC, GIF, HAV, JPG, MPA, MPG, PCX, PNG, PNM, RAS, RGB, TGA, TIF, WAV, XPM.

A szoftver igazi előnye azonban az, hogy rengeteg effektust, szűrőt kínál, melyek hatását megcsodálhatjuk az egész videofilmen vagy annak egy részletén. A különböző hatások az előnézeti ablakban azonnal láthatóvá válnak. A program ugyan shareware, de képességeit nem korlátozták.

● WinAmp Skin Maker (Skinner) v1.2: LXXVIII. CD, \SAC\SOUND\SKNR120.ZIP. Ha valaki megunta a WinAmp eredeti felületét, egyszerűen segíthet magán. Az Internetről tömegével tölthet le hozzá szebbnél szebb felületeket. Azok pedig, aki maguk szeretnének ilyen felületet előállítani, a WinAmp Skin Makerhez fordulhatnak. A programmal bármilyen képből új bőrt gyárthatunk a WinAmphoz. Első lépésként meg kell nyitnunk egy képet – sajnos csak BMP vagy JPG formátumút. Ha az Open Bitmap... műveletet használjuk, akkor a lejátszó, az ekvalizer és a számlista felülete ugyanazt a képet fogja magára húzni.

A Load Multiple Bitmap... művelettel mindhárom rész külön felületet kaphat. A kép adatait (méret, fényerő, kontraszt) a képernyő bal oldalán található Image Setting részben állíthatjuk be. Következő lépésként kattintsunk

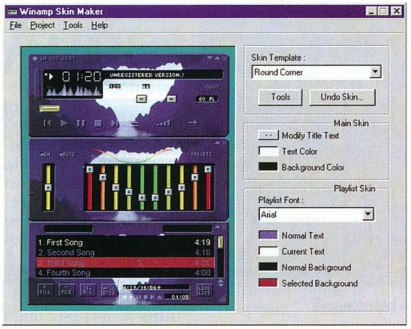

Skin Maker: WinAmp bőrök otthonról

a Make Skin! gombra, majd a Skin Template lenyíló menüből válasszuk ki a nekünk tetsző formai megjelenítést – például lekerekített szélek stb. Ezután mentsük el az új felületet a WinAmp könyvtárába, és már használhatjuk is a lejátszóból. Ha a későbbiekben változtatni szeretnénk a felületen, akkor a Project File menüpont segítségével mentsük el, mielőtt kilépnénk a programból. A CD-re a shareware változat került, amellyel regisztrálás nélkül csak a kezelőfelület skinjét tudjuk elmenteni.

● The Hardware Guide: LXXVIII. CD, \SAC\TEXT\HARDWARE.ZIP. A számítógép működésének megértése egyáltalán nem érdöngösség. Azt, hogy mi a memória, és mire jó, vagy hogy mi a feladata a processzornak, bárki megértheti, ha egy kis időt szán rá. Az augusztusi korongunkon található The Hardware Guide segítségével bárki utánanézhet, hogy mi micsoda a számítógépben, és hogyan működik. Sajnos a szöveg angol nyelvű, de

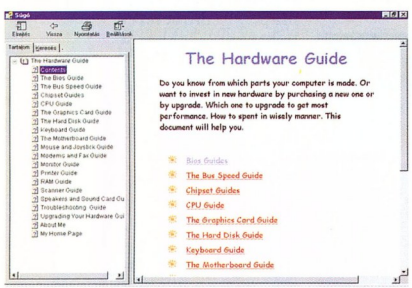

The Hardware Guide: átfogó hardverismeretek

Windows Help formátumú, így kezelése nem okozhat gondot. A dokumentum minden fontos témakört érint: BIOS, buszok sebessége, chipkészletek, processzorok, videokártyák, merevlemezek, billentyűzetek, alaplapok, egerek és joystickok, modemek, faxok, monitorok, nyomtatók, memóriák, scannerek, hangkártyák és hangszórók. Emellett a gépfejlesztéshez is ad tanácsokat.

● DriveStar v1.22: LXXVIII. CD, \SAC\UTILDISK \DRIVSTAR.ZIP. Sokszor előfordul, hogy merevlemezeink partícióin va-

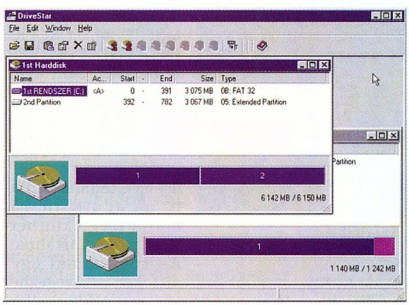

DriveStar: particionáljunk Windows alól!

lamit matatnunk kell. Ebben a témában a legkézenfekvőbb program a Partition Magic. Csakhogy ez a szoftver nem olcsó.

A SAC-gyűjteményben található DriveStar azonban jó alternatívát kínál. Megváltoztatható vele például a FAT-es vagy FAT32-es partíció mérete. Nincs más dolguk, mint kiválasztani az adott partíciót, és a program menüi segítségével elvégezni a megfelelő beállításokat. A partíciós táblát file-ba menthetjük, sőt mindazt elvégezhetjük a programmal, amit az Fdiskkel tennénk (partíció létrehozása, törlése, aktiválása stb.). Szükség szerint készíthetünk mentőlemezt (Emergency Disk), amelynek segítségével mindent visszaállíthatunk DOS alól. A program előnye, hogy windowsos és DOS-os változata is megtalálható a korongon. Harmincnapos próbaváltozat.

● CreateInstall 2000 v4.2: LXXVIII. CD, \SAC\UTILPROG \CI2000.ZIP. Ha elkészülünk egy programmal, akkor ahhoz illendő rendes telepítőprogramot adni. Erre a feladatra több célprogram is létezik, köztük a CreateInstall 2000. Használata nagyon egyszerű, de azért ejtsünk róla néhány szót. Első lépésként az alapbeállításokkal kell foglalkoznunk, azaz meg kell adnunk a projekt nevét, a forrás- és célkönyvtárakat stb. Második lépés az indítófile nevének (például setup.exe), a telepítésnél a képernyő bal oldalán látható képnek, a megjegyzéseknek és a licencfile nevének megadása. Ezután el kell végeznünk a telepítés befejezéséhez kapcsolódó beállításokat. Negyedik lépés a könyvtárak, az ötödik a háttér beállítása. Ezután az eltávolításhoz (uninstall) szükséges paraméterek meghatározása következik. A két utolsó lépés a regisztrációs adatbázisba történő bejegyzések

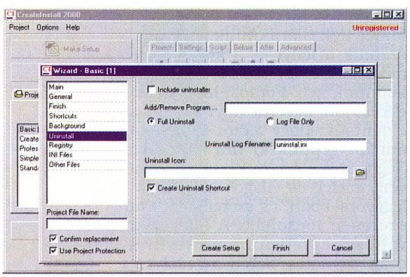

CreateInstall 2000: saját programjaink telepítéséhez

beállítása és a szükséges INI file-ok csatolása. Mindezek után további kiegészítő file-okat is csatolhatunk a telepítőhöz. CD-nkre a program 30 napos próbaváltozata került.

Duchon Jenő

A munka nem megy kimaradásra !

A világ első számú feszültségvédelme már 7990.- Ft-tól*

Az adatvesztések és leállások több, mint 45%-a feszültségproblémákra vezethető vissza. Az APC szünetmentes áramforrásaiba (UPS) és túlfeszültségvédőibe történő beruházás már az első alkalommal megtérül, amikor az Ön eszközei ténylegesen védelemre szorulnak.

Az APC Back-UPS® folyamatos, egyenletes feszültségellátást, valamint szükség esetén azonnali akkumulátoros védelmet biztosít a PC és a monitor számára, valamint védi a modemet, a nyomtatót, a faxkészüléket és a ZIPTM™ meghajtókat is.

Az APC telefon-, hálózati és laptop-túlfeszültségvédői útközben és on-line kapcsolat esetén is védelmet nyújtanak. Mindegy, hogy 1000 hálózati PC vagy egyetlen otthoni számítógép védelméről van szó, hívjon bennünket még ma és csatlakozzon a 8.000.000 elégedett APC-felhasználó táborához.

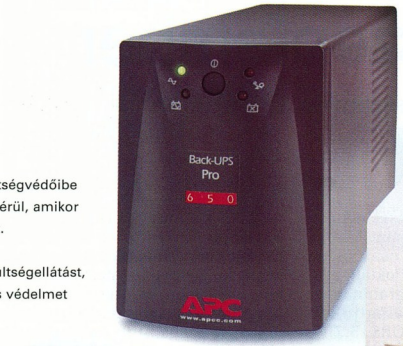

Már 44400,-Ft
-tól*

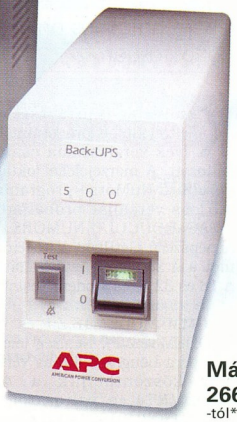

Már 26600,-Ft
-tól*

Már 7990,-Ft
-tól*

*Ajánlott végfelhasználói árak. Az árak ÁFA nélkül értendők és a termékcsalád legkisebb modelljére vonatkoznak. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Kategóriájában a legjobb védelem:

vállalati asztali PC-khez
kisvállalkozások számára
üzletekben
otthon
útközben (laptopokhoz)

Az APC-védelem főbb jellemzői:

- Saját kategóriájában garantáltan a leghosszabb áthidalási időt (5-40 perc) biztosítja.
- A felhasználó által cserélhető akkumulátorok csökkentik a szervizköltségeket és garantálják a beruházás értékállóságát.
- Az UPS szoftver a biztonságos, automatikus rendszerleállítás révén védi adatait.
- Folyamatos Internet-csatlakozást biztosít, mivel kizárja a számítógép lefagyásának lehetőségét.
- A Back-UPS Pro® mellé ingyenes PowerChute® *plus* szoftvert adunk, mely bármilyen feszültség probléma esetén automatikusan menti az adatokat és a fájlokat.
- A számítógépes perifériák csatlakoztatására egy speciális túlfeszültségvédő kimenet szolgál.

APC
Legendary Reliability™

Név: _____

Beosztás: _____

Cég: _____

Cím: _____

_____

Irányítószám: _____ Ország: _____

Telefon: _____

Fax: _____

E-mail: _____

Milyen típusú UPS-t használ? _____ db _____

Milyen típusú PC-ket használ? _____ db _____

Milyen típusú szervereket használ? _____ db _____

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus

☐ IGEN! Meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő UPS-t. Küldjenek INGYENES katalógust.

☐ NEM, ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de vegyenek fel a negyedéves ingyenes hírlevél címlistájára.

POWERLINE: +361209-4678 FAX: +361209-4677 E-mail: apcHUN@apcc.com **Kulcs kód** 61312v

©2000 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosé.DPS2A0CF-HU.

www.apcc.com - APC Hungary, Könyves Gv. U. 5. II. Em. 3, 01114 Budapest, Hungary.

SAC, 2000. szeptember

Tegyük félre előítéleteinket! A SAC könyvtárában a nyár ellenére hatalmas anyag gyűlt össze – kicsit átrendezett csoportosításban.

Kezdjük az ismertetését néhány elterjedtebb programmal, amelyek verziószáma csak kicsit változott. A morzejeleket oktató-gyakoroltató NuMorse programnak az 1.51-es verzióját próbálhatjuk ki (\SAC\EDUCULT\NUMORS15.ZIP). A népszerű GetRight töltögetőprogramot a 4.2c verziójával frissíthetjük. A 16 és 32 bites Modem Tester új verziója is megtalálható a lemezen (\COMM\MODEM16.ZIP és \COMM \MODEM32.ZIP). Nemrég jelent meg az Opera böngésző 4.0-ás verziója és már köszönthetjük a 4.01-es Win9x/NT4-es változatot (\SAC \COMM\OW40132J.EXE a javás változat, \SAC\COMM\OW401E32.EXE a nem javás). A sokoldalú és népszerű Far Manager új, 1.65-ös verziójának többféle nyelvi változatát telepíthetik kedvelői (\SAC\UTILFILE\FAR165.EXE), sőt a \SAC \UTILFILE könyvtárban jó néhány kiegészítő található a karakteres felületű file-kezelőhöz. A Windows Commandernek a 4.50-es verziója jelent meg 16 és 32 bites Windows alá (\SAC\UTILFILE\WC16V450.ZIP és WC32V450.ZIP). A WinRar 2.71-es verziójának elkészült a cseh, a lengyel, az orosz, a szlovák, a szlovén, a német, a francia és a magyar változata (\SAC\PACK).

Szólnunk kell az olyan programok kipróbálásának veszélyeiről, amelyek file-okat, könyvtárakat titkosítanak, particiókkal manipulálnak (például a boot managerek). Ezek kipróbálása előtt mindenképpen olvassuk el a program leírását, és mentsük el fontos adatainkat! Ha bekövetkezik a baj, sokszor még a felkészült guruk sem tudnak segíteni.

● *Atisz URL Book 1.1.1:* \SAC \COMM\AUB_HU.ZIP. Böngészés közben nagyon sok olyan oldalt találunk, ahova szeretnénk később is ellátogatni. Mivel képtelenség megjegyezni minden URL-t, egyszerűen csak bedobjuk a Bookmarks (könyvjelzők) vagy Favorites (kedvencek) gyűjtőbe. No, éppen az a baj, hogy vagy egyikbe, vagy másikba. Mivel a Netscape Navigator és az Internet Explorer teljesen másként őrzi meg és kezeli az elmentett internetes címeket, körülményes átvinni az egyik böngészőben elmentett adatokat a másikba. Szabó Attila programja segíthet azoknak, akik a két legelterjedtebb böngészőt használják: katalogizálhatjuk internetes címeinket úgy, hogy importálhatunk IE Favorites-ből és HTML-ből is, exportálhatunk HTML, DHTML, TXT, IE Favorites és Netscape Bookmarks file-okba, 12 tetszőleges kategóriát határozhatunk meg, 5 keresőmotor áll rendelkezésünkre az internetes keresésekhez. A program futásához szükség van a Visual Basic 6 Runtime-ra, amit letölthetünk a http://support.microsoft.com/download/support/msl-files/Vbrun60.exe címről.

● *G6 FTP Server 1.14:* \SAC \COMM\G6FTPSRV.ZIP. Ha nem is rendelkezünk bérelt vonallal, az egyre kedvezőbb Internet-hozzáférésnek köszönhetően órákat tölthetünk naponta on-line, a pénztárca komolyabb megterhelése nélkül. Ezt az időt kihasználhatjuk úgy is, hogy ismerőseink – a szolgáltatótól kapott IP-cím, a név és a jelszó ismeretében – „bejöhetnek" gépünkre egy FTP klienssel. Ehhez nekünk egy FTP szervert kell telepítenünk, konfigurálnunk, és már lehet is nézelődni az arra kijelölt könyvtárakban. A G6 FTP Server tökéletesen megfelel erre a célra. Barátságos kezelőfelületén rengeteg minden beállítható – ami nem megy az átláthatóság rovására. Minden konfigurációs lépéshez nagyon jó, képekkel ellátott HTML felületű segítséget kapunk: általános beállítások, új felhasználók és csoportok definiálása, hozzáférések típusainak beállítása, naplófile-ok, stb. A shareware feltételekkel terjesztett program ára 5200 Ft. Bőven megéri ezt a pénzt.

● *Lydia v3.2:* \SAC\COMM \LYDIA32.ZIP. Kedves kis titkárnő az elektronikus levelezéshez. Ha on-line kapcsolatban vagyunk, és nincs megnyitva a levelezőprogram, kattintásra vagy adott időben automatikusan megnézi a postaládáinkat (legfeljebb 10 különböző e-mailcímet tud kezelni). Ha nem vagyunk on-line kapcsolatban, akkor az előbbiek szerint szintén megoldja az új levelek ellenőrzését: betárcsáz, majd bontja a vonalat. Ha kíváncsiak vagyunk az új levelekre, egérkattintásra betölti a levelezőprogramot, és megnyitja benne a legújabb küldeményeket. A kéretlen levelekre beállíthatunk szűrőt, képes automatikusan is válaszolni levelekre, az eredeti szöveget visszaidézve.

● *PARCP 3.80:* \SAC\COMM \PARCP380.ZIP. Két számítógép között sokféleképpen vihetünk át file-okat. Ha hálózatba vannak kötve, akkor egyszerű a dolgunk. Ellenkező esetben használhatunk valamilyen cserélhető háttértárolót, esetleg összekapcsolhatjuk a két gépet soros vagy párhuzamos kábellel. Utóbbihoz nyújt segítséget a PARCP. Egyik gépet szervernek, másikat kliensnek kijelölve már indulhat is a file-ok másolása a nyomtatóporton keresztül. A program érdekessége, hogy az x86-alapú gépeken kívül Atarik (ST/STE, MegaST, Stacy, ST-book) között is másolgathatunk file-okat. Többféle operációs rendszer alatt használható a PARCP (Linux-x86, OS/2, Windows 9x, DOS).

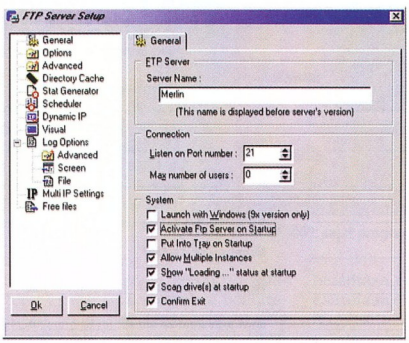

G6 FTP Server: a részletes útmutatóval gyerekjáték az FTP szerver konfigurálása

● *Remote Task Manager 3.1:* \SAC\COMM\RTM31.EXE. Hálózatban lévő gépeknél nem árt, ha egy helyről lehet ellenőrizni a többi munkaállomás állapotát. A Remote Task Managert kimondottan Windows NT 4.0-hoz és Windows 2000-hez készítették. A program pontosan úgy működik, mint egy átlagos taszkkezelő, csak nem a saját gépünkön ellenőrizhetjük a futó szálakat, programokat, a terheltséget, hanem a távoli PC-n. Leállíthatunk futó programokat, állíthatjuk a processzek prioritását, indíthatunk-leállíthatunk-újraindíthatunk programokat, sőt az egész gépet leállíthatjuk vagy újraindíthatjuk. Akár úgy is lezárhatjuk (lock) a távirányított gépet, hogy azt addig nem lehet használni, míg fel nem oldjuk a zárolását.

● *Electronic Banish Mosquito v0.9:* \SAC\EDUCULT\BANISHMO.ZIP. Azt hiszem, nem kell különösebb magyarázat ahhoz, hogy az évszakok közül miért a nyarat szeretik a legtöbben. Szabadság, nyaralás, pihenés. A sok-sok kellemes nyári élmény mellett van egy-két kellemetlen is – főként, ha szabadságunkat víz közelében töltjük, mert esténként támadnak a szúnyogok. Ha számítógép közelében vagyunk, nagy segítség lehet az Electronic Banish Mosquito. Az aprócska program a telepítés után

Electronic Banish Mosquito: írtsuk a szúnyogokat!

beköltözik a System Traybe, ahol egy mozgó ikon jelzi a működését. Olyan – az emberi fül számára nem hallható – ultrahangot bocsát ki, amitől a szúnyogok elmenekülnek. Mivel a beépített hangszórót használja, még hangkártyát sem igényel.

● *CirCalc v0.8:* \SAC\EDUCULT\CIRCALC.ZIP. A matek házi feladat megoldásánál jól jöhet egy olyan program, amellyel egy kör területét, kerületét vagy egy gömb felszínét és

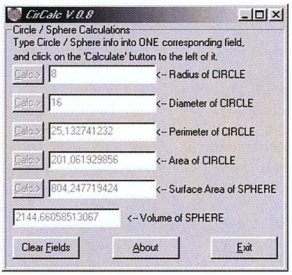

Néha jól jöhet a CirCalc

térfogatát számíthatjuk ki. Az ingyenes CirCalc ablakában valamelyik sort kell kitölteni, és a *Calc* gombra kattintva kiszámítja a többi adatot.

● *Flight Conversion Kit 2.0:* \SAC\EDUCULT\FLICKV20.ZIP. Egy repülőgép kormányzása nem hasonlítható semmilyen más közlekedési

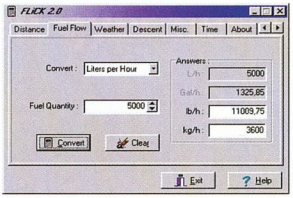

Flight Conversion Kit: mennyit is fogyaszt egy repülőgép?

eszközéhez, hiszen sokkal bonyolultabb bármelyik földi járműnél. A pilóták rengeteg olyan kifejezést, mértékegységet használnak, amit máshol szinte alig hallunk. A különböző repülési egységek, mennyiségek, mértékek átváltásában, kiszámításában segíthet a Flight Conversion Kit, amellyel a fogyasztást átszámíthatjuk liter/óra, gallon/óra, font/óra és kg/óra között. Végezhetünk Celsius–Fahrenheit átalakítást, számíthatunk leszállási adatokat stb.

● *Home Plan Pro 4.3:* \SAC\EDUCULT\HPPRO43.ZIP. A legtöbb CAD programra jellemző, hogy főként a rengeteg beléjük zsúfolt művelet miatt nehéz megtanulni kezelésüket, használatukat. A Home Plan Software fejlesztése a Home Plan Pro, amellyel jóval egyszerűbben készíthetünk tervrajzokat, mint nagyobb rokonaival. Rengeteg előre elkészített ábra, beépített faxdriver segíti munkánkat. A program ára sem eget rengető: 39 dollárért olyan prog-

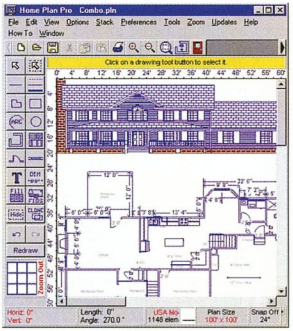

Home Plan Pro: mint a nagyok, csak egyszerűbben

ramot kapunk, amelyben éppen elég rajzeszköz van beépítve építészmérnöki vágyaink kielégítésére.

● *KP Typing Tutor 2.2:* \SAC\EDUCULT\KPW22.ZIP. A tízujjas gépelést külön tanfolyamon lehet elsajátítani. Másik lehetőség, hogy beszerzünk egy oktatóprogramot, és megpróbáljuk elfelejteni a 2–3–4 ujjas rossz beidegződést, miközben a programra hallgatunk. A KP Typing Tutorial sok mindennel segít, hogy megtanítsa a helyes gépelést. Több részre oszlik a „tanfolyam": először csak a [J] – [szóköz] – [F] billentyűk jobb-, illetve balkezes leütését kell gyakorolnunk. Ha elég gyorsan megy, továbblép a program. A következő szint a szabad szö-

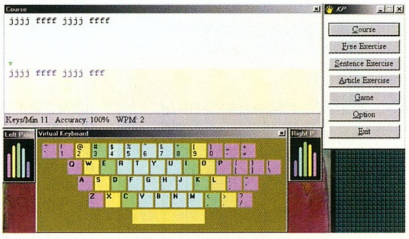

KP Typing Tutorial – gépírótanfolyam otthonra

veg gépelése, ahol mi adjuk meg a gépelendő karaktereket. Utána a program által generált szöveget kell adott

idő alatt begépelni. A legutolsó szinten egy játék várja a tanulókat, ahol a potyogó szövegek karaktereit kell az optimális idő alatt beütni, hogy a szó ne érjen le az ablak alján. Az oktatószinteken egy ablakban látható az 5–5 ujj szerint színezett billentyűzet, ahol mindig pirossal villog a lenyomandó gomb. Két oldalalán egy-egy apró ablakban pedig az 5–5 ujjat jelképező színes pálcikák láthatók, amelyekből az villog, amelyikkel le kell nyomni a billentyűzeten az adott gombot. A program az angol és a Dvorak kiosztást ismeri, de ha jelezzük a szerzőnek, akkor elkészít bármilyen billentyűelrendezést, amivel gyakorolhatunk.

● *Mixing Fuel:* \SAC\EDUCULT\FUEL.ZIP. Repülőgép-modellezők vehetik jó hasznát az aprócska, ingyenes programnak. Néhány adat megadása után kiszámítja, mennyi olajat

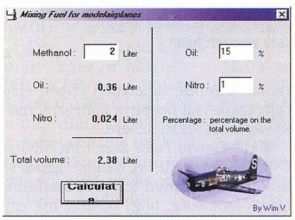

Mixing Fuel: a repülőmodellnek precízen kell adagolni

és nitrót kell adni az adott mennyiségű metanolhoz. Előtte beállítható e két adalék százalékos aránya.

● *IrfanView 3.20 és bővítményei:* A sok grafikai formátumot és trükköt ismerő freeware IrfanView képnéző, -manipuláló, -átalakító, médialejátszó 3.20-as verzióját telepíthetjük (\SAC\GRAPH\IVIEW320.ZIP). A program tudását pluginek telepítésével lehet növelni, ami nem is ördöngös feladat, mivel csak be kell másolni a plugin DLL-eket az IrfanView Plugins könyvtárba. Telepítésükkel nagyon nagy tudású alkalmazást vehetünk birtokba, amelynek (a tudásán kívül) nagy erénye az ingyenessége. Ebben a hónapban rengeteg kiegészítőt találunk hozzá a \SAC\GRAPH könyvtárban: AT&T DjVU formátum olvasása (DJVU.ZIP), Photoshop Factory 8BF plug-in (FFACTORY.ZIP), Macromedia Flash/Shockwave file-ok lejátszása (FLASH.ZIP), DICOM/ACR, XBM, XPM, GEM-IMG, WBMP, SGI KDC file-ok olvasása (FORMATS.ZIP), Real Audio lejátszása (RA_PLAY.ZIP), LuraWare-LWF olvasása (LWF.ZIP), MP3/MP2/MP1 hangfile-ok lejátszása (MP3.ZIP), Kodak PCD olvasása (PHOTOCD.ZIP), kiegészítő MOV, MACPICT, QTIF és FLI/FLC file-okhoz (QUICKTIM.ZIP).

● *mkMOVIE v2.3:* \SAC\GRAPH\MKMOV23A.ZIP. AVI formátumú file-ok lejátszására sok programot készítettek. A lejátszók általában alkalmazkodnak a Windowsban beállított felbontáshoz és színmélységhez. Az mkMOVIE ezektől függetlenül állítható úgy, hogy a lehető legjobb minőséget érjük el a nagyobb felbontásoknál. Ehhez csökkenthetjük például a színek számát. A program futásához legalább DirectX 3 kell.

● *Screen Paver v2.4:* \SAC\GRAPH\SCRPAV24.ZIP. A Windowsban lévő képernyővédőkön kívül rengeteg található, többségük ingyenes. Csak olyat nem találunk sehol, amelyik saját fotóinkat teszi ki a képernyőre – ilyet magunknak kell elkészítenünk. A Screen Paver segítségével tetszőleges JPG és BMP képeket jeleníthetünk meg diabemutatószerűen a monitorunkon – képernyővédőként. A képeket bárhonnan, akár hálózati meghajtóról is betölti a program, és beállított időközönként kirakja a képernyőre.

● *Encrypt-it! 3.0:* \SAC\HANDHELD\ENCRPT30.ZIP. A SAC könyvtárai kicsit átalakultak az elmúlt időben. Ennek egyik megnyilvánulása, hogy megjelent a HANDHELD gyűjtő, amelyben Palm, Epoc és Windows CE operációs rendszert futtató kézi gépekre találunk alkalmazásokat. Mostani válogatásunkban is üdvözölhetünk egy programot, amit Csutora Péter készített Epoc-alapú (Psion Series 5, 5mx, Series 7, netBook, Revo, Ericsson MC218, Geofox One) gépekre. Biztosan sokan szeretnék egy-egy fontos, bizalmas információkat tartalmazó file-jukat elrejteni mások szeme elől. Az Encrypt-it! pontosan erre alkalmas. 256 bites RC-4-WA vagy a Safer SK-128 algoritmust használ a titkosításhoz, így a jelszó ismerete nélkül semmi remény a kódolt file megtekintésére. Használata borzasztóan egyszerű (mint ahogy az Epoc-alapú gépeké általában).

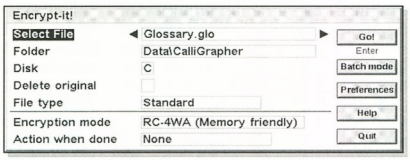

Encrypt-it!: titkosítsunk, de óvatosan

A program 20 napig használható regisztráció nélkül – a további használathoz szükséges jelszót 16 angol fontért kapjuk meg.

● *EasyZip 1.2:* \SAC\PACK\EASYZIP.ZIP. A grafikus felületű tömörítő- és kibontóprogramok között a WinZip előkelő helyen áll az elterjedtségét tekintve.

Ha azt mondjuk, a WinZip használata egyszerű, akkor az EasyZipé nagyon egyszerű. Rendkívül kicsi, világos felület, gyors – ezek a fontosabb jellemzői. Nagy előnye, hogy nem kell telepíteni, nem rondít bele a regisztrációs adatbázisba. Nagy hátránya ugyanakkor, hogy a tömörítésre-kibontásra szánt file-ok csak a saját ablakában nyithatók meg, és nem támogatja a húzd és ejtsd kezelésmódot.

Teljes képernyős lejátszáshoz mkMOVIE

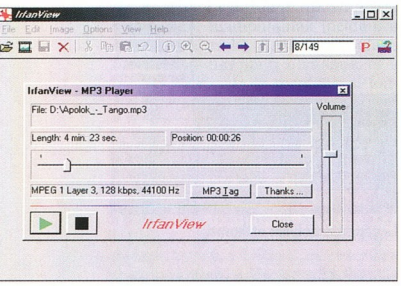

A plugin telepítésével MP3-lejátszóvá alakul az IrfanView

Mert nem fél attól, hogy piszkos lesz a keze. Mindent kipróbál. Rágógumival ragaszt. Képes összetörni valamit, csak hogy lássa, miként működik. Olyan lehetetlennek tűnő dolgokba kezd, ami egy felnőtt fejében meg sem fordul. Hasonló alapokon újult meg a hp is. Újítson Ön is.

www.hp.hu vagy www.hp.com

hp invent

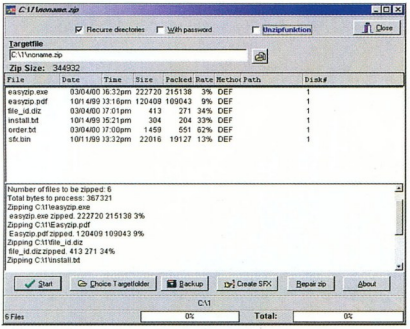

Az EasyZip használata leányálom a WinZiphez képest

● *LGFV 2.10:* \SAC\PACK\LGFV210.ZIP. Az egzotikus tömörítőprogramok archívjait is kezeli a DOS alatt futó LGFV. Kilistázza a bennük lévő file-okat. Mintegy 90 különböző archiválót támogat, ezek egy részénél az önkibontó EXE változatot is.

● *4MP3 v1.42:* \SAC\SOUND\4MP3.ZIP. Nem mindig kell egy programnak óriási méretűnek lennie, hogy jól használható legyen. A freeware 4MP3 csinos felületű MP3-lejátszó, a legfontosabb lehetőségekkel: be- és kikapcsolható ekvalizer, ID3 tageditor, playlistkezelő (több mint 5000 zenefile), távoli gépen lévő MP3 file-ok lejátszása, húzd és ejtsd támogatás, small mód (csak az apró kezelőgombok látszanak). Az új verzió képes tetszőleges méretűre darabolni majd összeragasztani MP3 file-okat, és WAV formátumúra tudja alakítani MP3-as zenéinket.

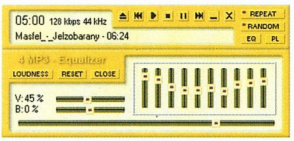

4MP3: kellemes felületű lejátszó

● Az *SCMPX 1.51* (\SAC\SOUND\SCMPX.ZIP) hasonló tudású program, kicsit futurisztikusabb felülettel. Az MP1, MP2, MP3 file-okat lejátssza és konvertálja. Az SCMPX a WAV-on kívül még tud AIF, AU, PCM, RAW, SND és VOC hangformátumba is konvertálni MP1/MP2/MP3-ból.

● *Directory Snoop 3.14:* \SAC\UTILDISK\DS95314.ZIP. Egy véletlen törléssel járó adatvesztés akár nagy kárt is okozhat. Nem árt, ha kezünk ügyében van egy olyan alkalmazás, amellyel törölt file-okat állíthatunk vissza. A Directory Snooppal a nem tömörített partíción lévő Windows 95/98 alatt dolgozhatunk, ahol a file-rendszer FAT12, FAT16 vagy FAT32.

● *Shadow:* \SAC\UTILFILE\SHADO102.ZIP. A rendszerösszeomlások okozta károkat megelőzhetjük, ha adatainkról biztonsági másolatot készítünk. A Shadow segítségével tetszőleges meghajtóról, könyvtárról, partícióról készíthetünk mentést.

● *Splitter 2.2:* \SAC\UTILFILE\SPLITT22.ZIP. Valószínűleg már sokan jártak úgy, hogy szerettek volna floppyra kimásolni egy file-t, de az nem fért rá. Ilyenkor vethetjük be az ingyenes Splittert, amely olyan kicsi helyet foglal el (54 Kbyte), hogy érdemes gépünkön tartani. Megadjuk a darabolásra szánt file helyét és azt, hogy mekkora részekre szeretnénk vagdalni, a többit elintézi a program. Később össze is illeszthetjük vele a darabokat.

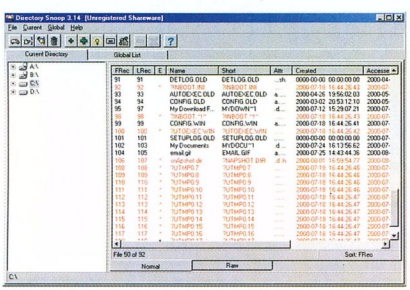

Directory Snoop: a törölt file-ok listája

● *BAC Calendar:* \SAC\UTILMISC\BACCALSN.ZIP. Milyen napra esik a születésnapunk? Milyen nap volt 1969. július 20-a, amikor a Holdra lépett Armstrong? Vagy milyen napra esik majd 3000. szilvesztere? Nos, ezekre és ezekhez hasonló kérdésekre kaphatunk választ a freeware BAC Calendarból, amely az 1900 és 9999 közötti időszakra használható.

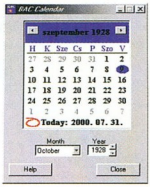

A BAC Calendar szerint Asbóth Oszkár helikoptere vasárnap emelkedett a levegőbe

● *HiClock:* \SAC\UTILMISC\HICLOCK.ZIP. Gépünk belső órája gyakran pontatlan, ezért a legegyszerűbb, ha egy programra bízzuk, hogy korrigálja, amikor kell. A freeware HiClock mintegy 200 időszervert ismer, ezekhez tudja hozzáigazítani számítógépünk óráját.

● *TitleTime:* \SAC\UTILMISC\TITLETIM.ZIP. A TitleTime az aktív ablak címsorában kijelzi a dátumot és időt. Csak beállítás kérdése, és már láthatóvá válik egy második óra, amely mutatja a Swatch Internet időt és azt, hogy hányadik hét van az évben. Kérhetünk hangjelzést óránként, félóránként vagy negyedóránként. A System Trayben aprócska ikon jelzi a program működését. A program freeware.

● *Mini ShutDown Utilities:* \SAC\UTILTASK\WINOFF.ZIP. A Windows leállításának vagy újraindításának szokásos, Start menüből induló útja helyett egyszerűbb, ha csak egy ikonra kell kattintani. A két apró program egyike (winres.exe) újraindítja, a másik (winoff.exe) leállítja a Windowst.

● *DBView:* \SAC\UTILTEXT\DBF_VIEW.ZIP. A dBase III 1984-es megjelenése óta eltelt néhány év. Ennek ellenére egy magára valamit is adó korszerű adatbázis-kezelőnek illik ismernie ezt a formátumot. Becze Tibor aprócska programja megkímél bennünket attól, hogy böhöm nagy programokat indítsunk, ha bele akarunk nézni vagy javítani egy dBase III formátumú file-ba.

● *GSView 3.3:* \SAC\UTILTEXT\GSV33W32.EXE. A PostScript file-ok kezelésére készített Ghostscript program grafikus kezelőfelülete a GSView. A Windowsra és OS/2-re fejlesztett free (Aladdin Free Public Licence) alkalmazással a PostScript és PDF file-okat tudjuk megnézni, nyomtatni, konvertálni. A GSView 3.3 működéséhez legalább 4.03-as verziójú Aladdin Ghostscript szükséges. Olvassa a PS, EPS, EPI, PDF, PRN file-okat, és ezekbe a formátumokba menteni is tud. Utóbbi azért is hasznos, mert az Adobe Acrobat Readerrel csak olvasni lehet a PDF file-okat, menteni nem.

Sponga Tamás
(stamas@konyvtar.c3.hu)

MSI-815E Pro with Intel® 815E chipset

- Supports Intel® socket 370 processors
- 4 DIMM/6 PCI/ 1 CNR/1 AGP slots
- Supports 4 USB and Ultra DMA 100
- Fuzzy Logic™; D-Led™; PC Alert™ III / ATX

MSI-K7T Pro with VIA® KT 133 chipset

- Supports AMD® socket A processors
- 3 DIMM/6 PCI/ 1 CNR/1 AGP slots
- Supports 4 USB and Ultra DMA 100 (optional)
- D-Led™; Fuzzy Logic™; PC Alert™ III / ATX

MSI-694D Pro with VIA® 694X chipset

- Supports Dual Intel® socket 370 processors
- 4 DIMM/5 PCI/ 1 CNR/1 AGP slots
- Supports 4 USB and Ultra DMA 100(2x)
- Firewire optional; D-Led™; PC Alert™ III / ATX

BX-Master April 2000 · BX-Master April 2000 · BX-Master January 2000 · MS-6309 June 2000 · BX-Master March 2000 · K7 Pro May 2000 · K7 Pro April 2000 · BX-Master March 2000 · BX-Master/6309 June 2000 · K7 Pro April 2000 · BX-Master June 2000 · BX-Master June 2000

MSI the Netherlands
PO Box 12
NL-5690 AA Son
Tel.: +31 40 267 66 00
Fax: +31 40 267 66 22
E-mail: gjonkeren@msi-computer.nl
Web: www.msi.com.tw

MSI™
http://www.msi.com.tw
Link to the Future

*The specification is subject to change without notice. * All brand names are registered trademarks of their respective owners.*
** Any configuration other than original product specifications is not guaranteed*

Kiegészítők BeOS-hez

Lassan már szokásossá válik, hogy a Tracker újdonságaival kezdjük CD-mellékletünk BeOS-hez adott anyagainak bemutatását – most sem lesz másként.

A Tracker nagyon hasznos újítása, hogy az [Alt Shift A] gombkombináció lenyomásával regexp kifejezések – például *.zip – segítségével kiválaszthatunk file-okat. Ez a szolgáltatás mindenhol működik, a menükben *Select...* néven találjuk.

CD-nken megtalálhatják Olvasóink a legfrissebb verziót és részletes listát a változtatásokról, de mindez a Neten is elérhető (▶ www.opentracker.org).

● *BeUnited.org:* jó hír a BeOS-t használóknak, hogy jól halad a GTK+ BeOS-re történő átültetése. Eredetileg a GIMP kedvéért kezdték el a munkát, de a GTK+ megjelenésével sok kedvelt linuxos programot átírnak BeOS-re is. A kezdeményezés a BeUnited keretében fut, amely BeOS-re fejlesztőket összefogó portál. Itt a sok projekt mellett érdekes cikkeket is olvashatunk a BeOS programozásáról.

● *xicon:* gyakran van szükség scriptekre, ha kicsit összetettebb feladatot szeretnénk megoldani. Ehhez meg kell nyitni egy terminált, majd onnan elindítani a szükséges scriptet. Ebben nyújt segítséget az xicon. Ahhoz, hogy egy script kettős kattintással elinduljon egy külön terminálablakban, be kell állítani pár dolgot a scriptfile-on. Ezt egyszerűen megtehetjük egy „convert to xicon script" scripttel, amely megtalálható a csomagban. Elég csak rádobni a mi scriptünk ikonját, és az megváltoztatja a szükséges beállításokat. Mint az előbbi példa mutatja, a scripteknek paraméterként file-okat is átadhatunk. Ha ikonokat dobunk rá egy xicon scriptre, akkor az kap egy listát a rádobott file-okról, mintha terminálablakban indítva felsoroltuk volna a file-okat.

● *Resourcer:* BeOS-ben az .exe file-okhoz adatot lehet csatolni, ezt hívják resource-nak. A Resourcerrel az .exe-khez kapcsolt adatokat is módosíthatjuk. Példaként a Deskbar *Be* menüjének a képe is resource-ként van tárolva a Deskbar.exe-ben. Sokkal gyakoribb, hogy a file-ok attribútumait szeretnénk módosítani – erre is tökéletesen alkalmas a Resourcer.

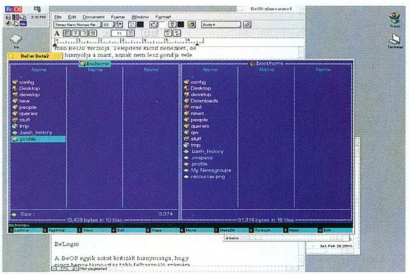

A kék háttér elérte a BeOS-t – a Far BeOS-es változata

● *BamBam:* ingyenes hangszerkesztő program. Segítségével valós időben vehetünk fel zenét merevlemezre vagy memóriába, kimenthetjük más formátumban, állíthatjuk a hangerejét stb. Bár a programot nem professzionális célokra készítették, jól használható.

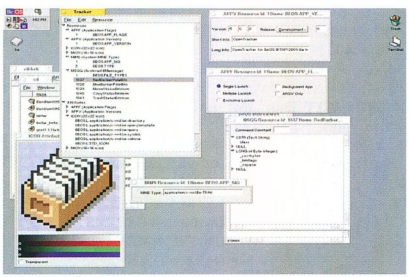

A Resourcerrel átállíthatjuk a file-ok attribútumait és belső adatait

● *man:* a Unixok elterjedt súgóprogramja. Használata nehézkes, de aki már megszokta, nagyon hiányolhatja BeOS alatt. Ezt orvosolja a man BeOS-es változata. Telepítése kicsit bonyolult, de aki Linuxon dolgozott vele, ezzel is elboldogul. Fel kell telepíteni a groff csomagot a /boot/apps/GeekGadgets könyvtárba, majd el kell indítani az INSTALL_BEOS.sh telepítőt.

● *BeFar:* sokaknak furcsa a BeOS kezelőfelülete, mert túlzottan hozzászoktak az NC-klónokhoz. Windowson az egyik legelterjedtebb NC-klón a Far Manager. A BeFar ennek másolata. Többet talán nem is érdemes írni róla, mert akinek hiányzik, az tudja, milyen ez a program.

● *Switcher:* a Deskbar replikánsa. Segítségével könnyen átkapcsolhatunk különböző billentyűzetkiosztások között. Telepítése után új replikáns jelenik meg a Deskbaron, amely jelzi a pillanatnyi kiosztást. A beállításokat jobb gombbal a replikánsra kattintva érhetjük el. A kiosztások között a bal oldali [Ctrl Shift] gombkombinációval kapcsolhatunk. Telepítéséhez kattintsunk a csomagra.

● *BeLogin:* a BeOS egyik sokat kritizált hiányossága, hogy nem támogatja a többfelhasználós üzemmódot. Mivel ez nem élvez nagy prioritást a Be fejlesztőinek listáján, a közeljövőben nem is várható hivatalos támogatás. Ezt kívánja orvosolni a BeLogin, mellyel letilthatjuk a BeOS-ünk használatát mások számára. Fontos megjegyezni, hogy ez messze nem teljes megoldás, de arra tökéletesen megfelel, hogy a munkahelyi gépünket ne használhassa más. A program telepítéséhez sajnos kell némi szakértelem. Kétféle módon telepíthetjük: az egyszerűbb módszerrel a BeOS kezelőfelülete, a Tracker és a Deskbar elindul, de amíg nem jelentkezünk be, addig nem indíthatunk el más programot. Ehhez indítsuk el a BeLoginSettings programot, és adjuk meg a loginünket (az admin jelszó első futtatásnál „Administrator"). Adjuk hozzá a */boot/apps/BeLogin/BeLogin* & sort a ~/config/boot/UserBootscript file-hoz. Figyelem! Ha valaki nincs teljesen tisztában a fent leírtakkal, könnyen tönkreteheti a BeOS-ét, amit csak másik BeOS alatt lehet helyrehozni.

Az is megoldható, hogy ne induljon el a kezelőfelület. Ehhez a /boot/beos/system/boot/Bootscript file-ból ki kell venni a Tracker és a Deskbar elindítását. Ezt a módszert csak a profiknak ajánlom, mert nagyon sok buktatója van. (Tipp: ha a SpicyKeys nevű program telepítve van, azzal még akkor is el tudunk indítani egy terminált, ha baj van.)

Lendvai Attila (101@inf.bme.hu)

Mind tökéletes.

A világ legnagyobb monitorgyártójaként a Samsung Electronics arra törekszik, hogy az innovatív megoldásokra épülő termékek alkalmazása természetes igény lehessen. A számítógép-monitorok evolúciójában a sík képernyőfelület a precizitás megteremtője. A Samsung fejlesztéseinek középpontjában a végfelhasználó áll, ezért kibővítettük a síkképcsöves termékválasztékunkat. A legkorszerűbb technológia mostantól mindenki számára elérhető.

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

www.samsung.hu

Szeptemberi adag

Az elmúlt időszak egyik meglepetése, hogy az OS/2 világában megszaporodtak az orosz programozók által fejlesztett kiegészítések. Lehet, hogy a rendszer reneszánsza keletről indul?

A CD-n található újdonságokból csupán néhányat tudunk bemutatni, CD-mellékletünk OS/2-es könyvtárában azonban az elmúlt hónap érdemleges újdonságai szinte hiánytalanul megtalálhatók.

● *PM123 1.1:* Az MP3-as szabvány elterjedésének egyik fő oka, hogy a nagyfokú tömörítés mellett is megőrzi a jó hangminőséget. Az OS/2 alatti MP3-lejátszók között előkelő helyet foglal el a PM123. Több mint kétéves

A divat szerint a PM123-hoz is rengeteg „bőrt" kapunk

szünet után jelent meg az új, 1.1-es verziója, amelyen meg is látszik az eltelt idő: rengeteg javítást és új lehetőséget találunk benne. Az audio MPEG 1.0, 2.0 és 2.5 Layer I, II és III formátumokat kezelő lejátszóprogram támogatja a WarpAmp (.LST), a WinAmp (.PLS) és az internetes (.M3U) listaformátumot, hozzárendelhető a Netscape-hez pluginként, futtatható többprocesszoros gépen, számlistájában akár több száz file is kiválasztható. Egyébként az előző verzióra jellemző instabilitás is megszűnt. Támogatja a funkcióbővítő modulok (plugin) telepítését, például különböző kimeneti szűrőket illeszthetünk bele. Ha nem tetszik a lejátszott zene hangszíne, a beépített 10 csatornás ekvalizerrel tetszőlegesen állítgathatjuk. A jelenlegi divatnak megfelelően ráhúzhatunk másik „bőrt" is – skinek sokaságát tölthetjük le ingyenesen a http://os2.oadc.cz oldalról. A felsoroltakon kívül rengeteg vonzó tulajdonsága van a PM123 1.1-nek, ami alapján nyugodtan odaítélhetjük neki a legjobb OS/2-es MP3-lejátszó címet.

● *WarpZip 3.0:* A tömörített file-okat kezelhetjük parancssorból – különböző paraméterek és kapcsolók megadásával –, vagy kereshetünk valamilyen grafikus felületet a parancssoros archívkezelőkhöz. Rengeteg ilyen front-end készült már, közülük az utóbbi időben a WinZip mintájára készülő WarpZip fejlődött a leggyorsabban. Már első verzióitól kezdve támogatja az OS/2 WPS egyik legjobb szolgáltatását, a húzd és ejtsd lehetőséget. A tömörített file-okba egyenként belenézhetünk.

A WarpZip átmeneti tárolóba rakja ezeket, ahonnan megfelelő programmal meg is nyithatók a végleges kibontás előtt. Az egyszerű, tetszetős felületű program új, 3.0-ás verziója a ZIP-en kívül kezeli az ARJ, LZH, RAR, TGZ, GZ és az OS/2 Packed formátumú archívokat is.

● *NewView:* Egy rendszer használatához néha még a legnagyobb guruknak is szükségük van kis segítségre. Az OS/2-ben INF és HLP formátumban találjuk meg a különböző programok leírását. Ezeket a dokumentumokat a VIEW.EXE nyitja meg egy nem túl szép és nehézkesen kezelhető grafikus ablakban. Ennek a programnak a lecserélésére készítet-

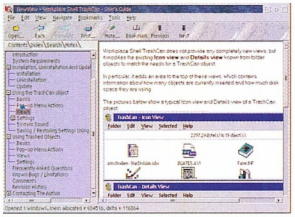

Érdemes a View-t lecserélni a NewView-ra

te el Aaron Lawrence a freeware NewView-t, amely a View-énál sokkal barátságosabb felületű, és jobban használható a HLP és INF file-ok nézegetéséhez. Néhány dolog, amiért érdemes az új programot használni: teljesen új felület (osztott ablak), a kijelölt szöveget vágólapra másolhatjuk, van finomgörgetés, böngészőszerűen, nyilakkal lépkedhetünk előre-hátra, állíthatók a színek és a fontok, emlékszik a desktopon beállított helyére, méretére stb. Egyedüli boszszantó hibája, hogy nem támogatja a húzd és ejtsd műveleteket, azaz például nem lehet úgy megnyitni file-okat, hogy rádobjuk a program ablakára. A régi View-t nyugodtan el is lehet távolítani, mert a NewView használhatóbb, jobb, szebb – csak ne felejtsük el az új alkalmazáshoz társítani az INF és HLP file-okat.

● *Keyboard Layer/2:* Orosz fejlesztők munkája a frappáns, kis méretű Keyboard Layer/2. Ebben az egyszerűen használható billentyűzet-kiosztás-váltogatóban szabadon definiálható billentyűkombinációval választhatunk többféle kiosztás közül, amit egy tetszőleges helyre húzható, aprócska ablak mutat. Az ablakon jobb gombbal kattintva is választhatunk a feljövő menüben kiosztást. Warp 4 alatt nincs probléma, de Warp 3 alatt csak némi kézimunka után működik rendesen, amiről a programhoz mellékelt leírásban olvashatunk.

● *WW Units 1.2:* Sokszor lenne szükség olyan táblázatra, amelyben legalább a különböző mértékegységek közötti váltószámok szerepelnek. A WW Units ennél jóval többet nyújt:

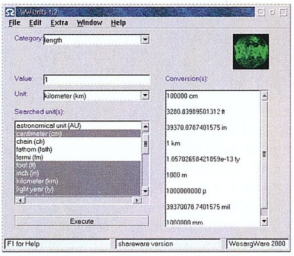

Nemcsak az SI mértékegységeket ismeri a WW Units

a kiválasztott mértékegységek között tetszőleges mennyiségeket is átvált. 37 kategóriából válogathatunk, mindegyikben szinte az összes elterjedt mértékegység fellelhető. A program egyik előnye, hogy nemcsak az SI mértékegységeket ismeri, hanem például az Egyesült Államokban, Angliában stb. használtakat is (inch, foot, gallon és társai). Nagyon jó az is, hogy a kiválasztott egységet egyszerre többféle mértékegységre is átszámíttathatjuk. Az átváltás eredményét ablakban jeleníti meg.

Sponga Tamás
(stamas@konyvtar.c3.hu)

Magánvevők (kereskedők)
gyártók kapcsolata:

EKL® Hungary Kft.
Fő út 7
7677 Orfű-Bános
Hungary
Tel. 0036 20 9104 270
Fax 0036 72 598 010

zertifiziert nach DIN EN ISO 9001 QUALITÄTSMANAGEMENT

Központ:

EKL® AG
Elektronik Kühlsysteme Leutkirch
Adlerstraße 8–10
D-88299 Leutkirch
Tel. +49 7561 9837 0
Fax +49 7561 9837 20
E-mail: info@ekl-gmbh.de
Internet: www.ekl-gmbh.de

Kirendeltségek:

USA:
EKL® USA Co. LLC
7508 Scout Avenue
CA 90201 Bell Gardens
USA

Australia:
EKL® Australia Pty. Ltd.
5 Harley Place, Vista
Adelaide, South Australia, 5091

Taiwan:
EKL® Taiwan Co. LTD.
Rm 305 3F-8 No. 5 Wu Chuan 1Rd
Hsin Chuang City
Taipei Hsien
Taiwan R.O.C.

South Africa:
EKL® Electronics (SA) Pty. Ltd.
32A Wiganthorpe Road
Pietermaritzburg
3201 South Africa

Minőség · Szervíz · Szállítókészség

Elektronika-hűtés mérték szerint

Ventillátorok

Mikroprocesszor hűtők

Merevlemez hűtők

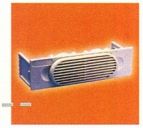

Tartozékok

Termékkatalógus a www.ekl-gmbh.de alatt

A HTML-től az MP3-ig

E hónapban CD-nk linuxos anyagai közül kényelmes munkát és kikapcsolódást lehetővé tevő kisebb-nagyobb alkalmazásokkal foglalkozunk. Linux rovatunkban újabb GNOME variációt mutatunk be, itt most néhány hasznos apróság következik.

Sokféleképpen készíthetünk Web-oldalakat, de a feladat minden esetben azonos: létre kell hoznunk egy olyan szövegfile-t, amely az RFC-kben rögzített formátumban tartalmazza az adatokat. A legpuritánabb megoldás a *vi index.html*, az érem másik oldalát talán a *winword index.html* paranccsal lehet leginkább jellemezni.

A Linux alatt futó Quanta program érdekesen ötvözi a két megoldást. Első ránézésre itt is csupán sima szövegszerkesztőt kapunk, amelyben mindent nekünk kell bepötyögnünk. Azonban rövid használata alatt is sok kényelmi és extra lehetőséget fedezünk föl. Az első és a WYSIWYG megjelenítéshez szokott felhasználók számára nagyon fontos dolog, hogy a program alsó ablakában folyamatosan láthatjuk a szerkesztett Web-oldalt abban a formában, ahogy az a böngészőben meg fog jelenni. Az alsó kép folyamatosan változik, ahogy szerkesztjük az oldalt. Nagyon sok műveletet elérhetünk eszközsávról vagy gombkombinációval. Az eszközsáv ésszerű, jól átgondolt, kifejezetten kényelmes.

Aki hozzászokott, hogy gombnyomással képet szúrhat be, háttérképet adhat meg, annak sem okoz csalódást a Quanta: az *Insert* menüből és az eszközsávról is elérhetők ezek az alapműveletek és az olyan alapvető szövegszerkesztési lehetőségek is, mint a szövegigazítás, a betűkészlet típusának és méretének megadása, sőt táblázatot is megadhatunk. Egy-egy ilyen akcionk során nemcsak az alul látható Web-oldal változik, hanem a forrásban is látható, hogy milyen HTML-utasítás került a szövegbe. A Quanta a forrásablakban a programíráshoz használatos szövegszerkesztőknél megszokott színkiemeléssel különbözteti meg a HTML-utasításokat az egyszerű szövegtől. Ennek a módszernek több előnye is van. Legnagyobb erénye, hogy a Quanta által nem ismert HTML-utasításokat is probléma nélkül be tudjuk illeszteni az oldalra.

A Quanta további extra szolgáltatása, hogy nemcsak több Web-oldalt tud egy időben megnyitni, hanem ezeket projektbe is szervezhetjük, így a logikailag összetartozó oldalakat egyszerre kezelhetjük.

A Quanta súgója kiemelkedően jó és kiválóak a kereszthivatkozásai. Nemcsak a Quanta használatát mutatja be, hanem a Web-oldalak általános felépítését, a HTML-parancsokat és azok paraméterezését is. A Quanta további kényelmi szolgáltatása, hogy a szerkesztett Web-oldalakat nemcsak menteni tudjuk, hanem FTP révén rögtön fel is tölthetjük a Web-szerverre.

Bárányбőrbe bújt farkas

Linux alá nagyon sok segédprogram van, amelyekkel különböző formátumú zeneszámokat hallgathatunk meg, a formátumok között konvertálhatunk, audio CD-t grabbelhetünk, vagy a hangkártya segítségével közvetlenül rögzíthetünk hanganyagot. Bár ezek között több grafikus megjelenítésű is van, de többségük szöveges üzemmódú, parancssoros segédprogram, a CD-író programokhoz hasonlóan.

A Krabber program grafikus előtét, KDE alatt fut, és a fentebb említett segédprogramokat felhívva mindezen lehetőségeket grafikus felület alól teszi elérhetővé. Első indulásakor ellenőrzi, hogy mely segédprogramok vannak telepítve, és így milyen lehetőségeket tudunk elérni. A felderítés eredményéről egy ablakban tájékoztat, részletesen felsorolva, hogy mit talált meg és mit nem, illetve hogy ezek ismeretében mit nem fogunk tudni csinálni.

A program alapbeállításban mindig megvizsgálja az elérhető programokat, de ez a művelet letiltható – ekkor az előző indításakor detektált beállításokat használja. Grafikus kezelőfelülete szép, a műveletek kényelmesen elérhetők belőle.

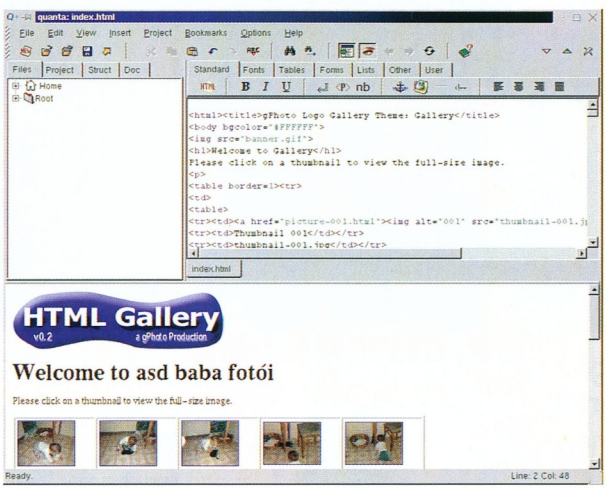

Indul a HTML-szerkesztő

A hang és a Linux

A Linux kernelében nagyon sok hangkártyához találunk meghajtóprogramot, ám nem minden hangkártyát tudunk így könnyen szóra bírni. Ezen segít az ALSA (Advanced Linux Sound Achitecture), melynek segítségével több hangkártyából is hangot csiholhatunk ki. Az ALSA-hoz kapunk hangkeverő programot. CD-nkre legfrissebb, 0.5.9a verziója került fel.

Horváth Zsolt

A MOBIL ZSEBWAPTÁR

Íme, az új Ericsson R320 WAP-szolgáltatással: a mobiltelefon, amely közvetlen internet-elérést biztosít az Ön számára. És – bár maga a készülék rendkívül karcsú – minden megtalálható benne, amire csak szüksége lehet: beépített modem, infrakapcsolat számítógépéhez, diktafon funkció és naptár. Ráadásul mindez a skandináv designnak köszönhetően letisztult formában. **HALLASD A HANGODAT!**

Az R320 a képen láthatónál vastagabb, hosszú készenléti és beszélgetési időt biztosító akkumulátorral kerül forgalomba.

ERICSSON

HTTP://MOBILE.ERICSSON.COM
HTTP://WWW.ERICSSON.HU

Játékos nyárutó

Ebben a hónapban a játékok dominálnak a CHIP-CD amigás részén, szerencsére jobbnál jobb demók, illetve szabaddá tett programok láttak napvilágot.

A cégek – amelyek már nem vesznek részt az amigás játékfejlesztésekben – számtalan játék másolási és terjesztési jogát ruházzák át az olyan site-okra, mint például a Back To The Roots. Ezzel párhuzamosan a fejlesztők is közzéteszik sok esetben ki sem adott programjaikat az egyre népszerűbb GPL rendszer szerint. CD-mellékletünk amigás rovatában is hónapról hónapra közölni fogunk néhányat e játékok közül.

● *Burntime:* /amiga/bonus/burntime.zip. A Max Design 1993-ban kiadott, stratégiai elemekkel vegyített RPG játéka, a Burntime az első a bemutatásra kerülő, bónusznak szánt programok közül a Back To The Roots gyűjteményéből. Angol nyelvű, minimális hardverkövetelménye egy Amiga 500, vagy ennek megfelelő emulátor (UAE vagy Fellow).

● *Imperium Terranum II – War Of The Worlds:* /amiga/chipgame/it2000.lha. A Virtual Worlds cég is felszabadította a másolásvédelem alól egyik nagy sikerű játékát, az Imperium Terranum II-t. Bónuszként a játékhoz letölthető egy Star Trek-es felület is (/amiga/chipgame/it2000st.lha), amely a fanatikus scifi rajongók számára talán még „élethűbbé" varázsolja ezt a szimulátort.

A játék menete a szokásos: civilizációkat kell építeni, fejleszteni, gyarmatokat létesíteni a lakható planétákon. Hivatalosan a játék a Civilization következő része, amely a Földről elrugaszkodva a bolygókat tekinti a felvirágzó civilizációk táptalajának.

● *Tales of Tamar:* /amiga/chipgame/totdemo.lha. Régóta nem született ilyen szép játék, mint az Eternity Software által most kiadott Tales of Tamar! A demója ugyan leginkább csak képeket jelenít meg, de egy játszható logikai részt azért elrejtettek a programozók ebben a változatban is. A képek viszont gyönyörű, kézzel rajzolt 256 színű remekek, amelyek a játékpiacon a jelenleg divatos 3D-s öldöklés miatt teljesen kiveszőben vannak.

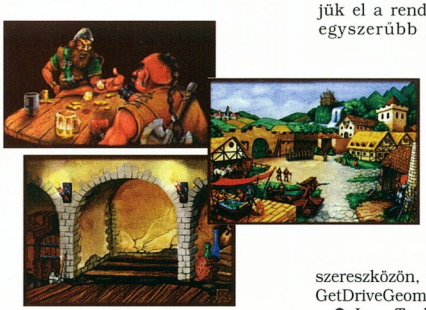

Kézzel rajzolt, 256 színű képek a Tales of Tamarból

A játék a kor szelleméhez igazodva támogatja az RTG-s hangot és grafikát, emellett a hálózati játékmódokat is. Az amigás változat elkészülte után várható windowsos és maces kiadás is a játékból.

➧ www.tamar.net

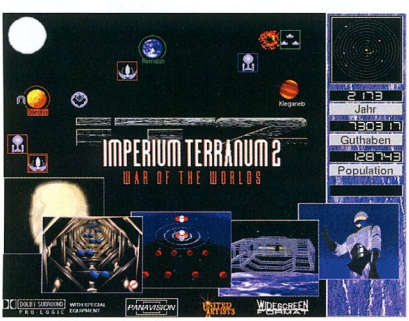

Imperium Terranum: ami a földi civilizáció után történik – Amigán

● *GoldEd v5:* /amiga/chiputil/golded5.lha. Az amigás szövegszerkesztő programok egyik legösszetettebb és legjobban fejlesztett képviselője, a GoldEd 5-ös verzióját ingyenessé tették. Ez a program a kaméleonokat megszégyenítő módon képes változtatni alakját, tulajdonságait és kezelőfelületét annak függvényében, hogy mire szeretnénk használni.

CD-mellékletünkön található teljes verziója több száz féle felületet, scriptet és beállítást tartalmaz az egyes programnyelvek szintaxisának és logikájának megjelenítésétől a klaszszikus WordPerfect vagy a Cygnus-Ed tulajdonságainak átvételéig.

● *Dev-Handler v40.2:* /amiga/chiputil/dhandler.lha. Thomas Richter nevéhez fűződik ez a jól használható kis program, amellyel a Unixoknál és a Linuxnál megszokott módon érhetjük el a rendszer device-ait. A legegyszerűbb példa: ha egy lemez összes trackjét szeretnénk egy file-ba írni – mint az UAE által bevezetett ADF formátumnál már megszokhattuk –, ezt immár megtehetjük a *copy dev:df0 to floppy.adf* parancscsal is. Ugyanez működik oda–vissza az összes olyan rendszereszközön, amely válaszolni tud a GetDriveGeometry parancsra.

● *LangTools v1.2:* /amiga/chiputil/ltools.lha. Ez az LSDictionary nyomdokain járó, de annál kicsit korszerűbb szótár és fordítóprogram magyar fejlesztő, Németh Miklós műve. A program képes teljes fileokat is „fordítani" – az angolul nem tudó amigások nagy örömére –, így kiválóan alkalmas a programokhoz tartozó súgófile-ok vagy dokumentációk nyersfordítására. Készítője Web-helyéről letölthető hozzá angol–magyar, illetve angol szógyűjteményt tartalmazó adatbázis is.

➧ http://w3.swi.hu/bluelion

● *1,44 Mbyte-os meghajtó Amigába!* Nagyon egyszerű bekötésmódosítással bármilyen PC-s floppymeghajtó használható Amigához, méghozzá anélkül, hogy alkatrészekre lenne szükség, vagy elveszne a lemezcserérzékelés. Mindössze a floppykábelt kell elvágni néhány helyen, majd az egyes szálakat felcserélve újra összekötni. A teljes rajz megtalálható a ➧ /amiga/chiputil/pc2am.lha archívban, instrukciókkal együtt.

Nagy Lajos

Compaq iPAQ:

- Intel® Pentium® III processzor 500 MHz • 64 MB memória (SDRAM)
- 4,3 vagy 8,4 GB merevlemez • Intel® 3D grafikus videokártya integrált 4 MB video cache • 2 vagy 5 USB csatlakozó
- előre installált Microsoft® Windows® 2000 Professional

ÚJ KORSZAK AZ INTERNET TECHNOLÓGIÁBAN:

IPAQ GÉPEK A COMPAQTÓL – WINDOWS 2000-REL ÉS TELJES INTERNET TÁMOGATÁSSAL

Sokan hihetik azt, hogy a Compaq új iPAQ számítógépei talán már nem is földi technológiát képviselnek, hanem egy fejlettebb intelligencia hozta létre őket. Egy jóval fejlettebb intelligencia... Hiszen mi mással magyarázható, hogy miközben ez az üzleti felhasználásra készült modell a leggyorsabb és legegyszerűbb kapcsolódást biztosítja az Internethez és a már létező irodai hálózatokhoz, az ára még így is kedvezőbb egy hasonló kategóriájú gép áránál? És akkor még nem említettük a legújabb technológiát alkalmazó csatlakozási felületet, vagy az előre telepített **Microsoft® Windows® 2000 Professional**-t, mely stabil működésével magas rendelkezésre állást biztosít az iPAQ-nek, és Önnek pedig a legegyszerűbben használható operációs rendszer kényelmét nyújtja. Nem is soroljuk tovább: ha szeretne még többet megtudni egy számítógépről, amely fényévekkel előzi meg korát, látogasson meg minket a www.compaq.hu címen vagy hívja a 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720) zöld számot. Vállalatoknak szóló ingyen termékkipróbálási akciónkról illetve finanszírozási szolgáltatásainkról (Compaq Financial Services) is itt kap felvilágosítást.

24x7xCOMPAQ

COMPAQ

Az Intel, az Intel Inside embléma és a Pentium az Intel Corporation bejegyzett védjegyei.

Apple Computer

A Kocka el van vetve

Az Apple a New York-i Macworld Expón mutatta be forradalmian új formájú PowerMac G4 számítógépét, a mindössze 20×20 cm-es Kockát (Cube). Ezt a kockát a mérnökök a fantasztikus megjelenést fokozó, kristálytisztán átlátszó házban függesztették fel. A Kocka kisebb, mint a legtöbb PC méretének a negyedrésze. 450 MHz-es PowerPC G4 (500 MHz-esre konfigurálható) processzort tartalmaz Velocity Engine-nel, amely szuperszámítógép osztályú teljesítményre képes, azaz másodpercenként több mint 3 milliárd lebegőpontos számítási műveletet hajt végre.

PowerMac G4: a Kocka

A PowerMac G4 Kocka hűtőrendszere szintén elődök nélküli, nem igényel ventilátort, így működése gyakorlatilag hangtalan. A hűtést a Kocka középső részén elhelyezkedő, függőleges hűtőcsatornán keresztül beáramló levegő adja. A Kocka teljes elektronikája másodpercek alatt könnyedén kiemelhető a dobozból, így minden főbb részhez simán hozzá lehet férni, valamint a memória- és AirPort kártyák is egyszerűen behelyezhetők a gépbe.

A G4 Kockában a 450 MHz-es PowerPC G4 mellett van 64 Mbyte memória, amely 1,5 Gbyte-ig bővíthető, és 20 Gbyte-os merevlemez (40 Gbyte-ig bővíthető). A DVD-olvasó a tetején található, és felülről tölthető, szintén a könnyebb hozzáférés szellemében. A gép két FireWire és két USB kapun, 10/100 Base-T Ethernet csatlakozón és 56 kbit/s-os, V.90-es képességű modemen keresztül kommunikál a külvilággal. A Kockához az Apple új optikai egere és Pro billentyűzete tartozik, továbbá egy pár – az Apple által tervezett – Harman Kardon hangszóró. Az Apple új, elliptikus alakú egere precíz pozicionálást tesz lehetővé egérpad használata nélkül is, szinte bármilyen felületen, és a teljes felületet elfoglaló gomb alkotja a felső részét. Az új, vékony Apple Pro billentyűzet navigációs, hangerőszabályzó és lemezkidobó billentyűkkel, valamint két USB porttal is rendelkezik.

Apple Pro Mouse: optikai egér mint alaptartozék

Apple Cinema és Studio Display képernyők

A gépre előre telepítik az Apple iMovie 2 szoftverét, a népszerű otthoni, digitális videoszerkesztő program legújabb változatát.

Az Apple a Kockával együtt bejelentette új képernyőcsaládjának megjelenését is, amely méltó kiegészítője lehet az új PowerMac G4 gépnek. Mindhárom képernyő – a katódsugárcsöves, 17 colos Apple Studio Display CRT és a 15 colos, lapos Apple Studio Display, valamint a 22 colos digitális Apple Cinema Display – olyan adottságokkal bír, melyek segítenek az asztali kábelrengeteg eltüntetésében. Közvetlenül a számítógépből kapják az áramot, így nincs szükségük külön kábelre, kétportos USB hubjuk miatt könnyebb a billentyűzetek, USB-s hangszórók és digitális kamerák csatlakoztatása. Mindegyik képernyő az Apple Display Connectort használja, amely az analóg és digitális videojelet, USB adatokat, valamint a képernyő működéséhez szükséges áramot is egyetlen kábelen keresztül tudja szállítani.

●

Itt adunk hírt arról is, hogy az Apple a fenti bejelentésekkel egy időben bemutatta színgazdag iMac számítógépcsaládjának négy új tagját (iMac, iMac DV, DV+ és DV Special), melyek Indigo, Ruby, Sage, Graphite és Snow – azaz indigókék, rubinvörös, mentazöld, grafitszürke színekben és hófehér változatban pompáznak.

iMac: az új kollekció színpalettája

A krónikák szerint azonban még ennél is káprázatosabbnak bizonyult a modellek 799, illetve 999 dolláros kezdőára.

- Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ☎ 250-3260
- www.apple.hu

Hewlett-Packard

Zsebmásolók kedvezőbb áron

A Hewlett-Packard Magyarország 127 ezer forintról 89 ezerre csökkenti a papíron lévő dokumentumok elektronikus rögzítésére, tárolására és megosztására szolgáló HP CapShare 920 zsebmásoló ajánlott nettó kiskereskedelmi árát. A mindössze 355 gramm másolatok készíthetők róla. A HP CapShare 920 a ScanSoft PagisPro 2.0 dokumentumkezelő szoftverének teljes verzióját is tartalmazza.

E program révén a felhasználók az egyszerű húzd és ejtsd módszerrel helyezhetik át a HP CapShare memóriájában tárolt file-okat PC-s alkalmazásaikba. Az elektronikus másolással készült dokumentumok ezután e-mail, e-fax, szövegszerkesztő file, táblázat, kitöltendő űrlap vagy HTML dokumentum formátumúvá alakíthatók. A HP CapShare 920 zsebmásoló infravörös vagy soros porton keresztül csatlakoztatható számítógépekhez, és ötven A/4-es szövegoldalt tud tárolni. Alapkiépítésben négy újratölthető NiMH akkumulátort tartalmaz – ezek energiája több mint 100 oldal másolására és elküldésére elegendő egyszeri feltöltéssel.

CapShare 920: kéznél a scanner

mos készüléket csupán végig kell húzni a kiszemelt dokumentumon, és másodpercek alatt kész az elektronikus másolat.

A rögzített anyag ezután egyetlen gombnyomással átküldhető laptopra, kézi vagy asztali számítógépre további szerkesztés, esetleg e-mail vagy e-fax formájában történő továbbküldés céljából. A dokumentumot infravörös technológiával működő (infrared-enabled) nyomtatóra küldve – ilyen például a LaserJet 2100 és 4050TN – azonnal papírra is kinyomtathatja.

- www.capshare.com
- www.hp.hu

Compaq Computer Magyarország

Egyéves a Depo

Indulásának első évfordulóját ünnepelte a Compaq Depo, a Compaq Computer Magyarország elektronikus számítástechnikai áruháza.

– A Compaq Magyarország Web-helyén, a www.compaq.hu/depo címen elérhető internetes bolt egy éve elsőként kínált számítógépeket, kiegészítőket és szolgáltatásokat ebben a formában. A nyár ellenére már a kezdeti hetekben élénk érdeklődés kísérte működését. A forgalom egyenletesen futott fel, és az év végére megközelítette a 120 millió forintot, míg az első születésnapot 250 millió forinttal ünnepelhettük – adott rövid értékelést ez alkalomból *Scharek Viktor*, a Compaq Computer Magyarország Kft. kereskedelmi igazgatója.

Az első év végéig ezernél több eszközt értékesítettek a Depón keresztül, amelyet több mint 170 ügyfél használ beszerzéseinek bonyolítására. Többségük visszatérő kuncsaft, a megrendelők több mint fele egynél többször vásárolt a Depóból. A Compaq Depo indulását követő két-három hónap megmutatta, hogy az elektronikus kereskedelemnek már Magyarországon is van létjogosultsága. Eleinte csak a Compaq Web-oldalainak látogatottsága növekedett látványosan, majd megérkezett az első rendelés is, az indulást követő negyedik héten.

Compaq Depo: negyedmilliárdos éves forgalom

Az első fél év során több mint 90 ügyfél választotta a számítástechnikai eszközök beszerzésének ezt a módját.

A forgalmi adatok szintén felülmúlták a kezdeti várakozásokat: az év végére meghaladták a 116 millió forintot, a Depo oldalainak látogatottsága közel megötszöröződött.

- www.compaq.hu/depo

telnet Magyarország

Bérelt vonal forgalmi díj nélkül

A telnet Magyarország teljes körű, forgalmidíj-mentes Internet-kapcsolatot kínál mindazoknak, akik előre kalkulálható internetes költségeket szeretnének. Új csomagja és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások – elsősorban kis- és középvállalkozások számára – az állandó internetes kapcsolathoz szükséges bérelt vonal és a forgalmidíj-mentes Internet-hozzáférés mellett router-bérletet, korlátlan dialup hozzáférést, csoportos e-mailt, domainnév-regisztrációt és karbantartást, 20 Mbyte Web-tárhelyet és 16 IP-címet is felölelnek.

- telnet Magyarország
  ☎ 330-3333
- www.telnet.hu

KellyTech
Cooltium processzorhűtők

Amint az AMD bemutatta a Socket A foglalatba illeszkedő két új, Athlon-sorozatú processzorát, a Thunderbirdöt és a Duront, a GlobalWin hűtőgyártó cég is piacra dobta a Cooltium márkanevű hűtőcsalád három új tagját – a FOP32-t, az FNP08-at és a CPM25603-at – ezekhez a CPU-khoz. Az FOP32 jelenleg a GlobalWin legerősebb hűtője (cooler). Akár egy 1,2 GHz-es Athlon Thunderbirdöt (teljesítménye 59,44 W) is képes megfelelően hűteni. A hamarosan piacra kerülő FOP38-as modell már az 1,5 GHz-es, 72,39 W teljesítményű Athlon Thunderbirdökkel is megbirkózik majd.

A GlobalWin legerősebb coolerei...

A FOP32-n duplasoros golyóscsapágyas hűtőventilátor található. Ennek fordulatszáma 4200 percenként, és ezalatt 0,75 m^3 levegőt forgat át.

Zajszintje 36 dB(A), élettartama 25 Celsius-fokon 50 ezer óra, mérete 60×60×25 mm. A hűtő megfelel a CE, CSA, TÜV és UL szabványoknak. Háromtűs Molex csatlakozó révén jelzi fordulatszámát a hardverfigyelő képességű alaplapoknak. A hűtőborda 6063-as anódizált alumíniumötvözetből készült, mérete 70×62×37 mm, hővezető képessége kiváló.

A GlobalWin másik két új hűtőtípusa a CPM25603 és az FNP08. Mindkettő alkalmas az AMD 34,85 W teljesítményű Duron és 41,83 W teljesítményű Thunderbird processzorát 850 MHz-ig hűteni. A CPM25603-at ugyanolyan ventilátorral, háromtűs Molex csatlakozóval, hűtőzsírral, rögzítőkapoccsal készítik, mint az FOP32-t.

A hűtőborda teljesítménye azonban kicsivel szerényebb. Az FNP08 hűtőventilátora egysoros golyóscsapágyas. Fordulatszáma percenként 6000, s egy perc alatt 0,38 m^3 levegőt forgat át. Zajszintje 38 dB(A), élettartama 45 Celsius-fokon 43 ezer óra, mérete 50×50×10 mm. Mindhárom hűtő alkalmazható FC-PGA-s Intel Pentium III esetében 1 GHz-ig (ezek teljesítménye 32,8 W), de PPGA-s Intel Celeronok és más FC-PGA-s processzorok hűtésére is 1 GHz-ig (40 W teljesítményig). Megfelelnek Socket 7-es Intel és AMD (K6/K6-2/K6-3) CPU-khoz, valamint a Via és a Cyrix Socket 370-es processzoraihoz is. Az új hűtők ajánlott végfelhasználói ára típusonként nettó 420–2660 Ft közötti. Valójában ez a három hűtő „túl jó" néhány processzorhoz. Tény, hogy minél jobban melegszik a CPU, annál rövidebb lesz az élettartama. Így talán nem rossz döntés egy jobb hűtővel óvni.

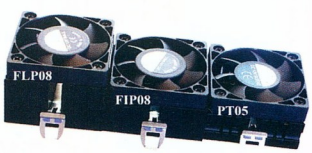

...és az alacsonyabb teljesítménykategóriájú típusok

A GlobalWinnek vannak kisebb teljesítményű hűtői is (FLP08, FIP08, PT05) az egyszerűbb processzorokhoz. Az FLP08 (egysoros golyóscsapággyal) megfelelő 750 MHz-es AMD Duronhoz, az FIP08 (egysoros golyóscsapággyal) pedig 650 MHz-eshez. Ez utóbbi három cooler alkalmas 1 GHz-ig FC-PGA-s Intel Pentium III, PPGA-s és FC-PGA-s Intel Celeron hűtésére, valamint az AMD Socket 7-es (K6/K6-2/K6-3), a Via és a Cyrix Socket 370-es processzoraihoz is. A fent említett hűtők mindegyikére – a PT05 kivételével – három év garanciát nyújtanak. Ez a jótállás hosszabb, mint amennyit egy alaplapnak vagy egy processzornak ki kell bírnia.

- www.globalwin.com.tw

Trios IDE-s winchesterváltó

Magyarországon is kapható a koreai 911 nevű cég merevlemezváltója, a Trios. A szerkezet 5,25 colos helyre építhető be, és lehetővé teszi, hogy bootoláskor könnyedén választhassunk akár három merevlemez közül is. Telepítéséhez semmilyen szoftver nem szükséges.

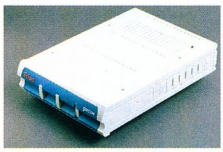
Trios: fokozza a biztonságot

Több merevlemez és a Trios használata biztonságot nyújt az Internet használatakor vagy ugyanazon PC megosztásakor több felhasználó között, vészhelyzet esetén, és könnyebbséget jelent több, különböző operációs rendszer, illetve különböző nyelvi változatok használata során. A Trios ajánlott nettó végfelhasználói ára 14 200 Ft.

- www.911.co.kr
- www.romtecusa.com

Az A4Tech egérújdonsága

Az A4Tech legújabb egere a WWW31-es, kategóriája szerint 4D++ (szemben a többek között CHIP-TIPP 1999 nyertes WWW11-gyel, amely a 4D+ kategóriát képviselte).

A már megszokott bal és jobb egérgombon kívül összesen három programozható gomb és két görgő található rajta. Két programozható gomb a hüvelykujjnál helyezkedik el egymás alatt, míg a harmadik a függőleges görgető.

WWW31: három programozható gomb és két görgő

Mindkét görgő a legújabb fejlesztésű szegmentált technológiával működik, és szoftverből állítható, hogy szegmensenként (30) hány sorral továbbítsa a dokumentumokat. A két görgő feladata szoftverből felcserélhető, illetve külön-külön kikapcsolható.

A hüvelykujjnál levő két programozható gomb megkönnyíti a „páros" parancsok beállítását és használatát: például az „előző oldal – következő oldal", ablakoknál a „kis méret – teljes méret", vagy böngésző alatt az „előző frame – következő frame" váltást.

A nagyítás és kicsinyítés is egyszerűbb ezzel a megoldással, hiszen ezt Microsoft Office alatt eddig a függőleges görgetővel lehetett megoldani a [Ctrl] gomb lenyomása mellett.

Mindezek csak szemelvények a tág programozhatóság lehetőségeiből.

Az egér alapvetően PS/2-es kiszerelésű, de csomagolása soros átalakítót is tartalmaz.

Ajánlott nettó végfelhasználói ára 2600 Ft.

- www.a4tech.com.tw
- Kelly-Tech ☎ 350-1246
- www.kellytech.hu
- sales@kellytech.hu

Szeretné elkerülni az internethez kapcsolódó kockázatokat?

Biztonságos és könnyen használható megoldást keres elérhető áron?

Bemutatjuk a BorderWare™ e-business biztonságtechnikai termékcsaládját.

A **BorderWare™ Firewall Server™** tűzfal megoldás egyesíti a biztonságot a kényelemmel. Amellett, hogy könnyen installálható és felhasználóbarát kezelőfelületet nyújt, a Common Criteria EAL4 minősítését is elnyerte, így a legmagasabb biztonságtechnikai minősítéssel rendelkezik - eddig egyedül a világon.

A **BorderWare™ Office Gateway™** terméket kisebb cégek, szervezetek védelmére ajánljuk. Segítségével maximálisan kihasználható az internet csatlakozás, anélkül, hogy tartani kellene a hekkerek támadásától, vagy szabotázs akcióktól. Installálása kevesebb idő alatt elvégezhető, mint egy Windows vagy NT installálás.

A **BorderWare™ Document Gateway™** egyszerű, biztonságos megoldás a file-ok és dokumentumok tárolásához, megosztásához és közzétételéhez az interneten keresztül. Használata nem igényel szakértelmet.

A **BorderWare™ Mail Gateway™** kulcsrakész megoldást nyújt a levelező rendszer védelmére, a beépített csatolt file vizsgálat és az egyéb szolgáltatások biztonságossá teszik az interneten keresztüli és belső levelezést. Egyedül a browser-ére lesz szüksége.

Kérjük látogasson el még ma a **www.borderware.com** oldalaira, hogy meglelje amit keresett.

Kockázat mentes e-business.
Hogy Önt ne érjék meglepetések...

Hivatalos magyarországi Disztribútor az

EMJ

EMJ Hungary Kft.
1145 Budapest, Szugló u. 54.
tel.: 469-6050 fax: 469 6051 e-mail: sales@emj.hu
www.emj.hu

BorderWare™
No risk e-business

IBM, Hannover Expo 2000

Látomások múltról és jövőről

A hannoveri Expo 2000 egyik újítása a korábbi világkiállításokhoz képest az úgynevezett témapark, amely 11 témát mutat be 5 pavilon 100 ezer négyzetméterén.

A tematikus parkban nemzetközi szervezetek, tudományos központok, cégek és magánszemélyek tárhatják a közönség elé elképzeléseiket, ötleteiket az ember és a természet jövőbeni harmonikus együttéléséről.

A 11 téma egyikének az IBM a kizárólagos partnere. Az IBM Planet of Visions című multimédiás bemutatójában az emberiség legendáiról, vízióiról, utópiáiról, valamint ezek történetéről és jövőbeni fejlődéséről kaphatnak képet a látogatók.

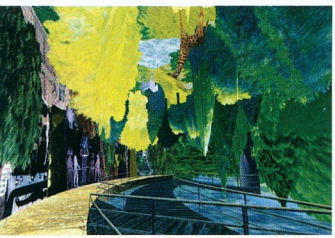

Planet of Visions kiállítás Hannoverben: a paradicsom

Mindezt az IBM saját technológiára alapozva valósítja meg. Központi irányítású, rendkívül gyors PC-s hálózat adja a kiállítás technikai alapját.

A hálózatban körülbelül száz PC és szerver irányítja a kiállítás fény- és hanghatásait, audiovizuális elemeit és interaktív rendszereit.

- www.ibm.com /pressroom/expo2000
- www.planetofvisions.com

IBM

Regionális pénzügyi központ Magyarországon

Az IBM Magyarország keretében jött létre az IBM Pénzügyi Központ, amely több mint harminc – európai, afrikai és közel-keleti országban működő – IBM szervezet pénzügyi műveleteit végzi Lisszabontól Moszkváig, Varsótól Ciprusig. A Központban száz magasan képzett magyar munkatárs dolgozik, akikkel szemben alapvető követelmény, hogy az alapos pénzügyi és számítástechnikai ismeretek mellett ismerjék a Központon keresztül támogatott ország nyelvét, és angolul is magas szinten beszéljenek. A munkatársak az IBM elektronizált pénzügyi rendszerén keresztül közvetlen kapcsolatban állnak az egyes országokkal, és úgy dolgoznak, mintha az adott helyszínen végeznék feladatukat.

Az IBM az egyik legnagyobb magyarországi befektető és munkaadó. Jelenleg közel tízezren dolgoznak az IBM által létesített magyarországi munkahelyeken.

Az újabb kedvező döntés elsősorban annak köszönhető, hogy Magyarországon biztosítható a Központ működtetéséhez szükséges szakmai felkészültségű és nyelvtudású munkaerő.

- IBM ☎ 382-5500
- www.ibm.hu
- www.ibm.com

Elender

Mobilposta

Az Elender augusztus 1-jén teszt jelleggel elindította az Elender Mobil Mail (EMM) szolgáltatást. Az e-mail kiértesítő rendszer segítségével GSM mobiltelefonon keresztül folytatható elektronikus levelezés. Az EMM szinte azonnal értesíti felhasználóját, ha levele érkezett, és ehhez nem kell semmilyen számítógép. Újdonság, hogy a kommunikáció interaktív, azaz kétirányú, ami jelentős többletszolgáltatásokat nyújt más hasonló rendszerekhez képest, mint például a levéltovábbítás (mail forward) vagy előre definiált válaszok küldése mobiltelefonról.

A szolgáltatásra szeptember 1-től lehet előfizetni, várható havi díja áfa nélkül 1000 Ft, ami 100 kiküldött SMS-t tartalmaz, minden további kiküldött SMS díja áfa nélkül 16 Ft. A szolgáltatásról és az igénybevételéhez szükséges feltételekről részletes tájékoztató olvasható az alábbi címeken.

- http://info.elender.hu /userman/emm /whatisemm_h.htm
- http://info.elender.hu /userman/emm /techfaq_h.htm

Corel

Kedvezmény nonprofit szervezeteknek

A kanadai Corel cég segítségével az éppen két éve alakult Codra Kft. – amely a CorelDraw marketinggrafikai és a Corel Ventura kiadványkészítő szoftverrel ért el jelentős sikereket a magyar piacon – akciót szervezett nonprofit szervezetek részére.

Pénzes Zsuzsa ügyvezető igazgató elmondása szerint a Corel egyik fő célja Magyarországon az illegális felhasználók számának csökkentése, ami a tavalyi év során kedvezően változott. A hazai informatikai piacon ugyanakkor a hosszú távú gondolkodás jegyében külön figyelmet érdemelnek mind az oktatásban, kutatásban, mind pedig a civil szférában működő szervezetek és magánszemélyek is. A cég ezeknek a szervezeteknek és alkalmazottaiknak hosszú távú tervet dolgozott ki. Ennek egyik eleme, hogy a hagyományos piaci szoftverekkel egyenértékű nonprofit változatokat az általános értelemben vett nonprofit szervezetek – például közhasznú társaságok, alapítványok, egyesületek, kutatóintézetek, kórházak, könyvtárak, oktatási intézmények –, továbbá tanárok és diákok a piaci árnak hozzávetőleg 15%-áért vásárolhatják meg mostantól.

A nonprofit változatok a piaci termékek telepítőkészlete mellett tartalmazzák a felhasználói kézikönyvet is elektronikus formában, azaz CD-n. A nonprofit szervezetek számára ebben a formában elérhető szoftverek: CorelDraw 9, Ventura 8, Corel Print Office irodai mindenes, Corel WordPerfect Office 2000 irodai csomag.

- www.corel.hu

Az ár 15%-áért: grafikai...

...és kiadványszerkesztő szoftver

Online Rt.

Többnyelvű bankszoftverek külföldre

Az Online Rt. új üzletfejlesztési és marketing vezérigazgató-helyettest nevezett ki, *Kelemen Sándor* személyében, a társaság üzletfejlesztési tevékenységének további erősítése érdekében. Kelemen Sándor az elmúlt tíz évben bankárként dolgozott, tapasztalatait az Online legfontosabb ügyfélkörében, a pénzügyi szektorban kívánja kamatoztatni.

Az Online Rt. a hazai piaci jelenlét erősítése mellett jelentős erőforrásokat mozgósít termékei gyors külpiaci bevezetése érdekében, így a CoreBoss integrált banki számlavezető rendszer angol és német nyelvű változatának elkészítése mellett kifejlesztette a többnyelvű NetBoss internetes banki terméket – amely sikeres biztonsági auditáláson is átesett –, és a bármely pénzügyi információ közvetítésére alkalmas ecBoss (electronic channels for Business Operating Software Systems) e-üzleti termékcsaládot.

●

Elsősorban a külföldi piaci szereplés miatt vált szükségessé az ISO 9001 minőségbiztosítási tanúsítvánnyal rendelkező rt. nevének kismértékű módosítása is, ezért a társaság angol neve Online Business Technologies Corp., magyar hosszú neve Online Üzleti Informatika Rt. lesz.

Egyedülálló autós banki rendszer

A Porsche Bank a nyáron vette használatba a CoreBoss integrált banki rendszer autófinanszírozási modulját, így a kétéves projekt utolsó lépésének végrehajtásával a CoreBoss teljes körűen lefedi a teljes banki tevékenységet, beleértve a klasszikus kereskedelmi és lakossági banki forint és deviza üzletágakat, emellett a főkönyvi, tárgyieszköz-nyilvántartási, vevő–szállító nyilvántartási, számlázási és a jelentős számú különböző konstrukciót tartalmazó autófinanszírozási területet.

Magyarországon egyedülállóan sikeres megoldás ez a rendszer, amely egyetlen szoftvercsomagon belül integrálja a bank teljes üzleti tevékenységét. Ez jelentősen csökkenti az üzembentartási és a bérköltségeket, emellett számos előnyt kínál a vezetőknek az információszolgáltatás területén. A legkorszerűbb technológiákat alkalmazó rendszer szolgáltatásainak továbbfejlesztése máris elkezdődött: az Online és a Porsche Bank megállapodása alapján rövid időn belül a márkakereskedői hálózat valós idejű internetes eléréssel kapcsolódik be a banki informatikai rendszerbe, ami az egyik első hazai banki internetes business-to-business megoldás lesz.

- Online Rt. ☎ 437-0700
- www.online.hu

Deltha Rendszerház

Ingyen domainnév .net és .org alá

A Deltha népszerű ingyenes domainnév-szolgáltatása, a www.ini.hu ősztől számos új névvel bővül.

A legnépszerűbbek, melyek alá a legtöbb előfoglalási igény érkezett: 2u.hu (to you hu), 4u.hu (for you hu), cdr.hu, dr.hu, in.hu, inf.hu, ini-hu.com.

Azaz már nemcsak .hu alá, hanem .com, .net és .org alatt is lehet bárkinek ingyenesen domainneve.

A hírek szerint a rendszerház hamarosan megkezdi új portálszolgáltatásának (www.portal.hu) próbáját is.

Ez nemcsak hírportál és kiinduló oldal lesz, hanem üzleti portál is, a Deltha Rendszerház ügyviteli szoftvereit használók elektronikus kereskedelmi oldala.

- www.deltha.hu/ini
- www.ini.hu

Fejlesztőközpont nyílt

Új fejlesztőközpontot indított a Deltha Rendszerház, ahol a sokpéldányos ügyviteli programok fejlesztése mellett a megnövekedett egyedi fejlesztési igényeket is kiszolgálják, és az internetes üzletág fejlesztéseit végzik.

A ház közepes cégeket megcélzó SQL-alapú rendszereinek béta változatai is itt válnak majd termékké. Ez a programrendszer, melynek fedőneve Magnum, a szokásos ügyviteli és integrált rendszereken túli tartalom mellett integrált iktató- és CRM rendszert is magába foglal, akár a telefonos támogatás hangrögzítésével együtt.

Az új rendszerek már nyitottak az Internet felé is, így lehetővé válik, hogy a program használójának ügyfele Interneten keresztül vásároljon tőle, rendeljen, akár raktárkészlet-ellenőrzéssel is.

Vállalati Internet-szolgáltatások

Az ügyviteli szoftverek új lehetőségeinek kiaknázásához a Deltha új internetes szolgáltatásokat – colocation szerver elhelyezése, bérelt vonali, ISDN vagy kapcsolt vonali elérés – vezetett be.

A csomagok forgalomfüggetlen árazásúak, így előre kiszámíthatóak a havi díjak.

A szolgáltatásokat kisebb költségvetéssel gazdálkodó cégeknek tervezték, például ha valaki nem akar bérelt vonalat, a központban elhelyezett szerverről töltheti le e-mailjeit alacsony áron.

A levelek akár mobiltelefonra is irányíthatók, így fontos e-mail érkezése esetén azonnali válasz adható, bérelt vonal nélkül is.

Új ügyviteli szoftverek

A Deltha arról is beszámolt, hogy az új számlázási szabályoknak köszönhetően megtöbbszöröződött programeladásai miatt felgyorsította új 32 bites számlázóprogramjának fejlesztését, melynek béta változata már elérhető.

Nem csökkent, hanem éppen hogy nőtt a DOS alá írt számlázó- és bérszámfejtő programok forgalma, ami napjainkban elég meglepő.

Nagy sláger lett a 32 bites DelthaConto könyvelőprogram folyószámla moduljához hasonlóan integrált befektetett eszköz modulja, amely a tárgyi eszközök kezelését egyszerűsíti.

Akár automatikusan is könyvelhető az értékcsökkenés, és már az eszköz könyvelésekor megtörténhet a nyilvántartásba vétele (akár egyedi vonalkóddal, ISO szerint).

- Deltha Rendszerház Kft. ☎ 214-1655
- www.deltha.hu

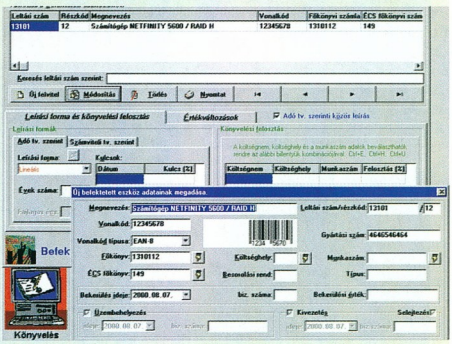

Deltha Conto: befektetett eszközmodul

Motorola

Beszéljünk róla!

A Motorola legújabb személyi kommunikációs megoldása, a Talkabout TA200 walkie-talkie azoknak készült, akiknek munkájuk vagy szabadidős tevékenységük során fontos, hogy állandó beszédkapcsolatot tarthassanak kollégáikkal, családtagjaikkal vagy barátaikkal.

A Motorola TA200 „beszélgetés gombnyomásra" szolgáltatása révén azonnali és könnyű kapcsolatot biztosít. A készülék percdíj és előfizetés nélkül használható, mindössze a készülékek egyszeri vételárát kell kifizetni, és külön engedély sem kell a beszerzéséhez. A walkie-talkie hatótávolsága 3 km – a domborzati és egyéb viszonyoktól függően. A benne lévő 3 ceruzaelem 3 órás beszélgetési és 20 órás készenléti időt biztosít. A készülékkel 8 hangcsatornán alapuló 304 frekvenciakombináció használható 38 magánkóddal, így segítségével saját hálózat is kiépíthető. A készülékhez fejhallgató vagy fülhallgató választható beépített mikrofonnal, ami azonnali kapcsolatfelvételt nyújt. További kiegészítők – például váll-, öv- és vízálló táska – is kaphatók hozzá. A Motorola Talkabout TA200 mindössze 200 grammot nyom, és kis méretének, valamint formájának köszönhetően bármilyen zsebben kényelmesen elfér.

Talkabout 288: 3 km-es hatósugarú walkie-talkie

A Talkabout termékcsalád három készüléket (TA200, TA288, Handie Pro) foglal magába, melyek bruttó ára 29 900, 51 900, illetve 69 900 Ft.

- Fercom Kft. ☎ 250-7940
- www.fercom.hu
- www.motorola.com

NOKIA 9110i
Kommunikátor

„Ha vonattal utazom egy tárgyalásra, az összes poggyászom a Nokia 9110i Kommunikátorom. Így minden nálam van, amire szükségem lehet: a naptáram és az összes fontos feljegyzésem. Jól jöhet a bélyeg nagyságú memóriakártya is, amely nyolc megabájtnyi információt képes tárolni, vagyis több száz e-mailt, faxot vagy a cégünk üzleti adatait. Az új Nokia 9110i Komunikátorom WWW- vagy WAP-böngészőjével az internetet is elérhetem, így aztán bárhol is járok, mobilan intézhetem a dolgaimat."

„Iroda a vonaton."

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

www.nokia.hu

Copyright© 2000. Nokia Mobile Phones. Minden jog fenntartva. A Nokia és a Nokia Connecting People a Nokia Corporation bejegyzett védjegyei.
Néhány funkció hálózatfüggő. Kérjük, ellenőrizze a WAP-szolgáltatások meglétét hálózati és WAP-szolgáltatójánál.

Minolta
A/3-as színes lézer egymillió alatt

A Minolta Magyarország Kft. megkezdte a hazai piac egyik legkedvezőbb árú A/3-as hálózati színes lézernyomtatójának forgalmazását. A Minolta-QMS Magicolor 6100 DeskLaser a japán Minolta és az amerikai QMS cég legújabb közös fejlesztésű lézernyomtatója windowsos gépekhez – Windows 95/98/2000 és NT 6100 DeskLaser akciós nettó végfelhasználói ára 999 000 Ft.

- Minolta Magyarország Kft.
  ☎ 206-2266
- www.minolta.hu

Magicolor 6100 DeskLaser

operációs rendszerek alatt használható. Percenként 6 színes oldalt nyomtat 1200×600 dpi minőségben. Egy színnel nyomtatva 24 lap/perc sebességű. Memóriája 256 Mbyte-ig bővíthető, Ethernet 10/100 BaseTX hálózati kártya is jár hozzá.

A nyomtató alkalmas az A/3-as méretű képek veszteségmentes nyomtatására (13×19 colos, illetve 330×482 mm-es papírméret), és különböző képhordozó anyagok univerzális papírtálcán keresztül történő bevitelére. A könnyen és gyorsan cserélhető színes (CMY) festékező modul kapacitása 8500 A/4-es oldal, a fekete modulé pedig 14 000 A/4-es oldal, ami rendkívül alacsony nyomtatási költséget eredményez. Az opciós papírtálcákkal és az opciós duplex egységgel (legfeljebb A/3-as automatikus kétoldalas nyomtatás) a nyomtatási szünetek minimálisak lesznek. A nyomtató támogatja a szabványos ICC rendszereket, a Colorific monitorkalibrációs szoftverrel pedig összehangolható a monitor és a nyomtató színvilága, de az egyéni színbeállítás a beépített kalibrációs oldal segítségével is elvégezhető.

A Magicolor 6100 DeskLaserhez csatlakoztatva az opcionális Minolta-QMS SC-200 scannert színes másolatokat is készíthetünk. A Minolta-QMS Magicolor

Új, többcélú másológépek

A Minolta bemutatta két legújabb, többcélú, közepes teljesítményű, Di 250f és Di 350f típusú fénymásológépét. A digitális fekete-fehér berendezés alapja egy fénymásológép, amely nyomtatási és faxolási képességgel bővíthető. A másoló és nyomtató egyaránt 600×600 dpi felbontású és 25, illetve 35 lap/perc teljesítményű.

Az alapgép papírbefogadó képessége 750 lap, amely tartozékokkal akár 3750 lapra is bővíthető. Lehetőséget nyújt százalékonkénti kicsinyítésre, illetve nagyításra 25–400%-ig, az előre beprogramozott beállítások a memó-

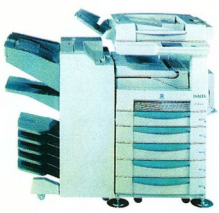

Di 250f: 25 fekete-fehér lap/perc

riából előhívhatók, és még számos lehetség segíti a felhasználó munkáját. Ilyen szolgáltatás többek között a fénykép üzemmód, a könyvmásolás, a képforgatás és az elektronikus szortírozás. A készülékek Windows 3.1/95, Windows NT 3.0/4.0 és Mac OS környezetben egyaránt használhatók. A gépet olyan kis- és közepes vállalatok, irodai és magánfelhasználók számára készítették, akiknek a másolási igénye a Di 250f esetében havonta nem haladja meg a 30 ezer, a Di 350f esetében a 45 ezer oldalt.

- Minolta Magyarország Kft.
  ☎ 206-2266
- www.minolta.hu

Novell
Címtár-technológiák XML nyelven

A Novell a kaliforniai San Diegóban bemutatta új szoftverét, a DirXML-t, amellyel az e-businessre történő átállást felgyorsító üzleti megoldások alakíthatók ki. Az NDS eDirectory képességeit kibővítő DirXML-lel első alkalommal integrálhatók az üzleti folyamatok és a meglévő alkalmazások az egész vállalatra kiterjedően. Azáltal, hogy a legmodernebb címtár-technológiákat az e-business közös nyelvén, az XML-en keresztül egyesíti, a DirXML biztonságos, többplatformos adatcserét tesz lehetővé az Interneten, az intraneteken és az extraneteken keresztül, az üzleti alkalmazások soha nem látott szintű felügyeletét valósítva meg. A hálózat összes címtárának központi szabályozása révén nagyban csökkenthetők a hálózatfelügyelet költségei, és személyre szabhatók az e-business kapcsolatok, egyesített, globális hálózatot hozva létre.

A DirXML a Novell fejlesztői oldalain

A DirXML-lel a hálózatok még „intelligensebben" működhetnek azáltal, hogy a különböző üzleti megoldások egyaránt kihasználhatják a címtáralapú számítástechnika felügyeleti és biztonsági előnyeit. A DirXML úgy valósítja meg az üzleti folyamatok automatizálását és központosítását, a meglévő hálózati alkalmazások integrációját az ügyfelek és a partnerek rendszereivel, hogy ehhez nincs szükség különleges programozásra vagy az alkalmazások módosítására. Szintén egyedi jellemzője, hogy egy cég legfontosabb adatait automatikusan eljuttatja az azokat igénylő alkalmazásokhoz, méghozzá a megfelelő formában.

A Novell támogatja a nyílt szabványokat és az integrációt, és maga is az elsők között alkalmaz számos új szabványt, például az XML-t, a DSML-t, az XSLT-t és az LDAP-t. A DirXML széles körben elfogadott ipari szabványra, az XML-re (eXtensible Markup Language) épül, így az alkalmazásfejlesztők egyszerűen implementálhatják, olcsón üzembe helyezhetik és könnyen integrálhatják. A Novell teljes körű on-line segítséget kínál a konzultánsoknak és fejlesztőknek a DirXML-meghajtók fejlesztéséhez (▸ http://developer.novell.com/). Emellett átfogó oktatási és minősítési programot dolgoz ki, amelynek célja, hogy biztosítsa a DirXML alapú megoldások helyes megvalósítását. Ez az anyag őszre lesz hozzáférhető. A DirXML platformfüggetlen, kizárólag az eDirectoryra, a Novell többplatformos címtárszolgáltatására van szükség hozzá. A termék már kapható a Novell Consulting Servicesen és a tanácsadó partnereken keresztül, és rövidesen hivatalos viszonteladó partnereknél is.

- www.novell.hu
- http://developer.novell.com

Teljes körű, egypontos bejelentkezés

A Novell két új, egypontos bejelentkezési alkalmazást mutatott be, a Novell Single

Sign-on csomagot és az NDS Authentication Services 3.0-t. A Single Sign-on 2.0 és a v-GO – a Passlogix biztonságos és megbízható egypontos bejelentkezési technológiájának – kombinációjából álló Novell Single Sign-on csomag (NSSO) a nehezen megjegyezhető azonosítókat és jelszavakat egyetlen NDS-jelszóval váltja fel. Az NDS-Authentication Services 3.0 (NDS-AS) kiegészítő termék, amely a hitelesítést az NSSO csomaggal együtt vagy attól függetlenül is képes kiterjeszteni a NetWare-en és a Windowson túlra, számos különböző platformra és meglévő alkalmazásra. Mindkét termék az NDS eDirectory megbízhatóságára és biztonságára épül, segítve a cégeket, hogy kellő biztonsággal kapcsolódhassanak be a kialakulóban lévő egyetlen Hálózatba.

Az NSSO csomag a Passlogix v-GO egypontos bejelentkezési technológiáját tartalmazza – egyesítve az első igazán egypontos bejelentkezési megoldást az eDirectory olyan tulajdonságaival, mint a megbízhatóság, biztonság és méretezhetőség.

A v-GO egyedi, intelligens kliensoldali programja felismeri a felhasználónak szóló azonosítási kéréseket, és helyette válaszol a megfelelő azonosítóval és jelszóval. Ugyanez a folyamat felismeri a jelszóváltási kérelmeket, és automatikusan biztonságos jelszavakat generál. Az NSSO csomagban a felhasználók összes azonosítója és jelszava a címtár különleges, a Novell által szabadalmaztatott SecretStore nevű technológiával védett területen tárolódik.

A SecretStore a jelszavakat az alkalmazott felhasználói profiljának bővítéseként tárolja, így az egypontos bejelentkezés előnyei a hálózat összes munkaállomásán kihasználhatók.

Az NDS-AS minimálisra csökkenti a bejelentkezési időt és a felügyeleti terheket a nem NetWare platformokon is, egyetlen, következetesen használható jelszót biztosítva az összes meglévő alkalmazáshoz. Az NDS-AS összes hitelesítési kérése az eDirectoryhoz továbbítódik, és csak egyetlen NDS-jelszót használ a rendszer. Lévén szerveralapú megoldás, az NDS-AS-sel a felhasználók bármelyik munkaállomáson élvezhetik az egyetlen jelszó használatának előnyeit, távolról is beléphetnek a hálózatba, ugyanakkor szinte lehetetlenné válik a rossz szándékú behatolók számára, hogy jelszót lopjanak a felhasználó asztali gépéről. Az NDS-AS és az NSSO csomag már július 31-től kapható.

www.novell.com

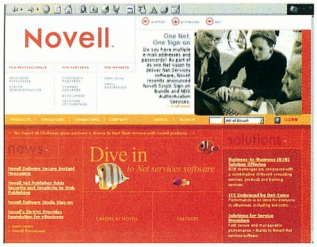

A Single Sign-on oldala

SPRINT
SZOFTVER és HARDVER
www.sprint.hu
KÍNÁLATUNKBÓL:
Sokoldalú Pontos Rugalmas Innovatív Nagyvonalú Tisztességes MEGOLDÁS
Windows Millennium Edition English
VUP Open Licence Business 29 100.-
Windows 98 magyar VUP CD Second Edition 30 800.-
Windows 2000 Professional magyar 49 900.-
Windows Pro 2000 magyar VUP CD 43 100.-
Office 2000 magyar VUP CD 87 900.-
Windows Server 2000 magyar CD 5 Client 285 100.-
Norton Antivirus 2000 for W95/98/NT/2000 RET magyar 12 000.-
Norton Personal FireWall for Win2000 13 700.-
Norton Internet Security Suite 20 000.-
CorelDraw 9 + Corel Print Office + 1 napos Ingyenes CorelDraw oktatás 85 000.-
Adobe InDesign V1.5 Upgrade 16 000.-
Adobe InDesign 1.5 /akciós! 139 900.-
AutoCAD LT 2000 137 000.-
Adaptec Easy CD Creator Deluxe 28 400.-
SuSE Linux 6.4 9 500.-
RedHat Linux 6.2 9 500.-
Compaq Prosignia LC2 (C500, 32 MB, 10 GB, Windows 98 magyar, Word 2000 magyar) 163 500.-
Compaq NoteBook 100 (AMD 475, 32 MB, 5 GB, 12.1" HPA, 56k modem, Windows 98 magyar) 324 900.-
Portocom 3300C notebook (C500, 64 MB, 6 GB, 14.1", 24x CD, hordtáska) 475 900.-
HP NetServer E55 (PII450, 64 MB, 9.1 GB, 10/100 TX EtherNet) 229 900.-
Compaq S510 15" monitor 37 900.-
Compaq S710 17" monitor 64 900.-
LG Flatron 775FT 17"monitor 73 900.-
LG 570 LS 15.1" LCD monitor 278 900.-
Figyelem!
Ha Ön először vásárol cégünknél és ezt weboldalunkon keresztül teszi meg, a listaár-kedvezmény a hardver termékekre 2%, a szoftver kínálatunkra pedig 5%!
SPRINT!
Megjegyzések:
*Áraink tájékoztató jellegűek és nem tartalmazzák a 25%-os áfát!
Akciós kedvezményeink nem vonhatók össze.
Üzleteink:
1068 Budapest, Felsőerdősor u. 7. Tel.(1) 342-4707, (1) 342-6724
1087 Budapest, Berzsenyi u. 3. Tel.: (1) 210-4835, (1) 210-4836
8000 Székesfehérvár, Petőfi u. 1. Tel.: (22) 502-880
6722 Szeged, Bartók tér 13. Tel.: (62) 55-22-33
Hardver, szoftver megoldások kereskedelme
www.sprint.hu

Fujitsu Siemens Computers

Vállalati PC-újdonság

A Fujitsu Siemens Computers (FSC) új Scenic x sorozatú számítógépeket hozott forgalomba, melyeket vállalati felhasználóknak szán. Az Európában tervezett és gyártott Scenic xB asztali gépek, illetve Scenic xL minitornyok az Intel 815-ös chipkészletével készülnek, és alacsonyabb üzemeltetési költséget biztosítanak a nagy- és középvállalatok számára. A Scenic xB modellek bővíthető asztali gépek, amelyeket micro-ATX és ATX alaplappal gyártanak. A Scenic xL rendszerek nagy mértékben bővíthető, ATX-alapú minitornyok, míg a Scenic xS kimondottan kompakt, helytakarékos kialakítású gép micro-ATX alaplappal. A sorozatot az FSC magas szintű biztonságot szavatoló kiegészítőkkel szállítja a mechanikus záraktól a lopásgátló eszközökön át saját fejlesztésű Sicrypt megoldásáig, amely SmartCard-olvasóból és olyan alkalmazásokból áll, mint a TrustedPC vagy a hálózati hozzáférést felügyelő Smarty. A PC-k felügyeletét könnyíti a Wake-on-LAN, az URIP (Unattended Remote Installation system reports) távoli telepítő és az FSC szintén saját DeskView 5.0 felügyelőprogramja asztali gépekhez.

Az Intel 815-ös chipkészlete beépített grafikus vezérlőt, audiotámogatást és 133 MHz-es memóriatechnológiát nyújt. Az alaplapok egy-egy AMR (Audio Modem Riser) és AGP (Accelerated Graphics Port) bővítőhelyet tartalmaznak. A Scenic x sorozattal egy időben a kisvállalati piacra szánt Scenic e gépcsalád tagjai is Intel 815-ös chipkészletet kaptak.

- Fujitsu Siemens Computers Kft.
  ☎ 471-2111

Corvex, infor

Magyar leányvállalat

A Corvex Rt. a német központú infor AG magyarországi leányvállalata lett, bejegyzett hivatalos nevét pedig infor:corvex Rt.-re módosították. Az infor:corvex Rt. ezzel az infor:NT termelésirányítási rendszer kizárólagos hazai forgalmazójává és egyik jelentős fejlesztőközpontjává vált.

Az infor:NT-t – melynek teljesen lokalizált változatát tavaly mutatta be a Corvex Magyarországon – a németországi központú infor business solution AG fejlesztette ki. Az infor:NT integráltan kezeli és támogatja a termeléshez kapcsolódó összes vállalati folyamatot: a gyártmányszerkesztést, a megrendelések kezelését, a számlázást, a logisztikát, a termelést, a vállalatvezetést, és magában foglalja mindazokat a műveleteket, amelyek elősegítik a kisebb piaci szereplők versenyképességének javulását, sikerességük és jövedelmezőségük növekedését. A rendszer moduláris felépítésű, ami lehetővé teszi az egyes modulok, kiegészítő lehetőségek lépcsőzetes bevezetését és igény szerinti paraméterezhetőségét, a rendszer skálázhatóságát. Folyamatközpontú működése pedig szavatolja a gyakorlati életben előforduló tipikus helyzetek rugalmas kezelését.

Az infor:NT rendszer gyártási típustól és ágazattól függetlenül alkalmazható. Világszerte több mint 3000 ügyfél használja különböző területeken. Az infor az eddigi projektek tapasztalatai alapján több iparág – például a műanyagipar, autóipari beszállítók és az építőanyagipar – számára kínál különleges, előre felkészített ágazati megoldásokat.

- infor:corvex Rt.
  ☎ 432-1441
- www.infor.hu
- www.infor.de

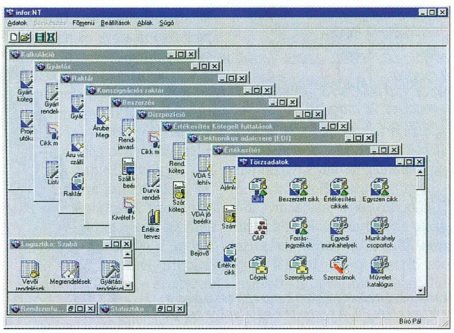

Az infor:NT főmenüje

aPlus-Edi

Sterling Commerce-képviselet

Az aPlus-Edi Kft. júliustól a Sterling Commerce B.V. képviselője lett mint magyarországi forgalmazó és megvalósító. A Sterling anyavállalata, az SBC Communications Inc. a világ 10 legnagyobb cége közé tartozik – többek között az Ameritech tulajdonosa – tavalyi 50 milliárd dolláros forgalmával.

A Sterling három termékcsaláddal rendelkezik. Közülük legjelentősebb a saját piacát uraló Connect, amely nagy adatmennyiségek átvitelét teszi lehetővé különböző platformok, hardverek, protokollok, kommunikációs csatornák között felügyelhető, biztonságos és auditálható körülmények biztosításával (bank, biztosító, nyugdíjpénztár, államigazgatás, kommunikációs szolgáltató stb.). A magyar képviselet ennek a termékcsaládnak az értékesítését kezdi elsőként.

- aPlus-Edi Kft.
  ☎ 467-1700
- www.edi.hu
- www.stercomm.com

APC

Egyenáramú feszültségvédelem

Az American Power Conversion (APC) 75 millió dollár készpénzért megvásárolta az Advance International Group egyik leányvállalatát, az Advance Powert, amely technológiai vezető a távközlésben és az internetes alkalmazásokban használt, egyenáramra alapozott feszültségvédelmi megoldások terén.

Míg az információtechnológiai berendezések hagyományosan váltóáramot igényelnek, addig a távközlési megoldások általában egyenáramot használnak.

Az információtechnológia és a telekommunikáció összeolvadása mind a váltóáramú, mind az egyenáramú védelem rendelkezésre állását megköveteli a hálózati működés és összeköttetés maximalizálása érdekében.

Ez a stratégiai felvásárlás kiegészíti az APC globálisan összekapcsolódó váltóára-

DrayTek

A világ legkisebb ISDN termináladaptere

A DrayTek már szállítja legújabb USB portos ISDN termináladapterét, a miniVigor 128-at, amelyet PC-vel és Macintosh gépekkel is lehet használni. A miniVigor kisebb, mint egy névjegykártya (79×47×22 mm), így megfelelő ISDN kommunikációs eszköze lehet a noteszgépeknek is.

A DrayTek Vigor 2200 routerét is tesztelik már a GamaxNet munkatársai. A Vigor 2200 router rendelkezik a már ismert Vigor 2000 jó tulajdonságaival: beépített CAPI szerver Ethernet-csatlakozás, melyből az egyik 10 Mbit/s-os UTP port, melyre kábelmodem, ADSL modem vagy bérelt vonal csatlakoztatható, míg a másik 10/100 Mbit/s-os UTP port (2xRJ45) vagy 4 portos 10/100 switch (5xRJ45) a felhasználói oldal számára. A két Ethernet-ág között tűzfal van, az ISDN2 csatlakozás pedig backup lehetőséget biztosít.

miniVigor 128: USB portos csatlakozással

●

Itt adunk hírt arról is, hogy a – szintén a GamaxNet által képviselt – Multi-Tech a viszonteladókat támogatva VoIP (Voice over IP, IP-alapú telefonálást lehetővé tevő) átjáróira rendkívül kedvező akciót tervez szeptemberre. Az MVP200, 400 és 800 típusú átjárók július óta már H.323-kompatibilisek, így más gyártók termékeivel (Cisco, Microsoft NetMeeting, RADCOM) is együttműködnek.

- GamaxNet Kft.
- ☎ 372-7180
- info@gamaxnet.hu
- www.gamaxnet.hu

(a munkaállomások virtuális termináladapterként is tudják használni a routert), 16 ki- és betárcsázási profil, visszahívási lehetőség, Web-alapú és telnetes konfigurálás. Újdonság a kettős

mú termékeit és szolgáltatásait világszínvonalú egyenáramú megoldásokkal, lehetővé téve az APC számára, hogy kiterjessze kínálatát a mai feltörekvő megoldásszállítók felé, valamint új felhasználókat és alkalmazásokat célozzon meg, mint például a rádiós kommunikáció vagy optikai szálas gerincek az Internethez.

Ezek az új termékek és szolgáltatások magukban foglalják komplett egyenáramú rendszerek tervezését és telepítését, egyenirányítókat és egyenáramú tápegységeket. Az Advance Power egyenáramú termékeinek és az APC széles körű váltóáramú megoldásainak – például a szabadalmaztatott, nagy hatékonyságú Silcon DP300E háromfázisú rendszernek, a szabadalmaztatott Symmetra Power Arraynek és a díjnyertes Smart-UPS-nek – kombinációja az Internet és a távközlési infrastruktúrák területén elvárt magas szintű elérhetőség követelményeinek messzemenően eleget tesznek.

- APC Magyarország
- ☎ 209-4678
- www.apcc.com

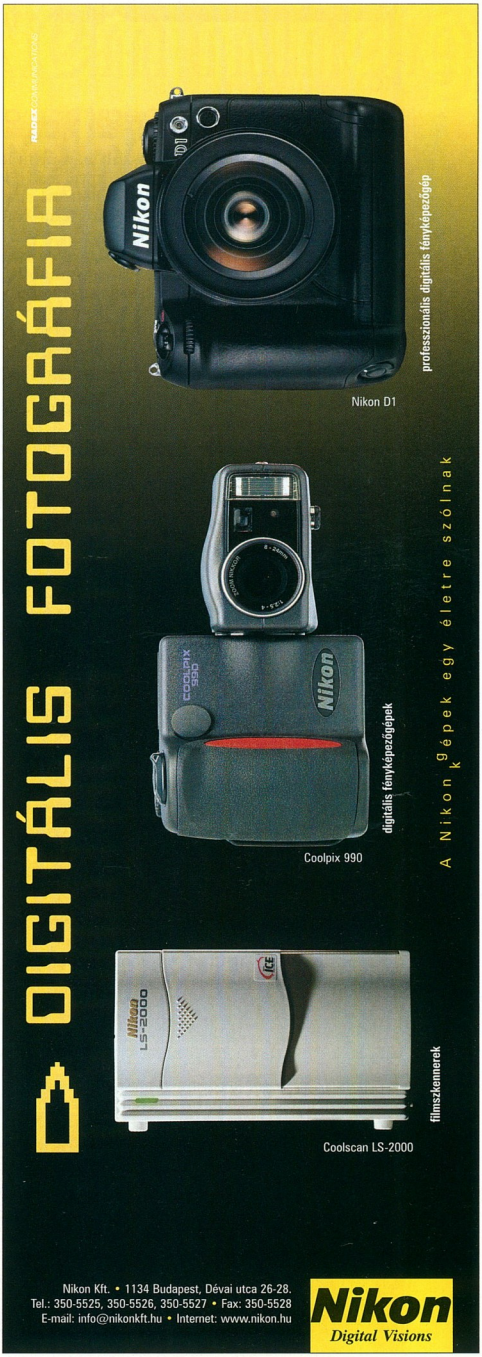

PTC

Tervezés és gyártás egy nap alatt

A PTC, a piacvezető Pro/Engineer CAD/CAM /CAE rendszer fejlesztője, valamint a Dynisco, a Makino és a Team PPI/Round Mate Systems közös projektet indított RUSH (Rapid Use of Shop Hours) néven. A RUSH projekt teljesen új alapokra helyezi a műanyag fröccsöntő szerszámok tervezésének és gyártásának folyamatát.

A projekt bejelentésére és az eredmények élő bemutatására az USA legnagyobb műanyagipari seregszemléjén, a National Plastics Exposition 2000 (NPE2000) rendezvényen került sor.

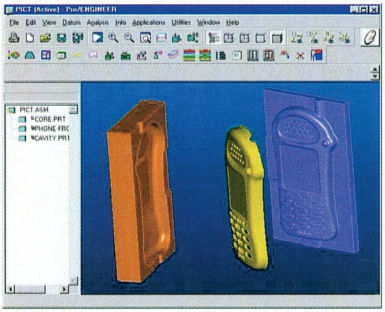

1. fázis: szerszámfelek

A rendezvény minden napján az érdeklődők szeme láttára teljes egészében elkészült egy új műanyag termék, mivel a RUSH projekttel 8 hétről 1 napra sikerült leszorítani az átfutási időt.

A rendezvény során elkészült egy mobiltelefon összes műanyag alkatrésze. A keretes szövegrészben a telefon előlapjának tervezési, gyártási folyamatának szakaszai, és az azokhoz szükséges idő látható. Az egyes lépések – kihasználva a szimultán tervezés lehetőségeit – időben átfedik egymást.

A szerszámtervezésre, -gyártásra optimalizált Pro/Engineer szakmodulok segítségével gyors szerszámépítés és a változásokat követő CNC technológia valósítható meg.

A PPI cég szabványosított, csereszabatos Round Mate System betétrendszerének használatával mintegy 30%-kal csökkenthető a szerszámok költsége és szerelésük ideje.

A Makino cég nagy teljesítményű vertikális és horizontális megmunkálóközpontjai előkeményített anyagokat marnak meg a pontos tűrések érdekében.

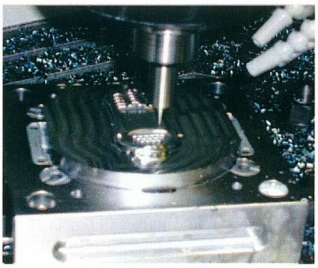

3. fázis: marás

Az így simított felületek minimális polírozást igényelnek, sok esetben a polírozás mellőzhető is.

A rendszer képes egy felfogásban megmarni a kilökőket, furatokat és csatornákat.

Mindezek nagymértékben csökkentik az élőmunka iránti igényt. A Dynisco Hot Runner technológiája és számítógéppel vezérelt Dynamic Feed fröccsöntőgépe intelligensen finomra hangolja a fröccsöntési folyamatokat a formaüreg méretéhez és bonyolultságához igazodva, további időmegtakarítást elérve.

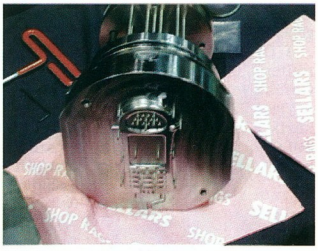

4. fázis: szerszámszerelés

- Unitis Rendszerház Rt.
  ☎ 06-23-505-050
- www.unitis.hu/cad

1. fázis, 7.30–9.15: kezdés a Pro/Engineer 3D-s modellel. A formaüreg kialakítása és a teljes szerszám felépítése Pro/Engineerben.

2. fázis, 8.30–10.45: CNC szerszámpályák generálása és utófeldolgozása Pro/Engineerben.

3. fázis, 9.15–15.45: a szerszámok megmunkálása a Makino V33 megmunkáló központon.

4. fázis, 15.55–16.25: a szerszám összeszerelése a szabványos RoundMate szerszámelemek felhasználásával.

5. fázis: 16.35–16.50: az összeállított szerszám elhelyezése a Dynisco Dynamic Feed fröccsöntőgépben.

6. fázis, 16.55: az első műanyag alkatrész kijön a gépből.

Real Gates Center

Portálnyitás

Az előző számunkban bemutatott Real Gates Center internetes bevásárlóközpont szolgáltatásai tovább bővültek, és a site portállá lépett elő, amely a vásárlás lehetősége mellett több ingyenes szolgáltatást is kínál. Freewebén bárki elhelyezheti Web-helyét, használhatja testre szabható vendégkönyvét, számlálóját, űrlapot helyezhet el, valamint beillesztheti a portál chatjét, amely saját szobát biztosít a tulajdonos és látogatói részére. Minden regisztrált felhasználó igénybe veheti az ingyenes levelezőszolgáltatást. A képeslapküldő több száz képet és grafikát tartalmaz. A *PC testőr* lapjairól vírusirtók, tűzfalak és más segédprogramok tölthetők le.

- www.realgates.hu
- www.rgsoft.hu

Prolink Microsystems

PixelView PlayTV USB pro

A Prolink Microsystems ismert PixelView tévévevő kártyáinak családja USB-s modellel gazdagodott, a PlayTV USB Próval. A hordozható és asztali számítógépekhez plug and play módon csatlakoztatható, tetszetős, kisméretű, iMac-esen áttetsző készülék a tévéadások és teletext vétele mellett az URH sáv rádióadóit is fogja, sztereóban. Mindezek a funkciói kézbe illő távirányítóval is vezérelhetők. A készülékkel emellett álló- (BMP, JPG) és mozgóképek (AVI) digitalizálására is mód nyílik. Az igényesebb videósoknak szánták a normál videobemenet mellett lévő S-Video bemenetet. A gyártó ígérete szerint a kártya vezérlőszoftvere rövidesen magyarul is tudni fog.

- Win Computer
  ☎ 353-4304
- www.win.hu

Nem mindig nehéz az iskolatáska!

intel inside pentium III

intel inside celeron™ PROCESSOR

ORCA SULI

Intel Celeron™366 Mhz Processzor
M. ATX Technológia
32 MB SDRAM
4,3 GB HDD, 1,44 FDD
44xCD-Rom
Integrált grafikus kártya
AC97 hangchip
56kbps modem
Cherry billentyűzet, egér
Windows 98 Operációs rendszer

119 900,-Ft+Áfa

ORCA SULI PLUSZ

Intel Pentium® III 650 Mhz Processzor
Epox alaplap ATX Technológia
64 MB SDRAM
15 GB HDD, 1,44 FDD
44xCD-Rom
Guillemot Phoenix 8 MB AGP
grafikus kártya
AC97 hangchip
56kbps modem
Game Beast 500 W hangfalrendszer
Cherry billentyűzet, görgős egér
Windows 98 Operációs rendszer

199 900,-Ft+Áfa

14" TVM Monitor,
csak géppel együtt
27 900,-Ft+Áfa

15" Samtron 55E
Monitor,
csak géppel együtt
32 900,-Ft+Áfa

Xerox Docuprint C6
géppel együtt
600 dpi, 4 fejes,
színes tintasugaras
nyomtató
11 900,-Ft+Áfa

HERTA

Bp. VII., Dohány utca 37. Tel./fax: 322-7846
(Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)

Bp. XV., Szentmihályi út 131.
(Pólus Center) Tel./fax: 419-4020
Bp. V., Belgrád rkp. 12. Tel./fax: 266-5052

Bp. X., Kerepesi út 73.
(Park Plazza üzletközp.) Tel./fax: 262-3164
Bp.XX., Kossuth L. u. 33. Tel./fax: 285-6004
(Erzsébet Áruház)
Bp. II., Gábor Áron u. 74-78.
(Rózsakert Bevásárló közp.) Tel./fax: 391-5840

Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14.
(Lurdy ház) Tel./fax: 456-1131
Bp. XXII., Nagytétényi út. 27.-47.
(Campona Bevásárló Központ) Tel.: 424-3043

www.orca.hu

Ramiris Rubin

iiyama monitorok

A Ramiris Rubin Rt. megkezdte az iiyama monitorok magyarországi forgalmazását – erről a gyártóval még a hannoveri Cebiten kötött megállapodást. Az iiyama több termékcsaládja is ismert a magyar felhasználók előtt – a hagyományos katódsugárcsöves (CRT) modellek 15–22 colos, az LCD modellek 14,1–18,1 colos méretben kaphatók.

Az iiyama 22 colos CRT...

...és 18,1 colos LCD monitora

Az iiyama monitoroknál opció a Touch Technology (érintőképernyős változat), amelynek segítségével az operációs rendszert vagy a programot a képernyő megérintésével lehet vezérelni.

A CRT monitorokra jellemző ezen kívül a Natural Flat technológia, amely teljesen sík képet eredményez. A monitorokra 3 év garanciát adnak.

Új Belinea monitorok Magyarországon

A Maxdata újabb modellekkel bővítette a Belinea monitorok családját, amelyek augusztus végétől Magyarországon is kaphatók.

Az új monitorok méretválasztéka 17-től 22 colig terjed, és az igényesebb, illetve a professzionális felhasználók számára készültek.

A monitorokba a Mitsubishi új Natural Flat technológiájával készített képcsöveket építenek.

E technológiának az az előnye, hogy tökéletesen sík és torzításmentes képet jelenít meg, a Diamondtron, illetve a Trinitron technológiára jellemző merevítő csíkok nélkül.

A Maxdata 106080-as modellje

- Ramiris Rubin Rt.
- ☎ 349-5363
- www.ramiris.hu
- www2.iiyama.de
- www.belinea.com

Sprint Computer

ML és DL szerverek a Compaqtól

A Sprint Computer Kft.-nél már kaphatók a Compaq új szerverei, az ML és a DL család tagjai. Ezek fő újdonsága, hogy 133 MHz-es külső órajelű processzorokat és memóriákat használnak, valamint SCSI-UW2 és -UW3 merevlemezeket kezelnek. A legkisebb modellben, az ML330-ban is alapfelszerelés a 128 Mbyte memória és a 600 MHz-es Pentium III processzor. Az ML család két nagyobb tagja, a 350-es és 370-es típusszámú modell két processzorral is rendelhető.

Diskeeper 5.3

A Windows NT és a Windows 2000 jó file-kezelése miatt kevésbé szenved lemeztöredezettségi problémáktól, mégis akadnak felhasználók, akik szívesen látnának töredezettségmentesítőt ezeken a rendszereken is. Ennek az elvárásnak tesz eleget az Executive Software Diskeeper 5.3, amely összefüggővé teszi a szétszabdalt adatfile-okat, a swapfile-t és az MFT-t (Master File Table), ezáltal javítja a gép teljesítményét. A program érdekessége, hogy az NT Workstationre készített változata működik Windows 95/98 alatt is (a korábbi verzióra ez nem volt jellemző), ezenkívül létezik Server változata is. Próbaváltozata letölthető a Diskeeper Web-helyéről.

Diskeeper Windows NT-hez és Windows 2000-hez

- Sprint Computer Kft.
- ☎ 210-4835
- www.sprint.hu
- www.diskeeper.com

Lotus

A Notes és a biztonság

Hargittai Zsolt, a Lotus Magyarország marketingmenedzsere a következő közleményt juttatta el magazinunkhoz:

A Trust Factory által „felfedezett" és a sajtóban nemrégiben megjelent lehetséges Notes biztonsági probléma csak a Notes-felhasználók kis töredékére lehet hatással, ha ennek a problémának van egyáltalán hatása. A Lotus széles körű technikai tudására, és az ügyfeleinkkel fenntartott szoros kapcsolatra alapozva bízton állíthatjuk, hogy a Notes-adminisztrátorok túlnyomó többsége soha nem konfigurálná annyira védtelenné rendszerét, hogy az sebezhetővé váljon a Trust Factory által közzétett módon.

Ez a Notes biztonsági kérdés csak a legkevésbé biztonságosra konfigurált, védtelen rendszereknek jelenthet problémát. A mai

Matáv

Inter Carrier Billing System

A távközlési koncessziós jog értelmében a Matáv a társszolgáltatók (mobilszolgáltatók, helyi koncessziós társaságok, személyhívó szolgáltatók, emelt díjas Audiotext-szolgáltatók) ügyfelei számára a belföldi és a nemzetközi távhívást kizárólagos joggal nyújtja. A Matáv hálózatának használatáért járó díjakat a társszolgáltatói elszámolási rendszerben számolják el, melyek nagy összeget – éves szinten 40–50 milliárd forintot – tesznek ki.

A távközlési piac liberalizációjával új piaci környezet jön létre, amelyben megváltozik a hatósági szabályozás, új piaci szereplők és új típusú szolgáltatások megjelenése várható. A jelenlegi elszámolási rendszer nem lenne képes megfelelni az új piaci követelményeknek, ezért a Matáv úgy döntött, hogy a nyugat-európai liberalizált piacon már évek óta működő rendszerre tér át. Idén májusban kötött megállapodást a Compaqkal az új elszámolási rendszer szállításáról. Ennek megfelelően a Compaq Computer Hungary az angliai Intec cég InterconnecT kulcsrakész hardver- és szoftverrendszerét építi be a Matáv rendszerébe. Az új elszámolási rendszer, az Inter Carrier Billing System (ICBS) feladata lesz a Matáv nagykereskedelmi (wholesale) és összekapcsolási termékei, valamint összekapcsolási szolgáltatásai forgalmidíj-tételeinek elszámolása. Megvalósítása május végén kezdődött, és 2001. február végén fejeződik be, így a távközlési piacnak a tervezettnél korábbi liberalizációja esetén is már az új rendszer végezheti a Matáv és a társszolgáltatók közti elszámolást.

Az új rendszer a korábbi, havonta összesített (statisztikai alapú) forgalmi elszámolásról áttérést jelent a tételes, hívásonkénti (hívásrekord szintű) elszámolásra, így a Matáv és a társszolgáltatók közötti adategyeztetéskor az eltérés 1% alá szorítható. Ennek köszönhetően a társszolgáltatói elszámolásból adódó bevételek, illetve kifizetések ellenőrzése is maximális mértékű lehet. Az ICBS másik előnye, hogy hatékonyabb munkavégzést biztosít a társszolgáltatók várhatóan növekvő száma mellett is.

- www.matav.hu
- www.compaq.hu
- www.intec.co.uk

napig egyetlen Notes-ot használó ügyfél sem jelezte aggályát a szóban forgó biztonsági kérdésben.

Ahogy a Lotus a korábbiakban többször jelezte, az adminisztrátorok a Notes dokumentációkban leírt beállítások követésével, a megfelelő biztonsági konfigurációval biztosíthatják a vállalat összes dolgozója számára a felmerült biztonsági probléma elkerülését.

- Lotus Hungary
  ☎ 382-5812
- www.lotus.hu
- www.lotus.com

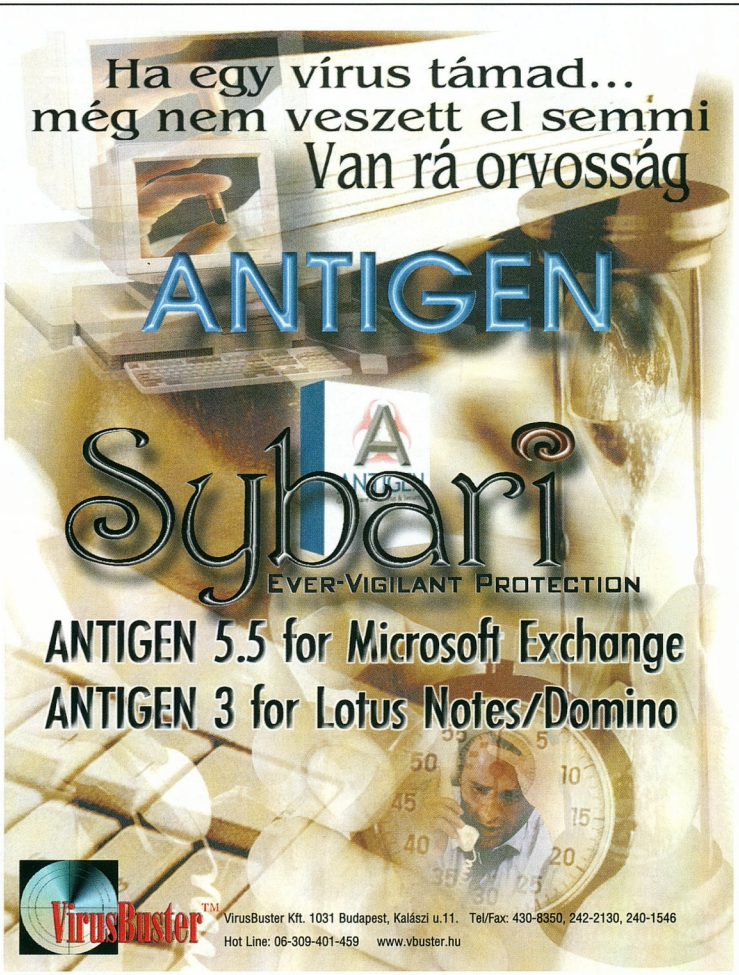

X-10
Minikamera

Az X-10 cég újdonsága extra kis méretű, mindössze 43×38×32 mm-es kamera. Ekkora méretben eddig csak panel- és kisebb felbontású Web-kamerákat készítettek. Az 1/3 colos CMOS érzékelővel készített XCAM mérete ellenére jó felbontású, 251 ezer aktív képpontból álló színes képet ad. Van rajta kompozit PAL videokimenet és beépített mikrofon. Kültéren is megállja a helyét.

XCam: beépített mikrofonnal

GV30: vezeték nélküli videoátvitel

A GV30 vezeték nélküli videoátvivő készlettel párosítva kitűnő választás mobil és (vagy) rejtett kamerás videomegfigyelésekhez. A kamera a GV30 adójával közös adapterről működtethető, ehhez a hozzá csomagolt kábeleket sem kell átalakítani.

A kamerát minden irányban mozgatható tartószerkezettel szállítják. A GV30 és az XCAM együtt, készlet formájában kedvezményes áron vásárolható meg az X-10 cég magyarországi képviseleténél, a P5 Kft.-nél.

- P5 Kft. ☎ 466-2576
- www.p5.hu

Ariadne Travel
Nagy utazás

Megnyitotta virtuális kapuit az Ariadne Travel nevével fémjelzett, Nagyutazás.hu című, sokoldalú turisztikai site. A Web-helyet a Quatra cég üzemelteti, amely ötödik éve van jelen a beutaztató irodák közt. A szintén általa működtetett www.traveltohungary.com című site Magyarországra utazó külföldieknek készült, és tavaly az egyik legnagyobb internetes on-line pénzforgalmat bonyolította Magyarországon.

A Web-hely biztonsági és on-line lekérdező-rendszerei nagyon fejlettek.

A most induló www.nagyutazas.hu magyarok által, elsősorban magyarok számára magyarul írt utazási Web-hely, melyen lehetőség van on-line helyfoglalásra és bankkártyás fizetésre.

A Magyarországra utazó külföldieknek szóló site a vonzóbb

A vendég kényelmesen, fotelből tervezheti meg külföldi barangolásait, és minden szükséges előkészületet megtehet, vagy az ehhez szükséges információkat egy helyről könnyedén összegyűjtheti az intelligens keresővel. A széles körű adatbázison kívül sok kép színesíti az oldalakat, melyek országonként, körutanként, tájegységenként vagy városokra bontva tekinthetők meg.

A site igazi előnye a Magyarországon még ritkaságszámba menő on-line bankkártyás fizetési lehetőség, és a repülőjáratokra történő helyfoglalás. Az oldalakon találunk még útitárskereső rovatot, illetve fórumot, ahol az utazás szerelmesei egymásra találhatnak. Az *Útravaló* rovat a vám- és pénzügyektől a kötelező oltásokon és a külképviseletek címein át az elutazás előtti otthoni teendőkig (gázóra elzárására stb.) szinte mindenre kitér.

- www.nagyutazas.hu
- www.traveltohungary.com

Xerox Magyarország
Új ügyvezető igazgató

Július 1-től új ügyvezető igazgatót neveztek ki a Xerox Magyarország Kft. élére Hristo Manov személyében.

Ezzel egy időben Csata Sándort, a cég eddigi vezetőjét, a vállalat fejlődéséért tett erőfeszítéseinek elismeréseként a közép-kelet-európai régió állami szektorának vezetésével bízták meg. Az állami szektor ügyvezető igazgatójaként feladatkörébe tartozik majd a kormányzati, oktatási és egészségügyi területek irányítása, valamint kapcsolatot tart a Phare, az EU, és a Világbank vezetőivel.

Hristo Manov a Szófiai Műszaki Egyetemen telekommunikációs és technológiai rendszermérnökként végzett 1992-ben, majd kereskedelmi képviselőként kezdte pályafutását a Xerox Bulgáriánál. Ezután az eurázsiai régió üzletei tartoztak hatáskörébe. Immár két éve dolgozik Magyarországon, és tervei között új piacok meghódítása, valamint a Xerox vidéki jelenlétének erősítése szerepel.

- www.xerox.hu

Xanté
Piachódító lézernyomtatók

A nagyméretű, professzionális lézernyomtatóiról ismert Xanté új piacokra kíván betörni most megjelent színes lézernyomtatóival, amelyek a ColourLaser nevet viselik.

A termékvonal három típussal indul: a ColourLaser 600, 1200 és az 1200 Pro modellel. Közös jellemzőjük a PostScript Level 3 ismeret, 6 lap/perces színes és 24 lap/perces monokróm nyomtatási sebesség, 166 MHz-es processzor, 64 Mbyte RAM, Ethernet kártya, Localtalk és párhuzamos port, 136 PostScript font, színkorrekciós szoftver és a fekete-fehér nyomtatóknál már megszokott kifutó A/3-as méret (330×482 mm). Rendelhető hozzájuk duplex egység is, amellyel kétoldalas nyomtatás valósítható meg.

A ColourLaser 600 és 1200 felbontása 600, illetve 1200 dpi, a ColourLaser 1200 Pro pedig az 1200 dpi-s felbontás mellett számos professzionális kiegészítőt kapott. E kiegészítők a gyors és színhelyes nyomtatást szolgálják: 256 Mbyte RAM, 100 Mbit/s-os Ethernet kártya, 2 Gbyte-os merevlemez, Pantone által bevizsgált és igazolt ICC profil, Xanté X-Act méret-, és TrueColour színkalibráló szoftver, Xanté ColourMatch színillesztő program.

A/4-es méretben 5%-os fedettség mellett a fekete toner kapacitása 14 ezer, a színes tonereké 8500 lap, míg az OPC szalagé 120 ezer színes nyomat. A havi terhelhetőség fekete-fehér nyomatoknál 75 ezer, színes nyomatoknál 18 500 lap. A ColourLaser 600 nettó listaára 1 299 000 Ft, az 1200-asé 1 799 000 Ft, míg az 1200 Próé 2 199 000 Ft.

- partners Hungary Kft. ☎ 221-5123
- www.partners.hu

A HELYES választás a PC hűtésének megoldására!

Global WIN

Mint az Intel és AMD által elfogadott és ajánlott CPU hűtők, a GlobalWin termékeit világszerte használják bizalommal a rendszer-integrátorok, "túlpörgetők" és "csináld-magad" felhasználók, ezáltal vezető ár/teljesítmény mutatójú márkanévvé emelve a gyártót.

FOP32 - AMD K7 Thunderbird-hoz 1,2 GHz-ig!

60*60*25mm dupla-golyóscsapágyas ventilátor, 4200 rpm, 26cfm levegőátvitel, 50000 óra/25°C élettartam, 70*62*37mm alumínium hűtőborda, kiváló hővezető felfekvő felület, 3-tűs tápcsatlakozó.
CPM25603 és FNP08 AMD K7 Thunderbird 850MHz-ig, FLP08 AMD K7 Duron 850 MHz-ig.

Az összes fenti hűtő egyaránt használható Intel PIII FC-PGA, PII Celeron PPGA/FC-PGA, AMD K7 Socket A, K6-3/K6-2/K6 és VIA/Cyrix típusú processzorokhoz.

Az összes golyóscsapágyas GlobalWin hűtő 3 év garanciával biztosított!

PCM POWERCOM

A vezető ár/teljesítmény mutatójú márka, UPS igényeinek teljes kielégítésére!

A PCM (Powercom) világszinten vezető UPS gyártó, skálája a PC-s áramellátás-védelemtől a szerverek, minicomputerek, hálózatok (LAN) és WAN-védelmen keresztül a POS és irodai telefonos-kommunikációs rendszereket ellátó és védő eszközökig teljes.
A termékpaletta felöleli az olcsó vonal-interaktív UPS-ektől az "on-line", magas teljesítményű, álló vagy 19"-os házba szerelhető csúcsmodellek teljes spektrumát. Saját fejlesztésű erőforrásvezérlő és diagnosztizáló "UPSMON" szoftverük (alaptól deluxe verzióig) hasznos segítség minden felhasználónak.

KING és KING PRO sorozat:
- vonal-interaktív
- tüskevédelem
- energiatakarékos
- villám- és túláramvédelem
- rövidzárvédelem
- kikapcsolt-módban feltölt
- a KING PRO ingyenes UPSMON Plus szoftverrel
- modellek 325VA-tól 2200VA-ig

SMART KING sorozat:
- vonal-interaktív
- tüskevédelem
- energiatakarékos
- villám- és túláramvédelem
- rövidzárvédelem
- telefon/modem/internet tüskejel védelem
- SNMP jellemző
- ingyenes UPSMON Plus szoftverrel
- álló és 19"-os "szerver"-modellek

ULTIMATE sorozat:
- on-line, szinuszos
- LCD kijelzés
- kettős CPU-ellenőrzés
- széles bemeneti feszültség (nominális±27%)!
- RS232 kommunikációs port
- SNMP jellemző
- feszültség-korrekció
- rövidzárvédelem
- ventilátor sebességszabályozás
- ingyenes UPSMON Plus szoftver
- álló és 19"-os "szerver"-modellek

UPSMON erőforrás-vezérlő és diagnosztikai szoftver:
- UPSMON Plus
- UPSMON Plus Network hálózati
- UPSMON Plus Network S (slave) hálózati "szolga"
- UPSMON Plus Network M (management) hálózati felügyelő

Minden PCM UPS-re 2 év garanciát vállalunk, beleértve az akkumulátort is!

"Vezető ár/teljesítmény mutatójú termékeket forgalmazunk."

Kelly-Tech Kft., 1149 Uteg utca 6. Tel.: 350-1246, Fax: 349-6473, www.kellytech.hu, e-mail: sales@kellytech.hu

Valamennyi logo és márkanév a megfelelő cég hivatalosan bejegyzett tulajdona. Minden jog fenntartva!

KOLINK

Nő az informatika ázsiója

A Compaq Computer Magyarország és a Taylor Nelson Sofres Modus közös felmérést készített, amelyből kiderül, hogy a magyarországi nagyvállalatok mind nagyobb jelentőséget tulajdonítanak az informatikai stratégiának és beruházásnak.

A Compaq Computer Magyarország Kft. a Taylor Nelson Sofres Modus Kft.-vel együtt közel 200 fős személyes interjú során felmérést készített az 500 legnagyobb magyarországi vállalat gazdasági felső- és középvezetői körében. A kutatás egyik fókuszterülete az informatika és az informatikai stratégia vállalaton belüli szerepe, illetve az Internetre való felkészültség volt. Az eredmények egyértelműen azt mutatják, hogy a vezetők a korábbiaknál fontosabb területként kezelik az informatikát és gazdaságossági, hatékonysági szempontokat figyelembe véve jövedelmező befektetésnek tartják a korszerű informatikai rendszerek, megoldások kialakítását, fejlesztését.

Szemléletes adatok a Modus honlapján: az Internet...

Az informatika vállalaton belüli szerepére vonatkozó válaszok világosan azt jelzik, hogy a nagyvállalatok gazdasági vezetői pozitívan ítélik meg az informatikai beruházásokat, szinte mindannyian egyetértenek azzal a kijelentéssel, hogy a fejlett informatikai háttér versenyelőnyt jelent, illetve növeli a vállalat működésének hatékonyságát. Figyelemre méltó, hogy a vezetők csak kevéssé azonosultak „az informatika nem több mint kiszolgálóeszköz" állítással, és az informatikai beruházások meg nem történésének gondolatát tulajdonképpen egyértelműen elvetették. Az informatikával kapcsolatban meghatározó az az érzés, hogy az informatikai fejlesztéseket a technológiai fejlődés kényszeríti ki, és az informatika meghatározza az ügyfelekkel és beszállítókkal folytatott kapcsolatokat. Ez utóbbi hangsúlyosan vallott vezetői vélemény jól mutatja, hogy az informatika valóban alapvetően befolyásolja a vállalat hatékony működését, versenyképességét és üzleti eredményeit, és a technológiai újítások innovatív alkalmazása döntő az üzleti kapcsolatok sikerében.

...és az intranetek, illetve az extranetek elterjedtsége a magyar vállalatok körében

A következő 3 évben a vállalatok előtt álló legfontosabb feladatok tekintetében a gazdasági vezetők három területet emeltek ki: a hatékonyabb vezetői döntéshozatalt, a hatékonyabb értékesítési és marketingmunkát, illetve a vállalaton belüli folyamatok és kommunikáció javítását. Utóbbi feladat fontosságának megítélése különbözik kicsit a vállalati méret szerint, hiszen a Top 200-ba tartozó cégek átlagosan fontosabbnak tartják a vállalaton belüli kommunikáció fejlesztését, mint a hozzájuk képest kisebb vállalkozások.

Változó annak megítélése, hogy az Internet mikor és milyen mértékű üzleti lehetőséget jelent a vezető magyar vállalatoknak. Az interjúalanyok 18%-a szerint az Internet már ma is nagy üzleti lehetőség vállalatuk számára, de a többség (53%) véleménye alapján csak az elkövetkező 2-3 évben válik azzá. A megkérdezettek 26%-a vélte úgy, hogy az Internet talán hosszabb távon komoly üzleti potenciál lehet, és csupán 3% vélekedett úgy, hogy semmilyen lehetőséget nem teremt a számára.

A válaszadók 44%-a szerint az informatikai beruházások jobb megtérülést eredményeznek, mint más befektetések. 29%-uk gondolta úgy, hogy ugyanolyan a befektetések hatékonysága, és csak 16%-uk szerint rosszabb az informatikai fejlesztések megtérülése.

A Compaq és a Modus közös felmérése szerint 2000 folyamán a nagyvállalati informatikai ráfordítások reálértékének enyhe növekedésével számolhatunk Magyarországon, a cégek 24%-ánál fog az inflációnál nagyobb mértékben növekedni az informatikai költségvetés, 31%-uknál pedig az inflációval megegyező mértékben. A vállalati vezetők csupán 26%-a mondta, hogy az informatikai büdzséjük ugyanakkora marad, mint az előző évben, 13%-uk pedig kisebb csökkenést jelzett.

Kis Endre

Az Internet hatása amerikai tapasztalatok alapján

	Hagyományos ügyfélkezelés	Web-alapú alkalmazás
Az első év megtérülési rátája	95%	245%
Megtérülés ideje	1,5 év	1,5 hónap

A webes alkalmazások használata jelentősen növeli a megtérülési rátát, és lerövidíti a befektetés megtérülésének idejét
(Forrás: European Information Technology Observatory 2000)

- www.compaq.hu
- www.modus.hu
- www.tnsofres.com

JS

DOLBY DIGITAL

4.1-es játékrendszer, 800W PMPO

5.1-es házimozi rendszer, 2000W PMPO

2.1-es elegáns formatervezésű rendszerek, 700W PMPO

JAZZ SPEAKERS™

Creating Audio Lifestyles™

DELUXE 5.1 házimozi rendszer, 5000W PMPO

Tökéletes 5.1-es rendszer PS2 Sony Playstation vagy PC számára, beépített DTS/Dolby Digital dekóderrel, 2000W PMPO

KOLINK

"Vezető ár/teljesítmény mutatójú termékeket forgalmazunk."

Kelly-Tech

Kelly-Tech Kft., 1139 Üteg utca 6. Tel.: 350-1246, Fax: 349-6477, www.kellytech.hu, e-mail: sales@kellytech.hu

Valamennyi logo és márkanév a megfelelő cég hivatalosan bejegyzett tulajdona. Minden jog fenntartva!

GeForce 2-

Leadtek MX

BEST OF TEST

Empfehlung

PC Direkt

For the product

Winfast Geforce 2 GTS

from the company

Leadtek Research Inc.

The above named product was subject to rigorous and objective tests by the PC DIREKT Editorial Team. For delivering the highest performance at a reasonable price, this product has been awarded the "Best-of-Test" recommendation by PC DIREKT.

Thomas Jarmot - Editor-in-Chief PC DIREKT

A GTS nagytesó teljesítményének 70%-a FÉLÁRON!

Best of Test díj a köz- és elismert német PC Direkt magazingan!

SOLTEK®

AMD K7 Socket-A alaplap

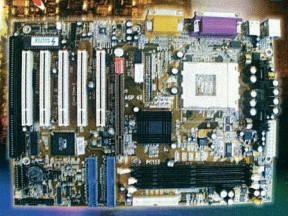

SL-75KV

- BIOS írásvédelem
- BIOS Vcore beállítás
- Suspend on RAM
- Ultra ATA 33/66; AC97
- H/W monitor, 4 USB
- VIO választás
- AMD socket A CPU
- 200 MHz FSB
- PC133 SDRAM/VCM
- 4*AGP Pro Slot

A legteljesebb (4 az 1-ben) ingyenes szoftveresomag!

Minimális hardverigény
Processzor: 486-os
Memória: 16 Mbyte
Megjelenítő: 640×480 képpont, 256 szín
CD-olvasó: 2-szeres sebességű, de 8-szoros az ajánlott
Hangkártya: Windows-kompatibilis

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 3.1/9x
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Neumann Kht.
☎ 212-9220
Ár (bruttó): 2990 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★☆☆

Bibliotheca Hungarica
Örökségünk

Az ezredforduló tiszteletére adták ki ezt a háromnyelvű (magyar, angol, német) korongot. A főmenüben kiválasztható *Barangolás* pont alatt Sipos Magdi tolmácsolásában megismerkedhetünk az évezredes magyar könyvtárkultúrával a honfoglalástól napjainkig. A szöveget és a képeket zenei aláfestés kíséri – ennek hanganyagát a Magyar Rádió és a Hungaroton bocsátotta rendelkezésre.

A *Ritkaságok* menüpontban írásos emlékeink képe (némelyik sajnos gyenge minőségben) és rövid története jelenik meg a képernyőn. A *Könyvtárak* pont alatt megismerkedhetünk a múlt és a jelen, sőt a jövendő bibliotékáival. Az idő- és betűrendbe szedett könyvtárismertetők között tallózva különleges gyöngyszemekre is bukkanhatunk, például Janus Pannonius könyvtárára. A szövegben elhelyezett kis ikonok révén további információkra találhatunk – személyek adataira, képekre. A *Korok* menüpontban századokra bontva a történelmi háttér taglalása mellett mutatják be a különböző egyházi, polgári és egyetemi könyvtárakat, valamint ezek legértékesebb kódexeit, dokumentumait, könyveit. E pont esztétikai hiányossága, hogy a bal oldalon elhelyezett menüpontok nem férnek bele a számukra kijelölt cellákba, ezért néha olvashatatlanok. A jobb sarokba zsúfolt „kezelőszervek" használata is nehézkes.

A jelenkorhoz érve megtaláljuk a főbb magyarországi könyvtárak Internet-címét, a könyvállományra vonatkozó statisztikai adatokat és sok más információt. A *Könyvtárak* menüpont alatt találjuk a jövő lehetőségeit is: ismertetőt olvashatunk a Magyar Elektronikus Könyvtárról, a Digitális Irodalmi Akadémiáról és a Magyar Országos Közös Katalógus projektről.

A *Mellékletek* menüpont alatt a könyvtárakkal kapcsolatos jogszabályok gyűjteménye, az irodalmi és zenei illusztrációk jegyzéke, a magyar multimédia CD-k diszkográfiája, valamint az Interneten elérhető könyvtárak adatbázisa található.

Az igényes kiadványt minden művelődéstörténetünk iránt érdeklődő haszonnal „forgathatja". A korong a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma megbízásából a Neumann-ház gondozásában készült.

www.neumann-haz.hu

Nagy Anna

Dynamic 2001 Számítástechnikai Üzlethálózat
Alan 456 szabad használatú adó-vevő
Végfelhasználói ár: 23.990, Ft + ÁFA
1134 Budapest
Kassák L. u. 74.
Tel./fax: 236-0236
Győr (30) 245-5462
Szeged (62) 458-750
Miskolc (46) 322-538
Eger (36) 410-009
Salgótarján (32) 422-447
Cegléd (53) 321-390
www.dynamic.hu
Viszonteladók jelentkezését várjuk!

LifeView MultiMédia Kisker-Nagyker
FLYVIDEO 2000
TV Tuner+FM Rádió
TXT+Távirányító
17300.-Ft+Áfa
+NICAM Sztereo
20900.-Ft+Áfa
ENCODER 4
PC-TV Átalakító
DOS/Win95/98/2000
NT Kompatibilis
14900.-Ft+Áfa
LIFE TV USB
TV Tuner+FM Rádió
Video Digitalizálás
24500.-Ft+Áfa
ROBOCAM USB
Videokonferencia Kit
Video Digitalizálás
12700.-Ft+Áfa
EAST COMPUTER KFT
1107 Bp.Ceglédi u.1-3
(Fészek Áruház-Irodaház-Fszt.12)
T/F:431-3439, 06-30-944-6650
mail:eastcomp@matavnet.hu
www.lifeview.hu

VIII. Gutenberg tér 3.
Tel.: 4-850-837
"kiss" interNET-galéria
INTERNET-HASZNÁLAT
600,-Ft/óra*
5 ÓRÁS BÉRLET: 2000,-Ft
MICROSOFT tanfolyamok 3 szinten
Windows '98, Windows NT, Windows 2000
Word, Excel, PowerPoint, Access
Internet, Outlook
*DIÁKIGAZOLVÁNNYAL 33% KEDVEZMÉNY!
NYOMTATÁS, FÉNYMÁSOLÁS
SCANNELÉS, WEBLAP-SZERKESZTÉS
NETGAME, INTERNET ELŐFIZETÉS
CD-ÍRÁS
600,-Ft
(cd-vel együtt)
www.kiss-internet-galeria.hu

Tudom, hogy tudod, hogy tudom

Oroszországból szeretettel

Alig pár hónappal a Dr. No bemutatója után Terence Young rendező és stábja nekikezdett egy újabb Bond-filmnek Kennedy elnök egyik kedvence, az Oroszországból szeretettel alapján.

A Spectre nevű kémszervezet több legyet szeretne ütni egy csapásra. Egyrészt szeretné megszerezni az oroszok Lektor nevű kódfejtőgépét az angol titkosszolgálat segítségével, másrészt szeretne bosszút állni egyik főemberük, Dr. No haláláért.

Egy „szabványos" kémtáska bemutatója

Ám a sakknagymester tervébe hiba csúszik. A hibát úgy hívják: Bond, James Bond.

Annak ellenére, hogy az Oroszországból szeretettel a sorozat második darabja, sok mindenben ez a film volt az első. Ebben a moziban szerepel először Q, a kémkütyük mestere, ezúttal egy többfunkciós táskával. Ebben találkozunk először Ernst Stavro Blofelddel, a Spectre vezetőjével – akit ezúttal Anthony Dawson alakít, ám akinek a neve helyén csak egy kérdőjel szerepel – és kedvenc fehér cicájával. No és ebben játszanak először szépségkirálynők.

Az Oroszországból szeretettel koronngjára is rengeteg extra került fel: több mint félórás dokumentumfilm a forgatásról, közel félórás dokumentumfilm Harry Showman" Saltzmanről, mozielőzetesek, valamint tévé- és rádióreklámok. Ám sajnos lemaradt két rövidfilm, amely az előzetes hírekben, sőt a lemez dobozán is szerepel: a 007-es filmek zenéjéről és a kaszkadőrökről. Reméljük, ezek rákerülnek a sorozat valamelyik későbbi lemezére.

Weisz Tamás

Hang: ★☆☆☆☆
Kép: ★★★☆☆
Extra: ★★★★☆
Ár (bruttó): 6900 Ft
Mono: angol, francia, olasz
Felirat: magyar, angol, francia, görög, holland, olasz
Képarány: 16:9
Hossz: 115 perc
Kiadó:
Metro-Goldwyn-Mayer

Gere és Roberts újra összejön

Oltári nő

Ike rovatát, amelyben rendszeresen kirohanásokat intéz a női nem ellen, mindenki olvassa a városban. Amikor túl jóra sikerül Maggie-ről szóló sztorija, és a sértett reklamál, Ike utcára kerül, de nem adja fel. Jobban utána akar nézni a menyasszonynak, aki rendszeresen lelép az oltár elől, ezért rátelepszik Maggie életére, követi minden mozzanatát. A kölcsönös ellenérzésből idővel szerelem lesz, és egy új esküvő...

A Micsoda nő alkotógárdája tíz év elteltével ráduplázott az egykori sikerre. Richard Gere, Julia Roberts és Hector Elizondo ezúttal is remekel, mindehhez tökéletes kép és kiváló

Hölgyeim és uraim, Julia Roberts!

zene társul, a film pedig színes, fordulatos és sziporkázó – így megkockáztatom, talán jobb is, mint az elődje. A DVD számos meglepetéssel szolgált. Például a magyar nyelvű csomagolást olyan valaki írta, aki nem látta a filmet (vagy nem tud négyig számolni), a főmenü pedig másodpercek alatt őrületbe kerget bárkit (izeg-mozog, zenél, csak arra nem jó, amire kéne). Az életrajzokból nálam csak az első oldal volt megtekinthető, az viszont több nyelven is.

A filmelőzetes mellett egyszerű memóriajáték is található az extrák között. Van magyar szinkron, de sajnos csak surround – ez kevés, ezért az alábbi osztályzat az angolra vonatkozik.

Spányik Balázs

Hang: ★★★★★
Kép: ★★★★★
Extra: ★★★★☆
Ár (bruttó): 5000 Ft
Dolby Digital 5.1: angol
Dolby Digital Surround: magyar, cseh
Felirat: magyar, angol, bolgár, cseh, horvát, lengyel, szlovén
Képarány: 16:9
Hossz: 116 perc
Kiadó: Paramount

Inverz Mátrix

Szükségállapot

Mi történik akkor, ha fanatikus terroristák tombolnak New Yorkban? Mi történik akkor, ha az első figyelmeztetések után bomba robban egy zsúfolt buszon, egy színházi előadáson, egy iskolában, sőt felrobbantják az FBI New York-i irodáját is? Mi történik akkor, ha a rendőrség és az FBI is tehetetlen? Mi történik akkor, ha a hadsereg kihirdeti a rendkívüli állapotot, amerikai állampolgárokat hurcolnak el és zárnak táborokba? Lehet, hogy akkor a terroristák elérik céljukat? Ezeket a kényes kérdéseket feszegeti Edward Zwick filmje.

Sajnos a lemez legfőbb érdekessége, hogy a rétegváltástól (úgy a 69. perctől) csak asztali DVD-lejátszóval lehet továbbnézni a filmet. Ugyanis a DVD-olvasók – néhány kivételtől eltekintve – az alsó réteget egyáltalán nem, vagy csak elég érdekes módon látják. Emiatt teljesen megszűnik a kép, vagy egyre szaporodó színes kockák zavarják a film élvezetét. Néhány DVD-olvasón be lehet váltani a kérdéses pont mögé, és némi kihagyással

Fanatikus emberekkel nehéz tárgyalni

tovább nézhetjük a filmet, de a legtöbb lejátszóval még ez sem működik. Nem egyedi hibáról van szó, több lemezzel és több DVD-olvasóval is próbálkoztunk. A jelenségben az a legfurcsább, hogy ugyanakkor asztali lejátszókkal (egy Yamaha és egy Samsung gyártmányú készülékkel teszteltük) gond nélkül, zökkenőmentesen végig tudtuk nézni a filmet. Ezért a DVD-olvasók tulajdonosainak érdemes a vásárlás előtt kipróbálni, hogy az ő gépükön mi a helyzet.

Weisz Tamás

Hang: ★★★★☆
Kép: ★★★★☆
Extra: ★★☆☆☆
Ár (bruttó): 6900 Ft
Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: magyar, angol, cseh, dán, finn, héber, izlandi, lengyel, norvég, portugál, svéd
Képarány: 16:9
Hossz: 111 perc
Kiadó: 20th Century Fox

Az itt bemutatott filmeket a Serco Kft.-től és az Acca Computertől kaptuk.

- Serco Kft. ☎ 374-4055
- www.serco.hu
- Acca Computer ☎ 453-0153
- www.acca.hu

Már Hitchcocknál sem jött össze a...

Tökéletes gyilkosság

A recept egyszerű. Először is szükség van egy szerelmi háromszögre, benne a gyönyörű, ámde boldogságát másnál kereső feleségre, aztán nagyhatalmú, gazdag, „nem most jövök a falvédőről" férjre, végül remekül festő, de igazából velejéig gonosz szeretőre. Most kezdjünk keverni: a férj mindent tud, zsarolja a szeretőt, hogy az nyírja ki a feleségét.

A terv tökéletes – így szükségszerűen el is bukik. A végén minden kiderül, és valaki meghal...

A most dúló hollywoodi újraforgatási divat Hitchcock klasszikusait sem kíméli.

Ám ezúttal nem mellénnyúltak a film készítői, hanem bele: imitt-amott megváltoztatták a *Gyilkosság telefonhívásra* történetét és szereplőit, így új, izgalmas krimit hoztak létre, amelyben a minden hájjal megkent Michael Douglas, a tündöklő Gwyneth Paltrow és a kaméleon Viggo Mortensen remekel.

A DVD extrái közül leginkább az alternatív befejezés keltheti fel a figyelmet. Az átírás során ugyanis kétféleképpen zárták le a történetet, és mind a kettőt leforgatták. Akik kíváncsiak,

Ez lett volna a tökéletes gyilkosság?!

hogy miért éppen az lett a vége, ami, az nézze meg a filmet, a rendező, a forgatókönyvíró és Douglas vagy a producerek kommentárjával.

Spányik Balázs

Kép: ★★★★☆
Hang: ★★★★★
Extrák: ★★★★★
Ár (bruttó): 5000 Ft
Képformátum: 16:9, 4:3
Dolby 5.1: angol, német, spanyol
Felirat: magyar, angol, cseh, dán, finn, francia, görög, holland, horvát, héber, izlandi, lengyel, norvég, német, olasz, portugál, spanyol, svéd, török
Hossz: 103 perc
Kiadó: Warner Bros.

Tátva maradt száj

Tágra zárt szemek

A Harford házaspár kitűnő házasságban él egészen addig, amíg egy parti és egy füves cigi után Alice (Nicole Kidman) bevallja: amellett, hogy imádja férjét, más férfira is szokott gondolni. Ez annyira megrázza Billt (Tom Cruise), hogy egyre mélyebbre süllyedve belekeveredik egy szexuálmisztikus tivornya kellős közepébe, ami látszólag kis híján az életébe kerül. A végén persze minden jóra fordul.

A színész házaspár hálószobatitkai

Röviden ennyi a történet. De ahogy ezt a rendező, Stanley Kubrick (2001: Ürodüsszeia, Gépnarancs) elmeséli és kifejti két és fél órában, az maga a csoda. Ahogy a nézőt végig izgalomban tartja (szó szerint is), és pozitív választ ad egy kétségbeesetten magát kereső férfi vívódásaira.

A szöveg és a látvány néha fejbevágóan durva, de jól illenek egymáshoz és a tartalomhoz. Nem csoda, hogy több országban korhatáros a film.

A spanyol szinkron néha inkább egy mexikói szappanoperára emlékeztet, így inkább a tökéletesen érthető angolt választottam, magyar felirattal.

A DVD-re a film teljes, vágatlan változata mellé felkerült két tévéelőzetes is, valamint a két főszereplővel és Steven Spielberggel készített interjúk, amelyekben leginkább a film elkészítése után nem sokkal meghalt Kubrickhoz fűződő kapcsolatukról mesélnek.

Tóth Tamás

Hang: ★★★★★
Kép: ★★★★★
Extra: ★★★★☆
Ár (bruttó): 5000 Ft
Dolby Digital 5.1: angol, spanyol
Felirat: magyar, angol, cseh, horvát, héber, lengyel, portugál, spanyol
Képarány: 4:3
Hossz: 153 perc
Kiadó: Warner Bros.

Egy ember, akit Jézusnak hívtak

Krisztus utolsó megkísértése

Sokan sokféleképpen gondolkodnak a Messiás történetéről.

Az elsősorban a *Zorba a görög* szerzőjeként ismert

Mégsem én vagyok a Messiás?

Kazantzakis regényében Krisztus egyszerű ember, akit kétségek gyötörnek, és folytonos harcban áll lelke démonjaival. A néhol megbökkentő történetet Scorsese a regényhez hűen dolgozta fel a majdnem háromórás filmben, amely a gyönyörű képeknek, a remek színészi munkának és a varázslatos zenének köszönhetően a valaha készített egyik legszebb és legemberibb Krisztus-ábrázolás.

A sok vihart kavart kultuszfilm gyűjtőknek szánt, méltó kiadása a DVD – ehhez mért magas árral. Az angol nyelvű Dolby 5.1-es hangot nem kíséri semmilyen felirat, viszont mindenért kárpótol az extrák igazán gazdag kínálata.

A kommentált változatban Scorsese, a Krisztust alakító Willem Defoe, a forgatókönyvíró Paul Shrader és Jay Cocks filmkritikus mondja el az egyes jelenetekhez fűződő megjegyzéseiket.

Láthatunk interjút a zenéért felelős Peter Gabriellel, valamint néhány fényképet a felhasznált hangszerekről. Összevágtak továbbá fél órát Scorsese saját maga által felvett werkfilmjéből, amely nem más, mint egyfajta filmes napló a forgatás marokkói napjairól.

És végül rengeteg képet láthatunk a jelmezterveken, a készítők által összegyűjtött háttéranyagokról és a filmkészítés alatt készített fényképekből.

Spányik Balázs

Hang: ★★★★★
Kép: ★★★★★
Extrák: ★★★★★
Ár (bruttó): 14 500 Ft
Képformátum: 16:9
Dolby Digital 5.1: angol hang
Felirat: –
Hossz: 163 perc
Kiadó: Universal

'Tallica gives you heavy, baby!

Metallica – Cunning Stunts

A kemény rock dallamos, de erőteljes zenét játszó képviselője a Metallica. Játszanak lendületes, sodrós, igazi headbangelős számokat és (kemény) balladákat is. A banda fennállása óta folyamatosan a csúcson van, mindegyik lemeze sikert aratott, és koncertjeik is telt házak előtt zajlanak.

Aki már volt Metallica-bulin, az tudja, milyen ott a hangulat. Aki még nem volt, az most megtudhatja! A Cunning Stunts című DVD ugyanis 1997-es világkörüli turnéjukat idézi fel, a texasi Fort Worth-beli koncerten felvett anyagból készült. A turné igazi kuriózum volt, mivel a fedett helyszíneken különleges színpadot alkalmaztak. A csarnokokban a küzdőtér közepén nagy, nyolcast formázó pódiumot építettek, azt körbemikrofonozták, így a zenészek folyamatosan mozogva, a nézőtér minden része felé tudtak játszani, mintegy keringtek Lars Ulrich, a dobos birodalma körül.

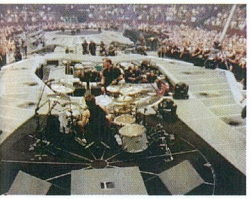

Fergeteges buli Fort Worth-ben

Ez a megoldás lehetővé tette, hogy a csarnokból minden néző jól lássa és hallja őket. A technikát és technikusokat a színpad szintje alá rejtették, így egyáltalán nem zavarták a nézőket.

A kiadvány két lemezből áll. Az első tartalmazza a klasszikus koncertanyagot egészen addig, amíg a banda elköszön a közönségtől. A második lemezen található az elmaradhatatlan ráadás. Az extrák listája nem szerény egyik lemezen sem. Az elsőn például besétálhatunk a színfalak mögé, ahol a banda a fellépés előtt öltözik, melegít, marháskodik, kapunk hangulatjelentést a rajongóktól is. A második lemezen több tételben is megörökítették a koncert legemlékezetesebb eseményét, amely bár teljesen spontánnak látszik, komoly munkával előre megtervezett show-elem volt. Hogy mi is ez? Legyen meglepetés mindazoknak, akik megveszik a DVD-t.

Három számot több nézőszögből is rögzítettek: a banda egy általunk kiválasztott tagját lehet nézni a számok alatt. Megfigyelhetjük például, hogy a dobos mennyit dolgozik.

A hang egyszerűen fenomenális. A számok úgy szólnak, mintha stúdiófelvételeket hallanánk, ehhez adódik az élő felvétel hangulata, a közönség hangja, a spontán szövegelések, a pirotechnika és hangeffektusok. A DVD alapban sztereóban szólal meg, de akinek 5.1-es hangrendszere van, az a DVD menüjében átkapcsolhat teljes térhatású módra, és máris úgy érzi magát, mintha a közönség része lenne, a hátsó csatornák ugyanis folyamatosan a terem és a közönség zaját adják vissza. A külön szubbasszus csatorna is fokozza az élményt.

A DVD-ken ráadásként PC-s kiegészítés is található, amely a lejátszóprogramokon kívül diszkográfiát, valamint kiindulási pontot nyújt a metallicás Web-helyekhez és chatcsatornákhoz.

Az elhangzó számok: So What, Creeping Death, Sad But True, Ain't My Bitch, Hero Of The Day, King Nothing, One, Fuel, Nothing Else Matters, Until It Sleeps, For Whom The Bell Tolls, Wherever I May Roam, Fade To Black, Kill/Ride Medley, Last Caress, Master Of Puppets, Enter Sandman, Am I Evil?, Motorbreath.

Nagy Zoltán

Hang: ★★★★☆
Kép: ★★★★☆
Extra: ★★★★★
Ár (bruttó): 8500 Ft
PCM sztereó: angol
Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: angol
Képarány: 4:3
Hossz: 100 + 30 perc
Kiadó: Polygram

Goodbye blue sky

Pink Floyd – The Wall

A progresszív rock egyik legnépszerűbb művelője volt a 70-es és 80-as években a Pink Floyd. Számos nagy sikerű lemezt készítettek, legismertebb talán a The Wall (A fal) című dupla albumuk. A mű eredetileg színpadra készült, az előadás a zene mellett sok más érdekességgel is szolgált, például térhatású hangrendszert használtak, és a nézőtéren a székek alá mélysugárzókat helyeztek. A zenei anyagból Alan Parker nagy sikerű filmet készített, amely ma már klasszikusnak számít a (rock)zenés filmek között. A film drámai történetét a zene mondja el, próza alig van benne. Az élményt néhol torokszorítóan szomorú, másutt dokumentarista jellegű jelenetek és animációs betétek fokozzák.

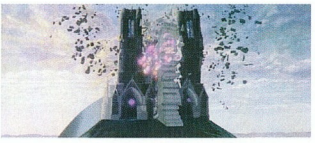

A fal minden emberi értéket lerombol

A DVD-s változat jól kihasználja a technológia lehetőségeit. Az eredeti filmet '82-ben készítették, Dolby Stereóban, vagyis 4 csatornás hanggal, így nem kellett sokat trükközni az 5.1 hangcsatorna kikeveréséhez. A végeredmény az eredeti filmhez képest kiváló kép- és hangminőség. A stílusos elemekből összerakott, filmszerű menük számos extrát rejtenek. Talán a legérdekesebb Gerald Scarf animációs rendező és Roger Waters zeneszerző együttes kommentárja. Emellett több beszélgetés készült az alkotókkal napjainkban – érdekes meghallgatni, hogyan vélekednek a 17 évvel ezelőtt készített filmről.

Külön érdekessége a lemeznek, hogy komplett beállítómősort tartalmaz, amely elmagyarázza, hogyan kell elhelyezni az 5.1 csatorna hangszóróit, és fehérzajjal segíti a csatornák jelszintjének beállítását.

Nagy Zoltán

Hang: ★★★★★
Kép: ★★★★☆
Extra: ★★★★★
Ár (bruttó): 7625 Ft
Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: angol, francia, spanyol
Képarány: 16:9
Hossz: 95 perc
Kiadó: Sony Music Entertainment

A zenei DVD-ket a Serco Kft.-től kaptuk.
Serco Kft. ☎ 374-4055
www.serco.hu

Balogh Gábor

Visual Basic és Excel programozás

ComputerBooks, 2000, 171 oldal, 1900 Ft

Gyakorló Excel-felhasználóként és amatőr programozóként kiemelt figyelemmel vettem kezembe és olvastam végig Balogh Gábor művét, ám a végén elég ambivalens érzéseim voltak a könyvvel kapcsolatban. Úgyanis – bár nagyon érdekesnek és hasznosnak találtam – nem igazán arról szólt, amit a címe alapján vártam (kellett nekem átugrani a bevezetőt!). Én ugyanis abban biztam, hogy a szerző megismertet azzal, hogyan írhatok VBA programokat Excelhez, Excelben. Ehhez képest erről a témáról mindössze 16 oldal szól a 171-ből.

Ahogyan az a szerző előszavából ki is derül, ezt a könyvet a Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államigazgatási Egyetem elsőéveseinek írta, és elsősorban a Visual Basic 6 programnyelven történő programozás alapjait mutatja be, amit a végén csak „megfűszerez" az Excel programozása. Ezért ezt a kötetet azoknak ajánlanám, akik most kezdenek el programozni Visual Basicben vagy Visual Basic for Applicationsben, és az első lépések megtételéhez nem akarják átrágni magukat egy 4-500 oldalas kézikönyvön.

Az előszót és a bevezetőt már csak azért is kár kihagyni, mert sok hasznos és megfontolásra érdemes gondolat található ezeken az oldalakon, amelyeket a profi (vagy magát annak tartó) programozóknak is érdemes lenne megfogadniuk. Például: „Nagyobb volumenű fejlesztések során érdemes a tervezés és az építés minden fontos fázisában ellenőriztetni a felhasználóval gondolataink helyességét. Ez különösen így van, ha a programfejlesztés az alapjául szolgáló munkafolyamatok teljes- vagy részleges újraszervezésével történik."

Weisz Tamás

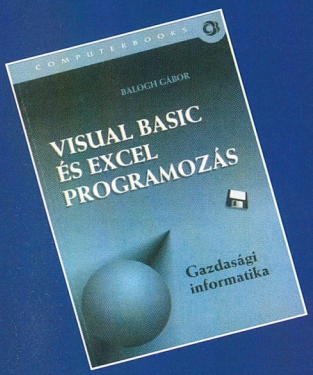

Pétery Kristóf

Excel feladatok és megoldások

LSI Oktatóközpont, 2000, 205 oldal, 1904 Ft

A Microsoft Office két leggyakrabban használt tagja a Word és az Excel. Érdekes módon az elmúlt hónapokban – legalábbis a kiadók körében – e páros táblázatkezelő tagja lett a sztár, a megjelent könyvek száma alapján. Ennek köszönhetően szerencsére nemcsak a referencia kézikönyvek, hanem a programot a gyakorlat felől megközelítő kötetek száma is gyarapodott. Utóbbiak közé tartozik Pétery Kristóf legújabb könyve.

A rövid történeti áttekintő után a szerző az alapokat rakja le: bemutatja a program jellemző adatait, és az abszolút kezdőkre is gondolva megismerteti az olvasót az Excel használatával. Tényleges feladatokkal csak a harmadik fejezetben, a könyv második felében kezd el foglalkozni, viszont intenzíven. Körülbelül 90 oldalon „vesézi ki" az Excelt az alapvető számítási feladatoktól a dátummműveleteken és a pénzügyi számításokon át egészen az adatbázis- és listakezelésig, a diagramok készítéséig. A könyvet két függelék (a program telepítése és eltávolítása, illetve a program testre szabása), valamint tárgymutató és irodalomjegyzék zárja le.

A könyv mind tartalmát, mind tördelését tekintve sűrű lett, ezért néha csak lassan lehet haladni az olvasással – a sok szövegközi kép és táblázat azonban segíti a megértést, a tanulást. Véleményem szerint érdemes lett volna egy lemezt mellékelni a könyvhöz a példákhoz használt táblázatokkal és adatbázisokkal – hacsak nem az volt az eredeti cél, hogy így gyakoroltassák az olvasókkal az adatbevitelt.

Weisz Tamás

Inotai László

Egyszerűen Windows 2000 Professional

Panem Könyvkiadó, 2000, 252 oldal, 990 Ft

Egyértelműen a kezdőkhöz szól ez a könyv. Leginkább azok forgathatják haszonnal, akik első lépéseiket teszik meg a személyi számítógépek világában, és az ismerkedéshez a mű témájául szolgáló Windows 2000 operációs rendszert választották. Mivel az új Windows használata és kezelése csak kevéssé tér el a korábbi verzióknál megszokottól, ezért a rutinosabb felhasználók gyakorlatilag semmi újat nem olvashatnak a lapokon. Az újoncok viszont annál hasznosabbnak fogják találni. Könnyen érthető nyelvezete gyors és eredményes tanulást tesz lehetővé – ezt informatív képernyőképek is segítik.

A szorosan egymásra épülő fejezetek egy-egy kisebb témakört járnak körül. Mindegyik fejezet végén tömör összefoglalás és rövid szótár található. Az itt olvasható szakkifejezésekhez részletes magyarázat tartozik, a napi gyakorlat során felmerülő szakkifejezések behatárolását a könyv végén található tárgymutató könnyíti meg.

Az utolsó két fejezet a kicsit bátrabb felhasználókhoz szól. Bemutatja a Windows 2000 telepítését, a rendszer kezelőfelületének testre szabását. Végül ejt néhány szót az egyes perifériák, például a nyomtató és a modem beillesztéséről és beállításáról is.

Siposs Zoltán

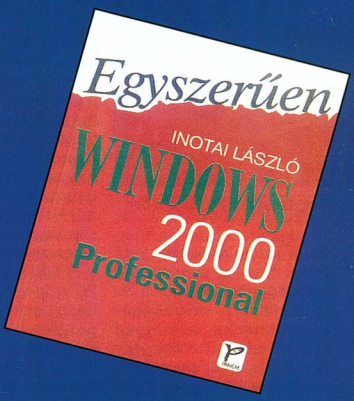

A bemutatott könyveket megvásárolhatják a CHIP könyvesboltban, az alábbi címen: 1132 Budapest, Visegrádi utca 11 Tel.: 350-7144, tel./fax: 339-8617, e-mail: chip.bolt@dnb.hu

A4 TECH
SINCE 1987

Tapasztalja meg az A4-Tech technológiája által biztosított könnyed görgetés érzését!

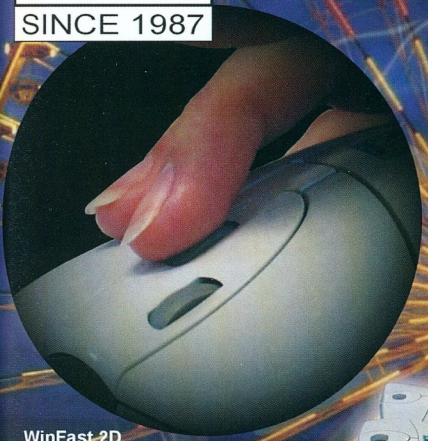

WinFast 2D
WinAuto 3D
WinEasy 4D
WinEasy 4D kábelnélküli
ScrollTrack 4D
WinBest 4D+

A legmodernebb video-technológia, a legélvezetesebb multimédiás környezet asztali és hordozható számítógépekhez!

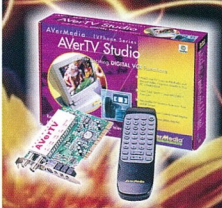

AVerTV Studio* / AVerTV
A TV-nézés legújabb módja: a PC monitorán!
•TV, digitális VCR, FM rádió (*csak a Studio esetében!), CD-lejátszó, videokonferencia
•Time Shift - műsorvisszajátszáshoz
•Digitális VCR - TV és videoprogram felvétele

AVerCam
kamera videokonferenciához és video e-mailhez

AVerKey 300
•színesítse prezentációit a speciális zoom és képernyő-terület kiemelő funkciókkal!

AVerEPack
•hozza létre és tárolja prezentációit a 8MB-os CompactFlash kártyán, és vigye magával bárhová az egyszerű és kényelmes bemutatáshoz

AVerMedia

Bridging PC/MAC & Video

KOLINK

"Vezető ár/teljesítmény mutatójú termékeket forgalmazunk."

Kelly-Tech Kft., 1139 Üteg utca 6. Tel.: 350-1246, Fax: 349-6477, www.kellytech.hu, e-mail: sales@kellytech.hu

Valamennyi logo és márkanév a megfelelő cég hivatalosan bejegyzett tulajdona. Minden jog fenntartva!

Kelly-Tech

e-nélkül nem teljes az üzlet

A PSINet világszerte 100.000 vállalati ügyfelének segít válaszolni az e-business kihívásaira. A világ vezető üzleti internet szolgáltatójaként arra összpontosítunk, hogy az Ön cégének teljeskörű internet megoldásokat tudjunk ajánlani. Internet-hozzáférés, web szerver, e-commerce és kommunikáció egyetlen forrásból. Az Internet most tényleg Magyarországra érkezett! A PSINet szolgáltatásai már itthon is elérhetőek. Minden eddiginél jobb minőségű hozzáférést biztosítunk a világhálóhoz. Globális hálózatunk, nemzetközi szolgáltatási tapasztalatunk és az ügyfelek iránti elkötelezettségünk Önnek is segít felfedezni az internetben rejlő üzleti előnyöket.

A lehetőségek kopogtatnak, készen áll?

PSINet®

THE INTERNET SUPER CARRIER

PSINet Magyarország / Elender Informatikai Rt. Tel.: 465-7859 Fax: 465-7899,
1134 Budapest, Váci út 37. info@psi.hu, www.psinet.hu

A vén Európa új gazdasága

Az amerikai egyeduralom napjai az elektronikus kereskedelemben meg vannak számlálva. Erről tanúskodik a London School of Economics and Political Science (LSE) legfrissebb felmérése, a The 2000 Worldwide Web 100.

Olvasóinknak nem kell külön bemutatnunk azt az elemzést, amelyet a Novell megrendelésére az LSE munkatársai immár harmadszor végeztek el, hogy értékeljék a Fortune Global 500 listán szereplő vállalatok világhálós üzleti tevékenységét – hiszen az eredményekről hagyományosan áttekintést adunk rovatunkban.

– A 2000. év nagy tűzijátékkal vette kezdetét. A technológiai részvények árfolyama az első négy hónap folyamán a csillagos égig szökött, hogy azután láncsóvát húzva hulljon vissza a földre – mondja *Richard Evans*, a tanulmány szerkesztője és kiadója. – Az elemzők az új évezreddel az új paradigma uralkodásának eljövetelét is ünnepelték, holttá nyilvánítva a „Régi Gazdaságot". Jóllehet mára magukhoz tértek ebből az eufóriából, izgalmakból azért akad elég az elektronikus üzlet háza táján.

Itt van mindjárt az idei felmérés tanúsága. Első helyen a Deutsche Bank végzett, második a Tesco, a harmadik helyet pedig a Sony szerezte meg. Egy német pénzintézet, egy angol szupermarket-hálózat és egy japán szórakoztatóelektronikai cég az élen, sehol egy amerikai vállalat. Ráadásul a három dobogós helyezett – miként a fennmaradó 97 cég zöme – már akkor is nagyon nagy cégnek számított, amikor az új gazdaság még legfeljebb utópiákban létezett. Más szóval ez nem az a kimondott egyesült államokbeli high-tech kemény mag, amire az ember esetleg számítana az internetes üzleti tevékenységet értékelő világranglistán, amely nem fogy ki a meglepetésekből akkor sem, ha a mezőny első harmadát vesszük szemügyre. Az első harminc vállalat körében is kisebbségbe kerültek az amerikaiak (14) az európai (13) és ázsiai (3) cégek alkotta többséghez képest. A legmagasabb helyezést elért egyesült államokbeli vállalat, a Walmart az ötödik helyen, a legjobban szereplő számítástechnikai cég, a Hewlett-Packard pedig a kilencediken áll.

Mélyebb elemző munkára csábító tény, hogy az idei felmérésben a légitársaságok és a kiadók ismét felülmúlták a számítógépgyártók teljesítményét, a gépkocsigyárak pedig a bankokét. Ágazatonként a következő sorrend alakult ki (zárójelben az összesített eredmény): utazás (61,5%), média (59,8%), elektronika (59,7%), kereskedelem (56,9%), távközlés (54,9%), autógyártás (53,3%), pénzügy (49,6%) és gyógyszeripar (33,6%). Ez az, ami nem változott egy év alatt. Hasonló állandóságot mutat a vállalatok teljesítményének megoszlása a felmérés egyes dimenziói között. A legtöbben a céginformációk és termékleírások világhálós közzétételében jeleskednek (77,2 és 71,4%-os összeredménnyel), a legszerényebb népszerűségi mutatóval pedig idén is az értékesítés utáni szolgáltatások (39,0%) és az on-line rendelés (33,2%) múfaja a sereghajtó. Számottevő minőségbeli előrelépést regisztráltak viszont a felmérés készítői a derékhadat alkotó három dimenzióban: felhasználóbarátság és innováció 65,4% (tavaly 40,6%), webes hirdetés 48,5% (29,6%), valamint on-line fizetés 40,5% (26,6%).

A 2000. évi Worldwide Web 100 tanulmány teljes szövege angol eredetiben a Novell Web-helyén (▶ www.novell.com/uk/company/2000www100.html) olvasható, ezért a százalékok további számbavétele helyett következzék néhány figyelemre méltó gondolat a jelentést kísérő szakértői megjegyzésekből!

Deutsche Bank: szolgáltatások sokasága a nap 24 órájában

Értékteremtő internetes stratégiák

Az e-üzletről menet közben kiderült, hogy nem a létező legolcsóbb megoldás. A vállalat Web-helye mindennél inkább szem előtt van, ezért professzionális tervezést és hozzáértő üzemeltetést igényel – ami költséges lehet. Megéri ez a befektetés?

A válasz nem is olyan egyszerű, mert a cégek többsége ma még nem tudja pontosan, mekkora többletforgalmat köszönhet e-üzleti tevékenységének. Még nehezebb volna annak a presztízsnövekedésnek a forintosítása, amit a vállalat és a tulajdonát képező márka a megfelelő webes jelenlét velejárójaként tapasztalhat. Ne higgyünk azonban vakon az „e-üzlet vagy nem-üzlet" jellegű mítoszokban sem (kivéve, ha egy nagyvállalat illetékes döntéshozójaként dolgozunk, mert akkor ez a tétel ránk nézve törvényerejű). Az e-üzlet ugyanis az eladások növekedésén túl minden vállalat számára értéket kell, hogy teremtsen az ügyfelekről szóló adatok és más, aranyárban mérhető marketinginformáció begyűjtése révén. A Weben tevékenykedő leghaladóbb szellemű cégek stratégái és mindazok, akik megértették az e-üzlet alapvető sajátságát, pontosan erre törekednek. Az Internet-alapú üzlet két létfontosságú területen juttathat versenyelőnyhöz kicsi és nagy vállalatot – írja *Steve Smithson*, a tanulmány egyik szerzője és a már idézett Richard Evans. Ez a két terület a gyártó és fogyasztó kapcsolata, valamint a marketing és az értékesítés.

Tanulságos áttekintenünk, hogy a gyártó és a fogyasztó viszonyán hányféleképp változtathatunk stratégiai horderővel. Először is közvetlen on-line marketing és értékesítés folytatásával kiiktathatjuk a hagyományosan közvetítő szerepet játszó vállalkozásokat. Ez már általános

Tesco: az on-line bevásárlás élenjáró fejlesztője

gyakorlat a légitársaságoknál és a szórakoztatóelektronikai ágazatban. A fordítottjára is találunk példát, amikor egy vállalat újból kitalálva magát elektronikus közvetítőként jelenik meg, és átjáróként szolgál más cégek irányába (mint az AT&T az utazási irodákhoz), avagy egyenesen Internet-szolgáltatásba kezd, miként a Tesco tette. A másik lehetőség a mikromarketingben rejlik, amit a világcégek aknáznak ki, hogy közelebb kerülhessenek egy kiszemelt piaci szegmenshez, illetve az egyes fogyasztókhoz. Ezek a vállalatok az elektronikus megrendelések és a Web-tartalom messzemenő testre szabását teszik lehetővé, beleértve az on-line aukciókat és az egyéni árképzést is. Ez a szemléletmód öltött testet például az IBM vagy a Sony Web-helyén, és nem utolsósorban a British Airways elektronikus jegyirodájában, ahol az angol légitársaság felajánlja ügyfeleinek a személyes utasprofil kialakítását. Ez egy útimappa feltöltését jelenti olyan részletekbe menő adatokkal, mint az X. Y. által előnyben részesített szállodák, éttermek és ételek, szórakozási formák és más, utazással kapcsolatba hozható foglalatosságok. Végül a gyártó–fogyasztó kapcsolat elmélyítésének harmadik járható útja az ügyfél „odaláncolása". Ez történhet felhasználói csoportok életre hívásával, törzsvásárlóknak adott kedvezményekkel, vagy egyszerűen sütik (cookie-k) osztogatásával. A Johnson & Johnson www.yourbaby.com címen található helye az érzelmi kötődés kialakítására való törekvést példázza. Itt a boldog szülők elektronikus babakönyvet tehetnek közzé, amely archiválja a világrajövetel paramétereit, és nyomon követi a frissítéseket, mindezt pedig linkcsokor keretezi, amely egyrészt a J&J babaápoló termékeihez, másrészt az amerikai anyavédő szervezet központjaihoz vezet.

Ami a termékek és szolgáltatások marketingjét és értékesítését illeti, a felmérésben szereplő vállalatok némelyike már alkalmazza az árcsökkentés stratégiáját az on-line fizetésre érvényes speciális kedvezmények érvényesítésével. Ugyanezek gyakorlatában azt is láthatjuk, hogy az e-üzlet világában sem ismeretlen fogalom a termékkapcsolás, illetve az eredeti termék információba és szolgáltatásba történő csomagolása. Jellemző, hogy ezeknek az előremutató, értékteremtő stratégiáknak az alkalmazásában az amerikai cégek járnak élen, az első tíz helyből hatot magukénak tudva, hármat az angol vállalatok szerezték meg – a Tescóval a lista első helyezettjeként! –, míg Ázsiát a Sony képviseli a hatodik helyen. A tízek (Tesco, Walmart, IBM, Walt Disney, British Airways, Sony, Viacom, Lucent, SBC és Pearson) mindegyike kiforrott internetes stratégiáról tesz bizonyságot, más szóval ezek a cégek tudják, mit csinálnak a Web-helyükkel. Érdemes ellátogatni hozzájuk.

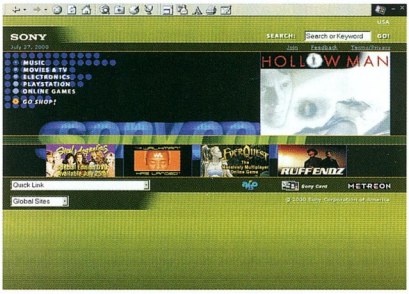

Sony: a visszafogott nyitó oldal mögött gazdag a tartalom

Keresd a kuncsaft kedvét!

Egy vállalat internetes jelenléte jó hírének és tekintélyének szerves része, a Web-hely a márka kiterjesztése az on-line világra. Korántsem elég azonban, ha a kép és a hang vállalatunk arculatát idézi, az egésznek úgy is kell működnie, mint magának a cégnek – jól vezetett vállalkozást feltételezve persze. A szolgáltatás döntő jelentőségű – figyelmeztet *Susan Costello*, a londoni Rufus Leonard e-üzleti tanácsadó cég igazgatója, aki olyan ügyfelekkel dicsekedhet, mint az angol királyi posta, a British Telecom, a Lloyds, a Mercedes–Benz és a Shell. A Web-hellyel folytatott interakción mint tapasztalaton keresztül éppúgy felismerhetővé kell tenni a vállalatot, akár a honlap látványa révén.

Mitől lesz jó egy Web-hely? Az emberek történetesen azokat az oldalakat kedvelik, amelyek különböző hasznos dolgokkal szolgálnak. Ha egy pillantást vetünk a királyi posta Web-helyének havi látogatottsági statisztikájára, láthatjuk, hogy a funkcionális területek – irányítószámok on-line, küldeménykövetés, címkereső, díjszámoló – a legnépszerűbbek. Látogatottságuk a tízszerese a statikusabb területek forgalmának, mert az emberek nemcsak olvashatják, hanem ténylegesen használhatják is őket. Kerüljön tehát csupa hasznos anyag az oldalakra. Általában elmondható, hogy a látogatók 80%-a a Web-hely területének 20%-án csoportosul. Tessék utánajárni, melyik ez a 20%, és a fejlesztési keret 80%-át erre költeni! A legegyszerűbb, ha megkérdezzük a célcsoport tagjait: az igények feltérképezése kifizetődik.

Stratégiai értelemben különálló Web-hely nem létezik, miként a webes stratégiáról sem lehet továbblépni az üzleti tervre – mondja *Chris Warburton*, a Working Websites arculattervezője, aki többek között a

British Councilt és a Grundigot tudhatja megbízói között. A helyes haladási irány a következő: üzleti terv → üzleti stratégia → marketingstratégia → webes stratégia.

Web-helyek tervezésekor a kevesebb több! Az oldalak legyenek pehelysúlyúak, messzemenőkig optimalizált grafikával, legfeljebb 216 színt használjunk, és szorítkozzunk az 534 képpontos szélességre. Az arculat legyen egységes és következetes, a szerkezet áttekinthető. Tartsuk magunkat a három kattintás szabályához: a felhasználónak legfeljebb ennyivel vissza kell találnia a nyitó oldalra.

Egy, esetleg két betűtípus elég, a fehér háttér tökéletesen keretez. A színes szöveg (különösen sötét háttéren) olvashatatlan, a szövevényes és terjedelmes elektronikus kérdőívek többnyire kiábrándulásho vezetnek, jelszót pedig csak akkor kérjünk, ha ez elengedhetetlen. Web-helyünk prototípusát mindig ellenőrizzük egy átlagos PC-ről, és ne tegyük közzé, amíg fejlesztés alatt áll.

Végül Web-helyünk a Világháló nyilvánosságának és hosszú távra szól – ne csak addig tökéletesítsük, amíg közzé nem tesszük. A projektszerű megközelítést felejtsük el, a folyamatos frissítés az élet annyi más területéhez hasonlóan a Hálón is létfontosságú.

●

– Az idei Worldwide Web 100 felmérés arról tanúskodik, hogy Európa mindinkább felzárkózik Észak-Amerikához a hálózati gazdaság területén – mondta *Jekler Rudolf*, a Novell Magyarország kommunikációs vezetője. – A hazai eredmények a hagyományos gazdaságban sem mérhetők össze az egyesült államokbeliekkel, így ezzel az Internet vonatkozásában se próbálkozzunk, jóllehet utóbbiban nagyobb lehetőségek rejlenek.

Jelenleg az USA lakosságának a fele, Nyugat-Európáénak a negyede használja a Hálót. Magyarországon ez az arány most 8–10% körüli, aminek a kétszerese már eléri az elektronikus kereskedelem fellendüléséhez szükséges kritikus tömeget. Ezt a szintet az előrejelzések szerint 1–1,5 év alatt fogjuk elérni. Ez épp elegendő időt hagy a cégek számára, hogy hálózataikat egyszerűbbé, biztonságosabbá és gyorsabbá tegyék e-üzleti vállalkozásaikhoz.

Kis Endre

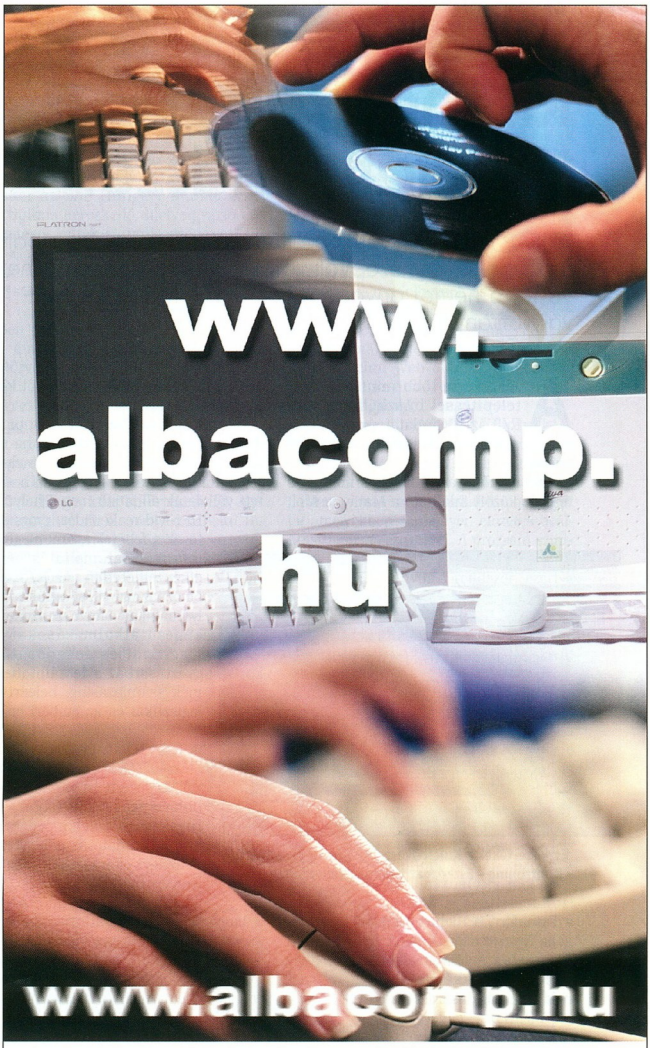

ALBACOMP
Albacomp Számítástechnikai Rt.

RENDSZERBEN GONDOLKODUNK!

8000 Székesfehérvár Mártírok útja 9.
Tel.: *(22) 315-414, fax: (22) 327-532
www.albacomp.hu, e-mail: sales@albacomp.hu

1139 Budapest Frangepán u. 8-10.
Tel./fax: (1) 320-3446
Tel.: (1) 350-8122

Kis magyar vállalati rendszer

Az SAP Hungary előre beállított, kulcsrakész változatban a magyar kis- és középvállalatok számára is megfizethetővé tette német anyacégének alaptermékét, az SAP R/3 vállalatirányítási rendszert.

A világszerte több mint húszezer telepítéssel büszkélkedő SAP R/3 az IDC adatai szerint 60%-os, vezető részesedéssel bír a magyar piacon.

Az SAP Hungary Kft. több mint 150 ügyfele között található a Matáv, a Mol, a Dunaferr, a Richter Gedeon és a Magyar Nemzeti Bank is. A lista alapján nem nehéz fogalmat alkotni róla, hogy az R/3-at mekkora vállalatok igényeinek a kiszolgálására készítették.

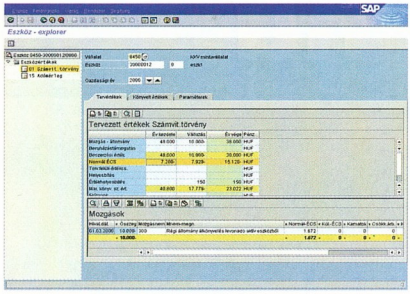

Eszközértékek a Kulcsr@kész SAP Pénzügyi számvitel – Kontrolling – Eszközgazdálkodás moduljában

A nagyok mintája

Az SAP AG-t 1972-ben azzal a céllal alapították meg Walldorfban, hogy kifejlesszen egy rendszert, amely megkönnyíti az üzletvitel egészét, és hatékony megoldásként szolgál a terjeszkedő és mind bonyolultabbá váló vállalatok irányításában, ami a hagyományos eszközökkel már egyre nehezebben ment. Így született az R/2 mainframe-en és az R/3 kliens–szerver architektúrán.

A vállalatirányítási rendszer bevált. Az SAP Európa legnagyobb szoftvergyártójává nőtt, világviszonylatban a negyedik helyet foglalja el, piaci részesedése pedig nagyobb, mint az őt követő négy cégé együttvéve.

A gazdasági szerkezetváltás, a piacok átalakulása az üzleti verseny soha nem látott kiéleződéséhez vezetett, amelynek feltételei között csak a legjobban vezetett vállalatok állhatják meg a helyüket. Ez rövid reakcióidőt, gyors döntéseket feltételez, ami megfelelő információáramoltatás nélkül elképzelhetetlen. Az R/3 ezért ötvözi az üzleti és a műszaki folyamatokat, illetve az azokat leképező alkalmazásokat – a megrendelés fogadásától a gyártáson át a leszállított termék számlázásáig, beleértve a logisztikai és az emberi erőforrásokat kezelő alkalmazásokat is –, így a vállalat összes részlege egységes irányítási rendszerrel dolgozhat. A rendszer moduláris felépítésű, többnyelvű, rugalmasan kezeli a pénznemeket, beállítható az adott ország pénzügyi előírásainak megfelelően és a legkülönbözőbb iparágakban alkalmazható. Az SAP a hagyományos vállalatirányítási rendszereken túlmutató megoldásokat is kifejlesztett az R/3-hoz: adattárházat (Business Information Warehouse), kibővített logisztikai tervezőrendszert (Advanced Planner and Optimizer) és az értékesítési tevékenységet megkönnyítő Sales Force Automation rendszert. Ezekhez az új gazdaság, az e-üzlet kihívásaira válaszoló internetes stratégia eredményeként legutóbb elkészült a mySAP.com kínálata: az Internet-alapú Workplace kezelőfelület, a Marketplace elektronikus üzleti tranzakciós központ, a Business Scenarios üzleti folyamatmodellek gyűjteménye, végül mindezek kipróbálására az Application Hosting internetes szolgáltatás.

Az R/3 lehetőségeit a vállalatok méretüktől függetlenül kiaknázhatják, kisebb kereskedelmi cégek éppúgy használhatják, mint nemzetközi konszernek – olvasom az SAP ismertetőjében. Ez látszólag ellentmond az eddigiekben leírtaknak, bár kisebb kereskedelmi cég alatt itt nyilván nem a sarki fűszerest kell érteni.

– Amikor egy vállalat az R/3-as rendszer bevezetése mellett dönt, akkor az olyan, mintha márványtömböt vásárolna, amit szakembereink „vésnek ki" méret után, hogy az a körültekintő beállítások nyomán a leghívebben idomuljék az ügyfél elvárásaihoz – magyarázza *Pálfalvi György*, az SAP Hungary kis- és középvállalati üzletágvezetője. – E folyamat finanszírozása nyilván csak bizonyos vállalatméret és bevételszint felett lehet indokolt.

Magyar méret

Nagyvállalati körben aratott sikereit követően az SAP újabb piac teremtésére is gondolhatott a kis- és középvállalatok kategóriájában. Mivel ez korántsem olyan egyöntetű, mint az előbbiekben tárgyalt nagyoké, a helyi viszonyokhoz jobban alkalmazkodó stratégiára volt szükség. Így született meg az R/3 testre szabott – egyedi programozásra is kiterjedő – bevezetésétől eltérő, alacsonyabb árszínvonalú előkonfigurálás elképzelése, amelynek megvalósításában nagy szerepet játszik az SAP leányvállalatainak helyismerete.

– Az SAP Hungary a magyar kis- és középvállalatok igényeit szem előtt tartva végezte el ezeket az előzetes beállításokat az R/3-as rendszer legújabb, Enjoy verzióján, amelynek ez az előre konfigurált változata lett a hazai piac újabb szeletének szóló Kulcsr@kész SAP. Nem programfejlesztés eredménye tehát, hanem a magyar leányvállalat helyi viszonyokra szabott beállításainak összessége az SAP R/3-as rendszerén – mondja Pálfalvi György. Mivel magáról az R/3-ról van szó, a rendszer verziócseréje együttal a Kulcsr@kész SAP verziócseréjét is jelenti.

A Kulcsr@kész SAP beállításaihoz az SAP Hungary az 1–5 milliárd forintos éves forgalmat elkönyvelő magyar vállalatok szükségleteit vette alapul, és az R/3 telepítéseiből leszűrt tapasztalatokra építve vitte azokat végbe.

– Abból indultunk ki, hogy egy vállalat az éves forgalmának legalább egy százalékát számítástechnikai beruházásra fordítja. Ez 1 milliárdos forgalomnál 10 millió, két év alatt 20 millió forint, és ez az összeg már megfelelő keretet biztosít az induláshoz – fűz magyarázatot a határértékekhez Pálfalvi György. – Eladunk mi kisebb licencszámmal is Kulcsr@kész SAP megoldást, de érthető módon létezik egy határ, ami alá nem érdemes menni. Ez, véleményem sze-

rint, legalább öt felhasználót jelent, hiszen ennél kevesebb munkatárssal egy vállalat egyszerűen nem tudja kihasználni az R/3 által kínált lehetőségeket.

Ennek az ötfelhasználós minimális kiszerelésnek az ára a bevezetés költségével együtt 12 millió forint körüli. Jellemzőbb azonban a 15 fős csomag, amelynek licencdíja a bevezetéssel együtt 22 millió forintra tehető, és ehhez hozzá kell még adni a szükséges hardver árát. Igazából ez, és nem a vállalat éves árbevételének szintje a döntő a Kulcsr@kész SAP bevezetésének mérlegelésekor. Pálfalvi úr olyan ügyfelet említ példaként, aki 25 millió forintos forgalommal háromfelhasználós indulás mellett döntött, mert úgy ítélte meg, hogy a cég növekedésének üteme mellett hamarosan úgyis több licencre lesz szüksége. A Kulcsr@kész SAP iránt érdeklődő vállalatok között a másik végletre is akad példa, egy 10 milliárdos forgalmú cég.

– Az éves árbevétel és a felhasználók száma mellett ugyanis van még egy fontos szempont: a megvalósítandó ügyviteli rendszer bonyolultsága – teszi hozzá Pálfalvi György. – Eshet ugyanis egy vállalat forgalma a nagyvállalati kategóriába, de ha ügyviteli rendszere egyszerű, azt leképezheti a Kulcsr@kész SAP-vel is, nincs szüksége az R/3 testre szabott beállításaira.

A milliárdok hallatán azért felvetődik bennem, hogy milyen kicsi is lehet az a kisvállalat. Az amerikaiakról tudjuk például, hogy más léptékben gondolkodnak, mint mások, amikor *small business*ről beszélnek. Lehet, hogy mi is. Bennem az ötfelhasználós magyar kisvállalat képe él, de szerintem kevés ilyen cég forgalma közelíthető meg a tízjegyű álomhatárt.

– Az adatok szerint Magyarországon több mint 1500 cég éves árbevétele haladja meg az 1 milliárd forintot. Hogy ezek mennyiben felelnek meg a magyar kisvállalatról alkotott képnek, arról lehet polemizálni – ért egyet Pálfalvi György. – Bíráltak is bennünket, mondván, hogy a Kulcsr@kész SAP-ról szóló ismertetőinkben ez a „kis" szócska félrevezető. A kisvállalatok azonban szerencsés esetben felnőnek, amiben a mi megoldásunk is segítheti őket.

Kisvállalati konfekció

A Kulcsr@kész SAP előre konfigurált R/3 rendszerből, harmincnapos oktatásból és részletes magyar nyelvű dokumentációból áll. Szolgáltatásai a Pénzügyi számvitel, a Kontrolling, az Eszközgazdálkodás, az Anyaggazdálkodás, a Szervizmenedzsment és az Értékesítés modult, valamint az Online Store internetes áruházat ölelik fel.

Míg az R/3 bevezetésekor az első lépés mindig a vállalat szerkezetének feltérképezése és leképezése, addig a Kulcsr@kész SAP rendszer előkonfigurálásakor az SAP Hungary munkatársai egy tipikus kereskedő, illetve gyártó cég felépítését vették alapul a szervezeti séma kialakításához. Így a kulcsrakész változat egy vállalatot, egy számlakeretet és egy költségszámítási kört szolgál ki. A Kulcsr@kész SAP az eszközkönyvelésben olyan értékelési tervet vesz alapul, amely biztosítja a számviteli és az adótörvény szerinti értékelési lehetőségeket. A termékek beszerzését intéző szervezetből egy került definiálásra (központi beszerzés), ezen belül áru, rezsi, segédanyag, szolgáltatás és egyéb beszerzési csoportok határozhatók meg. Az értékesítés szervezeti felépítésekor belföldi, illetve külföldi értékesítési egységet alakítottak ki, melyeken belül további felosztás lehetséges. Az anyagtörzs központi adatbázisa szavatolja, hogy a vállalat által felhasznált, gyártott vagy értékesített anyagok és termékek törzsadatait egy helyen érhesse el az összes szervezeti szint, a jogosulatlan hozzáférés ellen pedig többszintű jogosultsági rendszer véd. A törzsadatokról

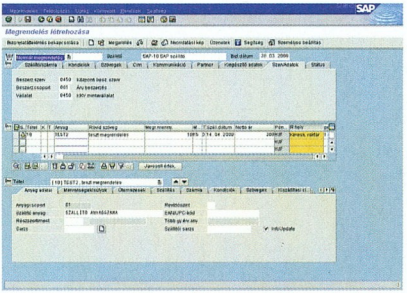

Megrendelés létrehozása az Anyaggazdálkodás modulban

standard és egyéni igények szerinti listák egyaránt lekérhetők. A vevőknek és beszállítóknak különböző partnerszerepek adhatók, a termékek és a partnerek kapcsolatát leíró információk közé pedig árlisták, kedvezmények, szállítási határidők, mellékköltségek és sajátos azonosítók vehetők fel. A logisztikai rendszerben végzett műveletek pénzügyi hatása automatikusan átkerül a számviteli és kontrolling rendszerbe. Az eszközgazdálkodás körébe bevont eszközök a normál beszerzési folyamaton keresztül kezelhetők, nincs szükség kétszeres adatbevitelre az eszköznyilvántartásban és a beszerzésben. A Kulcsr@kész SAP-vel a kis- és középvállalatok az Internet lehetőségeit is kihasználhatják a vevőikkel és szállítóikkal való közvetlen és gyors kapcsolattartásra. Termékeiket multimédiás eszközök – kép, hang, videó – segítségével megjeleníthetik a Világhálón, melyekhez hatékony keresési lehetőséget és testre szabott árlistát is mellékelhetnek. A rendszerben Online Store Web-áruház alakítható ki, ahol a vevők termékeket rendelhetnek és ellenőrizhetik számlainformációjukat, a gyártó–kereskedő pedig követheti a megrendelések állapotát, teljesítésük folyamatát. E kereskedelmi Web-oldalak elkészítése azonban már nem része az SAP Hungary csomagjának.

– A licencdíj fejében a Kulcsr@kész SAP-vel a felhasználó, leszámítva a HR humánerőforrás-kezelő modult, teljes értékű R/3 rendszert kap – mondja Pálfalvi György –, más szóval azokat a modulokat is, amelyekben semmilyen előzetes beállítást nem végeztünk el. A program szintjén tehát a felhasználó birtokába kerül a teljes vállalatirányítási rendszer, ezért a későbbiekben az igények módosulásával, a vállalat növekedésével módosíthatók a meglévő beállítások, illetve működésbe helyezhetők az addig használaton kívül levő modulok.

A Kulcsr@kész SAP-vel a vállalat ugyanis olyan rendszer birtokába jut, amely képes vele együtt nőni, fejlődni és átalakulni. Gyakorlatilag semmi akadálya, hogy fokról fokra haladva akár a teljes R/3 rendszer feléálljon. Menet közben a felhasználó is módosíthatja a beállításokat, mert az SAP Hungary nemzetközi érvényű oklevelet adó oktatási programja keretében elsajátíthatja az ehhez szükséges ismereteket. Aki pedig kevesebb kedvet érez a tanuláshoz, az tanácsadást és átkonfigurálást vásárolhat az SAP magyar leányvállalatától.

●

Az SAP Hungary szeptember 17–19. között harmadik alkalommal rendezi meg országos felhasználói konferenciáját Tihanyban. Itt elsősorban az R/3 rendszert is magába foglaló mySAP.comról esik majd szó, októberben azonban a júniusihoz hasonló road show következik, melynek során a Kulcsr@kész SAP ismét bekopogtat a magyar kis- és középvállalatokhoz.

Kis Endre

Made in iiyapan.

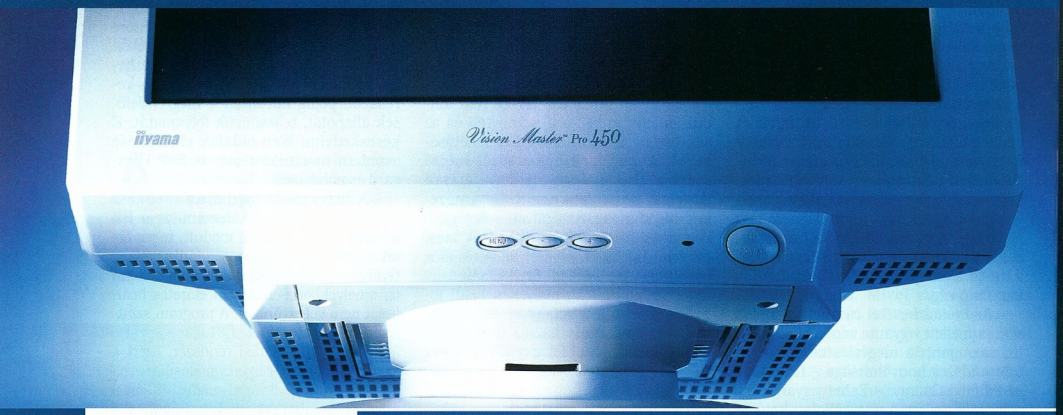

17" A705MT
iiyama Vision Master Pro 405
DIAMONDTRON NF-sikképernyő, 0.25 mm lyukmaszk, 30-86 kHz, 130 MHz video sávszélesség,
Pl.: 1600 x 1200 / 68 Hz, TCO 99.

17" A702HT
iiyama Vision Master Pro 410
DIAMONDTRON NF-sikképernyő, 0.25 mm lyukmaszk, 27-96 kHz, 160 MHz video sávszélesség,
Pl.: 1600 x 1200 / 77 Hz, TCO 99.

19" A901HT
iiyama Vision Master Pro 450
DIAMONDTRON NF-sikképernyő, 0.25-0.27 mm lyukmaszk, 30-115 kHz, 300 MHz video sávszélesség,
Pl.: 1600 x 1280 / 86 Hz, TCO 99.

22" A201HT
iiyama Vision Master Pro 510
DIAMONDTRON NF-sikképernyő, 0.25-0.27 mm lyukmaszk, 30-130 kHz, 360 MHz video sávszélesség,
Pl.: 1600 x 1280 / 97 Hz, TCO 99.

iiyama

Authorized distributor

www.iiyama.hu

Bemutató terem:
ENTERNET 2001 Kft.
1134 Budapest, Csángó u. 8.Tel.: 340-9968, Fax: 340-2936 info@enternet.hu

A Diamondtron a Mitsubishi Corp. bejegyzett védjegye. Az iiyama és a Vision Master az iiyama Corp. bejegyzett védjegye.

ASUS termékek teljes skálája

ENTERNET 2001Kft.

ASUS®

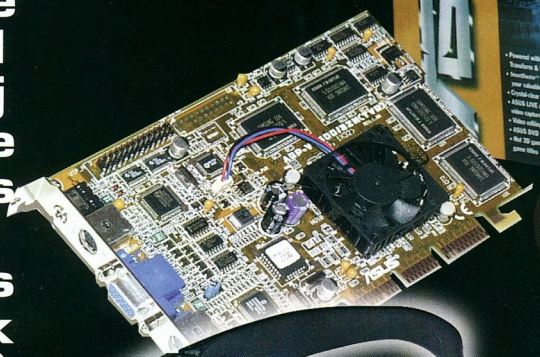

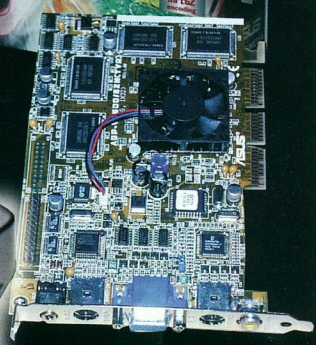

Az alaplapok 3 év garanciával!

ENTERNET 2001 Kft.
1134 Budapest, Csángó u. 8. Tel.: 340-9968 Fax: 340-2936 email: info@enternet.hu

Processzorháború

Nem is olyan régen még aligha lett volna érdemes nagyobb lélegzetű cikk írásába fogni az x86-os processzorokról – az Intel chipkészletei és CPU-i fölényesen uralták a mezőnyt. Azonban változik a világ...

Sokszor módosult a piaci helyzet az elmúlt egy évben, leginkább azért, mert az Intel nem változtatott (eleget), illetve változtatási kísérletei gyakorlatilag elhaltak.

Chipkészletek

Legnagyobb kudarca a 820-as chipkészlet, amely túl radikális volt: méregdrága DRDRAM-ot (Direct Rambus DRAM) igényelt. SDRAM is használható vele, de a két memóriatípus nagyon különbözik, és igazából nem a chipkészletet tanították meg

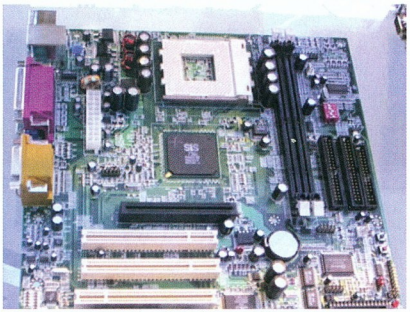

A SiS is létezik még – ez egy Socket A-s alaplap

SDRAM-mal is bánni, hanem egy fordítót (MTH) találtak ki, amely kezeli az SDRAM-ot, és DRDRAM-nak mutatja a rendszer többi része felé. A piac talán elfogadta volna az MTH lassúságát, ha nem derül ki, hogy teljesen instabillá teszi a rendszert. Emiatt kénytelenek voltak visszahívni az alaplapokat, ami csak 2000 második negyedévében 200 millió dollár költséget jelentett számukra.

A 810-essel is sok probléma volt kezdetben, és általánosan jellemző mostanában az Intelre, hogy képtelen kielégíteni az igényeket. Minthogy az Intelnek új technológiákat (ATA/66, AGP 4x, 133 MHz) ismerő és olcsón használható chipkészlete így nem volt, ezért nagyon népszerűvé váltak a Via Apollo Pro 133/133A chipkészletei. A processzorok terén is akadnak problémák: mind a mai napig az 1995-ben tervezett P6 magra épül az Intel összes x86-os processzora. Ezek közül a legújabbal, a Coppermine fedőnevű, továbbfejlesztett Pentium III sorozatbeli CPU-val gyártási nehézségek vannak.

Mi változott most? Megjelent az Intel 815-ös chipkészlete, amely erős versenytársa a Via jelenlegi chipkészleteinek. Technikailag nagyjából azonos szinten áll a két család, ezért most az a kérdés, az alaplapgyártók kiben bíznak: az Intelben, akinek hosszú, fényes múltja mellett a közelmúltja volt problémákkal terhelt, vagy a Viában, akinek hosszú, hibákkal terhes múltja után a közelmúltja sikeres? A Via athlonos chipkészleteivel voltak problémák, ami most nagyon rosszul jön a cégnek. KX-133 típusjelű chipkészletüknek az Athlonnal nagyjából egy időben kellett volna megjelennie, nem pedig annak sockets változatai előtt pár hónappal. Ugyanis a Socket A-s CPU-k nem működnek a KX-133-mal! Egyes alaplapgyártók úgy nyilatkoztak, hogy rengeteg KX-133-mal szerelt Slot A-s alaplap maradt a nyakukon, és az AMD-től elegendő Slot A-s processzort vagy kárpótlást követetelnek. Az AMD szerint a vezető alaplapgyártókat (amelyek mintegy 60–70%-át adják a piacnak) időben értesítették a váltásról, így azokat nem érte kár. Ezután következett a KT-133 a Socket A-hoz: ennek első szériája nem működött jól, ha mindhárom SDRAM foglalatban volt modul. Mondhatjuk, hogy ez két fekete pont a Viának – ellenben ez most semmit sem számít. Az athlonos chipkészletekkel ugyanúgy kényszerpályán van a piac, mint nemrég az Intel CPU-ihoz szántakkal: csak a Viától lehet korszerűt venni. Szeptember táján várható az AMD 760 chipkészlete, amely majd konkurenciát jelent.

Az ALi is újra megkísérel komoly szereplővé válni: már bejelentette, hogy még az idén DDR SDRAM-ot támogató chipkészletekkel jelentkezik. A DDR egy technikai trükk: minimális többletköltséggel megduplázható vele a RAM átviteli sebessége. Ráadásul a DDR SDRAM-ot ismerő chipkészletek kezelik a normál SDRAM-ot is, mindenféle mágia nélkül. A Via sem marad le, csak még nem jelentett be konkrét chipeket. Az Intel nem készíthet ilyet, megakadályozza ebben a Rambusszal kötött 1997-es szerződése. E szerződés miatt végül kénytelen volt kiegyezni a Viával, hogy az jogszerűen gyárthat a Socket 370-hez chipkészleteket. Viszont a Via rögvest felrúgta a békét, kijelentve, hogy a Pentium 4-hez is gyárt chipkészleteket.

Érdemes itt megemlíteni két jelölést, amelyekkel majd a DDR SDRAM modulokon találkozunk: PC100 vagy PC133 helyett PC1600 és PC2100 jelű típusok lesznek. Ez a Mbyte/s-ban mért sebességüket jelöli, ami borzasztóan zavaró, hiszen eddig MHz-ekre utalt a PCxxx jelölés. Mondjuk DDR1600 és DDR2100 jobb lett volna...

CPU-k

Térjünk át izgalmasabb IC-kre, a processzorokra, és lássuk először az Intel ajánlatait! 1993-ben a Santa Clara-i fejlesztőcsapata befejezte a P5 (Pentium) munkálatait, és a P7-en kezdett dolgozni. Nem elírás a P7 – az Intel két fejlesztőcsapatot dolgoztat, így akarván megfelezni a processzormagok négyéves fejlesztési ciklusát. A fejlesztés nagyon ambiciózusan indult: ki akarták terjeszteni az x86-ot 64 bitre, emellett a vezető RISC processzorokkal is versenyre akartak kelni. Hamar rájöttek, hogy ez finoman szólva is komoly kihívás. 1994-ben kidobták a terveket, és a HP-vel közösen elkezdték fejleszteni a Mercedet, amely Itanium néven kerül majd piacra. Már majdnem készen van, állítólag csak apróbb gyártási proble-

- http://developer.intel.com/design/ia-64/
- www.intel.com/eBusiness/estrategies/enabling/itanium.htm
- www.amd.com/jobs/sledgehammer/

mákat kell megoldani. Feltehetően jövő év elejétől lesz kapható.

1996-ban megjelent a P6 mag egy szerverprocesszorban (Pentium Pro) és felkerült a listára egy szélesebb közönségnek szánt változata. Még ennek az évnek a végén is úgy gondolta az Intel, hogy 1998-ban megjelenhet a Merced, és ennek megfelelően működtette hatalmas marketinggépezetét. Addigra már világosan látszott, hogy a Merced nem lesz képes a vele egy időben piacon lévő IA-32-es chipekkel versengeni az IA-32-es alkalmazások futtatása terén. Ráadásul az AMD megjelentette a K6-ot (ami legfeljebb szemöldökráncolást váltathatott ki az Intel vezéreiből) és beindította a K7 projektet, amihez az Alpha rendszerbuszát licencelték a DEC-től. Az Alpha volt a leggyorsabb RISC processzor – annyira gyors, hogy bár fejlesztését olyan „apróságok" lassították, mint a Compaq–DEC fúzió, ma is a leggyorsabb. Nyilvánvaló, hogy ez már komolyabb fejfájást okozhatott Andy Grove-nak.

Hogy előrelátó volt, vagy csak nagyon óvatos, azt senki nem mondja meg, de időközben zajlott egy P67 (más források szerint P68) fedőnevű fejlesztés, amely csak 1998-ben került fel a hivatalos roadmapre, Willamette fedőnéven. A Willamette hillsborói fejlesztőcsapatát kárpótolta a sors: három-négy évig dolgoztak a Merced Santa Clara-i fejlesztőinek árnyékában, miközben alig törődtek velük. A Merced folyamatosan téma volt, a Willamette legfeljebb lábjegyzet. Most ez a „lábjegyzet" létfontosságúvá vált, mert a Merced csúszik, az AMD pedig érdekes terveket forgat a fejében.

A Willamette – új nevén Pentium 4 – nem hoz változásokat az architektúrában, továbbra is IA-32-es processzor, csak az SSE-t terjeszti ki jelentősen. Egyik fő újdonsága, hogy az utasításcache-e nem az IA-32-es utasításokat tárolja, hanem az ezeket felépítő mikrokódokat. Ez utóbbiakat hajtja végre aztán a processzor. A többi processzor is mikrokódokat hajt végre, de minden utasítást előbb dekódolnia kell. Ha egy ciklusban egy utasítás ezerszer hajtódik végre, akkor ezerszer megy át a dekódolón – a Willamette-ben egyszer. Ennek meg kell fizetni az árát, mivel a jelenlegi 16 Kbyte-os utasításcache helyett 128 Kbyte körülire lesz szükség (az Intel egyik szabadalmából világosan látható, hogy legalább 90 Kbyte-os lesz). Ezenkívül az ALU-k, amelyek összeadnak, kivonnak, logikai műveleteket – ezek az utasításfajták nagyon gyakoriak – hajtanak végre a processzorban, DDR jelleggel működnek. Ehhez minden bizonnyal nagy adatcache kell – 128 Kbyte feltehetően ide is elkél. Ebből már 256 Kbyte első szintű cache valószínűsíthető, ami szép mennyiség – és drága.

Az SSE2-re érdemes visszatérni egy megjegyzés erejéig: az utasításkészlet-bővítést alkotó lebegőpontos utasításokat a hagyományos x87-es utasításokhoz képest sokszorta gyorsabban tudja végrehajtani a Willamette. Ehhez azonban szoftvertámogatás is kell! Ezt fontos megjegyezni, hiszen létkérdés, hogy a meglévő sok ezer alkalmazást mennyire tudja felgyorsítani egy új processzor. Kitérnék arra a tévhitre is, miszerint az „új X processzor csak szerverbe való", meg „ilyen nagy teljesítmény nem kell az asztalra". Vagy másfél évtizede minden új processzorról elmondják ezt, aztán kiderül, hogy alábecsülték a processzorok „esését". Sokféleképpen magyarázzák ezt a jelenséget: az Intel marketinggépezetével, azzal, hogy a szoftvergyártók „túlfújt" (bloated) szoftvereket írnak stb. Ezek mindegyike igaz. Én is mondok okot, kicsit általánosabbat: a fogyasztói társadalmat az mozgatja, hogy az emberek fogyasztanak, és bizonyos határig igaz, hogy minél többet, annál jobb.

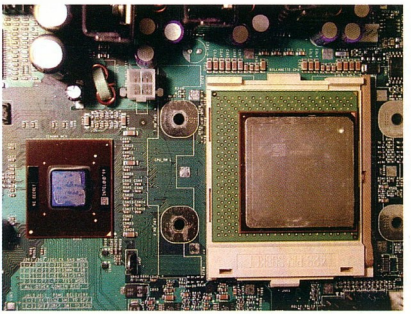

Ez itt már egy Pentium 4

Itanium

Következzen a nagy Ő, az Intel nagyágyúja. Az Itanium (Merced) teljesen új architektúrával jelentkezik, az IA-64-gyel. Utoljára 1985-ben, az Intel 80386 megjelenésekor változott jelentősen az x86 architektúra, ekkor lett 32 bites (IA-32: Intel Architecture-32). Azóta némi kozmetikázás történt (MMX, 3DNow!, SSE), de komoly változás nem.

Az IA-64 architektúra legfontosabb velejárója, hogy a processzor képességeinek kiaknázásához teljesen új alkalmazásokra lesz szükség. Ennek oka az EPIC (Explicitly Parallel Instruction Computing), amelynek lényege: kifejezetten le kell írni a kódban, hogy mi futhat párhuzamosan. A legtöbb programozási nyelvet ez nem érinti, annál inkább a fordítóprogramjaikat, amelyeket szinte látnoki képességekkel kell ellátni. A fordító minősége mindennél fontosabb: eddig egy roszszabb minőségű esetleg kissé lassabb kódot fordított, de ha az EPIC-et elszúrja valami, akkor egy csinos 386-os CPU teljesítményét fogjuk hirtelen viszontlátni. Hagyományos x86-os programot is futtathatunk Merceden, de szinte biztos, hogy lassabban, mint egy mai Pentium III-ason.

Meglehetősen hosszú időnek kell eltelnie, mire kiderül, vajon mennyire válik be az EPIC a gyakorlatban. A jövőbe nem láthatunk, érdemes tehát kicsit a múltba nézni. Sokaknak eszébe juthat az Intel 8800-as fedőnevű fejlesztése a 70-es évek végéről. A 80-as évek elején látta meg a napvilágot, iAPX432 néven. Szokatlanul „egyszerű" darab volt: három IC-n terült szét, ezek ráadásul nem is egy időben jelentek meg. A világ legbonyolultabb programnyelvét, az Adát támogatta erősen. Mindennek következtében nemcsak drága, hanem szörnyen lassú is volt. Fontos érdekessége ennek az epizódnak, hogy a 8800 elhúzódása miatt dobta össze 1976-ban három hét alatt John Morse a 8086 terveit, mert az Intelnek kellett valami, amivel megelőzhette a Motorola 68000 és a Zilog Z80000 piacra lépését. Egy évtizedre rá az Intel megint varázsolni próbált valamit, és nem igazán sikerült. Ez az i860 processzor volt, amelynek képességeit csak kifejezetten hozzá idomított szoftverekkel lehetett kihasználni. Ilyet azonban nagyon nehéz volt készíteni, gyakorlatilag csak assemblyben lehetett, és igencsak szokatlan kódot kellett írni. A Windows NT-t elkezdték i860-ra fejleszteni, de inkább áttértek a MIPS architektúrára. Annyira az i860-ra kezdték fejleszteni, hogy az NT

név akár az i860 fedőnevéből is származhat: N10, angolul N Ten. Persze, az a legenda is igaz lehet, hogy a VMS betűinek „arrébb csúsztatásával" keletkezett a WNT.

Az i860 akár a Merced előfutárjának is tekinthető, az EPIC pedig az ott használt gondolatok kiterjesztésének. Most annyival jobb a helyzet, hogy nem csak assemblyben lehet dolgozni, már vannak fordítók, amelyekkel magasabb szintű nyelveket is használhatnak a programfejlesztők. Ez nem csoda: az i860 a mérnökök kísérlete volt – vajon mit lehet egymillió tranzisztorral kezdeni? –, az IA-64 viszont nem kis részben a fordítóprogramok területén végzett kutatások eredménye. Csak éppen nemigen van hozzá operációs rendszer. A 64 bites Windows folyamatosan csúszik, egyedül Linux áll készen a Merced megjelenésére. A Merced valószínűleg csak kis mennyiségben kerül piacra, a tőle függetlenül készülő McKinley lesz az első, szélesebb körben elterjedő IA-64-es processzor, a jövő év végén.

Mivel a Willamette és a Merced folyamatosan csúszik, az Intel jó darabig az egyre gyorsabb Pentium III-mal tartja a frontot. Cikkünk írása idején jelentették be az 1,13 GHz-es Pentium III-at, amely „korlátozott mennyiségben" kapható július 31-től. (Az 1,1 GHz-es Athlon augusztus végén következik.) Csakhogy ugyanebben a közleményben található, hogy az 1 GHz-es Pentium III-at nagyobb mennyiségben szállítják majd a harmadik negyedévtől, ami az én értelmezésemben úgy olvasandó, hogy eddig legfeljebb mutatóban volt kapható, onnantól lesz valóban a piacon. Azzal az AMD-vel szemben kell tartania a frontot, amelyik ma már 30%-ot birtokol az x86-os piacból, míg az Intel 55%-ot, a Via pedig 10%-on áll – a maradék öt forrására mi is kíváncsiak lennénk. Az AMD a K7-es família révén egyetlen év alatt behozta mindazt a veszteséget, amit az elmúlt ötben produkált. A legutóbbi negyedévben már 1,8 millió processzort szállított. (Az Intel nem adta ki az adatokat, csak annyit mondott, hogy rekordot döntött.) Az AMD következő processzorcsaládja a Mustang lesz, amely annyiban különbözik a Thunderbirdtől, hogy nem 256 Kbyte másodszintű cache lesz rajta, hanem 1 Mbyte. Következő lépésük az lesz, hogy kisebb fogyasztású változatokat hoznak ki a foglalatos processzorokból a Mustang alapjain: a Thunderbirdöt a Corvette, a Duront a Camaro váltja fel.

Fogalmak

3DNow!: az AMD lebegőpontos számokat használó SIMD típusú utasításkészlet-bővítése.

Athlon: az AMD K7 családjának első tagja.

Chipkészlet: a rendszer „karmestere". Ez irányítja az adatokat a processzor, a memória, a különböző sínek és portok között.

CISC: Complex Instruction Set Computing. Bonyolultabb utasításokkal dolgozó processzor. A CISC utasításokat bonyolultságuk miatt ugyan lassabban lehet végrehajtani, de kevesebb van belőlük.

Coppermine: 0,18 mikronos csíkszélességgel gyártott Pentium III.

DRDRAM: Direct Rambus DRAM. A Rambus cég újfajta memóriája.

Duron: a K7 család második generációjának kisebbik képviselője.

EPIC: Explicitly Parallel Instruction Computing. Előre „párhuzamosított" kóddal dolgozó processzor. Mivel az utasítások egyszerűek, gyorsabban lehet végrehajtani őket – viszont több van belőlük.

MMX: egész számokat használó SIMD típusú bővítés.

MTH: Memory Transfer Hub. SDRAM–DRDRAM fordító.

Mustang: a K7 család harmadik generációjának gyűjtőneve.

RISC: Reduced Instruction Set Computing. Egyszerűbb utasításokkal dolgozó processzorokra használt jelző. Az utasításokat gyorsabban lehet végrehajtani egyszerűségük folytán, de több van belőlük.

SIMD: Simple Instruction, Multiple Data. Egyetlen utasítás egyszerre több adaton is végrehajtja ugyanazt a műveletet.

SledgeHammer: AMD K8.

SSE: az Intel lebegőpontos számokat használó, SIMD típusú utasításkészlet-bővítése.

Thunderbird: a K7 család második generációjának nagyobbik képviselője.

X86-64: az AMD 64 bites kiterjesztése az x86-os utasításkészlethez.

64 bit

Az igazi érdekesség a jövőre várható AMD K8, azaz a SledgeHammer. Ez az AMD 64 bites chipje, amelynél nem a Merced radikális útját választották, hanem „egyszerűen" kiterjesztették a meglévő utasításokat 64 bitre. Ennek a megoldásnak x86-64 a neve.

Ha már a Mercednél nem elemeztük, tegyük meg itt: mire jó a 64 bit? Először is 4 Gbyte-nál nagyobb memóriaterületet címezhetünk meg egyszerre.

Ez óriásinak tűnik, de például nagyobbacska adatbázisokhoz jól jöhet, és az akkora vállalatok, amelyeknek szükségük van erre, ki is tudják fizetni ezt a mennyiséget. (Nyugodtan állíthatjuk, hogy 1 Gbyte DRAM legfeljebb egymillió forint.) A 64 bit másik haszna, hogy 64 bites adatokat tudunk gond nélkül kezelni.

Ha például szövegben keresgélünk, akkor pont kétszer annyi karaktert tudunk megvizsgálni egy művelettel, mint ha 32 bites processzorunk lenne. Kriptográfiai alkalmazásokban pedig nemhogy 64, hanem több száz bites értékekkel kell dolgozni. Máskor viszont nem kell a 64 bites képesség, csak az erőforrásokat pazarolja. Ilyen szempontból az AMD megoldása kitűnő, hiszen igény szerint használhatunk 64 vagy 32 (sőt, 16) bites adatokat.

A K8 a lebegőpontos számításokat hasonlóan gyorsítja, mint a Willamette: saját lebegőpontos utasításkészletet definiál, a TFP-t (Technical Floating Point). Ehhez mindenképpen kell szoftvertámogatás, és az x86-64-hez is, de az utóbbi szépen eléldegél akkor is, ha éppen nem használják ki a 64 bites képességeit. Mindenképpen szükségük lesz a Microsoft támogatására, csakhogy az x86-64 és a TFP mindössze kiterjesztés – afféle, mint a 3DNow!, csak „kicsit" nagyobb –, ezért ez jóval egyszerűbb, mint a teljes operációs rendszert újrairni egy másik architektúrára.

Nem csak technikai okokból van szüksége az AMD-nek 64 bites chipre. Az Intel hatalmas erőfeszítéseket fog tenni, hogy meggyőzzön mindenkit: nem PC a PC 64 bites CPU nélkül – egészen pontosan Itanium nélkül. 2002-re már a Deerfield fedőnevű IA-64-es CPU szerepel a tervekben, amelyet már asztali gépekbe szánnak.

Az Intel szerint 2005-re az EPIC lesz a vezető technológia. Ez azért elég merész jóslat.

Az Intel szerverekbe szánja a Mercedet, a RISC processzorok versenytársának. Bár a Merced x86-kompatibilis, tulajdonképpen a főbb RISC processzorú rendszerek is azzá tehetők: a Sparc gépekhez x86-os processzorkártyát vagy szoftvert vehetünk, az Alphához ősidők óta hoz-

zátartozik az Fx!32 szoftver. Ezek a megoldások lassúak, de a Merced x86-os megoldása sem gyors, hiába van a chipben. Sőt, mivel az EPIC és az x86-os programok egymás mellett futtatásához folyamatosan váltogatni kell a két mód között, ezért az x86-os programok lassítják a natív IA-64-es alkalmazásokat!

Jövőfürkészés

Hogyan állja meg a helyét majd a versenyben a Merced? Íme egy táblázat arról, milyen processzorok várhatók 2001 elején, természetesen csak becsült adatokkal (a SPECInt95 az egész számos, a SPECfp95 a lebegőpontos műveletekre jellemző sebességadat):

	SPEC-Int95	SPEC-fp95
Intel Merced	50	100
Compaq Alpha EV68	60–70	100
Sun UltraSparc III	50–60	85–100

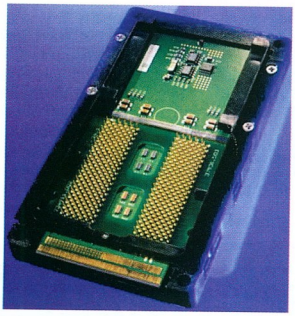

Nagyon korai kép a Mercedről

Ezek az adatok nem meglepőek. A Mercedet 1998-ban szerették volna a piacra dobni, és akkor gyilkosnak bizonyult volna a sebessége.

Nem szeretnék abba a hibába esni, amit én magam jeleztem kicsit feljebb, és alábecsülni például az Intel marketinggépezetét, de itt más a helyzet. Nem az a kérdés, hogy egy adott processzor való-e asztali gépbe, hanem az, hogy egyáltalán életképes-e. Nem is a Merceddel van probléma, hanem az EPIC-kel. Mielőtt nagy merészen kijelenteném, hogy a Merced – és miatta az EPIC – meg fog bukni, jelzem: tudok róla, hogy például a RISC szerverek is megkapaszkodtak a piacon.

Ettől még az a véleményem, hogy a Merced bukásra van ítélve, és magával rántja az EPIC-et. Robogó vonatra álló helyzetből felugrani képtelenség, még akkor is, ha évekig mondogatjuk, hogy sikerülni fog, és elköltünk a mutatványra annyi pénzt, amennyivel egy kisebb országot is meg lehetne venni.

A RISC több mint húszéves technológia, és az információtechnológia „vonata" akkoriban még inkább egy békésen poroszkáló szekérre emlékeztetett. Ráadásul mind az Alpha EV68, mind az UltraSparc III egyszerűen újabb, gyorsabb tagja egy, a „vonaton" már jó helyet szerzett családnak.

Négyesi Károly

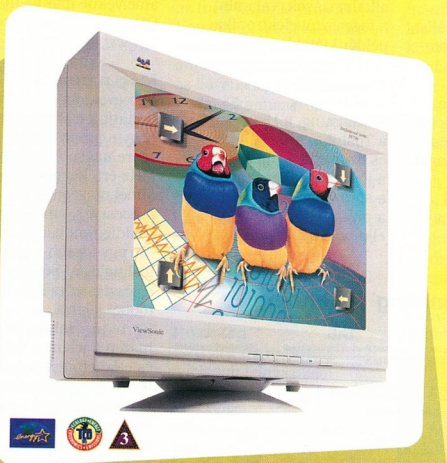

ViewSonic®
A sík új definíciója
perfect flat monitorok

PF775 17" 0.25 AG 97KHz 1600x1200/77Hz TCO99

PF790 19" 0.25AG 97KHz 1600x1200/77Hz TCO99

PF815 22" 0.25AG 117KHz 1920x1440/76Hz TCO99

PIXEL Multimédia
1088 Budapest, Rákóczi út 13.
tel.: 266-6059 fax: 318-6651
nyitva: H-Cs: 10-18 P: 10-17

PIXEL Multimédia tel: 2666-059 **MURÁNYI** /Lurdy Ház/ 456-1111 **SENORG RT** :452-1000 **DVM** : 352-3077 **FEBA:** 466-9814 **A-Z FIP EC** Kecskemét: 30/9-589-139 **LS COMPUTER** : 311-5456 **JUVENTUS TEAM** :221-5456 **SERVER** :220-5606 **PARTNERS HUNGARY** :221-5123 005 **PC-KUCKÓ:** Debrecen 52/412-166 **MŰSZERTECHNIKA** Szeged: 62/442-020 **FEFO:** 352-8870

Microsoft
X-Box SDK
A Microsoft megkezdte az XDK forgalmazását. Ez az X-Box nevű konzolgépének szoftverfejlesztői készlete. Az XBOX365 nevű, Microsoft X-Boxszal foglalkozó site számos érdekes információt tett közzé, amelyek ebből az XDK-ból származnak. Eszerint a Windows GUI-ját (grafikus kezelőfelületét) egy Dashboard nevezetű váltja fel. Az indítható file-ok semmilyen más operációs rendszerrel nem működnek együtt (még a Windows 2000-rel sem), emellett DLL-eket sem fognak használni. A Direct3D lesz a fő API, ezen belül is a DirectX 8.0 különleges változata, amelyet a konzol nVidia chipjére hegyeznek ki. Bővebb információt a teljes leírás tartalmaz, a fentieknél sokkal részletesebben kivesézi a témát.
A programozói csomag magas árával kívánták elérni, hogy csak a potenciális fejlesztőkhöz jussanak el ezek az információk. Így nem csoda, ha a Microsoftnál nem aratott osztatlan sikert, hogy ilyen korai stádiumban kicsúszott a kezükből a tájékoztatás irányítása. Sőt, az sem lehetetlen, hogy ezért még a kiszivárogtató Web-hely is szorulni fog. Az azonban tény, hogy bár érdemben még semmit nem láttunk a gépből, már rengeteget tudunk róla, pedig több mint egy évet kell várnunk a megjelenésére.

- www.microsoft.com /PressPass/press /2000/jul00 /XboxWorldwidePR.asp
- www.xbox365.com /stories /xdkcomplete.shtml

S3
No more Stealth
Az S3 véglegesen bezárta az általa felvásárolt Diamond céggel közösen működtetett videokártya-részlegét. Ennek elsődleges oka, hogy ez az üzletága évek óta nem birt nyereséget produkálni. A jövőben csupán az OEM-partnereket és a -végfelhasználókat szolgálják ki a már eddig ismert, megszokott termékekkel, nem kezdenek újabbak fejlesztésébe.

Rambus
Túl az 1 GHz-en
Elkészült az első 1 GHz felett üzemelő Rambus memória. Az eddigi 800 MHz helyett 1066 MHz-es órajelet sikerült elérni, ez 33%-os növekedés. Ezzel megvalósították a 2,1 Gbyte/s sebességű

Ezt a terméket a jövőben nem érdemes keresni a boltokban

Érdekes módon a FireGL sorozatú kártyák gyártását és fejlesztését nem állították le, ezzel külön részleg foglalkozik majd. Ezek a kártyák IBM chipekre épülnek, és professzionális, OpenGL-es felhasználásra fejlesztik őket.
Az S3 ezentúl a Rio termékcsaládra, azaz házi hálózati és kommunikációs termékekre fordítja teljes figyelmét, ezért saját magát „digitális média- és Internet-eszközökkel foglalkozó" társaságként határozza meg.

memória-sávszélességet. Az új RDRAM-ok legfontosabb felhasználási területe a grafikus és kommunikációs alkalmazások, valamint a fogyasztói elektronika – például játékkonzolok, HDTV-eszközök, set-top boxok, digitális videofelvevők.
A Samsung, a Hyundai, a Toshiba, az NEC és az Infineon Technologies a jövő évben kezdi meg a sorozatgyártást, addigra a prototípusok alapján elkészülhetnek azok az eszközök is, amelyek képesek kihasználni ezt a sebességet.

- www.rambus.com /general/press_releases /pr_073100.htm

Rambus Signaling Technologies

	RSL (Rambus Signaling Level)		QRSL (Quad Rambus Signaling Level)	SerDes (Serializer/Deserializer)
Data Rate per link	800MHz	1066MHz	1.6 Gb/s	3.125 Gb/s[3] (4 links)
Number of Devices	32 devices (Long Channel)	1-4 devices (Short Channel)	1-4 devices (Short Channel)	2 devices
Clock Frequency	400MHz	533MHz	400MHz	Embedded Clock
Bits Per Clock Cycle	2 Bits	2 Bits	4 Bits	2 Bits
Length of Interconnect	~ 20 in.	~ 4 in.	~ 4 in.	~ 30 in.
Application Areas	Main-memory	Consumer, Comms, Graphics	Small Memories, Chip-to-Chip	Chip-to-Chip across Backplanes
Connectors	Yes	No (Devices soldered down)	Not Initially	Backplane Connectors
Type	Multi-drop, Bi-directional Bus		Multi-drop, Bi-directional Bus	Point-to-Point, Uni-directional link
Availability	Now	2000/2001	2001	Now

Néhány paraméter összehasonlítása

Rambus
Túl az 1 GHz-en
Elkészült az első 1 GHz felett üzemelő Rambus memória. Az eddigi 800 MHz helyett 1066 MHz-es órajelet sikerült elérni, ez 33%-os növekedés. Ezzel megvalósították a 2,1 Gbyte/s sebességű memória-sávszélességet. Az új RDRAM-ok legfontosabb felhasználási területe a grafikus és kommunikációs alkalmazások, valamint a fogyasztói elektronika – például játékkonzolok, HDTV-eszközök, set-top boxok, digitális videofelvevők.
A Samsung, a Hyundai, a Toshiba, az NEC és az Infineon Technologies a jövő évben kezdi meg a sorozatgyártást, addigra a prototípusok alapján elkészülhetnek azok az eszközök is, amelyek képesek kihasználni ezt a sebességet.

- www.rambus.com /general/press_releases /pr_073100.htm

Intel, AMD
„Bee! Most én vagyok a gyorsabb!"
Az Intel július 31-én mutatta be Pentium III-as processzorcsaládjának legújabb, 1,13 GHz-es tagját. Ezzel az órajellel jelenleg az első helyet foglalja el az asztali számítógépek piacán, megelőzve az eddig vezető AMD 1,1 GHz-es processzorát. A CPU az Intel állítása szerint 5%-kal gyorsabb 1 GHz-es elődjénél. Ezt a BapCo Sysmark 2000 programjával mérték le. A SECC2 tokozású processzor ára várhatóan 990 dollár lesz ezer darabos tételben.
Az IBM és a Dell azonnal bejelentette, hogy hamarosan megjelennek a piacon legújabb konfigurációikkal, amelyekbe már az új 1,13 GHz-es Pentium III kerül.

- www.intel.com

Még a hertz?
Már évek óta csak azt láthatjuk a PC-s világban, hogy a processzorok terén egyre nagyobb számokról, MHz-értékekről esik szó. Minél magasabb órajelű egy processzor, annál gyorsabb – eddig rendben is van. Ám egy kisebb-nagyobb technológiai bővítés vagy fejlesztés ennél sokkal többet jelenthet.
Egyre rázósabb a téma, hiszen a jelenleg fejlettnek és elérhetőnek számító technológia a 0,18 mikronos vezetőszélesség. A piac azonban lassan eléri ennek a korlátait. Ez szám szerint az Intelnél nagyjából az 1,13 GHz. Ez – miként annak idején az 1 GHz-es Pentium III-nál – inkább csak papíron létezik, ugyanis számottevő mennyiséget nem tud bemutatni az Intel, gyártókapacitásának szűk keresztmetszete miatt.

Az AMD Athlonja is 1 GHz környékén jár, sőt nem hivatalos becslések szerint (mivel az Intel nem hajlandó közzétenni, melyik processzorából hányat tud eladni) egyetlen 1 GHz-es Intel processzor eladására több mint egy tucat AMD-s processzoré jut.
Az egészben az a „poén", hogy a szövegszerkesztők, táblázatkezelők, internetes alkalmazások futtatására bőven elegendő egy 500–600 MHz-es processzor, ami tartaléka a processzornak efölött van, az gyakorlatilag kihasználatlan. A „kemény játékosoknál" kicsivel feljebb kerül a léc, de 733–800 MHz fölé már nekik sem érdemes menniük, sokkal célszerűbb a videokártyát fejleszteni. Ehhez képest sok vásárló tartja presztízskérdésnek, hogy neki legyen a leggyorsabb gépe, így elmegy megvenni a legújabb, legdögösebb processzort. Ez fenntartja az értelmetlen versengést, hiszen így elmondhatják a gyártók: „van kereslet a gyors processzorokra".
A méregdrága, GHz környéki processzorok ellen szól az is, hogy egy jól sikerült vásárlással a jóval olcsóbb Celeron processzorból ugyan árnyalatnyival kevesebb teljesítményt lehet kihozni, de ezeknél sok esetben a gyártó meghagyja a gyorsítás, a tuningolás lehetőségét. A jelenleg legsikeresebb változat az 566 MHz-es Celeron II, amelynél szerencsés esetben elérhetjük a 850 MHz-es sebességet, az alapórajel 66 MHz-ről 100 MHz-re emelésével.
Ennél még nagyobb port kavar az AMD Duron. 200 MHz-es belső órajele miatt érzékenyebb az FSB változtatására, viszont az AMD meghagyta a kiskaput az ügyes és leleményes vásárlók számára a szorzó feljebb állítására az eredetihez képest. Ezzel a 600 MHz-es példányok elérhetik a 800–900 MHz-es sebességet is. További előny, hogy az AMD több processzort képes gyártani, ráadásul olcsóbban. Itt egyetlen szűk keresztmetszetet találunk, az alaplapi támogatást, ezt azonban jelenleg az AMD és a Via chipkészletekkel igyekszik megszüntetni.

Via

Megtorpan a Cyrix III?

Amikor a Via felvásárolta a Cyrix céget, újra felgyorsult az olcsóságukról híres processzorok fejlesztése és gyártása. A jelenlegi 500, 533 és 600 MHz-es lapkák után viszont kétséges, hogy a már beharangozott 667 MHz-esek is megjelennek-e. A hírek szerint a Via technikai problémákkal küzd, emiatt valószínűleg nem fog megjelenni a Cyrix III 667 MHz-es változata. A cég egyelőre hallgat, bár több helyen hirdeti új processzorát...
A Cyrix III teljesítményét ismerve bennünk felmerült a kérdés: van-e reális alapja a típus továbbfejlesztésének, mert bár jóval olcsóbb az Intel hasonló órajelű típusainál, a teljesítménye elmarad azokétól. Persze, amit produkálni tud, az bőven elég az általános irodai alkalmazások futtatására – no de akkor megint nincs értelme a sebesség fokozásának. Véleményünk szerint akkor jár legjobban a Via, ha a versengést ráhagyja a nagyokra, ő pedig szépen csendben az olcsó kategóriájú gépeket látja el processzorral.

Post-Op

Színes gombok

A legtöbb felhasználói program fontosabb funkciói elérhetők billentyűkombinációkkal is. Eddig ezeket a kombinációkat fejben kellett tartani, most azonban megjelent az EZ Keyboard. Ezen a különböző kombinációk azonos színnel vannak jelölve. Az sem akadály, hogy az összes felhasználói program billentyűkombinációi nem

Hát nem gyönyörű?

férnek rá egy billentyűzetre, ugyanis sorban jelennek meg az egyes programokra optimalizált billentyűzetek Mac OS-hez és a Windowsokhoz. Így kapható már EZ Keyboard for Apple Final Cut Pro, EZ Keyboard for Adobe Premiere, EZ Keys for Media 100 & iFinish. Ennél a változatnál egyszerűen egy marék színes gombot kapunk, amelyeket nekünk kell elhelyezni az eredeti maces billentyűzeten.
A későbbiekben várható több olyan klaviatúra megjelenése is, amely kifejezetten egy-egy fontosabb alkalmazáshoz használható, például a kiadványkészítő programok közül a QuarkXpresshez, az Adobe Pagemakerhez, a Corel Ventura Publisherhez és az Adobe InDesignhoz, vagy a képszerkesztésben az Adobe Photoshophoz, illetve a CorelPainthez stb. Csak mellékesen jegyezzük meg, hogy ha valaki rendszeresen dolgozik a fenti programokkal, és nem tudja fejből a szükséges billentyűkombinációkat, azon nem segít a szivárványszínű billentyűzet sem...

- www.postop.com/html/EZproducts/ezproducts.htm

Creative Inc.

Zsebzenegép

A Creative új MP3-lejátszója, a D.A.P. Juke Box (Amerikában Nomad néven forgalmazzák) segítségével több mint százórányi zenét lehet a discman méretű lejátszóban magunkkal vinni. A discman méretű, bár annál valamivel vastagabb eszközben 6 Gbyte-os merevlemez tárolja a hanganyagot. Ez közel 150 CD tartalmának felel meg. A készülék támogatja az MP3 és a WAV formátumot, az SDMI-t, ráadásul flashelhető firmware-ének köszönhetően a lejátszható formátumok köre a későbbiekben tovább bővíthető. Mivel ez is Creative termék, tartalmazza az EAX technológiát, amelyet a SoundBlaster-felhasználóknak aligha kell bemutatni. A készüléket négy hangszórós kimenettel látták el. A gyári csomag része a PlayCenter 2

A Creative új MP3-lejátszója 6 Gbyte zene tárolására alkalmas

szoftver, ennek segítségével audio CD-ket lehet MP3 formátumú file-okká alakítani. A D.A.P-nek hatalmas LCD kijelzője van, és a későbbiekben több színben is megvásárolható lesz majd. A PC-hez USB porton keresztül köthető, ami viszonylag gyors adatátvitelt tesz lehetővé. Ára 499 dollár lesz, ezt azonban internetes rendelés esetén 399 dollárra mérséklik.

- www.creative.com
- www.nomadworld.com

Dián Krisztián, Erdős Márton, Sponga Tamás

AVerMedia AVerPack
Az előadás-hordozó

Az AVerPack eszköz az AVerMedia gondozásából látta meg a napvilágot, és rendkívül ötletes megoldást kínál a bemutatók számítógép nélküli mozgatására. Ezzel az eszközzel powerpointos bemutatókat tarthatunk, és képeket jeleníthetünk meg tévén, monitoron és LCD kivetítőn anélkül, hogy asztali számítógépünket vagy noteszgépünket cipelnünk kellene. Az ízléses formatervű

Könnyed bemutató

és igényesen kidolgozott eszköz mindössze 153×110×35 mm-es és nagyon könnyű (a tápegység nélkül).

Az adatokat egy CompactFlash kártya fogadja. Szerkesztőségünkben a 8 Mbyte-os Flash kártyával ellátott változatot próbálhattunk ki. Az adatfeltöltés párhuzamos porton keresztül történik. Mindössze az AVerPack Application szoftverre és egy adatkábelre van szükség hozzá, ezeket a felhasználó megtalálja a gyári dobozban. Ezenkívül találhat még itt egy 7 voltos tápegységet, egy távirányítót, a Flash kártyát, egy AV és egy S-Video kábelt, valamint a felhasználói kézikönyvet. Utóbbi rövid, ám annál érthetőbb technikai segítséget nyújt, az összes használati módot ábrákon mutatja be. Az AV illetve az S-Video kábelre akkor van szükség, amikor televízióhoz vagy videomagnóhoz csatlakoztatjuk a gépet. Ha az adott készüléken van S-Video csatlakozó, akkor az S-Video kábelt, ha nem, akkor az AV összekötőt használhatjuk. Utóbbi egyébként egyszerű, egyeres RCA kábel.

A távirányítóval az eszköz összes funkcióját távolról vezérelhetjük. Két ceruzaelemmel működik, formatervezett, nyomógombjai gumírozottak.

Az AVerPack Applicationnel négyféle – BMP, JPG, PCX és TIFF – formátumú képet tölthetünk fel a gépre. Egyébként a PPT file-okat is képpé konvertálja (rendszerint JPG lesz belőlük) és úgy tárolja. A másolás időtartama még a párhuzamos porton keresztül sem tart hosszú ideig, hiszen mindössze néhány Mbyte-ról van szó.

E remek ötleten alapuló kis eszköz hátrányaként említendő a tárkapacitásának és az általa ismert file-típusok palettájának szűkössége. Ezenkívül mivel csak kép megjelenítésére alkalmas, a hanghatásokat is nélkülöznünk kell. Az AverMedia AVerPack nettó ára 77 500 Ft, a garancia 1 év.

Dián Krisztián

- Kelly-Tech ☎ 350-1246
- www.kellytech.hu
- www.avermedia.com
- www.averm.com.tw

Shuttle Spacewalker DVD-ROM 10x
Csöndes társ

A Shuttle kihozta 10-szeres sebességű DVD-olvasóját, amely kimaradt a DVD-olvasókról készített tesztünkből.

A meghajtó tetszetős kinézetű, lekerekített, elején diszkrét DVD-ROM felirattal. A fejhallgató-kimenet és a hangerőszabályzó mellett két LED is helyet kapott – a zöld a DVD üzemmódot jelzi, a piros pedig a használat közben ég. A tálca masszív, halk működésű és meglehetősen gyorsan kicsúszik.

Mérési adatok

Átlagsebesség	5,87×
Sebesség a lemez elején	3,34×
Sebesség a lemez végén	3,81×
Átlagos elérési idő	96 ms
1/3 léptetés	107 ms
Teljes lemez	181 ms

A méréseket a DVD Speed programmal végeztük.

A felpörgetési idő átlagos. A használat során kiderült, ez az egyik leghalkabb meghajtó a piacon, ami jó mechanikára utal. A tesztek során bebizonyosodott, hogy jól megépített, de csak nagyjából 10-szeres tempójú DVD-olvasóval van dolgunk, amely jól grabbeli a zenei CD-ket, gyorsan és megbízhatóan olvassa a CD-ROM-ok minden fajtáját, és nagyjából 3–8-szoros sebességgel kezeli a DVD-filmeket.

Ahogy az már szabvány, a meghajtó ötszöri régióváltást engedélyez, ezután az utolsó beleég végképp.

A dobozban kapunk még egy 2.55-ös verziószámú PowerDVD szoftveres DVD-lejátszó programot – jelenleg ez a legjobb az összes közül.

A készülék nettó ára 1 év garanciával 33 900 Ft.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- Juventus Team Kft.
- ☎ 469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.spacewalker.com

Minolta-QMS Magicolor 6100N
Bűvös színek

A színes lézernyomtatók között tekintélyes helyet foglal el ez a készülék – méretei tekintetében is, 615×540×420 mm-es terjedelmével és kellékek nélküli, 46 kg-os tömegével. Percenként 6 színes lapot vagy 24 egyszínű oldalt képes nyomtatni, az alapkiépítésben 64 Mbyte memória segítségével 600×600 dpi, vagy megfelelő bővítés esetén (maximum 384 Mbyte) 1200×1200 dpi felbontással. Ezek az értékek A/4-es méretű oldalak esetén értendők, de A/3-as lapokra, címkékre, fóliára és borítékokra is képes nyomtatni. Megfelelő kiegészítéssel kétoldalas nyomtatásra is képes.

Minolta-QMS Magicolor 6100N: nem éppen kicsi...

A géptől kapott adatokat 200 MHz-es RISC processzorral dolgozza fel. Képességei opcionálisan tovább növelhetők, egy legfeljebb 2,2 Gbyte kapacitású merevlemez beépítésével. A felhasználók nyomtatási igényeit soros és párhuzamos porton, valamint a beépített 10/100-as hálózati kártyán keresztül képes fogadni. Támogatja többek között a PostScript Level 2, a PCL-6 és a HP-GL 7475A/7550 lapleíró nyelvet.

A színkorrekciót a Minolta-QMS Qcolor rendszer végzi. Papiradagolója 250 lapot fogad be, 1250 lapos kapacitásig bővíthető. Terhelhetősége egyszínű nyomtatás esetén 75 ezer, színesben 18 750 lap havonta. Természetesen ilyen erős terhelés mellett egyes kellékanyagokat gyakrabban kell cserélni.

Nyomatainak képminősége a kategóriáján belül jónak mondható, bár a tesztábra a lézernyomtatókra jellemző tüneteket mutatott: a nagy precizitást igénylő, finom vonalak és az egyenletesen lefedett, egyszínű felületek megjelenítésén még lehetne javítani. A nyomtató több változatban kapható, ezek között alapképességeikben mutatkozik kisebb eltérés. A Minolta-QMS Magicolor 6100N nettó ára 1 248 900 Ft, a garancia 1 év.

Siposs Zoltán

- Minolta Magyarország Kft. ☎ 206-2266
- www.minolta.hu
- www.qms.com

Samsung Syncmaster 170MP
Tévé a monitorban

Akik TFT monitoron keresztül nézik a világot, szerencsésnek mondhatják magukat. Ám ha fel is akarnak vágni ezzel, akkor ideje beszerezniük a Samsung legfrissebb fejlesztését, a cég ugyanis új műfajt teremtett.

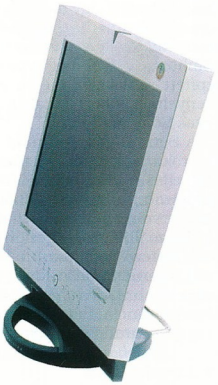

Syncmaster 170MP: munka közben is kéznél a tévé

A 17 colos képátlójú Samsung Syncmaster 170MP monitor integrált sztereó tévévevőt is tartalmaz. Így használhatjuk monitornak és tévének is, sőt a PIP (kép a képben) rendszernek köszönhetően a tévéképet méretezhető és áthelyezhető ablakban is nézhetjük. A készülék impozáns megjelenésű, fémhatású műanyag borítása sötétszürke és fekete, elöl két apró hangszóróval. Kezelőszervei a Samsung típusoknál megszokott érintős fémgombok, melyekkel minden létező beállítást elvégezhetünk.

A monitor képe kellemes, a TFT kategória élmezőnyében foglal helyet, de szokatlan lehet a hagyományos katódsugárcsöves monitorok kedvelőinek (ha képeket vagy játékokat jelenítünk meg, olyan érzésünk támad, mintha a monitorra lennének festve). A tévévevőrész hagyományos televízióként funkcionál, a beállítások is a megszokottak, emellett sztereó hangvételre is képes, A2 és Nicam normával. A csatornák automatikusan és kézzel is behangolhatók, átrendezhetők. Távirányítót is kapunk a teljes kényelemhez. Akik le tudják tenni az asztalra a készülék árát, azok vadonatúj fejlesztésű és rendkívül kényelmes eszközzel lesznek gazdagabbak. Valószínű, hogy sok főnöki asztalon kap majd szerepet e mindentudó monitor.

A Samsung Syncmaster 170MP nettó ára várhatóan 929 900 Ft, a garancia ideje még nem ismert.

Valter Krisztián
(flex@webit.hu)

- Samsung Electronics Magyar Rt. ☎ 453-1100
- www.samsung.hu
- www.samsung.com

Senorg Progress PC554 P-III 700
Az újdonság ereje

„Hölgyeim és uraim! Megérkezett az első 815-ös gép!" – kezdhetnénk így is, de hogy minden kételyt eloszlassunk: megkaparintottuk az első Intel 815-ös chipkészletű alaplapot. A rá épülő konfiguráció a Senorgtól érkezett, a szokásos, igényes csomagolásban, minden tartozékkal. A 815E chipkészletű alaplapon 700 MHz-es Pentium III processzor dübörgött 128 Mbyte SDRAM társaságában. A gép további tartozékai: 6,4 Gbyte-os, UDMA/66-os Western Digital merevlemez, 48-szoros sebességű Sony CD-olvasó és egy 1,44 Mbyte-os floppymeghajtó. Sajnos a CD-olvasó meglehetősen hangos volt, és a karcos lemezeket nagyon nehezen olvasta be.

A többi alkatrészt mind az alaplapra integrálva találhatjuk meg. A 810E alaplap továbbfejlesztéseként van itt videovezérlő, integrált puffermemóriával, SoundMax hangvezérlő, valamint 10/100-as képességű Intel hálózati csatoló is. Az alaplap a teszteredmények alapján és szolgáltatásait nézve a BX chipkészletűek méltó utódja lehet, kisebb fenntartásokkal. BIOS-ának hasznos újdonsága, hogy a hibákat eseménynaplóba (event log) menti, amelyet kezelhetünk. Ez nagy segítséget nyújthat a hibák felderítésében. Az IDE vezérlő képes a legújabb, ATA 100-as üzemmódra, de nem sok előnyét látjuk ennek, amíg nem dobják piacra a 10 000-es fordulatszámú merevlemezeket. Az integrált videovezérlő képességei egy irodában megfelelnek, de az újabb játékokat felejtsük el. Ne bánkódjunk azonban, az alaplapon 4x AGP/AGP Pro kártyahely is helyet kapott.

Összességében csak ott tapasztalhatunk némi gyorsulást a BX-es alaplapokhoz képest, ahol a szabvány is fejlődött. Az ICH2-nek köszönhetően a 820-as szériára jellemző mindenféle gyermekbetegségtől mentes az alaplap. Egy 815-ös chipkészletű alaplap jó választás lehet sokak számára, de ha jó BX-es alaplappal rendelkezünk, aligha érdemes váltanunk. Legnagyobb vetélytársával, a Via Apollo Pro 133A-val szemben hátrány az is, hogy jóval drágább a chipkészlet.

A gép jól teljesített, gyors, stabil és megbízható volt. A konfiguráció nettó ára monitor nélkül, 3 év garanciával 244 000 Ft.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- Senorg Rt. ☎ 452-1000
- www.senorg.hu
- www.intel.com

Mérési adatok

Bryce 4	152 pont
CorelDraw 9	149 pont
Elastic Reality 3.1	160 pont
Excel 2000	138 pont
NaturallySpeaking Pref 4.0	119 pont
Netscape Communicator	143 pont
Paradox 9.0	130 pont
Photoshop 5.5	121 pont
PowerPoint 2000	137 pont
Premiere 5.1	133 pont
Word 2000	111 pont
Windows Media Encoder 4.0	128 pont

A méréseket a SysMark 2000 programmal végeztük.

Bogo Eye Mouse és BogoCop

Érints meg, és megmondom, ki vagy!

Ez a hardver–szoftver együttes a biometrikus azonosítás szellemes kiváltása, illetve az általánosan alkalmazott név–jelszó párossal történő felhasználóazonosítás megerősítése. Egyrészről PS/2-es csatlakozójú optikai egér alkotja, a párhuzamos porthoz kapcsolódó kiegészítő áramkörrel. Az egér oldalán található az ujjlenyomatot leolvasó érzékelő, a beérkező adatokat a BogoCop nevű program dolgozza fel.

Bogo Eye Mouse

A rendszer Windows 95/98, illetve Windows NT 4.0 alatt használható. Ebből máris következik, hogy NT-s környezetben jóval nagyobb biztonságot nyújt. Lehetővé teszi, hogy a felhasználók az ujjlenyomatuk regisztrálása után egy mozdulattal, az egér szenzorablakának megérintésével bejelentkezzenek a munkaállomásra, míg a nem regisztráltakat teljes mértékben kizárja a rendszerből. A szoftvercsomag része egy képernyővédő program, amellyel lezárhatjuk munkaállomásunkat, amíg távol vagyunk.

Hasznos kiegészítés, hogy a fontos dokumentumokat titkosíthatjuk, illetve visszafejthetjük egy egérkattintással és egy szenzorérintéssel. Az így titkosított dokumentumok tartalmához csak a kódolást végrehajtó személy férhet hozzá, feltörésük hosszadalmas eljárást igényelne. Az egér egyelőre kétgombos változatban létezik, de hamarosan görgős változatban is megjelenik. A rendszer nettó ára hozzávetőleg 38 000 Ft, a garancia 1 év.

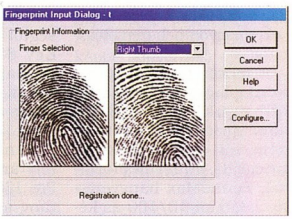

A felhasználó regisztrálása egyszerű művelet

Siposs Zoltán

- Erando Kft. ☎ 383-3385
- www.erando.hu
- www.bogotech.com

Sony DAV S300

Szobamozi

Azok, akik komolyan foglalkoznak egy házimozi kiépítésének gondolatával, alapvetően két út közül választhatnak. Az első, amelyet követett változatnak nevezhetünk, viszonylag egyszerű. Ilyenkor felépítünk otthon egy kisebb bemutatótermet, ahol az összhatás a megbízott szakembereknek köszönhetően többé-kevésbé tökéletes lesz.

A módszer egyértelmű hátránya, hogy sokan nem tehetik meg ezt, így költségkímélő megoldásokra szorulnak: a számítógépüket használják DVD-lejátszónak, és beérik meglévő monitoruk vagy tévéjük képével, illetve segítségül hívják a régi audioeszközeinket a térhatású hangok életre keltéséhez.

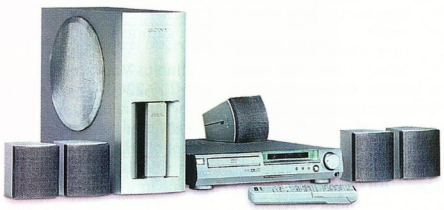

Minden egyben

A végeredménnyel ekkor az a baj, hogy ha valaki már kipróbált egy jól összehangolt házimozirendszert, akkor keserűen tapasztalhatja, hogy a kényszerű kompromisszumok elképesztő eltéréseket eredményezhetnek az egységenként összeválogatott környezethez képest.

A két megoldás között tátongó szakadékot a Sony nyár közepén piacra dobott termékével, a DAV S300-zal kívánja betölteni. A típusjel egy asztali DVD-lejátszó és egy 5.1-es hangfalrendszer kedvező árú kombinációját jelöli. Mivel teljes körű megoldásra törekedtek, a modellre jellemző a nagyfokú integráltság. A lejátszó formai kivitele hibátlan, ráadásul sokkal kisebb helyet foglal, mint hagyományos asztali társai.

A beépített digitális erősítőnek és a Dolby Digital, DTS dekódernek köszönhetően tartalmazza a házimozi nélkülözhetetlen komponenseinek javát, jelentősebb minőségi kompromisszum nélkül. Sajnos ez már nem teljesen igaz az öt mikroszatellitből és passzív mélynyomóból álló 5.1-es hangfalrendszerre.

Összességében elmondható a DAV S300-ról, hogy DVD-filmek megjelenítésére hegyezték ki. Ezek lejátszásakor kellő dinamikával, bár kicsit harsányan szólt. Sztereó lejátszáshoz érdemes kiegészíteni két erőteljesebb elülső hangdobozzal, így a család igazi multimédiás szórakoztatóegységévé válhat. Említésre méltó még a beépített rádióvevő, illetve a kényelmet fokozó, szabványos Sony távirányító.

A Sony DAV S300 rendszer kategóriájában igazi ár–teljesítmény bajnok (a lejátszó mintha tévedésből került volna e belépő szintű összeállításba), egyelőre számottevő vetélytárs nélkül. Ajánlott nettó kiskereskedelmi ára 199 992 Ft, a garancia 1 év.

Harangozó Csongor (shoebaron@vogel.hu)

- Juventus Team ☎ 469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.sel.sony.com/SEL/consumer/ss5/generic/homeentertainment/dvdsolutions/index.shtml

Via Cyrix III

Lassú, de megfontolt

Van a számítógép-használóknak egy olyan rétege, akik nem tartanak igényt hatalmas teljesítményre, ellenben nagyon érzékenyek az árra.

Ez a kör általában irodai alkalmazásokat futtat, legfeljebb passzánszt játszik, és eszében sincsen tuningolni, kéthavonta átépíteni a gépét.

Ezeknek a felhasználóknak sok esetben még a ma kapható legegyszerűbb Celeron is pazarlásnak tűnik, hiszen messze nincs kihasználva a processzor teljesítménye.

Ezt a réteget célozta meg a Cyrix új processzorával, amely évek óta az első Intel-kompatibilis, nem Intel gyártmányú processzor.

A Cyrix III típusnevű processzor teljesen Socket 370-kompatibilis.

Cyrix III – legalább olcsó

Ismeri az MMX és a 3DNow! utasításkészletet, 133 MHz-es alapórajellel lehet meghajtani, és 128 Kbyte elsőszintű cache-t tartalmaz. 0,18 mikronos gyártási technológiával készítik, így a fogyasztása és a hőtermelése alacsony. 1,8 V-os tápfeszültséget igényel.

Méréseink alátámasztották, hogy a hardcore gamereknek nem érdemes ezzel a processzorral foglalkozni.

Az irodai alkalmazások futtatásánál nincs semmi gond, hozza az órajele alapján elvárható teljesítményt.

A gond a lebegőpontos számításokat használó alkalmazásoknál kezdődik, amelyeknél gyengén teljesít – minden utasítást alaposan megfontol :).

A tesztelés során egy 300 MHz-es Celeron A-val hasonlítottuk össze, és még annál is gyengébb eredményeket ért el, pedig a Celeron csak 66 MHz-es alapórajellel volt meghajtva.

Ha pedig 450 MHz-re húztuk a Celeront, durván kétszer akkora teljesítményt nyújtott, mint a Cyrix III.

Ennek alapján csak az vásároljon ilyen processzort, aki biztosan nem fog a Wordön, az Excelen, esetleg az Internet Exploreren kívül más alkalmazást használni, különben komoly csalódás fogja érni.

A processzor 500 MHz-es változatának nettó ára 14 400 Ft, az 533 MHz-esé 17 500 Ft, a 600 MHz-esé pedig 29 500 Ft.

Nagy Zoltán

- Senorg Rt. ☎ 452-1000
- www.senorg.hu
- www.cyrix.com /products/cyr3.htm

Mérési eredmények

Processzor	Celeron, 450 MHz	Cyrix III, 533 MHz
Szövegszerkesztő	143,6%	123,1%
Táblázatkezelő	182,1%	139,0%
Adatbázis-kezelő	182,2%	156,1%
Banki programcsomag	124,1%	105,8%
3D-s renderelés	144,1%	70,4%
Képmanipulálás	150,5%	67,6%
Videolejátszás	206,8%	78,0%
Játék	153,9%	80,2%

Megjegyzés: az eredmények a 300 MHz-es Celeron sebességéhez viszonyított százalékos értékek.

ifeView USB Catch Sound

Kapd ki a hangot!

A minidiszk elterjedésének a magas ár mellett az is gátló tényezője, hogy a digitális albumok előállításához nélkülözhetetlen egy rögzítésre alkalmas készülék.

Ennek hiányában kénytelenek lennénk beérni a boltokban fellelhető „műsoros" MD-kkel, ám ezek száma egyelőre külföldön is messze elmarad a CD-kínálattól.

Mehet a zene MD-re!

Így marad a felvevőegység beszerzése, amely lehet asztali vagy hordozható változat.

Ezt követően már csak az MD és a forrás (CD-vagy MP3-lejátszó, PC stb.) összekötése okozhat nehézségeket.

Azok a szerencsések, akik a hangkártyán vagy az erősítőn található optikai kimenet segítségével már eddig is rögzítettek zenét, tapasztalhatták az adatvesztés nélküli másolás páratlan tisztaságát.

A LifeView USB Catch Soundot a PC-s megoldás tökéletesítésére készítették, segítségével MD-re rögzíthetjük a gépen lejátszott zenéinket. A minőségért az optikai kábel, a gyors és zökkenőmentes telepítésért az USB-s csatlakozó felel.

Használata a félperces telepítést követően szinte gyerekjáték. A PC-n lejátszott MP3-ak, CD-k a felvételre beállított MD-n tetszés szerint rögzíthetők. A lejátszószoftver gyakorlatilag bármi lehet – WinAmp, Media Player stb. Arra azért érdemes figyelni, hogy a felvétel tartalmazza majd az összes „háttérzajt". Velünk előfordult, hogy a leghúzósabb Paul Van Dyk-mix kellős közepén különféle windowsos WAV-ok köszöntek vissza. (Máig emlékezetes, hogy az utcán sétálva pár másodpercig igencsak nem tudtam hova tenni az e-mail érkezését jelző hangot.)

Összességében a Catch Sound már-már a hordozható MP3-lejátszók feltöltésének szintjére emeli az MD-t, hiszen a napi munka mellett könnyen és gyorsan rögzíthetjük kedvenc számainkat, albumainkat a digitális hordozóra.

A termék nettó ára 14 500 Ft, a garancia 1 év.

Harangozó Csongor

- East Computer Kft. ☎ 431-3439
- www.lifeview.hu
- www.lifeview.com

A Hardverkirakatban szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott Pentium III-as géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük.

- Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- A multimédia fellegvára – CHIP, 2000/4/117

Mesterek csatája

A PC-s videokártyák választékában egyre inkább elmosódnak a generációs határvonalak, ami kis káoszt okoz a piacon – és nagy káoszt a vásárlók fejében. Az alábbiakban ezen próbálunk segíteni.

Napjainkban a videokártyák területén a vezető 3D-s gyorsítókat előállító cégek – az nVidia, a 3dfx stb. – diktálnak. Szerencsére akad köztük olyan is, amelyik inkább új ötletekkel és technológiákkal próbál az élre törni (Matrox, Ati) – méréseink alapján úgy tűnik, sikerrel.

Megfigyelhető, hogy a gyártók egyre nagyobb piaci szegmenseket lefedő termékcsoportokat hoznak létre, vagyis egy-egy chipnek sok változatát hozzák forgalomba a csúcskategóriájútól az olcsóig. A kártyák egyik legdrágább alkatrésze már régen nem a videochip, sokkal inkább az egyre nagyobb kapacitású és gyorsabb memóriamodulok. Az olcsóbb kártyákon a jól bevált SDRAM típussal találkozhatunk, míg a drágábbaknál a 166–183 MHz-es DDR SD/SGRAM-ok az elterjedtek. Hétköznapivá vált a tévékimenet is, amely egyre jobb minőségben szolgáltatja a képet – immár fekete keretek nélkül.

A mezőny

A négy videokártya egyike már ismert lehet egy korábbi számunkból: az nVidia GeForce2 GTS chipre épülő Asus V7700. E csúcskategóriájú chip lebutított változatával találkozhatunk a Leadtek Winfast GeForce2 MX kártyáján, amely olcsó, de nagyon jó. Aztán itt van a világ legnagyobb videokártya-gyártója, az Ati, amely bár kiváló chipeket készített, mindig lemaradt egy lépéssel az élmezőnytől. Most nem bízott semmit a véletlenre. Legújabb terméke tiszteletet parancsol: nemcsak a meglévő eljárásokat képes a leggyorsabban kezelni, hanem több – a konkurens cégeknek – mintául szolgáló képességgel is felvértezték a Radeon chipet. A negyedik versenyzőnek sajnos nagyobb a neve, mint a tudása: a 3dfx Voodoo5 nem rossz, de versenytársai alaposan elhúztak mellette.

Minden kártya kitűnőre vizsgázott 2D-s képminőségből, a legszebb talán az Atié volt, közel matroxos minőségű. A DVD-lejátszást már mindegyik kártya támogatja, de csak az Ati Radeon képes teljesen hardverből dolgozni (akárcsak a Realmagic Hollywood+ kiegészítőkártya) vagy valós időben rögzíteni. A teszteredményekből látszik, mindegyik kártyának megvan a maga erőssége – de a hátfájása is.

3dfx Voodoo5

Az 5500-as típuson két VSA 100-as chip dolgozik 64 Mbyte memória társaságában. A kártya érdekessége,

Műszaki adatok és mérési eredmények

Műszaki adatok								
Gyártó, típus	**Ati Radeon 64 Mbyte DDR SDRAM Vivo**		**3dfx Voodoo5 5500 AGP**		**Leadtek Winfast GeForce2 MX**		**Asus V7700 GeForce2 32 Mbyte DDR SGRAM**	
Forgalmazó	Axico Kft.		Herta Kft.		Kelly-Tech Kft.		Macroda Kft.	
Telefon	342-3255		322-2232		350-1246		214-2392	
Ár (bruttó)	(100 ezer Ft alatt várható)		(még nem kapható)		54 000 Ft		110 250 Ft	
Garancia	1 év		10 év		1 év		2 év	
Videochip	Ati Radeon		két VSA-100		nVidia GeForce2 MX		nVidia GeForce2	
Memória mérete, típusa	64 Mbyte 183 MHz-es DDR SDRAM		64 Mbyte SDRAM		32 Mbyte SDR SGRAM		32 Mbyte 166 MHz-es DDR SGRAM	
RAMDAC	350 MHz-es		350 MHz-es		350 MHz-es		350 MHz-es	
Tévébemenet és -kimenet	●/●		○/○		○/●		○/○	
*Mérési eredmények**								
Alkalmazott processzor	Pentium III, 800 MHz	Celeron II, 566 MHz	Pentium III, 800 MHz	Celeron II, 566 MHz	Pentium III, 800 MHz	Celeron II, 566 MHz	Pentium III, 800 MHz	Celeron II, 566 MHz
3DMark 2000								
640×480/16 bit	6677	3744	4357	2694	6391	3632	6982	3678
1024×768/32 bit	4707	3500	3400	2598	2865	2514	4463	3406
1280×1024/32 bit	3435	2988	○	○	1776	1649	2965	2560
Quake3 Arena 1.17								
demo1								
Fastest	105,3 fps	63,5 fps	92,0 fps	55,6 fps	105,7 fps	65,1 fps	106,0 fps	66,0 fps
1024×768/32 bit, very high detail	72,6 fps	53,0 fps	62,2 fps	43,8 fps	37,8 fps	37,5 fps	70,0 fps	54,6 fps
1280×1024/32 bit, very high detail	49,5 fps	45,2 fps	38,8 fps	37,7 fps	22,2 fps	22,2 fps	39,8 fps	39,2 fps
Nv15demo								
Fastest	33,7 fps	19,2 fps	30,2 fps	17,9 fps	33,4 fps	19,9 fps	33,5 fps	19,9 fps
1024×768/32 bit, very high detail	23,5 fps	13,6 fps	19,5 fps	11,4 fps	19,0 fps	13,7 fps	23,1 fps	14,2 fps
1280×1024/32 bit, very high detail	22,9 fps	13,5 fps	19,0 fps	11,2 fps	13,9 fps	11,4 fps	19,4 fps	13,7 fps

** Tesztkonfiguráció: Asus CUBX alaplap, 128 Mbyte PC 133-as LG SDRAM, Diamond MX300 hangkártya, IBM DJNA 352030 merevlemez.*

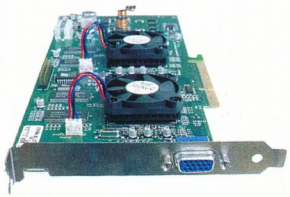

3dfx Voodoo5 5500 AGP: hardveres élelmosással

hogy kiegészítő tápkábelt igényel extra teljesítményfelvétele miatt.

Noha ebben a mezőnyben lemaradt, de még így is nagyon gyors. Legfőbb erénye, hogy mivel hardveresen kezeli a T-puffert, az élelmosást bekapcsolva sem lassul le nagyon. A többi gyártó ezt szoftveresen valósította meg, arra hivatkozva, hogy nagy felbontásnál nem látszik egy-egy él „szörösnek". Mindkét félnek igaza van. Hogy ki melyik módszerre szavaz, abban már a szubjektív vélemény is szerepet kap.

Ati Radeon

Íme az új császár a videokártyák között! Az Ati hosszú idő után ismét

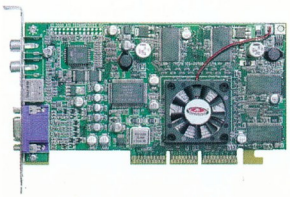

Ati Radeon 64 MB DDR SDRAM Vivo: az új császár

megmutatta, mire képes. A cégnek jót tett a vérfrissítés, ez meglátszik termékén. A rengeteg különleges 3D-s effektus ellenére a sebességre sem lehet panasz, hiszen a teszt során az eddig etalonnak számító nVidia GeForce2 GTS chipet több esetben is állva hagyta. Az Ati Rage Theater chipnek köszönhetően hardveres DVD-lejátszással és videofelvételi lehetőséggel is kényezteti tulajdonosát.

A kártya érdekessége, hogy 16 bites színmélységben a chipnek gondjai vannak mind a képminőséggel, mind a sebességgel. 32 biten ez teljesen megszűnik, minden helyreáll. Az első olyan kártya, melyet valóban 32 bites színmélységre fejlesztettek ki. A Hyper Z technológia nagy felbontásban, sok adat esetén rendkívül sokat segít, a 20%-os gyorsulás szemmel is látható.

nVidia GeForce2 MX

Az nVidia belátta: nem elegendő a legjobbat megcsinálni, és várni, hogy mindenki azt vegye meg – szükség van olcsóbb termékre is. A GeForce2 GTS chip enyhe lebutítása, és a DDR SGRAM lecserélése SDR SDRAM-ra a vételárat is megfelezte, amitől valószínűleg kis hazánkban is sikertermékké válik. A nagy felbontásokat nem neki találták ki, de még 1024×768-as képméretben is megállja a helyét.

Melyik a legjobb?

Ha olcsó kártyát keresünk, a Leadtek Winfast GeForce2 MX kiváló választás lehet, hiszen árához képest rendkívül jó teljesítményt és nagy tudást nyújt. Egyetlen vetélytársa talán az SDR SDRAM-mal szerelt Ati Radeon lehet (amint tehetjük, összemérjük az erejüket). Kiváló vétel!

Asus V7700 GeForce2: 32 Mbyte DDR SDRAM-mal drágább – és persze jobb

Ha többet sikerül összekuporgatnunk erre a rendszerelemre, feljebb küszhatunk a létrán, de nem feltétlenül jó döntés megállni egy Voodoo5-ös kártyánál. A négyszeres mintavételezéssel készülő élelmosás egy 640×480-as felbontású képből nagyjából 1024×768-as minőségű látványt produkál – de csak az éleket tekintve! Azaz, ha finomabb felbontást használunk, jobb képminőséget érünk el.

Az nVidia GeForce2 GTS kiváló kártya, bár legújabb tulajdonságát, a képpontonkénti manipulációt még semmi sem használja ki. Rendkívül gyors. Meghajtószoftvere kicsit puritán, de megbízható. Árban – és minden egyébben – erőteljesen verseng vele a szinte még meleg Ati Radeon, amely valamivel jutányosabb áron újabb effektusokat és néhol nagyobb sebességet kínál. Ehhez vegyük még a teljes körű DVD- és videoegységet, melyet minden más kártya megirigyelhet.

A győztes tehát az Ati új üdvöskéje. Mozi színvonalú effektusaival, észveszejtő sebességével, rengeteg extra szolgáltatásával és kedvező árával méltán veszi át a vezetést, ez jelenleg a PC-s videokártyák Ferrarija. A Voodoo5 sajnos nem váltotta be maradéktalanul a hozzá fűzött reményeket, talán majd a 3dfx új fejlesztése, a Rampage.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

- Vektoros jelenkép. CHIP, 2000/4/90
- A ti jövőtök. CHIP, 2000/5/94
- Az utolsó pixelharcos. CHIP, 2000/7/74
- www.asus.com
- www.atitech.com
- www.leadtek.com
- www.nvidia.com

PYRO 1394 DV
FireWire Digitális Videószerkesztő

36 000 Ft + ÁFA

A 150 000 Ft értékű Media Studio Pro 6.0 VE professzionális videószerkesztő programot is tartalmazza !!!

ATCOMP
www.atcomp.hu
mail@atcomp.hu
1107 Budapest, Ceglédi út 1-3.
tel/fax: 4313-415 tel: 4313-445
Viszonteladók jelentkezését is várjuk !

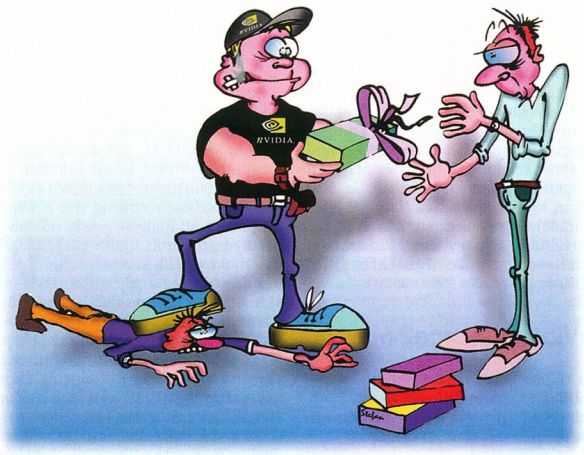

Csak keményen...

Sajátos látásmód

Az elmúlt évek során a tajvani illetőségű, grafikus chipjeiről elhíresült nVidia egyre növekvő népszerűségnek örvendett a felhasználók körében, nem véletlenül...

Betartott határidők és specifikációk (eltekintve a TNT órajelspeckójával kapcsolatos botlástól) és – a folyamatosan mellét döngető 3dfx-szel (akkor még 3Dfx) szemben – szerény nyilatkozatok jellemezték a céget.

Mindemellett pedig a lényeg: remek teljesítményt hordozó 2D-3D-s grafikus chipkészleteket dobott a piacra nagy mennyiségben, mindenki számára elérhetően, és az árszinttel sem voltak különösebb gondok.

Időközben azonban elromolhatott valami, mintha megszédültek volna a dicsőségtől az nVidiánál. A GeForce-vonal piacra dobása óta sok gond van velük, bár nem a termékekkel, hiszen most már senki számára sem kétséges, hogy ami két-három évvel ezelőtt a 3dfx volt, az most az nVidia: a hegy koronázatlan királya. A GeForce2 GTS-sel a cég mindent és mindenkit a víz alá akar nyomni, és ennek érdekében semmitől sem riad vissza.

Azt gondolná az ember, hogy a Matrox G800, vagy az Ati Radeon (ez utóbbi rendesen szorongatja is a GTS-t) majd jól odatesz az NV15-nek.

Így gondolhatták az nVidiánál is, ezért elkezdték csábító ajánlatokkal megkörnyékezni a két kanadai cég kulcspozícióban csücsülő fejlesztőmérnökeit. A szándék nagyon átlátszó volt: átcsábítom, megszerzem a tudását, aztán adok neki valami rutin fejlesztési munkát... Ezért az Ati és a Matrox is beperelte az év elején az nVidiát tisztességtelen piaci magatartás miatt. A perek folyamatban vannak, de egyelőre nem kaptak különösebb nyilvánosságot.

További érdekesség, hogy a 3dfx elleni kereszteshadjáratot az nVidia PR-részlegének élén az egykor a Matroxnál dolgozó Diane Vanasse vezeti. Vajon a 3dfx-nél miért nem környékeztek meg senkit?

Egy igazi „keresztapa" azonban nem elégszik meg ennyivel. Miután az addig az nVidiához kifejezetten lojális Riva3D.com Web-hely leközölt egy teljes tesztet a Voodoo 5 5500-ról, a PR-osztály megkereste e-mailben az e-lap főszerkesztőjét, erős nemtetszésének adott hangot, és a támogatás teljes megvonásával fenyegetőzött.

Két hétre rá a főszerkesztő sűrű bocsánatkérésekkel tűzdelt nyílt levelet közölt a lapjain, hogy így meg úgy, hibázott, amikor a nyilvánosság elé tárta az ügy részleteit – és tanúságot tett amellett, hogy az nVidia a király. Ez a fejlemény legalábbis érdekes...

Kevésbé brutális eset, inkább csak vicces, hogy a 3dXtreme.org főszerkesztője a fenti esettel nagyjából egy időben kijelentette, hogy addig 3dfx-rajongónak ismert orgánuma pro-nVidia beállítottságúra vált. Ez az ember talán pályát tévesztett, politikusnak kellett volna mennie.

Ezzel persze nincs vége a hasonló eseteknek. Nagyon tanulságos az, ami a Hypothermia nevű, januárban indult webes lappal történt. A site főszerkesztője megkereste emailben az nVidiát, ugyan tudnának-e neki küldeni tesztelésre egy SDR-es GeForce256-os kártyát (ez még ugyebár az év elején volt). A válasz lényegében egy szigorú, pontokba szedett feltétellista volt, amelyhez idomulva lehetett szert tenni a hőn áhított kártyára.

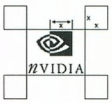

Mérnöki pontossággal... csapnak le

A feltételek között szerepelt többek között kismilliónyi kikötés, például arról, hogyan kell elhelyezni az nVidia logóját a nyitólapon. Informálisan pedig udvariasan, de határozottan felkérték emberünket, hogy tüntesse el a 3dfx emblémáját az oldalairól. Tudni kell, hogy ekkorra a voodoosok már több kártyát és vagy 25 promóciós csomagot küldtek a lapnak. A főszerkesztő teljesen logikusan nem engedett a nyomásnak, főleg miután egy mind-

- http://hypothermia.gamershardware.com/
- http://nvidia.com
- www.aureal.com
- www.riva3d.com
- www.gainward.com.tw
- www.tomshardware.com
- www.hardocp.com
- www.insanehardware.com

össze 16 Mbyte SDR memóriát tartalmazó, defektes kártyát kapott kézhez! Felajánlotta az nVidiának, hogy visszaküldi nekik a kártyát, és felejtsék el ezt az egész „szponzori" szerződést, mire az nVidiások megfenyegették, hogy akár megtartja a kártyát, akár nem, igazodnia kell a korábban aláírt szerződésben foglaltakhoz.

Csak keményen... Szerencsére már jó pár népszerű netes kiadvány, köztük a HardOCP, az Insane Hardware stb. is felfigyelt az nVidia „strong-arm" taktikájára, és figyelmezteti olvasóit.

Térjünk vissza a munkaerőpiacra. Az összeomláshoz közeledő Aurealtól kilenc munkatársat vett át az nVidia, és egyesek tudni vélik, hogy megveszi az egykor szebb napokat látott audioeszközöket gyáró cég romjait – egy WaveBruteForce nevű hangkártya stílszerű lenne az nVidia palettáján. Komolyra fordítva a szót: ezzel megteremtődhet annak a lehetősége, hogy a Microsoft X-Boxába ne csak a videorendszert, hanem a hangkeltő eszközt is ők szállítsák.

Egyik legfurcsább húzásukat a cikk végére tartogattam. Történt ugyanis, hogy egy jóhiszemű kártyagyártó cég, az ugyancsak tajvani Gainward elhatározta, eltér a többiektől, és speciális GeForce2-es kártyát dob piacra. /400 nevű sériájuk a referencia 6 ns-os DDR memóriachipjei helyett 5 ns-osakat használ, melyeket alapban 200 MHz-en hajt meg (effektív órajel: 400 MHz).

A GPU órajele maradt a szokásos 200 MHz – de ez nem oszt, nem szoroz, a GTS-eket ugyanis a memória-sávszélesség szűke fogja vissza. Mindemellett a cég előzetesen garantálta, hogy minden /400-as kártya stabilan fog működni 220/450 MHz-en.

Miután ezt Thomas Pabst leközölte népszerű Web-helyén (www.tomshardware.com), némi tuningolással fűszerezve (233/472 MHz) az nVidia neki is és a gyártó Gainwardnak is jelezte, hogy helyteleníti, illetve nem támogatja a referenciaajánlásoktól való ilyen mértékű (?) eltérést.

Ez könnyen chipmegvonási retorzióval végződhet, hiszen az nVidiának így is marad elég vevője – manapság még a nagymamák is GeForce-os kártyák gyártásával foglalatoskodnak.

Az nVidia lépése mögött az állhat, hogy a tuningolt /400-as már közel azt a teljesítményt nyújtja, mint a nyár végére, ősz elejére ígért következő generációs chipjük, az NV20.

●

A hatásmechanizmus hasonló, mint a Microsoftnál, a 3dfx-nél és az IBM-nél. Ha te vagy a király, folyton rettegsz, mikor próbál meg valamelyik kiskirály letaszítani a trónról.

Minél jobban rettegsz, annál agresszívebb leszel velük szemben – néha ok nélkül. Ördögi kör, az eredmény pedig kétséges.

Rixer György

Az amulett és a fotólabor

A digitális fotótechnikával készíthető képek minősége napról napra közelebb kerül a hagyományos fotókéhoz, sőt bizonyos területeken ma már nincs is különbség.

Szerkesztőségünkben vendégeskedett az általunk eddig kipróbált legkisebb digitális fényképezőgép, a Canon Digitális Ixus.

A forgalmazótól megkaptuk mellé a Canon jelenleg legjobb tintasugaras fotónyomtatóját, egy BJC-8200-ast is, így kipróbálhattuk a teljes folyamatot az exponálástól a papírkép kinyomtatásáig.

Digitális Ixus

Az Ixus elsősorban extravagáns nyaklánc és csak „mellékesen" fényképezőgép. A gép hihetetlenül kicsi, körülbelül akkora, mint egy hitelkártya, és vastagsága is csak néhány centiméter. Ennek ellenére 35–70 mm-es, f/2,8–f/4 fényerejű zoommal rendelkezik. 2,1 megapixeles CCD-jével 1600×1200-as képek készíthetők.

Az Ixus kompakt gép, ezért minden automatikus rajta, de a fehéregyensúly és az expozíció kézzel is állítható.

A legrövidebb záridő 1/1500 s lehet, ami ebben a kategóriában nagyon jó. Ismeri a Canon PowerShot gépeknél alkalmazott Stitch Assist módot, amely a panorámaképek készítéséhez nyújt segítséget. A képek később, a számítógépen állíthatók össze.

Az Ixusban – a PowerShot modellekhez hasonlóan – van beépített memória, így a képek készítése között nem kell várni: amíg van hely a memóriában, azonnal „lőhető" a következő fotó.

A gép menüje könnyen kezelhető, az ikonok mellett feliratok is segítik a használót.

Néhány művelet közvetlenül, gombkombinációk megnyomásával is elérhető.

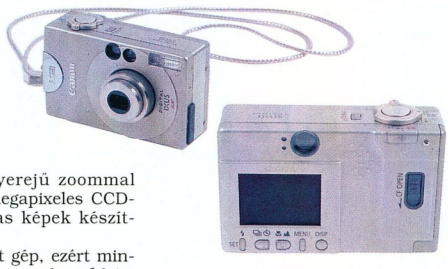

Ixus, a stílusos nyakék

A képeket CF kártyára rögzíti JPEG formátumban – a tömörítés három fokozatban állítható –, és USB-n keresztül lehet a számítógépbe áttölteni.

A videokimenetet és az USB csatlakozót egyetlen kombinált csatlakozó formájában helyezték el a gépen. A megoldás nagyon elegáns, akárcsak maga az Ixus.

BJC-8200

A BJC-8200 egyszer már járt nálunk, legutóbbi nyomtatótesztünkben jeleskedett. (Csak azért nem kapott CHIP-TIPP-et, mert a kategóriájában kevés volt a versenyző.) Az újabb menet során ismét meggyőződhettünk arról, hogy remek készülék. Kifejezetten fotónyomtatásra találták ki. Olyan felhasználóknak szánják (fotósok, grafikusok stb.), akik a hagyományos fotótechnika helyett szeretnék használni.

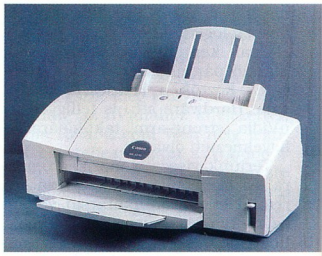

A BJC-8200-at fotókra hegyezték ki

Nyomtatófeje 1200×1200 dpi-s felbontással és 6 színnel dolgozik. A tintapatronok – a Canonnál már szokásosnak mondható módon – külön cserélhetők.

A négy alapszín (fekete, cián, sárga, magenta) mellett kétféle (cián, magenta) 1/6 denzitású tintát használ.

A kis denzitású fotótinták és 4 pikoliteres tintacseppek alkalmazásával a nyomtató olyan finom színátmeneteket tud létrehozni, melyek az emberi szem számára teljesen folyamatosnak látszanak.

A fejben a Microfine Droplet technológiát alkalmazzák: a hőelemeket úgy helyezték el, hogy a lehető legkisebb tintacseppeket (4 pikoliter) nagy nyomással lehessen a papírra juttatni, ezáltal pontosabb lesz a festékpontok elhelyezése. A fúvóka keresztmetszete nem kör, hanem csillag alakú, miáltal a papíron a tintacsepp nem valamiféle amőbaszerű formát vesz fel, hanem kör alakot.

Összegzés

A készülékekkel előállított képek nagyon meggyőzőek voltak. Az Ixusszal készített fotók akár A4-es méretre is kinagyíthatók, még ekkora méretben is szépen mutatnak a fotópapíron.

Csodák persze nincsenek, közelről nézve észrevehető, hogy a kép

- Canon Hungária Kft. ☎ 465-8020
- www.canon-europa.com/products/products.html
- www.powershot.com
- www.canon.hu
- Képes lapok. CHIP, 2000/5/103
- Otthonos tintaszeparé. CHIP, 2000/5/88
- Digitális fényképezőgép USB-vel. CHIP, 99/12/46
- Három a megapixel. CHIP, 2000/6/73

nem annyira részletes, mintha mondjuk negatívról nagyították volna. A nyomtatót nagyobb felbontású képekkel is kipróbáltuk, és kijelenthetjük, hogy – megfelelő fotópapírt használva – a nyomatok minősége sem a felbontásban, színvilágban, sem pedig az árnyalatterjedelemben nem marad el a hagyományos módszerrel készült fotóktól. Pontosabban fogalmazva: a különbségek szabad szemmel nem láthatók – és ez a lényeg. A digitális fotótechnika visszavonhatatlanul nyomul előre, most már csupán a fényképezőgépek felbontásának és sebességének (autofókusz, másodpercenkén készíthető képek száma) kell utolérnie a hagyományos SLR gépeket – no meg picit barátságosabb, elérhetőbb árcédulák kellenek a gépek mellé – és a felhasználók többsége átléphet a digitális fotózás világába.

A Canon Digitális Ixus nettó ára 192 000 Ft, a BJC-8200-é 119 900 Ft, a garancia mindkét termékre 1 év. A BJC-8200-hoz a tintapatronok nettó ára 2800 Ft, az opcionális scannerfejé pedig 22 900 Ft.

Csábi József

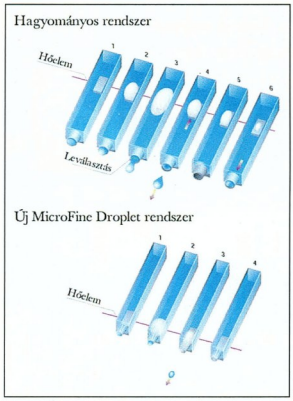

A MicroFine Droplet technológia működése

A csillag alakú fúvókából nem spriccel szét a tinta

dtk® Computer Márkabolt

DTK APRI 95 konfiguráció

PRM-95v, VIA-133A, 5xPCI, 4xDIMM alaplap
Intel Pentium III - 733 MHz processzor
128 MB SDRAM PC-133
ELSA Erasor X, Geforce 256, 32MB video
1.44 floppy meghajtó
48×CD Sony/Toshiba meghajtó
15 GB Quantum merevlemez
Sound Blaster Live Value!
ATX ház 3×5.25" (opció: fekvő)
105g Win9x billentyűzet
2 gombos görgős egér

intel inside pentium III

MINŐSÉG elérhető áron
www.komel.com

Pentium III 667/64MB/7.5GB	196 700 Ft.-
Pentium III 733/128MB/15GB	224 100 Ft.-
Pentium III 800/128MB/30GB	261 400 Ft.-

Az árak az ÁFA-t nem tartalmazzák, a változtatás jogát fenntartjuk!

ISO 9002 SGS

KOMEL Kft. DTK Computer Disztribútor
1118 Budapest, Csiki-Hegyek utca 14.
T: 246-8411, 246-2734, komel@komel.com

Tudta-e,

hogy a Juventus Team

SPACEWALKER alaplapokon

kívül SONY híradástechnikai

termékeket és dtk számítógépeket is

forgalmaz viszonteladó partnereinek?

JT Juventus Team
Számítógép alkatrész nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

1145 Budapest, Laky Adolf utca 36. • E-mail: info@juventus-team.hu
Honlapunk: www.juventus team.hu • Telefon/Fax: (06-1) 469-5847

Alapozás

A felhasználók gépvásárláskor általában a processzor órajelét, a memória méretét, a monitorvezérlő típusát és a háttértároló kapacitását veszik figyelembe. Azonban az alaplap adja mindezen alkatrészekhez az „alapot", tehát nem mindegy, milyet választunk.

A vásárlók sok esetben nem fordítanak kellő figyelmet az alaplap kiválasztására, esetleg a szükös anyagiak szabnak korlátot. A rendszer sebességét erősen befolyásoló memóriából mindenki többet és többet akar, de az azt kiszolgáló háttér, az alaplap minősége és teljesítménye sokszor nem elegendő. Pedig kis odafigyeléssel, előrelátással és minimálisnak mondható többletráfordítással kitolható a rendszer elavulásának ideje, és növelhető teljesítménye, stabilitása.

A PC-k világában uralkodó irányzat az integráltság fokozása – egyre több részegység egybeépítése. Ennek előfutára volt a 486-os processzorú gépeknél az IDE vezérlők alaplapra építése. Ezzel együtt a soros és párhuzamos portok vezérlésének feladata is az alaplapé lett, bár ekkor még szalagkábel biztosította a fizikai összeköttetést. Ezzel szükségtelenné vált az ezeket vezérlő (és ISA slotba illeszkedő) kártyák használata.

A Pentiumoknál jelent meg a chipkészletbe integrált videokártya, melyet a kézzel fogható előnyök miatt (olcsóság, bővítőhelyek megüresedése, egyszerűsödő kezelés és üzembe helyezés) hamarosan követtek a hangkártyák, a hálózati csatolókártyák és a modemek is. Olcsóbb alaplapoknál közkedveltté vált a chipkészlet ilyen irányba való kiterjesztése, ennek azonban komoly hátránya, hogy korlátozza a bővíthetőséget. Ha le akarnánk cserélni valamelyik alaplapra integrált eszközt, legtöbbször a BIOS beállítóprogramjával letilthatjuk, és egy PCI slotba behelyezhetjük az új kártyát. Csakhogy ezeken az alaplapokon kevés a bővítőhely (az olcsóság és az integráltság miatt), ami hamar helyszűkét okozhat. Ráadásul az integrált videovezérlő miatt ezek az alaplapok nem tartalmaznak AGP csatolót (maga a grafikus rendszer azon keresztül kommunikál a processzoral), tehát az ilyen bővítésről teljesen le kell mondanunk.

Ezek miatt az ilyen alaplapra épülő konfigurációkat főként irodai alkalmazásokra szokták használni, illetve olyan helyeken, ahol adott esetben az 1–3 éves konstrukciók is tökéletesen megfelelnek. Itt az elsődleges cél a költségek leszorítása, valamint a telepítés és üzembe helyezés egyszerűsége, hiszen az alaplapra integrált eszközökkel elvileg nem lehet kompatibilitási probléma.

Az alaplapi hangkártyákon ugyanúgy megtalálható a kimenet mellett a vonal szintű bemenet és a mikrofonbemenet csatlakozója is, mint az önálló eszközöknél. Ezek AT szabványra épülő alaplapoknál szalagkábellel vannak kivezetve a ház hátlapjára, míg ATX rendszernél maguk a csatlakozóaljzatok kerültek közvetlenül kivezetésre. Régebben a gyártók elsősorban arra figyeltek, hogy alaplapra legyen integrálva az eszköz – ma már fontosabb szempont a minőség. A legtöbb integrált hangkártya kifogástalanul működik, nem recseg, sőt közülük egyre több képes megszólaltatni a 3D-s hatásokat. Manapság már találkozhatunk olyan alaplapokkal, melyekre négycsatornás hangkártyát integráltak, így négy független hangszórót tudnak kezelni két sztereó kimenetükkel.

A kiegészítő kártyák számának további csökkentése érdekében a gyártók hálózati csatolóval is elláthatják az alaplapot. Ezek legtöbb esetben 10/100 Mbites adatátviteli sebességre képesek és UTP (Unshielded Twisted Pair) csatlakozóval kapcsolódnak a helyi hálózathoz (LAN). A BNC (Bayonet Neil-Concelman connector) csatlakozóval ellátott kártyák csak sorosan köthetők hálózatba, teljesítményben és hálózati biztonság tekintetében sem veszik fel a versenyt az UTP-vel, így ezt a csatlakozótípust mellőzik az integrált LAN kártyáknál.

Ma már a modemek is átkerültek a külön házból az alaplapra. Ezek sebessége 33,6 kbit/s vagy 56,6 kbit/s. A legújabb chipkészletű alaplapokon AMR (Audio/Modem Riser) csatoló is található, amely az alaplapra integrált audiovezérlő és modem illesztésére szolgál (kompatibilitási okokból ezt érdemes az alaplap gyártójától beszerezni). A vezeték nélküli kapcsolatok fejlesztése céljából létrehozták az IrDA (Infrared Data Association) szabványt. Ennek lényege, hogy az infravörös, vagyis általunk nem látható tartományban üzemelő fényforrás fényének az intenzitását modulálják az adatoknak megfelelően. Mivel fényről és alacsony teljesítményről van szó, az adónak és a vevőnek közel kell lennie egymáshoz. Ugyanezt a technológiát alkalmazzák a tévék távirányítóinál is. Leggyakoribb felhasználási területei: adatcsere asztali PC és noteszgép között, faxküldés noteszgépről mobiltelefonon keresztül, digitális kamerákkal felvett képek PC-re történő továbbítása.

A nagyobb biztonság érdekében ma már a legtöbb alaplapra építenek olyan chipet, amely a rendszer paramétereit, például a hűtőventilátorok fordulatszámát figyeli, és ha az a megadott fordulatszám alá csökken, riaszt, illetve leállítja a rendszert. Ha a processzor hőmérséklete az adott szint fölé emelkedik, csökkenti a rendszer órajelét, hogy kevesebb hő keletkezzen. Ezáltal a rendszer stabil marad, és növekszik az alkatrészek élettartama. E módszer egyik hátránya az, hogy az érzékelőt nem lehet tökéletesen ráillleszteni a mérni kívánt felületre, emiatt a kapott értékek kissé eltérhetnek a valós adatoktól. A rendszer és a Socket foglalatba illeszkedő processzor hőmérsékletét általában az alaplapra szerelt érzékelő méri, a Slot

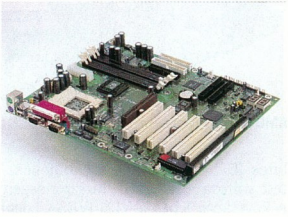

Epox EP-BX7+: abszolút győztes

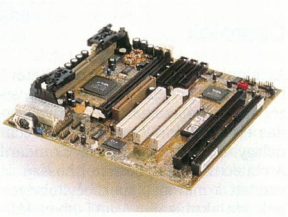

PC Partner AP133BS1-C904: irodába ajánljuk

Műszaki adatok

Gyártó, típus	Web-cím	Processzor-foglalat	Forma	Chipkészlet	Órajel, órajelek száma, állítása	Szorzó, szorzók száma, állítása
Abit VT6X4	www.abit.com.tw/english/product/vt6x4.htm	Slot 1	ATX	Via Apollo Pro 133	66–150 MHz, 13, BIOS setup	2–8, 13, BIOS setup
Acorp 6VIA96A	www.acorp.com.tw/products/pc_1.htm	Slot 1, Socket 370	ATX	Via Apollo Pro 133	66–150 MHz, 14, jumper	3–8, 11, jumper
Amptron ECS AMR Plus P6BAP-A+	www.ecs.com.tw/ecs/ecs/p6bap-a+/p6bap-a+.htm	Socket 370	ATX	Via Apollo Pro 133	66–133 MHz, 3, jumper	2,5–8, 12, BIOS setup
Amptron M754LMR	www.pcchips.com/m754lmr.html	Socket 370	ATX	Ali Aladdin TNT2 GFX Pro	66–133 MHz, 4, jumper	2–8, 13, jumper
Asus CUBX	www.asus.com.tw/products/motherboard/Pentiumpro/Cubx	Socket 370	ATX	Intel 82440BX	66–150 MHz, 16, BIOS setup	2–8, 13, DIP kapcsoló
Asus CUSL2	www.asus.com.tw/products/motherboard/Pentiumpro/Cusl2	Socket 370	ATX	Intel 82815E	60–216 MHz, 26, DIP kapcsoló és BIOS setup	automatikus
Asus P3B-F	www.asus.com.tw/Products/Motherboard/Pentiumpro/P3b-f	Slot 1	ATX	Intel 82440BX	66–150 MHz, 16, BIOS setup	2–8, 13, DIP kapcsoló
Asus P3V133	www.asus.com.tw/products/motherboard/Pentiumpro/P3v133	Slot 1	ATX	Via Apollo Pro 133	66–150 MHz, 16, jumper	2–8, 13, jumper
Asus P3V4X/533-U	www.asus.com.tw/products/motherboard/Pentiumpro/P3v4x	Slot 1	ATX	Via Apollo Pro 133	66–150 MHz, 16, DIP kapcsoló	2–8, 13, DIP kapcsoló és automatikus
Asus P3W-E	www.asus.com.tw/products/motherboard/Pentiumpro/P3w-e	Slot 1	ATX	Intel 82810E	67–153 MHz, 23, DIP kapcsoló	automatikus
Epox EP-3VCA	www.epox.com/html/english/products/motherboard/ep-3vca.htm	Socket 370	ATX	Via Apollo Pro 133	66–150 MHz, 13, jumper	3–8, 11, DIP kapcsoló és BIOS setup
Epox EP-BX7+	www.epox.com/html/english/products/motherboard/ep-bx7+.htm	Socket 370	ATX	Intel 82440BX	66–200 MHz, 135, BIOS setup	2–8, 13, BIOS setup
Gigabyte GA-6BX7+	www.giga-byte.com/gigabyte-web/products/ga6bx7+.htm	Socket 370	ATX	Intel 82440BX	66–152 MHz, 7, DIP kapcsoló	3–9,5, 14, DIP kapcsoló
Iwill VD133Pro	www.iwill.net/products/products.asp	Socket 370	ATX	Via Apollo Pro 133	66–166 MHz, 24, BIOS setup	2,5–8, 12, BIOS setup
PC Partner AP133BS1-C904	www.pcpartner.com/prod/c904.htm	Slot 1	AT (ATX)	Via Apollo KX133	○	1,5–8, 14, jumper
PC Partner ZXAS1-C934	www.pcpartner.com/prod/c928-c934.htm	Slot 1	ATX	Intel 82440ZX	○	3–8, 11, jumper
Soltek SL-63AV+	www.soltek.com.tw/English/products/63av+.htm	Socket 370	AT (ATX)	Via Apollo Pro 133	66–150 MHz, 10, jumper	2–8, 13, jumper
Soltek SL-65FVP	www.soltek.com.tw/English/products/65fv.htm	Socket 370	ATX	Via Apollo Pro 133	66–150 MHz, 10, DIP kapcsoló és BIOS setup	2–8, 13, DIP kapcsoló és automatikus
Soltek SL-65KVB	www.soltek.com.tw/English/products/65kv.htm	Socket 370	ATX	Via Apollo Pro 133	66–150 MHz, 10, DIP kapcsoló és BIOS setup	3–8, 11, DIP kapcsoló és automatikus
Soltek SL-67FV	www.soltek.com.tw/English/products/67fv.htm	Slot 1	ATX	Via Apollo Pro Plus	66–150 MHz, 14, DIP kapcsoló és BIOS setup	3–8, 11, DIP kapcsoló
Soltek SL-75KV	www.soltek.com.tw/English/products/75kv.htm	Socket A	ATX	Via Apollo KT133	100–150 MHz, 11, DIP kapcsoló és BIOS setup	automatikus
Tomato/Zida BXI98-ATX	www.zida.com/product/bxi98atx.htm	Slot 1	ATX	Intel 82440BX	66–133 MHz, 10, BIOS setup	automatikus

foglalatba illeszkedő CPU-két pedig külön érzékelő, amely csatlakozik az alaplaphoz. Ezek a chipek hasonló okokból mérik az alaplapon jelenlevő feszültségeket is – processzor magfeszültsége stb.

Csatolók

Az alaplapi csatolók teszik lehetővé bővítőkártyák – különböző extra vezérlők – csatlakoztatását. A nyolcvanas években az XT-k (eXtended Technology) 8 bites ISA (Industry Standard Architecture) csatlakozóitól hosszú út vezetett a mai alaplapok bővítőhelyeinek kialakulásáig. Az AT-kben (Advanced Technology) jelent meg a 16 bites ISA, majd ennek továbbfejlesztett változata, az EISA buszrendszer. A következő lépés a VLB (VESA Local Bus) bevezetése volt. Ez a 32 bites adatbusz hatalmas sebességnövekedést hozott az ISA-hoz képest. A csatlakozót közelebbről megnézve látszik, hogy sűrűbben helyezkednek el az érintkezők, precízebb a kidolgozás. Akkoriban kaphatók voltak VLB-s videokártyák, amelyek sokkal magasabb teljesítményt nyújtottak ISA-s társaikénál, valamint IDE vezérlőkártyák, melyek szintén jelentős, a használat során is észrevehető sebességtöbbletet adtak.

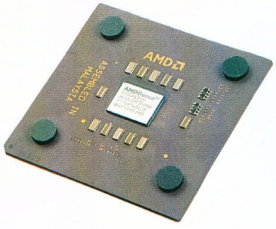

AMD Duron processzor

A Pentiumokkal és a késői 486-os CPU-kkal az alaplapokon megjelent egy fehér színű csatolótípus, a PCI (Peripheral Component Interconnect) busz, amely szintén 32 bites. Órajelének frekvenciáját 20–33 MHz között a processzor sebességéhez lehetett il-

Feszültség állítása	Kártyahely (ISA+PCI)	Merevlemez-interface (UDMA 33+66+100)	Memória-hely	Ventilátor-hely	Felügyelet	Készenléti állapot	Integrált vezérlők	Forgalmazó, telefonszám	Forgalmazó Web-címe	Ár (bruttó)	Garancia
BIOS setup	2+5+1	○+2+○	3	3	●	suspend to RAM	audio	MyCom, 204-5444	www.mycom.hu	29 415 Ft	2 év
automatikus	1+4+AGP+AMR	○+2+○	3	2	●	suspend to RAM	audio	MyCom, 204-5444	www.mycom.hu	27 428 Ft	1 év
automatikus	2+4+AGP	○+2+○	3	2	●	suspend	audio, modem, CIH víruskereső	HB Computer, 320-3637	○	20 375 Ft	1 év
automatikus	○+3	○+2+○	2	2	●	suspend	audio, video, LAN, modem	HB Computer, 320-3637	○	28 125 Ft	1 év
BIOS setup	1+6+AGP	2+2+○	4	3	●	suspend to RAM	○	Enternet 2001, 340-9968	www.enter-net.hu	50 050 Ft	3 év
BIOS setup	○+6+AGP Pro+2xCNR	○+○+2	3	3	●	suspend to RAM	video	Enternet 2001, 340-9968, Macroda, 214-2392	www.enternet.hu, www.macroda.hu	60 363 Ft, 61 875 Ft	3 év
BIOS setup	1+6+1	○+2+○	4	3	●	suspend to RAM	○	Macroda, 214-2392	www.macroda.hu	43 625 Ft	3 év
automatikus	3+4+AGP	○+2+○	3	3	●	suspend	○	Enternet 2001, 340-9968	www.enternet.hu	32 863 Ft	3 év
BIOS setup	1+6+AGP4x	○+2+○	4	3	●	suspend	○	Enternet 2001, 340-9968, Macroda, 214-2392	www.enternet.hu, www.macroda.hu	42 488 Ft, 44 375 Ft	3 év
BIOS setup	○+6+○+AMR	○+2+○	3	3	●	suspend to RAM	opcionális audio, video	Enternet 2001, 340-9968	www.enternet.hu	48 125 Ft	3 év
automatikus	1+5+AGP+AMR	○+2+○	3	2	●	suspend	audio	Herta, 322-2232	www.herta.hu	38 625 Ft	2 év
BIOS setup	1+6+AGP	2+2+○	4	3	●	suspend	RAID	Herta, 322-2232	www.herta.hu	44 875 Ft	2 év
jumper	1+6+AGP	2+2+○	4	3	●	suspend to RAM	○	MyCom, 204-5444	www.mycom.hu	38 955 Ft	1 év
jumper	○+5+AGP+AMR	○+4+○	3	2	●	suspend to RAM	audio, RAID	Kelly-Tech, 350-1246	www.kellytech.hu	53 125 Ft	1 év
automatikus	2+3+1	○+2+○	2	1	○	suspend	○	PC Partner, 363-3738	www.pcpartner.corvus.hu	17 125 Ft	1 év
automatikus	2+4+1	○+2+○	2	1	○	suspend	○	PC Partner, 363-3738	www.pcpartner.corvus.hu	19 000 Ft	1 év
automatikus	2+4+AGP	○+2+○	3	3	○	suspend	○	Kelly-Tech, 350-1246	www.kellytech.hu	23 875 Ft	1 év
automatikus	1+5+AGP+AMR	○+2+○	3	3	○	suspend	○	Kelly-Tech, 350-1246	www.kellytech.hu	24 375 Ft	1 év
automatikus	1+5+AGP+AMR	○+2+○	3	2	●	suspend	audio	Kelly-Tech, 350-1246	www.kellytech.hu	31 000 Ft	1 év
automatikus	1+5+AGP+AMR	○+2+○	3	2	●	suspend	audio	Kelly-Tech, 350-1246	www.kellytech.hu	25 125 Ft	1 év
BIOS setup	1+5+AGP Pro	○+2+○	3	2	●	suspend	audio	Kelly-Tech, 350-1246	www.kellytech.hu	41 250 Ft	1 év
automatikus	2+5+AGP	2+○+○	3	2	●	suspend	○	OrigoNet, 456-1147	www.origonet.hu	20 925 Ft	1 év

leszteni. Az átviteli sebesség ismét nagyot növekedett. Jelenleg ez a legelterjedtebb csatolótípus, szinte minden kártya kapható PCI-s kivitelben, miközben az ISA kártyahely (slot) kezd eltűnni az alaplapokról – most még az a ritka, ha teljesen hiányzik.

Az AGP-t (Accelerated Graphics Port) a nagy sávszélességet igénylő grafikai alkalmazások, játékok hívták életre. 64 bites architektúrájával, 1-, 2- és 4-szeres sebességű üzemmódjával nagyon gyorsan meghódította a videokártya-csatolók piacát, szinte teljesen kiszorítva onnan a korábban egyeduralkodó PCI buszt. Az AGP révén a videovezérlő közvetlenül eléri a rendszermemóriát, amelyet így megosztva használhat a programokkal.

Hűtés

A megfelelő hűtés az alaplap és rajta keresztül az egész számítógép működésének egyik sarkalatos pontja. Legnagyobb hűtésigénye a processzornak van, de ma már a chipkészlet fő áramkörei is hűtőbordát kaptak. E hőmérsékleteket pedig mérik az alaplap erre szolgáló áramkörei – de kezdjük az elején!

Régebben a viszonylag alacsony alkatrészsűrűségű processzoroknál (8086-tól egészen 80386-ig) a processzor kerámiatokozása elegendő hűtőfelületet biztosított. A számítógép működése közben termelt hőt a tápegység keltette mozgó levegő elvitte a processzor közeléből. Az integráltság nagyfokú növekedése azonban magával hozta a termelt hő elvezetésének problémáját. Az egyre bonyolultabb processzormagban a tranzisztorok száma rohamosan nőtt, míg a mag mérete szinte változatlan maradt. Bár a magfe-

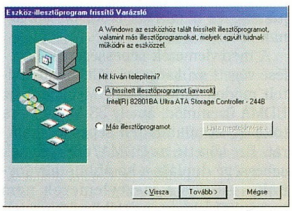

Alaplapi meghajtóprogram települ

Mérési eredmények

Gyártó, típus	3DMark 2000	SysMark 2000						
	Game	Bryce	CorelDraw	Elastic Reality	Excel 2000	Naturally-Speaking	Netscape Navigator	Paradox
Abit VT6X4	49,9/40,2 fps	88,9/198,0 s	109,0/192,8 s	47,1/87,2 s	68,1/128,5 s	111,0/200,5 s	89,6/166,2 s	105,1/184,0 s
Acorp 6VIA96A	48,8/41,0 fps	94,0/198,0 s	114,8/192,8 s	50,9/87,2 s	73,6/128,5 s	123,2/200,5 s	96,7/166,2 s	111,0/184,0 s
Amptron M754LMR	6,7/2,8 fps	109,4/405,7 s	126,1/303,2 s	56,8/141,4 s	96,0/257,9 s	172,4/418,3 s	122,7/337,0 s	127,3/328,6 s
Amptron ECS AMR Plus P6BAP-A+	48,6/31,5 fps	102,9/257,9 s	117,4/225,4 s	52,9/105,0 s	76,0/156,2 s	137,0/273,1 s	113,2/225,3 s	117,7/237,2 s
Asus CUBX	48,5/43,3 fps	88,3/193,8 s	106,3/192,2 s	48,4/88,9 s	66,2/126,3 s	101,6/182,9 s	85,7/151,2 s	99,9/186,9 s
Asus CUSL2	13,5/12,7 fps	95,1/191,3 s	114,7/190,9 s	52,0/83,2 s	73,7/147,9 s	124,4/186,1 s	112,5/188,5 s	124,0/201,4 s
Asus P3B-F	❍/43,5 fps	❍/189,5 s	❍/183,6 s	❍/84,7 s	❍/119,5 s	❍/178,3 s	❍/149,4 s	❍/169,9 s
Asus P3V133	48,0/42,8 fps	96,6/192,8 s	115,8/189,8 s	52,3/85,3 s	74,6/124,0 s	128,4/184,3 s	101,0/156,3 s	113,6/175,7 s
Asus P3V4X/533-U	50,1/45,1 fps	89,2/178,6 s	112,7/182,7 s	47,5/81,1 s	68,3/115,8 s	108,9/170,0 s	90,5/152,2 s	104,1/171,0 s
Asus P3W-E	❍/❍ fps	94,2/192,4 s	114,2/189,9 s	52,0/84,9 s	95,6/137,1 s	124,9/187,1 s	117,8/174,0 s	129,7/191,1 s
Epox EP-3VCA	54,5/38,3 fps	93,1/197,8 s	110,6/191,4 s	47,0/86,8 s	68,4/126,3 s	110,3/199,3 s	88,5/158,6 s	108,4/182,3 s
Epox EP-BX7+	55,6/43,2 fps	86,3/178,5 s	103,6/178,0 s	45,0/80,9 s	64,9/116,1 s	100,9/177,0 s	85,9/152,3 s	95,1/162,4 s
Gigabyte GA-6BX7+	50,6/42,1 fps	85,5/186,7 s	103,2/183,3 s	45,3/83,0 s	66,8/123,5 s	101,0/185,1 s	84,1/167,6 s	99,2/172,0 s
Iwill VD133Pro	*52,1/31,4 fps*	*99,7/250,3 s*	*115,6/216,4 s*	*52,2/100,1 s*	*80,8/157,6 s*	*136,8/262,9 s*	*105,0/206,0 s*	*121,6/229,4 s*
PC Partner AP133BS1-C904	47,3/31,5 fps	104,4/269,0 s	123,9/231,1 s	54,3/106,8 s	82,9/160,6 s	154,4/275,3 s	82,1/234,8 s	122,4/238,1 s
PC Partner ZXAS1-C934	❍/42,8 fps	87,0/197,7 s	106,1/189,9 s	47,4/89,0 s	67,8/127,4 s	103,6/191,4 s	85,3/161,7 s	99,8/180,4 s
Soltek SL-63AV+	❍/❍ fps	104,5/281,7 s	117,8/249,1 s	52,2/106,6 s	75,4/162,2 s	137,9/271,9 s	110,6/162,7 s	119,1/234,7 s
Soltek SL-65FVP	52,7/28,5 fps	104,0/252,9 s	117,3/220,8 s	52,7/104,0 s	77,7/155,3 s	137,2/269,3 s	108,8/224,4 s	117,9/223,9 s
Soltek SL-65KVB	❍/❍ fps	90,3/196,1 s	108,8/187,0 s	49,0/85,5 s	70,0/124,0 s	106,5/98,2 s	92,8/165,4 s	103,2/179,0 s
Soltek SL-67FV	52,1/28,9 fps	101,5/256,4 s	118,0/228,7 s	52,2/105,4 s	76,1/156,9 s	138,4/273,4 s	107,1/219,1 s	119,4/234,7 s
Soltek SL-75KV (*)	48,2 fps (*)	119,2 s (*)	137,0 s (*)	64,5 s (*)	103,0 s (*)	146,3 s (*)	124,5 s (*)	131,5 s (*)
Tomato/Zida BXI98-ATX	50,6/❍ fps	88,4/❍ s	109,1/❍ s	48,6/❍ s	67,0/❍ s	101,7/❍ s	79,6/❍ s	99,6/❍ s

Megjegyzés:
❍: a mérőprogram az adott mérésnél lefagyott – ez nem feltétlenül az alaplap hibája. Az Intel 82440BX chipkészlete nem támogatja a 133 MHz-es alaplapi órajelet, így a BX alaplapok nem biztos, hogy működnek a 933 MHz-es Pentium III processzorral.

szültség csökkent, a hűtés elengedhetetlenné vált.

Először a processzorra épített hűtőbordák jelentek meg. Amikor a processzor hőtermelése már meghaladta a passzív bordák hőleadási teljesítményét, ventilátorokat kellett illeszteni a hűtőfelületre. Különleges esetben nagyobb hűtőbordát, valamint több ventilátort alkalmazhatunk – utóbbiak hátránya, hogy nő a gép zaja. Extrém esetekben találkozhatunk házilag elkészíthető vízhűtéssel, valamint a Peltier-elv alapján működő hűtőberendezéssel is (feszültség hatására az egyik oldalon keletkezett hőt átvezeti a másik oldalra), melynek ára azonban körülbelül egy nagyságrenddel magasabb a ventilátoros hűtőkénél.

Törekednünk kell arra, hogy a lehető legalacsonyabb hőmérsékletre hűtsük a rendszert. Általánosan elmondható, hogy a 30–45 Celsius-fok közötti hőmérséklet megfelelő – ha a hűtőbordát megérintjük, akkor ezt érezni lehet.

Különleges vezérlők

Az alaplapok egy részén az állandó és megszokott integrált vezérlőkön kívül találunk specialitásokat is, amelyek az integráltság által nagyobb működési stabilitást biztosítanak kártyán elhelyezkedő társaikkal szemben. Ilyenek lehetnek a RAID és a SCSI vezérlők, az USB hubok vagy más gyors soros – például 1394-es – adatátviteli csatolók.

A mindennapi felhasználás során valószínűleg mindenkivel előfordult már, hogy hardver- vagy szoftverhiba miatt merevlemezen tárolt adatai részben vagy teljesen elvesztek. A veszteség csökkenthető, ha fontos adatainkról gyakran készítünk biztonsági másolatot. Ezt automatizálhatjuk is, például a RAID (Redundant Array of Inexpensive Disks) technológia segítségével (▶ Segítség, felnőttem CHIP, 2000/8/62). Ezt nemcsak az adatbiztonság növelése érdekében vethetjük be, hanem a fileműveleteket is jócskán felgyorsíthatjuk. Egyes alaplapok eleve tartalmaznak RAID vezérlőt.

A merevlemezek sebességének növelése végett szükségessé vált újabb átviteli módok kidolgozása. Megjelent az UDMA üzemmód, amely 33 Mbyte/s-ra tolta ki az adatátviteli sebesség határát. Ezt követte az UDMA/66, melynek sebessége duplája a korábbi szabványnak – sajnos a merevlemezek nem gyorsultak akkora mértékben, hogy teljesen kihasználhatnák a gyorsabb elektronika adta előnyöket. Nemrég bejelentették az UDMA/100 szabvány elkészültét, amely újabb, 50%-os elvi gyorsulást hoz, bár az ezt kihasználni képes eszközökre még várni kell.

Egyre inkább előtérbe kerül a sokeres vezetéket igénylő eszközökkel szemben a vékonyabb kábelt használó, gyors soros átvitel. Ennek hátterében a félvezetők átviteli sebességének növekedése és az architektúra fejlődése áll. Napjainkban két szabvány él egymás mellett, az USB (Universal Serial Bus) és a 1394 (Firewire).

Az USB olyan csatlakozófelület, amelylyel tulajdonképpen az összes, manapság használatos csatlakozó kiváltható. Ma már a hangfaltól a billentyűzeten át a monitorig és a scannerig számtalan eszköz kommunikál ezen a csatlakozón keresztül a géppel. Alacsonyabb fogyasztású eszközöknél nem szükséges külön tápegység sem, hiszen az USB 0,5 amperig biztosítja az áramellátást. A korábbi megoldásokkal ellentétben itt egyetlen csatlakozóra akár 127 egység is rákötheto, amivel csökken a gépünkhöz vezető kábelrengeteg. Az USB-s eszközt újraindítás nélkül lehet a rendszerhez kapcsolni, az USB-t támogató operációs rendszerek felismerik a csatlakoztatott eszközt, majd automatikusan elindítják

						CHIP-értékelés (a referencia-alaplaphoz viszonyított pontérték processzoronként)			
Photoshop	Powerpoint	Premiere	Word 2000	Media Encoder	3D-s játék	Iroda	Grafika	Multimédia
73,1/108,9 s	79,7/148,0 s	85,1/146,5 s	117,3/177,0 s	70,1/119,7 s	95,7/128,0	115,1/122,9	109,4/117,3	104,2/123,8
77,2/108,9 s	86,4/148,0 s	92,9/146,5 s	120,5/177,0 s	79,7/119,7 s	93,7/130,7	108,1/122,9	103,0/117,3	94,0/123,8
85,7/166,5 s	122,0/300,3 s	110,1/242,3 s	145,0/313,1 s	104,8/228,6 s	12,8/8,9	85,7/64,1	91,8/69,9	72,7/66,1
79,3/129,3 s	93,0/195,7 s	98,6/181,7 s	127,5/210,1 s	86,9/158,1 s	93,3/100,2	100,2/96,7	98,5/96,4	86,4/94,7
72,9/105,2 s	75,9/145,3 s	80,6/142,0 s	108,3/175,9 s	65,1/109,2 s	93,1/138,0	121,0/126,0	109,6/118,5	112,1/133,2
78,4/108,7 s	95,9/159,2 s	88,9/135,0 s	158,1/212,8 s	75,8/109,5 s	25,9/40,4	95,5/108,8	101,8/120,1	96,3/134,4
○/104,6 s	○/136,9 s	○/134,5 s	○/168,0 s	○/108,4 s	○/138,6	○/132,9	○/122,1	○/137,0
78,1/106,6 s	88,0/141,6 s	95,5/142,1 s	121,4/164,5 s	86,9/118,2 s	92,2/136,1	105,8/129,5	101,1/119,8	89,7/129,4
74,8/101,6 s	80,7/131,9 s	85,9/131,9 s	110,0/105,3 s	67,3/102,6 s	96,2/143,6	116,2/149,0	107,5/126,5	105,7/142,8
77,4/107,6 s	94,2/152,3 s	88,5/136,1 s	149,5/208,6 s	76,6/109,9 s	○/○	90,1/115,0	102,5/119,7	96,1/133,6
75,7/108,9 s	83,8/147,7 s	85,6/144,2 s	118,0/175,8 s	69,4/121,0 s	104,6/122,1	113,4/125,0	106,8/117,7	104,5/124,3
73,4/102,0 s	75,7/135,6 s	78,4/132,9 s	111,4/165,4 s	67,8/109,5 s	106,8/137,5	122,1/135,0	112,7/127,2	112,5/137,4
73,8/103,6 s	74,2/141,6 s	78,7/135,1 s	107,0/170,1 s	66,6/111,0 s	97,1/133,9	122,3/127,5	112,8/123,6	112,7/134,0
79,2/126,0 s	*91,5/183,5 s*	*98,8/171,5 s*	*128,2/210,9 s*	*51,4/147,5 s*	*100,0/100,0*	*100,0/100,0*	*100,0/100,0*	*100,0/100,0*
82,1/136,0 s	98,2/195,7 s	104,2/184,4 s	124,2/207,3 s	95,9/160,2 s	90,8/100,4	104,2/95,6	95,4/93,3	79,0/93,5
72,1/106,4 s	75,6/143,5 s	79,6/142,3 s	108,7/165,4 s	65,2/117,5 s	○/136,4	120,6/126,7	110,9/117,9	111,7/127,8
79,3/129,8 s	93,8/197,9 s	100,0/184,7 s	126,5/208,4 s	85,1/159,4 s	○/○	100,6/103,1	98,4/91,7	86,1/94,0
80,5/134,6 s	93,6/194,1 s	98,3/178,5 s	127,1/213,8 s	85,4/159,9 s	101,1/90,8	100,4/97,8	98,0/96,7	86,8/95,3
75,8/108,7 s	81,7/145,0 s	81,3/143,2 s	114,4/175,7 s	69,3/119,1 s	○/○	114,1/125,3	107,0/119,1	108,1/170,5
79,5/129,2 s	92,4/194,3 s	97,1/168,9 s	126,5/214,9 s	85,8/159,0 s	99,9/91,9	101,3/97,0	99,0/96,2	86,8/96,8
113,6 s (*)	102,3 s (*)	101,0 s (*)	136,4 s (*)	85,6 s (*)	100,0 (*)	100,0 (*)	100,0 (*)	100,0 (*)
74,7/○ s	77,8/○ s	78,2/○ s	109,0/○ s	65,4/○ s	97,1/○	122,0/○	108,0/○	113,2/○

A mérésekhez 933 MHz-es Pentium III és 566 MHz-es Celeron processzort használtunk. Kivétel ez alól a (*)-gal is jelölt Soltek SL-75KV, amelyhez 700 MHz-es AMD Duront használtunk. Mivel kategóriájában egyedülálló szerepelt, ezért 100 pontos referencia-alaplapnak minősül.

a telepítését. Sebességét tekintve az USB-nek két üzemmódja van: 1,5 Mbit/s-os és 12 Mbit/s-os. A közelmúltban bejelentett 2.0-ás szabvány azonban már hozzávetőleg 40-szer gyorsabb, mint a jelenleg használt 1.1-es verzió. Csatlakoztatás után az eszköz felveszi a kapcsolatot az USB hubbal, amely egyedi azonosítót oszt ki számára. Ezután a meghajtóprogram telepítése és a konfigurálás következik. A hub lehet billentyűzet, monitor vagy más eszköz is, 5 szint mélységig.

A 1394 hasonló megoldás, csak gyorsabb az átviteli sebessége, 200 Mbit/s. Ez már élő videoanyagok, például DV (Digital Video) továbbítására is elég. 64 eszköz kapcsolható egy buszra, és az USB-hez hasonlóan ez is biztosítja az alacsony áramfelvételű eszközöknek az energiát.

Meghajtóprogramok

Mint minden eszköz (hangkártya, videokártya), legtöbb esetben az alaplap is igényel meghajtóprogramot. Ezt a gyártók floppyn vagy CD-n mellékelik az alaplaphoz, de érdemes felkutatni az Interneten (legtöbbször a gyártó Webhelyén) a legújabb verziókat. A meghajtóprogram ahhoz kell, hogy az operációs rendszer megfelelően kezelje az alaplapra integrált vezérlőket. A telepítés egyszerűen elvégezhető. Általában a lemez behelyezése után automatikusan elindul a művelet. A legtöbb meghajtóprogramnál menübe jutunk, ahol el kell döntenünk, hogy az alaplapi vezérlők melyikének a kezelőprogramját akarjuk frissíteni (hangkártya, IDE-vezérlő stb). Ezután újra kell indítani a számítógépet (legalábbis Windows-környezetben), és a rendszer felállása után már felismeri az újonnan telepített hardvert.

Az alkalmazások sebességét jelentősen befolyásolhatja a meghajtóprogram. Ez elsősorban a grafikai alkalmazásoknál érezhető. Főként azoknál az alaplapoknál tapasztalható nagy sebességnövekedés, amelyeknél integrált videovezérlő chipet használnak.

BIOS

Az alaplapon található BIOS (Basic Input Output System) chip tartalmazza a gép indulásához szükséges programokat, ezért is fontos a legfrissebb BIOS-verzió beszerzése. Persze, ha nincs semmi gond a gép működésével, akkor érdemes várni a frissítéssel, mert ha a művelet alatt valami hiba történik, azt csak szervizben lehet helyrehozni. A BIOS-frissítés általában az utolsó kiadása után megjelent processzorok támogatását és az alaplapgyártókra is jellemző elkapkodott fejlesztésből származó hibák javítását tartalmazza.

A BIOS újabb verzióját szintén az Interneten, a gyártó Web-helyén érdemes keresni – ott legtöbbször megtaláljuk a frissítőprogramot is. Következő lépésként készítsünk biztonsági másolatot a BIOS-ról – a frissítőprogrammal –, így probléma esetén visszaállíthatjuk az előző állapotot. Ezután kell elvégeznünk magát a frissítést, amely ugyan nem túl bonyolult művelet, de BIOS-gyártónként változik. Az íróprogramhoz minden esetben tartozik tájékoztató file, amelyben leírják a pontos lépéseket. Frissítés közben ne indítsuk újra a gépet, míg a művelet be nem fejeződik, különben a következő indításkor szembesülünk a hibás BIOS „örömeivel".

Ha valami hiba lépne fel, akkor sem kell rögtön elkeseredni, hiszen mindenre van megoldás. Egyes BIOS-ok esetében (az úgynevezett boot-block típusúaknál) a memória egy része nem kerül átírásra, egy rövid programrész meg-

Chipkészletek

Hosszú évekig szinte egyeduralkodónak számított az Intel 82440BX chipkészlete. Mai szemmel nézve kissé szerény a tudása: 2x sebességű AGP-t ismer, UDMA/33-at és – hivatalosan – csak 100 MHz-es FSB-t támogat. Az Intel ZX a Socket 370-hez került piacra, lényegében a BX olcsóbb változata: nem támogat két processzort, de ez a legtöbb felhasználót nem érinti, és az is csak most kezd gond lenni, hogy legfeljebb 256 Mbyte RAM-ot kezel a BX 1 Gbyte-jával szemben. Az Intel 810 már az UDMA/66-ot is támogatja, de a chipkészlet integrált grafikus egysége sok kívánnivalót hagy maga után, így aztán nem aratott nagy sikert, főleg azért, mert külső AGP slot hiján nem lehetett az integrált videovezérlőt jobbal kiváltani. Az Intel 815 chipkészlet 512 Mbyte SDRAM-ot kezel, és támogatja az UDMA/66-ot, sőt a 815E már az UDMA/100-at is. A 815E hatcsatornás hangrendszert és 10/100 Mbyte/s-os hálózati csatolót is tartalmaz. Az Intel 820 Rambus DRAM-ot igényel, amely meglehetősen drága. A problémát tetézte, hogy kezdetben hibás volt az SDRAM-ok illesztéséhez szükséges MTH részegység. A 820 hivatalosan nem támogatja a 66 MHz-es FSB órajelet, hanem csak a 133 MHz-est, valamint a 4x-es AGP-t.

A Via Apollo Pro Plus-t leginkább a ZX-hez hasonlíthatjuk, csak UDMA/33-t és 2x-es AGP-t támogat. Az Apollo Pro 133 már 133 MHz-es FSB-t is támogat, újdonsága még az UDMA/66. Az Apollo Pro 133A-ban már a 4x-es AGP, sőt a két processzor kezelése is megjelent. A Via athlonos chipkészletei, a KT133 és a KX133 meglehetősen hasonlóak ehhez, csak ezekre a Slot A helyett Socket A processzorfoglalat került. Emellett támogatják a 4x-es AGP-t és az UDMA/66-ot.

A tesztben valódi ritkaság is szerepelt, egy Ali chipkészletű darab. A GFX Pro PC-133 (Ali Aladdin TNT2) nevéhez híven 133 MHz-es FSB-t is támogat, beépített videovezérlője TNT2-es.

Négyesi Károly

marad, amely képes kezelni a lemezmeghajtót és egy ISA-s videokártyát, így lehetőségünk nyílik a frissítés hibátlan befejezésére. Az Award és az AMI BIOS-oknál az sem baj, ha nincs ISA-s csatolókártyánk, mert az újbóli frissítés elvégezhető monitor nélkül is. Néhány alaplapgyártó rögtön két chipet helyez el termékén, és ha sikertelen a frissítés, a másodlagos BIOS segítségével elegánsan megoldhatjuk a problémát. A legkockázatosabb lehetőség a hot-swappingnek nevezett eljárás, ennek alkalmazásához biztos kéz szükségeltetik. Ilyenkor ugyanis egy másik, megegyező típusú alaplap BIOS-át helyezzük a régi chip helyére, majd bekapcsolt állapotban kicseréljük a kettőt, és elvégezzük a frissítést.

Órajel

A processzor bemeneti órajelét az alaplap szolgáltatja, ezért az órajel-beállításokat is az alaplapon végezhetjük el. A processzor nyers sebessége két tényezőtől függ, az egyik az FSB

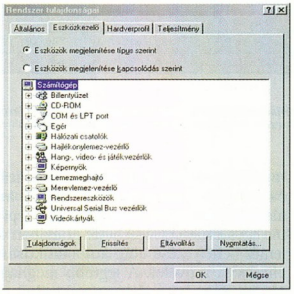

Minden driver telepítve van és működik

(Front Side Bus), a másik pedig az órajelszorzó. Előbbi a processzor bemeneti órajelét, a másik a tokon belüli szorzást jelenti, ebből jól látható, hogy a processzormag magasabb frekvencián üzemel, mint a számítógép bármely más alkatrésze. A hivatalosan használt FSB frekvenciák: 66, 100 és 133 MHz. A legtöbb alaplapnál ezektől eltérő értéket is beállíthatunk.

A gyártástechnológia következtében a korábbi processzorok némelyike a gyári értéknél magasabb órajellel is működtethető. Ezt az Intel úgy gátolja, hogy a szorzót a processzoron belül rögzíti. Mivel a szorzó kötött, és a processzor üzemi frekvenciája meghatározott, egyértelmű, hogy melyik hivatalos FSB-érték tartozik az adott processzorhoz. Celeronoknál ez az érték 66 MHz, de bizonyos sorozatok egyes példányai akár 100 MHz körüli értéket is elviselnek. Ennek gyakorlati előnye, hogy nemcsak a processzor teljesítménye nő meg, hanem a rendszersebesség (ha a memóriánk bírja, akkor a memóriaműveletek és a csatolók sebessége) is növekszik. Ilyenkor van szükség a korábban említett erősebb hűtésre, mert az alkatrészek jobban melegszenek. A magasabb hőmérséklet károsíthatja a processzorunkat, ezért mindenki csak saját felelősségére tuningolja a rendszerét! Ha a magasabb órajelen indított processzor nem hajlandó rendesen működni, a magfeszültség óvatos növelésével is lehet próbálkozni – ennek kockázata hasonló.

Processzorfoglalat

Az Intel jelenleg legelterjedtebb processzorai kétféle foglalatot használnak. A Slot 1-et az akkor új Pentium II-höz készítették, alakját a CPU tokjába épített cache-nek köszönhette. A Socket 370-es foglalatot a költségcsökkentés érdekében fejlesztették ki, alakja hasonlít a régi Socket 7 foglalatéra.

Akinek az alaplapján Slot 1-es foglalat van, mindkét fajta tokozású processzort használhatja egy speciális, SlotKet névre keresztelt átalakító segítségével: a Socket 370-es foglalatot kártyára helyezték, melyet a Slot 1 foglalatba kell illeszteni. A kártyán általában jumperrel lehet szabályozni a processzor magfeszültségét.

Energiagazdálkodás

Az ATX szabványú alaplapoknál beállítható, hogy a szabvánnyal kompatibilis alkatrészek, részegységek (monitor, merevlemez stb.) bizonyos használat nélkül eltöltött (általunk beállítható) idő után energiatakarékos állapotba kapcsoljanak. Ezáltal nő az alkatrészek élettartama és csökken az áramfogyasztás.

Energiatakarékos üzemmódból többféleképpen is „felélesztjük" a rendszert: egér vagy billentyűzet segítségével, hálózati csatolókártyával vagy modemmel másik gépről – ez a BIOS-ban állítható be.

Hogyan mértünk?

Az alaplapon található alkatrészek típusát keretes szövegrészünkben mutatjuk be. Ezekhez annyit fűzünk hozzá, hogy az Intel 82440BX chipkészlet hivatalosan nem támogatja a 133 MHz-es alaplapi órajel-frekvenciát, így egyáltalán nem meglepő, ha a BX-es alaplapok egy része nem indul el például a 933 MHz-es Pentium III processzorral. Továbbá

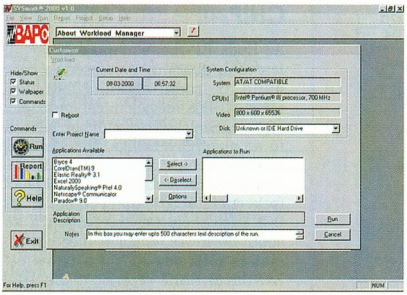

A SysMark 2000 beállításai

tudnunk kell azt is, hogy ha a BX-es alaplapban működik is a 133 MHz külső órajelű Intel processzor, annak valódi, belső technológiai előnyeit – a nagyobb sebességen kívül – a 82440BX chipkészlet nem tudja kihasználni!

A 3D-s grafikai teljesítmény méréséhez a MadOnion által készített 3DMark 2000 nevű programot használtuk. A beállított értékek a következők: 1024×768-as felbontás, 32 bites színmélység és textúra, tripla puffer alkalmazása, 24 bites Z-puffer. Egyes alaplapi videovezérlők nem képesek 32 bites színmélységet megjeleníteni, ezeknél a beállítható legnagyobb, 16 bites színmélységet alkalmaztuk.

Hat tesztlépés futott le, két demó háromféle üzemmódban – alacsony, közepes és magas minőségű beállítással –, amely nem jelentett mást, mint a képen használt poligonok számának növekedését, azaz részletgazdagabbá vált a megjelenített kép. Az alkalmazások sebességének méréséhez a SysMark 2000 részeit használtuk. A MetaCreations által készített Bryce 4 lélegzetelállító 3D-s képek készítésére alkalmas, jól megdolgoztatja a lebegőpontos egységet. A CorelDraw 9.0 és az Adobe Photoshop 5.5 volt a következő állomás. A NaturallySpeaking Preferred 4.0-val beszéd alapján szövegfelismerést végzett a tesztprogram. A Microsoft Excel 2000 volt a következő mérési fázis, majd a Word 2000 és a PowerPoint 2000 került sorra. Az internetes teljesítményt a Netscape Communicator 4.61 segítségével mérte a tesztprogram. Az Adobe Premiere 5.1 videovágások, az Elastic Reality 3.1 és a Microsoft Media Encoder 4.0 pedig a videoformátumok közötti átalakítás sebességét mérte. A Paradox 9 adatbázis-kezelésből vizsgáztatta az alaplapokat.

Az összes mért paramétert egyesítettük, és egymáshoz képest pontoztuk. A táblázatunkban szereplő pontszámok a mérőprogramok részeredményei alapján kiszámított részpontszámok átlagértékei. Kiválasztottunk egy alaplapot, az Iwill VD133Pro-t, a 100 pont ennek a teljesítményét jelöli (a mérési adatokat tartalmazó táblázatban a dőlt betűkkel szedett sor). Fontos tudni, hogy e pontértékeknek csak az adott processzorral van jelentőségük.

- 3D-s játék: a 3DMark 2000 eredményei alapján számított pontérték.
- Iroda: a SysMark 2000 részegységeinek (Excel, Word, Netscape Navigator, Powerpoint, Paradox) méréseiből kiszámolt pontérték.
- Grafika: a SysMark 2000-nek a Bryce, a CorelDraw, a Photoshop és az Elastic Reality részéből számolt pontérték.
- Multimédia: a SysMark 2000-nek a Premiere, a Media Encoder és a NaturallySpeaking Preferred részéből számolt pontérték.

A mérésekhez használt alkatrészek

Tesztünkhöz az alábbi alkatrészeket használtuk. Forgalmazóiknak ezúton mondunk köszönetet.

Alkatrész	Ár (bruttó)	Forgalmazó	Web-címe
128 Mbyte SDRAM	45 750 Ft	Macroda, 214-2392	www.macroda.hu
700 MHz-es AMD Duron processzor	❍	Kelly-Tech, 350-1246	www.kellytech.hu
566 MHz-es Intel Celeron II processzor	36 500 Ft	Komel, 246-8411	www.komel.com
Intel Pentium III 933E processzor	329 063 Ft	Senorg, 452-1000	www.senorg.hu
Asus V6800 32 monitorvezérlő	87 375 Ft	Macroda, 214-2392	www.macroda.hu
Aureal Vortex hangkártya	4 875 Ft	Herta, 322-2232	www.herta.hu

Felpörgetés ceruzával!

Lapzárta előtt érdekes felpörgetési trükköt találtunk az Interneten, amelyet megosztunk olvasóinkkal. Semmilyen felelősséget nem vállalunk ezzel kapcsolatban, mivel túlhajtásról van szó, ráadásul kipróbálni sem volt időnk. Mindenesetre ötletes megoldásnak tűnik.

A Duronok szorzója sajnos nem állítható, de ezen lehet segíteni. A szorzó változtatását úgy tiltja le az AMD, hogy lézerrel átvágják a jobb felső sarokban lévő négy átkötést (ennek a blokknak a jelölése L1). Az Interneten furmányosnál furmányosabb módszereket találhatunk ennek kikerülésére. A legkevésbé bonyolult kétségkívül Wesley Chung módszere: 0,5 mm-es HB-s rotringceruzával besatírozta az átvágott hidakat. És minthogy a grafit vezető anyag, a trükk működött! Mivel az átkötések rendkívül vékonyak, legyünk nagyon óvatosak, nehogy rövidre zárjuk a processzort. Ha sikerült a művelet, akkor az L1 blokk átkötésein nem látszik az eredeti arany szín, csak a grafit feketéje. Már csak olyan alaplap kell, amelyiken van lehetőség a szorzó beállítására – az Abit K7T, az Asus K7A és az Epox EP-8KTA+ például pompás erre a célra.

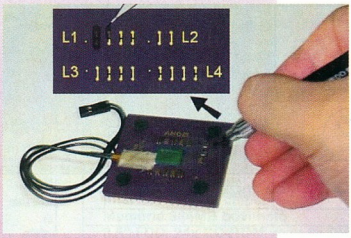

Túlhajtás ceruzával

Négyesi Károly

http://myhome.netsgo.com/wesleycrushr/Hardware/unlock_1.htm

Jó és rossz tapasztalatok

A teszt során a legfőbb gondot az okozta, hogy frissíteni kellett több alaplap BIOS-át. A frissítés hiánya nemcsak processzorszinten jelentkezett, hanem működés közben, az

operációs rendszer futása alatt is okozott hibát.

Az Amptron M754LMR, az Iwill VD133Pro és a Tomato BXI98-ATX alaplapnál a processzorra nem lehetett nagyobb teljesítményű hűtőbordát szerelni, mert a processzorfoglalathoz túl közel épitettek más alkatrészeket – jellemzően kondenzátorokat. Pedig a Pentium III-nál azért elkelt a nagyobb hűtőfelület. Az Asus CUSL2-vel fordult elő, hogy a Pentium III-ra kisebb teljesítményű hűtőt szereltünk fel. A rendszer annak ellenére instabillá vált, hogy a hardvermonitor szerint a processzor hőmérséklete nem lépte át a kritikus határt. A hűtés lecserélése után ez a probléma megszűnt. A PC Partner AP133BS1-C904-nél a rossz helyre épitett IDE csatoló akadályozta egy kártya AGP slotba helyezését.

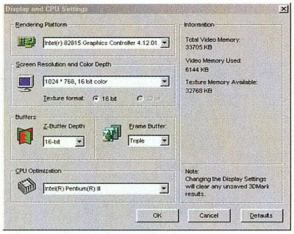

A 3DMark 2000 beállításai

Érdekes és hasznos megoldást láttunk az Amptron ECS AMR Plus P6BAP-A+ típusú alaplapon. A processzorfoglalat mellett két kis műanyag lapocska található, amelyek megvédik az alaplapot az esetleges sérülésektől, amikor a hűtőt a processzorra helyezzük. Ugyanennek az alaplapnak a BIOS-a beépített keresőt tartalmaz a CIH vírushoz.

Korábbi alaplapos cikkeink

- Előtérben a háttér. CHIP, 99/11/102
- Szállodasor és víztorony? CHIP, 99/11/118
- Visszafogott erő. CHIP, 99/11/120
- A bűvös BIOS. CHIP, 99/11/123
- Alaplapi lapkák. CHIP, 99/11/128
- Erőnyerő. CHIP, 99/11/130
- Számítógép készül. CHIP, 99/6/138

Az AGP Pro leírása

- \CIKKEK\ALAPTEST. CHIP-CD, 2000/9
- www.agpforum.org/specs_specs.htm

Alaplapokkal foglalkozó Web-helyek

- www.bxboards.com
- www.motherboards.org
- www.slota.com
- www.viahardware.com

Az alaplapok jelentős részénél a legnagyobb beállítható szorzószám 8 volt – a teszteléshez használt Celeron processzornak azonban 8,5-szeres szorzóra volt szüksége. Ennek ellenére a legtöbb mérésnél gond nélkül a megfelelő szorzón futott. Volt olyan eset, amikor az alaplap specifikációja az FSB órajelét 112 MHz-ben határozta meg, mégis gond nélkül futtatta 133 MHz-en a Pentium III processzort.

Érdekes – és igazából érthetetlen –, hogy a Tomato BXI98-ATX alaplap nem működött együtt a tesztben használt PS/2-es Cherry billentyűzettel, de amikor egy Microsoft gyártmányú billentyűzetet kapcsoltunk hozzá, a probléma megszűnt. Egyes alaplapok kézikönyve túlságosan sokféle altípust tárgyalt, emiatt kissé kuszának tűnt. Egy alkalommal a frissen feltelepített Windowsra próbáltuk telepíteni az alaplap meghajtóprogramjait, de a telepítő hibaüzenettel leállt. Egyes CD-ken annyi eszközhöz mellékeltek meghajtóprogramot, hogy a bőség zavarában nehéz volt ráakadni a megfelelő eszközkezelőre. Egy esetben az is előfordult, hogy nem sikerült telepítenünk a programot.

3DMark 2000 3D-s grafikai teszt

CHIP-TIPP

Az Epox EP-BX7+ alaplapját tartjuk tesztünk abszolút győztesének, mert mind az irodai alkalmazásokban, mind a 3D-s megjelenítésben az élen végzett. Széles tartományban állítható az alaplapfrekvenciája, ami kedvez a tuningolásnak, ráadásul 1 MHz-es lépésenként mehetünk a legkisebb frekvenciától a legnagyobbig. A hat PCI kártyahely tág teret nyújt a későbbi bővítésre, emellett még egy ISA slot is elfért az AGP port mellett. Ezenkívül RAID vezérlőt találhatunk rajta, így kisebb cégek kiszolgálójának alaplapjául is választhatjuk. Meggyőző számítási teljesítményével a későbbiekben az újabb játékok megjelenésekor sem lesz probléma, így a CHIP-TIPP-et az abszolút és a 3D-s játék kategóriában ennek adtuk.

Az Epoxot megszorító Asus P3V4X alaplap vásárlási ajánlatot kapott, mert egy izmosabb processzorral verhetetlen kombinációt alkot, és ára az azonos kategóriájú alaplapok között még elfogadható.

Még egy CHIP-TIPP született, mégpedig az irodába való alaplapok között. Itt a PC Partner AP133BS1-C904 győzött, mert árához viszonyítva meglepően magas a teljesítménye, valamint régebbi típusú AT-s házakba is gond nélkül beszerelhető, ugyanis van rajta AT-s szabványú tápcsatlakozó is. Alternatívaként vásárlási ajánlatunk az Amptron M754LMR, mert minden eszköz megtalálható rajta, amire egy átlagos irodában szükség lehet (audio- és videovezérlő, hálózati csatoló, modem), ehhez mérten az ára nagyon kedvező.

Kategórián kívül vásárlási ajánlatot kapott tőlünk a Soltek SL-75KV típusú, AMD Duron processzort fogadó alaplap. Bár a tesztben nem szerepelt más összehasonlítható alaplap, nagyon meggyőző eredményeket ért el – a csupán 700 MHz-es AMD processzorral is megszorította a 933 MHz-es Intel processzorral működő alaplapokat. Vélhetően a későbbiekben több hasonló típus is megjelenik majd Magyarországon. Mindezek „koronájaként" az alaplapon AGP Pro csatoló található, ez támogatja a mai monitorvezérlőket, de várja a jövő videokártyáit is, amelyek jobbak, gyorsabbak lesznek, és az előzetes hírek alapján az AGP Pro sloton kívül akár két további PCI slotot is elfoglalnak majd. Az AGP Pro részletes műszaki leírását CD-mellékletünkre is föltettük.

Bánki Richárd, Giczy Gergő, Szilágyi Szabolcs

O verdose II

Tulajdonságok

- 128k Cache 'On-Die' (Celeron)
- 256k Cache 'On-Die' (PII & PIII)
- Intel 440BX AGP chipset
- Memória 384MB bővíthető
- 3.5" FDD, 24x CD-ROM vagy 6x DVD
- 3D Full-Duplex hangkártya
- ATi Rage LT-PRO AGP videokártya 8MB
- Li-Ion SMART akkumulátor
- Beépített sztereó hangszórók
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA hely
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- 2 USB és S-Video TV-OUT kimenetek
- Infrared Port IrDA 1.1
- Port Replicator opció
- Windows 95 billentyűzet
- 2 gombos Touch pad
- Hordtáska
- 316mm x 256mm x 38.5mm, 3.2kg

O verdose II

- 13.3" XGA-TFT (800x600)
- Intel Celeron 600MHz
- 64MB SDRAM
- 6GB UDMA HDD
- 24x CD-ROM

419.900 Ft

O verdose II

- 14.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Celeron 600MHz
- 64MB SDRAM
- 6GB UDMA HDD
- 6x DVD

479.900 Ft

O verdose II

- 14.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Pentium III 700MHz
- 128MB SDRAM
- 6GB UDMA HDD
- 6x DVD

549.900 Ft

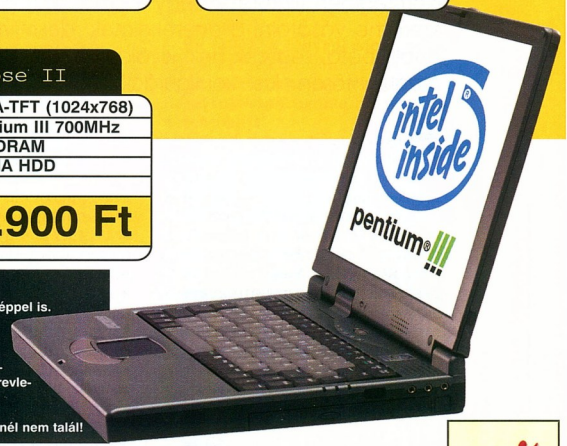

GERICOM NoteBook vásárlásánál feltehetjük a kérdéseket:

NoteBook asztali gép helyett?

Igen! A gép teljesítménye könnyen vetekszik a legtöbb csúcskategóriás asztali géppel is. Akár 800MHz-es Pentium III processzorral, 256MB memóriával és 18GB-os merevlemezzel is választhatjuk a gépet.

A legmodernebb DVD meghajtó TV kimenettel?

Nem probléma! A házi mozi máris készen áll. Mobil telefonjával könnyen kommunikálhat az Infra porton keresztül. FaxModem, hálózati kártya, PCMCIA külső merevlemez nálunk a legjobb áron kapható.

És az ÁR?

Cégünk garantálja, hogy jobb árfekvésű, hasonló teljesítményű gépet más cégeknél nem talál!

ÁRUHITEL
A többi csak részletkérdés

Részletre is!

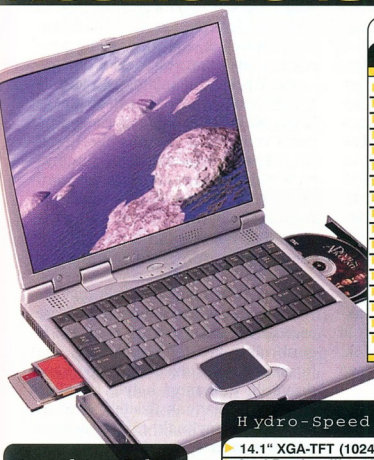

Hydro-Speed

Tulajdonságok

- 512k Cache, VIA chipset (AMD K6-2)
- 256k Cache 'On-Die' (Pentium III)
- Intel 440BX vagy 430TX AGP chipset
- Memória 256MB bővíthető
- 3.5" FDD, 24x CD-ROM vagy 6x DVD
- 3D Full-Duplex hangkártya
- Li-Ion SMART akkumulátor
- Beépített sztereó hangszórók
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA hely
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon csatlakozó
- 2 USB csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Soros, párhuzamos, PS/2 kimenetek
- Windows 95 billentyűzet
- 2 gombos Touch pad
- 305mm x 251mm x 38mm, 3kg

Millennium II

Tulajdonságok

- 256k Cache 'On-Die' (PII & PIII)
- Intel 440BX AGP chipset
- Memória 384MB bővíthető
- 3.5" FDD, 24x CD-ROM vagy 6x DVD
- 3D Full-Duplex hangkártya
- ATi Rage LT-PRO AGP videokártya 8MB
- Li-Ion SMART akkumulátor
- Beépített sztereó hangszórók
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon csatlakozó
- 2 USB és S-Video TV-OUT kimenetek
- Port Replicator opció
- Infrared Port IrDA 1.1
- Soros, párhuzamos, PS/2 kimenetek
- Windows 95 billentyűzet
- 2 gombos Touch pad
- Hordtáska
- 319mm x 253mm x 38mm, 3.5kg

www.acomp.hu

O verdose Polo

- 12.1" HPA (800x600)
- Intel Celeron 600MHz
- AGP videokártya 8MB
- 64MB SDRAM
- 6GB UDMA HDD
- 24x CD-ROM

319.900 Ft

Hydro-Speed

- 14.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Pentium III 650MHz
- 128MB SDRAM
- S-Video kimenet
- ATi Rage LT-PRO AGP videokártya 8MB
- FaxModem 56kbps beépítve
- 6GB UDMA HDD
- 6x DVD

549.900 Ft

Millennium II

- 15.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Pentium III 800MHz
- 256MB SDRAM
- 18GB UDMA HDD
- 6x DVD

849.900 Ft

CompuGroup Budapest VII. Rózsa utca 35. 351-7447,351-7448, elias@compugroup.hu
CompuGroup Budapest XIV. Nagy Lajos kir.113. 220-5286,220-5289, gaalk@compugroup.hu
CompuGroup Szeged Móra u. 38. 62/442-217, szeged@compugroup.hu
CompuGroup Debrecen, Bercsényi u.7. 52/322-999, debrecen@compugroup.hu
CompuGroup Nyíregyháza, Géza u. 9. 30/9657-82630/9533-823, nyiregyhaza@compugroup.hu
CompuGroup Pécs, Király u. 76. Átr.üh. 72/213-411, pecs@compugroup.hu

CompuGroup Szombathely, Kossuth Lajos 19. 94/340-842, szombathely@compugroup.hu
CompuGroup Győr, Nagy Imre u. 8. 96/415-434, gyor@compugroup.hu
CompuGroup Székesfehérvár, Zsolt u. 35. 22/320-105, vigvari@mail.alba.hu
CompuGroup Sopron, Újteleki u. 1-5. 99/334-278, sopron@compugroup.hu
Mo-Ro Szekszárd, Széchenyi u. 74/319-663, szekszard@compugroup.hu
Spéci Budapest XIV. Bánki Donát 62. 220-05-90, speci@speci.hu

ACOMP PEST 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68. Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
ACOMP PÓLUS 1152 Budapest, Szentmihályi út 131. Tel./Fax: 419-4091, 419-4092
ANSAN COMPUTER 1119 Budapest, Bártfai u. 24. Tel: 464-7110, 464-7111 Fax: 206-7420 ansan@ansan.hu
ANSAN COMPUTER 5600 Békéscsaba, Temető sor 8. Tel: 06-30-9-553-269 Fax: 06-66-430-755 www.ansan.hu
ANSAN COMPUTER 9700 Szombathely, Kötő u. 12. Tel/Fax: 06-94-312-333 szombathely@ansan.hu

Ócska vas

Nemrégiben felkeresett egy barátom, hogy számítógépet szeretne vásárolni a gyerekeknek, de mivel ő komputer-analfabéta, segítsek neki kiválasztani az ideális, ám mégis meglehetősen olcsó konfigurációt. Nem volt könnyű feladat!

Részben azért, mert a kereskedők (tisztelet a kivételnek) rendszerint úgy fogalmazzák meg hirdetéseiket, hogy az ember fejvesztve rohanjon a boltba vásárolni – és csak a fizetésnél derülnek ki a turpisságok. Pentium II-es rendszer 70 ezer forintért. Hihetetlen! Vagy mégsem? Ha összerakunk egy számítógépet 32 Mbyte memóriával, 2–3 Gbyte-os merevlemezzel, olcsó videokártyával és CD-olvasóval, akkor valóban kijöhetünk az említett összegből. Nettóban, azaz a 25%-nyi áfa nélkül. És akkor még nincs monitorunk, modemünk, 3D-s kártyánk, miegymás. Azaz vehetünk egy gépet, amely még semmire sem használható.

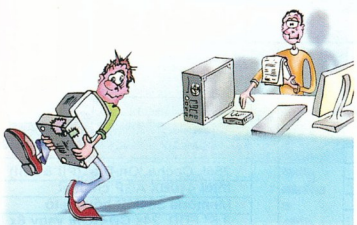

Továbbfejleszthetjük igazán jó otthoni, modern, háromdimenziós játékok futtatására is alkalmas géppé – de az szép összegbe fog kerülni, amiről a hirdetés egy szót sem említett. Ilyen a hazai piac. Miután barátommal körültekintően kiválasztottuk az üzletet, kértünk egy részletes árlistát, és leültünk áttárgyalni az igényeket.

Tizenhét évvel ezelőtt, amikor elkezdtem foglalkozni a számítógépekkel, nem volt ilyen problémánk. Az ember eldöntötte, hogy a Sinclair vagy a Commodore csapathoz akar-e tartozni, és ZX Spectrumot vagy C64-est vásárolt. Az összes program futott az alapgépen, nem kellett kéthavonta memóriát, grafikus kártyát stb. vásárolni ahhoz, hogy egy új játék akadozás nélkül fusson. Annak az időnek is megvolt a maga varázsa...

Térjünk vissza a problémánkhoz! Át kell gondolnunk, hogy valójában mire van szükségünk. Szórakozásra kell a számítógép vagy munkára, esetleg mindkettőre? Ha a játék a fő szempont, akkor alaposan ki kell nyitnunk a pénztárcánkat. Gyors processzor, nagy merevlemez, 3D-gyorsító videokártya – no meg készüljünk fel a folyamatos fejlesztésre, hiszen a játékipar a számítástechnika leggyorsabban fejlődő ágazata. A legfrissebb és leggyorsabb videokártya is elavul 5–6 hónap alatt, és ha nem akarunk kimaradni az új játékok vizuális élményeiből, bizony haladnunk kell a korral – úgy évente ajánlatos a csere. Ugyanez érvényes a processzorra és esetleg a merevlemezre is.

Vásárlás előtt ezért vessük papírra igényeinket és a jövőre vonatkozó terveinket. Fontos, hogy gondoljunk a későbbi gépbővítésre is, mert ha elmulasztjuk, nagy bajba kerülhetünk. Például ha már az elején kompromisszumokat kell kötnünk, és gépünkbe csak 64 Mbyte memóriát tudunk venni, legyünk tisztában azzal, hogy a közeljövőben kénytelenek leszünk még egy kis RAM-ot vásárolni. Ha azonban az eladó a számítógépünkbe két darab 32 megás modult helyez – amivel ugye teljesíti 64 Mbyte-os kérésünket –, akkor nagy valószínűséggel ezzel be is teltek a szabad memóriacsatlakozók, azaz a későbbi bővítéshez a meglévő modulokat el kell adni.

Másik jellegzetes spórolási pont a monitor. A 14 colos monitorok már játékra sem alkalmasak, munkára pedig egyenesen tilos ilyet használni. A 15 és 17 colosok ára az utóbbi időben jelentősen esett, így ajánlatos ezekre kacsingatni. De mi van, ha nincs elég pénzünk? Vegyünk egy kis monokróm VGA vagy használt színes monitort. (Én nem javasolnám. Szem Upgrade Kitet manapság még nem árulnak az üzletek :) – a szerk.) Ezt egy későbbi gépbővítéskor nyugodt lelkiismerettel akár ki is dobhatjuk, ugyanis nagyon nehéz megszabadulni egy „átlagos", színes SVGA képernyőtől!

Kevesen engedhetik meg maguknak, hogy induláskor rögtön két számítógépet vegyenek, egyet munkára, egyet pedig a gyerekeknek, játékra. Ez további kompromisszumra kényszerít minket. Ha sikerül kiválasztanunk egy bombajó, kombinált 2D/3D-gyorsító kártyát, amely kiemelkedő térbeli teljesítményt biztosít, kristálytiszta windowsos megjelenítés mellett, csak a fele munkát végeztük el! Hátra van még a merevlemez kérdése. Ha ugyanis dolgozunk is a gépen, nem árt, ha az operációs rendszerünket „fagyásmentes" állapotban tudjuk tartani. Igen ám, de amint gyermekeink játékokat és különféle shareware programocskákat kezdenek el telepíteni, Windowsunk egyre labilisabb lábakon fog állni, ami előbb vagy utóbb a részleges, majd a teljes elhalálozásához fog vezetni.

Szép gondolat a merevlemez két részre való felosztása: egy elsődleges partíció nekünk, egy logikai pedig a gyerekeknek, a játékokhoz. Csakhogy az utóbbi, D: jelű partícióra kerülő játékok is az elsődleges partíción található Windowst gyengítik! Tökéletes megoldásnak a fiókos (mobile rack) rendszer tűnik. Vegyünk két merevlemezt, egyet magunknak és egyet a gyerekeknek. Ha dolgozni akarunk, akkor a mi „fiókunkat" használjuk, a játékhoz pedig a gyerekek a sajátjukat veszik elő.

Mindenesetre ajánlatos egy jól tájékozott ismerős vagy barát segítségét kérni. Ez azért is jó, mert esetleg tippeket tud adni a vásárlás előtt, segíthet a későbbi elakadásoknál (bizonyára bőven lesz ilyen is!), vagy egyszerűen csak azért, hogy legyen valaki, akit majd korholhatunk, ha baj van a masinával :-).

●

Ha nagy nehezen eldöntöttük, mit szeretnénk vásárolni, és a pénzt is összeszedtük rá, akkor nézzük meg, hol fogunk vásárolni. Jól nézzük meg, mert hosszú távon kifizetődőbb egy kicsit drágább, de ismert helyen elkölteni pénzünket. Vannak üzletek, ahol novemberben kinyitnak, csábító áron kínálják a karácsonyi vásárlás lázában égő ügyfeleknek a portékáikat, ám januárban már hült helyét lehet csak találni a boltnak.

Ezért olyan helyet válasszunk, ahol barátunk, ismerősünk már vásárolt, és jó véleménnyel van az üzletről, az eladókról. Nem árt, ha a kiszemelt számítástechnikai cég már pár éve jelen van a piacon. Az ilyen helyeken rendszerint 5–10%-kal drágábban tudunk ezt-azt beszerezni, de megéri a pluszköltséget, higgyék el!

Eke Zoltán *(ekezol@westel900.net)*

Melyiket szeressem?

A CHIP szerkesztőség életében folyamatosan jelen levő, ám az utóbbi időben igencsak felerősödött olvasói igény nyomán született meg ez a rovat, amelynek első kiadását alább olvashatják.

Levelek és telefonok sokasága erősítette meg bennünk az elhatározást: lépnünk kell az ügyben, és személyes tapasztalatainkra, illetve a Neten olvasottakra alapozva indítanunk kell egy konfigurációajánlót. Az ilyen irányú olvasói kérdések három fő csoportba sorolhatók:

- Milyen konfigurációt vegyek – milyen alkatrészekből építsem, építtessem meg – a feladatok meghatározott körének az elvégzésére?
- X forintom van, ebből szeretnék monitorral, monitor nélkül venni egy konfigurációt otthonra, munkahelyre. Mit ajánlanak?
- Szükségem van egy nagyon megbízható, strapabíró konfigurációra. Kérem ajánljanak minőségi alkatrészeket!

Eddig általában telefonon keresztül vagy e-mailben válaszoltuk meg ezeket a kérdéseket. Most azonban szervezett kereteket nyújtunk a témának, remélhetőleg olvasóink legnagyobb megelégedésére.

Természetesnek tartjuk, hogy nem mindenki fog egyetérteni ajánlásainkkal, saját vagy ismerősei tapasztalatából okulva, esetleg csak hallomásra építve. A mi oldalunkról a lényeg abban foglalható össze, hogy akik írjuk ezt a rovatot, illetve akikkel megbeszéljük a tartalmát (lényegében az újság hardveres részének teljes gárdájával), teljes válszélességgel az ajánlott termékek mögött állunk, mivel azok legnagyobb részét magunk is kipróbáltuk, és jónak találtuk. Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy az ajánlott konfigurációk életnagyságban megforduljanak a tesztlaborunkban, hogy kiszűrhessük az esetleges kompatibilitási problémákat – ez utóbbira azonban nem vállalhatunk semmiféle garanciát.

Tervezzük, hogy időszakonként változtatjuk az ajánlás gerincét megalkotó kolléga személyét, az elfogultság kiszűrése és a változatosság a kedvéért.

Ugyancsak változtatni fogjuk a kategóriákat. Ezekről és a listákban feltüntetett árak értelmezéséről keretes cikkrészben adunk összefoglalót.

Az általánosságokról térjünk át a konkrétumokra. Alább olvashatják három kategóriában (olcsó SOHO, multimédia + játék, topmodell) ajánlásainkat koncepcióval, indoklással és árakkal kiegészítve.

Végül meg kívánom említeni – mielőtt az kérdésként merülne fel az olvasóban –, hogy még az olcsó SOHO gépbe is minőségi, ám nem csúcssebességgel megáldott, vagy újdonságként számontartott alkatrészeket ajánlok, mert az összes konfigurációnál az egyik legfontosabb szempont a stabilitás – azt pedig erősen veszélyezteti jó pár „kedvező árú", ám gyenge minőségű termék.

És jöjjön a lényeg! Most pedig mindenkinek jó böngészést kívánunk és kellemes tapasztalatokat a mi ajánlásunk nyomán beszerzett eszközökkel!

Olcsó SOHO konfiguráció

Felhasználási területe: Alapszintű otthoni, irodai munka és kikapcsolódás. Ez magában foglal szövegszerkesztést, táblázatkezelést, audio CD-k lejátszását, szörfölést az Interneten, elektronikus levelezést, alapszintű adatbázisok kezelését (személyes határidőnapló, telefonregiszter), továbbá kevés – főleg 2D-s – játékot.

Szempontok a konfiguráció építése során: A gép vásárlásánál nyilvánvalóan a költség is szempont, a végső árcédula nem döntheti romlásba a vevőt. Fontos a stabilitás, hiszen az ilyen típusú konfigurációk tulajdonosai általában nem profi hardveres, szoftveres szakemberek, ezért komoly fejfájást okozhat

Olcsó SOHO

198 795 Ft nettó, 248 494 Ft bruttó

- Acorp midi ATX ház (5500 Ft, Mycom, nk.)
- Asus CUWE i810e alaplap (40 900 Ft, Macroda, kk.)
- 466 MHz-es Intel Celeron processzor (25 000 Ft, Herta, kk.)
- Cooltium – golyóscsapágyas, normál méretű PGA hűtő (1200 Ft, Light Computer, kk.)
- 1 darab 64 Mbyte-os Hyundai PC133 memóriamodul (18 900 Ft, Juventus Team, nk.)
- Alaplapra integrált i752 videovezérlő („ingyen" van)
- Maxtor 91021U2 merevlemez – 10,2 Gbyte, 5400 rpm, IDE (20 100 Ft, Compugroup, kk.)
- Teac CD-olvasó – 40-szeres, IDE (10 695 Ft, Mikland, kk.)
- Sony floppymeghajtó – 1,44 Mbyte (3000 Ft, Acomp, kk.)
- Yamaha Xwave 5000 hangkártya – YF-724 chippel (4000 Ft, Royal Hardware, kk.)
- Acorp belső modem – 56K-s, V.90, hardveres (7300 Ft, Mycom, nk.)
- Genius billentyűzet – 105 gombos, magyar (2200 Ft, Fan, ak.)
- Microsoft egér – OEM, PS/2-es (3200 Ft, Herta, kk.)
- Altec Lansing ACS22 hangfalpár (6900 Ft, Pixel Multimédia, kk.)
- 15 colos MAG 570FD monitor (49 900 Ft, P-Trade, ak.)

nekik a sűrű lefagyás vagy más probléma – ettől meg kell kímélni őket. A konfigurációnak nyitottnak kell lennie a bővíthetőségre, hogy minél tovább szolgálhassa gazdáját.

Indoklás: Az olcsó, ám megbízható Acorp házba egy nagyon stabil Asus Intel i810e chipkészletű alaplap kerül integrált grafikus vezérlővel, amely a fentebb felsorolt feladatok elvégzéséhez bőven elegendő teljesítményű. A 466 MHz-es Intel Celeron processzor jó számolási teljesítményt nyújt, kifejezetten kedvező áron. Közepes méretű, ám jó minőségű golyóscsapágyas hűtőt javaslunk hozzá, a stabilitás növelése érdekében. A márkás PC133-as memóriamodul beszerzését a jövőbeni továbbfejlesztés (FC-PGA-s Pentium III processzor) elősegítése teszi indokolttá – így kicsivel több pénzért jóval nagyobb távlatok maradnak nyitva a gépünk előtt. A 64 Mbyte-nyi memória egyelőre elegendő lesz a munkánkhoz, de a későbbiekben tetszés szerint bővíthető, ha pénz áll a házhoz.

Az alaplapra integrált, UDMA/66 képességű IDE vezérlőre jó minőségű, ám nem csúcssebességű – azaz viszonylag olcsó – 40-szeres maximális tempójú Teac CD-olvasót, illetve egy, esetünkben minden tárolási igényt kielégítő, 10,2 Gbyte-os, percenként 5400 fordulatot pörgő, nagyon megbízható Maxtor merevlemezt raktunk. Az 1,44 Mbyte-os floppymeghajtó táblázatunkban Sony, de nyugodt szívvel választhatnak Teac vagy NEC márkájú drive-ot is – csak teljesen névtelent ne vegyünk.

Az alaplapi AC'97 audio codec használatát még ebben az árkategóriában sem javasolom, hangzásvilága elég siralmas (nemcsak ezen az alaplapon, hanem bármelyiken is). Helyette a Yamaha YF-724 audiochipjét használó, Sensaura 3D támogatással bíró Xwave 5000-et raktam a gépbe. Kiemelkedően kedvező ára mellett remek hangminőséget nyújt, amit egy 2×5 W-os Altec Lansing hangfalpáron keresztül bizonyít be.

Mivel a Celeron proci könnyen megbirkózik néhány böngészőablakkal, ezért nyugodt szívvel rakhatunk a konfigurációba egy belső, 56K-s, a V.90-es szabványt ismerő Acorp hardveres modemet – olcsó, gyors és megbízható. A billentyűzettel és az egérrel úgy vagyok, hogy teljesen egyéni ízlés dolga, ki mit szeret – ehhez az árkategóriához azonban egy köznapi, 105 gombos Genius klaviatúra megy a legjobban, OEM PS/2-es Microsoft egérrel.

A sík képcsöves MAG 570FD a tavalyi nyár slágermonitorát, a XJ500T-t váltja fel a 15 colos kategóriában.

Ergonómiailag és árát tekintve teljesen oké a gép, emellett megfelelő grafikus kártyával szép képet

Multimédia + játék

653 530 Ft nettó,
816 913 Ft bruttó

- DTK torony ATX ház (13 200 Ft, Komel, kk.)
- Abit KA7 alaplap – Slot A-s, 6 PCI és 1 ISA kártyahellyel (33 000 Ft, Mycom, nk.)
- 750 MHz-es AMD Athlon processzor (53 500 Ft, Lord Computer, kk.)
- Globalwin FLK32 kétventillátoros hűtő (3500 Ft, Kelly-Tech, nk.)
- 2 darab 128 Mbyte-os Hyundai PC133 memóriamodul (81 400 Ft, Fefo Computer, kk.)
- Creative Labs 3D Blaster Annihilator Pro grafikus kártya – GeForce 256 chippel, 32 Mbyte DDR memóriával (50 900 Ft, Kventa, ak.)
- Maxtor merevlemez – 20 Gbyte, 7200 rpm, IDE (39 600 Ft, Compugroup, kk.)
- Plextor CD-újrairó – 8-szoros (66 000 Ft, HRP, ak.)
- Pioneer DVD-olvasó – 10-szeres, IDE, dobozos, 2 játékkal (39 200 Ft, Ready Computers, kk.)
- SoundBlaster Live! X-Gamer hangkártya (23 600 Ft, Ready Computers, kk.)
- Creative FPS 2000 hangfalkészlet, (34 900 Ft, Kventa, ak.)
- Logitech Deluxe billentyűzet – magyar (6400 Ft, Herta, kk.)
- Microsoft IntelliMouse egér – OEM (5160 Ft, Herta, kk.)
- Microsoft visszaható joystick (25 900 Ft, Carrera, kk.)
- Microsoft visszaható kormány (34 270 Ft, CHS, nk.)
- Sony floppymeghajtó – 1,44 Mbyte (3000 Ft, Acomp, kk.)
- Acorp belső modem – 56K-s, V.90, hardveres (7300 Ft, Mycom, nk.)
- Genius hálózati kártya – 10/100 UTP-s, PCI (4800 Ft, Fan, ak.)
- 19 colos ViewSonic E790 monitor (127 900 Ft, Pixel Multimédia, kk.)

- Acomp, 339-5647, www.acomp.hu
- Asbis, 236-1000, www.asbis.com
- Axico, 352-8932, www.axico.hu
- Carrera, 381-4070, www.carrera.hu
- CHS, 451-3500, www.chs.hu
- Compugroup, 351-7447, www.compugroup.hu
- Fan Elektronika, 239-7020, www.genius.hu
- Fefo Computer, 352-8870, www.fefo.hu
- Herta, 322-7846, www.herta.hu, www.orca.hu
- HRP, 452-4600, www.hrp.hu
- Juventus Team, 469-5847, www.juventus-team.hu
- Kelly-Tech, 350-1246, www.kellytech.hu
- Komel, 246-8411, www.komel.com
- Kventa, 269-5262, www.kventa.hu
- Light Computer, 239-6958, www.lightcom.hu
- Lord Computer, 469-6000, www.lord.hu
- Macomp, 436-6609, www.macomp.hu
- Macroda, 214-2392, www.macroda.hu
- Mikland, 488-7690, www.mikland.hu
- Mycom, 204-5444, www.mycom.hu
- Ostrom Computer, 212-9070, www.ostrom.hu
- P-Trade, 459-0320, www.p-trade.hu
- Pixel Multimédia, 266-6059, www.pixel.hu
- Ready Computers, 331-0518, www.ready.hu
- Royal Hardware, 479-0693
- Rufusz Computer, 209-2573, www.rufusz.hu

ad – és 1024×768-as felbontásban is lehet hosszabb ideig dolgozni, játszani vele, hála az elérhető magas képfrissítési frekvenciának.

Multimédia + játék konfiguráció

Felhasználási területe: Főképp szórakozás céljából vásárolt gép. Alapvető követelmény a 2D-s és 3D-s grafikát, illetve hangot használó játékok magasabb felbontásokban (legalább 1024×768 képpont, 32 bites színmélységgel) és remek hangminőséggel való játszhatósága.

Fontos szerep jut a multimédiás alkalmazásoknak is: e gép felhasználója szeret DVD-filmeket nézni, MP3 file-okból és audio CD-ről zenét hallgatni, és nem veti meg az MPEG-1 és AVI videókat sem. Emellett szeret játszani kedvenc több résztvevős játékaival az Interneten keresztül, és bizony sokszor írja ki adatait CD-re.

Szempontok: Elsődleges a konfiguráció minél nagyobb nyers ereje – ésszerű költséghatáron belül –, emellett fontos a remek kép- és hangminőség.

Megcélzott felhasználónk a tuningolással elérhető teljesítménytöbbletért cserébe hajlandó feláldozni némi stabilitást.

Indoklás: Remekül bővíthető, minőségi DTK házba került az Abit AMD Athlonok (nem Thunderbird!) fogadására kész, SlotA-s, Via KX-133 chipkészletű KA7 alaplapja, amibe rögtön bele is dugtunk egy 750 MHz-es példányt a processzorból – a tuning kedvéért nagy hatásfokú, „dupla légcsavaros" hűtővel megfejelve.

A Slot A-s Athlonokból a processzor megbontása, illetve GoldFinger eszköz nélkül csak az FSB (Front Side Bus) órajel emelésével tudunk kicsikarni komolyabb teljesítményt, ehhez szükségeltetik a jó minőségű PC133-as SDRAM, amelyből 256 Mbyte kell is a legigényesebb játékok zökkenőmentes futtatásához.

A netes tapasztalatok szerint elérhető maximumként 110 MHz-es FSB-vel számolhatunk – ezzel 825 MHz-et préselhetünk ki a K7-ből, ami igen tiszteletreméltó teljesítmény.

Más kérdés, hogy a ma már baráti árcédulájú 750 MHz-es Athlon alapban is szépen hasít. A poligon- és textúrahegyeket megmozgató játékok kiszolgálására kell a K7 mellé a GeForce 2 GTS chipes kártyák megjelenése óta az árcsúszdán lefelé tartó, ám teljesítményét tekintve még mindig kiváló Creative Labs 3D Blaster Annihilator Pro – GeForce 256 chipes kártya, 32 Mbyte DDR memóriával.

A hosszú töltögetési idők leszorítása végett vetjük be a Maxtor 20 Gbyte-os, 7200-as fordulatszámú merevlemezét, 2 Mbyte-os pufferrel. A filmek iránti odaadás 10-szeres csúcssebességű, remek Pioneer DVD-lejátszón keresztül manifesztálódhat, melyhez kifogástalan dekódolást nyújt a GeForce 256 egy szoftveres lejátszóval. Mivel a nagy játékosok sokat archiválnak – rossz, aki rosszra gondol –, ezért bele kellett dobnom a konfigba az iparági etalon Plextor 8/4/32-es IDE CD-újraíróját, melynek ára szépen megy lefelé, mióta a cég 10-szeres tempójú újrairója is megjelent a piacon.

Árak...

A honi cégek legtöbbször nettó árakat tartalmazó árlistákkal bombázzák a nagyérdeműt, ezért ajánlónkban is az egyes termékek nettó árát tüntetjük fel. Bruttó árat csak az egyes konfigurációk összesítő jellegű „árcédulájához" számoltunk. Minden termék ára mellett rövidítve feltüntettük, hogy az általunk adatszolgáltatásra felkért cég (értsd: aki rendelkezett az adott eszközzel) milyen kereskedelmi kategóriába tartozó árat közölt:

- kk.: kiskereskedelmi, bolti ár;
- ak.: nagykereskedő által megadott, ajánlott kiskereskedelmi ár – lényegében megegyezik a kiskereskedelmi árral;
- nk.: nagykereskedelmi ár. Általában nagyobb mennyiségű vásárláskor számolhatunk vele. Ezt az árat kiskereskedőtől függően 1,05–1,1-del megszorozva megkapjuk a hozzávetőleges kiskereskedelmi árat.

A konfigurációk összesítő árcédulájáin szereplő összegek csak a nagyságrendet hivatottak érzékeltetni, hiszen ezeknél kiskereskedelmi, ajánlott kisker és nagykereskedelmi árakat vegyesen vettünk számításba. Mostani ajánlónk összes adata a július végi állapotokat tükrözi.

Többek között a DVD-filmek hangjának élethű visszaadásában segít a 4 hangszórós, surround hangot támogató SoundBlaster Live! hangkártya X-Gamer kivitelben, melyhez a gyártó cég FourPoint Surround 2000 hangfalkészlete (4.1) a legjobban illeszkedő választás. A konfigot egy átlagos, 100 Mbit/s-ra is képes UTP dugaljas, PCI-os Genius hálózati kártya teszi teljessé, Sony floppymeghajtó és 56K-s, V.90-es, hardveres Acorp belső modem társaságában.

A billentyűzet és az egér itt még inkább ízlés dolga, mint az olcsó SOHO konfigurációnál, ám aki mégis iránymutatást vár, annak Logitech Deluxe klaviatúrát ajánlok Microsoft IntelliMouse Explorer egérrel.

A géphez igény szerint vásárolható visszaható joystick és kormány, a legminőségibb darabokat ezekből szerintem a Microsoft és a Logitech gyártja.

A 19 colos ViewSonic E790 tisztességesen megbirkózik az 1600×1200-as felbontással is, ám a mindennapokban inkább csak az 1280×1024-ig érdemes elmenni. A Sony reklámszlogenjéből plagizálva csak azt tudom mondani: „Ez egy ViewSonic!". Időtálló, minőségi, ám megfizethető darab a megjelenítők palettájáról, igényes játékosoknak.

Általános tapasztalat, hogy aki ViewSonic monitort vesz, ritkán szokta lecserélni a háromféves garancia lejárta előtt – hacsak nem egy másik ViewSonicra...

Topmodell

Felhasználási területe: Ez a konfiguráció jól használható 2D, 3D-s grafikai munkára, kiadványszerkesztésre és amatőr zenélésre is játék, munka és teljes körű multimédiás élvezetek mellett.

Valahol meg kellett húzni a határt, ezért nem került a konfigurációba videoszerkesztő kártya, scanner stb., illetve a háttértároló rendszer maradt IDE alapú, RAID támogatás nélkül, továbbá csak egyprocesszoros rendszer jöhetett szóba. Ennek ellenére elég brutális lett a gép...

Szempontok: Cél egy minél sokoldalúbb, nagyon gyors, sok extra szolgáltatást nyújtó konfiguráció megépítése, a kapható leggyorsabb és esetenként legdrágább alkatrészekből.

A stabilitás mellett fontos szempont a presztízsérték is!

Indoklás: Az újdonságnak számító, Intel i815-ös alaplapi chipkészletre épülő atomstabil, emellett gyors alaplap az Asus CUSL2. Méltó társra lel teljesítmény szempontjából az Intel Pentium III 866EB FC-PGA processzorban, amely áráért kőkemény teljesítményt nyújt. Az 512 Mbyte memória jelenlétét a végtelen memóriaéhségükről ismert grafikai alkalmazások futtatásának lehetősége igazolja, amihez jó hátteret biztosít a két megjelenítőt meghajtani képes Matrox G400 Max grafikus kártya, amely a 3D-s játékokban sem mondja be az unalmast. Bár a G400 Max DVD-dekódolási képességei nagyon jók, mivel csúcskategóriában gondolkozunk, ezért szükségünk van egy Real Magic Hollywood Plus dedikált MPEG-2 dekóderkártyára.

A megfelelő hangzást SB Live! kártya nyújtja Platinum kivitelben, teljes digitális valójában. A kört a Dolby Digital 5.1-es hang hű visszaadására képes Creative Labs Desktop Theater 2500 hangfalkészlet zárja.

Háttértárként csak olyasmi jöhetett szóba, ami IDE felület alatt a leggyorsabb és legnagyobb, ezért csatlakozott a Maxtor 40 Gbyte-os 7200-as fordulatszámú, 2 Mbyte-os pufferű merevlemeze, a Pioneer 16-szoros DVD-lejátszója és a Plextor 10-szeres CD-újrarírója.

A grafikus munkáknál elterjedt Zip lemezek miatt került a konfigba az Iomega belső, 250 Mbyte-os lemezeket is kezelni képes meghajtója.

A gép további tartozékai is igazodnak a fentiekhez. Csúcsmodellről lévén szó, rádiós Logitech billentyűzetet és egeret ajánlok exkluzív körítésnek.

A ViewSonic PF815 a katódsugárcsöves monitorok élversenyzője. Erre determinálja 22 colos, Perfect Flat technológiájú képcsöve, a kényelmesen használható 1600×1200-as felbontás (1920×1440 a vége). Tudom, sokan esküsznek a Sony 500-as sorozatának professzionális darabjaira – én pedig erre...

Viszlát a jövő hónapban!

Rixer György

Topmodell

1 205 595 Ft nettó,
1 506 994 Ft bruttó

- AOpen nagy torony ATX ház (26 045 Ft, Macomp, nk.)
- Asus CUSL2 i815 alaplap (49 500 Ft, Macroda, kk.)
- 866 MHz-es Intel Pentium III FC-PGA processzor (167 000 Ft, Herta, kk.)
- Globalwin FDP32 hűtő (2300 Ft, Compugroup, kk.)
- 2 darab 256 Mbyte-os Hyundai PC133 memóriamodul (162 800 Ft, Fefo Computer, kk.)
- Matrox Millennium G400 Max grafikus kártya – DualHead, 32 Mbyte (48 600 Ft, Juventus Team, nk.)
- SoundBlaster Live! Platinum hangkártya (50 600 Ft, Kventa, ak.)
- Intel EtherExpress Pro10/100 hálózati kártya – UTP-s, PCI (11 500 Ft, Asbis, nk.)
- 3Com belső modem – 56K-s, V.90, hardveres (17 990 Ft, HRP, nk.)
- Miro PCTV Pro tévétuner – FM rádióval, dobozos (37 780 Ft, Axico, kk.)
- Real Magic Hollywood Plus MPEG-2 dekóderkártya (18 600 Ft, Rufusz Computer, kk.)
- 16X Pioneer DVD-olvasó – 16-szoros, IDE (33 000 Ft, Ostrom Computer, kk.)
- Plextor CD-újrairó – 12/10/32-szeres, IDE (89 000 Ft, HRP, kk.)
- Maxtor merevlemez – 40 Gbyte, 7200 rpm, IDE (60 000 Ft, Compugroup, kk.)
- Creative DTT 2500 5.1 hangfalkészlet (64 600 Ft, Kventa, ak.)
- Logitech billentyűzet + egér – rádiós (22 480 Ft, Herta, nk.)
- Sony floppymeghajtó – 1,44 Mbyte (3000 Ft, Acomp, kk.)
- Iomega Zip drive – 250 Mbyte-os, IDE (27 000 Ft, Acomp, kk.)
- Cserélhető merevlemezkerettel – ventilátoros, IDE (2900 Ft, Lord Computer, kk.)
- 22 colos ViewSonic PF815 monitor (310 900 Ft, Pixel Multimédia, kk.)

közel, s távol...

hp invent

Műszaki rajzgép az otthonában? Eddig sem pénze sem helye nem volt hozzá? Most azonban érdemes lesz elgondolkodnia a hp legújabb ajánlatán. Fekete-fehér tervrajzok nyomtatásához A1-es méretű hp designjet nyomtatóinkat most akciósan nettó 299.000 forintért kínáljuk. A készülék igény szerint színessé is bővíthető.

A **hp** designjet 430* elölről kezelhető, ezért az Ön otthonában nem foglal majd túl sok helyet, akár még egy nagyobb polcra is felrakhatja. Így akár az irodában, akár odahaza közel, s távol ez az optimális megoldás.

*A képen látható termék külön megvásárolható kiegészítőket is tartalmaz.

további információ: designjet.hp.hu • hp vevőszolgálat: 382-1111/113-as hivatkozási szám

Kiemelt hp designjet forgalmazók: CAD+Inform Kft., Debrecen (52) 452-685 • **CAD-ART Kft.** 361-3540 • **FABICAD Kft.** 467-2850 • **Graphisoft CAD Stúdió** 437-3366 • **HP Buda Szakáruház** 381-0750 • **HP Jetline Szakáruház** 311-1899 • **HungaroCAD Kft.** 326-8209 • **MiniComp Kft.,** Pécs (72) 512-182 • **Mod Kft.,** Győr (96) 510-060 • **ÓdiStudió Kft.** 269-2525 • **TERC CAD Studio Kft.** 222-2747 • **UNITIS Rendszerház Rt.,** Budaörs (23) 505-050 • **Vectra Kft. – HP Szakáruház** 344-4444

Mi is az a mainframe?

Architektúrákat bemutató sorozatunk következő cikkeiben a mainframe számítógépekről lesz szó. Röviden összefoglaljuk a mainframe világ fő jellemzőit és azt, mivel foglalkozunk a mainframe architektúráról szóló részekben.

A mai mainframe számítógépek – az IBM S/390 és az Amdahl, Hitachi „S/390-kompatibilis" gépcsaládjai – a hatvanas évek adatközpontjaiban alkalmazott, központosított, intelligencia nélküli terminálokon keresztül elérhető, több (tíz)ezer felhasználó egyidejű kiszolgálására alkalmas nagy teljesítményű rendszerek.

Nem túlzás azt állítani, hogy a „mainframe" architektúrán kívül filozófiát, mentalitást is jelent. Noha tíz évvel ezelőtt a mainframe és a központosított feldolgozás teljes kipusztulását jósolták az elemzők, a mainframe és a hasonló kategóriájú Unix-alapú szerverek piaca korántsem halott, sőt erőteljesen növekszik.

Tranzakciók

Az adatbázis-kezelőket ismerők számára nem ismeretlen fogalom a tranzakció, amely a mainframe világ filozófiájának megértéséhez nélkülözhetetlen. Tranzakciónak egy megszakíthatatlan, részlegesen nem végrehajtott, teljes eredményt produkáló vagy teljesen elmaradó műveletet nevezünk.

A legtöbb mainframe-es alkalmazás ilyen elemi lépések sorozataként megvalósított, állandóan konzisztens állapotokon keresztül lépdelő program. Ez a szemlélet alapvetően különbözik a Unix rendszerek sokkal megfelelőbbek gyors alkalmazásfejlesztésre, kevésbé monolitikus, sokkal dinamikusabb eszközkészletet használnak. A két eltérő fejlesztési módszer különböző piacokon számít elfogadottnak: a Web-alapú gazdaság az előtérben (a kezelőfelületen) inkább a gyors, „eldobható" fejlesztéseket részesíti előnyben, míg az adatközpontban érthetően a megfontoltabb, lassabb ütemű változtatások elfogadottabbak. A mainframe-ek Web-közelivé válásával és a Unixoknak az adatközpontokban való megjelenésével megfigyelhető a két piaci csoport szemléletének közeledése.

A szoftveren kívül a mainframe rendszerek rendelkezésre állásának növelésére a hardverben is tranzakciókra emlékeztető megoldásokat alkalmaznak. A legjobb példa a megbízhatóság növelésére az IBM S/390 es processzorokban alkalmazott megoldás, ahol processzorhiba felléptekor a processzor állapota áttölthető egy „tartalék" processzorba, a felhasználó további beavatkozása nélkül egészben, hibátlanul befejezve a műveletet. Hasonló megoldások nem mainframe alapú hibatűrő rendszerekben – például a Sun Netra ft1800-ban – is léteznek, de processzoron kívüli, kiegészítő hardverre alapozva.

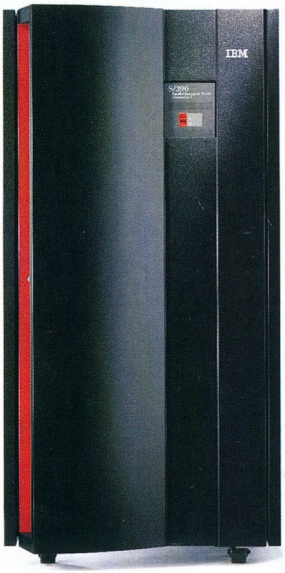

IBM S/390 Parallel Enterprise Server Generation 5

Jobok és batchek

A mainframe-ek eredetének ismeretében nem meglepő, hogy szoftverhátterük alapvetően nem az egyes felhasználókra, hanem az elvégzendő feladatokra, a jobokra épít. Minden személyes felhasználásból „kinőtt" rendszer (például a Unix-változatok, a Windows 9x és NT) környezete a felhasználó fogalma köré csoportosul. Ezzel szemben a vállalati rendszerekből kinőtt mainframe világ alapegységei teljes folyamatok („számlázás", „havi jelentés", „csekknyomtatás"), miközben az egyes felhasználók szerepe sokkal csekélyebb például a Unix felhasználó fogalmáénál.

A nagyvállalati rendszerek igényeinek megfelelően a jobhoz kötődő részfeladatok más rendszerekhez szokott felhasználók számára bonyolult módon, de nagyon hatékonyan vezérelhetők. A jobvezérlés magas fokon való üzéséhez elengedhetetlen a kötegelt (batch) feldolgozás jól méretezhető, állandóan kézbentartható erőforrásigényű ütemezőrendszere. A méltán híres mainframe ütemezőprogramok alkalmasak a kevert (kötegelt és interaktív) feladatok magas színvonalú, adaptívan, menet közben módosítható, garantált teljesítményt nyújtó időzítésére.

A mainframe környezet jellemzői közül több is ihletet adott más rendszerek kialakításához. A DOS például átvette a batchfeldolgozás nevét és néhány ötletét (megbízhatóságát és terhelhetőségét sajnos nem), a Unix alatti nyomtatás beállítása pedig – főleg bonyolultsága – a mainframe nyomtatási jobok paraméterezésére emlékeztet.

Hardverkörnyezet

Noha sokkal kevesebb mainframegyártó létezik, mint szerver-, munkaállomás- vagy PC-gyártó, a „mainframe" nem egységes fogalom. A vezető IBM és a PCM-gyártó („plug-compatible manufacturer", azaz mainframe klónokat gyártó cég) Hitachi és Amdahl számos, eltérő technológiai lépésen keresztül jutott el a mára egyeduralkodóvá vált CMOS alapú mainframe-ekig. Minden technológiaváltásnál fontos volt, hogy a meglevő alkalmazások zavartalanul futtathatók maradjanak.

A mainframe-ek processzorai a leggazdagabb utasításkészlettel rendelkező, rendkívül kifinomult CISC rendszerek, ennek megfelelően minden technológiaváltásnál és újratervezésnél bonyolult utasítások százait kell változatlan formában újra megvalósítani.

A visszamenőleges, százszázalékos bináris kompatibilitás a mainframepiacon többek között azért létfontosságú, mert talán ezen a területen a legnagyobb az aránya a forráskód nélküli, csak futtatható változatban létező alkalmazásoknak. (A bináris formában terjesztett „kiegészítések", azaz patchek ennek megfelelően rendkívül népszerűek.)

Összevetés az eddigi architektúrákkal

A mainframe-ek és a sokprocesszoros, Unix-alapú SMP szerverek között számos alapvető eltérés található (úgy is fogalmazhatunk, hogy akad azért néhány közös vonás). Az SMP-kben népszerű, általános célú, kereskedelmi forgalomban beszerezhető (Commercial Off-The-Shelf, COTS) processzorokkal szemben a mainframe processzorok speciális, egyedi tervezésű alkatrészek. Ugyanez igaz szinte minden részegységre is. Mivel az alkatrészek számának növelésével a meghibásodások között eltelt idő várható értéke (MTBF) gyorsan csökken, a sokprocesszoros SMP-k a COTS alkatrészeken túl további, sokszor egyedi tervezésű ellenőrző rendszereket alkalmaznak a megfelelő rendelkezésre állás biztosítására.

A mainframe-ek gyakorlatilag elsődleges tervezési szempontja az alkatrészszinten is megtervezett nagy megbízhatóság, ami még a teljesítmény növelésénél is fontosabb. Egy tipikus mainframe-ben a redundancia olyan

IBM S/390 Multiprise 2000

mértékű és a helyreállító folyamatok olyan szinten tervezettek, hogy egy-egy rendszer előre nem tervezett leállásai között akár több évtized is eltelhet. A várható állásidő nagyjából évi öt–tíz perc, ami összemérhető a telekommunikációs berendezésekkel szemben támasztott elvárásokkal. Ez a rendkívüli megbízhatóság meghaladja az összes általános célú SMP-s szerverét.

Az SMP-khez hasonló az összehasonlítás a mainframe-ek és MPP-k között. Mivel az MPP-k általában az SMP-kkel közel azonos, nem egyedi fejlesztésű komponensekből épülnek fel, a mainframe–SMP ár–teljesítmény összehasonlítás változatlanul érvényes. Az SMP-khez képest további megkötés, hogy a masszívan párhuzamos rendszerek felhasználhatósága korlátozott (csak jól párhuzamosítható, azon belül is nem kommunikáció által dominált alkalmazásokat futtathatnak maximális hatékonysággal), így az SMP-khez képest az MPP-k további hátránya a szűkebb felhasználhatóság, a központi felügyelet még hiányosabb eszközkészlete.

A legfontosabb eltérés a mainframe és szuperszámítógépes rendszerek közt az architektúrával szemben támasztott követelményekből adódik. A vektor-szuperszámítógépek esetében minden feladat mátrixszorzásra vezethető vissza, ha kell, erőszakkal is. A célfeladatnak megfelelően szinte egyetlen érdekes teljesítményadat a számítási teljesítmény, minden más jellemző (például a rendelkezésre állás) legfeljebb másodlagos.

A vektor-szuperszámítógépek tipikus üzemeltetése során nem kell egyszerre sok felhasználót kiszolgálni, így a méretezhetőség sem elsődleges szempont.

dr. Visegrády Tamás

NetworkAppliance®
Vállalati adattárolási- és Web gyorsító megoldások
Filer
Nagyvállalati adatkezelés megoldások

NetCache
Nagyobb web teljesítmény, alacsonyabb költségek
Technikai tanácsadás: Pál Szilveszter (42-es mellék) • Kereskedelmi tanácsadás: Szabó Péter (14-es mellék)
VAR COMPUTER
üzlet nyitvatartás
H-P 9.00-17.00
E-mail: var@var.hu
Web: www.var.hu
1149 Budapest Fogarasi út 11/a • Tel: 22-22-827 • Fax: 36-32-781
GE Capital Information Technology Solutions Authorised Representative

Acer®

•640BT/BU - Nyomógombos szkenner, 48 bit, 600*1200dpi, USB, a BT diafeltéttel
•3300U/4300U - 48 bit, 600*1200dpi, USB, extra lapos, a 4300U nyomógombbal
•640P/U/UT - 48 bit, 600*1200dpi, P-EPP, U-USB, UT-USB diafeltéttel
•340P/U - 48 bit, 300*600dpi, P-EPP, U-USB

Könnyű, gyors és hatékony szkennelés az élesség és pontosság feláldozása nélkül!

KOLINK

"Vezető ár/teljesítmény mutatójú termékeket forgalmazunk."

Kelly-Tech Kft., 1139 Üteg utca 6. Tel.: 350-1246, Fax: 349-6477, www.kellytech.hu, e-mail: sales@kellytech.hu

Valamennyi logo és márkanév a megfelelő cég hivatalosan bejegyzett tulajdona. Minden jog fenntartva!

Kelly-Tech

Acer billentyűzetek - a tapintás művészete

6512M
•vízálló kialakítás
•masszív szerkezet
•kényelmes, halk használat
•20 millió leütéses élettartam

6512P
•csúcsminőségű membrános billentyűk
•kényelmes, zajtalan használat
•10 millió leütéses élettartam

6512V
•egyedi helytakarékos kialakítás
•torzulásgátló fém aljzat
•10 millió leütéses élettartam

AIRKEY
•38KHz-es infravörös átvitel
•beépített egér és görgetés
•internet csatlakozás, e-mail és sok multimédiás extragomb
•4 db. AA alkáli elem, több mint 4 hónap üzemidő csere nélkül
•12m, ±60 fokos működés

Acer®

Minden billentyűzetre 2 év garancia!

Adobe
Rés az Acrobatban
Az Adobe nemrég csendben kiadott egy javítást Acrobat programjának legfrissebb, 4.05-ös verziójához. Az erre okot adó hiba „buffer overrun" típusú volt, melyet ki is javított a patch. Az ám, de ez az apró hiba nagy galibát okozhat azokon a gépeken, melyeken Windows operációs rendszer alatt Adobe Acrobat Reader, Acrobat Business Tools vagy Acrobat Fill In van telepítve. A hiba nagyjából annyi, hogy egyes PDF file-ok esetében a kód tartalmazhat egy olyan részt, melyben könnyen elbújhat egy vírus vagy más károkozó. Ez a hiba felléptekor akár életre is kelhet, ami nagyon veszélyes. Ha túl hosszú a file regisztrációs része vagy szabályozórésze, a helyi puffer túlcsordul, a program kiakad és egy bizonyos helyen található kód (ahol akár vírus is megbújhat) aktiválódik.

- www.adobe.com/misc/pdfsecurity.html
- http://shadowpenguin.backsection.net/

Baan
Csillaghullás
A Baan csillaga leáldozott, ugyanis bevétele az utolsó negyedévben 176 millió dollárról 106 millióra apadt. Ez volt a hetedik veszteséges negyedéve. Ezután május végén az Invensys felvásárolta. Ráadásul kikerült az amszterdami tőzsde „blue chip" részvényeket tartalmazó kosarából, de termékei, dolgozói, valamint nevének használata megmaradt, ugyanis a Baannak olyan ügyfelei akadnak, mint például a Boeing. Az Invensys ipari automatizálási szoftvereit kitűnően kiegészítik a Baan vállalatirányítási rendszerei.

Caldera
SCO Unixból Linux?
A Unixot már sokan birtokolták – az AT&T, a Novell, az SCO –, most az SCO unixos részlegének felvásárlásával a Caldera kezébe került. A cégnek jól jöhet az SCO kiérlelt Unix rendszere, ugyanis ennek elemeit átemelheti a sikertermékeknek (hogy ne divatterméket mondjunk) számító Linuxba. Ez a fejlődés csak a Caldera Linuxot fogja érinteni, mert a Unixban nagyon sok cégnek van szellemi résztulajdona, ezeket valószínűleg nem adják ki ingyen.
Ha a Caldera ügyes, akkor az SCO „strapabíró" Unix rendszereit továbbra is el tudják majd adni a legnagyobb szerverekhez. A gond abban rejlik, hogy a vevőket is meg kéne győzni arról, hogy nekik kedvező, ha az olcsó Linux helyett a méregdrága OpenServert vagy UnixWare-t vásárolják meg, igaz feljavítva egy-két linuxos kiegészítéssel.

BeOS
SoundPlay for BeOS
A BeOS 5 megjelenésekor keltett hírverés kicsit alábbhagyott, de ez nem jelenti azt, hogy az operációs rendszer magára maradt volna. Minden kategóriában készítenek hozzá alkalmazásokat. Sőt, a régebbi BeOS-ek alá írt programok tesztelése (és ha szükséges, átírásuk) szintén folyamatosan zajlik.
Mivel ezt az operációs rendszert alapvetően a multimédiára hegyezték ki, így érthető, ha ebben a kategóriában a legnagyobb a fellelhető szoftverek száma. A Sound Player új, 4.0.1-es verziója például számos olyan képességgel bír, amiért érdemes telepíteni: rengeteg audioformátumot (MP2, MP3, WAV, AIFF, MS-ADPCM, IFF-8SVX MIDI és 15 különböző típusú MOD formátum), valamint különféle audioeffektusokat ismer, továbbá a WinAmp bőrei is használhatók hozzá.
A felsoroltakon kívül számos olyan tulajdonsága is akad (például a WinAmpéhoz hasonló a műsorlista-kezelése, következő indításakor emlékszik nyitott ablakainak elrendezésére stb.), amely a jobb használhatóságot – és persze a látványt – szolgálja.

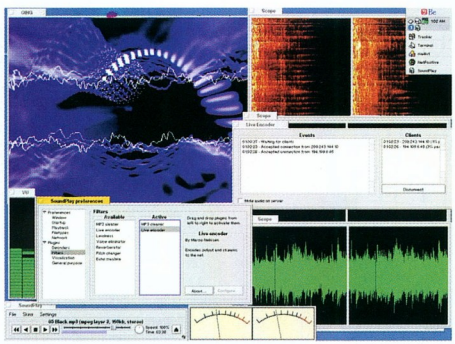
Rengeteg funkció a SoundPlay for BeOS-ben

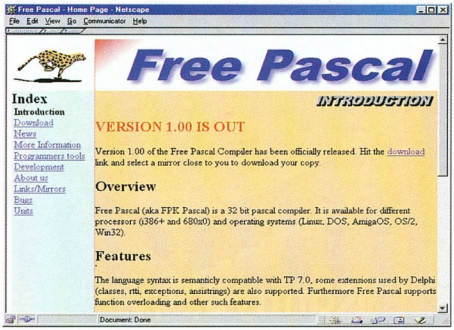

FreePascal – Pascal több operációs rendszer alá

FreePascal 1.0
Ötöt egy csapásra
Rengeteg programozási nyelv létezik PC-re. Ezek között több olyat is találunk, amely a fejlesztők kedvence egy adott operációs rendszeren belül. Viszonylag könnyű elsajátíthatóságának köszönhetően a Pascal régóta népszerű. A többplatformos FreePascal béta verziói már hosszú ideje elérhetők.
A Borland Pascal 7-tel kompatibilis, néhány delphis kiterjesztéssel kibővített programnyelv különböző operációs rendszerek (AmigaOS, DOS, Linux, OS/2, 32 bites Windowsok) alá írt változatai elérhetők fejlesztőinek Web-helyén.

- www.freepascal.org

Microsoft
Szent a béke?
Valaha, nagyon régen a Microsoft és az IBM együtt dolgozott, de az utóbbi néhány évben vetélytársakká, sőt ellenfelekké váltak (a Microsoft szemében pedig egyenesen ellenséggé, mint azt az elhíresült per is bizonyítja). Most félreteszik konfliktusaikat, hogy közösen dolgozzanak az új XML szabványokon.
A Microsoftnak az XML létfontosságú a .NET terveihez, ugyanis ennek keretében szeretné alkalmazásait a Webre vinni. Ez nem meglepő, hiszen ha a céget feldarabolják, akkor az alkalmazásokat tovább vivő részlegnek sürgősen meg kell újulnia, mert nem sokáig tarthatja mesterséges előnyét. Az IBM-nek pedig az e-business következtében van feltétlenül szüksége az XML-re. A két cég az XML-re épülő Simple Object

Access Protocol (SOAP) különféle alkalmazásait kívánja szabványként benyújtani.

Sikeresen „mozgó" Windows 2000

Amerikai felmérések kimutatták: a laptop PC-ket használók körében nagy szeretetnek örvend a Microsoft Windows 2000 Professional operációs rendszer. A tesztelők és felhasználók dicsérték stabilitását, megbízhatóságát, plug & play alrendszerének hibátlan működését, off-line–on-line szinkronizációját és energiagazdálkodását.
Az operációs rendszer kérdése a hordozható számítógépek piacán sokkal fontosabb, mint az asztali PC-knél, hiszen a noteszgépek nagyjából 22–26 hónapig tartják meg értéküket, és továbbfejlesztésük sem olyan rendszeres, mint az otthoni gépeké. Szükségszerűen az oprendszert sem cserélgetik rajtuk minden héten, tehát fontos, hogy az minden téren megfeleljen az elvárásoknak. A felmérés szerint a megkérdezettek hordozható gépein 73%-ban a Windows 2000 az elsődleges oprendszer, míg otthoni gépeiken „csupán" 47% a részesedése.

Karácsonyi készülődés

A Microsoft bejelentette, hogy a karácsonyi forgatagra már most hatalmas erőfeszítéssel készül. Az ajándékdobozban találunk 12 teljesen új játékot, 5 már megjelent játék különleges változatát vagy kiegészítőjét, otthoni felhasználói programokat és egy új egércsaládot.
A Midtown Madness 2 méltó folytatása lesz elődjének, London és San Francisco utcáin versenyezhetünk benne. Találkozunk még az Age of Empires 2 küldetéslemezével, amelyben mi, magyarok is feltűnünk Attila, a hun oldalán.
Megjelenik ezenkívül a Crimson Skies, a Conquest: Frontier Wars és még sok más ínyencség. A felhasználói szoftverek közül érdekes lehet a Works 6.0-s verziója, a World Suite 2001 és az új Encarta.
A hardveres részleg sem pihen, szintén az év végén jelenik meg legújabb optikai egércsodájuk, a Wheel Mouse Optical és két hanyattegér, a Trackball Optical és a Trackball Explorer. A játékosok kegyeit három joystickkal és két másféle irányítóval keresik majd.

Linux

QED: angol–magyar „gyorsfordító"

Elkészült és a www.math.u-szeged.hu/~bognarv/qed/qed_ism.html címről letölthető a GPL licenc alá tartozó QED (Quick English Dictionary) szótárprogram. Jelenleg a QED a legjobb angol–magyar számítógépes szótár kitüntető cím esélyese. A felhasználók első visszajelzései alapján nagyon jól sikerült a program.
Az angol–magyar középszótárét lényegesen meghaladó szóanyagú program néhány lehetősége: gyorsfordító (egérrel jelölhető ki a fordítandó szöveg, tetszőleges alkalmazás alatt), lapozható teljes szócikkek (kiejtéssel, rendhagyó alakokkal, számos magyar jelentéssel), többszavas kifejezések automatikus keresése (a két utoljára kijelölt szó alapján), az egy szóhoz tartozó összes kifejezés megjelenítése (kérésre), szóösszetételek felbontása és szótő-előállítás (kérésre).
Az ingyenesen igénybe vehető, terjeszthető program használatához tippeket is olvashatunk a site-on:

- www.math.u-szeged.hu/~bognarv/qed/tippek

QED: rengeteg szó – rengeteg tudás

S.u.S.E. 7.0 párban

A S.u.S.E. Linux előkelő helyet foglal el a számos Linux-változat mezőnyében. Köszönheti ezt annak, hogy a disztribúciót összeállító S.u.S.E. GmbH elég hamar rájött: olyan Linuxszal kell megjelenni a piacon, amelynek telepítése egyszerű és a CD-i jól tele vannak tömve hasznos alkalmazásokkal.
A cég legújabb, 7.0-s Linuxa már kétféle változatban jelenik meg, augusztus második felében. A 89 márkába kerülő kisebb csomagot S.u.S.E. Linux Personal néven adják ki 3 CD-n, szerényebb dokumentációval.
A nagyobbik várhatóan 6 CD-n vagy 1 DVD-n fog megjelenni.
A legújabb programokat kapjuk a csomagokban, például a StarOffice 5.2-t, és a KDE 2 bétáját a stabil 1.x verziójú mellett. Rengeteg új meghajtóprogram, például az Ati, az nVidia és a Matrox grafikus kártyáihoz, USB-, Zip 250- és ISDN-támogatás is része az új rendszernek.

- www.suse.de

KDE2

A különféle Linux-disztribúciókban leggyakrabban alkalmazott ablakkezelő a KDE. Már hosszú ideje készül a 2.0-s verziója, ennek jó néhány bétája meg is jelent az utóbbi időben.
Az új KDE egyik legfontosabb része a Konqueror. Nemcsak nagyon profi file-kezelőnek ígérkezik, hanem teljes értékű Web-böngészőnek is. Ismeri a CSS, az FTP, a HTML 4, a HTTP(S), a Java, a Javascript és az SMB szabványt, valamint használhatók hozzá a Netscape pluginek. Benne lesz a KMail új verziója, és az egyszerű konfigurálásért felelős KDE Control Center.
Ígéretes a KOffice irodai programcsomag új verziója is, ebben megtalálhatók a szokásos összetevők: a KWord szövegszerkesztő, a KSpread táblázatkezelő, a KIllustrator vektoros rajzolóprogram, a KChart grafikonkészítő, valamint a KPresenter bemutatókészítő. Ezenkívül a KImage képnéző, a KFormula képletszerkesztő, illetve a Katabase adatbázis-kezelő programmodult is tartalmazza. Mindenesetre a KDE2 fejlesztői nem akarják elkapkodni az új kiadást, ugyanis a végleges verziót csupán a második fél évre ígérik.

- www.kde.org

A KDE2 „gyilkos" része, a Konqueror

Erdős Márton, Négyesi Károly, Sponga Tamás

Ulead MediaStudio Pro 6.0 VE

Nagyágyú kis dobozban

Napjainkban a digitális hang- és képrögzítést lehetővé tevő eszközök rohamos árcsökkenése és elterjedése teszi indokolttá, hogy a szoftvergyártó cégek a személyi számítógépeket is felruházzák videoszerkesztési képességekkel. Ennek a törekvésnek egyik eredménye a Ulead Systems MediaStudio Pro 6.0 Video Editionje, melyet a cég félprofesszionális szintű nem lineáris videoszerkesztőnek mond. A teljes – nem VE – változat már a profik eszköze.

A terméket a digitális kamkorderekkel való együttműködésre hegyezték ki, ám a teszt során ilyen kamkorder hiányában a Brooktree BT848-as videodigitalizáló chippel szerelt tévévevő kártyával is remekül együtt tudott dolgozni. A programcsomag három fő részből áll, a lényegi munkaasztalnak számító Video Editoron felül az alkalmazáson belül válthatunk az Audio Editorra vagy a Video Capture részre. A Ulead terméke a digitális kamera jelfolyamán felül képes lekezelni bemeneti forrásként MPEG és AVI fileokat, sokak örömére a WAV audión felül MP3 anyagokat, illetve állóképeket is. Ami tényleg erőssé teszi a programcsomagot, az a VideoCD gyártásának lehetősége – a Video Editor képes mind MPEG-1, mind MPEG-2 formátumú videó renderelésére. Az audio- és videoeffektezés lehetőségei, illetve az effektusok száma is arra enged következtetni, hogy a VE-változatot inkább születésnapi videók megvágásához tervezték, mintsem professzionális felhasználásra. Azonban az effektustárában szereplő megoldások hozzák a papírformát, nem lehet rájuk panasz.

A Video Editor munkaasztala könnyen áttekinthető, logikusan felépített, ám hatékony használatához nem árt legalább 1280×1024 képpontos felbontás. Ezzel el is érkeztünk a program hardverigényéhez. Komolyabb mennyiségű adattal történő munka esetén ajánlott minimum 500 MHz-es Pentium III proci és 256 Mbyte memória, laza kis játszadozáshoz elég egy sima Celeron 128 megával – természetesen valamilyen digitalizáló eszközön felül.

A Ulead MediaStudio Pro 6.0 VE-t mindazoknak tudom ajánlani, akik saját örömükre, digitális kamkorderrel forgatott családi, utazás során készült stb. felvételeiket szeretnék szerkeszteni. Továbbá azoknak, akik alapszinten szeretnének megismerkedni Hollywood vágóasztalainak hangulatával – amihez remek segítséget nyújt a minden részletre kiterjedő, 360 oldalas kézikönyv.

Rixer György

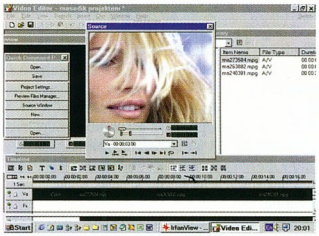

MediaStudio: sok szolgáltatás, csöppet sem bonyolultan tálalva

oldalas, hatalmas képekkel illusztrált kézikönyv is.

A VideoStudio alapjait tekintve ugyanazokkal a szolgáltatásokkal bír, mint a MediaStudio Pro, viszont az effektusok tárháza sokkal szűkösebb, ráadásul korlátozták a szabadon felhasználható audio- és videosávok számát, hogy a legfontosabbakat említsem. Sajnálatos módon – a MediaStudio Próval ellentétben – a VideoStudio produkált néhány lefagyást, és indok nélküli, hosszas „elgondolkodást". Viszont megmaradt a szerkesztés egész folyamatában kényelmesen használható húzd és ejtsd kezelésmód.

A VideoStudio programcsomag szintén tovább bomlik két alkalmazásra. Egyrészt használhatjuk az „instant" családi videók elkészítéséhez a VideoWizardot, amely mindössze néhány különálló filmrészlet „törésmentes" összeillesztésére, illetve feliratozására képes.

A VideoWizardban legyártott produktumunkat aztán kívánságunk szerint még átvihetjük magába a Video Studióba, ahol tovább finomíthatunk rajta, az adott szűk határokon belül. Nagyobb testvéréhez hasonlóan ez a termék is lehetőséget ad az általunk elkészített anyagok digitális kamerára való feljátszására, illetve ezeknek az

VideoStudio: pop-up parádé Ulead-módra

eszközöknek a vezérlésére, ha a digitalizáló kártyánknak van FireWire portja.

A VideoStudio CD-jén található egy-egy tömör, ám nagyon jó képes-hangos betanító mind a VideoWizardhoz, mind a VideoStudióhoz. Véleményem szerint ez a lényege az egész programcsomagnak: teljesen alap szintű bevezetést nyújt a videoszerkesztésbe.

Rixer György

Ulead VideoStudio 4.0 SE

Házi videoszerkesztő kezdőknek

A VideoStudio lényegében a MediaStudio Pro lebutított, a feldolgozás menetének minden szakaszát interaktív módon – varázslók segítségével – véghezvivő programcsomag, amellyel már tíz perc alatt összevághatunk egy kisebb anyagot. A Ulead nem titkolt szándéka, hogy a VideoStudio mindössze egy tanulási lépcsőfok legyen a felhasználó számára, mielőtt elkezdi használni érdemi munkáihoz a MediaStudio Prót – nem véletlen tehát, hogy a két programot (VS 4.0 SE és MS Pro 6.0 VE) általában együtt csomagolják a digitalizáló eszközökhöz a hardvergyártó cégek, részben a Ulead útmutatása alapján. A „light" jelleget húzza alá a mindössze 65

Gyártó: Ulead Systems, Inc. USA
- A Video Studio hivatalos Web-helye: www.ulead.com/vs/
- A MediaStudio Pro hivatalos helye: www.ulead.com/msp/runme.htm
- www.mugcentral.com

Forgalmazó: KeSzo Kft. ☎ 332-8717
- www.keszo.hu

Teljes, nem „bundled" verziók ára áfa nélkül:
MediaStudio Pro 6.0: 179 000 Ft + áfa
VideoStudio 4.0: 34 000 Ft + áfa

LG

A tökéletesen sík külső és belső felületű FLATRON® monitor.

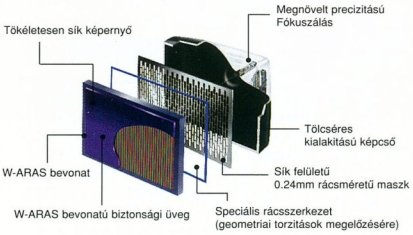

- Sík képernyőfelület
- Sík belső felület
- Sík képfelület

A FLATRON® monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

FLATRON®

LG Electronics Magyar Kft.
http://flatron.lge.co.kr
TEL: 36-1-455-6060 FAX: 36-1-455-6066

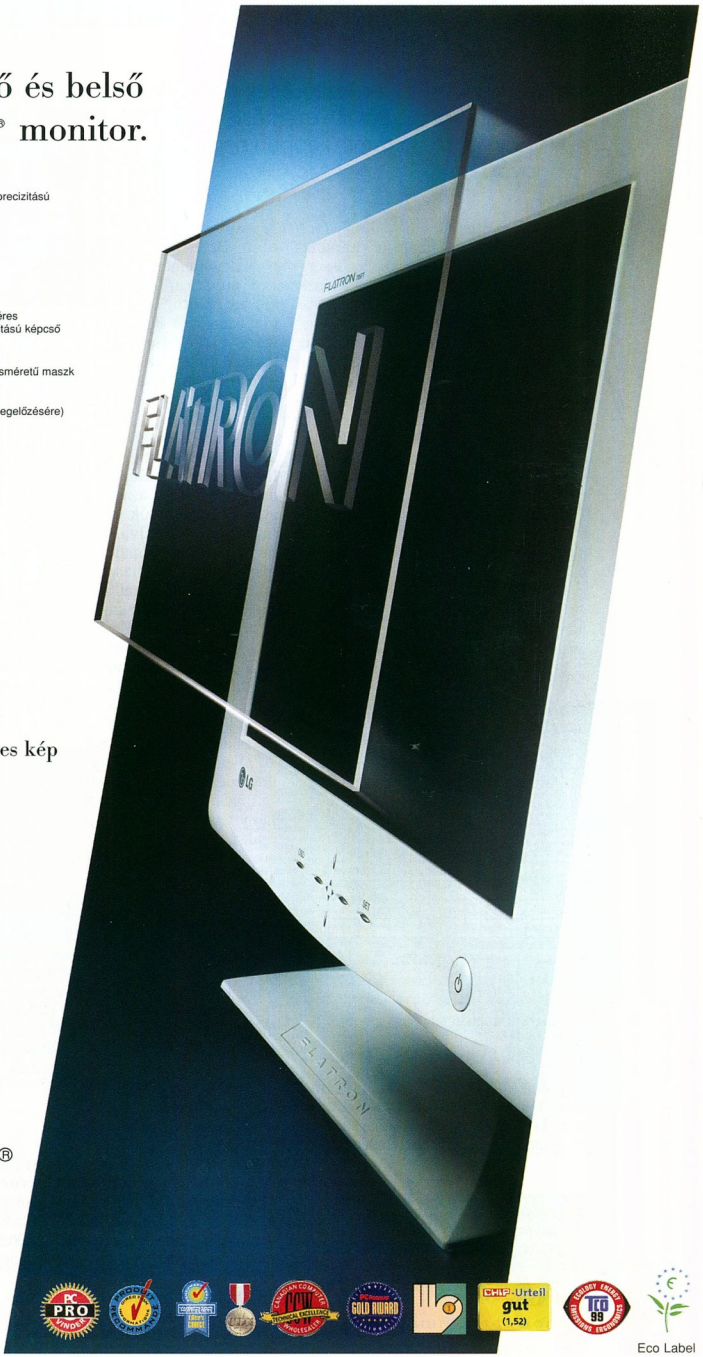

Eco Label

MegFontolva

Igényes kiadványok elkészítésének (legalább) három fontos összetevője van: a készítő személy, megfelelő program és egy vagy több (de semmiképpen nem sok) szép betűkészlet a magyar hosszú kettős ékezetekkel.

Betűkészletekhez nagyon sok forrásból lehet hozzájutni. Kapunk néhányat az operációs rendszerhez és egyes programokhoz, másrészt tölthetünk le az Internetről, harmadrészt vásárolhatunk. Már a Windows 3.1-hez is kaptunk egy-két TrueType fontot, míg a Windows 2000-hez közel másfél tucatnyi betűkészlet jár OpenType formátumban, de a maces és a linuxos tábor sem marad „kezdőkészlet" nélkül. Az irodai és a grafikus (elsősorban vektorgrafikus) programok, programcsomagok is tartalmaznak fontokat, ráadásul többnyire nemcsak TrueType, hanem Type 1-es formátumban is – de például a CorelDraw-csomagok több mint ezer betűkészletéből mindössze százban van hosszú ő és ű.

Az Internetről letöltött fontok legnagyobb problémája (amellett, hogy néhánynak kétes a tisztasága), hogy nem tartalmazzák az összes ékezetes karakterkészletet, sőt a legtöbben egyáltalán nincs ékezetes betű. Sok esetben marad a vásárlás, ám a hazai boltokban kapható gyűjtemények egy részének minősége sajnos hagy kívánnivalót maga után. Ezért mindig öröm számomra olyan gyűjteménnyel találkozni, mint amilyen a ScanDer Kft. komoly múltra visszatekintő PFL-sorozatának legújabb tagja, a ProFonts Library 2000 LE. A CD-ROM-on több mint kétezer font található, TrueType és Type 1-es formátumban. Ezek a fontok Unicode 3.0-kompatibilisek – illetve majdnem azok. Az eltérés a Unicode-ajánlás és a PFL 2000 között, hogy a hullámos és a kalapos o és u helyén is a magyar ékezetes betűk találhatók (gondolva a nem Unicode-kompatibilis programok felhasználóira), ezért ezeket a francia és portugál karaktereket csak az úgynevezett repülő ékezetes billentyűzet-meghajtókkal lehet elérni. Maga a PFL 2000 egyébként kiválóan együttműködik a Windows 9x-es, NT-s és 2000-es driverekkel, vagyis többnyelvű dokumentumaink írásakor is használhatjuk a PFL-fontokat. Ráadásul néhány font (például a Baskerville) nemcsak a magyar, hanem az összes keleteurópai, így a cirill és a görög karakterkészletet is tartalmazza.

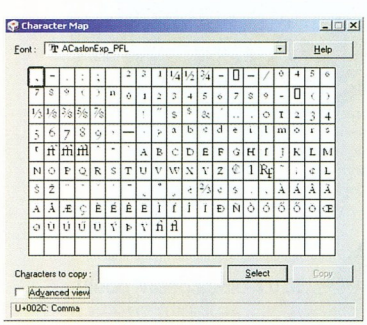

Az expert fontokban található speciális jelek

Ahogyan a szerzőtől megtudtuk, a TTF és a Type 1-es fontok azonos forrásból lettek generálva, vagyis a két formátum csomópontról csomópontra, kerningpárról kerningpárra megegyezik. Ráadásul a PFL előző változatához képest a betűk mintegy 10%-kal több csomópontot tartalmaznak, ennek köszönhetően finomabb a vonalvezetésük, így betűvágásra is sokkal alkalmasabbak.

Nagy a család

A PFL 2000-ben található néhány font némelyike a szokásostól eltérően nagy, mintegy féltucatnyi családot alkot. E családok nemcsak a szokásos normál, kurzív, félkövér, félkövér kurzív (jobb esetben keskenyített és (vagy) szélesített) változatát tartalmazzák, hanem ezek mellett megtalálhatók a kiskapitálisok (azokat nem a nagybetűk kicsinyítéseként kell létrehozni), a számok medieval és index változatai, a fi és az fl mellett az ffi és az ffl, sőt néhány esetben még az st, ct, ss ligaturák és más speciális jelek is. Utóbbiak között több olyan található, amelyiknek a Unicode-ajánlásban nincs (még) kódja – úgynevezett name encodinggal szerepelnek –, és amelyeket csak az ezekre szakosodott programokkal (például QuarkXPress, InDesign stb.) vagy speciális driverekkel lehet elérni. (Egyébként a fontokra kimondottan „finnyás" InDesignnal is kiválóan együttműködnek a PFL 2000 fontjai.) Mindezek mellett a családokhoz tartozik néhány alternatív font is, amelyek a „alapfontok" néhány betűjére kínálnak vagylagos lehetőséget.

Egy majdnem teljes betűcsalád

Ekkora betűrengetegben nem egyszerű megtalálni azt fontot, amelyikre éppen szükségünk lenne. Ezen segít a CD-n Adobe Acrobat formátumban található betűkönyv, amelyet kinyomtatva némiképp egyszerűbbé válik a keresgélés. (Az Adobe Acrobat Reader 16 és 32 bites verziója szintén megtalálható a lemezen.) Azt már csak a maximalizmus mondatja velem, hogy esetleg készíthettek volna egy kicsit jobban áttekinthető könyvet is a fontok mellé (például amilyen a Corel Libraries Catalogue elején található), de ez amolyan „kákán is csomót kereső" hozzáállás.

●

Végül két dolgot szeretnék megemlíteni. A ScanDer tesztjei szerint a PFL 2000 Type 1-es fontjai Debian, SuSE és Corel Linux alatt is működnek. A másik, hogy a regisztrált felhasználók az Internetről díjmentesen letölthetik a javított fontokat, amelyek megjelenéséről és helyéről e-mailben kapnak értesítést.

Weisz Tamás

ScanDer Kft. ☎ 251-2960
w3.datanet.hu/~scander/
www.profonts.hu

A Hotel Inter-Continental sikerei mögött ott van a Kapsch intelligens kommunikációs rendszere is.

LOWE LINTAS GDK

Keresztes György,
a Hotel Inter-Continental
műszaki igazgatója

A Kapsch innovatív telefonközpontja többnyelvű hangpostarendszerével és speciális telefonkészülékeivel az Inter-Continental Budapest szállodában megnövelte a hatékonyságot, és csökkentette a működési költségeket. Valamennyi vendég állandóan elérhető és gyors Internet-hozzáféréssel rendelkezik. Kapsch. The communications company: (1) 209 2110, www.kapsch.net/kt_hu

KAPSCH
the communications company

GLÓRIA
VTCD
DVD
82
84
88
92
2000
MC
Őrizzük meg szellemüket!
... a VIDEOTON
által gyártott
MC-n, CD-n, és DVD-n!
CD-AUDIO
CD-TEXT
CD-EXTRA
CD-ROM
CD-ROM/XA
CD-I
PHOTO-CD
VIDEO-CD
DVD
DVD VIDEO
Puskás Tivadar
(1844 - 1893)
Mastered and manufactured by VTCD IFPI L201
2000>
+10
1988
Kompakt technológia
Kompaktlemez
Kompakt szolgáltatás
E-mail: vtcd@mail.datanet.hu Internet: www.vtcd.hu
Tel.:(06-22) 329-132
Fax: (06-22) 329-133
VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.
a Videoton csoport tagja
8001 Székesfehérvár,
Pf.:175.
V
T
C
D

Kommunikáció töretlenül

Egy hálózat biztonsága csak részben függ a hardverektől és a szoftverektől. A felhasználók adatainak védelme szempontjából ugyanúgy fontos a megfelelő platform kiválasztása, a hálózat megtervezése, mint a rendszer védelme ugyanezen felhasználóktól.

A hálózatokba történő behatolások jelentős része a tapasztalatok szerint belső emberektől származik, így erre is fel kell készülni. A hálózati operációs rendszer és a kliensgépek operációs rendszerének kiválasztásakor a pénzügyi megfontolásokkal párhuzamosan célszerű megnézni az egyes jelöltek sérülékenységét mind a rendelkezésre állás, mind a behatolás elleni védettség tekintetében.

Szerencsére az Interneten számtalan olyan hely létezik, ahol összegyűjtötték azokat a programokat és dokumentációkat, amelyek leírják és megvalósítják az esetleges támadásokat.

Feltöretlenül és kommunikációra készen

Ha csak ezeket a támadási lehetőségeket nézzük, a Novell NDS-e nagyon védett, ugyanis egyáltalán nem találunk olyan exploitokat vagy hackleírásokat, amelyek ezt a címtárat megbéníthatnák, vagy belőle illegálisan adatokat tudnának kiszedni. A hét éve piacon lévő NDS-t még nem sikerült senkinek sem feltörnie.

Egy hálózat tervezésének fontos eleme a benne található elemek azonosításához szükséges címtár kiválasztása. Az NDS-hez a szerver oldalon szinte az összes platform választható, legyen az Novell NetWare, valamelyik Unix, Solaris, Linux vagy Windows NT. A kliens lehet Windows vagy Linux, az NCP csomaggal vagy a NowWell kiegészítővel. (Sajnos, a Linuxhoz még nem készült el a hivatalos, Novell által auditált vagy fejlesztett kliens, ezért az alábbiakban említendő alkalmazások lehetőségei nem használhatók alatta. A linuxos kliens jelenleg csak az autentikálást és a megfelelő kötetek becsatolását képes elvégezni.)

Az NDS tervezésekor nagy hangsúlyt helyeztek a lehető legnagyobb rendelkezésreállási idő elérésére, azaz arra, hogy esetleges hálózati, készülék- vagy szerverhibák esetén is működőképes legyen ez az adatbázis, és ki tudja szolgálni a felhasználókat. Ezért több szerver használatakor az NDS folyamatosan szinkronizálja magát, és ha leáll valamelyik szerver, a többi továbbra is biztosítja az adatokhoz való hozzáférést, a beléptetést és a hálózatfelügyeletet.

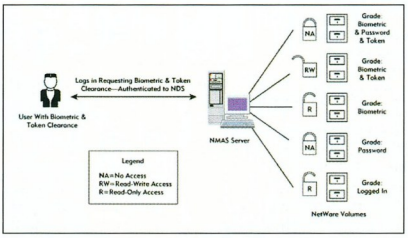

Az NMAS képes többszintű és folyamatos beléptetésre

A felhasználók azonosítása

Az NDS-ben a felhasználó csak egy objektum a többi definiált elem mellett, de éppen az az objektum, amelylyel szemben a legjobban kell védeni a hálózatot. A rendszerbe való beléptetés, azaz a login procedúra alapesetben egy felhasználói név és jelszó páros megadásával történik. A tapasztalatok szerint ez a felhasználók jelentős részénél szinte semmiféle biztonságot nem ad: könnyen kitalálható jelszót választanak, nem változtatják azt rendszeresen stb. Klasszikus példa, hogy betelefonál valaki a céghez hálózati szakemberként bemutatkozva, hogy a hálózat teszteléséhez elkérje valamelyik munkatárstól a jelszót – ez az esetek jelentős részében sikerrel kecsegtet.

A hálózati azonosítás következő szintje lehet a biometrikus azonosítás. Ennek során a felhasználó olyan adottságát használjuk meghatározásra, amit nem lehet átadni másnak, sőt a procedúrán kívül a felhasználó nem is tudja, hogy mi alapján autentikálta őt a rendszer. Ilyenek az ujjlenyomat, a hang vagy a retina alapján azonosító rendszerek. Kevésbé bonyolult technológia a token vagy chipkártya, amely hasonlóan hatékony.

A Novell Modular Authentication Services (NMAS) támogatja ezeket az azonosítási módokat. A kliens bejelentkezésekor külső eszköz biztosítja a felhasználónevet – persze csak átvitt értelemben –, és a felhasználónak már csak a jelszavát kell begépelnie. A hagyományos és a biometrikus azonosítás módszere összekapcsolható úgy, hogy például az ujjlenyomattal azonosított felhasználó további azonosítók beírásával más és más jogosultságokat kapjon. Mondjuk a felhasználó az ujjlenyomattal történő azonosítás után megkapja a megfelelő kötetekre az olvasási jogot (amely a hálózatban a „Logged In" státussal jár), majd a további – írás-olvasási – jogokat a következő szint, vagyis a jelszó begépelése után kapja meg. Az autentikációs modulokat és a hozzájuk kötődő szinteket a rendszergazda szabadon kombinálhatja, hozzáigazítva a vállalat biztonsági követelményeihez. A NMAS-hoz jelenleg a következő modulok kaphatók: ActivCard, Identix BioLogon, RSA Ace/Agent, Secure Authentication Facility (SAF) és a Vasco Digipass.

Mivel az NMAS az NDS-t használja adatbázisként, szinte az összes létező szerver platformra képes autentikálni. Ha a különféle szervertípusokon már megtalálható az NDS, akkor a beléptetéshez nem kell külön alkalmazás. Az NMAS szerver futtatásához Novell NetWare 5 (Support

Pack 4-gyel vagy újabbal kiegészítve) és NDS eDirectory upgrade kell. A további összetevőket – ConsoleOne v1.2, NICI v1.5, Novell Certificate Server v2.0 – az NMAS Enterprise Edition tartalmazza.

Heterogén rendszerek

Az NDS Corporate Edition lényegében az NDS for NT és társai utódja, amelyet eddig NetWare-re, Windows NT-re és Solarisra készítettek el, de hamarosan elérhető lesz Linuxhoz és Compaq True64 Unixhoz is. A heterogén hálózatokhoz kínál autentikációs és felügyeleti lehetőséget. A szerverek NDS fába szervezhetők, majd a megszokott ConsoleOne vagy NDSManager programmal percek alatt beállíthatók a jogosultságok, adatbázismentések stb.

Például Windows esetén az egyes alkalmazások NDS objektumként definiálhatók, és a telepítés vagy az ezekhez tartozó jogosultságok a ZENWorksben megszokott módon juthatnak el a felhasználó gépére. A speciális alkalmazások, például a Lotus Notes, a Microsoft Exchange vagy egy nagy Windows NT-s domain NDS-be való integrálása is megoldható, erre készítette a NetVision cég Syncronicity címtár-szinkronizáló programját.

A heterogén rendszerek komoly problémája – bár egyes biztonsági szakértők szerint nem probléma, hanem szükséges biztonsági követelmény –, hogy az egyes felhasználóknak más és más belépési azonosítója és autentikációs metódusa van az operációs rendszertől és az alkalmazásoktól függően. Ha egy heterogén környezetben fontos az egyszerű és gyors belépési

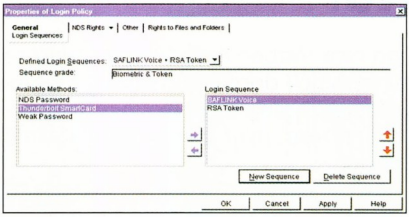

A felhasználó több szinten azonosíthatja magát, hanggal, ujjlennyomattal, jelszóval...

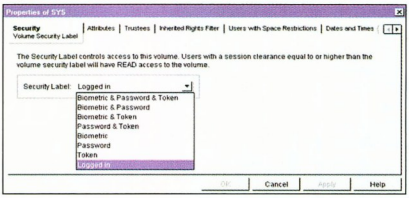

A bejelentkezés egyes lépéseihez tartozó jogosultságok beállítása

lehetőség, alkalmazható a Single Sign-on. Érthető az az álláspont is, amely szerint biztonsági szempontból veszélyes egy helyen tárolni az összes felhasználó összes autentikációs adatát, főleg akkor, ha ezek az adatok több rendszerre és esetenként többféle jogosultsági szintre is szólnak. A Single Sign-on azonban az NDS-t használja adatbázisként. A rendszerben a felhasználó hozza létre magának azt a profilt, amelybe ő maga viszi be azokat az adatokat, amelyeket a rendszer azonosításra fog használni, emellett az egyes alkalmazásokba és szerverekbe való belépési kódjait is ő kezeli.

A felhasználó hitelesítő adatait és jelszavait az NDS biztonságán felül a Novell szabadalmaztatott SecretStore technológiája védi az illetéktelenektől. A Single Sign-ont például a Lotus (Notes), a PeopleSoft, valamint az Attachmate termékei is támogatják. A további támogatásokat, frissítéseket a Web-helyén keresztül teríti a Novell.

A Single Sign-on megjelenésével egy időben a Novell kibocsátott egy ingyenes API-t – elsősorban külső fejlesztőknek –, amelynek révén a meglévő alkalmazásokba egyszerűen beépíthető a Single Sign-on támogatása.

Nagy Lajos

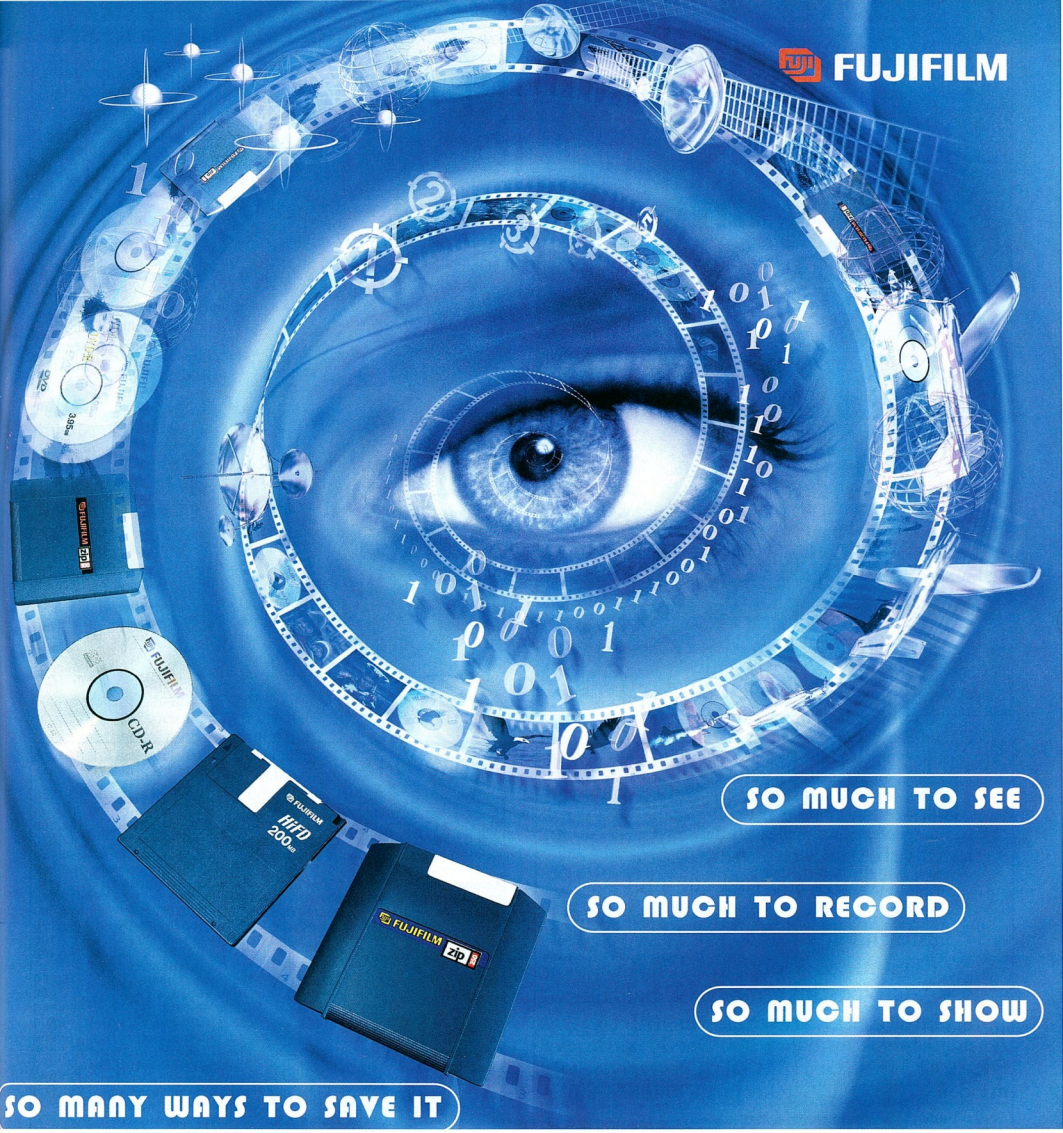

1.4 MB-tól 100 GB-ig

VAN EGY LÁTOMÁSOD, HOGY MI MINDENT TEHETNÉL. ARRÓL, HOGY MIVÉ VÁLHATNÁL. A FUJIFILM TUDJA AZ UTAT A MEGVALÓSÍTÁSHOZ. A FUJIFILM TAPASZTALATA ÉS ÖRÖKSÉGE A VIZUÁLIS TECHNOLÓGIÁBAN, AMELY MEGVALÓSÍTOTTA A FORRADALMI ATOMM TECHNOLÓGIÁT JEGYZI MINDENFÉLE ADATTÁROLÁSI ELJÁRÁS ALAPJÁT. AZ ATOMM KORÁBBAN SOHA NEM LÁTOTT VÁLASZTÉKBAN AD LEHETŐSÉGET A KAPACITÁS, ÁTVITELISEBESSÉG, KÖLTSÉGMEGTAKARÍTÁS NÖVELÉSÉRE. OLYAN VÁLASZTÉKRA, AMI A FUJIFILM LÁTOMÁSA NÉLKÜL NEM JÖHETETT VOLNA LÉTRE.

FUJIFILM COMPUTER PRODUCTS

Hivatalos disztributor:

MACOMP KFT.
Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-6609; Fax: 436-6610
Honlap: www.macomp.hu
E-mail: macomp@macomp.hu

„Végre egy olyan 3D modellező rendszer, amely a tervező fejével gondolkodik!"

Autodesk
Inventor™

Könnyen kezelhető, gyors,
s már egy nap után 3D-ben tervezhet!

Különösen nagy elemszámú összeállítások kezelése
Adaptív technológia (automatikus alkatrész alak- és helyzetilleszkedés)
3D lemeztervezés és kiterítés, egyedülálló tervezéstámogatás, animáció és sok más...

Fedezze fel velünk az új 3D tervezőrendszer előnyeit!

CAD-Art Kft. 1117 Budapest, Fehérvári út 35.
Tel./fax: 209-2510, 361-3540
http://www.cad-art.hu, e-mail: cad-art@cad-art.hu

NABUCO
NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION
MICROTEST®

Szeretne egy cat.5,5E,6,7 hálózatot leteszteltni?
Lepje meg magát egy régen áhított OmniScannerrel.

OmniScanner2

gyors, pontos, sokoldalú

- Single-és Multi Mode Fiber egy adapterrel
- Mentés 10000 Autotest-ig
- Link Adapterek cat 6-os AMP, IBM, Lucent, Panduit, CDT stb. kábelrendszerek számára.

Mért értékek:
Next,ELFEXT, Return Loss, Wiremap, hossz, csillapítás, PSNEXT, ACR, PSACR, PSFLEXT, ellenállás.

Magyar Microtest Distributor
NABUCO Kft. 1033 Budapest, Sorompó u. 1. Tel.: 436-0730 Fax: 436-0749

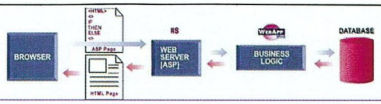

A WebApp Server támogatja:
- Elektronikus kereskedelmet
- Üzleti tevékenységet átfogó információs rendszert
- Dinamikus Web funkciókat
- Adatbázis alkalmazások használatát az interneten keresztül

Az adatbázisok formája lehet: DataFlex, Btrieve, ORACLE, MS-SQL, IBM DB2, Pervasive-SQL, minden egyéb ODBC-n keresztül elérhető forma.

Server igény:MS Windows NT4, Service Pack 4 és Option Pack
Fejlesztéshez: MS Windows NT 4 Servcice Pack 4 és NT Option Pack, IE5

NEXT Software Kft.
Budapest, 1119 Andor u. 60 Tel: 208-46-43
e-mail: nextsw@nextsw.hu

WEBAPP™ SERVER

GEMOFIS KFT.

Budapest, 1146 Hungária krt. 131.
Tel/Fax: 364-1539, 384-7080
GSM:30-9428-132

AutoCAD		Novell	
AutoCAD LT 2000	134.470/38.400	**Novell SBS 5+5u Hun**	**199.000**
AutoCAD 2000 Hun/Eng	585.280	Novell 1 user add on Hun	17.030
AutoCAD upgr.LT-ről **Akció**	340.000	**NetWare 5.1+5 user**	**266.230**
Adobe		Netware SBS 5+5 user Upg.	185.960
Acrobat 4.0/Upg.	113.050/45.600	**Symantec**	
PhotoShop 5.0 Hu.	246.050/137.750	WinfaxPro 10.0	24.440 /12.210
PhotoShop 5.5 En.	284.050/94.050	Cleansweep 2000	12.580
InDesign 1.5 Eng. upgr.	46.550	Utilities 2000 Win95/98	15.760
Illustrator 9.0	203.300/72.200	System Works 2000 Prof	33.190
Borland		**pcANYWHERE 9.2**	**63.270/47.460**
Delphi 5.0 Std.	43.140	**Viruskeresők**	
Delphi 5.0 Prof.	193.170/120.810	VirusBuster 1 user	15.600
Delphi 5.0 Eterprise	811.370	McAfee VirusScan 4.0	9.480
C++Builder 5.0 Std.	43.140	F-Secure/F-Prot/	50.400
C++Builder 5.0 Prof.c.upgr.	**129.280**	**Norton Antivirus 2000 Hun**	**11.500**
Corel akciók!		Norton Internet Security	19.980
CorelDraw9+Print Office	**85.000**	Antiviral Toolkit Pro 1 user	17.100
WordPerfect+Corel 9 oktat.	**26.400**	**Ügyviteli rendszerek**	
Ventura 8.0 + Helyes-e	**68.800**	Számla Varázsló Deluxe	39.920
Corel Gallery 1.3 millió	24.400	Tranzit útnyilvántartó	19.000
Macromedia		**Linux**	
Flash 4.0	**86.450/55.100**	Suse Linux 6.4	9.410
Freehand 9.0	189.050	Suse Office Suite 99	16.460
Microsoft		Debian Linux	9.600
Win 98 Hun 2.kiad	59.190/30.820	Red Hat Linux 6.2 St.	12.540
Windows 2000 Hun	**91.400**	Red Hat 6.2 DeLux	28.220
Win 2000 Hun upg. NT-ről	43.080	Red Hat 6.2 Prof. !!	51.740
Win 2000 Hun. Upg. Winről	63.390	Applixware 5.0	37.000
Win 2000 Server 5 User	**285.050**	**Egyéb**	
Win 2000 Serv. 5 user upg.	**143.720**	Profonts 2000 bev ár	33.000
Office2000 Std.Hun	144.620/87.890	ACDSee 3.x	18.690
Office2000 Pr.Hun	173.700/101.210	WinZip 7.0 Win95/98/NT	11.210
PhotoDraw2000. Hun.	32.420	Paint Shop Pro 6.0	32.500
Project 2000	142.880	System Commander 2000	22.050
SQL Server 7.0 5 user	403.750	Partition Magic 5.0 95/98/NT	19.310
BackOffice SBS 4.5 akció	160.000	**Recognita Plus 5.0 Upg.**	**33.480**
Excange server 5 user	289.950	Windows Commander	11.000

Az áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák. Teljes árlistánkat a **www.gemofis.hu** címen nézhetik meg és tölthetik le.
Interneten történő rendelés esetén az árakból 2% kedvezményt adunk.
E-mail: **gemofis@gemofis.hu**

A digitális rendőr

Szeptember 14-én mutatkozik be a vásárlóknak a Microsoft új, asztali operációs rendszere, a Windows Millennium Edition, rövidebb nevén a Windows Me. A véglegesnek nyilvánított fejlesztői verziót, a „Gold" kódot mi is kipróbálhattuk.

A számítástechnika elterjedésével egyre komolyabbá vált az a probléma, hogy a géphez kevésbé értő felhasználók pár mozdulattal használhatatlan ócskavasat varázsolhatnak a jól beállított, behangolt számítógépből. Ennek talán lassan vége!

Az operációs rendszerek fejlődése során mindig komoly gondot jelentett a rendszerek karbantartóinak, gazdáinak és nem utolsósorban felhasználóinak, ha egy óvatlan mozdulattal vagy tájékozatlanságból egyes létfontosságú file-okat az örök vadászmezőkre küldtek át. Például – ki tudja hogyan – véletlenül letörölték az MS-DOS command.com file-ját. Ekkor jöhetett a reparálás – undelete, sys c:, vészesebb esetben a teljes újratelepítés. Az ilyesmi szerencsére túlnyomórészt kivédhető a felhasználók kioktatásával és (vagy) kellő odafigyeléssel.

De mi van akkor, ha nem a mi hibánkból rokkan meg a rendszer? Ja, hogy minden a mi hibánkból történik?

Lehet ilyen szemszögből is figyelni a fejleményeket, és lehet is benne némi igazság, hiszen az összes probléma a számítógép bekapcsolásakor szokott kezdődni!

A Microsoft Windows minden egyes verziójának, függetlenül attól, hogy 16 vagy 32 bites verzióról beszélünk, közös gyengesége az instabilitás. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a rendszer megbízhatósága fordítottan arányos a feltelepített alkalmazások számával. Magyarán, minél több programot akasztunk a Windows nyakába, annál hisztérikusabban fog viselkedni, a legváratlanabb pillanatokban fog fejre állni. Ebbe az „áldásos" tevékenységébe már lassacskán kezdünk beletörődni – hiszen mit is tudnánk tenni ellene? Egyáltalán van-e ellenszere ennek?

Van, méghozzá elég nyilvánvaló! Nem szabad a Windows lelkivilágát több tucat feltelepített alkalmazással romba dönteni – de ez az út sajnos kevéssé járható. Akkor? Lépjünk tovább, és válasszuk a Microsoft legújabb asztali operációs rendszerét, a Windows Millennium Editiont! Tudom, tudom, ez a mondat elég marketingesre sikeredett, ezért elemezzük ki, mi az, amiben a Windows Me többet nyújt az előző verziókhoz képest. Ha tüzetesen megvizsgálunk egy számítógépet, melyre Millennium van telepítve, két biztonsági újítást fedezünk fel.

Az egyik: nem lehet többé hozzáférni az operációs rendszer betöltését végző DOS-hoz. A másik: a rendszer önjavítóvá vált.

Gyors, DOS nélküli Windows

Itt most nem az MS-DOS parancssor indításának hiányát kell érteni, hiszen az továbbra is megvan, hanem a valódi DOS elérése lett lehetetlen, ugyanúgy, mint az NT-nél. Hogy ez mit jelent? Az operációs rendszer indulásakor lenyomott [F8] funkcióbillentyű hatására megjelenő betöltőmenüből eltűnt a *Csak parancssor* tétel, és a leállítás ablakában nem lesz többé *Újraindítás MS-DOS üzemmódban* opció. Nagy ügy, gondolnánk. A Windows 98-at is sikerült kordában tartani, pár nem teljesen hivatalos trükkel. Valószínűleg itt is beválik. Megpróbálhatjuk átállítani a C: partíció gyökérkönyvtárában található rejtett, írásvédett MSDOS.SYS szöveg-file-ban a BootGUI=1 sort nullára, de nem sok eredménye lesz.

Sebaj, van autoexec.bat file, annak utolsó sorába véssünk be egy *c:\nc\nc.exe* sort (vagy vc.exe, esetleg dn.com-ot, attól függően, ki melyik DOS-os file-kezelőt részesíti előnyben), és csodálkozzunk! Nemcsak hogy az operációs rendszerünk nem állt meg a bootolás elején, hanem ha újraindítás után megvizsgáljuk az említett file-t, döbbenten tapasztaljuk, hogy eltűnt a mi bejegyzésünk! Most akkor mi van? Egyáltalán miért? És hogyan?

Az első lépés egy operációs rendszer biztonságossá tételéhez a hozzáférés korlátozása. Itt nem a jelszavas kódolásra kell gondolni, a rendszerfile-ok elérésének a megnehezítése a cél.

Azért nem írtam „lehetetlenné tételt", mert FAT32-es partíción képtelenség úgy eldugni a rendszerfile-okat, hogy sima Windows 98-as indítólemezzel ne lehessen hozzáférni. Ám ha a felhasználó nem akar vagy nem tud floppyval bajlódni, akkor a Millennium komolyan betart neki, hiszen a kellően elrejtett DOS-t (pillanatnyi tudásunk szerint) nem lehet elérni, a működő operációs rendszer pedig védi a létfontosságú file-jait.

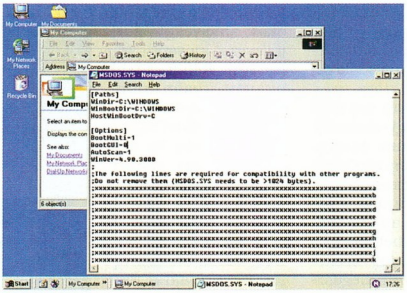

Hiába nullázzuk ki a BootGUI= sort, akkor is grafikusan indul a rendszer!

A parancssor eltüntetésének van más célja is. A Microsoft a Windows következő verziójától tervezi a 9x-es és az NT-s termékvonal összevonását egységes platformmá – és ugye a New Technology vonalon nincs önálló DOS a rendszerben.

Másik, inkább gyakorlati haszonnal kecsegtető előnye a DOS száműzésének a gyorsabb és biztonságosabb rendszerindulás és -leállás, ugyanis nem kell valós módú eszközkezelőkkel bajlódni.

Az autoexec.bat-ban mindössze a környezeti változók set=... parancsai maradnak meg, a rendszer a

programokra és berendezésmeghajtókra való minden hivatkozást azonnal eltávolít innen és a config.sys-ből. Ha véletlenül valami hasonló mégis bent ragadna, akkor sem hajtja végre a rendszer.

Az önvédelmi rendszer

Mi az a csoda, amely ilyen aljas módon keresztbe tesz nekünk? A Windows 2000-hez kifejlesztett

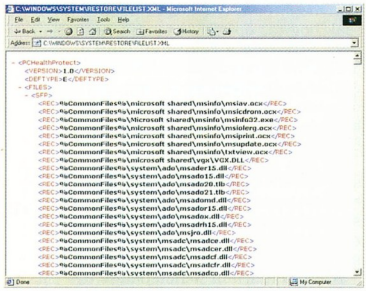

A védett rendszerelemek listája. Ez csak bemutató lista, felesleges babrálnunk!

és a Millennium Editionhöz tökéletesített System File Protection nevű szolgáltatást röviden rendszerfile-védőnek lehetne magyarul nevezni. Pontosan ezt a célt szolgálja: védi a rendszer file-jait.

Mindannyiunk számára ismerősek a DLL file-ok (becsületes nevükön Dynamic Link Library – dinamikusan kapcsolódó eljárásfüggvények) fontossága a Windows világában.

Ha nem is vagyunk száz százalékig biztosak abban, hogy mire valók ezek a file-ok, azt már megtanultuk, hogy ha egy ilyen csodabogár hiányzik a merevlemezünkről, akkor bizonyos programok nem fognak elindulni, vagy ha éppen ellenkezőleg, túl sok van belőlük, piszok lassú lesz a Windows. Ezeket a DLL és más, úgynevezett megosztott file-okat nemcsak az operációs rendszerünk használja, hanem a gépre telepített legtöbb alkalmazás is igényli azokat. Igen ám, de a Windows fejlődésével az adott DLL file-okból több (tucat) változat is készült, attól függően, hogy éppen milyen új lehetőségeket vittek beléjük, melyeket módosítottak, vagy éppen melyeket távolították el. Éppen itt kezdődik a Windows, a használni kívánt alkalmazás, valamint a mi magunk kálváriája is. Mert fennáll a lehetősége, hogy a telepítésre kiszemelt program lecseréli a rendszer számára lényeges file-ok egyikét annak saját maga által jónak vélt, régebbi verziójára – azaz a példa kedvéért a Windows és pár alkalmazás már a 2.0-ás DLL file-t használja, ám az éppen felrakott program minden bejelentés nélkül lecseréli azt egy 1.0-ás verziójúra. Ez a program biztosan jól fog működni az ősrégi eljáráskönyvtárral, de az operációs rendszer esetleg hisztérikus rohamokba fog kitörni. Minél több az ilyen felülírt DLL file, annál nagyobb a kupleráj a Windows\System könyvtárban, és annál instabilabb a gépünk működése.

Ezt a problémát a Microsoft is felismerte, és a Windows 2000-hez kifejlesztette a fent említett védelmi rendszert, amely pontosan arra szolgál, hogy kivédje az ilyen „új DLL file régivel való felülírása" jellegű partizánakciókat.

Az eljárás roppant egyszerű. A rendszernek van egy listája (c:\windows\system\ restore\filelist.xml) arról, mit kell védenie, és erre támaszkodva szemléli az eseményeket. (Figyelem! Ha ezt a listát kézzel módosítjuk, az nem azt jelenti, hogy azután a felvitt file-t a rendszer védeni fogja.)

A Windows Me System File Protection szolgáltatása figyelemmel kíséri az éppen települő program tevékenységét és azokat a rendszerfile-okat, amelyeket az új jövevény kicserél, töröl vagy felülír, majd nyomatékosan helyreállítja azokat. Rendszerünk éberen figyeli és érzékeli, ha egy alkalmazás védett file-t próbál felülírni, és ilyenkor a következőket teszi:

- Elmenti az újonnan érkezett rendszerfile-t, majd a file-katalógus alapján beazonosítja és eldönti, hogy jogos és indokolt-e a felülírás.
- Ha az új file verziószáma megfelelő, akkor engedélyezi a cserét, ellenkező esetben figyelmeztetés nélkül helyreállítja a korrekt rendszerfile-t.
- Az új file-ról készített másolatot a rendszer hamarosan letörli, függetlenül attól, engedélyezte-e a felülírást vagy sem.

A Microsoft fejlesztői kidolgoztak egy szabályzatot, egy újfajta telepítőrendszert, amely kizárja a DLL file-ok téves felülírását. A szoftvergyártóknak a következőket kell szem előtt tartaniuk:

- Az újabb rendszerfile-oknak visszamenőlegesen kompatibilisnek kell lenniük a régiekkel. Az új rendszerfile nem akadályozhatja meg a régebbi verziójú file-okat igénylő alkalmazások futását. *(De szép is lenne, ha betartanák! – a szerk.)*
- A régebbi verziószámú rendszerfile-ok nem írhatják felül az újabbakat. Ez segíti az újabb rendszerfile-okat igénylő programok stabilitását.
- A „harmadik személy" (telepített alkalmazás) által módosított rendszerfile-t át kell nevezni (más néven kell bevinni a rendszerbe), így a régi file továbbra is a rendszer része maradhat.

Ha a módosított rendszerfile nem kap új nevet, a System File Protection védelmi rendszere törölni fogja azt, visszaállítva a megfelelő verziójú file-t.

E rendszerfile-figyelő tevékenységet a Windows Me felhasználója nem tudja kikapcsolni. Én nem vagyok meggyőződve ennek a helyességéről.

Mert az szép és jó, hogy a települő programokat figyeli és rendreutasítja, a szándékosan vagy véletlenül törölt rendszerfile-okat helyreállítja a rendszer, de miért nem engedélyezi az autoexec.bat és a config.sys módosítását?

A Millenniumban ugyanis nem lehet a Windows NT-nél és 2000-

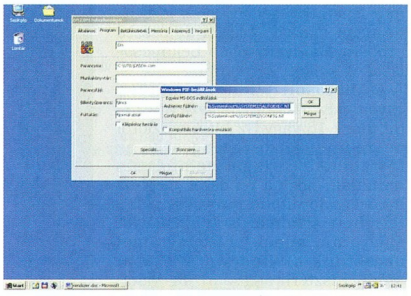

Valami, ami a Windows Meből kimaradt: egyéni konfigurációs file-ok a 16 bites alkalmazásoknak (Windows 2000)

nél megszokott módon egyéni autoexec és config file-okat készíteni a grafikus felületről futtatott DOS-os alkalmazásokhoz.

E kérdéseket egyelőre nem tudjuk megválaszolni, de bizonyára meg fognak jelenni olyan TweakUI, Winhacker, Winboost stb. programok, amelyek lehetővé teszik majd ezeket a módosításokat – ahogy azt a Windows 95 és 98 esetében már tapasztalhattuk.

Hatékony rendszer-visszaállító

A System File Protectionnek szerves része a System Restore, amely pillanatfelvételeket készít a rendszerről és ezek alapján egyfajta eltávolító szerepet játszik. A Vezérlőpult *Programok hozzáadása/eltávolítása* című részétől jóval fejlettebb szolgáltatásról van itt szó, ugyanis ez hardveregységek meghajtóprogramját is el tudja távolítani, emellett visszavonási lehetőséget is nyújt.

A rendszer három esetben készít felvételeket. Mindennap egyszer a rendszerindulás után, amint észleli hogy pár perce nem nyúltunk a gépünkhöz, programok telepítése előtt, valamint kézzel is létrehozhatunk ilyen visszaállító pontokat. Ebben az esetben a Windows Me elmenti egy CAB file-ba a registryt (system.dat, user.dat, classes.dat) és pár INI file-t.

A mentést a C: partíció gyökérmappájában találhatjuk meg egy rejtett _RESTORE mappában.

A Rendszereszközök (System Tools) csoportban található *System Restore* ikonra kattintva indíthatjuk el a rendszer-visszaállító programot. A *Pillanatfelvétel készítése* innen, kézi módszerrel indítva sem tart tovább 4–5 másodpercnél, és ilyenkor még pár szavas kommentárral is elláthatjuk a felvételt, a későbbi könnyebb azonosítás végett.

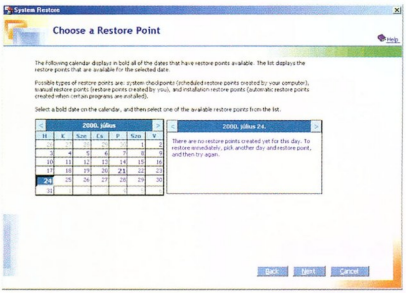

Egérút: vissza a jól működő múlt heti rendszerbe!

Ha vissza szeretnénk térni egy korábban elmentett állapothoz, akkor kicsit több türelemmel kell lennünk.

Ilyenkor nemcsak a registryt írja vissza a rendszer, hanem az elmentett naplófile-ok alapján (melyekben minden file-műveletet, törlést, létrehozást, programtelepítést, eltávolítást nyomon követ) akár a korábban letörölt programokat is visszahozza, és az egész tevékenységéről újabb tömörített file-okat készít, ezzel is gazdagítva a _RESTORE mappát. Így fordulhat elő, hogy visszaállítás után a merevlemezen kevesebb hely marad, mint előtte.

A System Restore programban megjelenik az *Undo* lehetősége, mellyel az utolsó visszaállítást lehet visszavonni.

Mielőtt felkiáltana valaki, szeretném megnyugtatni, hogy a Dokumentumok mappában történő változásokra a System Restore fittyet hány, azokkal nem foglalkozik!

A leírásból könnyű elképzelni, mennyi lemezhelyet igényel ez a csiki-csuki játék...

A *Vezérlőpult → Rendszer* adatlapon beállítható a System Restore-nak engedélyezett lemezterület mérete. Minimálisan 200 Mbyte-ot kér.

Ugyanitt ki is kapcsolható ez a szolgáltatás, de ezzel nem szűnik meg a rendszerfile-ok védelme, csak a System Restore program válik használhatatlanná. Az operációs rendszer továbbra is figyelmesen fel fog jegyezni minden műveletet, és éberen fog őrködni a DLL filehegyek felett, ami legalább 20–50 Mbyte lemezkapacitásunkba kerül, nem számítva a teljes Millennium Edition telepítőkészlettel túlhizlalt Windows könyvtárat!

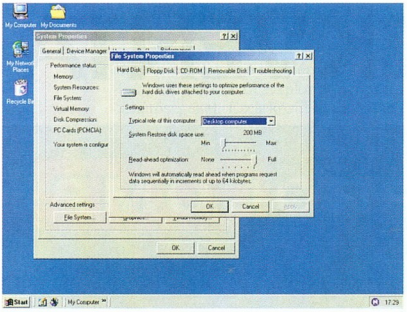

Mennyi helyet is szánjunk a rendszer-helyreállítónak?

Ezek nem kis számok, de a mai 8–15 Gbyte-os merevlemezekhez képest nem is olyan vészesen nagyok.

Mit kapunk cserébe? Új hardver észlelése, hálózati protokoll telepítése végett nem kell előkotornunk a Windows telepítő CD-jét, csak egy pillanatra látjuk felvillanni a file-másoló ablakot. Ugyanígy, ha letöröljük a System könyvtárbeli DLL file-ok felét, az operációs rendszer a hiányzó elemeket szó nélkül visszavarázsolja a helyükre.

Azt hiszem, e biztonság tudatában nyugodt szívvel feláldozhatjuk merevlemezünkből azt a 200–500 Mbyte-ot.

Éke Zoltán *(ekezol@westel900.net)*

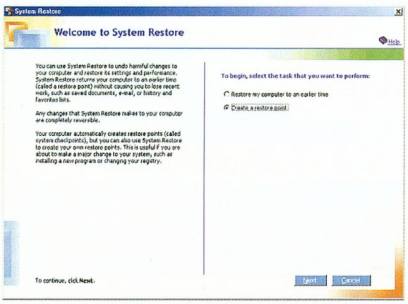

Vészkijárat „veszedelmes" programok telepítése előtt: kreáljunk saját visszaállítási pontot!

Számítógépet

multimédiás
vizuáltechnikai
eszközöket

vegyen?
Hát persze!

www.kventa.hu

BÉRBE!

- Számítógépek komplett konfigurációk
- vizuáltechnikai eszközök

1067 Budapest, Podmaniczky út 37.
tel: 269-5262; E-mail: kventa@kventa.hu

KVENTA

CHIP

Ha előfizet, olcsóbb!

1 évre 10 416 Ft,
fél évre 5208 Ft.

Telefon: 349-4768
e-mail: terjesztes@vogel.hu

CHIP

PROCOMP

FEEL THE FIRE!

SPEED DEMON 400

- PC-hez IEEE 1394 kártya
- 3 soros 1394 csatlakozó
- 100/200/400 Mbps seb.
- 63 csatlakoztatható külső eszköz
- digitális kamera, scanner
- DVD-ROM, HDD
- 4-6 vezetékes soros busz
- Plug & Play
- Hot Plugging

SPEEDGENIE 400

- PCMCIA IEEE 1394 csatl.
- 100/200/400 Mbps seb.
- 63 csatlakoztatható külső eszköz
- digitális kamera, scanner
- DVD-ROM, HDD
- 4-6 vez. soros busz
- Plug & Play

AMAZON PLUG 400

- IEEE 1394 repeater
- 6 soros 1394 csatlakozó
- 100/200/400 Mbps seb.
- 63 csatlakoztatható külső eszköz
- digitális kamera, scanner
- DVD-ROM, HDD
- alacsony áramfelvétel
- áramellátás a buszról

AMAZON REPT 400

- IEEE 1394 repeater
- 3 soros 1394 csatlakozó
- 100/200/400 Mbps seb.
- 63 csatlakoztatható külső eszköz
- digitális kamera, scanner
- DVD-ROM, HDD
- alacsony áramfelvétel
- PC/MAC kompatibilis

Flash Design Kft.
Bp., 1065 Podmaniczky u. 6.
Tel.: 302-2477 Fax: 353-2140
Web: www.flashdesign.hu/procomp
www.aplux.com

PROCOMP

MEGBIZHATOSAG
HOSSZU ELETTARTAM

Internet *monitorozás és menedzselés*

- *Szeretné* tudni, hogy *mi történik* a vállalati Internet hálózatban?
- *Szeretné* az Internet használatát *hatékonnyá, gazdaságossá* és *biztonságossá* tenni?
- *Szeretné* a jelentéseket *jól áttekinthető* HTML, Word vagy Excel formátumban megkapni?

A megoldás a *WebSpy* termékcsalád!

WebSpy

ÚJ VERZIÓ!
Még *több* információval,
kibővített funkcióval!

KÉRJE TÁJÉKOZTATÓNKAT!

AFAQ minőségi szolgáltatás
ISO9001

Delta Elektronik
1033 Budapest,
Szentendrei út 39-53.
Tel.: 437-5200, fax: 437-5299
http://www.delta.hu,
E-mail: sales.modem@delta.hu

INGYENES 30 NAPOS PRÓBAVERZIÓ!
WWW.DELTA.HU

Súgólyuk és hálózat

Mint ahogy már megszokhattuk, egy-egy újabb Windows-verzió mindig újabb hálózati és internetes lehetőségeket hoz az életünkbe.

A Windows Me sem tesz másként, sőt még a jó öreg, megszokott Súgót is elzavarja néha a Netre némi információért. A Windowsok súgója eddig vegyes fogadtatásnak örvendett, várhatóan így lesz ez a Me helpjével is. Mi tagadás, szépen kidekorálták a készítői, kezelhetősége is jó. Explorer-szerű működése és internetes portálra emlékeztető stílusa egyszerű és gyors navigálást biztosít, a beépített új keresővel gyorsan rátalálhatunk a szükséges információkra. Egyes fejezetek a bővebb ismeretek érdekében a Microsoft Web-helyéhez való csatlakozást ajánlják fel. Ennek oka, hogy az esetlegesen frissülő tudnivalók naprakészen tartása a Weben egyszerűbben megoldható, mint a statikusabb súgóoldalakon. Igazán hasznos újdonság, hogy a Súgó kezdőlapján megjelenik a legutóljára olvasott öt fejezet listája (Recently viewed help topics), ahonnan kattintással a kívánt témakörre ugorhatunk.

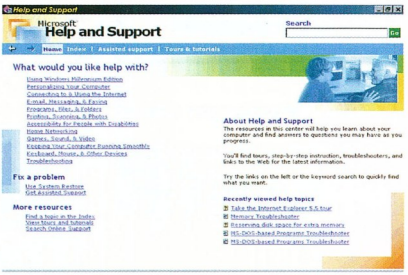

A Súgó olyan, akár egy internetes portál

A Problémamegoldó (Fix a problem) sajnos nem követi ilyen tempóban a fejlődést. Az egyes kérdéskörök még mindig túl gyakran végződnek azzal a válasszal, hogy sajnos több segítséget nem kaphatunk tőle, vegyük fel a kapcsolatot a Windows Update szolgáltatással, egyébként meg nagyon köszöni, hogy igénybe vettük. Ilyenkor jön jól az *Assisted Support* menüpont, amely gyakorlatilag a Microsoft Network (MSN) megfelelő részébe irányít bennünket. A fórumokon tanácsot kaphatunk más felhasználóktól, illetve keresgélhetünk a régebbi hozzászólásokban, és kis szerencsével rábukkanhatunk problémánk megoldására.

Behálózott otthonok

A Home Networking, vagyis az otthoni hálózatok kényelmét segítő szolgáltatást a több számítógéppel (melyekben van hálózati kártya!) rendelkező háztartásoknak készítették. A Home Networking Wizard, vagyis a beállító varázsló segítségével lépésről lépésre, könnyedén építhetjük fel otthoni hálózatunkat. A hálózatba kapcsolt gépeken futhat más és más Windows-verzió is (Windows 95 vagy 98), a varázsló által létrehozott beállítófloppyval ezek is egyszerűen csatarendbe állíthatók. Ezután már használhatók a az alapvető hálózati szolgáltatások: a könyvtárak, a file-ok és egyes perifériák, például a nyomtatók megosztása.

Az otthoni hálózat egyik legjobb felhasználási módja, hogy segítségével egy Internet-előfizetést megosztunk a többi számítógép, set top box stb. felé is. Ezek az eszközök úgy „látják" a Világhálót, mintha közvetlenül kapcsolódnának hozzá. A megosztás szempontjából mindegy, hogy a Windows Me-vel üzemelő „gazdagép" kapcsolt vonalon, ISDN-en vagy kábelmodemen keresztül csatlakozik a Hálóra. Mindeközben az Internet-szolgáltató csupán egyetlen számítógép kapcsolódását érzékeli. (Nem biztos, hogy az Internet-szolgáltatók kitörő örömmel fogadják majd ezt a lehetőséget...) Az így létrehozott közös kapcsolat elég védtelen a külső betolakodókkal szemben, ezért nem árt jó tűzfalszoftvert is beszerezni a gazdagépre. Azaz irodáknak, kisebb vállalkozásoknak nem ez jelenti az ideális Internet-kapcsolatot.

Végül meg kell említeni a hálózatos játékok lehetőségeit is, amelyekbe így a család apraja-nagyja bekapcsolódhat. Aki szereti a klasszikus táblás és kártyajátékokat, ráadásul ebbéli tudását szívesen kipróbálja új, esetleg ismeretlen játszótársakon, az nagy örömét fogja lelni a Windows Mevel kapott netes játékokban. Az Internet Backgammon, Reversi, sakk és kártyajátékok adják ezt a lehetőséget. Egyéb, az MSN Gaming Zone-hoz kapcsolódó játékokra is felkészítették a Windows Met, ugyanis a rendszerbe beépítették a kapcsolatot támogató Zone.com klienst – ám ehhez előbb meg kell vásárolni a Neten (is) játszható játékprogramokat.

A Web új arca?

A netező felhasználóknak talán az a legfontosabb, hogy a megjelenített Web-oldalakat gyorsan és kényelmesen tudják letölteni. Az oldalaknak legyen követhető a szerkezete, egyszerűen és ésszerűen lehessen navigálni rajtuk. Ezt, vagyis látványosabb Webet, még több lehetőséget vetít előre a feljavított böngésző, az Internet Explorer 5.5.

Természetesen ehhez először a Web-mestereknek kell lépniük, és kihasználniuk az új Explorer nyújtotta lehetőségeket. Ezek közül ki kell emelnünk a keretek újszerű kezelését, amelyek ezentúl átfedésbe is kerülhetnek (layered frames), a böngészőablakon kívül megjelenő menüket, az időzítéssel előtűnő elemeket és a gördítősávok színezését. Hatalmas létszámú – bár tőlünk kissé távol élő – Web-közönség részére fejlesztették tovább a kínai és japán szövegek megjelenítését, sőt, amit ezentúl a függőleges szövegkiíratás tesz kényelmesebbé, olvashatóbbá. Mindezen lehetőségeket kibővített DHTML és CSS képességeinek köszönheti a böngésző.

Home Networking Wizard: néhány kattintásnyira az Internet-hozzáférés megosztásától

A vonal innenső oldalán ülők leginkább talán annak fognak örülni, hogy végre van nyomtatási előnézeti kép (print preview). Miért előnyös ez? Biztosan sokan jártak már úgy, hogy egy-egy terjedelmesebb oldalból csak egy részletet szerettek volna kinyomtatni, ám a nyomtatás elindításakor 8–10 oldalra rúgott a lapok száma, a kívánt információ pedig lemaradt a papírról. A nyomtatási előnézeten megnézhetjük, mit akar kinyomtatni a program. Itt van még finomítani való: például egy igazán szerény mennyiségű szöveget tartalmazó Web-oldal a nyomtatási képen három lapot foglalt el olyan formában, hogy az első és az utolsó oldal

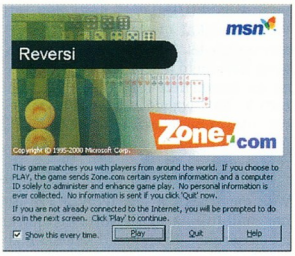

Néhány perc türelem, és a szerver játszótársat keres nekünk

üres volt, a tulajdonképpeni Web-oldal pedig a középsőt töltötte ki.

A kapcsolat nélküli, vagyis off-line böngészés támogatása a Web-oldalak lokális mentésének új módozataival egészült ki. Továbbra is él a *Kedvencek* közé felvett helyek tárolása és tartalmának frissítése, de a közvetlen mentés – a *File* menü *Save As* (Mentés másként) pontja – több, szám szerint négy formátumbeli lehetőséget engedélyez.

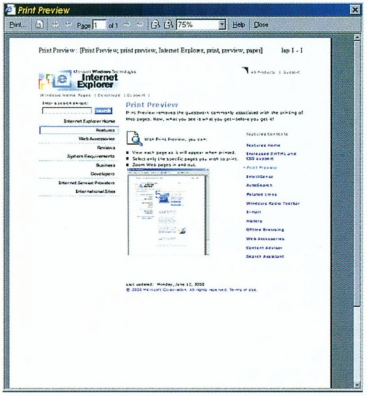

Ami eddig hiányzott: nyomtatási előnézet az Internet Explorerben

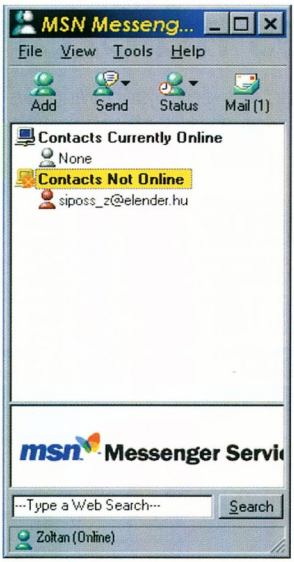

Az MSN Messenger

A lapot elmenthetjük a megszokott módon, amely magában foglalja a HTML és más összetevők eltárolását, különálló file-okban. Választhatjuk a webarchive formátumot, amely szerkezetét tekintve HTML-formátumú e-mailre hasonlít, és MIME kódolással tárolja az információt. Ez az opció csak akkor működik, ha az Outlook Express 5-ös verziója telepítve lett a számítógépre. Végül elmenthető csak a szöveg, HTML vagy ASCII szöveg (text) formátumban.

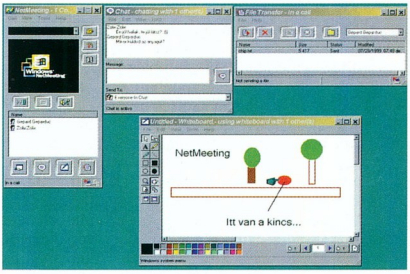

Nem csak csevegésre alkalmas a NetMeeting

Üzenetek és levelek

Az ismert és sokak által használt levelezőkliens, az Outlook Express nem változott 5.01-es verziójához képest. Kényelmesen kezeli a POP3, IMAP és HTTP-alapú postafiókokat, valamint kedvenc hírszerverünkről is elénk hozza a friss cikkeket. Egyszerre több postafiókot is használhatunk, küldhetünk és fogadhatunk titkosított, valamint digitális aláírással ellátott leveleket, a kézbesítésről kérhetünk és adhatunk automatikus visszaigazolást. Néhány új, színes levélpapírsablont is felkínál a program, ám ezek használatához a címzett levelezőprogramjának is támogatnia kell a HTML-formátumú küldemények megjelenítését. Ötletes módon ötvözték az Outlookot az MSN Messengerrel, így a címtárablakban a név előtt kis ikon jelzi, ha ismerősünk épp „fogadóképes".

Az MSN Messenger valós idejű üzenetváltó szolgáltatást biztosít, a népszerű AOL Instant Messengerhez vagy az ICQ-hoz hasonlóan. Kapcsolatlistája folyamatosan jelzi kapcsolataink on-line állapotát. Aki elérhető, annak közvetlenül küldhetünk üzenetet, aki nem jelentkezett be az MSN üzenetszerverére, ahhoz e-mail postázását kínálja fel a program. A lehetőségek itt ki is merültek, például nincs mód file-ok küldésére, pedig ez más rendszereken alapkellék. Ezt a műveletet másik alkalmazás, a NetMeeting teszi lehetővé.

A NetMeeting azonban jóval többre képes ennél. Elsődleges feladata szintén az on-line kommunikáció biztosítása, amely történhet írásban vagy hang- és képátvitellel együtt, tehát netes képtelefonként is használható. Ennek azonban feltétele, hogy számítógépünkhöz kamerát és mikrofont is csatlakoztassunk. Akár konferenciabeszélgetést is kezdeményezhetünk, file-okat adhatunk át egymásnak, vagy írhatunk, rajzolhatunk a közös rajztáblára. A Messenger és a NetMeeting nem igazán újdonság, ám teljes körű ismertetésük külön cikket is kívánhatna...

Siposs Zoltán

PHILIPS MULTIMEDIA

PC akció

199.900 Ft.-

az ár az áfát nem tartalmazza

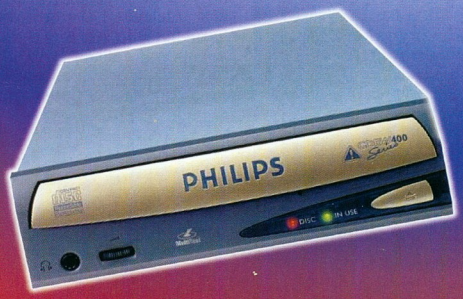

- Integrált ATX alaplap
- Intel Celeron 466 MHz processzor
- 32 MB SPD RAM,
- 4x4x32x CD-RW író/újraíró + SW
- MMS110 (50W) hangfal
- Vesta Web kamera
- 56 KB belső modem
- ATX ház
- 3 gombos soros egér
- Integrált video- és hagkártya
- 1,44 MB 3,5" FDD, 4,3 GB HDD
- Magyar Win.'98 billentyűzet
- 15" monitor
- 1 havi korlátlan Elender-PSINet Internet előfizetés

Bővebb információ: 204-73-33
www.multimedia.hu

Let's make things better.

PHILIPS

Albacomp • Cora • Herta • Keravill • Office-Depot • Qwerty • Tesco

A közölt ár csak a fenti paraméterekkel rendelkező számítógépre érvényes. Eltérő konfigurációk esetén az árak változhatnak.

Technicolor Windows

Amikor valaki egy új szoftver vagy operációs rendszer elé ül, először valószínűleg a látvány – vagy annak hiánya – fogja meg. A további ismerkedést is sokszor az izgő-mozgó, hangoskodó multimédia rendszer felderítésével folytatjuk.

A Windows Menél ez azért is előfordulhat, mert a korábban leírt rendszertulajdonságok nem annyira feltűnőek, mint a rendszer új arculata és multimédiás képességei.

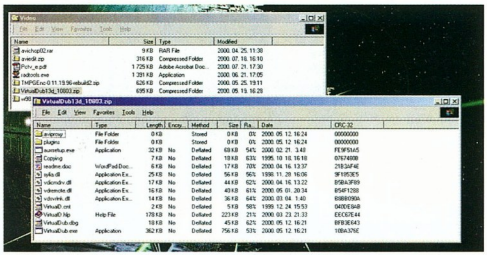

Ugyanaz a ZIP kívül és belül. A Millennium Intézője már belelát a ZIP file-okba

A Microsoft az új személyreszabási képességekkel, valamint a minden korábbinál jobb – Windows Media Technologies 7 névre keresztelt – multimédia rendszerrel nagyot alkotott.

Alapok: a meghajtók

A multimédia rendszerek legfontosabb részei a hardverek – grafikus és hangkártyák, CD-lejátszók stb. – és az ezeket kezelő különféle meghajtószoftverek (device driver).

A Windows 95 megjelenésekor szinte minden eszköz támogatása beépült a Windows telepítőjébe – gyakran az egészen egzotikus vasaké is. A Windows 98 sem volt ez alól kivétel, az USB felé nyitás volt erre az egyik legjobb példa. A Windows 98 második kiadása (SE) további eszközöket – például DV-kamerákat – hozott gépközelbe.

A Windows Me sajnos nem tartozik ebbe a sorba. Szinte alig került be újabb hardver a támogatottak listájába. Olyan világszerte ismert és használt eszközök maradtak ki a telepítőből, mint például a Vortex chipen alapuló hangkártyák. Egy Diamond MX 300-at csak „ismeretlen eszköznek" lát az új rendszer, és semmit sem tud kezdeni vele magától.

Nem ismert fel egyetlen tévévevő és videodigitalizáló kártyát sem a Telepítő, noha kettő is van a gépemben. Mindkettő közismert, ipari szabványnak számító márkás darab (Bt848-as digitalizáló chip, Zoran MJPEG videotömörítő – egyik sem ma került a piacra). Persze, ez még nem tömegigény, állíthatják sokan. De szeptember 14-től az lesz!

A Millenniumnak nem csak videolejátszó, hanem -felvevő programja is van. Bárki, akinek van egy olcsó – akár csak grafikus kártyára épített – videodigitalizáló hardvere, filmrendezőnek hiheti magát.

A dühítő az, hogy a Microsoft saját, senki által nem látott digitalizáló kártyája persze benne van a támogatott eszközök sorában.

Azok az új eszközök sem járnak feltétlenül jobban, amelyeket a Windows Me „felismer". A kis gépemet egy Ati Rage Pro grafikus kártya „képesíti". A Windows Me által telepített 4.00-ás meghajtóban a Direct3D tulajdonságokat nem lehetett módosítani, sőt! Az Ati DVD-lejátszó programja nem volt hajlandó települni, ugyanis *nem talált* Ati kártyát.

A tavaly szeptemberi (!) gyári 4.11.x-es Rage Pro meghajtó felrakásával megoldódott a helyzet.

A scannerekkel sem jártam jobban. Egyáltalán nem csodálkoztam azon, hogy olcsó scanneremet nem leltem fel név szerint az ismert eszközök listájában. Igaz, itt főleg drága, márkás termékek szerepeltek, de az egyszerű, olcsó párhuzamos porton ülő típusoknak lehetne egy közös meghajtója. Bár dobozaik és a hozzájuk adott szoftverek nagyon változatosak, a legtöbb ilyen scanner ugyanazt a belső megvalósítást és printerportos Twain illesztőt használja, ezért ez nem kivitelezhetetlen kívánság.

A Vezérlőpult új, scannerekre és kamerákra vonatkozó menüje alatt sajnos a frissen telepített scanner nem jelent meg, mint ahogy a már említett Twain felületen is kommunikálni képes tévévevő kártya sem. Az összes képfeldolgozó programom látja őket, és rajtuk keresztül is lát, de a Windows Me nem tud velük mit kezdeni.

Gondoltam, megpróbálom máshogy. A Súgó említ egy, a Kellékek közt – telepített scanner vagy digitális kamera meglétekor – megjelenő scanner- és kameravarázslót (Scanner and Camera Wizard), amellyel mindenki kedvére szken-

Mappáinknak saját háttere lehet, ebben segít a Mappa testre szabásának lehetősége

www.microsoft.com/windowsmedia

nelhet, illetve digitális fényképezőgépről tölthet át képeket drága grafikus alkalmazások megvétele nélkül. Nem jelent meg! A működő Twain interface kevés a Windows

Képeinket a My Pictures mappában szortírozhatjuk. Az új, gyors képnéző is segít ebben

Menek, hogy scannernek higgyen egy scannert. Vajon mi kell hozzá?

Nem ismerem a Microsoft eszközmeghajtókkal kapcsolatos üzletpolitikáját, de nekem úgy tűnik, hogy a korábbi „adjunk mindent a felhasználónak" elv helyett inkább a „berakjuk, ha a gyártó megfizeti" módszer került előtérbe. Vajon a plug and play ezek után már csak központi szoftvertámogatás nélkül hagyott hardverspecifikáció lesz?

Gyűjtögessünk!

Tiszteljük embertársaink hóbortjait! – akár ez is lehetne a Millennium mottója.

A leggyakoribb bolondéria közismerten a gyűjtőszenvedély, majd az összegyűjtött kacatok rendezgetése, szortírozása, környezetünk ezekkel való telerakása. Így kerülnek porcelánszobrocskák a tévé tetejére, töméntelen jópofa, ámde semmirekellő kép, hang- és videorészlet gépünk merevlemezére, no meg az Asztalra.

Okos ember amit lehet, tömörítve tárol. Így lett a mindmáig legnépszerűbb archív formátum, a ZIP kezelése az Intéző, no meg a Sajátgép működésének része. Létrehozhatunk új ZIP file-okat, a meglévőkből ki-be rakodhatunk, törölhetünk, mintha csak szokásos mappák lennének. *Tömörített mappa* – ez a ZIP file-ok rendes neve mostantól. Sajnos a felhasználók többsége nagyot fog csalódni! Ugyanis a programok már nem tudnak így belenyúlni a ZIP-ekbe, számukra továbbra sem érhető el azok belső tartalma. A file-rendszer meghajtóiba nem került bele a ZIP file-ok használata, noha az Intéző alapján mindenki erre gondolna. Mostantól ez is csak egy archívokat is ismerő file-kezelő program, mint mondjuk a WinZip.

Ha az Intézőben „belemászunk" egy ZIP-be, és annak egy file-ján – mondjuk egy .DOC-on – kattintunk, akkor szépen betöltődik a hozzárendelt alkalmazásba, esetünkben a Wordpadbe. Módosítunk rajta, majd megnyomjuk a *Mentés* gombot. Elmentette! A ZIP-et boldogan visszük magunkkal, hiszen benne van a módosított file... Nincs benne, csak a régi! A lementett file valahova a \Windows\Temp könyvtárba került szép csöndben. Tehát jó lesz figyelnünk, ez átvágós dolog, noha alapvetően hasznos!

A Media Player néhány új bőre azonos méretarányban. Figyeljük meg, hogy a különféle skinekhez eltérő méretű „képernyők" tartoznak

Azért számos más dolog is segíti a gyűjtögető emberek életét. A Windows 2000-ben debütált „mappa testre szabása" itt is sikerrel kecsegtet. Immár nem csak az Asztalra húzhatunk háttérképet, hanem akár minden írható mappára, sőt! Akár mindegyikre mást, egy kis felirat kíséretében, hogy mire is használjuk a mappát. Az OS/2, az Amiga OS és a Linux után már nekünk is lehetnek csiricsáré mappáink...

Azért egy jó gépen több kép is van, mint ahány mappa, kár lenne ezeket szanaszét felejteni. A My Documentsben immár három speciális mappát találunk: a My Music, a My Videos és a My Pictures nevűt. Az első kettő a hang- és videofeldolgozó alkalmazások céljait szolgálja, az utolsó kimondottan arra való, hogy ide és a belőle nyitható újabb mappákban rakosgassuk, nézegessük kedvenc képeinket. Az ide került képekről automatikusan kisméretű előnézeti képet, úgynevezett thumbnailt láthatunk. Bár ez a funkció bármely mappára bekapcsolható, igazából az ilyen, főleg csak képeket tartalmazó mappáknál hasznos.

Itt, de a többi mappában is egy képre kattintva az megjeleníthető teljes életnagyságban. A képek a korábban megszokottól eltérően nem a lomha Internet Explorerbe (IE), hanem az új, gyors képnézegetőbe töltődnek be. Ez sokkal több képformátumot ismer, mint az IE, tudja forgatni, kicsinyíteni és nagyítani azokat, akár ki is nyomtathatjuk vele a képet. Csak a vágólapra nem képes kitenni semmit, pedig az nagyon fontos lenne. Kis hiba a programtervben, nagy bosszúság a grafikusnak...

Egyébként ahhoz, hogy legyen mit rendezni, és mivel kitapétázni mappáinkat, már gyárilag kapunk egy nyitó kollekciót: az említett My Pictures és a \Windows\Web\Wallpaper mappában van néhány szép háttérnek való kép.

Windows Media Technologies 7

Az új médialejátszó igazából elegáns és hatékony héj a Microsoft új multimédia rendszeréhez, a Windows Media Technologies 7-hez (WMT7). Ez nemcsak a Millennium felhasználói számára érhető el: az

Néhány szép vizualizációs effektus hanglejátszáshoz

önállóan is telepíthető – CD-mellékletünkre is felkerült – hetes médialejátszó is felrakja a főbb komponenseit.

Mielőtt rátérnénk az újdonságaira, lássuk mire képesíti rendszerünket a WMT7!

● Kapunk két új formátumot, a Windows Media Videót (WMV) és a Windows Media Audiót (WMA). Ezek Interneten keresztül is lejátszható, úgynevezett stream formátumok, feladatuk a régi AVI, illetve WAV formátum korszerűbbre cserélése.

A WMA file-ok az MP3-hoz hasonlóan tömörített hanganyagok. A Microsoft szerint azonos sávszélesség, azaz tömörítési ráta mellett kevésbé veszt a zene a minőségéből, mint az MP3 esetében. Ezt az MP3 hívei közül sokan tagadják, de az én botfüleimnek nem tűnt fel semmi, se pro, se kontra. Igazi audiofil lélek amúgy sem hallgat veszteségesen tömörített zenét...

A WMV videók – sávszélességtől függően – akár a VHS minőséget is elérhetik, sőt túl is léphetik. A Millenniumba integrált felvevő, a Windows Movie Maker segítségével a maximális 768 kbit/s adatsűrűséget használva majdnem két óra videót vehetünk fel egy CD-re, egy 8 Gbyte-os merevlemezre pedig több mint 20 órányit.

Itt a digitális videomagnó – akár egy teljes hétvégi műsorát is fel lehet venni kedvenc tévécsatornánknak!

● Kész WMA- és WMV-felvételeinket közzétehetjük közvetlenül, merevlemezre töltés nélkül is nézhető formában az Interneten, illetve élő műsort is közvetíthetünk.

Az ehhez szükséges WMT7 médiaszerver nem része a Millenniumnak, külön termék. Én már előre félek, hogy előnti a magyar Netet az amatőr videók áradata, lefogva az amúgy is szűkös sávszélességet. Bár állítólag tömegigényt elégít ki, nem látom a modem sávszélességű (28,8–64 kbit/s) videók használhatóságát, ezeken minden csecsemő és minden ifjú házaspár egyforma: színes foltok ugrálnak a hátterül szolgáló maszaton.

● Sokkal hatékonyabban kereshetünk az Interneten az aznapi vagy későbbi élő közvetítések, kedvenc előadóink számai, életpályájuk adatai, vagy az éppen a gépben lejátszott CD számcímei után.

● Zenéinket egyszerűen tölthetjük át az úgynevezett személyes eszközökbe: kézi gépekbe és az MP3-lejátszókhoz hasonló, de MP3 helyett – vagy mellett – WMA audiót lejátszó kütyükbe.

● A WMT7, pontosabban a Windows Media Rights Manager ügyel a magunk és mások jogaira. Az Internetről – akár pénz ellenében – megszerezhető média az alábbi jogosultságokkal rendelkezhet:

– nem letölthető, hanem csak helyben nézhető és hallgatható;

– letölthető, de más gépre át nem másolható és módosíthatatlan;

– másolható, de nem módosítható;

– korlátlanul kezelhető file-ok.

A nem másolható file-ok kódolva vannak, másik gépen nem játszhatók le. A kinyitáshoz használandó kulcsok a mi gépünkön vannak, szintén kódolva. A kulcsok a Windows újratelepítéskor elvesznek, ezért saját részre elmenthetők, de visszaállításukhoz a rendszernek fel kell jelentkeznie az Internetre egy kis pofavizitre. (Vajon mi alapján dől el, hogy én én vagyok-e?) Mivel saját magunk is létrehozhatunk mások által nem hallgatható WMA-számokat, legyünk óvatosak: ha gépünknek nincs Internet-elérése, esetleges rendszerösszeomlás után már mi sem fogjuk tudni visszahallgatni védett audiogyűjteményünket!

Bár a szerzői jogok védelmének e módja hatékonynak tűnik, nem hiszem, hogy sokáig működne. Eddig minden letölthetetlennek tartott on-line médiaformátumhoz született letöltő, az összes módosíthatatlannak szánthoz pedig átalakítóprogram, és a saját gépen tárolt kulcsok feltöréséhez sem hiszem, hogy túl sok idő kellene.

Talán pont egy, az előbb vázolt katasztrófa miatt fogja feltörni valaki először – teljesen jogszerűen – saját zenéit.

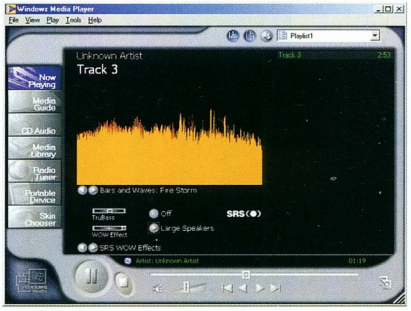

Itt kapcsolható ki és be a WOW és a TrueBass szűrő, de egy tízsávos ekvalizer is a rendelkezésünkre áll

Windows Media Player 7

Az imént bemutatott technológiai újításokon túl is sok, többé-kevésbé hasznos dolog került az új médialejátszóba.

● Javult a kép- és hanglejátszás minősége. Nemcsak az új, hanem a régebbi formátumok (AVI, MPEG,

WAV, MP3 stb.) esetében is. Hatékony szűrők segítik a jobb minőséget, tízsávos ekvalizer a hanglejátszást, kontraszt-, fényesség- és színbeállítási lehetőség a videolejátszást.

Az SRS Labs TrueBass effektusa szinte igazi mélynyomóvá teszi PC-nk aprócska hangszóróit, a WOW szűrő pedig a repedt fazék hangzású túltömörített zenéinket teszi élethűbbé. A WOW-val jó vigyázni, kétélű fegyver! Az esetek többségében igazi minőségjavulást hoz, néha viszont sistergő gázkitöréssé változtatja a zenét.

Az éppen játszott hang- vagy videofile tulajdonságairól sajnos kevesebbet tudhatunk meg, mint korábban. A file tulajdonságait mutató menüpont alatt megszűnt a tömörítési jellemzők és a képdimenziók részletes ismertetése, helyettük a szerzők és albumok attribútumai jelennek meg. Nem tudom, kinek jó a felvételi jellemzők elrejtése, pont akkor, amikor minden korábbinál jobb lehetőség nyílik saját felvételek készítésére.

Szerencsére a korábbi médialejátszó nem törlődik le az új telepítésekor, ő még emlékszik ezekre, csak meg kell találnunk. (Súgok: Mplayer2.exe a neve, és többnyire az új Wmplayer.exe mappájában lakik.)

● A WinAmptól ellesett trükkel új bőröket (skineket) húzhatunk a lejátszóra, valamint szintén a WinAmphoz hasonló vizualizáló effektusokkal tehetjük látványosabbá az egyébként „unalmas" zenehallgatást. Az Internetről új skineket és vizualizáló programocskákat tölthetük le, de kis grafikai tehetséggel és JScript-ismerettel bárki írhat újabbakat.

A skinekkel csak egy gond van. Használatukkal odalett a videó kényelmes nagyítási-kicsinyítési lehetősége, csak a skin saját megjelenítési mérete és a teljes képernyőre nagyítás között válthatunk. A Classic nevű bőr még képes az 50–100–200%-os váltásra, de csak menüből. A gyorsbillentyűs ([Alt 1]... [Alt 3]) elérés ki van írva, mégsem működik.

● Igazi megújulást tapasztalhatunk a CD-lejátszónál. Miután ismét beépült a médialejátszóba, már grabbelve is tud játszani, azaz tisztán digitálisan beolvasni a zenét a CD-ről. A Windows 98 SE nem volt hajlandó erre a trükkre, szerinte a DVD-meghajtóm alkalmatlan volt a digitális jelfolyam átadására. Ugyanez az eszköz Millennium alatt már képes. Piros pont a Microsoftnak!

A digitális korszak beköszöntének elsősorban nem a CD-lejátszásban, hanem a másolásban van nagy szerepe. Az általunk megadott sávszélességben (64–160 kbit/s) képes CD-ink tartalmát WMA formátumba átvenni. A digitális másolás a CD-meghajtó elérhető legnagyobb sebességével történik, de ha nem vagyunk benne biztosak, hogy ez megfelelő, akkor hibavédelmet is bekapcsolhatunk.

Ha véletlenül kivesszük a CD-t a másolás elkezdése előtt, akkor azt nem a CD, hanem a digitális másolási lehetőség hiányának fogja tekinteni a médialejátszó, és átkapcsol hagyományos, hangkártyán keresztüli felvételi módba. A CD-lejátszás legnagyobb gondja mégsem ez, hanem a rettenetes erőforrásigénye.

Ha kilépünk a médialejátszóból, elhallgat a CD, még akkor is, ha a régi, nem digitális módot állítottuk be. Mivel a Windows Media Player 7-nek 30–45 Mbyte a memóriaigénye – amit kilépés után sem mind szabadít fel –, ezért kevesebb memóriával bíró gépeken luxus vele a CD-t hallgatni.

Szerezzünk inkább egy régi, „elindítom a CD-t, majd kilépek" típusú lejátszót. A régi Windowsok CD-lejátszója is megteszi, ha megvan még valahol.

● Az imént említett, elbitangolt memória is fellelhető valahol. Az új médialejátszó igazából egy mindent tudó és nyilvántartó jukeboxszá vált.

Minden zenéről és videóról amit lejátszottunk vele, nyilvántartást vezet: mikor, hányszor játszottuk le, ki a szerző, előadó stb. – már ha tudni lehet.

Zenéinket szerzők és előadók szerint albumokba rendezhetjük, az albumok számaiból saját műsorlistákat (playlist) készíthetünk, hogy utána ebben, a mi általunk megadott sorrendben élvezhessük a műsort. Jelenleg ez az iparág egyik csúcsa, és ingyenessége révén biztos első helyezettje.

Sajnos emellett túlbuzgó is. Automatikusan katalogizáló hajlamait nem csökkenthetjük, csak a már feleslegessé vált bejegyzéseket törölhetjük a listából. Ha élő Internet-kapcsolatunk van, a hetes mé-

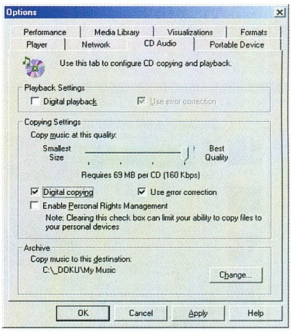

A digitális CD-kezelés beállításai. Itt kapcsolható ki az átvett CD-hangsávok automatikus másolásvédelmi kódolása is

dialejátszó feltétlenül ki akar menni a Netre egy kicsit nézelődni. Erről csak a következő elindításig lehet lebeszélni.

Az ilyen, „szülői felügyelet" nélkül hagyott Interneten matató

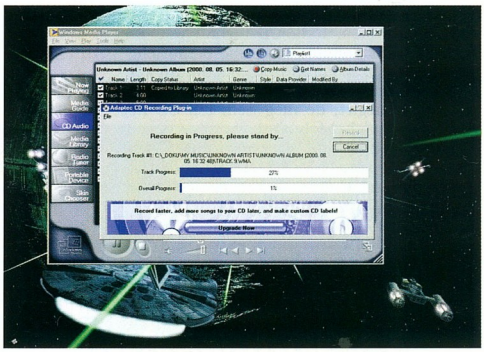

A számlistában szereplő zenéinket közvetlenül CD-re írhatjuk!

programokat mindig is biztonsági résnek tartottam – egyéni paranoia, a Microsoft szerint nem probléma –, de egyvalami biztos: sok kicsi sokra megy. Néhány ezer vagy néhány millió matató alkalmazás már jelentősen terhelheti az Internetet –

feleslegesen. Ha nem akarjuk, hogy matasson, a régi, kevesebb erőforrást igénylő Media Player itt is segíthet.

● A műsorlisták nem csak a gyűjteményüket szenvedélyes katalogizálóknak hasznosak. Ha van CD-írónk, akkor a médialejátszóba épített Adaptec Easy CD Creator Plug-In segítségével bármely, a lis-

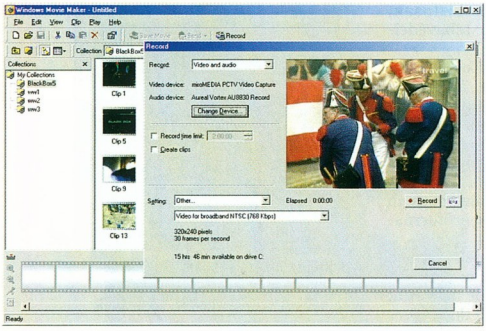

A Windows Movie Maker. Jobbra a felvevő ablaka, alatta néhány, már betöltött klip. Alul az új film összerakására szolgáló filmszalag látható

tában szereplő – nem feltétlenül WAV formátumú – zenénket közvetlenül CD-re írhatjuk. Ezt az értékelheti igazán, aki már próbált vegyes formátumú (WAV, MP3 stb.) forrásból audio CD-t írni.

Az Adaptec plug-inje demó jellegű, azaz korlátozott: maximum kétszeres sebességgel hajlandó írni, és a megírt, de még nem teli CD-ket nem lehet folytatni.

Ez audio CD-knél amúgy sem szabványos dolog, nem minden lejátszó támogatja, ezért nem nagy kár érte.

● A DVD-lejátszási lehetőség a Windows Media Playerből önálló programba került (\Windows\dvdplay.exe). Igaz, ez sem megy „magától", külső fejlesztőtől származó lejátszómotor – esetemben az Atié – kell hozzá, a Microsofttól csak az egységes felületet kapjuk.

Windows Movie Maker

A médialejátszó kivesézése után következzék a már többször említett videovágó és -felvevő program ismertetése. Mielőtt bárki videodigitalizáló kártya és a Millennium után vetné magát, néhány szót előzetesen. Igazából nem a 3D-s játékok eszik a processzorteljesítményt, hanem a videofeldolgozás, kiváltképp a röptében tömörített felvétel – ilyet használ ez az új WMV-s felvevő is. Korábbi tapasztalataim szerint 400 MHz körül van a belépőszint, de 850 MHz-es processzorral sem éreztem kapkodást. 128 Mbyte vagy több memória sem hátrány.

A videovágó rész egyszerű, kezdőknek ideális darab. Tapasztaltabbak kevésbé fogják szeretni, de nem is nekik készítették a programot. AVI, MPG, WMV stb. formátumú felvételeinket klipekre vághatjuk – ezt kameraváltásonkénti felosztásban a program automatikusan is megteheti nekünk –, majd az így készült klipekből új filmet rakhatunk össze, amelyet WMV formátumban el is menthetünk. Az importált filmrészletek csak a katalógusban válnak szét klipekre, az eredeti videofile-okat sosem módosítja a program.

Nincsenek áttűnési és feliratozási effektusok, mindössze a klipeket csúsztathatjuk egymásra kicsit, áttűnés gyanánt. Némi trükközéssel a feliratozás és néhány egyszerűbb áttűnés is megoldható, mivel képeket (GIF, JPG stb.) is bevehetünk a kiinduló klipek sorába. Így akár csak állóképekből diavetítést is csinálhatunk. Ha van egy jó betűanimátor programunk – például Xara 3D-nk –, akkor a mozgó feliratokat animált GIF-ként is lehet importálni.

Az elkészült filmet mikrofonos hangalámondással tehetjük teljesebbé. Lehetőség van arra, hogy csak a mi hangunkat halljuk, de arra is, hogy azt a klipek eredeti hangjára keverjük rá. Percek, órák alatt elkészíthető a nyári vakációnkat bemutató kommentált filmecske. Csak a kimeneti tömörítésre van panaszom, azt ugyanis indokolt esetben sem lehet kikapcsolni.

Ha egy WMV file-t klipekre vágok, majd a klipekből új, de azonos tömörítésű filmet rakok össze, akkor is újratömörít mindent. A veszteségesen tömörített videó újratömörítése közismerten rontja a képminőséget, ez kis sávszélességen azonnal szembe is ötlik. A vegyes formátumú klipekből összerakott filmeknél természetesen mindig szükséges az újratömörítés.

A program videofelvevő részével nincs gondom, szépen dolgozik, igaz „eszi" hozzá a processzort. A maximális sávszélességű, hangsávval együtt is csak 768 kbit/s-os felvétel közel VHS minőségű, azaz teljes képernyőre nagyítva is élvezhető, nem sokkal marad el az eredeti tévéképtől. Valós idejű, olcsó, csak szoftveres úton dolgozó videotömörítő alkalmazástól ez nagyon jó teljesítmény.

Bosszantó, hogy a PAL rendszert használókról – és ezzel a világ nagyobbik feléről – mintha megfeledkeztek volna. A legnagyobb felvehető képméret 320×240 képpontos, a PAL rendszerű videodigitalizáló kártyák ezt nem mind támogatják, helyette a 352×288-as vagy a 384×288-as méretet kedvelik. A Movie Maker felvevője 15 vagy 30 képkocka/s sebességgel hajlamos dolgozni a nálunk szokásos másodpercenkénti 25 helyett. A PAL-felvételek tehát menet közben NTSC-szerűvé alakulnak (320×240-es kép és 30 képkocka/s), ami felesleges többlet processzorteljesítményt köt le. Kisebb teljesítményű gépen ez egyértelműen minőségromlással jár PAL-környezetben.

A „feledékenység" oka feltehetően az, hogy a Microsoft PAL-környezetben is korrektül működő felvevője, a Windows Media Encoder 7 még béta állapotú, nem készült el időben.

●

A Millennium az eddig elkészült legteljesebb multimédia és testreszabási lehetőségekkel felvértezett Windows-verzió. Sajnos számomra a sok-sok, egyébként kitűnően megalkotott komponens rendszerbe illesztése elég elnagyoltnak tűnik. Leginkább közös koncepció nélküli, „tegyünk bele mindent, ami kész" elven összehordott konglomerátum.

A fejlesztők javára legyen mondva, a Windows Me a Microsoft egyik leggyorsabban megvalósított munkája – gyorsan lett elkészítve és tesztelve –, de ezt azért megelőzhette volna egy alaposabb végiggondolás is. Várhatóan sok-sok hasznos javítás és kiegészítés születik még hozzá.

Bata László

Havonta vásárolja? Legyen előfizetőnk! Már előfizetett? Újítsa meg előfizetését!

13 104 forint helyett 10 416 forintért Ön egy évig minden hónapban a postaládájába kapja a CHIP Magazint.

Így olcsóbb és kényelmesebb!

Vogel Publishing Kft.
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: 349-4768
Fax: 350-8731
E-mail: terjesztes@vogel.hu

Ő nem a PROFON-t választotta.

http://www.profon.hu

ISO 9001 SGS 90344

KOMPLETT INFORMATIKAI RENDSZEREK TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

Rövid kivitelezési határidő, 15 év rendszergarancia !

1138 BUDAPEST, CSERHALOM ÚT 4.
TELEFON & FAX: 350-5093, TELEFON: 350-6227, 350-6235
E-mail: profon@matavnet.hu

PROFON

Master's Design Studio

Az Active Directory és a scriptek

A Windowsok scriptlehetőségeit bemutató sorozatunk utolsó részéhez érkeztünk. Az alábbiakban bemutatjuk az ADSI (Active Directory Service Interfaces) használatát.

A címtár általában hierarchikus felépítésű, különféle objektumok kezelésére alkalmas adatbázis. A legtöbb címtárban még az sincs szigorúan meghatározva, hogy milyen objektumokat tartalmazhat, vagy hogy a benne lévő objektumoknak milyen jellemzői vannak – ezeket az adatokat az (általában ugyancsak magában a címtárban tárolt) séma (schema) határozza meg.

Ha ez a séma lekérdezhető, gyakorlatilag a tárolt objektumok előzetes ismerete nélkül kezelhetjük azokat. A séma megmondja például, hogy egy felhasználót reprezentáló objektumnak milyen jellemzői vannak, mi pedig ezeket a jellemzőket lekérdezhetjük magától az objektumtól. Mindent megtudhatunk, ami a felhasználóról a címtárban megtalálható, anélkül, hogy előre tudnánk, mit keresünk.

A címtárak és az ADSI

Az ADSI (Active Directory Service Interfaces) különféle címtárak kezelését megkönnyítő programozási felület. Tudatosan írtam *különféle címtárakat*, ugyanis az ADSI a Windows 2000 címtárán kívül más címtárak kezelésére is alkalmas (Novell NDS, Windows NT tartománymodellje, IIS metabázis stb.). Az ADSI jelentése tehát nem *Active Directory Interface*, hanem *aktív címtárinterface*.

Hogyan lehet többféle címtárat hasonlóképpen kezelni? A válasz már e cikksorozat előző részében is olvasható: az ADSI ugyanúgy viszonyul a különféle címtárakhoz, mint az ODBC a különféle adatbázisokhoz, vagy a WMI a különféle eszközökhöz. Az egyes címtárak gyártói úgynevezett ADSI providereket készíthetnek, melyek egyik oldalán az ADSI, másikon az adott címtár található. A provider így egyfajta tolmács szerepét tölti be; olyan ez, mintha az ADSI mindig angolul beszélne, és a provider segítségével értene szót Bábel különféle címtárlakóival. Természetes, hogy nem minden funkciót valósít meg minden címtár. Ha a tolmács ilyen, az általa támogatott címtárban nem működő feladatot kap, értesíti az ADSI-t: ez most nem fog menni.

A cikkben említett példascriptek CD-nk \CIKKEK\WSH\ könyvtárában találhatók

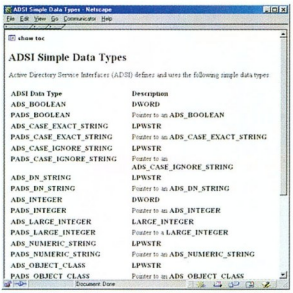

Részlet az ADSI-referenciából

A Windows 2000 címtárát, az Active Directoryt szabványos címtár-lekérdezőnyelv, az LDAP segítségével lehet elérni. Az ADSI-hez kifejlesztett Active Directory provider is az LDAP protokollt használja. Másik gyakori és még a Windows 2000-ben is használható csatoló a Windows NT provider, amely Windows NT-s (és azzal kompatibilis Windows 2000-es) tartományok kezdetleges címtárának kezelésére való. A Windows NT-re ezt a csatolót az Internetről letölthető Directory Services Client telepíti.

Mielőtt belevágnánk első példaprogramunkba, egy tipp: a példaprogramokat érdemes konzolból (karakteres módban) futtatni. Ennek legkényelmesebb módja, ha a scriptek alapbeállítás szerinti futtatási módját a *cscript //H:Cscript* paranccsal karakteres üzemmódra állítjuk.

Az alábbiakban említett példascriptek CD-nk \CIKKEK\WSH\ könyvtárában találhatók. Első példaprogramunk a users.vbs. a Windows NT-s provider segítségével kilistázza a megadott számítógépen található felhasználók és felhasználói csoportok nevét. (Ha nem adunk meg paramétert, az aktuális számítógép adatait kérdezzük le.) Az első néhány sor az átadott paramétert ellenőrzi, majd a következő sorban a *GetObject* metódus segítségével létrehozzuk első ADSI objektumunkat. Figyeljük meg (most és később is) a GetObjectnek átadott paramétert: a szöveg elején a provider neve – *WinNT:* – található, majd a kívánt objektum elérési útja, például *//mycomputer*. A provider neve érzékeny a kis- és nagybetűre, ezért mindig ügyeljünk a helyes írásmódra. Amint az látható is, ebben az esetben a Windows NT-s providert használtuk, amely nagyszerűen működik Windows 2000-en is.

A második kis példaprogram (userldap.vbs) ugyanezt műveli, csak az LDAP provider segítségével az Active Directoryban keresgél. Ennek a példaprogramnak nem kell paramétert átadni, csak a GetObject hívásban kell beállítani az Active Directory tartomány megfelelő elérési útját (a példa a *cegnev.hu* tartomány *Users* mappájának tagjait listázza ki). Ez a példaprogram csak Windows 2000-es tartományi környezetben működőképes (különben nincs mit lekérdezni).

A visszakapott számítógép-objektum valójában gyűjtemény (Collection). Nevéhez híven különféle objektumokat – itt felhasználókat, rendszerszolgáltatásokat stb. – gyűjt össze. Az ADSI-referenciában megtalálható az ADSI objektumhierarchiája. Az ADSI Collection objektum egyik jellemzője a *.Filter*, amelynek segítségével kiszűrhetjük az általa tartalmazott objektumok listáját. Ez a paraméter egy *array* (tömb) értéket vár, még akkor is, ha csak egy típusú objektumot szeretnénk listázni. A szűrés kikapcsolható, ha a *.Filter* paraméter értékét üres stringre („ „) állítjuk. A példában tehát felhasználó és felhasználói csoport – *user* és *group* – osztályú objektumokat jelenítünk meg a már megszokott *For Each* segítségével.

Van néhány globális jellemző, amelyyel minden ADSI objektum rendelkezik: ilyen az objektum neve, osztálya vagy az elérési útja (AdsPath). Az elérési útból látható, hogy még a Windows NT igencsak „lapos" tartományi adatbázisa is hierarchikusnak mondható. Legalább három szintje van: munkacsoport vagy tartomány, számítógép, felhasználó.

Ha kikapcsoljuk a szűrőt (kommentezzük ki a *Filters* sort), láthatjuk, hogy milyen sok (és sokfajta) objektumot tartalmaz az ADSI számítógép-objektumunk.

A séma

Ha már itt tartunk, szó volt arról, hogy a címtárban tárolt objektumok jellemzőit a séma tartalmazza. Szerencsénkre ez a séma egyszerűen lekérdezhető, sőt minden ADSI objektum hivatkozást tartalmaz arra a sémaelemre, amelynek alapján ő „készült". Ez a hivatkozás a *.Schema* paraméter. A schema.vbs példaprogram első sorában létrehozzuk a kívánt objektumot (példaképpen adjuk át paraméterként a számítógépünk nevét), azután a létrehozott objektumtól lekérdezzük az ő sémájának elérési útját (oOb.Schema), majd egy ismételt GetObjecttel létrehozzuk magát a sémát. A sémától ezután már lehet kérdezősködni: a séma *.Container* paramétere például jelzi, hogy az adott objektum tartalmazhat-e más objektumokat – ha igen, a *.Containment* kollekcióban megtaláljuk az engedélyezett objektumosztályok nevét. Ha a schema.vbs-nek paraméterként átadjuk a számítógépnevet, láthatjuk, hogy a számítógép-objektum a felhasználókon és felhasználói csoportokon kívül sok mást is tartalmazhat.

Az ADSI objektumok jellemzőit kétféleképpen csoportosíthatjuk. Az első csoport a kötelezően megadandó jellemzők (mandatory properties), a második az opcionális paraméterek (optional properties). Mindkét lista (a jellemzők nevei) lekérdezhetők a sémából: az előbbi a *.MandatoryProperties*, az utóbbi az *.OptionalProperties* kollekcióból derül ki.

Fontos, hogy a séma nem adatokat, hanem az objektumok felépítésére vonatkozó információt tartalmaz, de ezt az információt nagyszerűen kihasználhatjuk az objektumok kifaggatására is. Az adsparam.vbs példaprogram például először megkísérli létrehozni a paraméterben meghatározott objektumot (próbáljuk ki például a *./spooler* paraméterrel, amely a helyi számítógép Spooler szolgáltatására hivatkozik), majd ha sikerült, lekérdezzük a sémát is. Ezután a sémából kinyert jellemzőket egyenként lekérdezzük az objektumból a *.Get()* függvényhívás segítségével. A jellemzők lekérdezésének tehát több módja van: ha a programozó ismeri a kívánt jellemző nevét, használhatja az *objektum.jellemző* szintaxist, de ha a jellemző neve csak futás közben derül ki, és szövegváltozóként van jelen, használható az *objektum.Get("jellemzőnév")*, illetve írásra az *objektum.Put("jellemzőnév")* forma is.

Az *On Error Resume Next* sor hibakezelési célból szerepel a programban. Hatására hiba esetén a futás nem áll le, hanem a következő sorban folytatódik (a programozó pedig javíthatja a hibát, ha akarja – mi most nem akarjuk, egyszerűen csak nem vesszük figyelembe). Erre itt azért van szükség, mert a séma visszaadhat olyan jellemzőneveket, amelyek értéke az adott provideren keresztül nem érhető el, és ennek hatására hibajelzést kapunk.

ADSI-referencia

Active Directory Services Interfaces 2.5 telepítője (ADSI és providerek):

- Windows 2000: beépítve tartalmazza az ADSI 2.5-öt
- Windows NT 4: www.microsoft.com/ntserver/nts/downloads/other/ADSI25/x86.asp
- Windows 98: www.microsoft.com/ntserver/nts/downloads/other/ADSI25/w98.asp
- Windows 95: www.microsoft.com/ntserver/nts/downloads/other/ADSI25/w95.asp

ADSI-referencia:

- http://msdn.microsoft.com/library/psdk/adsi/ds2_ref_2x45.htm

ADSI interface-ek (objektumok) referenciája:

- http://msdn.microsoft.com/library/psdk/adsi/if_intro_1cxf.htm

ADSI interface-ek listája ábécé rendben:

- http://msdn.microsoft.com/library/psdk/adsi/if_intro_4ptf.htm

ADSI LDAP provider leírása:

- http://msdn.microsoft.com/library/psdk/adsi/ds2pldap_2qwi.htm

ADSI Windows NT provider leírása:

- http://msdn.microsoft.com/library/psdk/adsi/ds2pnt4_7diq.htm

A további munkához:
MSDN Library (programozási dokumentációk):

- http://msdn.microsoft.com/library/default.asp

Felhasználókezelés

Ha már jól kinézegettük magunkat, módosítsunk kicsit az adatokon. Gyakori feladat, hogy felhasználót kell létrehozni. Ez sem sokkal bonyolultabb a felhasználó adatainak lekérdezésénél. A newuser.vbs programocska a Windows NT-s provider segítségével hoz létre új felhasználót a megadott tartományban vagy számítógépen, megadott névvel, jelszóval. De ne szaladjunk a dolgok elébe!

Mindenekelőtt egy tudnivaló: az ADSI objektumok jellemzőit a memóriában kezeljük. Amikor olvasáskor egy jellemzőre hivatkozunk, az ADSI azt „letölti" nekünk a címtárból. Ha egy objektum jellemzőjét módosítjuk, az csak ebben a gyorsítótárban módosul, és nem kerül vissza a címtárba mindaddig, amíg erre mi utasítást nem adunk. Erre való az ADSI objektumok *.SetInfo* metódusa. A jellemzők letöltése a visszaírással ellentétben automatikus, de a *.GetInfo* hívásával meggyorsíthatjuk ezt a folyamatot. Figyelem: a *.GetInfo* meghívásakor az objektumon végzett és a címtárba vissza nem írt változtatások – értelemszerűen – elvésznek.

Nézzük tehát a felhasználó létrehozását. A paraméterek ellenőrzése után létrehozzuk a tartomány- vagy számítógép-objektumot, majd az imént létrehozott objektum *.Create* hívása segítségével készítünk egy felhasználóobjektumot – ehhez paraméterként átadjuk a kívánt osztályt („user") és az objektum nevét. Az újonnan létrehozott objektum jellemzőinek módosítása előtt egyszer meg kell hívni a *.SetInfo* metódust, ezután a jelszó beállítása és a felhasználófiók engedélyezése következik, majd ezeket az adatokat is rögzítjük a *.SetInfo* segítségével. A felhasználói objektum további jellemzőit az ADSI-referenciában, az IADsUser leírásánál érdemes böngészni.

Az LDAP provider segítségével hasonlóképpen egyszerű a felhasználók létrehozása (newusrld.vbs). Itt az előző LDAP példához hasonlóan kézzel kell beírni az LDAP tartománynevet a kódba, a newusrld.vbs tehát értelemszerűen csak két paramétert vár: a nevet és a jelszót. További különbség, hogy az LDAP provider támogatja a kötelezően kitöltendő *.samAccountName* felhasználóiobjektum-paramétert, amelyet a felhasználó nevével megegyezőre állítunk be.

Ha már létrehoztuk a felhasználót, töröljük is ki: a deluser.vbs példa mutatja, hogy ehhez mit kell tennünk. A program két paramétert vár: a számítógép vagy tartomány és a törölni kívánt felhasználó nevét. A GetObject

hívásban újabb „furcsaságra" hívnám fel a figyelmet: az objektum neve mögé, vesszőt követően megadhatjuk a létrehozni kívánt objektum osztályát („user"), így elkerülhetjük, hogy véletlenül ne rendszerszolgáltatást, hanem „csak" egy felhasználót töröljünk a rendszerből. Némi hibakezelés után vesszük (létrehozzuk) az áldozat felhasználó „szülőjét", ami címtárberkekben a hierarchiában felette álló objektumot jelenti. Ennek ki is írjuk a nevét, hogy lássuk, név szerint kit tehetünk felelőssé a felhasználó törléséért :-). A szülőobjektumnak (amely szülő mivoltából fakadóan container, illetve IAdsContainer jellemzőkkel is bír) azután meghívjuk a *.Delete* metódusát, annak pedig átadjuk a törölni kívánt objektum osztályát és nevét.

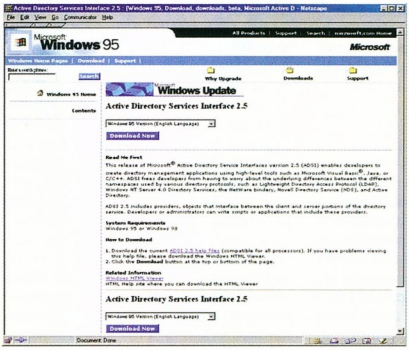

Akár a Windows 95-höz is találhatunk Active Directory Services Interface-t

Csoportok

A felhasználói csoportokat az users.vbs során már kilistáztuk. Létrehozásuk és törlésük sem különbözik a felhasználók (és tegyük hozzá, más ADSI objektumok) létrehozásától és törlésétől. Ami érdekes lehet, az a felhasználók és csoportok összerendelése.

Az addusgr.vbs és a delusgr.vbs kódjában látható, hogy ennél mi sem egyszerűbb: a felhasználói csoportok *.Add*, illetve *.Remove* metódusának egyszerűen át kell adni a kívánt felhasználó teljes ADSI elérési útját (.AdsPath). Egy csoport tagságának névsorát pedig az lstgroup.vbs kódban látható módon lekérdezhetjük a csoportobjektum *.Members* kollekciójának segítségével. A csoportobjektum *.IsMember* metódusának paraméterként átadva egy felhasználó ADSI elérési útját (.ADsPath), az True értékkel tér vissza, ha a felhasználó tagja az adott csoportnak.

Végezetül...

...jegyezzük meg, hogy a Windows scripttechnológiának egyik legnagyobb erénye, hogy elemeit szabadon variálhatjuk egymással. Írhatunk parancssori scriptet, készíthetünk belőle HTML-alkalmazást, vagy kezelhetjük Web-oldalakon keresztül – a lehetőség adott, csak rajtunk múlik, mit tudunk kihasználni belőle.

A users.hta példaprogram ADSI-n alapuló, butácska felhasználókezelőt rejt, amelyet az itt tanultak alapján az Olvasó biztosan sokrétűbbé, szebbé, jobbá tudna tenni – ezt a szép feladatot már önre bízom, kedves Olvasó.

Eddig tartott tehát cikksorozatunk. Remélem, sikerült sok újdonságra fényt derítenem. Nem volt az a célom, hogy a cikk olvasása után mindenkiből profi programozó váljék. Ha csak egy-egy csodálkozó szemöldökfelvonást, netán szövegszerkesztő-indítást sikerült elérnem, már megérte. Bízom benne, hogy az itt olvasható alapok és az Interneten található bőséges információknak köszönhetően egyre többen leszünk, akik képesek megkönnyíteni saját munkájukat okos scriptek segítségével. Ahogy a Windows fejlődik, úgy egyre nagyobb szükség lesz erre a tudásra, hiszen a következő generációs kezelőfelületek nagyban alapoznak erre a technológiára – és az lesz az a pont, amikor megfelelő tudással és bátorsággal bárki úgy testre szabhatja a saját Windowsát, hogy arra még Bill Gates sem ismer majd rá. Sok sikert!

Fülöp Miklós *(mick@netacademia.net)*

Az e-business területén csak az Oracle megoldása működik használati utasítás nélkül

	Oracle E-business Suite
Adatbázis-kezelés	✓
Marketing	✓
Értékesítés	✓
Támogatás	✓
Webáruházak	✓
Stratégiai beszerzés	✓
Termelésirányítás	✓
Ellátási lánc menedzsment	✓
Pénzügyi menedzsment	✓
Emberi erőforrás	✓

Egy teljes körű, integrált megoldás az Oracle-től,
vagy részmegoldások sokasága számos szállítótól.
A választás az Öné.

ORACLE®
SOFTWARE POWERS THE INTERNET™

© 2000 Oracle Corporation. Minden jog fenntartva. Az Oracle az Oracle Corporation bejegyzett védjegye.

www.oracle.com, www.oracle.hu

A szerk.

Sorozatunk mostani részében bemutatjuk a Windows NT szerkesztőit a regisztrációs adatbázishoz, valamint a registry által kezelt 11 adattípust. CD-mellékletünkön megtalálható a HKLM és a HKCU ág részletes magyar leírása.

A Windows NT-ben két szerkesztőprogramot találunk a registryhez. A REGEDT32 és a REGEDIT az operációs rendszer munkaállomás és szerver változatába is belekerült. A szerver változattal szállítanak egy harmadik, speciális szerkesztőt is, a Policy Editort. Általánosságban elmondható, hogy a végrehajtott változtatások nem vonhatók vissza – nem létezik „undo" funkció – és többségük azonnal érvényre jut.

Registry Editor

A REGEDIT.EXE elindítása után Explorer-szerű kezelőfelület jelenik meg a képernyőn – ez ugyanúgy jeleníti meg a registry információit, mint a beépített file-kezelő. A registryt alkotó 6 hive közvetlenül a *My Computer* ikon alatt jelenik meg. A plusz- és mínuszjelekre kattintva lehet kibontani és bezárni a kulcsokat. Az Explorerben megszokott funkcióbillentyűket is használhatjuk, itt is a megszokott feladatokat végzik el. A jobb egérgombbal környezetfüggő menüt kapunk, ebben mindig az adott objektumon elvégezhető műveletek jelennek meg.

A REGEDIT más gépek registry információit is meg tudja jeleníteni. Ezt a lehetőséget a *Registry → Connect Network Registry* menüponttal lehet előhívni. (Persze, csak a megfelelő jogosultságok birtokában tudunk tevékenykedni mások gépén.) A távoli registryelérés során nem működik az automatikus frissítés, ehhez a *View → Refresh* menüpontot vagy az [F5] billentyűt kell használni.

- \CIKKEK\WINNTREG. CHIP-CD, 2000/9
- Szoftvergenetika. CHIP, 2000/6/125
- Az irattár. CHIP, 2000/7/107
- Rendezett káosz. CHIP, 2000/8/111

A REGEDIT egyik legjobb szolgáltatása a keresési lehetőség. Nemcsak adott kulcsra, hanem annak értékére is rá lehet keresni. Hasznos a szövegfile-ból való import és export lehetősége is (lásd az *Import és export* című keretes cikkrészt).

Sajnos a REGEDIT nem támogatja az NT biztonsági szolgáltatásait. Nem lehet vele megjeleníteni vagy beállítani semmilyen jogosultságot. Csak binary, string és dword típusú értéket lehet vele létrehozni és szerkeszteni. Az ezektől eltérő típusokat binaryként jeleníti meg.

Míg a REGEDIT az Explorert mintázza, a REGEDT32.EXE a Windows

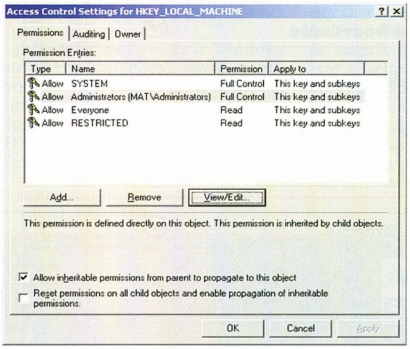

Regisztrált felhasználók és rendszereszközök

3.xx-ből ismert File Managerhez hasonló módon jeleníti meg a kulcsokat. Minden hive külön ablakban jelenik meg. Az ablakok két részre vannak osztva, az egyik oldal a fastruktúrába rendezett kulcsokat mutatja, a másik oldal az értékeket.

A REGEDT32 sokkal kifinomultabb, mint a REGEDIT, teljes mértékben támogatja az NT biztonsági szolgáltatásait, képes beállítani jogosultságokat, megváltoztatni a kulcsok tulajdonosait és a kulcsokon végzett műveletek naplózását. Lehetőséget ad arra, hogy csak olvasható módban használjuk. Megadhatjuk, hogy milyen betűtípusokat használjon a megjelenítéshez, továbbá beállítható, hogy a beállítások a kilépés után is megőrződjenek, a törlésre rákérdezzen vagy a frissítés automatikusan végrehajtódjon. Más gépekhez kapcsolódva azok registryjét is szerkeszthetjük.

A REGEDT32 bináris formába menti a registry tartalmát – az ilyen bináris file-okat betölthetjük és önálló névvel ellátva szerkeszthetjük. Kezeli az összes registry adattípust, mindegyiket meg tudja jeleníteni, létre tudja hozni. A *Security → Permissions* menüpontban állíthatjuk be az adott kulcshoz tartozó jogokat. Ezeket ugyanúgy kell értelmezni, mint a file-rendszerben az NTFS jogosultságokat. A registryhez való hozzáférés speciális, csak itt használható, jogosultságokkal szabályozható, amelyeket a *Jogosultságok* című keretes szövegrészünkben mutatunk be. A file-rendszerben megszokott módon itt is kiterjeszthetjük a jogokat az adott kulcs alatti összes kulcsra.

A *Security → Auditing* pontban a naplózást adhatjuk meg. Ehhez előzőleg a *User Manager Policies → Audit* menüjében be kell kapcsolni a *File and Object Access* auditálást. Az auditálás megadható az általunk kívánt műveletekre és felhasználókra. A rögzített eseményeket az *Event Log → Security* részben tekinthetjük meg.

Policy Editor

A policy (házirend) összetartozó beállítások csoportja, amelyek mindegyike a registry egy-egy értékét takarja. Ez a szabályrendszer meghatározza, hogy az adott felhasználónak mit lehet és mit nem lehet csinálnia – milyen programokat futtathat, hogyan nézzen ki a munkaasztal, mit láthat, mi legyen a *Start* menüben stb.

A policy három nagyobb csoportra bontható: User, Group és Computer. A User Policy egy meghatározott felhasználóra érvényes, csak a megadott felhasználó belépése során jut érvényre, más felhasználókra nem vonatkozik. A Group Po-

licy a megadott csoportba tartozó felhasználók mindegyikére, a Computer Policy a megadott számítógépen belépő összes felhasználóra vonatkozik. Ha minden felhasználóra érvényes szabályokat akarunk megadni – beleértve az adminisztrátorokat is –, a Default Policyt kell használni. Az alapbeállítás szerinti szabály (Default Policy) felhasználó- és számítógépcsoportot tartalmaz.

A policy kategóriákra osztható. Egyik ilyen a Windows NT Shell. A kategóriák az összetartozó beállításokat takarják, a Policy Editorral létrehozott szabályrendszer .POL file-ba menthető. Hogy a kívánt szabályok érvényre jussanak, Windows NT-s hálózat esetén a file neve NTCONFIG.POL kell legyen, és azt a PDC, illetve a BDC NETLOGON osztott könyvtárába kell másolni. (Windows 95/98-as klienseknél a file neve CONFIG.POL.)

Amikor a belépési folyamat zajlik, a Policy Downloader nevű rendszerfolyamat ellenőrzi, hogy van-e olyan policy, amely a belépőre vonatkozik, és ha talál ilyet, akkor letölti azt. A beállított értékek bekerülnek a registry megfelelő helyeire.

Az értékek három állapotot vehetnek fel. *On:* a beállítás érvényre jut. *Off:* a beállítás nem jut érvényre. *Leave as is:* nem változik a registryben tárolt érték. A szabályok a felhasználó belépése után a kilépésig érvényben maradnak. Gyakori hiba, hogy nincs beállítva a megfelelő frissítési mód, és ilyenkor a letöltött policy érvényben marad a kilépés után is.

A betöltési sorrend: Computer, Group, User. Először a Computer csoport, ezen belül is a Default Computer töltődik be, és ha van, akkor következik a munkaállomásé, amelyről a belépés történt.

A User csoportnál ez hasonlóan történik. Az alapértékek felülíródnak, ha van a gépre vagy a felhasználóra vonatkozó policy. A User-be-

Registry adattípusok

A registry 11 adattípust használ. Ebből hat fontosabb, öt kevésbé gyakori.

● REG_DWORD: a leggyakoribb típus. Két 16 bites, vagyis 32 bites értéket képvisel. Sokszor logikai – boolean – jelentést hordoz, és 0 vagy 1 értéket vesz fel. Más esetben pedig valaminek a mennyiségét, mértékét tárolják benne. A REGEDT32 képes bináris, decimális és hexadecimális értékként is megjeleníteni.

● REG_SZ: a második legtöbbet használt típus. Olyan karakterláncot jelöl, amely zéró – nulla – értékkel van lezárva. Különböző szöveges információk, verziószámok, utak, megnevezések tárolására használatos. Kezeli a Unicode karaktereket.

● REG_MULTI_SZ: az előzőhöz hasonlóan string típusú, de többet is tartalmazhat. Általában akkor alkalmazzák, amikor több kapcsolódó információ tárolására van szükség (például BIOS adatok tárolása).

● REG_EXPAND_SZ: az ilyen típusú adatban lehetőségünk van egy rendszerváltozó elhelyezésére (például a %SystemRoot% változó gyakran szerepel).

● REG_BINARY: bináris értékeket tárol. Úgy tárolódik, ahogyan beírtuk.

● REG_LINK: korábban említettük, hogy vannak linkek (például a HKCR a HKLM egyik ágának linkje). Arra használják, hogy más néven tudjunk hivatkozni egy meglevő kulcsra.

A felsoroltak közül az első öt típus értékeit megváltoztathatjuk, létrehozhatjuk és törölhetjük a beépített szerkesztők segítségével.

A REG_LINK és az alább következő négy típus értékeit megjelenítik a szerkesztőprogramok, de szerkeszteni és újat létrehozni nem lehet (más cégek programjai képesek lehetnek erre).

Ezeket az adattípusokat csak API-hívásokon keresztül lehet módosítani és létrehozni.

● REG_NONE: semmilyen értéket nem tárol, és nem is lehet benne tárolni semmit. Ha használják, akkor egy kulcs létezését jelzik vele – ez azonban elég ritka.

● REG_DWORD_LITTLE/BIG_ENDIAN: más platformokon való programfutáshoz szükséges.

● REG_FULL_RESOURCE_ DESCRIPTOR: az NT indulása folyamán összegyújti a hardverelemek jellemzőit – DMA, IRQ stb. Ezeket az információkat lehet ebben az adattípusban tárolni egy-egy eszközre vonatkozóan összegyújtve.

● REG_RESOURCE_LIST: ez előzőhöz hasonló célból hozták létre, azzal a különbséggel, hogy csak egy információ tárolására képes.

Import és export

A registrybe importálható, illetve a belőle exportált file-ok kiterjesztése .REG. E file-ok szerkezete nagyon egyszerű és könnyen áttekinthető. A kulcs elérési útját, nevét, típusát és értékét tartalmazzák. Mi is készíthetünk .REG file-okat. Ezek szintaxisa a következő:

REGEDIT4
[<kulcs elérési út>]
„<érték>"=<adattípus>:<adat>

És egy konkrét példa: *REGEDIT4*
[HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Mouse]
„ActiveWindowTracking"=dword :00000001

A REGEDIT programot használhatjuk parancssorban is, azaz parancsfile-okban háttérfolyamatként. A */E* kapcsoló megadásával exportálhatunk. Például: *REGEDIT /E célfile [registrypath]*. A registry elérési útját megadó registrypath paramétert elhagyhatjuk, ezt jelzik a szögletes zárójelek.

Ha importálni akarunk, nem kell megadni kapcsolót, csak az importálni kívánt .REG file nevét, például *REGEDIT Active_Window.REG*.

állítások minden esetben felülírják a Group értékeit! A Group-beállítások additívak, ami azt jelenti, hogy ha egy felhasználó több csoportba is tartozik, akkor az azokban meghatározottak összeadódnak. Ilyenkor a betöltési sorrendet a Group Priority határozza meg.

A POLEDIT.EXE indítja a Policy Editort. Nem szabad összekeverni a Windows NT és a Windows 95 szerkesztőit, mert azok nem ugyanazt a programot jelentik. Egyik policy sem jut érvényre a másik operációs rendszeren. Ebből következik, hogy Windows 95-ös hálózatban a Windows 95-höz adott Policy Editorral kell létrehozni a szabályokat.

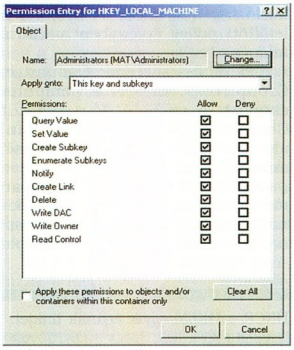

Jogosultságok

A Windows NT tartalmaz olyan kulcsokat is, amelyek nincsenek meg a Windows 95-ben. (Ennek ellenére a gyakorlat azt mutatja, hogy

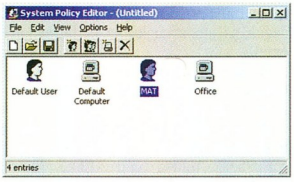

Policy Editor

a megfelelő ADM file használata esetén a Windows 95-ben is érvényre jutnak a beállítások.)

Az indítás után az *Options → Policy Template* pontban be kell állítani, hogy milyen sablonfile-t használjunk. A telepítés során két ilyen file kerül fel. A COMMON.ADM olyan policy létrehozása során használható, amelyet Windows 95-re és NT-re is szeretnénk érvényesíteni, a WINNT.ADM azonban csak NT esetén érvényes. A *File → New* menüpontban hozhatunk létre új policyt. Kezdetben csak a Default Computer és a Default User ikon látszik. Ezekhez az *Edit → Add User → New Computer → New Group* menüponttal adhatunk új felhasználót, gépet és csoportot. Policy sablont mi is készíthetünk: egy szövegfile-ban kell elhelyezni megfelelő hierarchia szerint felépítve. A kategóriák és értékek azonosítására előre megadott formulák vannak, ezeket lehet használni.

A policy szerkesztése nagyon könnyű. Rákattintunk az ikonra – *Edit → Properties* – és megjelenik a kategóriákra bontott policy. A beállítás érvényességét a jelölőnégyzetben lévő kis pipa jelzi.

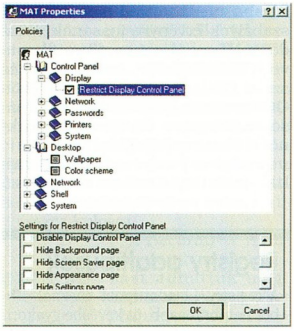

Szabályrendszer

A szürke box azt jelenti, hogy az adott beállítást úgy kell hagyni, ahogy az éppen van. Ha több Group van, akkor az *Options → Group Priority* menüben megadható a sorrend. A sablon a *File → Save* ponttal elmenthető a korábban említett neveknek megfelelően.

A Policy Editor képes a helyi registry megnyitására és beállítására. Ekkor a *Default* helyett a *Local* felirat jelenik meg a *File → Open Registry* menüpont hatására. Távoli gépekhez kapcsolódni és azokon beállításokat végezni a *File → Connect* pont segítségével tudunk.

●

Ha nem is szerkesztjük a registryt, akkor is megéri másolatokat készíteni a hive-okról! Ha pedig szerkeszteni akarjuk, vagy éppen olyan alkalmazást fejlesztünk, amely módosítja a registry valamely értékét, ezt kötelező megtenni. Ezzel foglalkozunk következő számunkban.

Fehér Lajos

Jogosultságok

QV: érték lekérdezése (Query Value)
SV: értékadás (Set Value)
CS: kulcs létrehozása (Create Subkey)
ES: kulcs alkulcsainak olvasása (Enumerate Subkey)
NT: változásértesítés (Notify)
DE: kulcstörlés (Delete)
RC: ACL olvasása (Read Control)
WD: DAC változtatása (Write DAC – Discretionary Access Control)
WO: tulajdonosváltás (Write Owner)
CL: link létrehozása (Create Link)
Read: QV, ES, NT, RC
Add: QV, CS, ES, NT, RC
Change: QV, SV, CS, ES, NT, DE, RC
Full Control: mindegyik

Hírszerzés

Ebben a hónapban a „hagyományos" Windows-trükkök mellett bemutatunk olyan szoftvereket is, amelyek rendkívül hasznos és fontos információkat szolgáltatnak a helyi vagy távoli rendszerek (nem)működéséről.

Megjegyzésként csak annyit: előfordul majd a Windows könyvtárának fogalma. Ez mindig azt a könyvtárat jelenti, amelybe az adott számítógépen a Windows telepítve van – például C:\WINDOWS.

Célkönyvtár

Sokan nem szeretik a Windows beépített file-kezelőjét, a Windows Explorert, kezelésének nehézkessége miatt. Pedig meg lehet tanulni a használatát, és az alapszintű filemúveletek egyszerűen elvégezhetők vele. Rendszerint a *Start* menüből vagy a könyvtárakhoz tartozó, jobb egérgombbal elérhető menüből indítjuk. Utóbbi esetben egyenesen a célkönyvtárat jeleníti meg ablakban, a *Start* menüben található parancsikon azonban a C: meghajtó gyökerébe visz bennünket.

Ehhez hasonlóan létrehozhatunk bármely könyvtárba irányító parancsikont is. Először a jobb egérkattintással új parancsikont kell létrehoznunk, amelynek parancssora a következő legyen: *Windows\EXPLORER.EXE /N, /E, <elérési út>*. (A *Windows* helyén a Windows könyvtárát adjuk meg.) Ekkor a Windows Explorer a parancsikon indítása után a megadott könyvtár tartalmát mutatja.

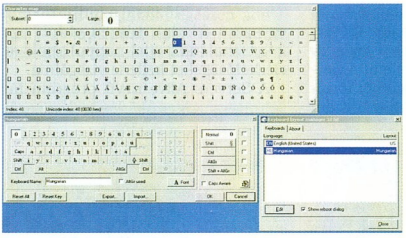

Keyboard Layout Manager: billentyűzetkiosztás rendszerbarát módon

Van más lehetőség is: a *Windows\EXPLORER.EXE /N, /E, /SELECT, <elérési út>* parancssor megadása a célkönyvtár fölötti könyvtárszintre visz minket, a jobb oldali panelen pedig a célkönyvtár lesz kijelölve.

Eszközkezelő rögtön

Aki kicsit mélyebben beleássa magát számítógépe életébe, rendszeresen használja a *System* (Rendszer) adatlap *Device Manager* (Eszközkezelő) fülét. Ennek elővarázsolása azonban időigényes, ugyanis a *Control Panel*en (Vezérlőpult) található. Némileg egyszerűbb lehetőség a *My Computer* (Sajátgép) tulajdonságainak megjelenítése a jobb egérgombbal elérhető menüben, de alapbeállításban ez sem az Eszközkezelőt mutatja.

Legjobb megoldás a probléma áthidalására saját parancsikon létrehozása a következő parancssorral: *Windows\CONTROL.EXE SYSDM .CPL, System,1*. Magyar Windowsnál a System szót Rendszerre kell módosítani.

Az így elkészített parancsikonhoz aztán hozzárendelhetünk valamilyen billentyűkombinációt (például [Ctrl Alt D]), amellyel gyorsan és bárhonnan indítható. A parancsikon angol és magyar Windowsokhoz is megtalálható CD-mellékletünkön.

Új billentyűkiosztás

A Windows gyárilag rengeteg billentyűzetkiosztást tartalmaz a különböző nyelvterületek felhasználóinak kedvéért. Ezek azonban előredefiniált, megváltoztathatatlan kiosztások, amelyeket a felhasználó esetleg mégis felülbírálna ergonómiai vagy más okok miatt. Erre számtalan szoftver létezik, azonban ezek közös jellemzője, hogy úgy bírálják felül az aktuális billentyűzetkiosztást, hogy egyáltalán nem veszik figyelembe, ha a felhasználó nyelvet vált a számítógépen – az átszerkesztett billentyű-hozzárendelések ezután is aktívak maradnak.

A legjobb megoldást erre a problémára a Keyboard Layout Manager (KLM) kínálja, amely nem bírálja felül a Windows beállításait, hanem képes maga is szabványos windowsos billentyűzetkiosztás-leíró file-ok létrehozására, amelyeket aztán az ő rezidens jelenléte nélkül is képes használni a Windows csakúgy, mint a telepítő CD-n levő gyári leírófile-okat. A KLM különösen ajánlható az olyan felhasználóknak, akik angol billentyűzeten dolgoznak, de használják az ékezetes karaktereket. Nekik nem kell ragaszkodniuk a hagyományos magyar billentyűzetkiosztáshoz...

Szabályozott csipogás

A PC Speaker, vagyis a PC-k beépített hangszórója akkor szólal meg, ha a 7-es kódú ASCII karaktert jelenítjük meg. Ez rendszerint 1 másodperc időtartamú sípolást jelent. Sokszor kellemetlen lehet a jelzésképpen megszólaló hangszórót ilyen sokáig hallgatni.

Erre ad egyszerű megoldást a SetBeep nevű rezidens DOS-os program. A rendszerbetöltés során kell elindítani (például az AUTOEXEC.BAT-ból) a következőképpen: *setbeep.exe /D<időtartam 0..9>*, ahol

- Eszközkezelő parancsikonok: \CIKKEK\WINTIPS\DEVMAN
- Keyboard Layout Manager: \CIKKEK\WINTIPS\KEYBOARD illetve www.klm.freeservers.com/KLM32/klm.html
- Servers Alive: \CIKKEK\WINTIPS\INTERNET illetve www.woodstone.nu/salive
- SetBeep: \CIKKEK\WINTIPS\SETBEEP illetve http://ourworld.compuserve.com/homepages/nifty_tools/TOOLS.HTM
- SuperMonitor: \CIKKEK\WINTIPS\MONITOR illetve http://ourworld.compuserve.com/homepages/nifty_tools/TOOLS.HTM
- www.hints-tips.collina.net
- www.windowstips.webprovider.com
- www.indigo-computer.com/wintips.htm
- www.activewin.com/tips
- www.windweaver.com/w95tips.htm
- További mutatók: CHIP, 2000/7/127

a 0 csöndet, az ennél nagyobb számok pedig a sípolás időtartamát határozzák meg 0,1 másodperces lépésközzel. A program a *setbeep.exe /U* paranccsal távolítható el a memóriából, ami után a sípolás időtartama visszaáll a szokásos 1 másodperces hosszúságra. Figyelem! A SetBeep windowsos DOS-ablakból történő használata során a hatás nem lesz az egész rendszerre érvényes, mint ahogy a rendszerindítás során lefuttatott SetBeep hatása sem szüntethető meg ezzel a módszerrel!

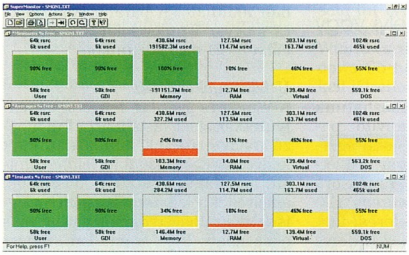

SuperMonitor: az egyik legjobb rendszerfigyelő

Szabad erőforrások

A Windows kiszámíthatatlan működésének, lefagyásainak, egyes hibaüzeneteinek egyik lehetséges oka a számítógép hardvereszközeinek túlterheltsége. Erről azonban a Windows „magától" semmilyen információt nem ad, csak a gyakorlott felhasználó veszi észre, hogy nincs minden rendben.

A számítógép 40%-os szabad erőforrásmennyiség alatt rajtaütésszerűen nagyon lelassul, 10%-nál a Windows (utolsó erejével) figyelmeztető üzenetet ír ki. Ekkor bármelyik pillanatban várható a rendszerleállás, mert a felhasználó ilyenkor természetes próbálkozása néhány program bezárására már önmagában 0%-ra veti vissza a szabad erőforrások mennyiségét.

Az ilyen helyzetek elkerülésére jó néhány rendszerfigyelő program található. Nekünk legjobban a SuperMonitor tetszett, amelynek használata során már jó előre tájékozódhatunk a kialakuló erőforráshiányokról, s így van időnk megelőzni azokat. A SuperMonitor megmutatja a kritikus jellemzőket (kezelőfelület, memória stb.), rendkívül hasznos segítséget nyújtva azoknak a felhasználóknak, akik sok programot futtatnak egyszerre számítógépükön.

Életben maradtak

Az állandó Internet-eléréssel rendelkező felhasználók ütköznek abba problémába, hogy a szolgáltatói vagy más szerverek időszakosan elérhetetlenek. A jelenség naplózása azonban nem egyszerű feladat, hiszen ehhez egy felhasználónak éjjel-nappal csak az elérhetőségeket kellene vizsgálnia.

A Servers Alive nevű program távoli szerverek működésének vizsgálatára használható. Bizonyos protokollokon és portszámokon kérést küld a vizsgálandó szervereknek, és ha azok a beállított időhatáron belül nem válaszolnak, a program a meghatározott módokon (programindítás, hangjelzés, e-mail stb.) hibát jelez. A beállított szerverek üzemidejéről naplófile is készülhet, amelyből feketén-fehéren kiderül, mennyi volt a kiesési idő a vizsgált időszak folyamán. Ha az Internet-szolgáltató szerveréről van szó, fölmerül a kérdés, mennyi az a maximális kiesési idő, ami még elfogadható az előfizető számára...

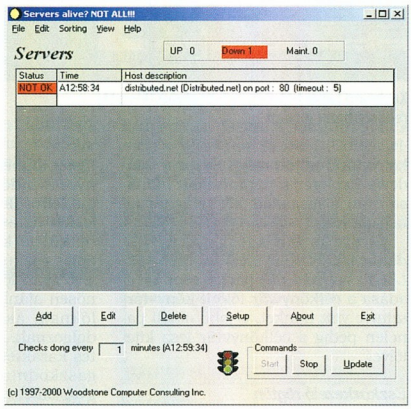

Servers Alive: a szerverek „életének" vizsgálatára

Menü elsőre

Talán mindenki látott már olyan programocskát, amelynek segítségével az adott meghajtókat, mappákat a *Start* menühöz hasonlóan lehet nyitogatni, böngészgetni. Ilyen aprósággal már lapunk CD-mellékletén is találkozhattunk, de ehhez a roppant hasznos szolgáltatáshoz valójában nincs is szükségünk kiegészítőre. A Windows 98, a 2000 és a Millennium Edition, vagy olyan Windows 95, NT4, amelyre az Internet Explorer 4 Active Desktop telepítve van, minden különösebb hókuszpókusz nélkül támogatja ezt. Csak párat kell kattintani az egérrel.

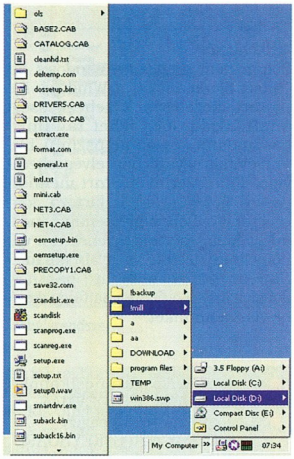

Sajátgép menü a Tálcán

A tálca egy üres pontján kattintsunk egerünk jobb gombjával, válasszuk ki az *Eszköztárak → Új eszköztár* ((Toolbars → New toolbar) menüpontot. A megjelenő ablakban jelöljük ki a *Sajátgép*-et (My Computer), majd nyomjunk *OK*-t. Ezután már nincs más dolgunk, csupán a Tálcán frissen felbukkanó *Sajátgép* eszköztárat jobbra az óra irányában annyira elhúzni, amennyire csak lehet, hogy az eszköztár nevén kívül csak egy kettős nyíl látsszon. Erre a kis nyilacskára kattintva menüszerűen megnyílik a *Sajátgép* tartalma, beleértve a *Vezérlőpult*ot is.

Eke Zoltán, Giczy Gergő

A legjobb ásás, amikor más ás

Időnként – olvasói levelek vagy más „külső erők" hatására – elszakadunk sorozatunk eredeti vonalától és „off-line elemek" előállításával, illetve grafikai programok idomításával foglalkozunk.

Manapság illendő, hogy legyen névjegyünk. A névjegykészítéshez jól használható a CorelDraw, ám a program sokféle utat biztosít ehhez. Én eredendően – és programozói múltamnak köszönhetően – a végtelenségig lusta vagyok, ezért amit csak lehet, megpróbálok a programokkal elvégeztetni, tehát igyekszem mindig a legegyszerűbb (vagy legalábbis annak tűnő) megoldást megtalálni. Ahogyan kedvenc matektanárom fogalmazott: a kimenős katona sem a legszebb, hanem a leggyorsabb megoldást keresi. Ám szerintem legtöbbször pont a leggyorsabb megoldás egyben a legszebb is.

Az egyszerűség szépsége

A névjegykártya elkészítését új dokumentum létrehozásával kezdjük (*File → New* vagy [Ctrl N]), amelyet azonnal át is méretezünk, méghozzá pont akkorára, amekkora kártyákat készíteni szeretnénk. Ha éppen sietünk, akkor a méreteket (javasolt a 90×50 mm-es „szabványos" méretet használni) csak írjuk be a Property Bar *Paper Width and Height* mezőibe. Ha azonban van rá időnk (fél, maximum egy perc), inkább nyissuk meg az opciók ablakát (*Tools → Options* vagy [Ctrl J]), majd lapozzuk fel a *Document → Page → Size* oldalt, és a *Width* mezőbe írjunk be 90-et, a *Height*be 50-et (előtte a mértékegységet ne felejtsük el átállítani milliméterre, ha esetleg nem azon lenne).

Ennek hatására a lap iránya automatikusan *Landscape*-re vált, illetve a *Paper* listában a *Custom* méret válik aktuálissá. Ekkor kattintsunk a *Save Custom Page* gombra, majd a megjelenő ablakba írjuk be, hogy „Business Card", esetleg azt, hogy „Nevjegykartya", végül kattintsunk az *OK*-ra.

Innentől kezdve, ha újra névjegyet szeretnénk készíteni, elegendő lesz kiválasztanunk a *Property Bar* első listájából (ha egyetlen rajzelem sincs kijelölve) az immár nevesített méretünket. Ezt a lapméretet mindig a lista alján fogjuk megtalálni egészen addig, amíg új laptípust nem definiálunk, mert akkor az a most létrehozott laptípusunk alá kerül. Ha a mostanában oly divatos álló névjegyet szeretnénk készíteni, akkor a magasság (Height) lesz 90 és a szélesség (Width) 50.

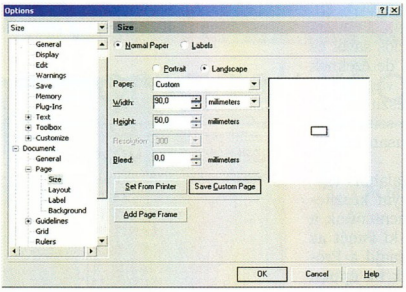

A lapméret a leendő névjegykártya mérete legyen

A névjegyek elkészítésével nem foglalkozunk. Ugyanis a felhasználandó elemek és azok elrendezése annyi mindentől függ, legfőképp a „grafikus" és (vagy) a megrendelő ízlésétől, hogy a különböző variációkkal és kivitelezésükkel egy vastag könyvet is meg lehetne tölteni. A téma iránt érdeklődőknek az igencsak bő szakirodalom mellett ajánlom figyelmébe az Index törzsasztalán a Kiadványszerkesztés „felsőfokon" című témát („magyarul" topicot).

Miután elkészült a nagy mű (amelyet elmentettünk és ellenőriztük, hogy kinyomtatva is jól néz ki), nincs más hátra, mint kinyomtatni úgy, hogy egy lapra annyi névjegykártya kerüljön, amennyi csak elfér (normál, 90×50-es vagy nem sokkal nagyobb kártyából 10 fér el egy A/4-es lapra), és azt sem árt bejelölni, hol van a kártyák széle, hol kell majd vágni. Ezt a munkát szerencsére rábízhatjuk a CorelDraw-ra, nem nekünk kell azzal pepecselnünk, hogy csoportba foglaljuk az egészet, másolatokat készítsünk megfelelő eltolásokkal, vágójeleket rajzoljunk és illesszünk. (Majd miután kiderül, hogy a címben elírtuk az irányítószámot, vagy az egyik telefonszám rossz, kitöröljük az egészet, kijavítjuk a hibát, és kezdhetjük elölről a sokszorosítást...)

Névjegyek és amőbák

Ehelyett kiadjuk a *File → Print* parancsot, vagy megnyomjuk a [Ctrl P] billentyűkombinációt, vagy a legjellemzőbb módon rákattintunk a nyomtatóikonra a standard eszközsávon. Ilyenkor a jól nevelt program rá fog kérdezni arra, hogy el kívánjuk-e forgatni a papírt – mert a rajzunk fekvő irányú –, ám erre mi mondjuk azt, hogy nem, mert a tíz kártyát álló A/4-esre akarjuk majd kinyomtatni. (Ha a névjegykártyánk álló, akkor a lapot forgassuk el fekvővé, különben nem fog elférni a tíz darab a papíron.) A *Print* ablakban kattintsunk a bal alsó sarokbeli *Print Preview* gombra, hogy kicsit rendezkedni tudjunk. Ebbe az ablakba elvileg eljuthatunk közvetlenül is a *File → Print Preview* paranccsal, ám akkor a menüben kell navigálnunk, míg így csak két, maximum három kattintásra van szükségünk (lustaság fél egészség).

A *Print Preview* ablakban válasszuk ki az *Imposition Layout Tool* nevű eszközt (a harmadik ábrán piros nyíllal jelölve), majd a *Page Across* és a *Down* mezőbe (zölddel bekarikázva) írjunk kettőt, illetve ötöt. Látható, hogy a program az egy szál kártyánkból tízet készített, és el is helyezte az egészet. A névjegykártyánkat helyettesítő lapokon található egyeseknek csak akkor lesz jelentősége, ha egyszerre több névjeggyel akarunk dolgozni, de erre még visszatérünk a későbbiekben.

Ha ezzel megvagyunk, válasszuk ki a *Marks Placement Tool* nevű eszközt (kék nyíl), majd a megváltozó Property

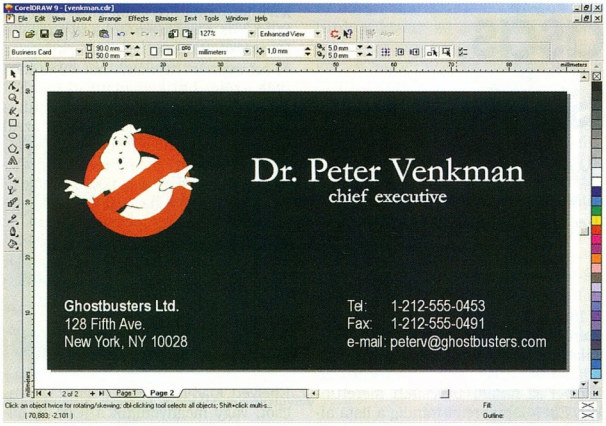

Elegendő egyszer megrajzolni a kártyát, a másolatokat majd elkészíti a CorelDraw

Baron nyomjuk be a *Crop → Fold Marks* kapcsolót, hogy a vágójeleket is felrajzoltassuk a CorelDraw-val. Aki úgy gondolja, bekapcsolhatja az illesztőjel és (vagy) színkalibrációs sávot és (vagy) a denzitásskálákat, de ezeknek házi kivitelezéskor (lézer- vagy tintasugaras nyomtatókkal készített kártyáknál) nincs jelentősége, színre bontáskor viszont automatikusan bekapcsolódnak.

Ha gyakran kell (de legalábbis egynél többször) névjegykártyát készítenünk, akkor érdemes elmentenünk a beállításokat. Válasszuk ki ismét az *Imposition Layout Toolt*, majd a Property Baron kattintsunk az éppen *Custom*on álló lista melletti nagy pluszra, majd az elrendezés nevét írjuk át tetszés szerint. Ezután kattintsunk az eggyel feljebb lévő pluszra, hogy a nyomtatás beállításait is elmentsük, ami az elrendezés mellett tartalmazza, pontosabban tartalmazhatja a nyomtatás minden más jellemzőjét. A lényeg, hogy a *Prepress Settings → Print Crop Marks* sor ki legyen pipálva. Ezentúl ugyanis akkor elegendő lesz a *Print* ablakban a *General* lapon a *Print style* és a *Layout* lapon az *Imposition Layout* listából kiválasztani az elmentett beállításokat, és máris indíthatjuk a nyomtatást.

Kártyák ipari mennyiségben

A rutinos corelesnek akkor húzódik igazán mosolyra a szája, amikor kiadják neki az ukázt, hogy készítse el vagy elő a cég dolgozóinak a névjegyét. Ezeken (többnyire) a cég emblémája és a cég címe ugyanaz, ráadásul ugyanott is található, csak a nevet, a beosztást és a telefonszámot, esetleg a faxszámot kell változtatni. E feladat megoldására két utat is kínál a CorelDraw, ráadásul egyik kényelmesebb, mint a másik.

Az első lehetőség a klasszikus *Print Merge* funkció (amelyet először elő kell ásni a rejtett funkciók közül – ▶ Testreszabászat, CHIP, 2000/6/131), majd a preparált CorelDraw formátumú file és az előkészített szöveges dokumentum segítségével pillanatok alatt kinyomtathatjuk a névkártyákat (ne felejtsük el, hogy csak felirat típusú szöveget tudunk cserélni). E megoldás nagy előnye, hogy tényleg szinte másodpercek alatt készen vagyunk (hacsak nem papíron nyomták a kezünkbe a neveket és a többi adatot), viszont hátránya, hogy egy ember egy lap, ami nyomdai előkészítésre nem igazán előnyös.

A másik – esetünkben sokkal egyszerűbb – megoldás, hogy az ismétlődő elemeket elhelyezzük egy mesterrétegre, majd a változó elemeket egy dokumentum lapjaira – a vágólap lehetőségeire támaszkodva – gyorsan „feldobáljuk".

Ezután elmegyünk a *Print Preview* ablakba, ahol ugyanúgy beállítjuk a 2×5-ös elrendezést, ám a lapokon található egyeseket átírjuk a megfelelő oldalszámokra –, ha most hozzuk létre ezt az elrendezést, akkor a program az egyes lapokat automatikusan beszámozza, ám ezt a számozást felülbírálhatjuk (például a főnöknek háromszor annyi névjegy kell, akkor az ő kártyájának oldalszáma háromszor fog szerepelni a lapon).

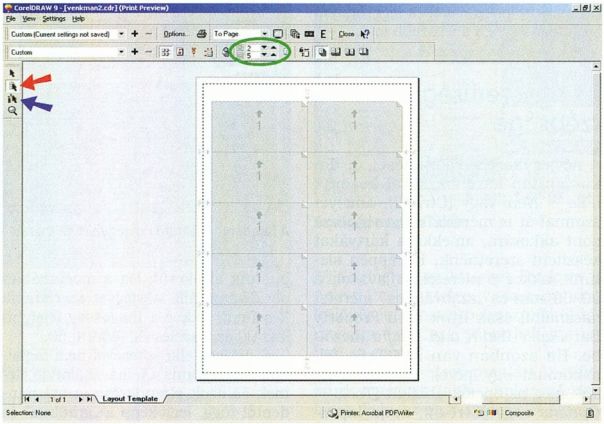

Megadjuk, hogy egy lapra hány kártya fér el

És persze nem szabad azonnal szólni, hogy készen vagyunk, mert attól kezdve ez lesz a normaidő, el fogják várni, hogy mindent ilyen gyorsan csináljunk meg, és így semmi értelme sem volt e szép, kényelmes megoldásnak.

Weisz Tamás

PORTOCOM uticsomagok irodán kívülre

PORTOCOM 5300 OFFICE PACK

Intel Celeron 500 MHz CPU,
6 GB HDD,
12.1" TFT LCD,
64MB SDRAM,
magyar billentyűzet,
PCMCIA 56k faxmodem,
Autóadapter.

Eredeti ár: 457 000 + ÁFA
- Csomag ár: 442 000 + ÁFA
Megtakarítás: 15 000 + ÁFA

PORTOCOM 3300 BUSINESS PACK

Intel Celeron 500 MHz CPU,
6 GB HDD,
14.1"-TFT LCD,
128MB SDRAM,
DVD-ROM,
Magyar billentyűzet,
PCMCIA 10/100 Ethernet,
PCMCIA 56k faxmodem,
Autóadapter.

Eredeti ár: 642 000 + ÁFA
- Csomag ár: 610 000 + ÁFA
Megtakarítás: 32 000 + ÁFA

PORTOCOM 3300 HIGH PACK

Intel PIII 700 MHz CPU,
12 GB HDD,
256MB SDRAM,
14.1"-os aktív színes LCD,
DVD-ROM,
Magyar billentyűzet,
PCMCIA 10/100 Ethernet,
PCMCIA 56k faxmodem,
Autóadapter.

Eredeti ár: 787 100 + ÁFA
- Csomag ár: 744 000 + ÁFA
Megtakarítás: 43 100 + ÁFA

Kepek®

PORTOCOM RT.
1115 Budapest XI. ker.
Ballagi Mór utca 14.
Telefon: 203-9269
Fax: 203-9275
Drótposta:
info@portocom.hu
www.portocom.hu

PORTOCOM®

TOPINFO®

GARANCIA Y2K

Integrált Vállalatirányítási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombinánció"

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája, a jövő technológiája"

Hálózati titkosítás

Augusztusi számunkban a routolás rejtelmeiben merültünk el, hogy lássuk, az Internet főbb protokolljai mennyire sérülékenyek lehetnek.

A fontos, értékes adatok biztonságos továbbítása azonban kiemelkedő jelentőségű, így a kezdetektől eltérően napjainkban már gyakori a titkosított adatátvitel. Hogy ez hogyan, milyen módszerekkel történik, kiderül cikkünkből.

A hálózati titkosítás igénye az Internet kereskedelmi, üzleti felhasználásával együtt régóta megvan. Erre számos megoldást dolgoztak ki, de csak kevés maradt meg a komoly versenyben. A titkosításnak legalább három funkciója van: az adatok illetéktelenek számára értelmezhetetlenné tétele, a kommunikáló felek megbízható és hamisíthatatlan azonosítása, illetve az adatforgalom módosításának, sérülésének detektálása. Előfordul, hogy ezek mellett a megismételhetetlenség is szerephez jut, ámbár ezt a fenti három kritériumot megfelelően teljesítő protokollok nagy része automatikusan „tudja".

A titkosítás matematikailag jól leírható, erőssége mérhető, biztonsága kimutatható (vagy éppen ellenkezőleg, egy rossz megvalósítás gyenge volta is bebizonyítható). Ezért a kriptográfia – a matematika kódolással foglalkozó ága – az elmúlt 2-3 évtizedben komoly eredményeket ért el.

Miért kell ide komoly matematika? Miért nem elég „összekeverni a betűket"? Azért, mert a mai, olcsó, nagy teljesítményű számítógépek korában minden, a „brute force" („nyers erőn", próbálgatáson alapuló) algoritmusnál egyszerűbb titkosítás megfejthető. Egy algoritmus ma akkor nyújt elegendő biztonságot, ha a „brute force" módszernél nincs könnyebb eljárás a feltörésére, és a lehetséges kulcsok (azaz a dekódoláshoz szükséges „titok") száma elegendően nagy ahhoz, hogy a próbálgatás ne legyen kifizetődő.

A jó titkosító algoritmusok azonban még nem oldanak meg minden problémát. Az első mindjárt a kulcsokkal jelentkezik: *A* titkosított üzenetet akar küldeni *B*-nek, tehát készít egy megfelelő kulcsot, kódolja vele az üzenetet, és elküldi *B*-nek. De honnan tudja *B*, hogy mi a megfejtéshez szükséges kulcs? A biztonság érdekében ugyanis egy titkosítási kulcsot legfeljebb egyszer lehet felhasználni – ezt viszont el kell juttatni a másik félhez is. Az Interneten keresztül azonban nem lehet csak úgy átküldeni, hiszen útközben bárki elfoghatja, így megfejtheti a kódolt üzenetet.

Meg kell oldani tehát, hogy a felek biztonságosan tudjanak kulcsot cserélni egymással. Ennek első megvalósítása az úgynevezett nyilvános kulcsú titkosítás, amelyben mindkét fél

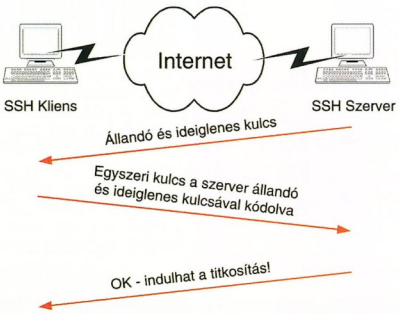

Az SSH protokoll kulcscsere-mechanizmusa

két kulccsal rendelkezik: egy titkossal, amelyet szigorúan őriz, és egy nyilvánossal, amelyet viszont bárkinek odaad. A két kulcs szimmetrikusan működik: az egyikkel kódolt adatokat csak a másikkal lehet dekódolni, sőt a nyilvános kulcsból és a kódolt üzenetből együtt sem lehet előállítani a titkos kulcsot. *A* tehát kódolja a *B*-nek szóló üzenetet, majd elkéri *B* nyilvános kulcsát. Ezzel kódolja az üzenet kódolásához használt, egyszeri kulcsot, és a kódolt üzenettel együtt elküldi *B*-nek. *B* először titkos kulcsával dekódolja az egyszeri kulcsot, majd ezzel dekódolja az egész üzenetet.

Ezen az elven működik az Internet egyik legelterjedtebb titkosító protokollja, az SSH. Ezt a protokollt jellemzően rendszeradminisztrátorok alkalmazzák. Segítségével titkosítva tudnak bejelentkezni az Interneten található számítógépeikbe. A protokoll az alábbi módon működik:

1. Minden, SSH-n kommunikálni képes szervernek van egy saját, állandó nyilvános–titkos kulcspárja, valamint egy ideiglenes nyilvános–titkos kulcspárja is. Amikor valaki ehhez a géphez akar kapcsolódni, a gép elküldi az állandó és az ideiglenes kulcspár nyilvános felét.

2. A kliens ellenőrzi az adatbázisában, hogy a szerver állandó kulcsa egyezik-e az eltároltlal. Ha igen, akkor elkészíti a kapcsolat egyedi, véletlen kulcsát, kódolja azt a szerver ideiglenes és állandó kulcsával, majd elküldi a szervernek.

3. A szerver dekódolja az üzenetet, így hozzájut az egyedi kulcshoz. Innentől mindkét fél ezt a kulcsot alkalmazza a kódoláshoz.

A két kulcs létének magyarázata a következő. Az állandó kulcsra azért van szükség, mert a kliensek ez alapján azonosítják a szervert. Ha tehát a szerver állandó kulcsa elvész, és azt újra kell generálni, minden kliens jelezni fogja, hogy a kulcs nem egyezik a már megismerttel. Az ideiglenes kulcs viszont az úgynevezett adatrögzítéses támadások ellen kell. Mi is ez? Tegyük fel, hogy valaki éveken keresztül rögzíti áldozata minden adatforgalmát. Egy nap sikerül mondjuk takarítónőnek öltözve bejutnia a szerverszobába, és megszerzi az állandó kulcspár titkos darabját. Ezzel képes dekódolni az évek során rögzített, kódolt adatforgalmat, amely esetleg milliókat, milliárdokat érhet.

Ha azonban egy ideiglenes kulcsot is alkalmazunk, amelyet gyakran (mondjuk óránként) újragenerálunk, akkor hiába kerül nyilvánosságra az állandó kulcs, a rögzített adatokat nem lehet dekódolni, mert az állandó mellett még az ideiglenes kulccsal is titkosították őket.

A két fél közötti, nyilvános kulcsokon alapuló kulcscsere tehát remekül működik – de tegyük fel, hogy *A* és *B* nem ismeri egymást, sohasem találkoztak még. Mi történik, ha mondjuk *C* megszakítja a kettejük közötti kapcsolatot, és *B*-nek azt állítja, ő *A*, *A*-nak pedig azt, hogy ő *B*? Honnan tudhatja *A* és *B*, hogy valójában kivel tartja a kapcsolatot?

Erre is van megoldás, bár nem annyira egyszerű, mint a fenti eljárás. Kell egy harmadik fél – mondjuk, *D* –, akiben *A* és *B* egyaránt „megbízik". Ha tehát *B* elküldi a kulcsát *A*-nak, a kulcsot pedig *D* hitelesíti (azaz igazolja, hogy valóban *B* kulcsáról van szó, nem pedig *C*-jéről), akkor *A* számára ez bizonyítja a kulcs származását. Az

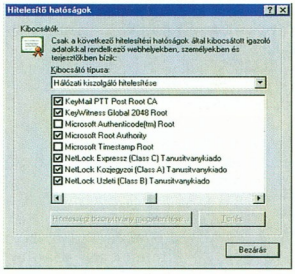

Böngészőbe épített CA-kulcsok – köztük néhány magyar...

Interneten az ilyen megbízható kulcshitelesítő központokat CA-knak (Certificate Authority) nevezik. A hitelesítés menete nagyon egyszerű: a CA-nak is van nyilvános kulcsa, amit mindenki ismer (például be van építve a böngészőbe). Amikor *B* elkészíti saját nyilvános kulcsát, elküldi a CA-nak saját személyazonossága igazolásával együtt. A CA hitelesíti *B* nyilvános kulcsát, azaz olyan érvényességi igazolást illeszt hozzá, amelynek hitelességét a böngészőbe beépített nyilvános kulccsal ellenőrizni lehet. Amikor tehát *A* megkapja a kulcsot *B*-től, először ellenőrzi, hogy a hitelesítés eredeti-e. Ha az, akkor ellenőrzi, hogy a hitelesítés valóban *B* kulcsára vonatkozik-e. Ha ez is rendben van, *B* kulcsa eredeti.

Ezzel a módszerrel működik például az SSL protokoll, amelyet leggyakrabban HTTP kapcsolatok titkosítására alkalmaznak (noha bármely más protokollt is képes titkosítani). A protokoll működése a következő:

1. A böngésző lekéri a Web-szerver nyilvános kulcsát.

2. Ellenőrzi, hogy a rajta található hitelesítés eredeti-e, azaz valóban a CA állította-e ki.

3. Ha igen, ellenőrzi, hogy a kulcs valóban a megadott Web-szerverhez tartozik-e (ez az adat is szerepel a hitelesítésben). Ha igen, akkor a böngésző biztos lehet benne, hogy a kívánt Web-szerverhez kapcsolódik, nem pedig egy ahhoz megtévesztésig hasonlító, hamis Web-szerverhez, amelyet mondjuk a támadó készített.

4. A böngésző és a Web-szerver felépíti a titkos kapcsolatot, és megkezdi a kommunikációt, az SSH-hoz nagyon hasonló módon.

A dolog jól működik – feltéve, hogy mind a kliens, mind a szerver képes SSL-t használni, illetve mindkét fél ugyanazt a CA-t használja hitelesítéshez.

IPSec

Amint az a fenti két kiragadott példából is látszik, többfajta titkosítási megoldást is kifejlesztettek az évek során. Mindegyiknek megvoltak az előnyei és hátrányai, de egyben megegyeztek: az összes többi módszerrel inkompatibilisek voltak. Ha tehát egy kliens SSH-val próbált egy szerverhez kapcsolódni, de a szerver csak SSL titkosításra volt képes, akkor nem tudtak közös nevezőt találni. A probléma megoldása egyszerű és kézenfekvő, mégis csak 1999 végére született meg: szabványosítani kell egy protokollt, amely egyesíti minden más protokoll jó tulajdonságait, és minden titkosításhoz ezt a protokollt kell használni. Ez a protokoll az IPSec (Internet Protocol Security), amely valójában olyan IP kommunikációt jelent, amelynek minden csomagját egyesével titkosították. Az IPSec ma már szabvány, a modernebb operációs rendszerekbe, például a Windows 2000-be eleve beépítették, de a régebbieket is ki lehet egészíteni IPSec-támogatással. Az új IP-rendszer, az IPv6 pedig kötelezően előírja az IPSec használatát.

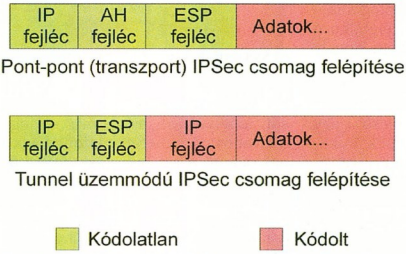

Az IPSec csomagok felépítése a különböző üzemmódokban

Az IPSec nagy előnye a szabványosítás mellett az, hogy egyetlen kliensprogramnak sem kell tudnia arról, hogy az adatok, melyek a hálózatról érkeztek, valójában titkosítva utaztak – ezt az IPSec-értelmező képes elrejteni az alkalmazások elől. Így azután a hálózati alkalmazások mindenfajta módosítás nélkül a titkosított kommunikációra ültethetők.

Az IPSec ráadásul kétfajta üzemmódot is támogat: a pont–pont üzemmód akkor alkalmazható, ha a titkosítás közvetlenül a két kommunikáló fél között történik. A tunneling üzemmód viszont akkor is alkalmazható, ha a titkosítást az egyik vagy mindkét fél helyett különálló titkosító eszközök (gateway) végzik.

Az IPSec-nek külön kulcscsereprotokollja van, az IKE (Internet Key Exchange Protocol). Ennek feladata a közös titkosítási paraméterek és a hitelesített kulcsok cseréjének lebonyolítása. Az IPSec-kapcsolat felépítése egy IKE-kapcsolat felépítésével kezdődik, amely két fázisból áll. Az első fázisban történik az IKE-kapcsolat felépítése és a partner azonosítása.

A második fázisban az IPSec-kommunikáció paramétereinek tisztázását és a kulcsok cseréjét végzik el a felek. Érdekesség, hogy az IPSec-kapcsolat egyirányú, így ha a felek valóban kommunikálni akarnak, két IPSec-kapcsolatot kell felépíteniük: egyet *A*-tól *B*-hez, egyet pedig B-től *A*-hoz.

Az IPSec kétfajta adattovábbítási módot ismer. Az AH (Authentication Headers) protokoll nem titkosítja az adatokat, mindössze érintetlenségüket garantálja. Az ESP (Encapsulated Security Payload) ezzel szemben nemcsak az adatok integritásáért felel, hanem titkosítja is azokat.

Mivel az IPSec ma már szabvány, minden IPSec-et támogató rendszer és eszköz képes titkosított kommunikációt folytatni egymással. Lehetővé vált a Windows 2000-et futtató munkaállomás és linuxos fileszerver közötti titkosított kommunikáció, sőt akár különböző gyártóktól származó, IPSec-et ismerő routerek is képesek titkosított adatforgalomra.

Jó néhány országban (USA, Franciaország, Izrael, Oroszország stb.) törvényi szabályozás nehezíti a titkosítási szabványok és protokollok egységes használatát, de a jövő mindenképpen a titkosított, biztonságos adatkommunikációé, melynek fő protokollja előreláthatólag az IPSec lesz.

Fórján Tamás (forjan.tamas@2f.hu)

CHIP Szakkönyvesbolt

1132 Budapest, Visegrádi u. 11.
Telefon: 350-7144 Telefon/fax: 339-8617
E-mail: chip.bolt@dnb.hu

Könyvesboltunkban a számítástechnikai szakirodalom széles palettájával várjuk Önöket

A CHIP Számítógép Magazin és a CHIPtár sorozat és a PC Guru új és régi számai mellett kapható a Vogel Publishing Kft. másik lapja, az MM Műszaki Magazin is.

E hónapban ezeket a könyveket vásárolták a legtöbben:

Autocad 2000.	2 990 Ft
A digitális képalkotás örömei	4 990 Ft
Hivatalos szkenner kézikönyv	4 990 Ft
Hivatalos nyomtató kézikönyv	4 990 Ft
Programozás Visual Basic 6 nyelven (CD-ROM)	3 450 Ft
Oracle 8 teljes referencia	4 900 Ft
Tannenbaum: Számítógép-hálózatok	4 900 Ft
Tannenbaum: Operációs rendszerek (CD-ROM)	4 200 Ft
Adatbázisrendszerek	3 490 Ft
NetWare 5 adminisztrátorok kézikönyve (2 CD-ROM)	8 990 Ft

TZteam computers

Kilencedik éve az Ön legjobb legolcsóbb legmegbízhatóbb partnere

TZteam Kft. 1161 Budapest Rákóczi út 48.
Tel./fax: 406 4444
www.tzteam.hu tz@tzteam.hu

DTK Computer

Légy a partnerem (viszonteladóm)...
HÍVJ FEL!

dtk DTK Computer
Distributor of Hungary
Szintézis Computer Rendszerház
Győr, Tihanyi Á. u. 2. Tel: (96) 502-211, 200
Budapest, VII. ker. Dob u. 106. Tel: (1) 461-5000
Szeged, József A. sgt. 2. Tel: (62) 486-185

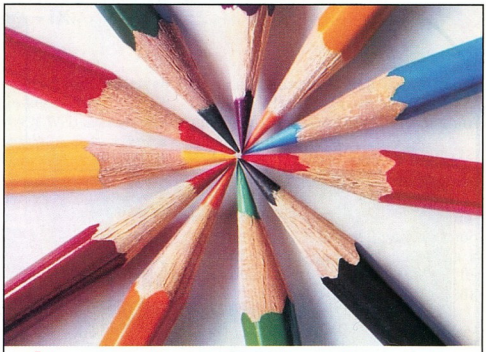

Új színek a Corel palettáján

- **KnockOut 1.5** maszkolás mesterfokon *haj, tűz, fátyol...*
- **Painter 6** természetes festői eszközök *olajfestmény, szinátmenetes, neonos minták...*
- **KPT 6** effektusok plug-in gyűjteménye *Photo-Paint 9, Photoshop*
- **Bryce 4** 3D-s látványtervezés és téranimáció

CORELDRAW Go further
Kizárólagos magyarországi beszállító: CODRA Kft.
1111 Budapest, Karinthy F. u. 24.
Tel.: 466-6263, 209-2583 Fax: 466-4869
E-mail: corelinfo@codra.hu, http://www.codra.hu
PC/Mac

A színes nyomtatók forgalmazója:
FOLDER TRADE Kft.
1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
Tel.: 349-0140, 349-7189 Fax: 239-3254
e-mail: folder@foldertrade.hu
honlap: www.foldertrade.hu

PHASER 850
Színes szilárdtintás nyomtató
Ragyogó színek, 1200 dpi felbontás,
32-256 MB memória, 200 MHz processzor,
10/100 BaseT Ethernet, USB, 14 színes oldal/perc,
Adobe PostScript 3, Web-bázisú feladat-vezérlő.
INGYENES FEKETE TINTA!

Tektronix
COLOR PRINTERS BY
XEROX

KeSzo Kft.
1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

Szoftver csemegék utánozhatatlan áron

Wingate 3 standard 3 / 6/ 12 user	**36.000/63.000/105.000**
Sygate 3.x 3/6/10 users	**25.000/47.00068.000**
Norton Antivirus 2000 angol / magyar	**15.000 / 14.700**
Norton Internet Security (benne az Antivirus 2000 is, házi tűzfal, stb.)	**22.000**
MS Office 2000 angol és magyar Std./ upgr.	**140.000/86.000**
MS Office 2000 angol Prof./ upgr.	**170.000/99.000**
MS Office 2000 angol Premium/ upgr.	**232.000/134.000**
Toad 6.x Oracle Debugger + 1 year maint.	**250.000**
Pkzip 2.50 for DOS (hosszúfájlnév, 2000. év komp.)	19.000
Far 1.63 / RAR 2.71 WinRAR-ral együtt/ ARJ 2.7x	10.500 / 10.500 / 16.000
Winzip 8.0 / WinARJ 32 vagy WinARJ 98	15.000/21.000
LINUX: S.uS.e 6.4 / **RedHat 6.2** / Caldera / Debian	16.000/**21.000**/18.000/18.000
Adobe Acrobat 4.0 / upgr.	109.000/49.900
Adobe Photoshop 5.5 / upgr./ 5.0 magyar / upgr.	280.000/94.000/258.000/104.000
Adobe Illustrator 9.0 / Upg.	185.000 / 49.000
Windows Commander 4.0 16/32bit regisztráció (magyarul is)	11.000
QuarkXPress 4.1 PC / 3.32 Passport / Helyes-e for Quark	**319.000 / 280.000** / 59.000
Painter 5.5 Web Edition	**134.000**
Adobe Design Collection (Acrobat, Indesign, Illustrator, Photoshop	**715.000**
Visio 2000 Standard / Professional / Technical	**57.000 / 114.000 / 116.000**
Procomm Plus32 v4.8 W95/NT / Reachout Enterprise Ed. DOS...NT	53.000 / 78.000
System Commander 2000 W95/NT Deluxe / Spec. Ed98	33.000/18.000
Multikey 3.5 DOS,Win, W95, W98 (szabadon definiálható billentyűzet) / upg.	4.000 / 2.000
Diskeeper 5.0 Server / Upg. / Workstation / Upg.	110.000 / 48.000 / 28.000 / 15.000
MultiEdit 8.0 W9x/NT / Multi Edit 7.0 DOS	54.000/44.000
MathCAD 2000 Prof. / upgr.	195.000/95.000
Autocad 2000 / Autocad LT 98	633.000/158.000
Microsoft Resource Kit könyvek:	
MS Win98 / Office 2000 / NT Serv. / NT WS	17.000/18.000/39.000/18.000
Scriptum szótárak széles választéka raktárról!	
Országh féle Angol Magyar szótár / Halász féle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, az július 10.-i állapotot tükrözik.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

A felcsigázott GNOME

Mióta a Linuxot egyre többen használják a munkaállomáson grafikus felülettel, nagy lendületet vett e felületek fejlesztése is. Nemrég adtuk közre a KDE rendszer 2.0 verziójának béta változatát, és most szemügyre vesszük a „konkurenciát".

A GNOME-mal legutoljára a CHIPtár sorozat linuxos számában foglalkoztunk, akkor frissen elkészült 1.0-s verzióját mutattuk be. Most a Helix Code (www.helixcode.com) jóvoltából a GNOME-hoz általuk hozzáadott fejlesztéseket és a teljes mértékben általuk írt programokat egyaránt közreadjuk. Szinte minden megújult, de a megszokott szép és kényelmes kezelőfelület a régi maradt. Az újdonságok már a bejelentkezéskor szembeötlenek: a GNOME indulását az egyes lépéseket szimbolizáló ikonok megjelenése mutatja egy ablakban, majd amikor ez eltűnt, a megszokott, általában a kép alján lévő vaskos panel mellett felül egy vékony, szöveges menüket, órát és egy pici ikont tartalmazó menüpanel is látható.

Ezeket a megszokott panel GNOME ikonjából is elérhetjük, de innen talán egyszerűbb.

Az óra egyben határidőnapló is, amire akkor derül fény, ha rákattintunk.

Ekkor egy menü jelentkezik, ahol megnyithatjuk a mai napot, a folyó hetet vagy hónapot, azaz gyorsan és egyszerűen érhetjük el határidőnaplónkat, amely ha kell hanggal, megjelenő ablakkal vagy akár e-mailben is figyelmeztet közelgő találkozónkra, teendőnkre.

A panel szélén látható ikon GNOME-os információkat nyújt. Rábökve kinyílik egy menü, ahol azonnal elérhetjük a legfrissebb GNOME-os híreket, információkat (Internet-kapcsolat szükséges hozzá) és itt találjuk a névjegyet is. Ebben a formában elég üres ez a panel, de mint azt a GNOME felhasználói már megszokhatták, ide is pakolhatunk ikonokat, programkákat (applet).

Mivel ez egy vékony panel, figyeljünk oda, hogy csak vékony panelen is működő programkákat helyezzünk rá, ellenkező esetben a panel megnő, és akkor már nem mutat jól...

Mit érdemes rátenni? Ide tehetjük például az ablakok listáját (tasklist), de a tasklist kerülhet egy különálló vékony panelre, és akkor a képernyő teljes szélességét kihasználhatjuk, ami ha sok ablakunk van egyszerre nyitva, nagyon hasznos.

Egy ilyen vékony élpanelt elhelyezhetünk közvetlenül a menüpanel alá, ahogy az a képen is látszik. Jól elfér a menüpanelen a munkaasztalokat váltó alkalmazás (pager), a rendszerterhelés-mutató, az ICQ kliens, a mini parancssor és a billentyűzetkiosztás-váltó.

A nagyobb, teljes méretű panelt igénylő alkalmazásokat például a képernyő alján elhelyezett vastag élpanelre tehetjük, vagy egy lebegő panelre, amelyet bárhová elhelyezhetünk a képernyőn.

Ide olyan hasznos alkalmazásokat tehetünk, mint a PPP tárcsázó, a modem LED-visszajelzője, a lemezek telítettségmutatója, hangerőszabályzó, nyomtató, letöltéskezelő, vagy a Slashdot hírek, de a választékot ezzel korántsem merítettük ki.

A GNOME file-kezelője még mindig a Gnome Midnight Commander, de a fejlesztők már belefogtak egy jobb, okosabb file-kezelő készítésébe.

A beállítóközpont is szépült, jobban kezelhető lett. Új ablakkezelőt (Sawfish) is kapunk, amely sokkal kisebb az Enlightenmentnél, és szebb az icewmnél. Első tapasztalataink szerint kellemesen kezel-

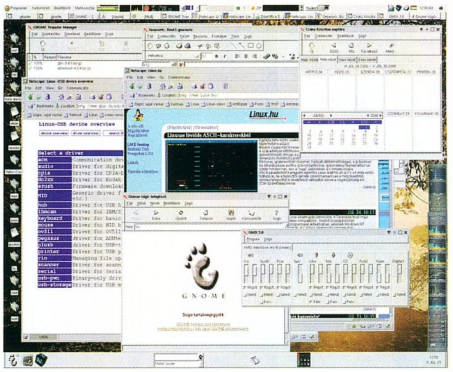

A Helix Code GNOME magyarul is tud

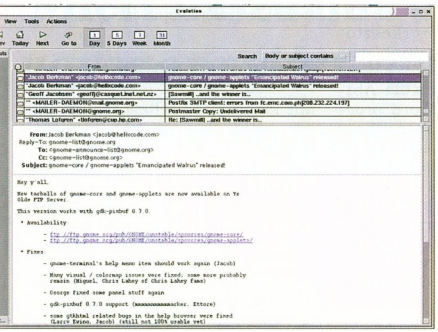

A menüpanel – hogy minden elférjen!

Szép és hasznos újítások

Mire jó ez az új panel? A szöveges menükből egyszerűen, gyorsan elérhetünk minden programot.

hető, gyors és jó. A fenti két, a GNOME-mal már eddig is működő ablakkezelő mellett jó választás lehet ez is.

Eldönthetjük, milyen nyelvet használunk.

Választhatjuk a magyart is – igaz, helyenként még felbukkan angol szöveg és egy-egy hiba, de ha ezekre felhívjuk a magyar fejlesztők (▶ www.gnome.hu) figyelmét, hamarosan elkészül a javítás. A vállalkozó szelleműek, illetve azok, akik jobban otthon vannak a Linuxban, esetleg maguk is lefordíthatják a hiányzó részeket, amivel máris sokat segítettek.

A www.gnome.hu-ról letölthetők a legújabb fordítások, melyek még nem kerültek be a csomagokba, de ha a csomagokban lévő file-okat lecseréljük ezekre, máris használhatjuk az új fordításokat.

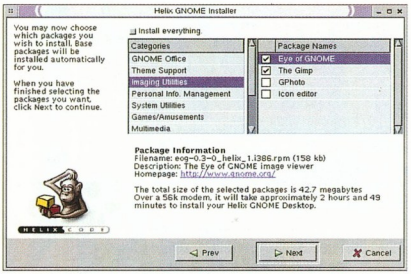

A telepítés egyszerű, szinte bárki képes rá

Jól jön az irodában is!

A GNOME Office csomag több különálló GNOME alkalmazásra épül. A Gnumeric táblázatkezelő immár nagyon jól használható, komoly munkára is alkalmas program.

Elmondhatjuk ezt a határidőnaplóról is, melyről már volt szó. A HelixCode által fejlesztett Evolution csomag is fontos része egy irodának. A csomag, melyet szintén megtalálnak a CD-nken, elektronikus levelezőprogramot, címjegyzéket és határidőnaplót tartalmaz.

Szövegszerkesztőnek az általunk már többször közreadott és bemutatott AbiSuite AbiWord programját használhatjuk. És a legfrissebb hírekről se feledkezzünk meg!

A Sun októbertől szabad forráskóddal kiadja a StarOffice 6.0-t, melyet integrálnak a GNOME-mal.

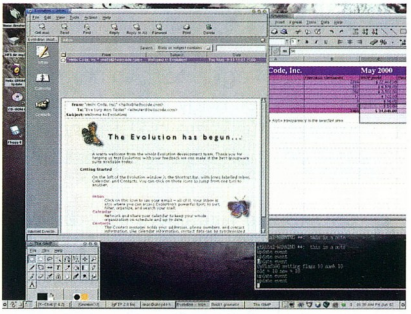

Az Evolution személyi kapcsolatkezelő

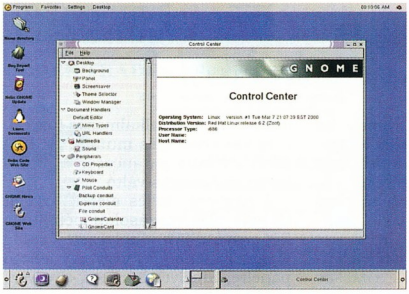

Minden beállítható a grafikus felületről

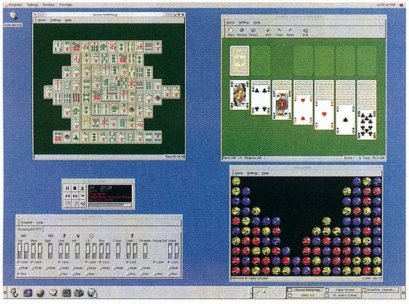

Kell egy kis kikapcsolódás

Nem kell pilótavizsga!

A Helix GNOME nemcsak telepítés után szép és kényelmes. A telepítője is az.

Mivel ez nem külön Linux-disztribúció, ezért meglévő Linux rendszerre lehet telepíteni. A telepítő felismeri az épp futó disztribúciót (ha azt támogatja), és az annak megfelelő telepítési eljárást alkalmazza. Ha kell, az Internetről letölti a szükséges csomagokat, de a CD-n lévőket is használja, ha megadjuk neki azok elérési útját.

Debian esetén az apt programot használja a telepítéshez, rpm alapú rendszereknél viszont szép és kényelmes grafikus telepítővel dolgozhatunk (installer.png), amelyben kiválogathatjuk, mit akarunk feltelepíteni.

Később a frissítés is ilyen egyszerű: elindítjuk a frissítőprogramot, az letölti az újdonságokat az Internetről, és már telepíti is.

A főbb csomagok

Mit kapunk, ha feltelepítjük? Íme egy rövid lista a főbb csomagokról.

GNOME 1.2, azaz maga a GNOME rendszer 1.2-es verziója és a működéséhez szükséges kiegészítők (libek, segédprogramok, játékok, multimédia stb). A Gimp legújabb verziója (1.1.24), az AbiSuite szövegszerkesztője (0.7.10), Gnumeric táblázatkezelő (0.56), GNOME ICQ-kliens, Gphoto, amely a digitális kamerákról képes letölteni a képeket, Midnight Commander és a GNOME-os grafikus felülete (4.5.51), PAN hírolvasó, a 3Com Pilot PDA-val kommunikáló Pilot-Link segédeszköz (0.9.3), Xchat IRC-kliens (1.4.2), XMMS multimédia lejátszó (1.2.2) többek között MP3 file-okhoz.

Slapic *(slapic@pilatuscomp.hu)*

www.senorg.hu

SENORG SERVER 720

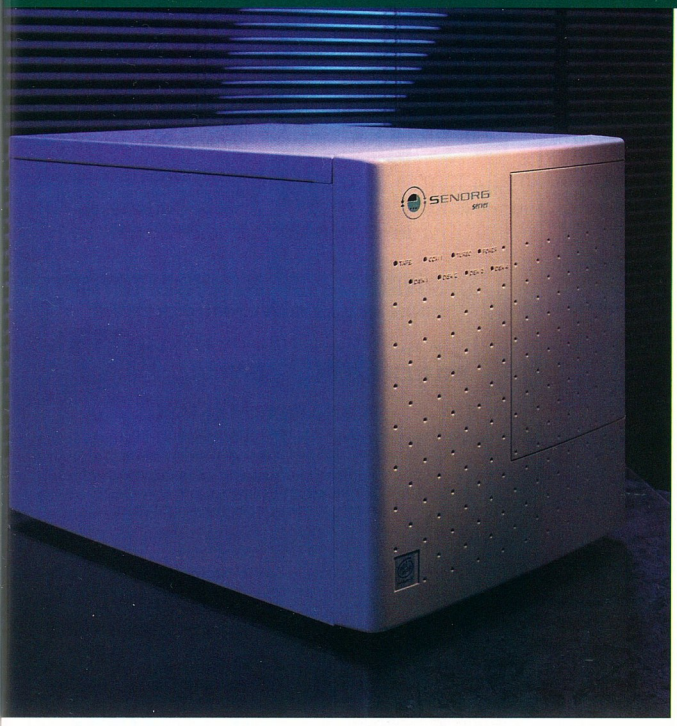

- Intel® Pentium® III 500 MHz processzor
- 128 MB, 768 MB-ig bővíthető memória
- 9,1 GB Ultra2 SCSI merevlemez
- Symbios Logic Ultra-Wide SCSI-vezérlő
- Cirrus Logic GD 5480 2MB VGA
- CD-ROM IDE-ATAPI
- Intel® 440BX chipset, 4 PCI, 2 ISA
- AGP csatlakozó, kétszeres sebességű
- Intel® T440BX szerveralaplap
- 6 merevlemez-bővítőhely, max. 210 GB
- Intel® PRO/100+ (82558) hálózati kártya
- ATX-technológia
- Speciális hűtés
- Intel® Server Control rendszerfelügyelet
- Emergency Management Port
- 3 év garancia, a ház megbontható

Ár: 299 900 Ft + áfa

Miért használna egy PC-t szerverként, ha ugyanannyiért egy Senorg Servert kaphat?

Sokan gondolják azt, hogy szerverként bármely magasabb kategóriájú számítógép alkalmazható. Ez azonban kockázatos megoldás, hiszen a személyi számítógépet arra tervezték, hogy egyetlen felhasználót szolgáljon ki naponta 8-10 órán keresztül. Ezzel szemben egy szervertől elvárjuk, hogy éveken keresztül, kikapcsolás nélkül, megbízhatóan működjön, miközben akár 10-20 felhasználó is ellátja feladatokkal. A Senorg most egy valódi, Intel® technológiára épülő 720-as szervert már az asztali számítógépekével megegyező áron kínál. Ez a típusunk ideális kisvállalkozások számára, ahol fontos, hogy a jó teljesítmény alacsony árral párosuljon. Ráadásul tartalmaz minden olyan szolgáltatást, amelyekkel korábban csak nagyobb társainál találkozhattunk, így például a szervizprocesszort és a távmenedzselhetőséget. Mindehhez a hagyományos Senorg minőség, és három év teljeskörű garancia társul.

SENORG®

Senorg Hungary Rt. • Tel.: (06-1) 452-1000 • Fax: (06-1) 452-1069
Internet: www.senorg.hu/server • E-mail: server@senorg.hu

intel Authorized Solution Provider For 2000

intel inside pentium® III

A KIMSOFT szeptemberi ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)		ACDSee 32 v3.0 for Win32	19 992,-
Adobe InDesign 1.0 for Win.	129 900,-	Adobe Acrobat 4.0 /Up.	109 900,-/45 600,-
CorelDRAW 9 + 1 napos oktatás	84 900,-	**Adobe PhotoShop 5.5**	279 300,-/99 800,-
Norton Antivirus 2000 magyar	13 800,-	Allaire HomeSite 4.5	39 900,-
Norton Commander 2.0 for Win32	11 400,-	**ARJ 2.7 /PkZip 2.04 DOS**	15 900,-/17 400,-
Norton pcANYWHERE 9.2	59 900,-	AutoCAD LT 2000 /Upgr.	137 400,-/37 900,-
Recognita Plus 5.0 Special	34 900,-	**Borland Delphi 5.0 Standard**	43 400,-
TurboCAD Prof. 5.0 for Win32	29 900,-	Borland Delphi 5.0 Prof. Up.	119 900,-
SuperPrint 5.0 for Win95	16 900,-	**Borland C++ Builder 4.0 Prof. Up.**	102 400,-
WinFax Pro v10.0 /Upgr.	23 400,-/11 800,-	Close Up 6.5 Dual Pack	51 900,-
Szoftver újdonságainkból		**Corel Gallery 380 000**	16 400,-
CoSession 2000 for Win32	37 900,-	Corel Print Office magyar	25 900,-
Crystal Reports 8.0 Professional	111 400,-	**Dataviz MacOpener 2000**	23 900,-
Finale 2000 (kottagrafikai program)	87 600,-	Easy CD Creator 4.0 Deluxe	34 900,-
HotMetal Pro v6.0	39 900,-	**F-Prot 5.11 Prof. (antivirus pr.)**	Hívjon!
Macromadia Dreamweaver 3.0	119 700,-	Lotus Organizer 6.0 Win32	24 800,-
McAfee VirusScan 5.0	9 992,-	MS FrontPage 2000	45 900,-
Norton Internet Security 2000	19 900,-	**MS Office 2000 St. /Upgr.**	149 900,-/91 900,-
Norton SystemWorks 2000 v3.0	21 900,-	MS Office 2000 Prof. /Up.	179 900,-/104 900,-
SuSE Linux v6.4	9 996,-	MS Office Developer Tools 2000	117 900,-
System Commander 2000	29 900,-	**Partition Magic 5.0 (Akció!)**	21 900,-
Windows Millennium /Upgr.	62 900,-/17 200,-	QuarkXPress 4.1 for Win32	289 900,-
Multimédiás CD-ROM-ok		**rEVOLUTION Számla varázsló**	29 920,-
Angol-magyar nagyszótár CD-n	15 170,-	„Sikító titkárnő" Win32 (alap + k. h.)	6 800,-
Ablak - Zsiráf /Játszóház 2.	4 455,-/4 455,-	**Tőzsde (oktató és elemző pr.)**	4 800,-
Encyclopedia Britannica 2000 Deluxe	29 900,-	Visual C++ 6.0 Prof Upgrade	82 400,-
Manó Élővilág /Manó Matek	4 634,-/4 634,-	**Visual Studio 6.0 Prof. Upgrade**	162 900,-
Naptár 2000 (+ horoszkóp + tv-műsor)	3 992,-	Windows 98 /Upgrade	61 900,-/31 900,-
Shakespeare összes (magyar és angol)	4 455,-	**Windows 2000 Pro magyar**	95 900,-
		Windows Commander 4.0	11 900,-

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

Széleskörű játékszoftver-választékkal, nyelvtanító és ismeretterjesztő CD-kel várjuk Önöket!

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

DIGITÁLIS INTERAKTÍV PREZENTÁCIÓS ESZKÖZÖK

FLIPCHART

INTERAKTÍV KIVETÍTŐ

OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKNEK, TOVÁBBKÉPZÉSEKHEZ, MULTIMÉDIÁS KONFERENCIÁKHOZ, VÁLLALATI CSOPORTMUNKÁKHOZ...

Az előadás anyaga számítógépen dokumentumként raktározódik, így korlátlan példányban sokszorosítható.

DIGITÁLIS PLAKÁTNYOMTATÁS

MINDEN KELLÉKÉVEL RENDELKEZÜNK

MUTOH ENCAD

PLAKÁTNYOMTATÓK

300, 600, 720, 1440 dpi felbontásban

600 mm-től az 1554 mm nyomtatási szélességig

speciális bevonatú papírok, fóliák ENCAD, MUTOH, valamint Roland, Océ, Mimaki, HP, Epson, tintasugaras nyomtatókhoz

Digit Számítástechnika 1125 Budapest, Istenhegyi út 29-31.

Tel.: (1) 224-5455 Fax: (1) 214-4167 e-mail: info@digit.hu **www.digit.hu**

DELTHA Ügyviteli Szoftverek

Új szabályoknak megfelelő számlázó programok is!

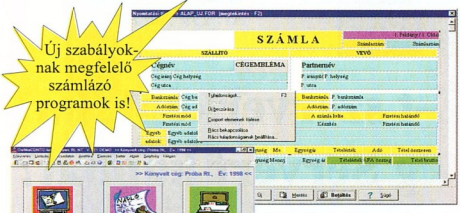

Számlázás, könyvelés, raktár- és készletkezelés, bérszámfejtés stb. Kis cégtől a nagyvállalatig, DOS-tól az NT-ig, részletfizetéssel is! 24 900 - 400 000 Ft-ig + áfa

Internetjelenlét szolgáltatás:

Web szerver: *www.önneve.hu* névvel 1 999,- Ft*, 10 db E-mail címmel 4 999,- Ft*.

Kapcsolt, ISDN és bérelt vonal, co-location szerver elhelyezés, mind forgalmi díj nélkül, akciós áron!

INGYENESEN saját domain név az ini.hu, in.hu, dr.hu stb. alatt! Most új nevek alatt is! Jön! Tárhellyel, e-mail címmel: www.ini.hu

*:/hó, virtuális web szerver, 20, 30 MB tár, éves díjfizetés esetén + áfa. xy@önneve.hu E-mail

DELTHA Rendszerház Kft. 1026 Budapest, Nagyajtai u. 1/b.
Tel./fax: (06-1) 214-16-55 Tel.: (06-1) 487-0-147
E-mail: inf@deltha.hu Információ, letöltés: www.deltha.hu

Alaplapok
Amptron, Abit, Acorp, Asus

Monitorok
Likom, Proview
3 év garanciával!

HDD-k
Quantum, Seagate, Fujitsu

Faxmodemek, hangkártyák, monitorvezérlők, CPU-k, memóriamodulok, CD-ROM-ok, számítógépkiegészítők, házak.

Számítástechnikai termékek széles választékával, folyamatos raktárkészlettel állunk rendelkezésére!

ASUS

ABIT Your Reliable Partner

ACORP INTERNATIONAL

HB-Computer Kft.

számítástechnikai nagykereskedés

VISZONTELADÓKNAK

1135 Budapest, Reitter Ferenc u. 28/a.

Tel./fax: 320-3637 239-0590

Amptron

A GIMP programozása

Bár a GIMP-et főleg interaktívan, rajzolóprogramként használjuk, programozni is lehet: Lispben (Script-Fu), C-ben és 1.1-es verzióját már többek között Perlben is.

Fejlesztői a kezdetektől úgy alakították ki a GIMP-et, hogy az bárki számára bővíthető, módosítható legyen. Némi munkával mi magunk is készíthetünk hozzá új szűrőket, dinamikusan generált képeket és file-formátumokat.

A GIMP programozási lehetőségeit parancssorból is kihasználhatjuk – vagyis automatizálhatjuk azt, amit különben rengeteg kattintással végezhetnénk el. Számolnunk kell azonban azzal, hogy a GIMP az eddig tárgyalt lehetőségekhez képest (még a grafikus kezelőfelület nélkül is) lassan töltődik be, könnyen elfogyasztja a memóriát, pedig egyébként sem a gyorsaságáról híres. (Ezt ellensúlyozhatjuk az extension-script-fu-server használatával. Ekkor a GIMP egy másik, erősebb gépen folyamatosan fut, és kiszolgálja a grafikai kéréseket. Sajnos ezt a használati módot egyáltalán nem dokumentálták, a forrásból kell kibogarásznunk a szerverhez való csatlakozás módját.)

Összességében a GIMP dinamikus webes képek létrehozására nem alkalmas, viszont – a képeket tekintve – statikus HTML oldalak grafikai elemeit bámulatosan egyszerű létrehozni vele.

Gondoljunk például arra, hogy a keretek vagy a táblázatok miatt a fejlécet alkotó képet több kisebb darabra kell vágni úgy, hogy azok majd az oldal betöltésekor pontosan illeszkedjenek egymáshoz. Ez kézzel fáradságos munka lenne, nem beszélve a pontatlanságról.

Debian disztribúciót használva rakjuk fel a gimp, a gimp-data, a gimp-non-free és esetleg a gimp-data-extra csomagot. A gimp-non-free a TIFF és a GIF formátum támogatása miatt kell. Mindkét esetben megkapjuk az LZW tömörítést. A GIMP (Unix alatti) futtatásához mindenképpen kell X-szerver – még akkor is, ha a programot a grafikus felület nélkül, az ImageMagick konvertjéhez hasonlóan pusztán átalakításra és automatikus rajzolásra kívánjuk használni. Utóbbi esetben jó szolgálatot tesz az xvfb csomag (a 2,5 Mbyte-os Xvfb nevű programmal). Az Xvfb ál X-szerver, amely nem jeleníti meg az ablakokat, és nem is fogad el eseményeket. Futtatásához nem kell sem videokártya, sem egér, akár telnetből is indítható (1. lista).

A Scheme-ben írt „interaktív" GIMP-kiegészítőket Script-Funak nevezik, és azok .scm kiterjesztést kapnak. Rengeteg ilyet találhatunk az /usr/share/gimp/scripts könyvtárban. A GIMP-en belülről két helyről futtathatjuk őket: azokat a kiegészítőket, melyek az aktuális képen módosítanak valamit, a képen jobb kattintásra előugró menü *Script-Fu* pontjában, míg az új képet létrehozóakat az eszköztár ablak *Xtns → Script-Fu* menüpontjában találjuk. Ha végigpróbálgatjuk a kiegészítőket, láthatjuk, hogy rengeteg látványos és hasznos dologra képesek, például számos webes elem létrehozására alkalmasak (nyomógombok, vonalak, karikák, rengeteg színes felirat). A Scheme-ben a GIMP összes menüpontját használhatjuk, így ami egérrel elérhető, azt felhasználhatjuk majd saját programjainkban.

A tanuláshoz jó szolgálatot tesz a többmegás GIMP Manual (letölthető: www.gimp.org), de a Script-Fuval foglalkozó részeket felraktuk CD-mellékletünkre is. Ha csak egy-egy függvény pontos paraméterezésére vagyunk kíváncsiak, vagy elfelejtettük a függvény nevét, kutakodjunk az eszköztár *Xtns → DB Browser* menüpontjában. Főleg az első lépésekhez lehet hasznos az *Xtns → Script-Fu → Console*, amelybe Scheme uta-

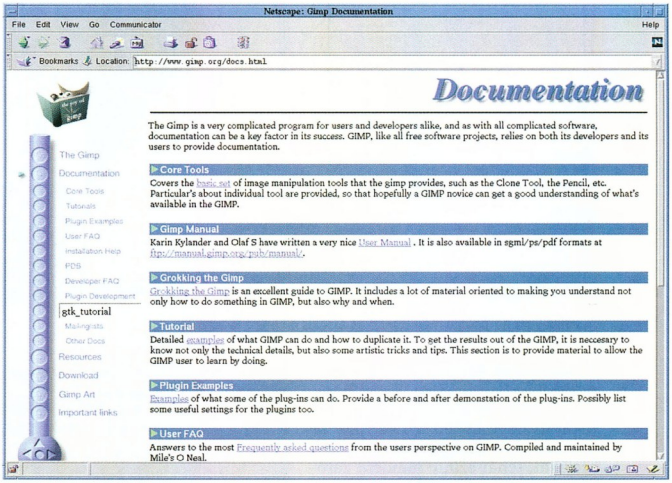

A GIMP Web-helyén a kézikönyv és a technikai dokumentáció mellett szép számmal találunk grafikai tippeket is

A Script-Fu

A GIMP eredeti, az 1.0-ás verziójához alapból adott egyetlen programozási nyelve a Scheme (a Lisp egyik nyelvjárása, amely az Emacs programnyelvéhez hasonlít), pontosabban annak SIOD (Scheme In One Defune) nevű megvalósítása. Már tervezik a SIOD-nál általánosabb, jobban bejáratott Guile-ra való áttérést.

sításokat írhatunk, és rögtön látjuk azok eredményét vagy a hibaüzeneteket.

A Scheme alapjai

A hatvanas években kifejlődött Lisp, melyből a Scheme kinőtt, a LISt Programming rövidítéséből kapta nevét. Ellenzői inkább „Lots of Inconvenient Stupid Parentheses"-nek (sok kényelmetlen, őrjítő zárójel) rövidítésének mondják, ami arra utal, hogy ebben a nyelvben az utasításokat, listákat, függvénydefiníciókat, tehát szinte mindent zárójelbe kell tenni. Tény, ha nem tagoljuk gondosan a bonyolult programrészeket, könnyen elkeveredhetünk.

Minden Scheme-utasítás zárójelbe tett, szóközökkel elválasztott lista, melynek első eleme az utasítás neve, a többi paraméter. Megjegyzést pontosvesszővel kezdhetünk (2. lista). Adjuk ki egymás után a 2. listában látható két utasítást az *Xtns → Script-Fu → Console*-ban, majd írassuk ki a *b* változó értékét úgy, hogy a *Current Command* mezőbe zárójelek nélkül *b*-t írunk. Az eredmény: 14. Ugyanis az első sorban beállítjuk az *a* változót 5-re, majd a második sorban a *b*-t 14-re. Láthatjuk, hogy ha egy paraméter helyébe zárójeles kifejezést írunk, akkor azt a SIOD függvényként végrehajtja, és az eredményt helyettesíti be. Azt is láthatjuk, hogy az aritmetikai műveletek (+, -, /, ×) is függvények, így a „műveleti jelet" mindig a számok elé kell írni. Például az (a+b)×(a-b) kifejezést Scheme-ben így számolhatjuk ki: *(× (+ a b) (- a b))*

A Scheme-ben a stringeket idézőjelek közé tesszük (3. lista). Az alsó utasítás hibát okoz, mivel stringet és számot nem adhatunk össze.

A harmadik fontos adatszerkezet a lista. Ugyanúgy zárójelek közé kell tenni, és elemeit szóközökkel kell elválasztani, mint a függvényhívást, de azért, hogy a SIOD ne próbálja végrehajtani, aposztróffal kell kezdeni.

A *(car l)* visszaadja a lista első elemét, a *(cdr l)* pedig a listát adja vissza az első elem nélkül, tehát kételemű lista esetén *nem* a második elemet, hanem egy egyelemű listát, amely 1-nek a második eleméből áll – magát az elemet egy további carral kapjuk. Az *(nth n l)* visszaadja az l n-edik elemét, 0-tól számozva (4. lista).

Fontos, hogy megértsük a Scheme listakezelését, mert a GIMP függvényei mind listát adnak vissza, és csak a listakezelő függvényekkel tudjuk hasznosítani a visszatérési értékeket.

A továbbiakban kényelmesebb lesz, ha a parancsokat file-ba írjuk. A file-t a console-ban a *(load „FILENÉV.SCM" nil t)* paranccsal futtathatjuk. Később, ha már nincs szükségünk a grafikus felületre, akkor a Scheme-kódot parancssorból is futtathatjuk (X-en kívül lásd az Xvfb-s kódrészletet, 5. lista). A *(verbose 5)* azért szükséges, hogy hiba esetén a teljes hibaüzenet megjelenjen.

A továbbiakban feltesszük, hogy a kipróbálásra szánt programkód file-ban van, melyet a megadott módokon lehet futtatni.

A Script-Fu lehetőségei még Windows alatt is elképesztőek

Dokumentáció a CD-nken

A CD /cikkek/gimp/ könyvtárában az alábbi angol nyelvű dokumentációk találhatók:

command_rc.html: a GIMP futtatási paraméterei

scriptfu.html: néhány ötlet a meglevő Script-Fuk használatához

write_scriptfu.html:< Script-Fu tanfolyam

write_scriptfu3.html: Script-Fu tanfolyam

write_scriptfu_reference.html: a SIOD ismertetése (GIMP-specifikus részek nélkül)

Grafikai utasítások Scheme-ben

Mint említettük, az *Xtns → DB Browser*ben fel van sorolva a GIMP összes, grafikával kapcsolatos Scheme-függvénye. Ha valami ezután sem világos, akkor érdemes a lemezen levő .scm file-ok között kutakodni, hátha találunk valami hasonlót.

Először nézzünk egy olyan programot, amely a 200×200-as p.png-t 4 darab 100×100-as JPEG-re vágja fel (6. lista). Az eljárás lényegében a következő: a betöltött kép bal felső negyedét *gimp-rect-select*tel kiválasztjuk, *gimp-edit-copy*val a vágólapra helyezzük, majd létrehozunk egy új képet, és *gimp-edit-paste*-tal

1. Az Xvfb indítása

```
Xvfb :9 -screen 0 10x10x8 -pixdepths 1 &
gimp -display :9.0 -n -b '<LISP parancs>' '(gimp-quit 0)'
kill %+  # leállítja az Xvfb-t
```

2. Megjegyzések a Scheme-programsorokban

```
(set! a 5)  ; a:=5;
(set! b (+ 3 a 6)) ; b:=3+a+6;
```

3. Stringek a Scheme-ben

```
(set! s „szilva")
(+ s b)   ; hibás!
```

4. Listaelemek kiválasztása

```
(set! c  (* 2 (+ 7 1))) ; egy szám
(set! l '(* 2 (+ 7 1))) ; háromelemű lista
                ; az utolsó eleme is lista
(car l)   ; *
(cdr l)   ; (1 (+ 7 1))
(car (cdr (car (cdr (cdr l))))) ; 7
(nth 1 (nth 2 c)) ; 7
```

5. Scheme-kód futtatása parancssorból

```
gimp -verbose -n -b '(begin (verbose 5) (load „FILENÉV.SCM" nil t))' '(gimp-quit 0)'
gimp -verbose -n -b '(begin (verbose 5) (PARANCS1) ...)' '(gimp-quit 0)'
```

6. Képdarabolás

```
; 2x2felvag.scm
(set! fn „p.png")
(set! img (car (file-png-load 1 fn fn)))

(gimp-rect-select img 0 0 100 100 REPLACE 0 0)
(gimp-edit-copy img (car (gimp-image-active-drawable img)))
(set! uj (gimp-image-new 100 100 RGB))
(set! fs (car
  (gimp-edit-paste uj (car (gimp-image-active-drawable uj)) 0)
))
; (set! fs (car (gimp-image-floating-selection uj)))
(gimp-layer-set-offsets fs 0 0)
(gimp-floating-sel-anchor fs)
(gimp-image-flatten uj)
(set! ki „balfelsô.jpg")
(file-jpeg-save 1 uj (car (gimp-image-active-drawable uj))
        ki ki 0.3 0 1)
(gimp-image-delete uj)
; ezt a bekezdést 3x megismételni a másik 3 képnegyedre

(gimp-image-delete img)
```

7. Rajzműveletek függvénybe helyezése

```
(define (script-fu-teszt img drw ...) ; img, drw: paraméterek
   ... ; programkód
)
```

8. Példa Script-Fura

```
; teszt.scm
; a fekete képpontokat előtér/háttérszínre cseréli
(define (script-fu-teszt img drw eloter)
  (gimp-image-disable-undo img)
  (and eloter (gimp-palette-swap-colors))
  (gimp-by-color-select img drw '(0 0 0) 0 REPLACE 0 0 0 0)
  (gimp-edit-clear img drw)
  (gimp-selection-none img)
  (and eloter (gimp-palette-swap-colors))
  (gimp-image-enable-undo img)
  (gimp-displays-flush)
)
(script-fu-register
  „script-fu-teszt"
  „<Image>/Script-Fu/Utils/Teszt"
  „Csak egy teszt"
  „Szabó Péter"
  „Szabó Péter"
  „29th May 2000"
  „"
  SF-IMAGE „The Image" 0
  SF-DRAWABLE „The Layer" 0
  SF-TOGGLE „előtérszínre" FALSE
)
```

beszúrjuk a vágólap tartalmát. Ekkor új réteg (layer) keletkezik, ezt az új kép bal felső sarkához rögzítjük, elmentjük, és bezárjuk a képet.

Figyeljük meg, hogy a GIMP függvényei mindig listát adnak vissza, és mivel nekünk most csak a lista első elemére van szükségünk, ezért cart alkalmazunk. Természetesen nem csak 200×200-as méretben, és nem csak négy részre lehet vágni egy képet. A Scheme általános célú programozási nyelv ciklusokkal, felhasználói függvényekkel, lokális változókkal, file-kezeléssel (példa rá a writes függvény) és tetszőlegesen bonyolult adatszerkezetekkel. Az összes nyelvi lehetőségről részletes, angol nyelvű leírás található CD-mellékletünkön.

Saját Script-Fu írása

Ha azt szeretnénk, hogy kedvenc programunk megjelenjen a GIMP menüjében, néhány módosítást el kell végezni a forráskódon, majd a megfelelő helyre kell másolni.

Először is az összes rajzműveletet tegyük be egy függvénybe (7. lista). A paramétereket a felhasználó fogja megadni futtatáskor egy ablakban. Ehhez „regisztrálnunk" kell a függvényt, ugyanabban a file-ban, a *define* után. A regisztrációnál a nevünk és a dátum mellett megadhatjuk, hogy a program melyik menüpontban jelenjen meg (a *<Toolbox>*-ból vagy az *<Image>*-ből indulva), valamint itt határozhatjuk meg az átadandó paraméterek típusát. Az SF-IMAGE és az SF-DRAWABLE különleges típus: mindkettő a pillanatnyi képet, illetve réteget adja, és nem jelenik meg a futás előtti beállítóablakban (8. lista).

A file-t .scm kiterjesztéssel hozzuk létre, és másoljuk a ~/.gimp /scripts könyvtárunkba. Ha épp fut a GIMP, kattintsunk az *Xtns → Script-Fu → Refresh* menüpontra. Ezután a megadott menüpontnak meg kell jelennie, és onnan futtathatjuk a programot. Ha mégse jelent meg a menüpont, töltsük be a file-t az *Xtns → Script-Fu → Console*-ból load paranccsal, és a megjelenő hibaüzenet alapján javítsuk ki a hibát.

●

Sorozatunk következő részében a Linux alóli nyomtatással (kliens–szerver szinten is) és a PostScript nyelvvel fogunk megismerkedni.

Szabó Péter

Tel.: (1) 204-3030
Fax: (1) 204-3031
E-mail: telelog@telelogic.hu
1119 Budapest, Fehérvári u. 83.

TeleLogic
Szoftverdisztribúció

IBM Business Partner
Lotus
POWER PQ QUEST
DataDirect
PVCS
Tivoli
MICRO FOCUS

www.telelogic.hu

DIGITÁLIS SÖTÉTKAMRA

SZÁMÍTÓGÉP NÉLKÜL IS NYOMTATHAT FÉNYKÉPET!

TINTA-SUGARAS FOTÓ-PAPÍROK

Kodak Inkjet Photo Paper

KERESSE TERMÉKEINKEN A "Hivatalos úton forgalmazott Kodak termék" CÍMKÉT!

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK ÉS TARTOZÉKOK

PALM-COMPUTERHEZ PALMPIX KAMERA

PC-HEZ USB KAMERA

Kodak ds

A MAGYARORSZÁGI HIVATALOS FORGALMAZÓ

DIGITÁLTECHNIKA KFT.

Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
www.digitaltechnika.hu/kodak
kodak@digitaltechnika.hu

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c Tel.: 372-7180 fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

UnitSpace

3D-s bevásárlás

Gombamód szaporodnak az on-line üzletek, és ennek megfelelően növekszik az Interneten vásárlók száma. Már nálunk is rengeteg árufélе közül válogathatunk több internetes boltban. Ezeknek az áruházaknak a kinézete a legkülönfélébb. Akadnak puritán felületűek, de vannak olyanok is, amelyeknél az utóbbi időkben elterjedt legújabb megjelenítési technikák (VRML, Flash, Cosmo stb.) mindegyikét alkalmazzák. Az orosz UnitSpace fejlesztette ki a 3D Shop Designer programot, amivel az on-line üzletek 3D-s felületét alakíthatjuk ki. Az új szoftverrel térhatású áruházak, üzletek készíthetők. A program kezelőfelületének és az alkalmazhatóság egyszerűségének köszönhetően már a kezdők is gyorsan elboldogulnak egy kisebb bolt 3D-s felületének összeácsolásával. Az elkészült alkotások együttműködnek az elterjedt 3D-s nézegetőkkel (VRML nézegetők, World View, Cosmo Player stb.).
A program próbaverziója letölthető a UnitSpace honlapjáról vagy a tükörszerverekről.

www.unitspace.ru

Napster

A dal ugyanaz marad

Mint az ismeretes, az amerikai lemezkiadók szövetsége (RIAA) perbe fogta a Napstert.

A bíróság július 27-én hozott döntése alapján a Napsternek ideiglenesen fel kell függesztenie tevékenységét, vagyis le kell állítania az MP3 file-ok cseréberélését lehetővé tevő szolgáltatását, legalábbis addig, amíg a bíróság végleges ítélete meg nem születik. Mivel a Napstert addig komoly üzleti veszteség is éri, ezért a felperesnek óvadékként 5 millió dollárt kell letenni. Ez a biztosítéka annak, hogy a Napster számára kedvező ítélet esetén kártalanítani lehet a céget. A felfüggesztő határozatot két nappal a meghozatala után ugyan „felfüggesztették", de a megindult folyamatokat már nem lehet megállítani. Jelenleg a Napsternek körülbelül 20 millió regisztrált felhasználója van.
Ez az adatbázis komoly értéket képvisel az internetes kereskedőcégek, például az EMusic, a legnagyobb internetes, letölthető zenékkel kereskedő cég szemében, ugyanis ismert az felhasználók összetétele, így könnyen megcélozhatók a leendő vevők. Hasonlóan értékesek a felhasználók számítógépei is, hiszen osztott számítási hálózat létrehozására is alkalmasak, így azok felhasználhatók a Setihez hasonló projektekben.
A Napster esetleges megszüntetésével még korántsem számolják fel az internetes file-cseréberét, hiszen erre több más, nem központi szerveren alapuló megoldás is létezik már, ezeket pedig igen nehéz jogilag megtámadni. Ilyen például a Gnutella, melynek használói közvetlenül egymáshoz kapcsolódnak, ezért nehéz „tetten érni" a szerzői jogot sértő eseményeket.
Szélmalomharcnak tűnik a lemezkiadók hadakozása az internetes társadalommal. A helyzeten még a copyright információkat tartalmazó tömörített formátumok sem segítenek, hiszen már számos MP3-lejátszó van piacon, sőt egyre inkább terjednek az asztali készülékek is, és ezek szintén nem foglalkoznak a copyrighttal. A kiadóknak valószínűleg bele kell törődniük, hogy az Internet véglegesen megnyirbálta bevételeiket, egyetlen reményük a fanatikus rajongók, illetve a zenei kiadványok mellé adott egyéb értékek (például könyvecskék, poszterek, díszes tokok stb.), amelyek csábítóan hathatnak a vásárlókra.

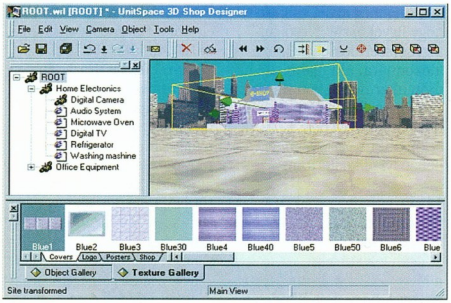

Készülhet az Inet Plaza

Java Napster

A Napster körüli viharok nemhogy visszavetnék az on-line zenecserélgetési kedvet, hanem még jobban fokozzák. Sorra jelennek meg a különböző operációs rendszerek alá a Napster-klónok az eredetitől alig eltérő névvel.
Van Macster, PMNapster, Amster, KNapster, Metallicster, Yo!nk, Napster/2, Gnutella, MacStar, BeNapster, Wrapster, snap, nap, Rapster, Ricster, TkNap, Webnap stb. Az egyes rendszerekre portolt változatok többé-kevésbé azonos tudásúak az eredetivel. A platformfüggetlen számítástechnika terjedésére kitalált Java nem teljesen váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Ettől függetlenül köszöni, jól van, amit az is jelez, hogy rengeteg alkalmazás készül ezen a nyelven. A Java programok futtatásához szükséges JVM (Java Virtual Machine) elkészült minden elterjedtebb operációs rendszer alá – miért ne lehetne kihasználni ezt

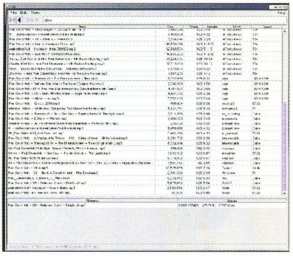

Biztos, ami biztos: javás Napster-kliens

Napster-klónoknál is? Nos, a zenei file-ok megosztására, letöltésére kitalált programnak már van javás változata is. A Java Napster telepítési útmutatóval letölthető több operációs rendszer alá (Linux, Windows 9x/NT, OS/2, MacOS). Ehhez hasonló a szintén javás Napster-klón, a JNap, melynek legújabb, 1.02-es verziója Windows és Linux alá készült el, és legalább 1.2.2-es JVM-et igényel.
A szoftver készítői érdekes módon próbálják kivédeni az esetleges felelősségrevonást: nagy betűkkel hívják fel a figyelmet arra, hogy a program kizárólag oktatási célokra készült, egyetlen legális felhasználási módja a javás hálózati alkalmazások fejlesztésének tanulmányozása. Hogy esetleg másra is használják, arról ők nem tehetnek :).

www.napster.com

US Ministry of Defence

Hackertoborozás

Az amerikai védelmi minisztérium alá tartozó számítógépes hálózatokat tavaly több mint 20000 hackertámadás érte.
Az ezekkel kapcsolatos kiadások pedig 1,5 millió dollárra rúgtak. Nem véletlen, hogy most a rablókat próbálják pandúrnak csábítani, vagyis a hackerek közül próbálnak toborozni olyan szakembereket, akik ismerik mind a támadási, mind a védekezési lehetőségeket. Így végre

szakképzett rendszergazdák lennének az amerikai hadseregben, ugyanis a legutóbbi időkig érvényben lévő rendszer szerint csak a ranglétra végigjárásával lehetett valaki rendszergazda. Ezért fordulhatott elő az az ostoba helyzet, hogy előtte például telephely-parancsnokként kellett szolgálni, ami nem igazán vonzó lehetőség egy vérbeli „billentyűgarázda" számára.
A toborzás egyelőre nem sok sikerrel járt, ugyanis a hackereket még mindig nem vonzza a becsületes munkával megkeresett biztos fizetés. Hiába, a lázadó hosszú hajúból elég nehéz jól fésült hazafit varázsolni.

EMusic
Zene havi fixért

A Napster és klónjai „nyomulásában" (ahol ingyen is lehet zenét letölteni) kétséges egy olyan site léte, ahol egy bizonyos összegért tudunk MP3-as file-okat gépünk merevlemezére letölteni. Az EMusic mégis ezzel próbálkozik. Havi 19,99 dollárért töltögethetünk le a site-ról nekünk tetsző zenei file-okat. Az EMusic bevételeiből a kiadók és a zeneszék is részesednének. Gene Hoffman, az EMusic vezérigazgatója bizakodó. Szerinte a Napster és követői nem sokáig léteznek, mert a perekben veszíteni fognak. Többen állítják, a havi 19,99 dollár (egész évre előre kifizetve már csak 9,99 dollár) sok, főként annak tükrében, hogy az EMusic még nem állapodott meg egyetlen nagy lemezcéggel sem.
A megállapodás esélye pedig kicsi, mert az EMusicról letöltött zenefile-ok semmiféle másolásvédelmet nem tartalmaznak, emiatt vélhetően nem lesz túl népszerű sem a kiadók, sem a zenészek körében.
▸ www.emusic.com

Korlátlan letöltés havi 10 dolcsiért

Pay.gov
Kormányzati üzlet

Októberben indul be a Pay.gov, az amerikai kormányzat új portálja. Az új site elindítását Stuart E. Eizenstat pénzügyminisztériumi államtitkár jelentette be. Az oldalon magánszemélyeknek és cégeknek egyaránt lehetőségük lesz engedélyekért folyamodni, vásárolhatnak kormányzati kiadványokat, beadhatnak hivatalos iratokat. Az új portál megnyitására az ösztönözte a kormányt, hogy egyre több látogatót regisztrálnak a hivatalos állami Web-lapokon. Azonban sokan vélekednek úgy, hogy ez veszélyes: egy olyan site, ahol rengeteg ember személyes adatait fogják kezelni, a hackerek, rosszabb esetben a crackerek célpontjaivá válhat. Amerikai kormányzati források szerint nagy hangsúlyt fektetnek a védelemre. Ez reményeik szerint jobb lesz az üzleti világban alkalmazotténál. Mellesleg a portálnak van más veszélye is: aki ott megadja az adatait, jobban ellenőrizhető, megfigyelhető – ez pedig az Egyesült Államokban nehezen elfogadható.

Nem csak a húszéveseké a világ(háló)

Egyre több Internet-kapcsolattal rendelkező idős ember fedezi fel azokat az Internet-oldalakat, amelyek kimondottan az ő számukra készültek. Ezek a site-ok elsősorban azoknak szeretnének segíteni, akik már nem képesek önmagukat ellátni, de nem akarnak idősek otthonába kerülni.
A Peapod és a Homegrocer látogatói rendelhetnek élelmiszert, akár úgy is, hogy minden héten ugyanabban az időben érkezzen a szállítmány.
A PayMyBills.com a gyengén látók vagy az üzileti gyulladásban szenvedők számára nyújt segítő kezet, ugyanis havi 8,95 dollár díjazás ellenében gondoskodik a számláik kiegyenlítéséről.
A Drugstore.com, a PlanetRx és a IPing gyógyszerek és gyógyászati termékek árusításával foglalkozik. Az IPing még azt is vállalja, hogy figyelmezteti vevőjét a gyógyszer beszedésének időpontjára. Aki újabb site-ok után akar nézni, böngészhet az Elderweb és a CareGiver linkgyűjteményében szimpatikus egészségügyi és pénzügyi oldalak után.

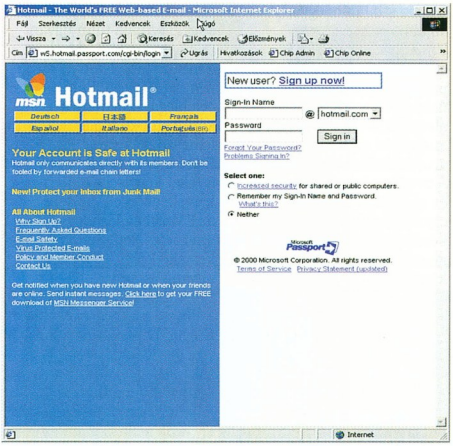

Reméljük, a teljes átállás után is találkozunk ezzel a képpel...

Microsoft
Új alapokon a Hotmail

Miután felvásárolta, a Microsoft nem nézhette tétlenül, hogy nem Windows operációs rendszeren fut az egyik legnépszerűbb ingyenes e-mail szolgáltatás, a Hotmail. Bár az eddig használt FreeBSD/Apache rendszernek az égvilágon semmi baja sincs, a Microsoft megkezdte az átállást Windows 2000-es gépekre. Úgy tűnik, a Microsoft bármi áron is, de növelni akarja az Internet-szervereinek arányát, és ha másként nem megy, akkor felvásárolja az internetes szolgáltatásokat, és kicseréli az alattuk futó rendszereket.
A szerverek megoszlása egyelőre még nem igazolja a törekvés helyességét, mert a felmérések szerint mindössze 20%-ukon fut Internet Information Server, 63%-ukon pedig Apache.
E sorok írásakor (augusztus elején) a Hotmail szolgáltatás 5–10%-át látja el Windows 2000-rel üzemelő számítógép, és az átállás – még ha nem is találkoznak semmilyen hibával – több hétig eltart majd. Érdeklődve várjuk, hogy milyen tanulságot lehet leszűrni az eredményből: tudja-e tartani a Microsoft rendszere a szolgáltatás eddigi színvonalát?
▸ www.netcraft.com/survey/
▸ www.microsoft.com
▸ www.hotmail.com

Nagy Zoltán, Sponga Tamás

I-DEAS CAD/CAM RENDSZER

Az alkalmazások legmagasabb szintű integrációja

Megjelent az I-DEAS gépészeti tervezőrendszer legújabb, 8-as verziója, amely a CAD/CAM piacon egyedülálló újdonságokat is tartalmaz.

Az I-DEAS több mint 100 szakmodulból áll, kiváló példája az alkalmazások integrációjának: ugyanabban a környezetben lehet a terméket létrehozni, dokumentálni, megmunkálását tervezni vagy szilárdsági analízisnek alávetni.

A szoftverfejlesztő SDRC cég világújdonságának számító VGX technológia alkalmazásával a 3D-s modellek méretei dinamikusan alakíthatók, a "Shape and Size" filozófiának köszönhetően pedig még egyszerűbbé vált a modellezés és méretezés az I-DEAS-ban. Más CAD rendszerekkel ellentétben nem kell már a tervezés korai szakaszában az összes paramétert megadni, azokat bármikor hozzárendelhetjük a modellünkhöz, így kötetlenebbé válhat a tervezői munka.

Szerszámtervező cégeknek is sok újdonságot tartogat a Core and Cavity modul, amelyben a teljes alakító szerszám elkészíthető, a szerszámok osztófelületei és szerszám felei az I-DEAS segítségével automatikusan generálhatók. A VGX Moldbase Design modul lehetőséget biztosít különféle felépítésű szerszámház összeállítások és elemeik szabványelem katalógusból való kiválasztásához. (HASCO, DME, STRACK).

A megtervezett szerszám rajzainak elkészítésére az I-DEAS legújabb moduljának számító Master Drafting ad lehetőséget. Az asszociatív kapcsolatok miatt a 3D-s modell bármely változása - az I-DEAS integrált adatbázisának köszönhetően - a termék teljes életciklusán végigvonul, legyen az 2D-s rajz, több ezer elemet tartalmazó összeállítás, NC szerszámpálya vagy végeselem számítás eredménye.

Az I-DEAS a manapság előtérbe került gyorsmarási stratégiát is támogatja, ezen kívül a fúrási és esztergálási műveletekhez ad egységes környezetben elérhetőséget. A teljes megmunkálási környezet modellezhető, valamint a megmunkálási stratégiák széles választéka áll rendelkezésre a szerszámpályák létrehozására.

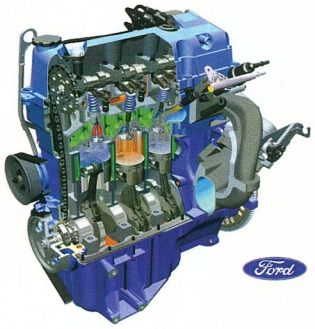

A Ford a Ford Motor Company, az I-DEAS az SDRC bejegyzett védjegye.

Több ezer alkatrészből álló modellek is készülnek az I-DEAS segítségével

KFKI ISYS

KFKI ISYS INFORMATIKAI KFT.
CAD ALKALMAZÁSOK IRODA
tel.: 452-1300, fax: 452-1301
e-mail: cad@kfki-isys.hu
web: www.i-deas.hu

FlatStack

A világ legkisebb Web-szervere

Távirányítású és automatizált háztartások, hálózatba kötött ipari berendezések és mérőeszközök, digitális fényképezőgépek egyenesen az Internetre kapcsolva. Ezek még nem tűnnek áttörő újdonságnak a mai látható és láthatatlan drótokkal átszőtt világban. Forradalmat itt csak nagyon egyszerű megoldásokkal és (vagy) nagyon alacsony árakkal lehet csinálni. (Erre is Magyarországon – ahol „minden" elkezdődött – született megoldás.)

A FlatStack a világ legkisebb Web-szervere, amely képes arra, hogy elektronikus berendezéseket kapcsoljon közvetlenül az Internetre (vagy más tetszőleges hálózatra). Így információkat nyerhetünk a berendezések állapotáról, és vezérelhetjük is őket. Mondhatná valaki, hogy erre temérdek eszközt kitaláltak már. A FlatStack testhossznyi előnye abban rejlik, hogy mindezt számítógép és operációs rendszer használata nélkül képes véghezvinni.

A névjegykártyánál is kisebb SMD panelen működő Web-szervert találunk. A FlatStack Ethernet és soros porttal szerelt változatai már működnek, nemsokára Blue Tooth-os és GSM portos változatai is elérhetőek lesznek.

A FlatStack egyszerű, mert csak a legszükségesebb hálózati funkciókat nyújtja. Mindent, amire szükség lehet, egy-egy bit kezel. Áramfelvétele sem terheli különösebben a készülékeket, hiszen a 10–20 mA-t bármely háztartási gép könnyedén elviseli.

Alapegysége egy speciális FlatStack kontroller, melynek órajele 4 és 32 MHz között változik. 32–128 Kbyte memóriára van szüksége ahhoz, hogy az adatokat feldolgozza, és továbbítsa a hálózatra. Innentől a világ bármely részéről lekérdezhetők az adatok, illetve szükség szerint módosíthatók is. Ez annyit tesz, hogy a munkahelyünkről kényelmesen beállíthatjuk az otthoni hőmérsékletet, ellenőrizhetjük, hogy kikapcsoltuk-e a tévét vagy elzártuk-e a gázt.

Egy ipari komplexumban nagyon hasznos lehet, hogy a különböző berendezéseket a gyártósoroktól kezdve a tűzjelzőkön át akár a portásfülke világításáig egyetlen hálózatra lehet kötni. Elég egy egyszerű Ethernet hálózatot kiépíteni, hogy az egyes berendezéseket bárhonnan ellenőrizhessük a cégen belül. Az iparban ez komoly költségmegtakarítást jelenthet, ráadásul a gyártási és működési folyamatok jól követhetővé és automatizálhatóvá válnak.

●

A FlatStack technológiáról, a kutatást-fejlesztést és gyártást, illetve kereskedelmet koordináló vállalatról lapunkban a későbbiekben még lesz szó, hiszen a FlatStack teljesen magyar fejlesztés. Addig is mindenkinek ajánljuk a cég Web-oldalait, ahol további érdekes információk találhatók a FlatStack modulról és a mögötte álló háttérről.

Giczy Gergő

- FlatStack ☎ 228-4839
- www.flatstack.com

FlatStack: a világ legkisebb Web-szervere

TamoSoft CommView

Egyszerű protokollanalízis

A CommView hálózatiaktivitás-megfigyelő program, amely képes bármely Ethernet hálózaton csomagokat visszafejteni. Előző számainkban több cikket is közöltünk a protokollanalízisről.

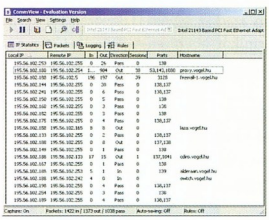

CommView: protokollanalízis kisebb hálózatokhoz

A CommView tulajdonképpen az eddig bemutatott programokhoz és készülékekhez hasonló, ám jóval egyszerűbb, kisebb tudású – és ezáltal jóval olcsóbb – megoldás kisebb hálózatok rendszergazdáinak, de egyéni felhasználók jól használhatják is gépük forgalmának megfigyelésére.

A CommView képes megmutatni a hálózatra kapcsolt számítógépek TCP-s, UDP-s és ICMP-s hálózati adatforgalmát, az elfogott IP csomagokat a legalsó rétegig lebontja és láthatóvá teszi. Az elfogott csomagok naplófile-ba menthetők, és később is visszafejthetők. Speciális szűrők állnak rendelkezésre a keresett csomagtípusok kiszűrésére, továbbá az elkapott csomagok tartalmában kulcsszóra kereshetünk. A szoftver többféle statisztikát is meg tud jeleníteni, ilyen például a protokollok kördiagramja vagy a csomagok és byte-ok forgalmának grafikonja. A statisztikák frissítése közel valós idejű.

A CommView csak az Internetről tölthető le háromféle licenctípussal. A Professional MultiOS License minden Windowson működik, a hálózat bármely gépének forgalmát követi. A Professional License ugyanezt nyújtja, de csak Windows 9x alatt. A Personal License még egyszerűbb: csak a saját gépünk forgalmát monitorozza. Az árak ennek megfelelően a következők: 119, 79 és 49 dollár. A program teljes képességű, kipróbálásra szánt változata megtalálható CD-mellékletünkön vagy letölthető a gyártó Web-helyéről.

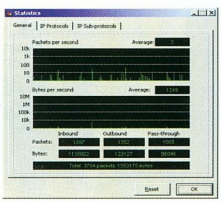

CommView statisztika

Giczy Gergő

- \CIKKEK\COMMVIEW. CHIP-CD, 2000/9
- www.tamosoft.com /cv.htm
- Protokollanalízis: CHIP, 2000/8/149, 2000/7 /147, 2000/6/165 és 2000/5/195

Ki védi az Internetet?

FireWall-1
VPN-1
RealSecure

CHECK POINT™
Software Technologies Ltd.

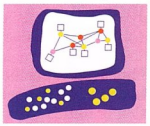

Mi védjük az Internetet!

www.checkpoint.com

2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.

1016 Budapest, Hegyalja út 5.
Telefon: 488 7700 **Fax:** 488 7709 **web:** http://www.2f.hu/ **e-mail:** info@2f.hu

Új hardver nagykereskedés
Nyitás: Szeptember 4.

CASE Hungary Kft.
Számítástechnikai Nagykereskedelem
Tel./Fax: 350-8600, 06-20 9370-846

Tahi út 69.

1133

info@case.hu

Zeneháló

Az Internet segítségével ma már olyan dolgokat is megtehetünk, amelyekről évekkel ezelőtt nem is álmodhattunk. Például közel CD minőségű zenei anyagokhoz juthatunk a Világhálóról.

Ehhez persze nemcsak az Internet-elérés sebességének kellett nőnie, hanem a hangtömörítési eljárásoknak is fejlődniük kellett. Az MP3 és a WMA formátumú zenék a nyers audio adatoknál lényegesen kisebb méretűek, ugyanakkor minőségük egy átlagos rendszeren nem különböztethető meg az eredetitől.

A letöltést végezhetjük Web-felületről is, de van egy kényelmesebb és sokkal hatékonyabb módja a zenék megszerzésének: a Napster nevű file-

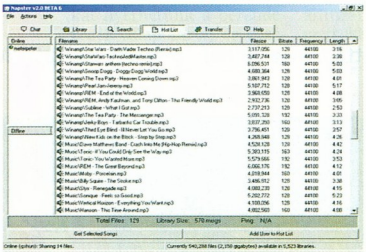

A Napster hálózatán több százezer zeneszám érhető el – legtöbb esetben illegálisan!

megosztó program. A Napster jelenleg a 2.0 beta6-os verziónál tart, használata pedig ingyenes. Az 1,54 Mbyte méretű program számtalan helyről letölthető, kezelése nem igényel különleges ismereteket.

Segítségével minden képzeletet felülmúló mennyiségű zene érhető el egyszerre: több mint 660 ezer file, melyek összmérete meghaladja a 2500 Gbyte-ot. E hatalmas anyagot körülbelül 6500 megosztott könyvtárban találjuk – és ez csak egyetlen szerver! Nem csoda tehát, hogy a Napster (és sok más hasonló célú program) rohamosan terjed, egyre több felhasználója akad, bár a nagy lemezkiadó cégek ezt nem nézik jó szemmel.

\CIKKEK\NAPSTER. CHIP-CD, 2000/9
Napster-hírek: CHIP, 2000/6/148 és 2000/7/128
www.napster.com
www.imesh.com

Sokoldalú program

Első indításakor a program megkérdezi a kapcsolat sebességét és hogy használunk-e proxyszervert, majd csatlakozik is a regisztrálószerverhez, ahol a rendszerben használni kívánt azonosítót a hozzá tartozó jelszóval és egy e-mail címet kell megadnunk.

Ezek után rögtön használhatjuk a programot. Megoszthatunk MP3 és WMA formátumú zenéket tartalmazó könyvtárakat. Ezek az információk bekerülnek egy adatbázisba, és az azonos szerverre csatlakozó többi felhasználó látni fogja őket. A program automatikusan csatlakozik az általa leggyorsabbnak ítélt szerverre, de van egy kiegészítője is (Napster Server Manager), amellyel meghatározhatjuk a szerver címét.

A program fő feladata zenei anyagok letöltése, de emellett másra is használható. A velünk azonos szerverre csatlakozott felhasználók megosztott zenei anyagai között kereshetünk előadó és cím szerint, ehhez megadhatjuk a maximálisan megjelenítendő találatok számát. Szűkíthetjük a keresési a feltételeket: beállíthatjuk például, hogy adott bitráta alatti, azzal megegyező, illetve afölötti zenék megjelenítését várjuk csak. A keresés eredménye nemcsak a file neve, mérete, hossza, hanem az azt megosztó felhasználó kapcsolattípusa, pingje is, így több azonos találat közül kiválaszthatjuk a leggyorsabban letölthetőt.

Beléphetünk csevegőszobákba (chat room) is, ahol amellett, hogy beszélgethetünk, azt is láthatjuk, hogy az ott-tartózkodóknak mennyi megosztott file-juk van, és mekkora a kapcsolatuk sebessége (14,4 kbit/s-tól kezdve ISDN-en át T3-ig). Kezdeményezhetünk magánbeszélgetést egy személlyel, egyéb információkat kérhetünk róla (mióta aktív, mely csevegőszobákban lelhetünk rá, mennyi le- és feltöltést végez éppen, milyen verziójú a programja, sőt akár le is tilthatjuk. A szimpatikus csevegőket felvehetjük egy listába (Hot

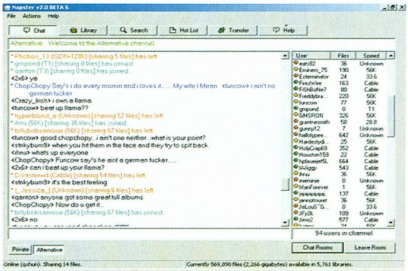

Letöltés közben beszélgethetünk a többi felhasználóval

Jogi bonyodalmak a Napster körül

A nagy lemezkiadók cégek mellett – mint arról előző számainkban hírt adtunk – áprilisban a Metallica együttes beperelte a Napstert, mert a program segítségével lázasan cserélgették a felhasználók a zenekar számait. A Napster ennek hatására több mint 300 ezer felhasználó hozzáférését tiltotta le, bár az élelmes felhasználók napokon belül megtalálták a kiskaput a visszatéréshez. Aztán a másik „Napster-áldozat", Dr. Dre is pert helyezett kilátásba, ennek hatására újabb 230 ezer felhasználót tiltottak le. A sort Kid Rock, majd Madonna folytatta.

A perek eredményeképpen a bíróság ítéletet hozott a Napster leállítására, ami után a Napster Inc. fellebbezést nyújtott be. A fellebbviteli döntés értelmében a Napster szerverei továbbra is működnek, miközben a cég és a vele szemben álló lemezkiadók érveket gyűjtenek. A végső döntés valamikor az év vége felé várható, a Napster addig biztosan működik – forgalma pedig máig is többször rekordot döntött.

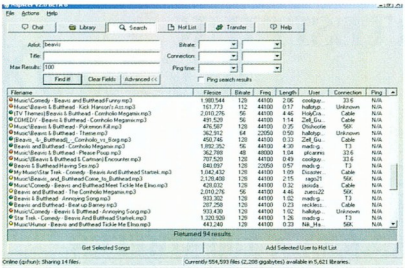

Jól szűkíthetők a keresési feltételek

List), ahol ezután láthatjuk, hogy mikor on-line vagy off-line állapotúak, és egyetlen kattintással lekérhetjük megosztott file-jaik listáját. Innen további két kattintás, és a kiválasztott zeneszám megosztójával programunk felveszi a kapcsolatot, sőt ideális esetben megkezdi a letöltést. Letöltéskor látszik a file már letöltött részének mérete (százalékban is), a pillanatnyi letöltési sebesség és a becsült hátralevő idő. Beállítható az egyidejű fel- és letöltések száma, befejezetlen letöltéskor a keletkezett file-töredékek megsemmisítése. Mivel a program fel tudja térképezni háttértároló(i)nk tartalmát, könnyedén megoszthatjuk file-jainkat.

Az ellenzők érvei

Persze nem mindenkinek tetszett, hogy a netezők központi szerver nélkül is cserélgethetnek file-okat, főleg azért, mert ezt a hasznos programot illegálisan is lehet használni.

Ha megvásárolunk egy zenei CD-t, és annak tartalmát átmásoljuk egy merevlemezre, még nem követünk el törvénysértést, hiszen csak egy biztonsági másolatot készítünk, elkerülendő a zenék elvesztését, ha a CD megsérülne. E felvételek tömörítése sem büntethető. Ha azonban valakinek másolásra kínáljuk a keletkezett file-okat (például a Napsterrel történő megosztással), akkor más a helyzet. Amerikában több oktatási intézmény betiltotta hálózatán a Napster használatát, mert egyrészt illegálisnak tartották, másrészt óriási hálózati forgalmat generált. A Napster cég (a program készítője) egyébként később kissé módosította programját, miáltal csökkent az egyetemi hálózatok terheltsége, bár az illegális zeneterjesztést nem küszöbölték ki. A módosítás lényege, hogy a program a letölteni kívánt zenéket először a helyi proxyszervereken keresi, és ha ott nem találja, csak akkor tölti le a távolabbi helyről.

A keretes cikkrészünkben leírt támadások ellenére a Napsternek támogatói is vannak. A rendszer ugyanis nemcsak illegális zene terjesztésére, hanem saját szerzemények publikálására vagy kezdő együttesek bemutatására is alkalmas.

Természetesen, ha a szerzői jogokat megsértve osztunk meg másokkal zeneszámokat, számolnunk kell a következményekkel.

Bánki Richárd, Giczy Gergő

Unitel City
computer
TERMÉKEINK HÍREK CSOMAGKÜLDÉS PARTNEROLDALAK CÉGINFÓ
ÉRTÉKESÍTÉS A XXI. SZÁZADHOZ MÉLTÓN
Négy érv a viszonteladóknak, amiért érdemes üzletünket felkeresni
ÉRTÉKESÍTÉS
Mottó: Ne mi döntsük el, hogy mi jó a vevőinknek!
- A márkás terméktől az ismeretlenig széles választékot tartunk mindenből.
- Rendelésfelvétel telefonon, faxon, e-mailen.
- A rendelésfelvételhez elegendő raktárkészlet.
- Gyors kiszolgálás!
- Belső, őrzött parkoló.
AZ INFORMÁCIÓ
Mottó: Az információ PÉNZ!
- Honlapunk az árakon kívül sok termék-, értékesítési- és magazin-információt tartalmaz.
- Árak, driverek, linkek, a számítástechnika aktuális hírei, napi frissítéssel.
GARANCIA
Mottó: " Ami elromolhat az el is romlik" - Murphy.
- Minden termékünket egyedi vonalkóddal látjuk el, így azok egyértelműen beazonosíthatók.
- Gyors garanciális ügyintézés.
- A hiba kivizsgálása rövid időn belül, saját szervizünkben történik.
HÁZHOZSZÁLLÍTÁS
Mottó: Nincs olcsóbb annál, mint ami nem kerül semmibe!
- 24-30 órán belüli házhozszállítás az ország egész területén bármely címre.
- 300.000 Ft feletti vásárláskor 100kg-ig INGYENESEN!
- Garancia ügyintézés.
Unitel City
computer
U.B.S.
Unitel City Computer Nagykereskedelem, 1139 Budapest, Teve u. 41. Tel./Fax: (+36-1) 239-4800 unitelcity@unitel.hu, www.unitelcity.hu

COMPUTER Ostrom
BUDA I. Ker. OSTROM u. 31.
Széna térnél a Vár felé
Tel: 212-9070 Részletes árlista:
Fax: 212-0657 2-333-666/1719#
E-mail:
ostrom@alarmix.net
Számítástechnikai alkatrészek, elemek, kellékek széles választéka
MINDEN AMI PC
Konfigurációk 1+2 év garanciával
Ha van programja, futtassa a mi számítógépeinken! Ha még nincs, tudunk egyet ajánlani: látogasson el hozzánk!
Ostromolható:
H-P.: 10.00 -18.00
Szo.: 9.30 - 13.00

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
az Alagútnál
CASIO - Nikon
Fuji - OLYMPUS
termékek hivatalos márkakereskedése
CASIO 3000 EX/Ir

2048×1536 pixel, 3× opt. zoom, USB mozgókép, IBM microdrive támogatás
OLYMPUS C-3030Z

2048×1536 pixel, 3× opt. zoom, USB, manuális állítás, mozgókép+hang
CompactFlash 32 - 64 - 96 - 128 MB
SmartMedia 8 - 16 - 32 - 64 MB
IBM microdrive 340 MB
USB - PCMCIA kártyaolvasók
MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 47.
Tel: 375-7325, 06-30-20-123-20
www.mediker.net

ÉRTESÍTJÜK
RÉGI ÉS LEENDŐ ÜGYFELEINKET, HOGY ELKÉSZÜLT AZ EMC-8023 HÁLÓZATANALIZÁTOR KÁRTYA 100 MBITES VÁLTOZATA!
BEMUTATÓ: A COMPFAIR 2000 KIÁLLÍTÁSON.
MP Számítástechnikai Kft.
1094 Budapest, Ferenc krt. 27.
Tel: 216-5723, 216-3648, 455-0872

CHIP
Ha előfizet, olsóbb!
1 évre 10 416 Ft, fél évre 5208Ft.
Telefon: 349-4768 e-mail: terjesztes@vogel.hu

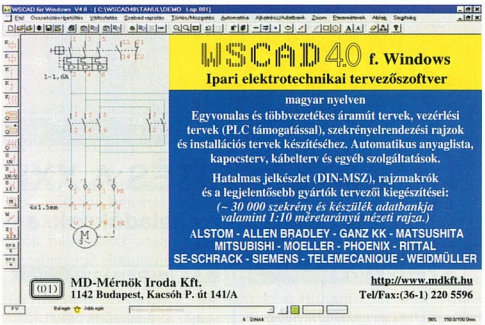

WSCAD 4.0 f. Windows
Ipari elektrotechnikai tervezőszoftver
magyar nyelven
Egyvonalas és többvezetékes áramút tervek, vezérlési tervek (PLC támogatással), szekrényelrendezési rajzok és installációs tervek készítéséhez. Automatikus anyaglista, kapocsterv, kábeltery és egyéb szolgáltatások.
Hatalmas jelkészlet (DIN-MSZ), rajzmakrók és a legjelentősebb gyártók tervezői kiegészítései:
(~ 30 000 szekrény és készülék adatbankja valamint 1:10 méretarányú nézeti rajza.)
ALSTOM - ALLEN BRADLEY - GANZ KK - MATSUSHITA
MITSUBISHI - MOELLER - PHOENIX - RITTAL
SE-SCHRACK - SIEMENS - TELEMECANIQUE - WEIDMÜLLER
MD-Mérnök Iroda Kft.
1142 Budapest, Kacsóh P. út 141/A
http://www.mdkft.hu
Tel/Fax:(36-1) 220 5596

Számítástechnika
Szórakoztató-elektronika
Fotó-optika
Irodatechnika
Háztartási gép
Aki nem szereti a kötöttségeket, főleg a nyitvatartásban, nálunk vásárol!
ebolt
www.ebolt.hu
Megújult kínálat, gyorsabb letöltési sebesség!
áruház: www.ebolt.hu

Kapcsolt hálószemek

A sávszélesség iránti igény növekedése miatt már kis és közepes cégeknél is switchekből építenek hálózatot. És ha a hálózat üzembiztonsága és a folyamatos átviteli kapacitás is fontos, felügyelhető eszközöket kell alkalmazni.

Napjainkban a felügyelhető eszközökkel szemben alapkövetelmény az SNMP (Simple Network Management Protocol) és az RMON (Remote Monitoring) szabványnak történő megfelelés – ez biztosítja az eszköz együttműködését a különböző, fenti szabványokra épülő rendszerfelügyeleti szoftverekkel, például a HP OpenView Network Node Managerrel.

Az SNMP és az RMON protokollnak való megfeleléshez a hálózati eszközöknek egy-egy különleges adatbázist és az elérését biztosító szabványos felületet kell nyújtaniuk. Az SNMP adatbázis főleg azonosítási, állapot- és statisztikai információkat tartalmaz, míg az RMON a valós idejű forgalomelemzést biztosítja. A mai switchek képességeivel szemben támasztott követelmények azonban jóval meghaladják az SNMP és az RMON által kezelteket. Szükség van például multicast- és prioritáskezelésre, különleges biztonsági képességekre, virtuális LAN-ok kezelésére stb.

E képességek beállítását és működésük felügyeletét lassan követik a szabványos felügyeleti protokollok. Emiatt érdemes volt olyan felületet biztosítani az eszközökhöz, amelyen keresztül távolról konfigurálható és felügyelhető minden funkció. Eleinte ez karakteres, Telneten keresztül elérhető felület volt, majd a legtöbb eszközt kiegészítették grafikus, Web-böngészővel elérhető Java-alapú felülettel.

A switchek extra képességein túl már ezeknek a felületeknek a kényelme és képességei is fontos szempontok a termék kiválasztásakor, ezért minden gyártó igyekszik ezt folyamatosan fejleszteni. A legújabb irányvonal olyan többlet szolgáltatások bevezetését célozza, amelyek nem csupán egy-egy eszköz felügyeletét teszik lehetővé, hanem közös felületen biztosítják a hálózat több elemének központi diagnosztikáját, különleges felügyelepesség, amelynek révén egy kijelölt „command" switch kezelőfelületéről követhetjük nyomon a hálózat többi switchének működését.

A kijelölt command switch és a clusterben részt vevő „member" switchek között a Cisco specifikus CDP2 (Cisco Discovery Protocol) protokollján keresztül zajlik az információcsere.

Elegendő a command switchet kijelölnünk, IP-címet adnunk neki, a többi eszközön pedig beállítani, hogy lehet-e cluster tagja, vagy esetleg azonnal lépjen be egy clusterbe, amint a megfelelő command switchcsel kapcsolatba kerül.

A command switch Web-alapú, grafikus kezelőfelületén ezután egyszerűen beléptetjük a jelentkező member switcheket és felépül a

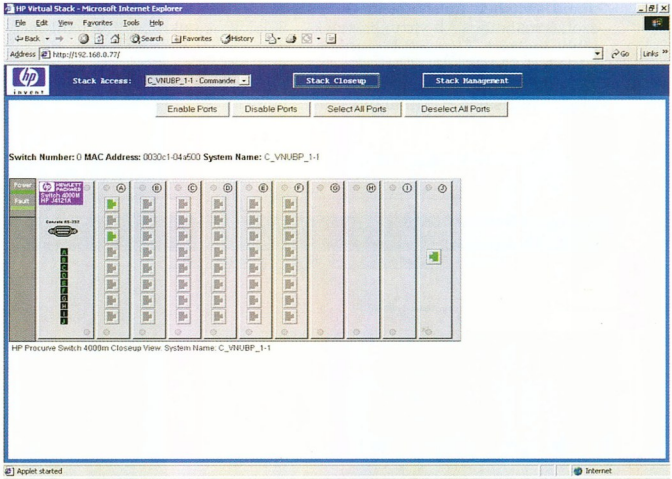

HP switch grafikus felülete Virtual Stacking kiegészítéssel

ti szoftver telepítése nélkül, egy IP-cím felhasználásával. Két ilyen megoldás összehasonlítására nyílt lehetőségünk: az egyik a Cisco által a tavalyi év közepén megjelentetett Switch Clustering, a másik a HP idén bemutatott Virtual Stackingje.

Cisco Switch Clustering

Ez a Catalyst 3500XL sorozattal együtt került piacra. A Cisco Switch Clustering különleges kécluster. A grafikus felület különleges clusterkezelő résszel bővül, ahol térképet láthatunk a switchek kapcsolatairól, forgalmi statisztikákat kérhetünk a cluster tagjai közötti kapcsolatokról, megjeleníthetjük előlapjuk valós idejű képét, és egy kattintással bármely tag beállítófelületére juthatunk.

A Switch Clustering úgy tud konfigurálni egyes funkciókat és beállításokat, hogy amit egyszer beállított, az a teljes clusterben érvényes lesz.

A Switch Clusteringet nem minden Cisco gyártmányú switch tá-

www.hp.com/rnd
www.cisco.com

mogatja. A Catalyst 3500XL sorozat összes modellje képes az alapszoftverrel command és member switchként működni, a 2900XL szoftverfrissítéssel lehet member switch, és egy külön megvásárolandó szoftver feltöltése után működhet command switchként.

Emellett szoftverfrissítés után a Catalyst 1900-as sorozat tagjai is részt vehetnek a Cisco Switch Clusterben, de csak member switchként.

HP Virtual Stacking

Nyár elején bocsátotta ki a Hewlett-Packard a ProCurve Switch 1600M, 2424M, 4000M és 8000M legújabb szoftverét, amelyben már találkozhatunk ezzel a funkcióval. Az alapelv hasonló: kijelölünk egy command switchet, amely felelős – HP szóhasználatával – a virtuális stack többi tagjáért. Figyeli állapotukat, lekérdezi SNMP adatbázisukat, továbbítja SNMP hibaüzeneteiket, és megjeleníti saját HTML-alapú grafikus felületén az előlapjuk valós idejű képét.

Funkcionalitása tehát elmarad a Cisco megoldásától, de grafikus felülete gyorsabban kezelhető és átlátekinthetőbb. Ha hálózattérképet és nemcsak switchenkénti, hanem switchek közötti forgalmi statisztikákat is szeretnénk, a HP switcheihez adott ingyenes felügyeleti szoftvert kell telepítenünk, amely külön Windows NT-s vagy Windows 2000-es PC-t igényel. A TopTools segítségével azonban a teljes hálózat végpontig feltérképezhető, és a forgalmi statisztikák is kiterjeszthetők egészen a munkaállomások és szerverek szintjéig.

Sajnos a TopTools csak HP eszközökkel működik tökéletesen, mert a HP saját RMON kiterjesztését is használja. Ha a hálózatban van más felügyelhető HP eszköz is (nyomtatók, szerverek), a hozzájuk adott komponens beilleszthető a rendszerbe, így egészen hatékony hardverfelügyeleti rendszert építhetünk ki.

Alkalmazás

Saját korlátaik között a fenti megoldások jól használhatók, de sok esetben még mindig kevés lehetőséget adnak, és nem eléggé skálázhatók.

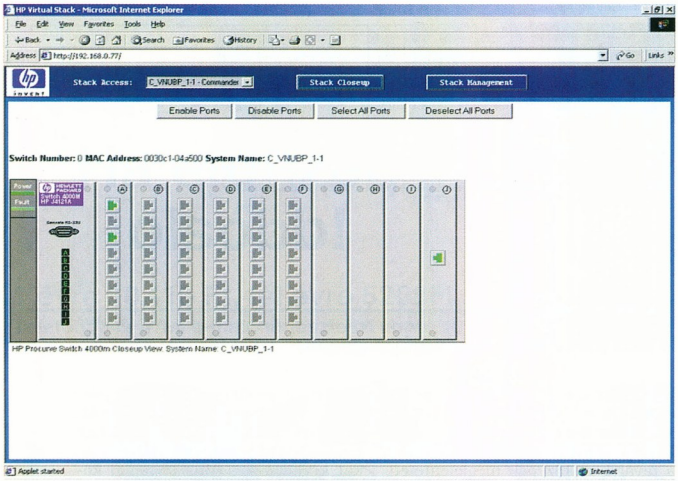

HP TopTools felügyeleti rendszer Web-alapú térképe

Egy nagy cégnél, ahol sok munkaállomás és SNMP-n keresztül felügyelhető eszköz (nem feltétlenül hálózati eszköz, lehet nyomtató, szünetmentes táp, munkaállomás, szerver stb.) van a rendszerben, esetleg a cégnek több telephelye is van, mindenképpen érdemes valamilyen önálló rendszerfelügyeleti szoftverben gondolkodni. Ilyen lehet például a HP OpenView, a CA Unicenter vagy az IBM Tivoli.

Az ilyen cégeknél általában kicsi a switchek kapacitása, ezért olyan nagy teljesítményű gerinckapcsolókat kell használni, amelyek sem a HP, sem a Cisco esetében nem támogatják a fenti lehetőségeket.

Ha egy, legfeljebb három-négy száz felhasználóval bíró cég épít hálózatot, és csak a hálózatot szeretné felügyelni, mindkét megoldás jó lehet.

Ha van már valamilyen Cisco-eszköze, amely szoftverfrissítés után felruházható Switch Clustering-támogatással, akkor érdemes beruházni a fejlesztésbe, illetve a megfelelő Cisco hálózati eszközzel bővíteni.

A Ciscóé akkor is előnyösebb megoldás, ha csak a gerinc struktúráját kell feltérképezni, forgalmát felügyelni, és ráadásul az is fontos szempont, hogy ne kelljen külön számítógépet beállítani ehhez.

Kisebb és közepes cégeknek, ha már van HP-eszközük, szintén érdemes elvégezniük a szükséges szoftverfrissítést (letölthető a HP Web-helyéről). Zöldmezős beruházásoknál a HP akkor nyújt jobb alternatívát, ha beállítunk egy számítógépet felügyeleti célokra, és telepítjük a HP TopToolst (a HP felügyelt hálózati eszközeihez ingyenes). Ezután egy szintén Web-alapú felügyeleti rendszert kapunk, melynek hatóköre a végpontokig terjed.

Ebben az esetben azonban minden hálózati eszköznek saját IP-címmel kell bírnia.

A Cisco Switch Clustering és a HP Virtual Stacking be is illeszthető egy nagy cég SNMP-alapú felügyeleti rendszerébe.

Ennek akkor lehet értelme, ha sok eszköz van hálózatba kötve, és közülük azokat, amelyek valamilyen technológiával összefoghatók, egy felületről és IP-címről akarjuk felügyelni.

Ilyenkor a Cisco esetében a switcheknek közvetlenül kell kapcsolódniuk egymáshoz, a HP-nél pedig közvetlen vagy IEEE 802.1Q VLAN tagging protokollt támogató kapcsolatnak kell lennie a switchek között. A switch cluster az SNMP protokoll szempontjából egy IP-címen elérhető „virtuális" eszköz lesz, amelyet a command switch képvisel.

Segyik István

szakértői

A gyors hálózat egyszerű megoldásai

Switches

HUBS

ADAPTERS

SMC® Az Ethernet világ

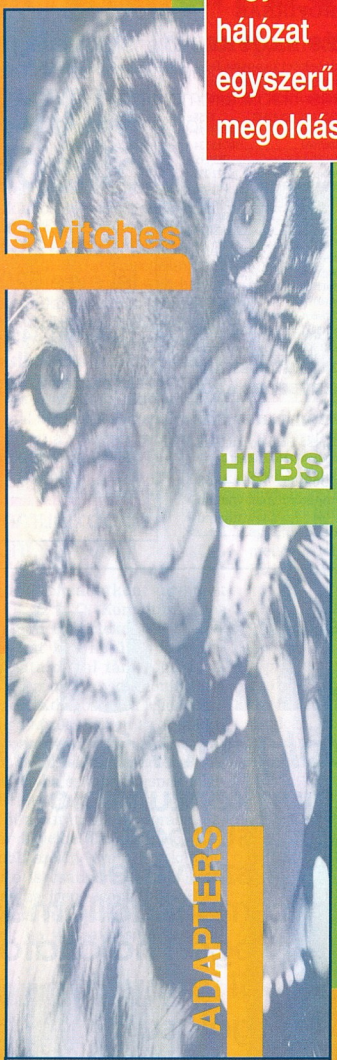

COMPUTER 2000 Part of the Tech Data Group
Tel: 236-1199

CHS EXCELLENCE IN DISTRIBUTION
Tel: 451-3500

HRP HUNGARY KFT
Tel: 452-4600

SMC Networks

SMC Networks GmbH • Freischützstr. 81, D – 81927 München • Tel.: +4989-92861-0 • Fax: +4989-92861-230
Látogassa meg honlapunkat: http://www.smc-europe.com

Lézernyomtató HL-1240

79 900 Ft +áfa

A laprakész megoldás

- 12 lap/perc
- USB/párhuzamos port
- PC és Mac környezet

brother 1+3 év garancia

At your side.

brother®

Keresse az alábbi boltokban:

Békéscsaba Nap-szám Computer Kft. 66 / 451-822 • **Budapest** 4Pólus Kft. (XIII.ker.) 340-0363 • Atlantic Kft. (XX.ker.) 283-7425 • Atlantic Kft. (XXI.ker) 278-0227 • Cart2000 Kft. (XIII.ker.) 239-3137 • Cobra Computer (XIII.ker.) 350-6390 • COEL Kft. (XI.ker.) 381-0288 • Digitáltechnika Kft. (XIV.ker.) 221-6779 • Flash Computers (III.ker.) 244-0213 • Flash Computers (IV.ker.) 360-0639 • Flash Computers (XVI.ker.) 407-1500 • KingCom Kft. (XIV.ker.) 343-1027 • Macomp (III.ker.) 436-6610 • made in Carrera Kft. (XI.ker.) 381-4070 • Pentacomp Kft. (XI.ker.) 206-5637 • RPC Kft. (XIII.ker.) 329-2618 • TALEN-TEM Kft. (IV.ker.) 20 / 946-3389 • Tigra Computer (XI.ker.) 463-2157 • Vico-Computer 2000 Kft.(Auchan Soroksár) (XXII.ker.) 241-9056 • Vico-Computer 2000 Kft.(Campona) (XXII.ker.) 424-3149 • **Debrecen** Pc-Max Computer Kft. 52 / 530-862 • **Eger** Agriacomputer Kft. 36 / 423-333 • **Esztergom** COEL Kft. 33 / 403-803 • **Gyenesdiás** PP Comp Bt. 85 / 510-810 • **Győr** Digitáltechnika Kft. 96 / 414-411 • Irodatechnika Kulcs Kft. 96 / 512-680 • Teltech Informatika 96 / 326-944 • **Kecskemét** Schmidt Computer Számítástechnikai Kft. 76 / 416-284 • **Mosonmagyaróvár** Digitron 2000 96 / 214-711 • **Nyíregyháza** 3Mérnök-Terminál Kft. 42 / 440-048 • **Pécs** ECLIPSE Számítástechnika 72 / 214-048 • Print Copy 72 / 552-010 • **Székesfehérvár** Unicomp Kft. 22 / 511-130 • **Tatabánya** FOREL Computer 34 / 316-189 • IrodaCentrum 34 / 331-725 • Irodatechnika Kulcs Kft. 34 / 310-949 • Korall 34 / 512-631 • **Zagyvaszántó** Alea Computers Kft. 37 / 386-133 • **Zalaegerszeg** Ensoft Informatika 92 / 311-100/15 • Ramorg Informatika Kft. 92 / 316-750

Információ:

BROTHER INTERNATIONAL Hungary Kft. 1119 Budapest, Thán Károly utca 3–5. Tel./fax: 205-5874, 205-5955 • E-mail: brother.kft@mail.datanet.hu

ACCA COMPUTER

DVD film, CD és hardver online vásárlása

DVD Digital Versatile Disc

Akciós DVD filmek:

Goldfinger 6 300.-

Briliáns csapda 7 800.-

Nyereményjátékunkon DVD filmet nyerhet!

DVD VIDEO

AKCIÓ!

Celeron 533 konfiguráció: (i Celeron 533 CPU, 64MB, 8,4 HDD, 8MB VGA, 48x CD-ROM, FDD, hangk., hangszóró, 56k modem, mini ház, egér, bill.)

118 000.- + ÁFA

1035 Budapest, Kerék u. 6.
Tel: (1) 453 0153
Fax: (1) 453 0154
http://www.acca.hu
info@acca.hu

Pénzügyi – informatikai rendszerek fejlesztésével foglalkozó, budapesti vállalkozás főállású munkatársakat keres

rendszerfejlesztői

munkakörbe.

OraclePL/SQL programozókat keresünk.

Felsőfokú végzettség és szakmai angolnyelv-tudás elvárás.

A sikeres pályázóknak gyors szakmai fejlődési lehetőséget, érdekes és változatos munkát, versenyképes fizetést kínálunk.

●

Rövid szakmai önéletrajzot mellékelve a finit@elender.hu címen vagy a 36 (1) 369-4350 faxszámon várjuk a jelentkezők leveleit.

computer titia

SZÁMÍTÁSTECHNIKA PROFIKNAK

KIS- ÉS NAGYKER

A részletekért lapozza fel honlapunkat vagy keresse munkatársainkat telefonon.

Marvel 16MB/ATI AIW 128 32MB	73/58 e
Miro DC10+/30+/50/MP10	56/128/425/74 e
Miro DV300/500/1000	198/218/534 e
Canopus DVRex-M1/DVRaptor	765/195 e
IBM U2W 10000rpm 9/18/36GB	78/122/235 e
Sony 120ERP/CRX140E/145E kit	48/54/66 e
HP 9110 AT/9310 SCSI/9210 ext	54/63/85 e
Yamaha CRW8424E kit	58/58/72 e
LG 775FT/915FT	68/128 e
Viewsonic PF775/PF790/PT810	99/150/208 e
Sony G200/G400/G500	99/165/288 e
Sony F400/F500/900W	225/405/415 e
Epson 1160/1520/Photo 1270	99/128/118 e
HP 1100/2100/5000	92/159/375 e
Epson GT7000/Photo/GT10000	56/68/275 e
Microtek 35T+/6400XL dia	86/215 e

2000 július 3.-i nettó árak!

VISZONTELADÓKNAK MÉG KEDVEZŐBB ÁRON

Tilia-Computer Kft.

1117 Budapest, Bercsényi u. 32/b.
(A budai Skála mellett.)

Tel/Fax: 365-0027, 361-4868
tiliacomputer@matavnet.hu
www.tilia.hu

CHIP

Ha előfizet, olcsóbb!

1 évre 10 416 Ft, fél évre 5208 Ft.

Telefon: 349-4768
e-mail:
terjesztes@vogel.hu

CHIP

Nem tudja mi az a LINUX?
Vagy tudja, de még nem használta?
Vagy használta már, csak szeretné profi szinten megismerni?
NÁLUNK mindezt megtanulhatja!

LINUX tanfolyamok

alapoktól a profi szintig

Linux: 36 óra
Linux rendszergazda: 40 óra

****

WEBMESTER tanfolyamok

HTML, Design, Javascript, DHTML, CGI/Perl, Webes adatbáziskezelés

Webmester alapok: 40 óra
Webmester: 80 óra

****

Tel: 33-05-995, 31-17-211
web: www.tradegate.hu
e-mail: info@tradegate.hu

PRO MANAGEMENT
Vezetői Tanácsadó Kft.

Dinamikusan fejlődő informatikai szolgáltatócég (hálózatépítés, üzemeltetés) megbízásából

SALES MANAGERT

keresünk.

Feladata:

- számítógépes hálózatok, szerverek, aktív hálózati elemek értékesítése,
- a meglévő ügyfélkapcsolatok ápolása.

Ideális pályázónk:

- ✔ felsőfokú műszaki vagy kereskedelmi végzettséggel,
- ✔ tárgyalóképes angolnyelv-tudással,
- ✔ értékesítési gyakorlattal,
- ✔ saját gépjárművel rendelkezik.

Ha szívesen csatlakozna egy fiatal szakemberekből álló, sikeres csapathoz, kérjük, küldje el pályázatát a 62/2000 projektszám megjelölésével a következő címre:

1065 Bp., Révay u. 22.
E-mail:
promanagement@matavnet.hu

Linux

Szolgáltatásaink:

- Linux konzultáció
- Linux support
- Linux szerverek
- Linux munkaállomások
- Heterogén hálózatok
- Egyedi igények kiszolgálása

Kérje szakemberünk személyes segítségét illetve ajánlatunkat!

Pilátus–Comp Kft.
www.linux.co.hu
Telefon: 2149730 Fax: 2144070

Hangtalan beszéd

A helyi hálózatok létrejöttével egyes rendszerekhez készültek üzenetküldő és társalgóprogramok. Az Internet térhódításával a személyek közti kommunikáció erre a területre is kiterjedt. Az Odigo ebben különlegességnek számít.

A Neten ma már sokféle kommunikációs lehetőséget használhatunk. Közismert, népszerű szolgáltatások a fórumok (üzenő- vagy hirdetőtáblák). A Java programnyelv lehetőséget ad arra, hogy Web-helyen társalgót működtessünk (például a Sonique zenei lejátszó Web-helyén találunk ilyet). Külön kategória az instant messengerek (azonnali üzenetküldők) világa, melynek legismertebb képviselője a ma már több mint 70 millió taggal bíró ICQ. Bár az Odigo ifjú titán ebben a világban, szépen gyarapszik a közössége.

A kommunikációs központ

Az Odigo alapfeladatként ugyanazt végzi mint az ICQ. Kommunikációs központjában üzeneteket, Web-címeket, file-okat küldhetünk, fogadhatunk, barátainkkal társaloghatunk írásban és szóban (a videokonferencia lehetőségén is dolgoznak a fejlesztők).

Az Odigo közösségében az a szokás, hogy ha valaki megszólít minket a világ valamely részéről, üzeneteket váltunk vele, és ha szimpatikusnak találjuk az illetőt, felajánlhatjuk, hogy felvesszük őt a barátaink névsorába. Ezután már figyelhetjük az Odigo ablakának jobb szélén lévő fülére kattintva, hogy ő is csatlakozott-e az Internethez, és ha igen, azonnal beszélgethetünk vele. A kapcsolat akkor sem veszett el, ha visszautasítja barátsá-

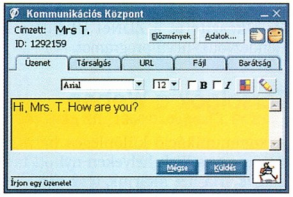

A különféle kommunikációs formák

gos közeledésünket, ugyanis a kapcsolatok listájában megtalálható a neve, és ha rákattintunk arra, küldhetünk neki üzenetet. Ha olyan személy szerepel barátaink névsorában, akivel egy ideig nem kívánunk társalogni, mellőzöttjeink lajstromára tehetjük. E zárlat bármikor feloldható.

Együtt böngészők

A program egyik különlegessége, hogy azokkal is beszélhetünk, akikkel ugyanazt a Web-helyet böngésszük! A tálcán, az óra mellett helyet foglaló kék színű Odigo ikon zöld színűre vált, ha az általunk meglátogatott helyen

Az Adatkártyában a regisztráció során megadott adatokat tekinthetjük meg

\CIKKEK\ODIGO. CHIP-CD, 2000/9
- www.odigo.com
- Odigo-rajongók oldala: www.odigo.org
- Sonique: sonique.lycos.com
- ICQ: www.icq.com
- ZDNet: www.zdnet.com
- AOL Instant Messenger: www.aol.com/aim
- Yahoo! Messenger: messenger.yahoo.com

Virtuális érzelem

Az írásos kommunikációban is ki kell valahogyan fejezni a lelkiállapotunkat, gondolatainkat, érzéseinket, amelyeket beszélgetőpartnerünk másként nem tudna meg, hiszen nem lát bennünket. Erre születtek az úgynevezett smileyk, amelyek a legalapvetőbb, gyakorlatilag minden kódkészletben megtalálható karakterekből születnek, tehát nincs szükség semmilyen különleges szerkesztőre a használatukhoz, ráadásul még a csak betűket és írásjeleket ismerő terminálokon is elővarázsolhatók.

A két leggyakrabban használt jel a mosoly, nevetés, illetve a szomorúság kifejezésére szolgál, de megvannak ezek „gyárilag" fokozott formái is, a röhögés vagy a sírás, esetleg a cinkos mosoly. Ezekből szinte minden érzelem jelzése levezethető.

Az alábbiakban az AOL Instant Messenger beépített jelkészletét mutatjuk be – ez a legelterjedtebb –, mellette láthatók ugyanazok a kifejezések karakterekből is.

Alapvető érzelmek

:-) mosoly, nevetés, öröm

:-D röhögés

8-) cinkos mosoly

:-(szomorúság

Jelbeszéd

:-! „Ne beszélj!"

:-$ Tabu azaz „váltsunk témát".

Hangsúly

>:o Ordítva mondom...

:-\ Ejnye-bejnye!

Érzés

:-[szégyen

- www.eff.org/papers/eegtti/eeg_286.html
- www.gosmiley.com
- www.smilie.org
- www.cg.tuwien.ac.at/~helwig/smileys.html
- home.voyager.co.nz/smiley.htm

Giczy Gergő

más is tartózkodik. Hogy ki, megtudhatjuk, ha az Odigo paneljén az *Együttböngészők* fülre kattintunk. Azonnal indul a radar, hogy feltérképezze a terepet. Miután befejezte, elkészíti a statisztikát: megtudjuk, hogy hányan tartózkodnak azon a Web-helyen, és hányan ugyanazon az oldalán. Zöld színű ábrák jelzik az ugyanazon a Web-helyen, piros színűek pedig az ugyanazon az oldalon lévőket. Ez az új technológia felkeltette a Web egyik hatalmas portáljának, a ZDNetnek az érdeklődését is: elkészítette a ZDNet IR (Instant Rendezvous) nevű programot.

Társalgók a Weben

A kommunikáció különleges helyszínei az egyes Web-helyeken nyitott társalgók. Ha azt akarjuk tesztelni, hogyan működnek ezek, érdemes ellátogatni az Odigo Web-helyére, ahol a társalgó valódi világközpont.

Zajlik az élet, különféle nációk különféle nyelven és különféle írásrendszerben kommunikálhatnak egymással. Ugyancsak az *Együttböngészők* fülről érhető el, ha rávisszük az egeret a jobb oldali kis gombra (belépés a társalgóba), megtudhatjuk az eszköztippben, hányan tartózkodnak a társalgóban. Rákattintva megnyílik a társalgó IRC stílusú ablaka, és már zajlik is az élet körülöttünk – bekapcsolódhatunk a csevelybe. Egy kiválasztott személlyel magánbeszélgetést folytathatunk, de a kommunikáció többi formáját is használhatjuk (üzenetküldés, file-átvitel, Web-cím küldése). Ahogy újabb és újabb helyeket látogatunk meg a böngészőnkkel, a társalgó ablakának tartalma (és a résztvevők száma) dinamikusan változik. Ha továbbra is ott akarunk maradni egy társalgóban, lehetőség van arra, hogy egy másik címen is belátogassunk ilyen csevegőhelyre.

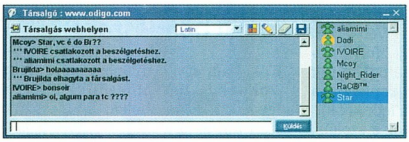

Ilyen társalgót mindenhol nyithatunk!

Adatkártya

Amikor első alkalommal regisztráljuk magunkat az Odigo közösségében, a Regisztrációs Varázsló vezet minket végig. Hatalmas képgyűjteményből választhatunk magunknak jellemet, amely minket fog szimbolizálni a többiek felé. A Varázsló nemcsak a szokásos adatokra (nem, ország, foglalkozás stb.) kíváncsi, hanem arra is, milyen szándékkal vagyunk jelen a közösségben és milyen a hangulatunk. Ha van mikrofonunk, érdemes bejelölnünk a hangos társalgást, mert akkor meghívhatnak minket egy hangos csevelyre is. Az itt közzétett adatokat mások bármikor lehívhatják, ha a mi nevünkre bukkannak.

Az *Eszközök* menüből elérhető *Tulajdonságok* ablak *Állapot* fülén többféle opcióból kiválasztva határozhatjuk meg, hogy milyen szinten vagyunk láthatók, milyen a hangulatunk, és milyen szándékkal vagyunk fönt a Weben. Ezek az információk is megjelennek az Adatkártyán, és az Odigo ablakának jobb alsó sarkában is megtalálhatók a hozzájuk társított ikonok.

Cetlik és egyebek

Ha tetszik egy Web-oldal, vagy ha mondanivalónk van valaki számára, esetleg hirdetni, reklámozni kívánunk valamit, rövid szöveges üzenetet, cetlit csatolhatunk egy Web-helyhez, amit aztán az arra járók elolvashatnak. A szöveget bármikor módosíthatjuk, de le is szedhetjük a cetlit, ha már elvesztette aktualitását.

Az úgynevezett *Honlapszem* arra ad remek lehetőséget, hogy a saját Web-helyünkön vagy bármilyen más Web-helyen ellenőrizzük a mozgást. Figyeli, hogy a megadott Web-címen hány látogató fordul meg, hány cetlit tűztek ki, és hány fő láthatatlan. Amint látogató érkezik, máris jelez, hogy kapcsolatba léphessünk az érkezővel.

●

Az Odigo jól megfér más kommunikációs programok mellett is. Legfőbb erénye, hogy plug-injei jóvoltából tudjuk tartani a kapcsolatot más közösségekben szerzett barátainkkal. Az Odigo fejlesztőcsapata először az ICQ-hoz készített plug-int, aztán következett az AOL Instant Messenger. Legutoljára a Yahoo! Messengerhez adtak közre modult, amelyhez az Odigo Web-helyének letöltési szekciójában juthatunk hozzá. Így egy programmal akár öt közösséget is elérhetünk.

Herczeg József Tamás

1066 Bp.,Ó u. 35.
Tel /Fax: 331-59-62,
http//:www.netdesign.hu,
E-mail:info@netdesign.hu,

MULTIMÉDIA PC:
Amptron PIII WMV i810
PII Celeron 433 MHz
7,5 GB LCA HDD
64 SD RAM
48x CD, 1.44 FDD
8MB 4xAGP VGA
FAX56.6 K, SB
ATX MiDi,Egér,Bill.
99.900,-
OTP : 5403.-/hó

OFFICE PC:
A PIIIWMV i810
FCPGA 566 MHz CPU
15.2 GB Q Lct8
64 SD RAM
119.900,- 52x CD, 1.44 FDD
SB Pro Compatible
8MB 2xAGP VGA
ATX Midi,Egér,Bill.
OTP: 6840.-/hó

OPTIMAL PC:
Amptron 3754 133MHz FSB
CeleronII 600 MHz CPU
20,4 GB Q Lct8 5400rpm
64 SD RAM
52x CD, 1.44 FDD 129.900,-
SB , FAX56.6K, LAN10/100
16 MB 4xAGP TNT2
ATX Midi,Egér,Bill. OTP: 7.090.-/hó

IBM ThinkPad570
Mobile PentiumII 300MHz
4GB HDD
64MB SDRAM 349.900,-
NeoMagic MagicMedia 256AV
CrystalSound SoundFusion
PCI hangkártya
56K integrált modem

PROFESSIONAL PC:
ABIT SL 6 i815 133Mhz
P!!!Slot1 700 MHz CPU
30,4 GB Q Lct 10 7200 rpm
128 MB SD 133MHz
339.900,- 104S DVD, 1.44 FDD
SB LIVE, 56.6 K FAX
Matrox G400 32 MB DUAL
ATX Midi ,Egér,Bill.
OTP: 18.550.-/hó

AMD TYPE PC:
ABIT KA 7 200 MHz
AMD 700 MHz CPU ATHLON
20,4 GB Q Lct 10
128 MB SD 133MHz
52x CD, 1.44 FDD 239.900,-
SB LIVE, 56.6 K RW
Matrox G400 32 MB DUAL
ATX Midi ,Egér,Bill.
OTP: 13.100.-/hó
HITEL AKCIÓ !!!
OTP BANK
netDESIGN STUDIO
OTP ügyintézés a helyszínen azonnal.
Áraink nettó árak ! Árváltoztatás jogát fenntartjuk.

A CHIP Magazin és a PC GURU minden száma két CD-ROM-mal jelenik meg.

Ha előfizet, olcsóbb.

Megrendelés esetén kérjük, hogy a mellékelt megrendelőlapot töltse ki nyomtatott nagybetűkkel, és küldje vissza postán vagy faxon (350-8731)

Előfizetem a CHIP Számítógép Magazint:

❑ példányban egész évre 10 416 forint ❑ példányban fél évre 5208 forint

Előfizetem a PC GURU-t:

❑ példányban egész évre 14 112 forint ❑ példányban fél évre 7056 forint

Az előfizetés kezdete: 2000/.....szám

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: ☐☐☐☐ .....

Fizetés módja: ❑ csekken (a kiadó biztosítja) ❑ átutalással

Kelt: .....

.....

Aláírás

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

2000/9

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség.

Megrendelem az alábbi kiadványokat:

❑ példányban CHIPTÁR 13 Windows 98, CD-melléklettel, 1120 forintért!
❑ példányban CHIPTÁR 15 Mozivarázs otthon, CD-melléklettel, 1232 forintért
❑ példányban CHIPTÁR 16 Windows 2000, CD-melléklettel, 980 forintért
❑ példányban PC GURU Special I., 3 teljes játékkal, 1555 forintért
❑ példányban PC GURU Special II., 3 teljes játékkal, 1555 forintért

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: ☐☐☐☐ .....

Fizetés módja: ❑ csekken (a kiadó biztosítja) ❑ átutalással

Kelt:.....

.....

Aláírás

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

Kedves Olvasónk!

Mint tapasztalhatta, a CHIP Magazin folyamatosan arra törekszik, hogy biztos útjelző legyen az Ön számára az informatika egyre szövevényesebb világában. Ennek a segítségnek szerves része a CHIP-CD-n közölt anyagok sokasága. Kérjük, segítsen, hogy a jövőben is teresen szolgálhassuk az Ön igényeit. Töltse ki, és adja fel postán az alábbi, bérmentesített kérdőívet. Segítségét köszönjük.

A kérdőív visszaküldői között ajándékokat sorsolunk ki.

1. **Van-e az Ön gépében DVD-meghajtó?**
   ☐ van
   ☐ nincs
2. **Ha nincs, szándékában áll-e az elkövetkező 3 hónapban DVD-meghajtót vásárolni?**
   ☐ igen
   ☐ nem
3. **Ha van DVD-meghajtója, használja-e filmek nézésére?**
   ☐ igen
   ☐ nem
4. **Használt-e már DVD-n terjesztett szoftvert vagy játékot?**
   ☐ igen
   ☐ nem
5. **Ha választhatna, hogy a CHIP jövőben CD-n vagy DVD-n adja közre kiegészítő anyagait, Ön melyik hordozót választaná?**
   ☐ továbbra is 2 darab CD-t
   ☐ DVD-t
6. **Milyen mértékben hasznosítja a CHIP-CD-n közzétett SAC-gyűjteményt?**
   ☐ Gyakran, a napi munkám során.
   ☐ Alkalmanként, egy-egy ritka probléma megoldásához keresek benne szoftvert.
   ☐ Egyáltalán nem használom.
7. **Használja-e a CHIP-CD keresőrendszerét?**
   ☐ igen
   ☐ nem
8. **Kérjük, osztályozza 1-től 5-ig a CHIP tartalma és a CD-melléklet közötti kapcsolatot!**
   (1: a CD és a lap egymástól független; 5: a CD szervesen illeszkedik a lap tartalmához.)
   1 ☐
   2 ☐
   3 ☐
   4 ☐
   5 ☐

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

A CHIP Magazin és a PC GURU minden száma két CD-ROM-mal jelenik meg.

Ha előfizet, olcsóbb.

Megrendelés esetén kérjük, hogy a mellékelt megrendelőlapot töltse ki nyomtatott nagybetűkkel és küldje vissza postán vagy faxon (350-8731)

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség.

Név: .....

Cím: ☐☐☐☐.....

.....

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

Kedves Olvasónk!
Mint tapasztalhatta, a CHIP Magazin folyamatosan arra törekszik, hogy biztos útjelző legyen az Ön számára az informatika egyre szövevényesebb világában. Ennek a segítségnek szerves része a CHIP-CD-n közölt anyagok sokasága.
Kérjük, segítsen, hogy a jövőben is sikeresen szolgálhassuk az Ön igényeit. Töltse ki, és adja fel postán az alábbi bérmentesített kérdőívet.
Segítségét köszönjük.
A kérdőív visszaküldői között ajándékokat sorsolunk ki.

Számítógépet nemcsak árusítunk,

hanem, ha elromlik, meg is javítjuk!

QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Qwerty Computer – a szakszerviz
1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377 Fax: 385-2687
E-mail: qwerty@qwerty.hu Nyitva: hétköznap 10–18 óráig

Három év alatt másodszor!

Köszönjük, hogy az OLYMPUS CAMEDIA C-3030ZOOM digitális fényképezőgépét EISA díjjal jutalmazták.

Büszkék vagyunk rá!

EUROPEAN IMAGING AND SOUND ASSOCIATION
EISA AWARDS
DIGITAL CAMERA 2000-2001
Olympus Camedia C-3030

OLYMPUS
A Digitális Specialista

DIGITCAM
A DIGITÁLIS PARTNER

Nikon D1

Tipa Award 2000-2001:
Best Digital Professional Product

Nikon Coolpix 990

Tipa Award 2000-2001:
Best Digital Compact Camera

Boltunk Nikon és Fujifilm digitális szaküzlet és bemutatóterem.

EXTREME

Digitális Mintabolt
H-1072
Rákóczi út 4-6.
Astoria Üzletház I. em.
Tel: (36-1) 235 05 70, 71
(36-1) 352 16 77/ 30m
Fax: (36-1) 235 05 72

Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés
H-1037
Kunigunda útja 66-68.
Tel/Fax: (36-1) 250 4303,
(06-30) 9849 822
www.digitcam.hu
digitcam@elender.hu

DigitCam. Együtt növünk az igényekkel.

Üzletünkben megtalálhatja a Casio, Fujifilm, Kodak, Nikon, Olympus és Ricoh digitális kínálatát.

NAPILAPOK

HETILAPOK

HAVILAPOK

MAGAZINOK

IDŐSZAKI KIADVÁNYOK

TERJESZTŐK

TELEKOM-MUNIKÁCIÓ

KÖZTERÜLETI REKLÁMOK

ELADÁSHELYI REKLÁMOK

KIÁLLÍTÁSOK ÉS VÁSÁROK

ÜGYNÖKSÉGEK, NYOMDÁK

Media Asz

MÉDIA HIRDETÉSI ÁRAK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK
17. kiadás 2000. szeptember
CD-melléklettel

HIRDETÉSI ENCIKLOPÉDIA

3811 *hirdetési lehetőség részletes adataival*
650 oldalon *tarifatáblázatokkal, térképekkel, összehasonlító táblázatokkal és cikkekkel,*
9 színnel *elkülönített fejezet,*
4 féle regiszter: *név, település, tartalom és kiadó szerint.*
2 ingyenes *szolgáltatással: felvilágosítás a kiadónál illetve Faxbank*
(Tel.: 233-3666/1155#)

Mindez: **3170,- Ft** + áfa

Kiadó: S&S Karakter Kft.®
1055 Bp. Honvéd u. 40.
Tel: 302-4013, 302-7288, 475-0802, 332-0611
Fax: 475-0803
E-mail: mediaasz@hungary.net

CORG® COMPUTER

Digitális Videó és Audió Centrum

DV ESZKÖZÖK
DV editáló rendszerek
– Canopus, Pinnacle, Matrox
DV kamkorderek
– SONY, Panasonic, Canon
DV bemenetek kialakítása kamkordereken

MPEG-I RENDSZEREK
Videó prezentációhoz, adatbázisokhoz, multimédia katalógushoz

MPEG-II RENDSZEREK
Professzionális archiváláshoz, DVD authoring-hez

MJPEG RENDSZEREK
DPS Reality és Velocity
– professzionális animációhoz, utómunkához

CORG COMPUTER KFT. 1111 BARTÓK BÉLA ÚT 46. TEL.: 466-6675, 381-0135 FAX: 365-6165

http://www.corg.hu

www.videopart.hu

Internet Áruház

Video-Part Kft.

Panasonic

1092 Bp., Ferenc krt. 26, 46.

Szuper árak!

PINNACLE SYSTEMS

Tel.: 456-3000, F:217-1288

Klasszikus márka új köntösben, Olivetti újra Magyarországon!

Az Olivetti új termékeivel minden érdeklődőt szeretettel várunk az őszi BNV-n a D pavilon 303/c standján.

PRINTREX office technology

A PRINTREX Bt. az Olivetti hivatalos disztribútora.

olivetti
Színfolt az irodatechnikában

Pénzkeresés az Interneten

Az internetes reklámpiac gyermekkorát éli, de már látszik a benne rejlő nagy üzlet. Cikkünk a hálózatos rendszerű (MLM – Multi Level Marketing típusú) reklámozásban rejlő üzleti lehetőséget vizsgálja.

Egyre nagyobb méreteket ölt az Interneten az e-business, vagyis az elektronikus kereskedelem. Az ember otthonról, karosszékből megrendelhet bármit. Utána néhány napon belül házhoz szállítják a kiválasztott terméket. Ha ezeket a termékeket a gyártók, kereskedők nem reklámozzák, a potenciális vásárló talán sohasem fogja megtalálni azt, amire vágyott.

Hozzávetőleg másfél éve indult az első, kifejezetten MLM-reklámozásra szakosodott cég, az AllAdvantage. Ők alkalmazták először azt a módszert, hogy a nagy reklámcégek megkerülésével juttatják el közvetlenül a felhasználókhoz a szponzorok hirdetéseit, miáltal egyszerűbb és olcsóbb lett a reklámozás.

Az internetes hirdetés két módon érhet el a célcsoporthoz: közvetett és közvetlen úton. A közvetett változatnál egy Web-mester elhelyezi a szponzor, azaz a termékforgalmazó hirdetését (ezek az úgynevezett bannerek) a saját Web-oldalain, és ha a látogatók közül valakinek megtetszik az adott termék vagy szolgáltatás, akkor rákattinthat a reklámra, és így eljuthat a forgalmazóhoz. Ezért a Web-hely tulajdonosa egy bizonyos összeget kap a szponzortól, attól függően, hogy hányan voltak kíváncsiak a hirdetésre.

- www.spedia.net
- www.cashsurfers.com
- www.desktopdollars.com
- www.paid4surf.com
- www.getpaid4.com
- www.surf2web.com
- www.dollar-web.com
- www.itadsup.com
- www.onesrc.com
- www.surfingprizes.com

Egyes cégek közvetlenül e-mailben juttatják el a felhasználóhoz a hirdetéseiket. Ez meglehetősen udvariatlan formája a reklámozásnak – a felhasználók döntő többsége rossz néven is veszi az ilyen „zaklatást".

Ma a legelterjedtebb és legjobban kifizetődő formája a reklámozásnak a reklámablak. Ez kis programocska, amely a felhasználó számítógépén fut, és bizonyos időközönként reklámok váltakoznak rajta. Minél több számítógépen futnak e programok, annál több felhasználóhoz jut el a reklámok üzenete – vagyis annál több a potenciális vásárló, és a reklámozón keresztül a reklámcégek bevétele.

A reklámcégeknek tehát érdeke, hogy minél többen nézegessék a

Magyarországra is érkeznek csekkek

hirdetéseket, ezért bevételük egy részét visszaforgatják és bónusz formájában szétosztják azok között, akik vállalják ezeknek a hirdetéseknek a nézegetését. Azért, hogy ösztönözzék új tagok toborzását, bevezették az úgynevezett ajánlói (referral) rendszert.

Ha elmeséljük egy barátunknak vagy ismerősünknek ezt a kiváló kereseti lehetőséget, és ő is úgy dönt, hogy belép, akkor jelentkezéskor megteheti, hogy minket jelöl meg ajánlónak. Így a cég feljegyzi, hogy az új tag a mi segítségünkkel lépett be, és úgy honorál, hogy a ránk hivatkozó emberek által összegyűjtött pontok után jutalékot kapunk. Félreértés ne essék! Nem az ő keresetükből vonják le az ajánlónak fizetett jutalékot, hanem mindenki megkapja a maga által összegyűjtött teljes összeget, valamint az ajánlók ezen felül még a bónuszt is. Ezt a fastruktúra több szintjén keresztül is nyilvántartják, azaz az ajánlottunk ajánlottainak forgalma után is kapunk bónuszt, persze kevesebbet.

Fontos, hogy csak a forgalom után adható bónusz, mert van néhány cég, amely azért fizet, ha a felhasználó új tagokat szervez be. Az ilyen cégek általában magas összegeket ígérnek (1–2 dollártól akár 30–40-ig, de létezik 400 dolláros is). Ezt nevezik hétköznapi nyelven pilótajátéknak, hiszen az ígért összegek mögött reklámok nézegetésével töltött idő – azaz reklámbevétel – hiányában nem lehet megfelelő fedezet. Az ilyet ígérő cégeket legjobb messze elkerülni.

Ajánlók

A bónuszrendszer ellenére nem arról van szó, hogy az ajánlók az ismerőseikből, barátaikból gazdagodnának meg! Egyrészt nem elég minél több ránk hivatkozó embert szerezni, mert ha ők nem dolgoznak, azaz nem futtatják a reklámablakokat, akkor sem nekik, sem az ajánlónak nem lesz több pénze. Másrészről ne felejtsük el, hogy attól az embertől, aki ezt a lehetőséget javasolta, a ránk való hivatkozásért cserébe kaptunk is valamit: információt egy pénzkereseti módról – vagyis megérdemli a forgalmunk után járó bónuszt! A reklámcégek lehetőséget adnak arra, hogy barátainknak és ismerőseinknek e-mailben írjunk erről. Viszont ha idegen embereknek küldünk ilyen leveleket, vagy eltérő témájú levelezési listán osztjuk meg ezt másokkal, azt a cég bünteti, és azonnal felfüggeszti tagságunkat.

Mint minden új felhasználó, mi is azt fogjuk tenni a bevételünk növelése érdekében, hogy minél több embernek elküldjük ezt az információt. Ez kölcsönös kapcsolat: az ajánló pénzt kap cserébe azért,

hogy mivel már régóta foglalkozik ezzel, probléma esetén segíteni tud nekünk. A következő szinten pedig már mi fogjuk megkapni ezt a bónuszt a ránk hivatkozó emberek forgalma után.

Így növekszik az adott cég, és lesz egyre több tagja – a növekvő taglétszám azonban nem jelenti azt, hogy ugyanazt a pénzösszeget kellene többfelé szétosztani, mert minél több felhasználó nézi a reklámokat, annál több ember fog vásárolni, így nő a szponzor bevétele, tehát többet fog költeni hirdetésekre (is). A növekedést látva pedig egyre több cég (szponzor) dönt majd úgy, hogy így reklámozza termékeit, és ezáltal a mi bevételeink is nőnek majd.

A reklámablak

Első lépésként be kell jelentkezni egy reklámozással foglalkozó céghez, ezután le kell tölteni egy programot, amin a hirdetések fognak futni. Ezek a reklámablakok általában 2–3 cm magasak, és cégtől függően a képernyő tetején vagy alján helyezkednek el, egy részüket pedig tetszőleges helyre húzhatjuk. A program fél–egy percenként új reklámokat tölt le és jelenít meg, tehát amíg fut, aktív Internet-kapcsolattal kell rendelkeznünk. A cégek letöltött reklámonként a szponzoroktól egy bizonyos nagyságú összeget kapnak, az így befolyt pénz 40–60%-át pedig szétosztják a reklámablakot futtató felhasználók között.

Vásárolnunk nem kell, elég ha látjuk a hirdetéseket. Bizonyos megkötéseik viszont a cégeknek is vannak. A reklámoknak csak akkor van értelme, ha eljutnak a potenciális vásárlóhoz, azaz ebben az esetben a felhasználónak végig a gép előtt kell ülnie, amíg a programokat futtatja. Ezt úgy ellenőrzik, hogy figyelik az egér mozgását, vagy egy bizonyos időközönként megjelenő ablakokra kell kattintani. Az egyik cégnél még aktívan böngészni is kell az Interneten stb. Ha egy percig magára hagyjuk a gépet, akkor leáll a pontok vagy órák számolása, és csak akkor folytatódik, ha visszatértünk és mozgatjuk az egeret.

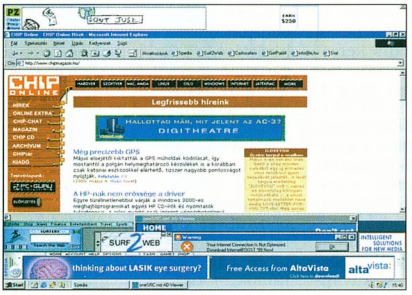

Marad hely dolgozni

A cégek büntetnek azért is, ha úgy próbálunk meg több pénzhez jutni, hogy távolléttünkben más programok szimulálják ottlétünket, azaz mozgatják az egérkurzort, kattintgatnak stb. Ezt a csalást egyébként kisebb-nagyobb sikerrel tudják csak felfedezni...

Így mindenki jól jár: a támogatók olcsóbban tudnak hirdetni, mi, felhasználók pedig pénzhez jutunk. Cégenként változik az egy óra alatt megkereshető összeg, 0,2 dollártól akár 1,25 dollárig, de egyszerre több cég programját is futtathatjuk, így megtöbbszöröződhet bevételeinket. Keresetünket az adott reklámcég Web-helyén tudjuk megnézni egy statisztikában.

Megjegyzendő: a programok csökkentik a képernyő felhasználható méretét, de 3–4 reklámablak mellett még bőven el lehet férni, kellően nagy felbontásban pedig akár 8–10 is futhat.

Mennyi pénz?

Mennyit lehet ezzel keresni? Ha naponta három–négy órán keresztül kapcsolódunk az Internetre, és ezalatt legalább egy program fut, akkor egy hónap alatt cégenként nagyjából 10–12 ezer forint gyülhet össze a bónuszpontokat leszámítva. Mint írtuk, több program egyidejű futtatására is van lehetőség, és ha sok ilyen programot futtatunk, akár 80–100 ezer forint is összejöhet. Egy átlagos Internet-használó 3–4 reklámablakkal havi 30 ezer forint körül kereshet. Most már egyre kedvezőbb feltételek mellett használhatjuk a Netet: modemes elérés esetén az Internet-előfizetés díja és a telefonszámla ma már együttesen nem éri el a 9 ezer forintot. Persze a bónuszok jóval nagyobb – cégenként eltérő összegű – bevétellel kecsegtetnek, ezért érdemes tájékoztatnunk az új lehetőségről – és ajánlókódunkról – közeli ismerőseinket. A cégek nagy része amerikai, ezért amerikai dollárban fizetnek, amit csekken kapunk meg. A csekkeket a legtöbb hazai bankban be tudjuk váltani, persze különböző feltételek mellett. E célból egyébként érdemes külön devizaszámlát nyitni, mert így egyszerűbbé válik a beváltási procedúra. Előfordulhat egyébként, hogy a beváltás nem lesz zökkenőmentes, mivel a bankoknak sincs még nagy tapasztalatuk ebben, de idővel ez is megoldódik.

●

Ez az üzletág most van fellendülőben, egyre több új cég jelenik meg a piacon, sajnos egy részüktől nem kaphatunk pénzt, mert csak az Egyesült Államokban élő felhasználóknak fizetnek. Magyarországon már rengetegen megkapták az első csekkjeiket, ők az élő bizonyítékai a rendszer működésének.

Geszvein Gellért, Giczy Gergő, Hídvégi Gábor

Segítség magyarul

Az Interneten egyre több oldal foglalkozik ezzel a témával, de a legtöbb nem nyújt elég információt és segítséget a leendő felhasználóknak. Kiindulópontnak nagyon jó a Gazdagság című Web-hely, ahol rengeteg információt kaphatunk az egyes cégekről, követelményeikről, fizetési feltételeikről. Nagyon jól kidolgozták, még az angolul nem beszélők is könnyedén neki tudnak kezdeni a pénzkeresésnek.

Megtalálhatjuk itt az összes Magyarországra fizető céget, és a friss hírek mellett egyre több új szolgáltatás leírását olvashatjuk. Egy helyről gyorsan és egyszerűen kérdezhetjük le egyenlegünket az összes cégnél, valamint a pontok alapján azonnal kiszámíthatjuk, hogy eddig mennyi pénzt kerestünk. Segítséget nyújthat még a fórum, a Gyakran Feltett Kérdésekben pedig szinte mindenre megtalálhatjuk a pontos választ.

- www.gazdagsag.ini.hu
- www.gazdagsag.hu

Dexter DH

FEFO PC-k pontosan az Ön igénye szerint

FEFO Dexter DH - *High-End Gaming*

A FEFO Dexter desktop számítógépek elsősorban az otthoni felhasználók igényeit elégítik ki. Legfőbb jellemzőjük a rugalmas konfigurálhatóság és bővíthetőség, valamint az élvezetes játék és multimédiás felhasználást nyújtó, fejlett audió és videó rendszer. A Dexter család egyes tagjai más-más árkategóriák szerint optimalizátak. A DH a legmagasabb minőségi és teljesítmény követelményeket is kielégítő Dexter típus.

intel inside pentium III

- 800MHz Intel® Pentium® III processzor, 133MHz
- Intel® 815 chipset, ASUS alaplap, U100, 4xAGP
- 256 MB PC133 SDRAM (2x128MB)
- 20 GB, ATA100, 7200RPM, 8.5ms, 2MB c. HDD
- 16 x DVD / 40 x CDROM, Pioneer DVDROM
- 32 MBDDR Creative Annihilator 2 GeForce2 GTS
- SoundBlaster Live Player, 4 hangszórós audió
- WT810 Fefo workstation ház, 300W tápegység

499.900,- +áfa - tól

FEFO Computer

Az INTEL, INTEL INSIDE, PENTIUM az INTEL CORPORATION védjegyei.

1073 Budapest, Barcsay u. 6.
T.:352-8870, F.:352-1620
barcsay@fefo.hu

7621 Pécs, Munkácsy u. 9.
T.:(72)516-316, T+F.:(72)516-317
pecs@fefo.hu

6722 Szeged, Gogol u. 4.
T.:(62)424-719, T+F.:(62)422-386
szeged@fefo.hu

9022 Győr, Stelczer u. 3.
T.:(96)311-725, T+F.:(96)335-116
gyor@fefo.hu

www.fefo.hu

VÁSÁROLJON EGÉRREL!

Rendeljen Interneten

az ARECONET irodaszer-áruházból!

Minden kategóriában, folyamatosan bővülő választékunkkal állunk rendelkezésére! Iskolaszerek, design csomagolópapírok, öntapadó füzetboritók széles választékát találja internetes áruházunkban!

MAGIC-HORSE

ARECONET

www.areconet.hu és www.irodaszer.com

ARECONET VEVŐSZOLGÁLAT

1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0158, fax: 331-0340

INTERNET START UP

In Deutschland

Sie haben Lust, als

IT-MANAGER/IN

den Aufbau und Erfolg in einem kleinen schlagkräftigen Team von Anfang an mit zu gestalten?

Wir sind ein e-commerce Start-Up zweier renommierter Firmen mit Sitz im Rhein-Main-Gebiet. Der Geschäftszweck unseres Unternehmens ist der Aufbau eines Business to Consumer Zielgruppenangebotes im Internet. Unsere Leistungsstärke basiert auf einem engen Zusammenspiel von redaktionellen Inhalten (Content), zielgruppenspezifischem Sortimentsangebot (Commerce) und virtueller Gemeinschaft (Community).

Im Rahmen dieses Joint Venture übernehmen Sie die Verantwortung für

- die Erarbeitung des technischen Konzeptes
- die Systementwicklung/-auswahl und Implementierung der Plattform
- die Konzeption und Aufbau der WebSite
- den Aufbau von Datenbanken
- das Schnittstellenmanagement und
- die Sicherstellung der Prozessabläufe

In dieser Funktion sind Sie dem Geschäftsführer direkt unterstellt.

Sie lieben Freiräume und Verantwortung? Wir bieten sie Ihnen. Wir schätzen Mitstreiter, die sich gerne für den Erfolg engagieren, die pragmatische Lösungen theoretischen Lösungen vorziehen und gerne im Team arbeiten. Sie bringen beides mit?

Natürlich ist die Basis fachliches know how wie:

- sehr gute Kenntnisse der gängigen Internetsprachen (Java, XML), Betriebsysteme und Anwendungen
- Erfahrung bzgl. Konzeption und Betrieb professioneller WebSites
- hilfreich sind darüber hinaus auch Kenntnisse relationaler Datenbanken

Sehr gute Deutschkenntnisse sind unbedingt erforderlich.

Haben Sie Lust uns kennen zu lernen, dann nehmen Sie Kontakt auf mit

OTTO

Katalógusáruház Kft.
1037 Budapest, Fehérítőgyár u. 2.
Ansprechpartner:
Herr Brempel, tel.: 36-1/436-3636

Palm Inc.

Új Palm a láthatáron

Az USA-ban népszerű tenyérgép új típusa jelent meg a piacon, az m100. Az új gép az olcsóbb kategóriába tartozó, kisméretű, és a mai divatnak megfelelően cserélhető előlappal van ellátva, hogy a színe és mintája ne üsse a mobiltelefonét.:)
A megszokott Palm programok mellett új alkalmazások is találhatók benne, például egy NotePad, amely a kézzel írt feljegyzéseket rögzít.
A készülék induló ára 149 dollár, ez a Palm történetében az eddigi legalacsonyabb bevezető ár.
Számos cég – többen között a Kodak, a Northstar Systems és a Singapore Shinei Sangyo Pte Ltd. – jelezte, hogy támogatja az m100-at snap-on kamerával, backup modulokkal, MP3-lejátszókkal és modemekkel.
Valamire azért vigyázni kell az m100 használata közben: nevével ellentétben nem vízálló 100 méterig.

Claudia Schiffer Palm(á)ja

Claudia Schiffer, a neves topmodell és a Palm egy különleges kiadású gépet dobott piacra, Palm Vx Claudia Schiffer Edition elnevezéssel. A gép az eredetitől az elegáns, eloxált, metálos tengerkék külsejében, valamint szoftverkínálatának bőségében tér el – ez utóbbiakat Schiffer kisasszony saját kis kezével válogatta ki. A Palm ezzel belépett az exkluzív, extra divatos készülékek családjába, ahol vásárlónak a funkcionalitásnál sokkal fontosabb a márkanév és a kinézet, hiszen a készülékek által nyújtott funkciók nagy részét nem is tudja kihasználni. De ez nem is baj, a lényeg, hogy most már ilyen is van, hiszen már igencsak nagy hiány mutatkozott divatos kéziszámítógépekből.

A nevével adja el a Palmot Schiffer kisasszony

Vindigo

Kézireklám

A Vindigo a kéziszámítógépek navigációs alkalmazásainak az egyik vezető fejlesztője, egy „Vindigo Instant Offers" elnevezésű mobil hirdetési program bétatesztelését végzi New Yorkban. A 10 hetes esemény során a felhasználók extra kedvezményeket kapnak a Vindigóval szerződött partnercégektől.
Ha a Vindigo által feldobott hirdetés alapján jutottak az adott céghez. A cégek között van étterem, kávézó, koricsarnok, fitness center, lemezbolt stb.
A hirdetési rendszer kifejlesztéséhez az adta az ötletet, hogy a városi navigációs programok felhasználói a legtöbb esetben egy bolt, egy mozi, egy szolgáltatás helyének megkereséséhez használják a programot, így eleve vásárolnak vagy szolgáltatásokat szeretnének igénybe venni.
Ha pedig ez a szándékuk, egy kedvezményes ajánlatnak vélhetően nem fognak ellenállni.

Mobile Generation Software

Hallgatói mankó

Nehéz sora lehet az amerikai egyetemistáknak, nem tudják követni az oktatás rendjét: az előadások helyét, idejét, az előadó személyét, a szükséges jegyzetek listáját, a vizsgák rendjét, a feladott házi feladatokat, a tesztek eredményét – gyakorlatilag semmit. Valószínűleg ez lehet a helyzet, ha tonnaszámra írnak köszönőlevelet a Mobil Generation Software-nek, hogy kifejlesztette Four.Zero elnevezésű Palm programját, ami képes mindezen információk rögzítésére.
A funkciók tárháza itt még nem ér véget, például megjósolja az év végi osztályzatot az elkövetkezendő zárthelyi eredményének függvényében. Sajnos a programot igen nehéz lenne a hazai viszonyokra alkalmazni, de afelől nyugodtak lehetünk, az USA-ban már egy zseni sem fog érdemtelenül elvesznI azért, mert nem tudta, hogy mikor lesz a következő vizsgája, és melyik jegyzetből kell felkészülnie. Bár azt a program sem tudja, hogy csak az kap ötöst, aki csontot ad a prof kutyájának.

Symbian

Növekedés, veszteséggel

A Psion részesedése a Symbian veszteségében a tavalyi 2,7 millió fontról 4,7 millió fontra növekedett az első fél évben. Pedig a cég alkalmazottainak száma ugyanezen időszak alatt 520-ra nőtt.
A legfontosabb tevékenység az EPOC Release 6.0 fejlesztése, melynek leglényegesebb újdonsága a beszédhang- és adatkezelés integrálása. Az új EPOC funkcionálisan már készen van, jelenleg a bétatesztelése folyik azokkal a hardverekkel együtt, amelyeknek megvásárolták a lincencét. Mindez azt jelenti, hogy az operációs rendszer végleges verziója a harmadik negyedévben láthat napvilágot, míg az első, erre épülő eszközök a jövő év elején jelenhetnek meg.
Az utána következő, EPOC-verzió, a 6.1-es, várhatóan a jövő év közepétől lesz elérhető, és támogatni fogja a GSM hálózatok GPRS üzemmódját, a Bluetooth-t és a WAP 1.2 protokollt.

MPEG4 EPOC-on

A GEO Interactive Media Group Ltd., amely az egyik vezető szolgáltatója a vezetéknélküli videomegoldásoknak, bejelentette, hogy kifejlesztette az Emblaze A2 MPEG4 dekóderszoftver Symbian platformon futó változatát. Ez lehetővé teszi, hogy a jelenlegi és a jövőben megjelenő Symbian-alapú eszközök megjelenítsenek, illetve megszólalhassanak 2G, GSM, CDMA, TDMA, 2.5G 3G típusú celluláris hálózaton át közvetített audio- és videoanyagokat. Ennek rengeteg alkalmazási lehetősége van: például élő videoközvetítést, video-on-demand szolgáltatásokat, video-üzeneteket vagy kétirányú videokonferenciákat stb.

Nemsokára mindennapi lesz a mobil videotelefon

➧ www.emblaze.com

Nagy Zoltán

PSION revo™ a jövő menő kéziszámítógépe

PC Sync
Contacts
Agenda
Email
Sheet
Word

- magyar nyelvű operációs rendszer
- Infrakapcsolat mobiltelefonnal, PC-vel, nyomtatóval
- SMS, email, fax küldés, fogadás
- Internet, WAP böngészés
- 8 MB memória

Akció szept. 15-től:
PSION revo™
+ PSION 56k Travel Modem
+ 1 hónapos korlátlan Elender Internet előfizetés

Információért tárcsázza a helyi tarifával hívható ügyfélszolgálatunkat:
06-40-200-188

www.psion.hu

AZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. MINDEN 1999. JANUÁR 1-TŐL ÁLTALA FORGALOMBA HOZOTT LAPNYOMTATÓJÁNAK LEVILÁGÍTÓEGYSÉGÉRE (LED FEJ) ÉLETTARTAM GARANCIÁT VÁLLAL.

CSEREAKCIÓ!

→ CSERÉLJE VADONATÚJRA RÉGI, MÉG MŰKÖDŐKÉPES LED- VAGY LÉZERNYOMTATÓJÁT! **OKIPAGE10EX** LAPNYOMTATÓ VÁSÁRLÁSA ESETÉN AZ ÁRBA **BESZÁMÍTJUK**!!! ✱ OKI TÍPUS ESETÉN A KEDVEZMÉNY MÉRTÉKE 10.000 FT, MINDEN EGYÉB TÍPUS ESETÉN 12.000 FT.

109.000.-Ft + Áfa

10 lap/perc
600x1200 dpi
DOS, WIN 3.1/95
WIN 98/NT/2000

OKIPAGE 10ex

OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. 1051 BUDAPEST, BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT 12. • HONLAP: WWW.OKIHU.HU
E-MAIL: OKI@OKIHU.HU • TELEFON 327 4070 • FAX 327 4076
NAGYKERESKEDŐ PARTNEREINK • CHS KFT. 06 1 451 3500 • FLAG RT. 06 1 383 0155 • HUMANSOFT KFT. 06 1 270 7600

OKI
People to People Technology

Siemens Scenic 510 AGP

Kis zöld gépecske

A Siemens bővítette noteszgépkínálatát. A Scenic 510 AGP, melynek mérete 49×297×236 mm és 2,6 kg, 366 MHz-es Pentium II processzorral, 128 Mbyte memóriával, 6 Gbyte-os merevlemezzel van felszerelve – e kiépítés bőven kielégíti az általános irodai alkalmazások teljesítményigényét.

A Phoenix BIOS-ú gépen új biztonsági rendszer, az ATA-3 védi a merevlemezt. Az 1,44 Mbyte-os floppymeghajtónak meg kell osztania helyét a Fujitsu Siemens 6-szoros sebességű DVD-olvasójával. Vagy az egyiket vagy a másikat helyezhetjük be a jobb oldali FlexiBay keretbe (mindkét eszköz alapfelszerelés).

Üdítő a Siemens Scenic 510 AGP zöld színe

A gép bal oldali FlexiBay bővítőrészében található az akkumulátor, amellyel 2,5 óráig tud üzemelni. A Scenic 510 AGP tápegysége érdekes szerkezet, ugyanis pontosan olyan méretű és formájú, mint az akkumulátor. Kívülről is használható egy kis csatlakozó segítségével, vagy az akkumulátor helyére illeszthető, az akku ekkor a jobb oldali FlexiBay foglalatban kap helyet. Ennek az az előnye, hogy nem kell külön cipelni a tápegységet, hátránya, hogy ilyenkor sem a floppy-, sem a DVD-meghajtónak nem jut hely. Extrém esetben mindkét bővítőhelyre lehet aksit tenni, ekkor az üzemidő mintegy 5 órára nő.

Az USB port már nem számít kuriózumnak, az AGP portos videoegység is mindennapos dolog. A NeoMagic MagicGraph videochip jó 2D-s teljesítményt nyújt. 3D-s gyorsításra nem képes, de noteszgépnél ez aligha hiányzik. A 13,3 colos TFT kijelző 1024×768-s felbontásra képes.

A Sound Blaster-kompatibilis hangmodul is része a kiépítésnek, miként egy PS/2-es port külső billentyűzet vagy egér csatlakoztatására. A beépített mutatóeszköz a jól megszokott tapipad két gombbal.

A legfontosabb üzemi információk – akkumulátor töltöttsége, töltés, meghajtók működése – a billentyűzet fölötti kis LCD kijelzőn láthatók. Hátránya, hogy semmilyen megvilágítást nem kap, így rosszabb fényviszonyok mellett alig látható.

A gép tartozéka a QuickPort S dokkolóállomás, amely jócskán megkönnyíti a külső eszközök csatlakoztatását. A dokkolón soros, párhuzamos, USB és game port van, emellett monitorcsatlakozó, mikrofon- és vonali bemenet, audiokimenet, tápcsatlakozó, PS/2-es csatlakozó egérhez és billentyűzethez. Továbbá van rajta két PC Card foglalat – ezek kulccsal zárhatók, így bátran benne lehet hagyni bővítőkártyát, kisebb a valószínűsége, hogy ellopják. A dokkoló használata egyszerű, a gépet rá kell helyezni a pozicionáló tüskékre, majd egy kar lehúzásával rögzíteni kell a speciális csatlakozót. Az irodában állomásoztatva a dokkolót a felhasználó mentesül a sokféle periféria állandó dugdosásától.

A Siemens Scenic 510 AGP nettó ára 495 000 Ft, a garancia 3 év.

Dián Krisztián

- Macroda Kft. ☎ 214-2392
- www.siemens.hu
- www.siemens.com

Portocom MultiBusiness

Szétszedhető

A Portocom egyébként sem szegényes noteszgépválasztéka újabb típussal bővült. A MultiBusiness típusnevű gép leglényegesebb tulajdonsága, hogy két részből áll, alapgépből és bővítőegységből.

A kettő együtt nagyméretű, mindent magában foglaló noteszgépet alkot. Ha könnyíteni akarunk rajta, nem kell mást tennünk, mint lecsatolni az alapgépet és a hónunk alá vágni.

Ebben lapul az 550 MHz-es Pentium III processzor, a minimum 64 Mbyte RAM (320 Mbyte-ig bővíthető, a tesztgépben 192 Mbyte volt), valamint a kívánság szerinti kapacitású merevlemez.

A képernyő 13,3 colos, alatta kényelmesen elfér a kompromisszumoktól mentes 88 gombos Windows 98-as billentyűzet. Az 1024×768-as felbontást Ati Rage Mobile videochip biztosítja.

A vékony házban csak egyetlen PC Card foglalatnak van hely, de ez nem okozhat különösebb problémát, mert a MultiBusinessnek beépített mini PCI-os hálózati csatolója és 56K-s modeme van. A hangért a mobilgépekben gyakori Crystal CS4281 hangchip felel.

A bővítőben kapott helyett a DVD- és a floppymeghajtó, egy második akkumulátor, az USB és a 1394-es port csatlakozója, sőt a hangrendszer digitális kimenete is. A csatlakoztatás és a leválasztás nagyon egyszerű, az operációs rendszernek jelezni kell a szándékot, majd hibernálni a gépet (vagyis a gép pillanatnyi állapotát merevlemezre mentve kikapcsolni), majd az oldalt lévő kar meghúzásával befejezni a műveletet. Az alapgépet újra bekapcsolva ott folytathatjuk a munkát, ahol abbahagytuk. A MultiBusiness a beépített akkumulátorával 2,5 órán át képes üzemelni. Ha a bővítő is illesztve van, a két akkumulátor összesen 5 órán át tudja ellátni a gépet energiával. A gép BIOS-a ügyel az akkuk kifogyasztásának sorrendjére, először mindig a bővítőét használja, és ha az lemerült, akkor kezdi használni az alapgép akkumulátorát. A töltés pont fordítva zajlik, először az alapgépet tölti, és csak utána a bővítő akkuját. Ezáltal mindig a lehető legtöbb akkukapacitás áll rendelkezésünkre. A sokoldalúan használható MultiBusinessnek az ára is kedvező, nettó 609 000 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- Portocom Rt. ☎ 203-9269
- www.portocom.hu

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁS! PROCOMP

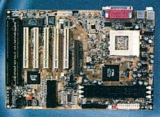

BVD 2A
VIA 694 chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz, 4x AGP
Integrált IEEE 1394
ATX, ATA 66

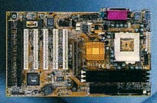

BVC 3A
VIA 693a chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz
ATA 66
ATX

BVC 2B
VIA 693a chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz
ATA 66
AT

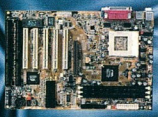

BVD 1M
VIA 694 chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz, ATA 66
AC '97 32bit Sound
Micro ATX

BST 1M
SIS 630 chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz, ATA 66
AC '97 32bit Sound
Micro ATX, AMR slot
10/100 integrált LAN
2D/3D VGA128 (4-32MB)

BST 1B
SIS 630 chipset
Slot1/FC-PGA/S370
66/150 Mhz, ATA 66
AC '97 32bit Sound
2D/3D VGA128 (4-32MB)
Baby AT, AMR slot

BIW 2B
INTEL 810 chipset
Slot1/FC-PGA/S370
66/150 Mhz, ATA 66
AC '97 32bit Sound
AMR slot, AT

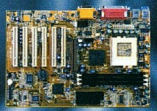

BIS 1A
INTEL 815 chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz, ATA 66
AC '97 32bit Sound
4MB VGA, 4x AGP, ATX

Flash Design Kft.
A PROCOMP termékek hivatalos forgalmazója.
Bp., 1065 Podmaniczky u. 6.
Tel.: 302-2177 Fax: 353-2140
Web: www.flashdesign.hu/procomp

Automex Kft. 1074 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-57-43
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-33-10
HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 204-53-75
Juventus Team Kft. 1145 Bp., Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-58-47
Műszertechnika Computer Rt. 1107 Bp., Szállás u. 21. Tel.: 432-95-29
PC-Partner Kft. 1149 Bp., Limanova tér 25. Tel.: 363-37-38
Professzionál Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kővár u. 1. Tel.: 32/520-540
Sowah Kft. 1134 Bp., Lőportár u. 9-11. Tel.: 350-45-39
SZÚV Rt. 1145 Bp., Szugló u. 9-15. Tel.: 363-3688
Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-48-00

PROCOMP
MEGBÍZHATÓSÁG
HOSSZÚ ÉLETTARTAM

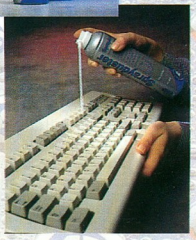

Az **Automation Facilities** (AF) már több mint húsz esztendeje gyárt számítógépek és irodai készülékek karbantartásához alkalmas, nagy hatékonyságú tisztító eszközöket.
Életvitelünk felgyorsulásával előtérbe került a használati cikkeink megbízhatósága és hatékonysága. Az **AF** termékek a mai munkahelyek és egyéni számítógépes felhasználók egészségvédelmi és higiéniai követelményeit maximálisan kielégítik. Termék választékában megtalálható az **általános felülettisztító** haboktól kezdve, a **képernyő, szűrő és üvegtisztító**kon át a különböző **meghajtó** és **mágnesfej tisztító** eszközök és egyéb kiegészítői (kendők, pálcikák, sűrített levegő spray...)

SMP Számítás-, Bank és Biztonságtechnikai Kft.
1139 Budapest Fiastyúk u.71.
Tel.: 359-5220, 350-0464 Fax: 350-0463
www.smp.hu

A Terror Lordja

Ismét felizzott a Pokol tüze. Négy hosszú, várakozásteljes év telt el az első találkozás óta, és bár a jó akkor győzedelmeskedett, tudtuk, hogy Diablo, a Terror Lordja még visszatér.

Soha nem előzött meg ekkora várakozás játékot, mint a Diablo második részét. Talán nincs is olyan számítógépes játékos, aki ne ismerné – legalább hallomásból – a programot. Sikere, páratlan hangulata és roppant jó kezelhetősége óriási visszhangot keltett az egész számítástechnikai játékpiacon.

Nem csoda, hogy elkészítették a folytatását, a kérdés már csak az: vajon mi tartott ennyi ideig? A válasz nem is olyan egyszerű – persze ezt sejthettük volna...

A látvány

A Blizzard kiadó és fejlesztői már évek óta különböző ígéretekkel nyugtatták a tömegeket. A játék azonban nagyon nem akart elkészülni.

Az elhúzódó fejlesztés következtében aztán jöttek az ilyenkor elkerülhetetlen problémák.

Először is még a megrögzött rajongóknak is szemet szúr a felbontás. A 2000. év derekán a játékosoknak fogcsikorgatva be kell érniük 640×480-as felbontással és 256 színnel.

Egyszóval elavult a technológia, amely a program legfontosabb tényezőjét, a látványt hivatott a vállára venni. Mivel a be- és átvezető animációk gyönyörűek és hangulatosak, nem értem, hogyan lehetett elsiklani e probléma felett: ugyanis ez az alacsony felbontás minden illúziót lerombol. (Pedig a legelső benyomások ennek láttára születtek.)

Mindezek ellenére – 3D-s forradalom ide, vagy oda – mégis sikerült megőriznie a programnak valamilyen megmagyarázhatatlan varázst, amitől az új rész is „letehetetlenné" vált.

Klikk, klikk, klikk...

Odáig rendben is van, hogy készítőinek sikerült másodlagossá tenni azt az állandó, legfontosabb kritériumot, hogy mindent a szemnek. Sok szívmelengető példát láthattunk már a számítógépes játékok történelmében, amikor a remek hangulat és játékélmény elfeledtette velünk a fapados megjelenítést. A Diablo 2-ben roppant könnyedén belemerülhetünk a különböző felszerelési tárgyak gyűjtögetésébe és az izgalmas vadászatba – egyszer csak azt vesszük észre, hogy folyamatosan mondogatjuk magunknak: „megölöm még ezt a szörnyet, aztán lefekszem aludni".

Induláskor öt karakter közül választhatjuk ki a hozzánk legközelebb állót. Alakíthatunk hatalmas barbár harcost, élő halottakkal táncoló nekromatát, tüzes varázslónőt, gyógyító lovagot vagy ügyes amazont. Minden induláskor véletlenszerűen generált tájakon – ugyan-

Itt szikrázik a levegő

csak véletlenszerű tulajdonságokkal bíró mágikus tárgyak használatával – kell fejezetenként hat küldetést teljesítenünk. Úgy gondolom, nem szükséges ódákat zengenem a játékmenetről: ölni, ölni és ölni kell. Csupán még egyetlen figyelmeztetés az indulás előtt: erős mutatóujjakra lesz szükség.

Behálózva

A Diablo 2 legkecsegtetőbb része természetesen a több résztvevős üzemmód.

Az Internetre csatlakozva a Battle.net szerverein próbálhatjuk ki. Talán ennek köszönhető majd, hogy a legtöbben meg fogják vásárolni a játékot, hiszen nincs annál jobb érzés, mint amikor vállvetve, hús-vér emberekkel együtt, csapatokba tömörülve irthatjuk a gonosz démonokat.

Kereskedhetünk kedvenc varázstárgyainkkal, új barátokra – vagy tapasztalatlan kalandozók legyilkolásával ellenségekre – tehetünk szert, szóval az egész világ olyan, mint egy óriási közösség, ahonnan senki sem akar szabadulni. Még csak két hete vagyok rabja a Battle.netnek, de a játék iránti kezdeti csalódottságomat azonnal feledtette az itt tapasztalt hangulat.

Végítélet

Azt hiszem, csak szélsőségesen lehet megítélni ezt a játékot. Lehet utálni vagy imádni, de egy biztos: nem észrevenni semmiféleképpen nem lehet. Én rögtön tudtam, hogy csak időt kell adnom, és nem fogok csalatkozni. Úgy is lett. A Diablo második része idővel mindenkit elbűvölt, aki a közelébe merészkedett – még akkor is, ha külseje kissé kopott.

Senki sem tud elszabadulni addig a gép mellől, amíg legalább egyszer végig nem játszotta. Lehet, hogy ez valamilyen mágia vagy bűvölet, de még az is előfordulhat, hogy a Blizzard csapata valami olyasmit alkotott, amit már csak azért is érdemes kipróbálni, hogy legyen mihez hasonlítani a jövő játékait.

Chris (chris@vogel.hu)

Battle.net

A várakozásnak vége

Ha azt mondom Forma–1-es szimulátor, akkor a kategória rajongói habozás nélkül a Formula One Grand Prix-t említenék – és tennék ezt joggal, hiszen a Geoff Crammond nevével fémjelzett epizódok a mai napig nem találtak legyőzőre.

Szerencsére az 1996-ban kiadott második rész megalkotása után Geoff és csapata nem ült a babérjain, és jól megérdemelt pihenő után nekilátott a harmadik rész elkészítésének. A rajongók nemhiába vártak éveket. A közelmúltban végre megjelent Geoff legújabb remeke, a Grand Prix 3, amely azonnal új etalonná, mérföldkővé vált – a konkurencia pedig legfőljebb követheti, megelőzni egyhamar nem lesz képes.

Aki már találkozott Geoff valamelyik korábbi munkájával, annak ismerősként fognak visszaköszönni a GP3 menüi, funkciói és billentyúkiosztása, de aki most ismerkedik az autószimulátorok legújabb kincsével, az is pofonegyszerűen elsajátíthatja a kezelését. Az irányítás és a kezelőfelület maradt a régi, minden más teljesen kicserélődött.

Az olasz pálya első kanyarjában

Grafika és hangok

Talán ez az egyetlen pont, amelybe beleköthetnek a kegyetlen kritikusok. A GP3 látványvilága elmarad napjaink csillogó-villogó, a 3D-s kártyák összes effektusát kihasználó, igazi szemfényvesztő játékoktól. A kissé puritánabb megjelenítésnek azonban megvan a maga oka (amúgy szerintem a játék igenis szép). Geoff kezdetben teljesen ki akarta hagyni a fejlesztésből a 3D-s támogatást, mondván, azzal csak gond van. A Hasbro unszolására azonban kénytelen volt Direct 3D platformra fejleszteni. Gondolom, sokan emlékeznek a GP2 hírhedt gépigényére. Megjelenésének pillanatában még a NASA szakembereinek gépparkja sem volt elegendő a játék döccenésmentes futtatásához, ezért némi előítélettel indítottam el az új részt. Szerencsére a GP3 hardverigénye „csekély", és gyengébb konfigurációkon – 300 MHz-es Celeron, TNT1-es kártya – is élvezetes sebességgel játszható. Sőt az erősen lebutított grafika is szemet gyönyörködtető – mondjuk nem egy F1 2000, de azért szép.

Külön említésre érdemes a GP3 időjárás-szimulációja, ugyanis amellett, hogy esős verseny alatt a pálya teljes egészében tükröződik az aszfalton, ráadásként a csapadék nem statikusan, hanem „véletlenszerűen" zuhog. Ebből adódóan előfordulhat, hogy a pálya egyik részén száraz, míg máshol nedves az aszfalt.

A hangok tekintetében megoszlanak a vélemények. Sokan felróják, hogy a pilótafülkében ülve csak saját autónk hangja hallható. Ezzel én nem értek egyet – persze ízlések és pofonok... A hangokkal szemben, ettől az apróságtól eltekintve, senkinek sem lehet kifogása.

Fizika és irányítás

Ha egyetlen szóval kéne leírni az F1GP sorozatot, akkor csak annyit mondanék: realitás. Igen, ez az, amiben Geoff és csapata mindig a konkurencia előtt járt. A száguldó cirkusz a fizikai törvényekből adódó nehézségek ellenére élvezetes játékot nyújt. A legújabb epizód is hű maradt elődeihez, sőt túl is szárnyalta azokat. A „tökéletes" fizika a legélvezetesebb, a játékossal szemben a legtöbb kihívást támasztó szimulátorrá tette a GP3-t, és mindez nem ment a játszhatóság rovására.

Emlékezzünk csak vissza a Sierra Grand Prix Legends nevű játékára! Ez a mai napig túlszárnyalhatatlan, de áldozatává vált a fizikai modelljének, mert borzasztóan nehéz volt vele játszani. A GP3 azonban játszható, élvezetes és realisztikus. Az összeérő kerekek következtében a levegőbe emelkedő autók, a kerékvetőn megdobott autó pörgése, a szélárnyékból kiérő gépek látványa, valamint az ellenfelek mesterséges intelligenciája egyszerűen fantasztikus és utánozhatatlan.

Ha billentyűzetről irányítjuk az autót, nem kapcsolhatjuk ki a kormányzást segítő steering help funkciót, kormány használatakor azonban kiiktatható ez a kis segítség. A játék természetesen kormánnyal a legélvezetesebb – illetve csak lenne, ha tökéletesen megoldották volna a visszaható kormányok kezelését. Sajnos a GP3 e téren messze elmarad hasonszőrű társaitól, a visszahatás miatt néha indokolatlanul félrerántja a kormány, logikátlanul jobbra vagy balra húz, ennek következtében kontrollálhatatlanok lesznek az események.

Összegzés

Geoff Crammond újra bizonyított. A GP3 jelenleg a legjobb PC-s Forma 1-es autószimulátor, és valószínűleg az is marad a negyedik rész megjelenéséig. Nincsenek csillogó-villogó effektusok, fölösleges tereptárgyak, túlcsicsázott textúrák – csak a *játék*. De nincs is másra szükségünk. Szerintem ez lesz az év autószimulátora.

Sasa *(sasa@vogel.hu)*

Szerkesztőség

Főszerkesztő:
Ivanov Péter
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László
(Kincstár, Szoftver)
Csábi József (Hardver)
Giczy Gergő (Fórum, Kommunikáció)
Kis Endre (Aktuális, Magazin)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
CHIP Online: **Kerecsen Tamás**
Tesztlaborvezető:
Nagy Zoltán
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Korrektor:
Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens:
Ondrej Andrea
Címlap:
Solti Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u.
42–44., II. emelet. Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8731

E-mail címünk:
chip@vogel.hu
Honlapunk:
www.chipmagazin.hu

Terjesztési adatok

1999. II. félévi terjesztett példányszám

MATESZ* által auditálva: 30 893

A MATESZ 2000. II. negyedévi gyorsjelentése alapján
a terjesztett példányszám: 30 615
A 2000. júliusi szám eladott példányszáma: 26 098
Magazinunk e havi száma 32 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft.
a Magyar Terjesztésellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8731
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németország: VPI Vogel Publishing International, Erik N. Wicha, München, Poccistraße 11., D-80336, tel.: +49-897/464-2318
fax: +49-897/464-2217
CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764
USA/Kanada:
Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser, 632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál
telefon: (36-1) 349-4768
e-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 1092 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben
a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj: 5208 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 10 416 Ft (28% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2604 Ft (3 szám), fél évre: 5208 Ft (6 szám), egész évre 10 416 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 3.1, Adobe Illustrator 5.0, Adobe Photoshop 2.5, Adobe Super ATM és az Adobe Dimensions programok segítségével történik. Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Media International GmbH, Würzburg, Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

HIRDETŐINK

2F 2000	153	EMJ	35	Libra	108	Psion Palmcomp	169
Acca	160	Envicom	175	Macomp	109	Qwerty	163
Acomp	91	Ericcson	29	Mahkota	129	Ramiris	64–65
Acomp	153	Falsh Design	114	MD Mérnökiroda	156	RCE	151
Acorp	B/3	Fefo	167	Mediker	158	Ready	177
Acorp	B/4	Finit	160	Média Ász	164	Samsung	25
AEG	126	Flash Design	171	Mikropo	148	Samsung	177
Albacomp	61	Folder Trade	140	MP Számítástechnika	156	Senorg	143
Alpha Sonic	37	Gamaxnet	148	Mystar	23	SMC	159
APC	17	Gemofis	110	Nabuco	110	SMP	171
Areco Informatika	167	HB Computer	144	Napfény	117	Software Station	177
ATComp	77	Herta	45	Netdesign	162	Spieler	177
Brother	159	Hewlett-Packard	11	Next	110	Sprint	41
CAD Art	110	Hewlett-Packard	21	Nikon	43	Szintézis	140
Codra	140	Hewlett-Packard	96	Nokia	39	Technotrade	175
Compaq	31	Juventus Team	82	Oki	169	Telelogic	148
Corg Computer	164	Kapsch	105	Olympus	163	Tilia	160
Delta Elektronik	114	KellyTech	49	Onyx	177	Tomato	B/2
Deltha Rendszerház	144	KellyTech	51	Oracle	127	Topsoft	136
Digit	144	KellyTech	57	Ostrom	156	Trade Gate	160
Digitcam	164	KellyTech	99	Otto	167	TZteam	139
DIT Digitáltechnika	148	Keszo	140	PiFive	175	Unitel City	155
Dynamic	52	KFKI Isys	151	Pilatus Comp	160	Var	98
E-Bolt	156	Kim Soft	144	Pixel Multimédia	69	Verbatim	79
East Computer	52	Kiss Péter és Tsa.	52	Portocom	135	Video Part	164
EKL AG	27	Komel	82	Printrex	164	Virus Buster	47
Elender	58	Kventa	114	Profon	123	VTCD	106
ELTE TTK HA	175	LG	103	Pro Management	160		

ELTE

TTK HALLGATÓI ALAPÍTVÁNY

Oktatási Centrum

CDL Európai Számítástechnikai Jogosítvány

Számítástechnikai tanfolyamok

Felvételi előkészítők

BKE, BME, ELTE (ÁJTK, BTK, TFK, TTK) PSZF, SOTE felvételi tárgyaiból

Nyelvtanfolyamok

Angol, német, francia, olasz, spanyol nyelvekből a kezdőtől a nyelvvizsgákra felkészítő szintig

Keleti nyelvek

Kínai és japán nyelvek, valamint felvételi előkészítők

Autósiskola

266-34-32

1088 Budapest, Múzeum krt. 6-8. Gólyavár E-mail: oktatas@hali.elte.hu

hvg · E-Copy · CHIP · NÉPSZABADSÁG

P5 Kft
1111 Budapest
Budafoki út. 16-18.
Tel / Fax: 466-2576
www.p5.hu

Önműködő Orthos

Kép- és hangátvitel falakon keresztül, kábelezés nélkül

GV30 Videoátjátszó Kit
Speciális ajánlat
Mp3, DVD lejátszókhoz!!

Viszonteladókat keresünk !

DUPLA MENNYISÉG

FÉLÁR ALATT

Tintapatron újratöltő

HP, Canon, Epson nyomtatókhoz

Írható CD-k kedvező áron!

NOTEBOOK SHOP

"mobil iroda egy táskában"

www.notebookshop.hu

KIVÁLÓ TELJESÍTMÉNY, KEDVEZŐ ÁRAK

P - III 700MHz

P-III 700 MHz / 15,1" TFT LCD
12 GB HDD / 128 MB RAM / 6x DVD

Internetre kész

TOSHIBA Win 98 + 56K Modem

12,1" HPA LCD	12,1" TFT LCD
AMD K6-2 450 MHz	AMD K6-2+ 475 MHz
32 MB RAM	64 MB RAM
4,3 GB HDD	6 GB HDD
24x CD	24x CD
329 900 + áfa	389 900 + áfa

COMPAQ Win 98 + 56K Modem

12,1" TFT LCD / Intel P-II 266 MHz
64 MB RAM / 4,1 GB HDD / 24x CD
339 900 + áfa

Intel Celeron Akció!

- 433 MHz / 12,1" HPA LCD / 4,3 GB / 32 MB / 24x CD
  294 900 + áfa
- 500 MHz / 12,1" TFT LCD / 6,4 GB / 32 MB / 24x CD
  339 900 + áfa
- 500 MHz / 14,1" TFT LCD / 6,4 GB / 64 MB / 24x CD
  449 900 + áfa

Használt notebookok Internethez
62 000 Ft + áfától!

Kiegészítők nagy választékban

PCMCIA * USB

FAX/MODEM (ISDN), ETHERNET, VIDEO/TV-KIT, CD-író, DVD, CD-ROM, LS-120, külső HDD, HUB

SZERVIZ: JAVÍTÁS, BŐVÍTÉS

ENVICOM Kft. 1085 Bp., József krt. 25.
T: 317-7072, 06-309-516-460, T/F: 317-2080

Légy szabad!

Intel, the Intel Inside Logo and Pentium are registered trademarks and Intel SpeedStep is trademark of Intel Corporation. Windows is a registered trademark of Microsoft Corporation in the United States and/or other countries.
*A processzor órajel sebessége lecsökkenthető, ha akkumulátorról üzemeltetjük a notebook-ot.

intel inside pentium III

Engedd szabadjára kreativitásodat! Ha elveszel gondolataidban, a Toshiba segít megvalósítani ötleteidet, bármerre is jársz. Nézzük például a Satellite Pro 4300 sorozatot: Csúcsteljesítményű notebook-ok mobil Intel® Pentium® III processzorral, 700 MHz teljesítménnyel és Intel® SpeedStep™ technológiával.* Maximális teljesítmény elfogadható áron. A Toshiba a Windows® 2000 Professional terméket ajánlja üzleti célra.

Choose freedom.

TOSHIBA

Disztribútor és márkaszerviz:
TECHNOTRADE INFORMATIKAI RT.
1154 Budapest, Szerencs u. 202. • Telefon: 410-5250 • Fax: 410-6691
http://www.technotrade.hu • e-mail: info@technotrade.hu
Toshiba Hot Line: 06-40-404-404

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windows-ra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

3Com 96
3Com Pilot 142
3D Shop Designer 149
3dfx 76,78–79
3dfx Voodoo5 5500 76
3DMark 2000 89
4MP3 v1.42 22
911 Trios 34
A4Tech WWW31 34
AbiSuite 0.7.10 142
Abit K7T 89
Abit KA7 94–95
Abit VT6X4 84–87
Acca Computer 53–54
Acomp 93–96
Acorp 6VIA96A 84–87
Acrobat Business Tools 100
Acrobat Fill In 100
ActivCard 107
Activision 12
Adaptec Easy CD Creator 122
Adobe Acrobat 4.05 100
Adobe Acrobat Reader 100,104
Adobe InDesign 71
Adobe Pagemaker 71
Adobe PhotoShop 71
Adobe Photoshop 5.5 89
Adobe Premiere 5.1 71
Advance International Group 42
Advance Power 42
Advanced Grapher v1.6 14
Age of Empires 2 101
Ali 66
Ali Aladdin TNT2 88
Ali Aladdin TNT2 GFX Pro 84–85
Ali GFX Pro PC-133 88
Alpha 67
ALSA 0.5.8 28
Altec Lansing ACS22 93–94
AMD 34,66,68,70,89–90
AMD Athlon 94–95
AMD Duron 34,89–90
AMD K6 67
AMD K7 67,68
AMD K8 68
AMD Thunderbird 34
Amdahl 97
American Power Conversion 42
Ameritech 42
Amiga 30
Amiga OS 119
AmigaOS 100
Amptron ECS AMR Plus P6BAP-A+ 84–87,90
Amptron M754LMR 84–87,90
Amster 149
AOL Instant Messenger 116,161–162
AOpen 96
Apache 150
APC Magyarország 42
aPlus-Edi Kft. 42
Apple 32
Apple Cinema Display 32
Apple Computer 32
Apple Display Connector 32
Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) 32
Apple Studio Display 32
Ariadne Travel 48
Asbis 150
Asus CUBX 84–87
Asus CUSL2 84–87,90
Asus CUSL2 i815 96
Asus CUWE i810e 93–94
Asus K7A 89
Asus P3B-F 84–87
Asus P3V133 84–87
Asus P3V4X/533-U 84–87
Asus P3W-E 84–87
Asus V6800 32 89
Asus V7700 76
AT&T 100
Athlon 68
Ati 76,78,101,122
Ati Radeon 76–78
Ati Rage Mobile 168
Ati Rage Pro 118
Ati Rage Theater 77
Atisz URL Book 1.1.1 18
Attachmate 108
Aureal Vortex 89
AVerMedia 72
AVerPack 72
AVerPack Application 72
Axico 96
Az SCMPX 1.51 22
Baan 100
BAC Calendar 18
Back To The Roots 30
BamBam 24
BapCo Sysmark 2000 70
BeFar 24
Belinea 46
BeLogin 24
BeNapster 149
BeOS 24
BeOS 5 100
BeUnited 24
Blizzard 172
Bluetooth 168
Bogo Eye Mouse 74
BogoCop 74
Borland Pascal 7 78
British Airways 60
British Council 61
British Telecom 60
Bryce 4 89
Bt848 118
Burntime 30
C nyelv 145
CA Unicenter 158
Caldera Linux 100
Camaro 68
Canon BJC-8200 80–81
Canon Digital Ixus 80–81
Canon Hungária Kft. 80–81
Canon PowerShot 80–81
CareGiver 150
Carrera 94–95
Catalyst 1900 158
Catalyst 2900XL 158
Catalyst 3500XL 157–158
Cebit 46
Cherry 90
CHS 94–95
CIH vírus 90
CirCalc v0.8 19
CISC 98
Cisco 43,158
Cisco Discovery Protocol 2 157
Cisco Switch Clustering 157,158
Civilization 30
Codra Kft. 36
Colorific 40
Compaq 46,67
Compaq Alpha EV68 69
Compaq Computer Magyarország 33,47,50
Compaq Depo 33
Compaq True64 Unix 108
Compugroup 93–96
Connect 42
Conquest: Frontier Wars 101
ConsoleOne 108
ConsoleOne v1.2 108
Coollium 93–94
Cooltium CPM25603 34
Cooltium FNP08 34
Cooltium FOP32 34
Copernic 2000 v4.5 14
Coppermine 66,68
CoreBoss 37
Corel 36
Corel Libraries Catalog 104
Corel Linux 104
Corel Print Office 36
Corel Ventura 36
Corel Ventura Publisher 71
Corel WordPerfect Office 2000 36
CorelDraw 104,133–134
CorelDraw 9 36,89
CorelPaint 71
Corvette 68
Corvex Rt. 42
Cosmo Player 149
CreateInstall 2000 v4.2 16
Creative 71
Creative DTT 2500 5.1 96
Creative FPS 2000 94–95
Creative Labs 3D Blaster Annihilator Pro 94–95
Crimson Skies 101
Crystal CS4281 168
CygnusEd 30
Cyrix 34,71
Cyrix III 71
D.A.P. Juke Box 71
Dashboard 70
DAV S300 74
DBView 22
Debian 145
Debian Linux 104
DEC 67
Dell 70
Delphi 100
Deltha Rendszerház 38
DelthaConto 38
DesktopPlant v1.52 15
DeskView 5.0 42
Dev-Handler v40.2 30
Diablo 2 172
Diamond 70
Diamond MX 300 118
Direct3D 70,118,173
Directory Snoop 3.14 22
DirectX 8.0 70
DirXML 40–41
DrayTek 43
DriveStar v1.22 16
Drugstore.com 150
DTK 94–95
Duron 68
Dynisco 44
East Computer Kft. 75
EasyZip 1.2 20
ecBoss 37
Elastic Reality 3.1 89
Elderweb 150
Electronic Banish Mosquito v0.9 19
Elender 36
Elender Mobil Mail 36
Emacs 145
Emblaze A2 168
EMusic 150
Encarta 101
Encrypt-it! 3.0 20
Enlightenment 141
Entemet 2001 84–85
EPIC 67–68
EPOC Release 6.0 168
Epox EP-3VCA 84–87
Epox EP-8KTA+ 89
Epox EP-BX7+ 84–87,90
Erando Kft. 74
Eternity Software 30
Excel 56,74–75
Executive Software Diskeeper 5.3 46
EZ Keyboard for Adobe Premiere 71
EZ Keyboard for Apple Final Cut Pro 71
EZ Keys for Media 100 & iFinish 71
Fan 93–95
Far Manager 1.65 18
Fefo 94–95
Fefo Computer 96
Fellow 30
Fercom Kft. 38
FireGL 70
FlatStack 152
FlexiBay 168
Flight Conversion Kit 2.0 19
Formula One Grand Prix 173
Fortune Global 500 59
Four.Zero 168
FreeBSD 150
FreePascal 1.0 100
Fujitsu Siemens Computers 42,168
Fx!32 68
G6 FTP Server 1.14 18
GamaxNet 43
GeForce 78,94–95
GeForce2 GTS 78
Genius 93–95
GEO Interactive Media Group Ltd. 168
GetRight 4.2c 18
Gigabyte GA-6BX7+ 84–87
GIMP 24
GIMP 1.1 145–147
Gimp 1.1.24 142
GlobalWin 34
Globalwin FDP32 96
Globalwin FLK32 94–95
GNOME 28
GNOME 1.2 142
Gnome Midnight Commander 141
GNOME Office 142
Gnumeric 0.56 142
Gnutella 149
GoldEd v5 30
Gphoto 142
Grand Prix 3 173
Grand Prix Legends 173
Grundig 61
GSView 3.3 22
GTK+ 24
Guile 145
GV30 48
HB Computer 84–85
Helix Code GNOME 141–142
Helix Evolution 142
Herta 84–85,89,93–96
Hewlett-Packard 33,59,66,158
HiClock 22
Hitachi 97
Home Plan Pro 4.3 19
Homegrocer 150
Hotmail 150
HP CapShare 920 33
HP OpenView 158
HP TopTools 158
HP Virtual Stacking 157,158
HRP 94–96
Hyper Z 77
Hyundai 70,94–96
Hyundai PC133 93–94
i752 93–94
i860 67,68
IAPX432 67
IBM 36,60,70,79,97,100
IBM Pénzügyi Központ 36
IBM S/390 97
IBM Tivoli 158
icewm 141
ICH2 70
ICQ 116,142,161–162
iD Software 12
Identix BioLogon 107
iiyama 46
iMac 32
ImageMagick 145
Imperium Terranum II – War Of The Worlds 30
Infineon Technologies 70
infor business solution AG 42
infor:corvex Rt. 42
infor:NT 42
Intec 47
Intel 66–67,70,74–75,88,90
Intel 80386 67
Intel 810 66,88
Intel 815 42,66,88
Intel 815E 73,84–85,88
Intel 820 66,88
Intel 82440BX 84–85,88
Intel 82810E 84–85
Intel Celeron II 89
Intel EtherExpress Pro10/100 96
Intel Merced 69
Intel Pentium III 933E 89
Intel Pentium III FC-PGA 96
Intel ZX 88
Inter Carrier Billing System 47
InterconnecT 47
Internet Backgammon 115
Internet Explorer 13,74–75
Internet Explorer 5.5 115
Internet Information Server 150
Invensys 100
Iomega Zip 96
IPing 150
IPSec 138
IRC 162
IrfanView 3.20 20
Itanium 66–67
Iwill VD133Pro 84–87,89–90
Java 13,101,149,161
Java Napster 149
Javascript 101
JNap 1.02 149
Johnson & Johnson 60
Juventus Team 72,74,93–94,96
Katabase 101
KChart 101
KDE 28
KDE 2.0 101,141
KDE Control Center 101
Kelly-Tech 34,72,84–85,89,94–95
KeSzo Kft. 102
Keyboard Layer/2 26
KFormula 101
Killustrator 101
KImage 101
Kiss: Psycho Circus 12
KMail 101
KNapster 149
Kodak 168
KOffice 101
Komel 89,94–95
Konqueror 101
KP Typing Tutor 2.2 19
KPresenter 101
Krabber 28
KSpread 101
Kulcsr@kész SAP 62–63
Kventa 94–96
KWord 101
LangTools v1.2 30
Leadtek Winfast GeForce2 MX 76,77
LGFV 2.10 22
LifeView USB Catch Sound 75
Linux 28,30,100–101,107,108, 119,141,145–147,149
Lisp 145–146
Lithtech 1.5 12
Lloyds 60
Logitech 96
Logitech Deluxe 94–95
London School of Economics and Political Science 59
Lord Computer 94–96
Lotus Magyarország 46
Lotus Notes 46,108
LSDictionary 30
Lucent 60
Lydisy v3.2 18
Macomp 96
MacOS 149
Macroda 84–85,89,93–94,96,168
MacStar 149
Macster 149
MadOnion 89
MAG 570FD 93–94
Magnum 38
Makino 44
Matrox 76,78,101
Matrox G800 78
Matrox Millennium G400 Max 96
Matáv 47,62–63
Max Design 30
Maxdata 46
Maxtor 94–96
Maxtor 91021U2 93–94
Media Player 75
MediaStudio Pro 6.0 Video Edition 102
MediaStudio Pro 102
Merced 66–69
MetaCreations 89
Metallicster 149
Microfine Droplet 80–81
Microsoft 70,79,90,93–95, 100,111–122,150
Microsoft Active Directory Service Interfaces 118–120
Microsoft Excel 2000 89
Microsoft Exchange 108
Microsoft IntelliMouse 94–95
Microsoft Media Encoder 4.0 89
Microsoft NetMeeting 43
Microsoft Network 115
Microsoft Office 56
Microsoft Windows 2000 Professional 101
Midnight Commander 142
Midtown Madness 2 101
Mini ShutDown Utilities 22
miniVigor 128 43
Minolta Di 250f 40
Minolta Di 350f 40
Minolta Magyarország Kft. 40,72–73
Minolta-QMS Magicolor 6100 DeskLaser 40
Minolta-QMS Magicolor 6100N 72–73
Minolta-QMS Qcolor 72–73
Minolta-QMS SC-200 40
Miro PCTV Pro 96
Mitsubishi 46
Mixing Fuel 20
mkMOVIE v2.3 20
Mobile Generation Software 168
Modem Tester 18
MOL 62–63
Motorola 38
Motorola 68000 67
MSN Gaming Zone 115
MSN Messenger 116
Multi-Tech 43
MultiBusiness 168
Mustang 68
MyCom 84–85,93–95
Napster 149,150
Napster 2.0 beta6 154–155
Napster/2 149
National Plastics Exposition 2000 44
Natural Flat technológia 46
NaturallySpeaking Preferred 4.0 89
NDS Authentication Services 3.0 40–41
NDS Corporate Edition 108
NDS eDirectory 40–41,108
NDS for NT 108
NDSManager 108
NEC 70
NeoMagic MagicGraph 168
NetMeeting 116
Netscape Communicator 13,89
NetVision 108
NetWare 108
NewView 26
NICI v1.5 108
NMAS Enterprise Edition 108
Northstar Systems 168
NotePad 168
Novell 40–41,100
Novell Certificate Server v2.0 108
Novell Magyarország 61
Novell Modular Authentication Services 107
Novell NDS 107–108,118
Novell NetWare 107
Novell SecretStore 108
Novell Single Sign-on 2.0 40–41
NowWell 107
NuMorse 1.51 18
NV15 78
nVidia 70,76–79,101
nVidia GeForce2 GTS 76–77
nVidia GeForce2 MX 77
ODBC 118
Odigo 161–162
Online Business Technologies Corp. 37
Online Rt. 37
OpenServer 100
Opera 4.01 18
Orbit Xplorer v1.0 14
OrigoNet 84–85
OS/2 100,119,149
OS/2 Warp 26
Ostrom Computer 96
Outlook Express 5.01 116
P-Trade 93–94
P5 Kft. 48
Palm Inc. 168
Palm m100 168
Palm Vx Claudia Schiffer Edition 168
Pantone 48
Paradox 9 89
PARCP 3.80 18
partners Hungary Kft. 48
Pay.gov 150
PayMyBills.com 150
PC Partner 84–85
PC Partner AP133BS1-C904 84–87,90
PC Partner ZXAS1-C934 84–87
Peapod 150
Pearson 60
Pentium 4 67
Perl 145
Phoenix BIOS 168
Pilot-Link 0.9.3 142
Pioneer 94–96
Pixel Multimédia 93–96
PixelView PlayTV USB Pro 44
PlanetRx 150
PlayCenter 2 71
Plextor 94–96
PM123 1.1 26
PMNapster 149
Policy Editor 128–130
Porsche Bank 37
Portocom MultiBusiness 168
Portocom Rt. 168
PowerDVD 2.55 72
PowerMac G4 Cube 32
PowerPoint 2000 89
Pro/Engineer 44
ProCurve Switch 1600M 158
ProCurve Switch 2424M 158
ProCurve Switch 4000M 158
ProCurve Switch 8000M 158
ProFonts Library 2000 LE 104
Prolink Microsystems 44
PTC 44
QMS 40
Quake3 12
Quanta 28
QuarkXpress 71
Quatra 48
Quick English Dictionary 101
QuickPort S 168
RADCOM 43
Rambus 66,70
Ramiris Rubin Rt. 46
Rapster 149
Raven 12
Ready Computers 94–95
Real Gates Center 44
Real Magic Hollywood Plus 96
Realmagic Hollywood+ 76
Registry Editor 128–130
Remote Task Manager 3.1 19
Resourcer 24
Reversi 115
RIAA 149
Richter Gedeon 62–63
Ricster 149
Rio 70
RISC 68
Royal Hardware 93–94
RSA Ace/Agent 107
Rufus Leonard 60
Rufusz Computer 96
S.u.S.E. GmbH 101
S.u.S.E. Linux 7.0 101
S3 70
Samsung 70,73
Samsung Syncmaster 170MP 73
SAP AG 62–63
SAP Hungary Kft. 62–63
SAP R/3 62–63
Sawfish 141
SBC 60
SBC Communications Inc. 42
ScanDer Kft. 48
Scheme 145–146
Scheme In One Defune 145
SCO 100
Screen Paver v2.4 20
Script-Fu 145,147
Secure Authentication Facility 107
Senorg Rt. 73–75,89
Serco Kft. 53–55
Shadow 22
Shell 60
Shuttle 72
Shuttle Spacewalker DVD-ROM 10x 72
Siemens Scenic 510 AGP 168
Siemens Scenic xB 42
Siemens Scenic xL 42
Sierra 173
Silcon DP300E 42
Simple Object Access Protocol 100
Singapore Shinei Sangyo Pte Ltd. 168
Single SignON 108
SledgeHammer 68
SlowView v1.81 15
Smart-UPS 42
Smarty 42
SMB 101
snap 149
Solaris 107,108
Soltek SL-63AV+ 84–87
Soltek SL-65FVP 84–87
Soltek SL-65KVB 84–87
Soltek SL-67FV 84–87
Soltek SL-75KV 84–87,90
Sonique 161
Sony 59–60,73–74,93–96
Sound Blaster 71,168
Sound Blaster Live! Platinum 96
Sound Blaster Live! X-Gamer 94–95
Sound Player 4.0.1 100
SoundMax 73
Sparc 68
SpicyKeys 24
Splitter 2.2 22
Sprint Computer Kft. 46
SRS Labs TrueBass 121
SSH 138
SSL 138
Star Trek Voyager: Elite Force 12
StarOffice 5.2 101
StarOffice 6.0 142
StarOffice Schedule Server 13
Sterling 42
Sterling Commerce B.V. 42
Sun 13,142
Sun Netra ft1800 97
Sun UltraSparc III 69
Switcher 24
Symbian 168
Symmetra Power Array 42
Syncronicity 108
SysMark 2000 89
Tales of Tamar 30
Talkabout TA200 38
TamoSoft CommView 152
Taylor Nelson Sofres Modus Kft. 50
Teac Mikland 93–94
Team PPI/Round Mate Systems 44
telnet Magyarország 33
The Hardware Guide 16
Thunderbird 68
TitleTime 22
TkNap 149
Tomato BXI98-ATX 90
Tomato/Zida BXI98-ATX 84–87
Toshiba 70
Trackball Explorer 101
Trackball Optical 101
Tracker 24
Trust Factory 46
TrustedPC 42
TweakUI 113
UAE 30
Ulead MediaStudio Pro 6.0 VE 102
Ulead Systems 102
Ulead VideoStudio 4.0 SE 102
Unitis Rendszerház Rt. 44
UnitSpace 149
Unix 30,97–98,100,107
UnixWare 100
Vasco Digipass 107
Velocity Engine 32
Ventura 8 36
Via 34,66,68,71
Via Apollo KT133 84–85
Via Apollo KX133 84–85
Via Apollo Pro 133 66,84–85,88
Via Apollo Pro 133/133A 66,88
Via Apollo Pro Plus 84–85,88
Via Cyrix III 74–75
Via KT133 88
Via KX-133 66,88
Viacom 60
VideoMach v2.2.1 15
ViewSonic E790 94–95
ViewSonic PF815 96
Vigor 2200 43
Vindigo 168
Vindigo Instant Offers 168
Virtual Worlds 30
Visual Basic 56
Visual Basic for Application 56
Voodoo5 5500 78
Vortex 118
Walmart 59–60
Walt Disney 60
WAP 1.2 168
WarpZip 3.0 26
Webnap 149
Western Digital 73
Wheel Mouse Optical 101
Willamette 67–68
Win Computer 44
WinAmp 75,100,121
WinAmp Skin Maker (Skinner) v1.2 15
Winboost 113
Windows 150
Windows 2000 46,70,118–119,138,150,158
Windows 2000 Professional 56
Windows 3.1 104
Windows 98 SE 121
Windows Commander 4.50 18
Windows Media Encoder 7 122
Windows Media Player 7 120
Windows Media Rights Manager 120
Windows Media Technologies 7 118–122
Windows Mevel 115
Windows Millennium Edition 111–122
Windows Movie Maker 120,122
Windows NT 46,67,107–108, 128–130,149,158
Windows NT 4.0 74
Winhacker 113
WinRar 2.71 18
WinZip 119
Word 56,74–75,89
WordPerfect 30
Working Websites 60
Works 6.0 101
World Suite 2001 101
World View 149
Wrapster 149
WW Units 1.2 26
X-10 48
X-Box 70
Xanté ColourLaser 48
XBOX365 73
XCAM 48
Xchat 1.4.2 142
XDK 70
Xerox Magyarország Kft. 48
xicon 24
XMMS 1.2.2 142
Yahoo! Messenger 162
Yamaha Xwave 5000 93–94
YF-724 93–94
Yolnk 149
ZDNet IR 162
ZENWorks 108
Zilog Z80000 67
Zoran 118

www.eAladdin.com
ALADDIN
Securing the Global Village
HASP 4

Szoftverének illetéktelen felhasználásából származó veszteségeinek kockázata immár az Ön kezében van!

Próbálja ki az Aladdin **HASPdemo** változatát kedvezményes áron, 6000 forintért, vagy rendelje meg a StarterKit kezdőcsomagot.

Magic Onyx Magyarország Kft.
1094 Budapest, Balázs Béla u. 18.
Telefon: 216 9910
www.magic-sw.hu, aladdin@magic-sw.hu

Ready COMPUTERS

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET, BEMUTATÓTEREM, SZERVIZ
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ALKATRÉSZEK, ELEMEK, KELLÉKEK SZÉLES VÁLASZTÉKA.
HA VAN KÉPE HOZZÁ, VIDEOFELVÉTELEIT MEGVÁGJUK, ELKÉSZÍTJÜK SAJÁT VIDEOCD-JÉT, MULTIMÉDIÁS CD-JÉT.
HA ÖN KÉPTELEN, KAMERÁNK IS VAN!

OTP áruvásárlási hitelre már 20% kezdőrészlet befizetésével hazavihető számítógépét vagy 25.000 Ft érték feletti részegységét. Helyszíni ügyintézés, hitelösszeg 300.000 Ft-ig.

READY COMPKER Kft. Bp. V. Vadász u. 36.
H-P: 9.30-18.00 Szo.: 9.00-13.00
Tel.: 331-0518 Fax: 311-8671

Árlista faxra: 2-333-666/1310#
Napi áraink az Interneten:
www.ready.hu ready@alarmix.net
Viszonteladói árainkról és feltételeinkről a 06-30-9413-453-as számon érdeklődhet.

Mind tökéletes.

SyncMaster 750ST

Divatos színű, áttetsző **SyncMaster** monitorok. A **SyncMaster 750ST** monitor tervezői izgalmas színválasztékkal próbálnak kedveskedni elsősorban az új generáció tagjainak. A játékos színek mögött komoly és megfontolt technológia rejtőzik. A magas képfrissítési frekvencia gyakorlatilag teljesen remegésmentes képet nyújt, ezáltal minimális szintre csökken a szemfáradás. A vízszintes frekvencia 30-70kHz, a maximális felbontás pedig 1280 x 1024. A Plug & Play technológia támogatja a DDC szabványt.

A **SyncMaster 750ST** maradéktalanul teljesíti a felhasználók védelmét szolgáló, a kisugárzási határértékekre vonatkozó MPR-II és TCO'95 előírást.

www.samsung.hu

NUTEK 3
DD P&P
SAMSUNG monitorok

Linux Station
A CHIP CD-n kipróbálhatja, nálunk megveheti az eredetit!

SuSE Linux 7.0	
- Personal Edition	12,800
- Professional Edition	16,800
redhat Linux 6.2	
Standard for Intel	12,800
Deluxe (Intel, Alpha, Sparc)	28,800
Professional (Intel)	52,800
A SoftWare Station a Red Hat, Inc. és a S.u.S.E. GmbH. hazai disztribútora	
Applixware 5.0	29,800
BeOS Pro 5.0	19,800
Linux Mandrake 7.1	
- Complete Ed.	14,800
- Deluxe Ed.	24,800
Caldera OpenLinux eDesktop 2.4	12,800
Civ. CTP / Heavy Gear II / Railroad Tycoon	9,800
Debian GNU Linux from VA Linux (Book + CD)	9,800
Motif Complete for Linux (1.2+2.0+2.1)	32,800
Quake III / Heroes of Might & M. III for Linux	12,800
Slackware Linux 7.1 jewel / Complete	8,800 / 14,800
Vmware 2.0.1 for Linux	105,800
Win4Lin (WIN alkalmazások Linux alatt!)	16,800
X-raktár for Linux, Base / 20m	3,600 / 22,800

SoftWare Station
Software-ek és szakkönyvek profiknak
Tekintse meg újjáalakított web-üzletünket!
www.swsbooks.hu
Telefon: 209-5951 Telefax: 209-1914
Címünk: 1111 Budapest, Karinthy Frigyes út 25.

VideoCD készítés & Videódigitalizálók

- **Video CD**-t készítünk 24 órán belül legkedvesebb VHS felvételeiből! Vidéki megrendelőinknek, postautánvéttel is elküldjük a kész CD-ket.
- **TV tuner**- és videódigitalizáló kártyák széles választéka, szenzációs áron - már 14.800 Ft+ÁFA-tól. Az eszközök működés közben megtekinthetők és vásárlás esetén, térítésmentesen beszereljük a választott kártyát.
- Akció: InternetPhone 5.0 set full duplex hangkártyával, headset-tel rendkívül kedvező áron és ólcsó PII alaplapok a készlet erejéig!

Spieler computer www.spieler.hu
1083. Bp., Illés u. 40. spl@mail.matav.hu
Tel.:210-9106, 334-3715

Következő számunk szeptember 27-től kapható az újságárusoknál

ELŐZETES

OKTÓBER

Zsebmindentudók

Alig néhány éve még csak sci-fi történetekben lehetett találkozni olyan számítógépekkel, amelyeket kézben lehet hordozni, és ami még fontosabb, használni is.
Ma már teljesen elterjedt, elfogadott eszközök.

Digitális íróasztal

A Microsoft úgy alakította ki a Windows kezelőfelületét, hogy az minél inkább hasonlítson a való világhoz: munkaasztal, akták, dokumentumok, mappák... Cikkünkben e felület mögé kukkantunk be.

Elektronikus jogforrások

Naprakész, hiteles, pontos jogi információkra mindenkinek szüksége van. A jog felkutatása és megismerése azonban esetenként alapos tájékozottságot, hovatovább szaktudást igényel.
Az elektronikus jogszabály-nyilvántartók bizonyos szempontból megkönnyítik a jogalkalmazók helyzetét.

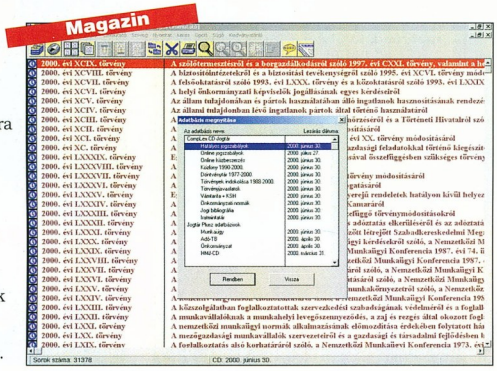

További témáink

Minek nevezzelek?
Az Internet és az intranetek terjedésével egyre több gép kapcsolódik hálózatba IP protokollt használva. Ami néhány gép esetén még nem volt fontos, most azzá válik: a gépnév és az IP-szám közötti kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés, egy helyről és könnyen elvégezhető módon. Ehhez névszerverre van szükségünk.

Titkosítási divatok
A hálózati adatforgalom titkosítására már sokféle módszert kitaláltak. Melyik közülük a legbiztonságosabb? Ennek eldöntéséhez nem árt megismerkedni a főbb módszerek lényegével.

A rendszer rendszere
Az operációs rendszerek egyik feladata, hogy valamiféle megbízható és gyors, állandó adattárolási struktúrát nyújtsanak a rendszer használóinak. A file-okban való tárolás már a legelső operációs rendszerekben megjelent. Röviden bemutatjuk a file-rendszerek alapvető tulajdonságait több ismert példán keresztül. Először is nézzük meg a legismertebb file-rendszereket!

Csomagszűrési beállítások
Többször foglalkoztunk Linuxunk hálózatra csatlakoztatásával. Most továbblépünk: megismerkedünk a Linux átjáró- és tűzfalas szolgáltatásaival. Bemutatjuk, hogyan készíthetünk csomagszűrő tűzfalat, továbbá megismerkedünk a maszkolás fogalmával.
Ezeket az ismereteket otthoni masináinkon is jól használhatjuk.

PostgreSQL és a PHP
Varázsoljuk PostgreSQL-lel tárolt adatbázisainkat a Webre! Cikkünk egyben rövid bevezető napjaink egyik leggyorsabban fejlődő programozási nyelvébe, a PHP-be.

Egyszerű adminisztráció
Ha hálózatba kötünk egy gépet, előtte konfigurálnunk kell: milyen protokollt használunk, milyen szolgáltatások fussanak az adott gépen stb. Sajnos ez elsőre ritkán sikerül, ami általában akkor derül ki, amikor épp nem vagyunk a gép közelében. Ilyenkor segíthet egy program, például a Webmin csomag, amellyel távolról módosíthatjuk a gép beállításait.

Kapcsolatdömping
Ma már bárki bárhonnan kapcsolódhat az Internetre, ha van erre alkalmas eszköze, és előfizetett a szolgáltatásra. Vajon melyik a legjobb a sok lehetőség közül?

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

ACORP®
INTERNATIONAL

6M810C

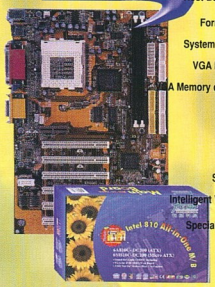

CPU Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset Intel 810DC-100
Host Bus Speed (MHz) 66/75/100
Form Factor Micro ATX
System Memory DIMM x 2, Max: 512MB
VGA Function Builty-in enhanced 2D/3D Graphic
VGA Memory on board Share/4MB
Audio AC'97 Sound
AGP NA
IDE Ultra DMA 66
Size(mm) 19x24.3cm
Intelligent Wake Up Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature Temperature Sensor, Warning by Sound, Bus CLK Setup with BIOS
I/O LPC I/O, USB x 2, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1, PC'99 Color-Coded I/O Ports

6BX/ZX /VIA81P

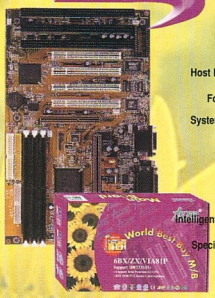

CPU Intel Slot 1 PII/PIII, Processzor 233~733MHz
Chipset 440BX/440ZX/VIA693A+596B
Host Bus Speed (MHz) 66/100/133
Form Factor ATX
System Memory DIMM x 3, Max: 768M
AGP AGP 2X
IDE Intel:Ultra DMA 33 VIA:Ultra DMA 66
Size(mm) 18 x 30.5cm
Intelligent Wake Up Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature Auto Detect CPU Thermal Pin, Support SB-Link, Bus CLK Setup with BIOS
I/O Super I/O, USB x 2, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1, PC'99 Color-Coded I/O Ports

6BX/VIA82 /VIA82P

CPU Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset 440BX/VIA693+596B/VIA693A+596B
Host Bus Speed (MHz) 66/100/133
Form Factor Micro ATX
System Memory DIMM x 3, Max: 678MB
AGP AGP 2X
IDE Intel:Ultra DMA 33 VIA:Ultra DMA 66
Size(mm) 19x24.3cm
Intelligent Wake Up Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature Temperature Sensor, Warning by Sound, Auto Dectect CPU Thermal Pin
I/O Super I/O, USB x 2, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1, PC'99 Color-Coded I/O Ports

6VIA89

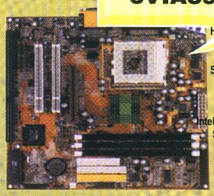

CPU Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset VIA694X+686A
Host Bus Speed (MHz) 66/100/133
Form Factor Micro ATX
System Memory DIMM x 3, Max: 768MB
AGP AGP 4X
IDE Ultra DMA 66
Size(mm) 22 x 24.3cm
Intelligent Wake Up Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature Auto Detect CPU Thermal Pin, Support SB-Link, Bus CLK Setup with BIOS
I/O Super I/O, USB x 4, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1, PC'99 Color-Coded I/O Ports

6ZX/VIA85 /VIA85P

CPU Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset 440BX/VIA693+596B/VIA693A+596B
Host Bus Speed (MHz) 66/100/133
Form Factor Micro AT
System Memory DIMM x 2, Max: 512MB
AGP AGP 2X
IDE Intel:Ultra DMA 33 VIA:Ultra DMA 66
Size(mm) 22x22cm
Intelligent Wake Up Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature Temperature Sensor, Warning by Sound, Auto Dectect CPU Thermal Pin
I/O Super I/O, USB x 2, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1,

6VIA92

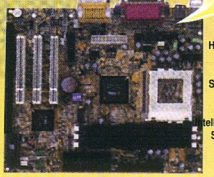

CPU Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset VIA8601+686A (Promedia)
Host Bus Speed (MHz) 66/100/133
Form Factor Micro ATX
System Memory DIMM x 3, Max: 768MB
IDE Ultra DMA 66
Size(mm) 19 x 24.3cm
Intelligent Wake Up Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature Temperature Sensor, Bus CLK Setup with BIOS
I/O USB x 4, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1

56EMS modem

Alkatrészeink rendelkeznek a Magyar Szabványnak megfelelő HF, MEEI CE, ISO 9002 engedéllyel.

Nagykereskedések:
Mycom Kft.;Tel.: 204-5434, fax: 204-7444
Coomp-Ker Kft.; Budapest, Nádasdy u. 6.
Tel.: 215-2923, 216-8206, fax:216-1163

Budapest:
Compuoffice Kft.; Duna Plaza I. emelet 105. Tel.: 465-1063
Fefo Kft.; Barocsay u. 6., Krisztina u. 11. Tel.: 352-8870, 202-6002
Komel Kft.; Csiki Hegyek u. 12. Tel.: 246-2734
Ready Compker Kft.; Vadász u.36. Tel.: 331-0518
Carrera Kft.; Karinthy F u. 26. Tel.: 361-0010
LORD Computer Kft.; Nagy Lajos Király útja 121-123. Tel.: 222-1270

Vidék:
Computer Art Kft.; Miskolc, Levente vezér u. 24. Tel.: 46/413-293
Computer Art Kft.; Pécs, Király u. 60. Tel.: 72/314-665
Gál&Szabó Kft.; Veszprém, Cholnoky u. 34. Tel.: 88/402-201
Viszonteladók jelentkezését várjuk nagykereskedésünkben!

www.acorp.hu

NO.1 Bt.; Dunaújváros, Dózsa Gy. u. 14. Tel.: 25/407-607
2B Kft. Nyíregyháza Josa András u.17. tel.: 42/315-296
Z Computer Kft.; Győr, Árpád u. 60. Tel.: 95/317-446
City Computer; Szolnok, József A. u. 81. Tel.: 56/340-763
Nádor Kft.; Debrecen, Arany J. u. Tel.: 72/314-665
M&M Computer; Pécs Teréz u. 15.
Dynamic 2001 Számítástechnikai üzlethálózat:
Budapest, Kassák L. u. 74. Tel./fax: 1/236-0236
6724 Szeged, Szilléri sgt. 41. Tel/fax.: 62/458-750
6000 Kecskemét, Budai út 1. Tel/fax.: 76/417-920
3200 Gyöngyös, Jókai út 21. Tel/fax.: 37/313-489
3300 Eger, Kossuth út 22. Tel/fax.: 36/410-009
3100 Salgótarján, Pécskő út 12. Tel.: 32/422-447
5100 Jászberény, Bérkocsis út 1. Tel.: 57/405-077
3600 Ózd, Jászi Oszkár u. 12. Tel.: 48/570-116
2700 Cegléd, Pesti u. 1. Tel.: 53/321-390

ABIT WX6E

PIII FC-PGA processzorok fogadása 100/133 MHz órajelen
Intel Socket 370 foglalatú processzorok fogadása 66/100/133 MHz órajelen
Alapra itegrált hangkártya (AC' Digital Audio) és Monitorvezérlő kártya (2x AGP, 3d megjelenítés 4MB memóriával)
SoftMenu II

ABIT BE6-II

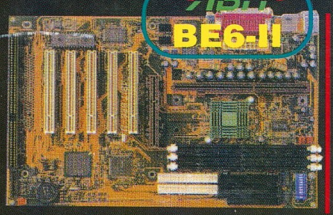

PIII processzorok fogadása 800 MHz-ig 100MHz órajelen
Ultra DMA 66 támogatás
SoftMenu III
Intel 440BX chipset
2x AGP támogatás

ABIT VA6

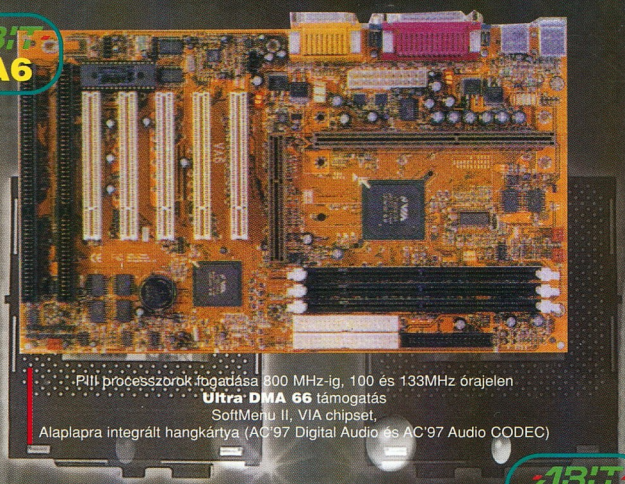

PIII processzorok fogadása 800 MHz-ig, 100 és 133MHz órajelen
Ultra DMA 66 támogatás
SoftMenu II, VIA chipset,
Alaplapra integrált hangkártya (AC'97 Digital Audio és AC'97 Audio CODEC)

ABIT BF6

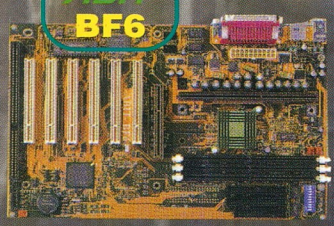

PIII processzorok fogadása 800 MHz-ig 100MHz órajelen
SoftMenu III
Intel 440BX chipset
6 db PCI és 1 db ISA kártyaférőhely

ABIT BP6

Dual kiépítés
Intel PPGA foglalatú processzorok fogadása 66/100 MHz órajelen
SoftMenu II
Ultra DMA 66 támogatás
Intel 440BX chipset

ABIT Hot Rod 66

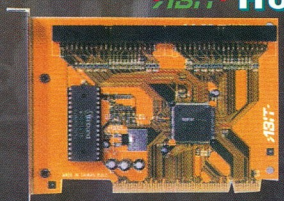

HPT366 Ultra DMA chipset
66MB másodpercenkénti adatátvitel

ABIT Hot Rod 100

HPT370 Ultra DMA chipset
Elkövetkezendő Ultra DMA szabvány támogatása
66MB másodpercenkénti adatátvitel
Windows 2000 támogatás

ABIT Nagykereskedés

Elköltöztünk!

Mycom Kft.
Budapest, Kelenföldi u.2.
Tel.: 204-5444, 204-5434 Fax: 204-7444

Coomp-Ker Kft.
Budapest, Nádasdy u. 6.
Tel.: 215-2923, 216-8206, Fax: 216-1163